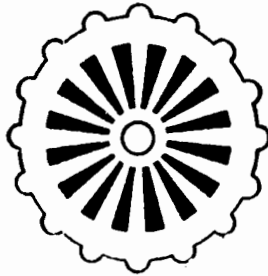

බුද්ධජයන්තිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 28-29

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

22-23 වන ග්‍රන්ථය

ථේරගාඨාපාලී

බුද්ධකන්තිය

පඤ්චම භාගය

ලඛනා බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

**මාකඩවර විහාරාධිපාසී
පණ්ඩිත කර්මමිත්තිගොඩ සුමනසාර සඨවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද**

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

**බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006**

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 28-29

The Twenty-second and Twenty-Third Book in the

Suttanta-Pitaka

Khuddaka- Nikāya (5) (6)

22-23

THERAGĀTHĀ PĀLI

&

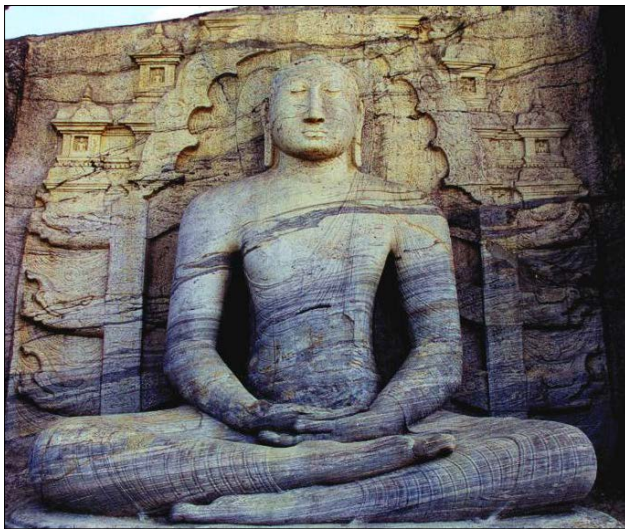
THERIGĀTHĀ PĀLI

With the Sinhala translation by

The Venerable Pandita

Karahampitigoda Sumanasāra Thera

at the Mākadawara Vihāra, Hingula

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් ආයතනවල දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට ආයතනවල දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිවුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

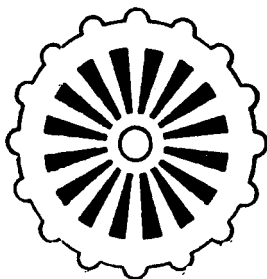
සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ.

නැවත පටුන වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංක (25,362) සටහන් කර යොමු වන්න.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා: 28

සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි

22 වන ග්‍රන්ථය

ථේරගාඨාපාළි

බුද්ධ කතිය

පඤ්චම භාගය

ලබ්‍හා බොදාම ණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

**මාකඩවර විහාරාධිපාති
පණ්ඩිත කර්නම්පිටිගොඩ සුමනසාර සඨවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද**

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

**බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006**

**සුභානාපිටකේ
ථේරගාථාපාලී**

**සුත්‍රානාපිටකයෙහි
ථේරගාථා**

**“තථාගතස්සවේදිතො භික්ඛවෙ ධම්මපිතයො පිච්චො, විරොචති
නො පටිච්ඡතො”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො බබලයි.”**

(අභිතුත්තරනිකාය - තිකතිපානාය - භරණ්ඩුවක, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTENTS

සංස්කෘත නිවේදනය	...	...	...	XXIII
ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලය	...	...	...	XXIV
සංශ්‍යපනය	...	...	...	XXV
පාලිකේතය — PĀLI ALPHABET	...	...	...	XXXIX
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	XLI
විසයසූචි	...	...	...	XLIII
පෙළ හා පරිච්ඡේද	...	...	...	2-287
භාෂාදිපාදනකමණිකා	...	...	...	291
සංඥාදායකමණිකා	...	...	...	306
විශේෂපදනකමණිකා	...	...	...	310

සංස්කාරක නිවේදනය

ත්‍රිපිටක පාළියෙහි සුත්‍රාන්තපිටකයට අයත් කුද්දන් මහසභාවයේ කුද්දුග්‍රන්ථයන් කෙරෙහි අටවැන්න වූ ථෙරගාථා පාළිය බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථාලයෙහි අටවිසි (28) වැන්නට පැමිණෙයි, ලඛ්‍යාබෞද්ධ-මණ්ඩලය මගින් ප්‍රාරඛ්‍ය වූ සහකාරයාගේ අනුරෙහි අතිශයින් ප්‍රශංසා වූන් දුර්ඝට වූත් නවීන්‍යය වූයේ ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ සිය බසින් අරථා ප්‍රකාශ කිරීම ය. ලඛ්‍යාබෞද්ධමණ්ඩලයේ ඇරැහුම් පරිදි ථෙරගාථාපාළිය ද පරිවර්තනය වූ තුබූ නමුදු එය විධිමත් පරිවර්තනයක් නො වූයෙන් ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලය විසින් එය සපුරා පරිවර්තන කරන ලෙස පණිවිඩ කරගනිමිසි-ගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේට පවරාදෙන ලද්දේ ය.

බොහෝසෙයින් බුදුරදුන්ගේ සමුවලාවක වූ මහරහතුන් විසින් තමන් තමන් වහන්සේගේ අධිගත ගුණ ප්‍රකාශ කිරීම් වශයෙන් ද උදන වශයෙන් ද ඒ ඒ අවස්ථායෙහි ප්‍රකාශ කළ ගාථා යථා විධින් ථෙරගාථා-යෙහි සංගෘහිත වූ ඇත. බුද්ධිකාලීන මහවදෙසිය ව්‍යවහාරය ද බැස-ගෙන සිටි ධර්මානු විසින්ද ගැඹුරු වූ ථෙරගාථාපරිවර්තනය සුකර නො වේ.

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙන්හි ආචාර්යවරයකු ව සිටි සිංහල පාළි සංස්කාරක භික්ෂු ද්‍රාවිඩාදි භාෂාන්තරයෙහි ද ව්‍යාකරණ තකීන්‍යය ඉතිහාස පුරාවිද්‍යාදි ශාස්ත්‍රාන්තරයෙහි ද, ධර්ම විනය විෂයෙහි ද අනුච්ඡ-ඥන ඇති කරගනිමිසිගොඩ සුමනසාර පණිවිඩ සථවිරයන් වහන්සේ පරිවර්තකයාගේ නිසිසේ සිදුකළ අතර ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයන් පිළිබඳ වූ විවිධ දුර්වල පහළ කරනුවනට පිළිතුරු සපයන සාරගති සංඥපනය ද ග්‍රන්ථය පරිශීලනය කරනුවන් ගේ පහසුව සඳහා වෙන වෙන මැ ගාථාදි-පාද සංඥනාම හා විශේෂ පදයන්ගේ අනුක්‍රමණිකා සුවි ද මහත් පරිශ්‍රම-යෙන් සපයනලද වෙයි.

මේ කාර්‍යය සපුරාලීම සඳහා ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයේ උපදෙශක එකාබද්ධ අමරපුරමහානිකාගේ සභාපති බලන්ගොඩ මහානායක සථවිර-පාදයන් වහන්සේ ද ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයේ සභාපති අහංගමා විද්‍යාවන්සු පරිවේණාධිපති දක්ෂිණලඛ්‍යාගේ ප්‍රධාන සබ්බකායක-සථවිර පාදයන් වහන්සේ ද සහාය වූහ.

ශාසනාසුචරිතයෙහි හෙතු වූ මේ මැ කාර්‍යයට පුරෝගාමී ව සිටි ලඛ්‍යාබෞද්ධමණ්ඩලයේ භවන්හු ද මුද්‍රණයෙන් ප්‍රචාරය කිරීමෙහි උත්සුක වූ සාංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ සුබ්‍යුක්ත ද මුද්‍රණශිල්පීහු ද මෙයින් ජනිත කුසල-ඵලයෙන් සුබ්‍යුක්ත වෙත්වායි ආශංසනය කරමිනි.

ලබ්‍රහ්ම ලඛ්‍යානඥ සථවිර
ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සම්පාදක.

1972 ජනවාරි 22 වැනි දින
ත්‍රිපිටක කාර්‍යාලයේ දී ය.
කොලඹ මහා නායක වාරිකාරාමය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

එක්සත් අමරපුරමහානිකායේ සභාපති අග්ගමහාපණ්ණික බලන්ගොඩ අනන්දමෙත්තෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති:

අභංගම විද්‍යාවන්තපරිවේණාධිපති පණ්ණික කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක - දක්ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්ය පණ්ණික ලබුගම ලංකානන්ද - කෝවිලේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභාවේ, අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

දෙමටගොඩ ධම්මදාසාග්‍රම විද්‍යාලයාධිපති පණ්ණික පරවාහාර පඤ්ඤානන්ද (ඩී. ඒ. ලක්මන්) කොළඹ නවකෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිගුලේ-මාකඩවර විහාරාධිවාසී පණ්ණික කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

ලෙඩකායිකාරී:

බෞද්ධාලෝක මාවතේ බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති පණ්ණික දොරගමුවේ ධම්මපාල කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

ශ්‍රී සුගත තථාගත සම්මා සම්බුදුරජාණන් විසින් කල්පිතවම් 2513 වැන්නෙහි ඇසල පුරපසළොස්වක් දවස් දඹදිවැ බරණැසැ ඉසිපතන නම් වූ මූවළැව්හි දී කොණ්ඩකුඤ්ඤ තෙරණුවන් ප්‍රමුඛ පස්වග මහණුනට දම්සක් පැවැතුම් සුතත් දෙසා කොණ්ඩකුඤ්ඤ තෙරණුවන් සෝවන්පෙලෙහි පිහිටුවා නිකිම්නිගැ අවපැළවිය දවස් 'හද්දිය' තෙරණුවන් ද දියවක් දවස් 'වප' තෙරණුවන් ද තියවක් දවස් 'මහානාම' තෙරණුවන් ද ජලවක් දවස් 'අසාජි' තෙරණුවන් ද සෝවන් පෙලෙහි පිහිටුවා විසේති දවස් අනාතමලසෂණ සුත්‍රදේශනායෙන් පස් දනා වහන්සේ මැ රහන්පෙලෙහි පිහිටුවා එහිහිසු භාවයෙන් පැවිදි උපසපත් කිරීමෙන් පිහිටුවා වදල සම්බුදු සසුන් හෙබ වූ 'සුතුති' ආදි දෙසිය සිව්සැටක් පමණ වූ කාතකාත්‍ය ස්ථිරවරෙණසයන් විසින් තීරාමිෂ ප්‍රතිසෞමනසයෙන් උදනාදි විසින් භාෂිත වූ ගමගිරාථ ඇති ශුන්‍යතා ප්‍රතිසංසුක්ත ආයතීම් ප්‍රකාශක ගාථා ථෙරගාථා නම් වෙයි.

එහි ඇතැම් ගාථා ඒ ඒ තෙරවරුන් විසින් තමන් තමන් අධිගම කළ මහපලසුව ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කිරීමෙන් උපන් ප්‍රතිසෞමනසයෙන් කියු උදග වශයෙනුදු ඇතැම් ගාථා තමන් තමන්ගේ සමාපත්තිවිහාර ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කිරීම් වශයෙනුදු ඇතැම් ගාථා පාඨ්‍ය වශයෙනුදු ඇතැම් ගාථා පිරිනිවන් සමයෙහි ශාසනයාගේ නෛය්‍යාණික භාවය ප්‍රකාශ කිරීම් වශයෙනුදු එළවා ඇත. එහිදු ස්වයම්ප්‍රතිභානගෙන් ප්‍රකාශිත ගාථා ද බුදුරජාණන් වෙත අසා උගත් ගාථා ද ඇත. එ ගැම ගාථා එක්රැස් කොට සංගීතිකාලයෙහි 'මහාකාශ්‍යප' මහරහත් තෙරණුවන් ප්‍රමුඛ සංගීතිකාරක කීර්තියුරු මහතෙරවරුන් විසින් සුත්‍රාදි නවංගිත ශාස්තෘශාසනයෙහි ගාථාගීත යෙහි ලා සංගීතාගීත යැ. ග්‍රහණධාරණයෙහි පහසුව තකා නිපාත වගී වශයෙන් විභාග කොට උද්‍යුතසංග්‍රහ ද කරනලද්දේ යැ. තුන්පිටකයෙහි දක්නාලැබෙන නානාවිධ සංග්‍රහ ප්‍රභේදයෝ සංගීතිකාරක තෙරවරුන් විසින් මැ කරනලද වෙති. එය කීහ චිත්‍යවෘත්තියෙහි. "බුද්ධවචනං සංගීතායනෙන මහාකසුපපමුඛෙන වසිගණෙන අයං ධම්මො, අයං විනයො, ඉදං පඨමබුද්ධවචනං, ඉදං මජ්ඣිමබුද්ධවචනං, ඉදං පඨමබුද්ධවචනං, ඉදං විනයපිටකං, ඉදං සුත්තනිපිටකං, ඉදං අභිධම්මපිටකං අයං දීඝනිකායො -පෙ- අයං බුද්ධකතිකායො ඉමානි සුත්තාදිනි නවංගිතානි, ඉමානි චතුරාර්යානි ධම්මකතකිසංගයානිති ඉමං පභේදං වචන්පෙත්‍යාව සංගීතං. න කෙවලං එතතකමෙව අඤ්ඤාමි උද්‍යුතසංගිතං, වග්ගසංගිතං, පෙය්‍යාලසංගිතං, එකකතිපාත දුකතිපාත ආදි නිපාතසංගිතං, සංයුත්ත-සංගිතං, පණණාසක සංගිතාදිමනෙකවිධං නිසු පිටකෙසු සද්දේසාමානං සංගිතපභේදං වචන්පෙත්‍යා එවං සත්තති මාසෙගි සංගිතං" 13.

ථෙරගාථා නිපාත විසින් ඵකකතිපාතය පටන් වුද්දස නිපාතය හිමි කොට එකිනෙක වැඩි ගිය නිපාත තුදුසෙක් ද ඉක්බිති භොළස නිපාත යැ විසතිනිපාත යැ සිංසතිනිපාත යැ චත්තාලිසතිපාත යැ පඤ්ඤසතිපාත යැ සට්ඨිතිපාත යැ සත්තතිනිපාත යැ යන සත් නිපාතයෙක්ද සි එක්විසි නිපාතයෙකින් සමන්විත වෙයි.

එකකතිපාතයෙහි වර්ග දෙලොහෙක, එක් වර්ගයෙකු තෙරවරු දස-
දෙනා බැවින් දෙලොස්වගෙහි තෙරවරු එක්සියවිසි දෙනෙක, ගාථා
එක්සිය විස්සෙකි. දුකකතිපාතයෙහි වර්ග පහෙකි, තෙරහු එකුත්පනසෙක.
ගාථා අට්ඨකුලෙකි. තිකකතිපාතයෙහි තෙරහු සොළොස් දෙනෙක, ගාථා
අටසාලිසෙකි. චතුකකතිපාතයෙහි තෙරහු තෙලොස් දෙනෙක, ගාථා
දෙපනසෙකි.* පඤ්චකතිපාතයෙහි තෙරහු දෙලොස් දෙනෙක, ගාථා
සැවෙකි. ඡකකතිපාතයෙහි තෙරහු තුදස් දෙනෙක, ගාථා සුවාසුවෙකි.
සත්තකතිපාතයෙහි තෙරහු පස් දෙනෙක, ගාථා පන්තිසෙකි. අට්ඨක-
තිපාතයෙහි තෙරහු තිදෙනෙක, ගාථා සුවිස්සෙකි. නවකතිපාතයෙහි
එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා නවසෙකි. දසකතිපාතයෙහි තෙරහු සත්-
දෙනෙක, ගාථා සැත්තැවෙකි. එකාදසකතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක,
ගාථා එකොළොහෙකි. ද්වාදසකතිපාතයෙහි තෙරහු දෙදෙනෙක, ගාථා
සුවිස්සෙකි. තෙරසතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා තෙලසෙකි.
චුරුස නිපාතයෙහි තෙරහු දෙදෙනෙක, ගාථා අටවිස්සෙකි. සොළසකතිපාත-
යෙහි තෙරහු දෙදෙනෙක, ගාථා දෙකිසෙකි. විසතිපාතයෙහි තෙරහු
දසදෙනෙක, ගාථා දෙසියපන්සාලිසෙකි. තිංසතිපාතයෙහි තෙරහු
තිදෙනෙක, ගාථා එක්සියපසෙකි. චතසාලිස නිපාතයෙහි එක් තෙර
සෙනෙක, ගාථා දෙසාලිසෙකි. පඤ්ඤසතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක,
ගාථා පස්පනසෙකි. සට්ඨතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා අට-
සැවෙකි. සත්තතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා එක් සැත්තැවෙකි.
ගැම තෙරහු දෙසිය සුසැට දෙනෙක, ගාථා එක්දහස් දෙසිය එකානුවෙකි.

සමානනාමික පතරවරු: එක් බදු නම් ඇති නොයෙක් තෙරවරු
ථෙරගාථායෙහි හමු වෙති. එහි 'අබ්බිතන' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක:
පළමු තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බමුණුකුලයෙකු වෙදපාරප්පායා වැ සිට
දෙවරම් වෙහෙර මග උලෙලෙහි බුද්ධානුභාව දැකූ පහන් සිහින් පැවිදි වැ
රහන් වූහ, දෙවැනි තෙරණුවෝ සබ්බිව තෙරණුවන්ගේ හැඟැණියන්ගේ
පුත්‍ර වෙති, ඔබ ද සැවැත්නුවර බමුණුමහසල් කුලයෙකු උපන් සෙනෙකි.
'අභය' නමින් දෙදෙනෙක: පළමු තෙරණුවෝ මගබෙහෙර බිම්බිසාර
රජහුගේ පුත්‍රණු සෙනෙක, දෙවැනි තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බ්‍රාහ්මණ-
වංශික වෙති. 'උභතර' නමින් හෙරණ සෙනෙකක් ද තෙරණු සෙනෙකක් ද
වෙති. හෙරණෝ රජභගනුවර බමුණු මහසල් කුලයෙකු උපන්නෝ ය,
තෙරණුවෝ සාසෙන නුවර බමුණු කුලයෙකු උපන්නෝ ය. 'උභතිය'
නමින් තෙරවරු තිදෙනෙක: පළමු තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බමුණු
කුලයෙකු උපන් සෙනෙක, දෙවන තෙරණුවෝ මලාරාජකුමාරයෙක,
තුන්වන තෙරණුවෝ කිඹුල්වත්පුර ශාක්‍යාරාජකුලයෙහි උපන් සෙනෙකි.
'උසක' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක: එක් සෙනෙකක් සොනොල්ලටා
ආශ්‍යකුලයෙකින් නික්ම පැවිදි වූහ, අනෙක් තෙරණුවෝ කිඹුල්වත්පුර
ශාක්‍යකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූහ. 'බිතක' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක:
පළමු තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බ්‍රාහ්මණවංශික වෙති, මහමුගලන්
තෙරණුවන් කෙරෙහි පැහැද පැවිදි වූහ, දෙවැනි තෙරණුවෝ සොසොල්-
ලටා බමුණු කුලයෙකින් නික්ම බුදුරජුන් වෙත පැවිදි වූහ. 'ගොතම'
නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක: රජභගනුවර බ්‍රාහ්මණ කුලයෙකින් නික්ම
පැවිදි වූ එක් තෙර සෙනෙක, කිඹුල්වත්හි ශාක්‍යාරාජකුලයෙන් නික්ම
පැවිදි වූ එක් තෙර සෙනෙකි. 'පජනන' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක:

* මෙකල ඇත්තේ දෙලොස් තෙර සෙනෙකි, ගාථා අටසාලිසෙකි.

එක් තෙර කෙනෙක් මගධරටැ 'ජෙන' නම් ගම මාණ්ඩලික රජකුගේ පුතණුවෝ යැ, අනෙක් තෙරණුවෝ සැවැත්තුවර කොසොල් රජකුගේ පුරොහිතයන්ගේ පුතණුවෝ යි. 'නිසා' නමින් තිදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ බුදුරදුන්ගේ නැන්දණියන්ගේ පුතණුවෝ යැ, දෙවැනි තෙරණුවෝ රොරුව රටැ රජ වැ සිටි අටුන් පැවිදි වූවෝ යැ, තුන්වන තෙරණුවෝ රජගහනුවර වෙදපාරප්පායා බ්‍රාහ්මණ කෙනෙකි. 'දෙවසන' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ ගිහි කලා මාණ්ඩලික රජකෙනෙක, දෙවැනි තෙරණුවෝ කිඹුල්වත්ති ශාක්‍යරජකුලයෙන් පැමිණියෝ යි. 'නසක' නමින් දෙදෙනෙකු: වච්ඡානුවර සිටු කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙක, සැවැත්තුවර කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙකි. 'පාරාසයිය' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ රජගහනුවර බ්‍රාහ්මණවංශික කෙනෙක, ත්‍රිවෙදයෙහි පාරප්පායායෝ යැ, පරාසරගොත්‍ර ඇත්තෝ යැ. දෙවැනි තෙරණුවෝ සැවැත්තුවර බමුණු-මහසල් කුලයෙකින් තිත්මැ සපුන්ගත වූවෝ යැ, ත්‍රිවෙදයෙහි පාර-ප්පායායෝ යැ, පරාසරගොත්‍රයෙහි උපන්නෝ යි. 'වජ්ජිපුත' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු වැන්නා විශාලානුවර අමාත්‍ය පුත්‍රයෙක, දෙවැන්නා විශාලානුවර ලීවජ්ජිපුත්‍රයෙකි. 'වනවජ්ජ' නමින් දෙදෙනෙකු: එක් තෙර කෙනෙක් කිඹුල්වත්ති 'වජ්ජගොත' බ්‍රාහ්මණයන්ගේ පුත්‍ර වෙති, අනෙක් තෙරණුවෝ රජගහනුවර අසිංකකුලයෙකැ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙකි. 'විමල' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ රජගහනුවර අසිංකකුලයෙකැ උපන් කෙනෙක, දෙවැනි තෙරණුවෝ බරණැස්හි බ්‍රාහ්මණ කුලයෙකැ උපන් කෙනෙකි. 'සුමන' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු වැන්නා කොසොල් රටැ බ්‍රාහ්මණයෙක, දෙවැන්නා අතුරුඳු තෙරණුවන්ගේ උපාසක කුලයෙකැ උපන් කෙනෙකි. 'සොසාක' නමින් දෙදෙනෙකු: සැවැත්තුවර දුගි කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙක, රජගහනුවර නොපාක කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙකි. 'භාජිත' නමින් දෙදෙනෙකු: දෙදෙන මැ සැවැත්තුවර බ්‍රාහ්මණවංශිකයෝ යැ, පළමු තෙරණුවෝ ගිහි කලා පොළඟකු විසින් දණ්ඩ කරනුලැබූ බිරිය මරණ පත් වීම නිසා සංවෛශයෙන් පැවිදි වූහ, දෙවන තෙරණුවෝ දහමෙහි පැහැද පැවිදි වූ කෙනෙකි.

දෙතැනෙකැ එක තෙරණුවෝ: එක් මැ තෙරණුවන්ගේ ගෘථා දෙතැනෙකැ සසිග්‍රහ කල තැන් ද ථෙරගෘථායෙහි වෙයි. කිඹුල්වත්ති ශාක්‍යවංශික තෙර කෙනකු වූ කිම්බල (කාමිල) තෙරණුවන්ගේ ගෘථා ඒකකතිපාතයෙහි දෙළොස් වන වර්ගයෙහිත් දුකතිපාතයෙහි දෙවන වර්ගයෙහිත් ඇත. එකකතිපාතයෙහි ගෘථායෙන් තමන්ගේ සංවෛශයන් පැවිද්දන් ප්‍රකාශ වෙයි. දුකතිපාත ගෘථායෙන් ආයුමෙන් 'නන්දිය' තෙරණුවන් හා 'සමග්ගවාසය' ප්‍රකාශ වෙයි. සැවැත්-නුවර බ්‍රාහ්මණවංශික පාරාසයිය තෙරණුවන්ගේ ගෘථා විසතිපාතයෙහි දෙතැනෙක දක්නා ලැබේ. පළමු ගෘථා බුදුරදුන් ධර්මානුකූලයෙහි උත්තමත්තේගෙන් ඉන්ද්‍රියභාවනා සුත්‍රානුකූලයා අසා උගෙන ඉන්ද්‍රිය නිග්‍රහ වශයෙන් වදරනලද යැ, දෙවන ගෘථා බුදුන් පිරිනිවි කල්හි තමන්ගේ ද පිරිනිවන ආසන්න කල්හි මත්තෙහි හික්මුන්ගේ උපිළිවෙන් ප්‍රකාශ කරන්නට වදරනලදි. පුණ්ණමාසථෙරගෘථා ද දෙතැනෙකැ වෙයි. එකක නිපාතයෙහි පළමුවන වගා දහ වන ගෘථාවන් දුක නිපාතයෙහි තුන් වන වගා සවන ගෘථාත් පුණ්ණමාස තෙරණුවන්ගේ යැ. එකක නිපාතයෙහි

ප්‍රණණමාස තෙරණුවන් සැවැත්නුවර 'සමිද්ධි' නම් බමුණුග්‍රන්ථයේ ප්‍රකණුවන් බව අට්ඨකථායෙහි සඳහන් වෙයි. දුකතිපාතයෙහි ප්‍රණණමාස තෙරණුවන් සැවැත්නුවර කෙළෙඹ කුලයෙහි උපන් බව අට්ඨකථායෙහි දැක්වෙයි. මේ හැර වසතු විසින් දෙක මැ එක් බඳු වෙයි. 'මාළුබ්බාපුත්ත' තෙරණුවන්ගේ ගාථා ඡක්කතිපාතයෙහිත් විසතිතිපාතයෙහිත් ඇත. ඡක්කතිපාත ගාථා නැගන්ට ධර්මදෙශනා වශයෙන් වදාරනලද යැ. විසතිතිපාතගාථා පෘථග්ජන කාලයෙහි තමන්ගේ ආරාධනායෙන් බුදුරදුන් සැකෙවින් දෙසු දහම් මැනැවින් උගත් බව ප්‍රකාශ කරනුවට වදාරනලදී.

ගාථා සංඛ්‍යා: ථෙරගාථාවෙහි ඇතැම් ගාථාසංඛ්‍යා එක් මැ කරුණෙහි එක් මැ සමබ්බය ඇත ද, ඇතැම් ගාථාසංඛ්‍යා නානාකාරණයෙහි නානාසමබ්බ ඇත්තේ යි. එහි දු ඒ ඒ තෙරවරුන් විසින් සමයමප්‍රතිභානගෙන් ප්‍රකාශිත ගාථා මෙන් මැ පළමු බුදුරදුන් වෙත අසා උගෙනැ පසු වැ ඒ ඒ කරුණෙහි ලූ අත්‍යුපනාසිකා කොට ප්‍රකාශ කරනලද ගාථා ද වෙයි. ධම්මපද, උදනගාථා, ඉතිවුත්තකගාථා ආදිය ථෙරගාථායෙහි වැදගත්තේ මෙ අයුරිනි. ඒ ඒ තෙරුන් ප්‍රතිපත්තිමාගීයට යොමු කරවනු පිණිස අවවාද විසින් බුදුරදුන් වදාළ ගාථා මැ යළි පිළිවෙත් සඵල වූ කල්හි උදන වශයෙන් ප්‍රකාශ කරනලද අවසාන ද ඇත. එක් මැ ගාථා නොයෙක් තෙරවරුන් විසින් වදාරනලද අවසාන ද වෙයි. වාචනාමාගීයෙහි ආ ගාථා මැ අත්‍යුපනාසිකා කොටගත් සේ යැ.

බුද්ධබ්‍රාහ්මීන වාචනා මාගීය: පන්සාලිස් වසක් පමණ වූ බුදුරදුන් ධර්මාන කාලයෙහි මැ විධිමත් සංඝසංවිධානයක් ද ක්‍රමවත් භික්ෂු අධ්‍යාපනයක් ද වී. යම් යම් ධර්ම කොටස් මූලපාඨ වශයෙන් අනාවැසියනට හදාරවනලදී. එකල ධර්මගණ විනයගණ විසින් ගණ දෙසෙක් විස. කොසඹැ නුවර සොඹිනාරාමයෙහි දු අනාවැසියන් පන්සිය බැගින් වූ ධර්මගණයක් ද විනයගණයක් ද වී. "ඉධ භික්ඛවෙ ඵකච්චො පුගගලො ධම්මං පටිසංපුණ්ණි: සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදනං ඉති-වුත්තකං ජාතකං අභ්‍යුත්තධම්මං වෙදලලං¹" ආදී තන්හි දැක්වෙන පරිදි පෙළදහම සුත්ත යැ ගෙය්‍ය යැ වෙය්‍යාකරණ යැ ගාථා යැ උදන යැ ඉති-වුත්තක යැ ජාතක යැ අභ්‍යුත්තධම්ම යැ වෙදලල යැ යි ශාසනාඛ්‍ය නවයෙකැ ලා සංඛ්‍යා කොට හදාරනලද බව පෙනෙයි. බුදුකතිකායෙහි ඇතුළු වැ සිවුනා අභිධම්මපිටකයන් සූත්‍රාන්තපිටකයෙහි නිදද්දසගන් පටිසම්භිද-මග්ගයන් අගසවු දම්මසෙනෙවි සැරිසුන් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් මැ වාචනාමාගීයට නගා අනාවැසියනට හදාරවනලද යැ. විනයෙහි ප්‍රාති-මොක්ඛසික්ඛා වාචනාමාගීයට නැගී අබමසක් පාසා උදෙසගට පත් වැ තිබිණ. ධම්මපදය ද වාචනාමාගීයට නැගී තුබූ බව පස්වැනි කපුස් මහරජහු ධම්මපියා අටුවා ගැටපදයෙහි ලා "බුදුන් සදස් මෙභියර දෙශනා 'ධම්මපද' නම් යි වෙන් කොට හඳුරන බැවින්" යනුවෙන් කියති. 'බුදුකපාඨ' සැකැසි ඇති අයුරින් මැ එය ගණවාචනා සදහා උපයෝගී කරගත් මෞලික පාඨය ග්‍රන්ථයක් බව පෙනෙයි. මහාසම්මාසන තෙරණුවන්ගේ අනාවැසි සොණකුටිකණ්ණ තෙරණුවෝ සුත්තනිපාතයෙහි අට්ඨකථයෙහි ගාථා බුදුරදුන් හමුසේ වාක්කරණතථානන වැ කියා කල්‍යාණවාක්කරණ ඇති හි-ක්ෂුන් අතුරෙහි අගනැත් ලදහ. සාද්ධි සතුපයෙන් නගාගත් ධාතුකරවුගෙකැ "සපුට්ඨසං මහකව්‍යාසන අවසිතො සොනස" යනුවෙන් උන් වහන්සේගේ

1. මහකඛඛකාර - දුග්ගවලාසකසුත්ත

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නම් දක්නාලැබේ. එකල සුභතනිපාතය ද වාචනාමාගීයට නැගී නුබු බව එයින් පෙනෙයි. බුදුකතීකායෙහි ඇතුළු වූ සිවුනා සෙසු ග්‍රන්ථ ගැන ද කිව-
සුත්තේ මෙය මැ යි ප්‍රථමසංඝිතියෙහි සඟින වූ අභිබම්බපිටකයත්
සුභතනපිටකයෙහි බුදුකතීකායත් පුද්ගලයන්ට නො පැවරීමේ එක්
හේතුවක් නම් එය බුදුරජුන් ධර්මානුකූලයෙහි මැ වාචනාමාගීයට නැගී
ගණ්ඨාවාචනාමාගීයෙහි පැවතීම යි වෙනත් නොයෙක් තන්හි ඇති ගාථා
ථේරගාථායෙහි ඇතුළු වීමටත් නොයෙක් තෙරවරුන් එක්මැ ගාථා ප්‍රකාශ
කිරීමටත් හේතු මින් සිතාගත හැකි යැ.

ථේරගාථා සෙසුණු වෙනත් නැන්: යට දැක් වූ පරිදි නොයෙක්
හේතු තිසා බොහෝ ථේරගාථා සුත්‍රානුපිටකයෙහි ථේරගාථායෙන් පිටත්
නොයෙක් තන්හි දක්නාලැබේ. ආශ්‍රිතකයන්ට ප්‍රයෝජන පිණිස ඒ
තැන් ථේරගාථාඛක පිළිවෙළින් මෙහි දක්වා ලීම:

ඤාණධම්මානුකේරගාථා 15, ධම්මපද භික්ෂුවග්ග, දසකකේරගාථා
17, ධම්මපද නාගවග්ග, ඤාණඛලකේරගාථා 19, ධම්මපද දණ්ඩවග්ග
නිකායකේරගාථා 39, දේවනා සංයුත, සංඝකේරගාථා 44, සක-
සංයුත - සානුසුත, සමිඤ්ඤකේරගාථා 46, මාරසංයුත - සමිඤ්ඤක, චජ්ජිපුත්තකේරගාථා 62, වනසංයුත - චජ්ජිපුත්තසුත, එඤ්ජනිය-
කේරගාථා 68, උදහපාළී - සාරිපුත්තසුත, සුගාමකේරගාථා 74,
දසකඛ්ඤානර හාචවග්ග, ගණ්ඨාපරාගපුත්තකේරගාථා 77, ධම්මපද
නාගවග්ග, රාධකේරගාථා 133, 134, ධම්මපද යමකවග්ග, මහාබ්‍රහ්මකේර-
ගාථා 142, බ්‍රහ්මසංයුත - අනිකවිජ්ජසුත, ගෙරඤ්ඤකානීකේරගාථා
145, මාරසංයුත - දුතිය ආසුසුත, සොමමිත්තකේරගාථා 147, 148,
අභිසම්මසංයුත - සගාථසුත, උපවෘත්තකේරගාථා 185, 186, බ්‍රාහ්මණ
සංයුත - දේවභික්ෂුසුත, ධම්මපාලකේරගාථා 204, චතුක්කඛ්ඤානර -
පුඤ්ඤතිසන්ධසුත, සකකසංයුත - දළිඳුසුත, පඤ්චකඛ්ඤානර -
පඤ්චකසුත, අභිභූතකේරගාථා 256, 257, බ්‍රහ්මස සුත - අරුණවතී
සුත, සභියකේරගාථා 275, ධම්මපද යමකවග්ග, බ්‍රහ්මදත්තකේරගාථා
442 - 445, බ්‍රාහ්මණසංයුත - අකේකාසක සුත, සිවිමන්දකේරගාථා
447, උදහ පාළී සොණවග්ග - උපොසථ සුත, ලකුණ්ඤානද්දියකේර
ගාථා 470 - 473, චතුක්කඛ්ඤානර - රූපපමාණ සුත, මහාකම්මාසන-
කේරගාථා 498, ධම්මපද යමකවග්ග, සිවිමිත්තකේරගාථා 507 - 509,
චතුක්කඛ්ඤානර - පුඤ්ඤතිසන්ධ සුත, පඤ්චකඛ්ඤානර - පඤ්චක සුත,
සකකසංයුත - දළිඳු සුත, සොනාපතනි සංයුත - පඨම අනාථපිණ්ඩක
සුත හා සගාථක සුත, කාථදසීකේරගාථා 531, 532, බ්‍රාහ්මණ
සංයුත - උදයසුත, සොණකේරගාථා 640 - 644, අඛ්ඤානර ඡක්ක-
නිපාත - සොණසුත, දදසීකේරගාථා පියල්ල 689-704 ඡක්කඛ්ඤානර -
නාගසුත, (690, 697 ගාථා දෙකක් මද වෙනසෙකි.) රධිපාලකේරගාථා
769 - 788, මජ්ඣිමනිකාය - රධිපාලසුත (775 ගාථාව මජ්ඣිමනිකායෙහි
නැත) මාලුකිකාසුතකේරගාථා පියල්ල 794-817, සලායනන සංයුත -
මාලුකිකාසුත සුත, සෙලකේරගාථා පියල්ල 818 - 841, මජ්ඣිමනිකාය -
සෙලසුත, අඛ්ඤානරකේරගාථා 866 - 886 මජ්ඣිමනිකාය - අඛ්ඤානර
සුත, අනුරුද්ධකේරගාථා 902 - 904, අධිකඛ්ඤානර - ගහපතීවග්ග,
905, 906, බ්‍රහ්මසංයුත - පරිනිබ්බානසුත, දීඝනිකාය - පරිනිබ්බානසුත,
සාරිපුත්තකේරගාථා 991, 992, ධම්මපද අරගනනවග්ග, 993, 994, ධම්මපද
පඤ්චකවග්ග, 999, උදහපාළී නන්දනවග්ග - සාරිපුත්ත සුත, 1000,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වනසංයුත - පද්මපුප්පුත, 1010, 1011, අභිසමය සංයුත - සංඝාඨ-
සුත, ඉතිවුත්තකපාළි - සකකාරසුත, අනාඤ්ඤාචාර්යා 1019 - 1025,
මජ්ඣිමනිකාය රට්ඨපාලසුත, 1030, ධම්මපද ජරාවග්ග, 1051 දීඝනිකාය -
පරිච්ඡෙදසුත, මහානිකායපඤ්ඤාචාර්යා 1084, ඉතිවුත්තකපාළි -
සුකකධම්මසුත, මොග්ගල්ලානපඤ්ඤාචාර්යා 1170, 1171, භික්ඛුසංයුත -
නවකභික්ඛුසුත, 1187 දෙවනා සංයුත - ජේතවනසුත, දෙවසුත
සංයුත - අනාඨපිණ්ඩිකසුත, භික්ඛුසංයුත - මහානාග සුත,
1192 - 1213, මජ්ඣිමනිකාය මූලපණ්ණාස - මාර්ගජ්ජනීයසුත,
වංගිසඤ්ඤාචාර්යා 1214 - 1218, වංගිස සංයුත - නිකඛින සුත,
1219 - 1223, අරනිසුත, 1224 1227, පෙසල අභිමඤ්ඤාසුත, 1228 1132,
අනාඤ්ඤාසුත, 1233 - 1336, සුභාසිත සුත, 1237-1239, සාරිපුත්තසුත,
1240 1243, පචාරණසුත, 1244-1251, පරොග්ගසුත, 1252 - 1254,
කොණ්ඩඤ්ඤාසුත, 1255 - 1257, මොග්ගල්ලානසුත, 1258 ගග්ගරාසුත,
1259 - 1268 වංගිසසුත (මෙහි මද වෙනසෙකි).

පශ්චාත්කාලීන තෙරවරු.

ප්‍රථම සහිසිතියෙන් බොහෝ කලකට පසු වාස කළ තෙරවරුන්
නිදහසෙන් ගාථා සහිත තුනක් ථෙරගාථායෙහි දක්නා ලැබේ.
දුකතිපාතයෙහි චිත්තසංකප්පෙරගාථා යැ ජිකකතිපාතයෙහි තෙතිව්ච්ඡාති-
පෙරගාථා යැ දසකතිපාතයෙහි එකච්ඡාතිපෙරගාථා යැ යන තුන යි.

තෙතිව්ච්ඡාති: මුත් වහන්සේ වතුගුණ (බු. ව. 162 - 186) රාජ-
සභායෙහි සිටි 'සුඛචු' නම් බ්‍රාහ්මණයකුගේ පුත්‍රණුවෝ යි. සුඛචුහුගේ
ප්‍රඥපාටවයන් උපාය කොශලයෙන් කෙරෙහි ජ්ඣා පරවශ වූ වාණිජ
බලිණු උපක්‍රමයෙන් රජු ලවා සුඛචු දහගෙහි ලැවී. එපවත් ඇසු
තෙතිව්ච්ඡාති පලාගොස් වනවාසී තෙරුන් වෙත පැවිදි වූ රහත් වී.¹

චිත්තසංකප්පෙරගාථා: මුත් වහන්සේ ධර්මාශෝක රජුගේ කතිවුබායා බව අට්ඨ-
කථායෙහි සඳහන් වෙයි. එහි සඳහන් පරිදි චිත්තසංක කුමර ක්‍රමය
ශිල්පය සපුරා උගත්තේ යැ ගාථාචාර්යයෙහි දී මැ 'ගිරිදත්ත' තෙරණුවන්
ඇසුරෙහි සුත්‍රාන්තපිටකයන් අභිධම්මපිටකයන් හදුරා එහි විශාරද වී.
දිනක් මස්වල කමිනි කපුවා අතින් කැටපත ගෙන බලා සිට සිරුරෙහි
වලින පලිතාදින් දුකා සංවෙගයට පැමිණ විදහිනා වඩා හුන්දෙනෙහි මැ
සෝවත් වූ ගිහිසැප හැරැපිනා ගොස් 'ගිරිදත්ත' තෙරුන් වෙත පැවිදි වූ
තො බෝ දවසෙකින් රහත් වී.²

එකච්ඡාති: ථෙරගාථායෙහි 'එකච්ඡාති' නමින් හැඳින්වෙනුයේ
ධර්මාශෝක (බු. ව. 218 - 255) මහරජුගේ කතිවු සොහොටුරු 'තිස්ස'
තෙරණුවෝ යි. උන් වහන්සේගේ චරිතකථාව ථෙරගාථාධාතකථායෙහිත්
විනයධාතකථායෙහිත් දක්නා ලැබේ. පළමු මිහදිවු ගෙන සිටි 'තිස්ස' කුමරු
සපුන්ති පහන් අසුරු ථෙරගාථාධාතකථායෙහි නො දක්වෙයි. එය "කෙනවි
උපායෙන - කිසි උපායෙකින්" යනුවෙන් සඳහන් වෙයි. විනයධාතකථායෙහි
සඳහන් පරිදි තිස්ස තෙරවන සැකෙවින් මෙසේ යැ: තිස්ස තෙරණුවෝ
නම් අශෝක රජුගේ එකමාතෘක බායා වන 'තිස්ස' කුමර වෙයි. රජ අභි-
ෂේකයට පැමිණ මුහු සුවරජ තන්හි තැබී. දිනක් හෙතෙම විනයට ගියේ

1. ථෙරගාථාධාතකථා - කෙවිමු. 440 පිටුව

2. ථෙරගාථාධාතකථා - කෙවිමු. 295 පිටුව

මහමුළු රැළක් කෙළිදෙලන් කල් යවනු දැක, මෙසේ සිතී: “තණබුදුන මුවනුදු මෙසේ නම් රජගෙයි ප්‍රණීත අහර වලද මොළොක් යහන්හි හෝනා මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ කෙතෙක් නම් මනාප ක්‍රීඩා නො කෙරෙත් ද?” කියා යි. රජහට ද එ බව දැන්වී. රජ උපායෙකින් ඔහුට කරුණු වටහන පිණිස සත් දවසකට රජය පවරා සියලු රාජපරිහාර ද දෙවා සත් වන දවස ඔහු ඝාතනය කරන බවට ද තථිතය කෙළේ යා. මරණයෙන් බියපත් කුමර සිත්සේ සනාන නො කෙළේ යා, අහර නො වැළඳී යා, ගයනය නො කෙළේ යි. ඔහුගේ සිරුර වැහැරැ ගියේ යා. රජ සත්වන දවස් කුමරා කරා පැමිණ සිරුර වැහැරැ ගැමට කරුණු වටාලේ යා. මරණ බියෙන් පිළිවදන් දින. එබස් ඇසු රජ ‘තෙපි පරිවර්තන මරණ දක්මින් සිත්සේ ක්‍රීඩා නො කළහු යා. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ආයාස ප්‍රයාසොපතිබ්බ මරණය දක්මින් කෙසේ නම් ක්‍රීඩා කෙරෙත් ද?’ යි කී. කුමර මිථ්‍යාදෂටි හැරැපියා සසුන්හි පහන් වී. දිනක් මුවදඩ ගිය කුමර තෙම අරතෙහි වැඩැහුන් යොනකමහාබමමරකකිත තෙරුන්ට වලැකකු සල්අත්තෙකින් පවත් සලන්නා දැක, පැවිද්දෙහි සිත් බැඳී එයට රජුගෙන් අවහර යැදී. රජ හොයෙක් අයුරින් කරුණු කියාත් නවතනු නොහි කුමරා පෙරහරින් අයොකාරාමයට වඩාගෙන ගියේ යා. එහි ප්‍රධානසරයෙහි මහාධම්ම-රකකිත තෙරුන් වෙත පැවිදි වූ “කියා” විදහිනා වඩා රහත් වී.¹

දිව්‍යාවද්‍යනායෙහි විතශොක: සජ්ඣාත්තවාදී බෞද්ධග්‍රන්ථයක් වූ දිව්‍යාව-දනයෙහි දු විතශොක චරිතයෙක් වෙයි. එය සමහර කරුණු අතින් අසමාන වුවද වස්තු විසින් ‘කියා’ චරිතය හා සැසඳෙයි. එහි දැක්වෙන පරිදි ‘විතශොක’ අශොක රජුගේ කනිටු සොහොටුරා ද සුවරජ ද වෙයි. තීර්ථක සමය ගෙන සිටි ගෙනෙම අශොක රජුගේ නොයෙක් අවවාදයෙහිදු බුදු සමයට නො නැමී. දිනක් මුවදඩයමට වනයාත්‍රා කළ විතශොකහට වනයෙහි දෙළොස් හවුරැද්දක් මුවළුලෙහි පඤ්චාපයෙන් තැවෙමින් කෂටකපස් කරන, වනමූලඵලාහාරයෙන් යැපෙන, වල්කල හඳනා, තණ ඇතිරියෙහි හෝනා තවුසෙක් හමු විය. සුවදක් විවාල කල්හි ගෙ මෙසේ කී: “සාතුකාලයෙහි වල්මුවන් කෙළිදෙලෙහි යෙදෙනු දකුන් මැ රාගයෙන් දූවෙමි. ඒ මිස අන් කිසි දුකෙක් නැත” කියා යි. එබස් ඇසු විතශොකහට මේ සිතවී: “මොහට මෙතෙක් කල් මෙවන් කෂටකපසිනුදු රාගය ප්‍රතිණ නො වී නම් ප්‍රණීත සිටුපතය වලදන ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ කෙසේ නම් රාග ප්‍රහාණ කෙරෙත් ද, රජ ඔවුන් කෙරෙහි මූලා වැ සත්කාර කෙරෙයි” කියා යි. මේ පවත් රජහට ද දැන් වී. රජ තෙම උපායෙකින් ඔහට කරුණු වටහන පිණිස ඇමැතියන් කැඳවා මන්ත්‍රණය කොට තමා සනානාහාරයට පිවිසි කල්හි විතශොක කුමරා රාජාහරණයෙන් සරසා සිහසුන් අරවන්නට තියොග කෙළේ යා. ඔහු එසේ කළහ. රජ ‘තමා ජීවත් වැ සිටිය දී සිහසුන අත්කරගැනීම ගැන විතශොක වධයට තියම කෙළේ යා. ඇමැත්තෝ ඔහුට අහයදන ඉල්ලූහ. රජ ඝාතනය සත්දවසකට කල් තබා එතෙක් රාජ්‍යය පවරා සියලු රාජපරිහාර ද දෙවී. දවස්පතා වධයට පමුණුවන දිනයත් ඉකුත් දින ගණනත් ඔහු හමුයේ කියා වී. සත් වන දවස් ඔහු වෙත පැමිණි රජ කිම නැවුම් ගැසුම් වැසුම් ආදී රාජොපහාර කිසි ලෙස පැවැත්වී දු? යි විතශොකගෙන් විමසී. ‘මරණය මැ සිහි කෙරෙමින් සිටි තමා ඒ කිසිවක් නුදුටු නො ඇසු විරා යා’ යි විතශොක පිළිවදන් දින. එබස් ඇසු රජ තෙම නොයෙක් ජාතියකයෙහි මරණ හසින් ගය පත් වැ ‘මරණකති’

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වඩන ශ්‍රමණශාසනයපුත්‍රයන්ට කෙලෙස සමූදායාර නො වන පරිදි වටහන පිණිස මේ උපාය කළ බව පැවැසි. 'විතශෝක' බුදු සමයෙහි පහත් වූ කුර්කුටාරාමයට ගොස් අභිඤ්ජාපාන සහ තෙරුන්ගෙන් බණ අසා රජුගෙන් අවසර ගෙනා පැවිදි වූ රහත් වී.¹

පළමු දැන් වූ 'කිසසුපේර' වරිතයක් මෙහි දැක්වූ 'විතශෝක' වරිතයක් වසතු විසින් එකක් මැ බව පෙනෙයි. දිව්‍යාවදානයෙහි 'විතශෝක' නමට 'කිසසු' පේර වසනුව එක් වූ සැටියෙකි. පේරගාථාත් එහි අවුච්ඡාදන අනුව 'විතශෝක' පැවිද්දට යන්නේ මහලු වියේ දී යැ. ඔහු පළමු මිසදිටු ගෙනා සිටි බවෙක් ද නො පැහැත්. 'විතශෝක' ගෘහස්ථිතයෙහි මැ සුත්‍රානිවමි දෙකෙහි විශාරද වූ සිටියේ යැ. ගිහිබිම්හි මැ සෝවත් වූ පැවිදි වූයේ 'ගිරිදත්ත' තෙරණුවන් වෙත යැ. දිව්‍යාවදානයෙහි 'විතශෝක' පැවිදි වූයේ 'යස' නම් තෙර කෙනෙකුන් වෙත යැ. මිසදිටු ගෙනා සිටියේ 'කිසසු' කුමර යැ. එහෙත් එ කුමරු පැවිදි වූයේ මහළු වියෙහි නො වූ තුරුණු වියෙහි මැ යැ. අශෝක අභිෂේකයෙන් සතර වැන්න වූ බුදුන් පිරිනිවි දෙසිය දෙවිසි වැන්නෙහි යැ. එයින් පේරගාථායෙහි සඳහන් 'විතශෝක' යනු කිසසු තෙරුන්ගේ අපරනාමයක් ලෙස ද ගත නො ගෙයි. කිසසු කුමරු පැවිදි වූයේ අශෝකාරාමයෙහි පටිභාසර වැසි භෝගික මහා ධම්මරත්නික තෙරණුවන් වෙත යැ. දිව්‍යාවදානයෙහි 'විතශෝක' පැවිදි වූයේ කුර්කුටාරාමයෙහි සහ තෙරණුවන් වෙත යැ. මෙසේ සලකත් මැ දිව්‍යාවදානයෙහි විතශෝක වරිතය පේරගාථායෙහි විතශෝක තේර වරිත කිසසුතේර වරිත යන දෙකින් එක ද වරිතයක් හා සමග සැසඳිය නො හේ.

සංඛ්‍යා විසදායනා:

චතුක්කතිපාතයෙහි තෙරවරු තෙලෙස් දෙනෙක් ද ගාථා දෙපනසෙක් ද ඇතැ'යි උද්දනයෙහි සඳහන් වෙයි. එහෙත් එහි දැන් තෙරවරු දෙලොස් දෙනෙකි. ගාථා අටසැලියෙකි. එක් තෙර කෙනෙකුත් ගිලිහිගිය හේ යැ. එසේ නිපාතයෙහි ගාථා දෙසිය පන්සැලියෙක් ඇතැ'යි උද්දනයෙහි සඳහන් වෙයි. දැන් එහි ගාථා දෙසිය සිව්සැලියෙකි. සියලු පේරගාථා එක්දහස් එක්සිය තෙසැටෙකැ'යි ද තෙරවරු දෙසිය සියසැටෙකැ'යි ද ගුණාමසාන උද්දනයෙහි සඳහන් වෙයි. දැන් ගාථා සංඛ්‍යාව එක්දහස් දෙසිය අනුභසෙකි උද්දනයසංඛ්‍යාවට වඩා ගුණයෙහි සංඛ්‍යාව එක්සිය අටවිස්සෙකින් වැඩි වෙයි. තෙරවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව ද නිපාත උද්දනයසංඛ්‍යා අනුව ගතහොත් දෙසිය හැටපහක් වියයුතු යැ. චතුක්කතිපාතයෙන් ගිලිහුණු පේරනාමය හළ වීට දෙසිය සුසැට හා සැසඳෙයි. එයින් පෙනෙනුයේ ගුණාමසාන උද්දනය අවසාන මහාසංඛ්‍යායනාව වූ තුන්වන සංඛ්‍යානිකාලයට පළමු මැ චතුක්කතිපාතයෙහි තෙලෙස් වැනි තෙරුන්ගේ නම ගිලිහී තුබූ බවෙකි. උද්දනයෙහි ගාථාසංඛ්‍යාවත් ගුණයෙහි විද්‍යුමාන ගාථාසංඛ්‍යාවත් අතර වෙනස විමසුව මනා යැ. නිපාතාවසාන උද්දනයන්හි නිර්දේශව සංඛ්‍යා එක් සොට ගත් කලා එය දැන් පවත්නා ගාථාසංඛ්‍යාව හා සමග මැනවින් සැසඳෙයි. වෙනස ඇත්තේ ගුණාමසාන උද්දනයෙහි සඳහන් ගාථාසංඛ්‍යාවෙහි යැ. මේ වෙනසට හේතුව අනෙකක් නො වූ ප්‍රථමසංඛ්‍යායනයෙහි සංඛ්‍යාව වූ පේර-ගාථා සංඛ්‍යාව නො වෙනස් සොට පවත්වාගෙන ඊම යයි සැලකුව මනා යැ. පේරසංඛ්‍යා ගිණිමේ දී චතුක්කතිපාතයෙන් ගිලිහුණු තෙරුන් බැහැර සොට ඇති නමුදු ගාථාසංඛ්‍යා දැක්වීමේ දී ඒ තෙරුන්ගේ ගාථා චතුක්කතිපාතය

(i) මහජන සේවා, උත්තේ නාද, නිල්කණ්ඨ, ගලායන දියදහර, අහස පැතිරුණු වැසිවලාකුළු යන මේ සුඤ්ඤ වස්තූන් එක්තැන් වීම කම්බියක් රකින දල්වන උද්දීපනවිභාවයෝ යි. එහෙත් එය වූලක තෙරුන් දුටුයේ භාවනාවට යොග්‍ය සාමාන්‍යයා එළඹෙයි (78 පිටුව)

(ii) අහස පැතිරුණු වැසිවලා ඉතිරිකර කොක්පෙල ගලායන ගිරිකිළිය, ගංඉවුරෙහි පලබර දඹරුක්වදුළු, මැහියන්ගේ ගමනිනාදය, ගිරිකඳුරු යන මේ කරුණු කවියකුගේ හෙත් පිනවන කන් පිනවන සහ පිනවන දිව පිනවන සුඤ්ඤ වස්තු යැ, රකිනාව උද්දීපන කරන විභාවයෝ යි. අප්පකරණී නදී ගම්පයෙහි ගිරිගුහාවකා වාස කළ 'සප්පක' තෙරණුවන් ගට කී සුඤ්ඤ වස්තූන්ගේ එක්තැන් වීම දුටුයේ විවේකවාසයට යොග්‍ය ජනශුන්‍ය තපොගුම්භක සාමාන්‍යයා එළඹෙයි අයුරිනි. (100 පිටුව)

කාමී පුරුෂයාගේ යොගියාගේ එක් මෑ කාමිනිය දක්නේ දෙඅසුරෙකිනි. කාමීපුරුෂයාගේ කාමිනිය කාමාවස්ථාවකි, ගුහාලබ්ධියෙකි. හෙ එහි ඇලෙයි, ලැගෙයි. එහෙත් යොගියාගේ භි අගුණාලම්භයකි. හෙ එහි නො ඇලෙයි, නො ලැගෙයි, කලකිරෙයි, විරක්ත වෙයි. මෙසේ මෑ කවියාගේ කිණිකාවෙන් වහන්සේගේ එක් මෑ ලොව දක්නේ වෙන් වෙන් අයුරිනි කරුණු මෙසේ හෙයින් ථෙරගාමා සාවාරවතා ලෙසත් තෙරවරු කවියන් ලෙසත් ගැනීම 'හෑම පද්‍යයක් මෑ කාව්‍යයෙකැ'යි වූලායෙන් කරන වරදෙකි.

විශේෂ ප්‍රයෝග:- පාලියෙහි සුලභ නො වූ ශබ්දප්‍රයෝග ද ථෙරගාමා-යෙහි දක්නා ලැබේ. පහත පළ වන්නේ එවැනි ශබ්දප්‍රයෝග යි.

'වඤ්චිතාසෙ' 'සංකිලිසංඝාතාසෙ': 'වඤ්චිතා' 'සංකිලිසංඝාතා' යනු ථෙරගාමායෙහි 'වඤ්චිතාසෙ' 'සංකිලිසංඝාතාසෙ' (ගා. 102) යනුවෙන් දක්නා ලැබේ. "සෙ කෙවි වුඤ්ඤාං කරණං ගතාසෙ" ආදී ශ්‍රී වූඤ්ඤායෙහි දු විරල වෑ පෙනෙන මේ ප්‍රයෝගය වෙදහාමාවට මෑ විශේෂ වූ 'දෙව්තා' 'ව්‍යාග්‍රහාසා' යනාදී ප්‍රථමා බහුවචනසාරූප වෙයි. 'වඤ්චිතාසා' 'ගතාසා' ආදී වෛදික ව්‍යවහාරය 'වඤ්චිතාසෙ' 'ගතාසෙ' ආදී විසින් යිවි.

'වඤ්ඤා': 'වඤ්ඤා' යන අප්පකරණී උත්තමපුරුෂ එකවචනාඛ්‍යාතය 'වඤ්ඤා' කියා ථෙරගාමායෙහි (621) යොදන ලද්දේ යැ. "කරසංසාසනං-මජ්ඣිමනිකායා" යන සූත්‍රයෙහි 'සත්තමජ්ඣිමනිකායා' යන යොගව්‍යාහරයෙන් අප්පකරණී ආඛ්‍යාතයෙහි 'ස' කාරාගමයට ව්‍යාකරණයෙහි අවකාශ තබන ලදී. එහෙත් එවන් රූප පාලියෙහි සුලභ නො වේ. ථෙරගාමායෙහි 'අනුසංකප්පිකා' (157), 'පච්චෙකම්බිකා' (169, 347, 765), 'පරිවත්තිකා' (215), 'අගමජ්ඣිකා' (258), 'උද්ධම්මිකා' (268), 'මඤ්ඤිකා' (342, 424), 'අවිජ්ඣා' (487), 'අගුඤ්ඤිකා' (1061) ආදීන් මේ ප්‍රයෝගය බහුල වෑ දක්නා ලැබේ.

'කුඤ්ඤාසු': 'කුඤ්ඤා' ශබ්දයෙහි පඤ්චමි එකවචනය 'කුඤ්ඤාසු'යි ථෙරගාමායෙහි (43) දක්නා ලැබේ. මෙසේ මෑ 'නම්මල' 'අසිත' ශබ්ද-යන්ගේ පඤ්චමි එකවචනය ද 'නම්මලාසු' 'අසිතාසු' යයි යොදන ලද වෙයි. මෙද ප්‍රාකෘත ගතියි.

‘කිසියම්’: ‘කියායම්’ යන ආඛ්‍යාතරූපය ‘කියායම්’ යනුවෙන් ථේරගාථායෙහි (446) සඳහන් වෙයි. සංස්කෘතයෙහි ‘ව්‍යායම්’ යන්නෙහි ප්‍රාකෘතසාරූපය යි. මෙසේ ම, ‘පලවති’ යනු ‘පිලවති’ (104) කියා ද ‘ව්‍යායත්තා’ යනු ‘විසායත්තා’ (819) කියා ද යොදනලද්දේ යි.

‘පාමිංසු’: ‘ප’ පූර්ව ‘මා-පමාණේ’ බාහුයෙහි අර්ථයන් ප්‍රථමපුරුෂ ඛණ්ඩවිභාග්‍යාතය ‘පමිතිංසු’ යනු වෙයි. එය ‘පාමිංසු’ යනුවෙන් ථේරගාථායෙහි (469) යොදනලද්දේ ය. මෙසේ ම, ‘කසියංසු’ යනු ‘කසංසු’ (381) කියා ද ‘විහරිසංසු’ යනු ‘විහසංසු’ (1096, 1097, 1098) කියා ද යොදනලද්දේ යි.

සිංහල පරිවර්තනය

බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනය පරිදි කරනලද මෙහි පළමු පරිවර්තනය ත්‍රිපිටකපරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය නැගූ කරලීමෙහි නොසමත් විය. එයින් එය නැවත පරිවර්තනය කිරීමේ භාරය අපට පැවරිණි. මේ කායඝීයෙහි අප මෙහෙයූ දිරිමත් කිරීමෙන් අනුග්‍රහ කළානු ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලයේ සමාදාන තත්වය සිට අපවත් වී වදල මහොපාධ්‍යාය දඹිනවිහාරද පරවාහාර ශ්‍රී වජ්‍රඝෛර්‍යාභිධාන කොළඹ නවකෝරළේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයෝ යි. අප විසින් පෙළ ද සකස් කොට පරිවර්තනය නිමවා 1957 දී භාරදෙනලදි. මුද්‍රණකායඝී සංවිධානය ක්‍රමවත් නොවීම ප්‍රකාශය මෙතෙක් පමා වීමට හෙතු විය.

පරිවර්තනයේ දී ඡායානුවාද සාරූපයෙන් පෙළට ලංවනසේ අනුවාද කිරීම අප අනුගමනය කළ පිළිවෙත යි. දුඛොධි විය හැකි යයි සිතූණු සමහර නැතෙකු භාවානුවාදය ද කළමින. අච්චාඛ්‍යාත පිණිස පෙළට බැහැරින් ගන්නාලද වචන වෙන් කොට වරගත් තුළ යෙදුමින. ගොඩනගේ දී මානාවාසි හැඟුණු පාඨය ගෙන ග්‍රන්ථානතරයෙහි දක්නා පාඨානතර අඩොලිපි වශයෙන් ඒ ඒ තත්වය දක්වාලුමින. අට්ඨකථාව ගුරු කොට ගනුමින.

මේ කායඝීයෙහි අපට යම් බඳු සාමථීයෙක් වී නම්, ඒ ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක, මොල්ලිගොඩ ප්‍රචාරනාදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්‍ය පණ්ඩිත ලබ්ගම ලබ්‍යානන්දභිධාන කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිවම්මයාසභිකසභායෙහි අනුනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් අප බිම්මිනිය යබදගාසුලයෙහි ශික්‍ෂණය කිරීමෙන් කරනලද අනුග්‍රහය මැ වෙයි. උන් වහන්සේත් ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයෙහි සහායක, අගංගම විද්‍යාවිද්‍ය පරිවේණාධිපති ත්‍රිපිටකවාගිඤ්ච පණ්ඩිත කෝදගොඩ ඝෛර්‍යාලොකාභිධාන දක්ෂිණ ලබ්‍යාවේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේත් මෙය මුද්‍රණ අවසානයෙහි දුසිටස්ථානයත් සකසා ගොඩනගෙත් අනුග්‍රහ කළහ. ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි උපදෙශක, අග්ගමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනන්ද මෙමුහුයාභිධාන එකාබ්බ අමරපුරිකායේ මහානායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ද සදුපදෙශයෙන් අනුග්‍රහ කළහ. දෙමටගොඩ බිම්මිනාලුම විද්‍යාලාධිපති, ත්‍රිපිටක සම්පාදක පණ්ඩිත පරවාහාර පඤ්ඤානන්ද (බී ඒ) කොළඹ නවකෝරළේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේත් කොළඹ බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ලෙඛකාධිකාරී පණ්ඩිත දෙරගමුවේ බම්මපාල කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේත් කානගුනා පුළුඬ වැ සඳහන් කරමින.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තවද අපගේ ගුරුහුම වූ වාද්දවේ මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පිරිවෙන්හි අභිපති විමලකීර්ති ශ්‍රී ඉන්ද්‍රපෝති අරියවංසාභිධාන කොට්ඨේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභායෙහි මහානායක සාමිඤ්ඤයන් වහන්සේ ද උස්සාපිටියේ ශ්‍රී සුධම්මාලංකාර පරිවේණාධිපති අලුපත ශ්‍රී සුමනතිස්සාභිධාන සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක සාමිඤ්ඤයන් වහන්සේ ද අපගේ ප්‍රවුජ්‍යාවායී මාකඩවර විහාරාධිපති වෑ සිටි අපවන්චිවදල දෙහිදෙණියේ පෙමානන්දුභිධාන මහාසංචර සාමිපාදයන් වහන්සේ ද හිතුලේ බෝදිමළු විහාරාධිපති මූවපිටියේ ශ්‍රී ජනරතනාභිධාන සතරකෝරළ මහදිසාවේ උපප්‍රධාන සංඝනායක සාමිඤ්ඤයන් වහන්සේ ද කෘතවේදිහාවයෙන් සිහි කරමිහ. ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මූද්‍රණය කරවීමෙහි නිසැකක ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවත් එහි සාංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගේ පුරෝගාමී වෑ ක්‍රියා කළ ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලයත් මෙහි මූද්‍රණ කායකීය මෑතාවන් කළ සබ්බෙහි මූද්‍රණාලයෙහි කායකීය මණ්ඩලයත් බෞද්ධමහාජන යාගේ ප්‍රශංසාවට ලක්විය යුත්තාහ. හැමට සහමොක් සුව පනමිහ.

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර.

බු. ව. 2514 ජනවාරි 21 දින

ක්‍රි. ව. 1972

මාකඩවර විහාරස්ථානයේ දී යැ,

හිතුල.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අa ආā ඉi ඊī උu ඌū එe ඔo

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞna		
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa		
	ටta	ඨtha	ඪda	ඬdha	ණṇa		
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	වya	සsa	හha	ළla	අංm
කka	කාkā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කොko
ඛkha	ඛාkhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛොkho
ගga	ගාgā	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගොgo

Conjunct - Consonants

කකkka	කඤṇkā	ත්‍රtra	මම්mpha
කඛkka	භ්‍යnha	ඤdda	බ්‍ර,ඔmba
කඝkka	ඤṇca	ඬddha	භ්‍යmbha
කිkri	ඤ්,ඡṇcha	ඳdra	මම්mma
කිkva	ඤ්,ඡṇja	ඬ,ඬdva	භ්‍යmha
ඛkhyā	ඤ්ඤṇjha	ධ්‍ධdhva	භ්‍ය,භ්‍යyya
ඛkha	ච්චra	නන්ta	භ්‍යyha
ගgga	ඬ,ඬttha	භ්‍න්tha	ල්ලla
ගඝgga	ඬddda	භ්‍දnda	ල්‍යlyā
ඞṇka	ඬddha	ඞndha	ල්‍යlha
ග්‍රgra	භ්‍ය්‍යṇṇa	භ්‍යnnā	ච්‍යwha
ඞṇkh	භ්‍යන්ta	භ්‍යnha	ස්‍යssa
ඞṇṅa	භ්‍යන්tha	ප්‍පppa	ස්‍යsma
ඞṇṅha	භ්‍ය,ඞṇda	ප්‍පppha	ස්‍යsva
චcca	භ්‍යnha	බ්‍බbba	භ්‍යhma
ච්ccha	භ්‍යtta	බ්‍යbbha	භ්‍යhva
ජjja	භ්‍ත්tha	බ්‍රbra	ල්‍යlha
ඡ්ඣjha	ච්tvā	ම්‍පmpa	

ආā ට්ඨ ට්ඨ ට්ඨ ට්ඨ ට්ඨ ට්ඨ ට්ඨ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සංකේතනිරූපණය

ABBREVIATIONS

ඉ	1.	—	ථෙරගාථා, ධර්මසංග්‍රහය, 1930.
සිඞ්.	2.	—	ථෙරගාථා, හේවාචිකාරණය, 1930.
මජ්.		—	මජ්ඣිමනිකායෙහි සංග්‍රහය, ථෙරගාථා.
සං.		—	සංග්‍රහය - නායකයාගේ ථෙරගාථාපාලි.
PTS.		—	Pali Text Society - THERA GĀTHĀ, 1883.
ප		—	පරමානුදේශන, ථෙරගාථාපාලි.
ප්‍ර		—	අට්ඨකථාසංග්‍රහය - පුරාතනපාඨසංග්‍රහය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බුද්ධකතීකායෙ පෙරගාටාපාළි

විසයසූචි

විසය

පිටකඛක

එකකතීපාතො

2-50

පඨමොවගෙහො

2- 6

1.	සුභුතීකේරගාටා	...	...	2
2.	මහාකොට්ඨිකකේරගාටා	...	...	2
3.	කඝ්ඛාරෙවකකේරගාටා	...	...	4
4.	පුණ්ණකේරගාටා	...	...	4
5.	දබ්බකේරගාටා	...	...	4
6.	සීතවතීය සමභූතකේරගාටා	...	...	4
7.	හලුලියකේරගාටා	...	...	4
8.	චිරකේරගාටා	...	...	6
9.	පිළිඳුවල්ලකේරගාටා	...	...	6
10.	පුණ්ණමාසකේරගාටා	...	...	6

පඨමො වගෙහො නිට්ඨිතො.

දුතියො වගෙහො

8 10

11.	චූළචල්ලකේරගාටා	...	...	8
12.	මහාවල්ලකේරගාටා	...	...	8
13.	වනචල්ලකේරගාටා	...	...	8
14.	වනචල්ලකේරසාමණේරගාටා	...	...	8
15.	කුණ්ඩලිකකේරගාටා	...	...	8
16.	බෙලුලට්ඨිසීයකේරගාටා	...	...	8
17.	දුසකකේරගාටා	...	...	10
18.	සිංහලපිකුකේරගාටා	...	...	10
19.	කුණ්ඩලකේරගාටා	...	...	10
20.	අජිතකේරගාටා	...	...	10

දුතියො වගෙහො නිට්ඨිතො.

තතියො වගෙහො

12-14

21.	නිලොධකේරගාටා	...	...	12
22.	විතතකකේරගාටා	...	...	12
23.	ගොසාලකේරගාටා	...	...	12
24.	සුගතිකේරගාටා	...	...	12
25.	නානදියකේරගාටා	...	...	12
26.	අභයකේරගාටා	...	...	14
27.	ලොමසකඛිතියකේරගාටා	...	...	14
28.	ජම්බුගාමිකකේරගාටා	...	...	14
29.	ගාජිතකේරගාටා	...	...	14
30.	උත්තියකේරගාටා	...	...	14

තතියො වගෙහො නිට්ඨිතො.

විෂය

පිටිවිකිත

වතුපොළ: වග්ග

16-18

31.	ගබ්බරකිරිපොළොව:	...	16
32.	සුප්පිපොළොව:	...	16
33.	සොපාකපොළොව:	...	16
34.	පොසිපොළොව:	...	16
35.	සාමඤ්ඤකානිපොළොව:	...	16
36.	කුමාපුත්තපොළොව:	...	16
37.	කුමාපුත්තසභාසකපොළොව:	...	18
38.	ගව්වකිපොළොව:	...	18
39.	කිසාපොළොව:	...	18
40.	වසිමානපොළොව:	...	18

වතුපොළ: වග්ග නිවිසිත.

සඤ්ඤා: වග්ග

20-23

41.	සිරිවසිපොළොව:	...	20
42.	බද්ධවතියරෙවනපොළොව:	...	20
43.	සුමභිලපොළොව:	...	20
44.	සානුපොළොව:	...	20
45.	රමභීයවිහාරිපොළොව:	...	20
46.	සමිද්ධිපොළොව:	...	22
47.	උජ්ජයපොළොව:	...	22
48.	සඤ්ජයපොළොව:	...	22
49.	රාමභීයසකපොළොව:	...	22
50.	විමලපොළොව:	...	22

සඤ්ඤා: වග්ග නිවිසිත.

ජලපිටි: වග්ග

24-26

51.	ගොඩිකපොළොව:	...	24
52.	සුඛානුපොළොව:	...	24
53.	වලලිපොළොව:	...	24
54.	උත්තියපොළොව:	...	24
55.	අඤ්ඤානවතියපොළොව:	...	24
56.	කුටිවිහාරිපොළොව:	...	24
57.	දුතියකුටිවිහාරිපොළොව:	...	26
58.	රමභීයකුටිකපොළොව:	...	26
59.	කොසලවිහාරිපොළොව:	...	26
60.	සිවලිපොළොව:	...	26

ජලපිටි: වග්ග නිවිසිත.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිසයා

පිටිකතා

සහනමො වගෙහා

28-30

61.	වපසතේරගාථා	...	...	28
62.	වජ්ජුපුත්තතේරගාථා	...	...	28
63.	පකුතේරගාථා	...	...	28
64.	විමලකෝණකුසුමතේරගාථා	...	...	28
65.	උකේකපකට්ඨවජ්ජතේරගාථා	...	...	28
66.	මෙඝියතේරගාථා	...	...	30
67.	එකධම්මසවනීයතේරගාථා	...	...	30
68.	එකුදුනියතේරගාථා	...	...	30
69.	ජනනතේරගාථා	...	...	30
70.	පුණ්ණතේරගාථා	...	...	30

සහනමො වගෙහා නිට්ඨිතො.

අට්ඨමො වගෙහා

32-34

71.	වච්ඡපාලතේරගාථා	...	...	32
72.	ආතුමතේරගාථා	...	...	32
73.	මාණවතේරගාථා	...	...	32
74.	සුයාමතේරගාථා	...	...	32
75.	සුසාරදතේරගාථා	...	...	32
76.	පියසුද්ධතේරගාථා	...	...	32
77.	හත්ථාරොහපුත්තතේරගාථා	...	...	34
78.	මෙණ්ඩිසිරතේරගාථා	...	...	34
79.	රකුඛිතතේරගාථා	...	...	34
80.	උග්ගතේරගාථා	...	...	34

අට්ඨමො වගෙහා නිට්ඨිතො.

නවමො වගෙහා

36-38

81.	සමිතිගුත්තතේරගාථා	...	...	36
82.	කසුපතේරගාථා	...	...	36
83.	සිහතේරගාථා	...	...	36
84.	නිගතේරගාථා	...	...	36
85.	සුනාගතේරගාථා	...	...	36
86.	නාගිතතේරගාථා	...	...	36
87.	පට්ඨිතේරගාථා	...	...	38
88.	අජ්ජුනතේරගාථා	...	...	38
89.	පඨමදෙවසගතේරගාථා	...	...	38
90.	සාමිදුත්තතේරගාථා	...	...	38

නවමො වගෙහා නිට්ඨිතො

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විෂය

පිටිවක

දසමා වග්ග

40-42

91.	පරිපූර්ණකතෝරගාථා	...	40
92.	විජයකෝරගාථා	...	40
93.	ඵරකතෝරගාථා	...	40
94.	මේඛනජීකෝරගාථා	...	40
95.	චක්කුපාලකෝරගාථා	...	40
96.	බණ්ඩුසුමනකෝරගාථා	...	40
97.	තියාකෝරගාථා	...	42
98.	අභයකෝරගාථා	...	42
99.	උතතිකෝරගාථා	...	42
100.	දෙවසකතෝරගාථා	...	42

දසමා වග්ග නිවසිතො.

එකාදසමා වග්ග

41-46

101.	බෙලට්ඨානිකතෝරගාථා	...	44
102.	සෙතුච්ඡේදකෝරගාථා	...	44
103.	බණ්ඩුකෝරගාථා	...	44
104.	බිතකතෝරගාථා	...	44
105.	මලිකවලකතෝරගාථා	...	44
106.	සුභමනනකෝරගාථා	...	44
107.	බමමසවකෝරගාථා	...	46
108.	බමමසවපිතුකෝරගාථා	...	46
109.	සභ්භකතෝරගාථා	...	46
110.	උසකතෝරගාථා	...	46

එකාදසමා වග්ග නිවසිතො.

ද්වාදසමා වග්ග

48-50

111.	ජේතනකෝරගාථා	...	48
112.	චන්ද්‍රානකතෝරගාථා	...	48
113.	චන්ද්‍රචන්ද්‍රකෝරගාථා	...	48
114.	අභිමුඛකතෝරගාථා	...	48
115.	මහානාමකෝරගාථා	...	48
116.	පාරාසරිකතෝරගාථා	...	48
117.	සසකෝරගාථා	...	50
118.	කිලිකතෝරගාථා	...	50
119.	චන්ද්‍රකතෝරගාථා	...	50
120.	ඉසිදකතෝරගාථා	...	50

ද්වාදසමා වග්ග නිවසිතො.

එකකනිපාතො නිවසිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විෂය:

පිටුව:

දූතනිසාහො:

52-59

සංස්කෘත වග්ග:

52-56

121.	උත්තරතේරගාථා:	...	...	52
122.	පිණ්ඩාලගාරථාපතේරගාථා:	...	...	52
123.	වල්ලියතේරගාථා:	...	...	52
124.	ගඬගාභිජිකතේරගාථා:	...	...	54
125.	අජිතතේරගාථා:	...	...	54
126.	මෙලජිතතේරගාථා:	...	...	54
127.	රාධතේරගාථා:	...	...	54
128.	සුරාධතේරගාථා:	...	...	56
129.	ගොතමතේරගාථා:	...	...	56
130.	වසගතේරගාථා:	...	...	56

සංස්කෘත වග්ග: නිවසිතො.

දූතියො වග්ග:

58-62

131.	මහාචූඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	58
132.	ජොතිදසතේරගාථා:	...	...	58
133.	ගෙරඤ්ඤකානිතේරගාථා:	...	...	58
134.	සොමමිතතේරගාථා:	...	...	58
135.	සබ්බමිතතේරගාථා:	...	...	60
136.	මහාකාලතේරගාථා:	...	...	60
137.	කිසසතේරගාථා:	...	...	60
138.	කිසිලතේරගාථා:	...	...	60
139.	නඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	62
140.	සිරිමාතේරගාථා:	...	...	62

දූතියො වග්ග: නිවසිතො.

තනිතො වග්ග:

64-68

141.	උත්තරතේරගාථා:	...	...	64
142.	ගඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	64
143.	සොභිතතේරගාථා:	...	...	64
144.	වල්ලියතේරගාථා:	...	...	64
145.	විතසොකතේරගාථා:	...	...	66
146.	පුණ්ණමාසතේරගාථා:	...	...	66
147.	නඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	66
148.	ගරතතේරගාථා:	...	...	66
149.	ගාරථාපතේරගාථා:	...	...	68
150.	කණ්ණදිනතේරගාථා:	...	...	68

තනිතො වග්ග: නිවසිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විසය

පිටිබිඳ

වතුපොළ වගෙය

70-74

151.	මෙහිපොළවරගොස්	...	...	70
152.	සිව්වකපොළවරගොස්	...	...	70
153.	උපවැනකපොළවරගොස්	...	...	70
154.	ඉසිදිනකපොළවරගොස්	...	...	70
155.	සමුද්‍රලකවැනකපොළවරගොස්	...	...	72
156.	බිකකපොළවරගොස්	...	...	72
157.	සෙලියැරියපුකකපොළවරගොස්	...	...	72
158.	නිසහපොළවරගොස්	...	...	72
159.	උසහපොළවරගොස්	...	...	74
160.	කපටකුරපොළවරගොස්	...	...	74

වතුපොළ වගෙය නිවැසිතො.

පසුවැව වගෙය

76-80

161.	කුමාරකපොළවරගොස්	...	...	76
162.	බමමපාලපොළවරගොස්	...	...	76
163.	බුහුමාලිපොළවරගොස්	...	...	76
164.	මොසරාපොළවරගොස්	...	...	78
165.	විසාබපසුවැවලපුකකපොළවරගොස්	...	...	78
166.	වුලකපොළවරගොස්	...	...	78
167.	අනුපමපොළවරගොස්	...	...	80
168.	වජ්‍රිකපොළවරගොස්	...	...	80
169.	සකිකපොළවරගොස්	...	...	80

පසුවැව වගෙය නිවැසිතො.

දුකනිපාතො නිවැසිතො.

නිකනිපාතො

82-92

170.	අභිගණිකහාරථාපොළවරගොස්	...	...	82
171.	පට්ටියපොළවරගොස්	...	...	82
172.	බකකුලපොළවරගොස්	...	...	82
173.	බනිකපොළවරගොස්	...	...	84
174.	මානබහුපුකකපොළවරගොස්	...	...	84
175.	බුජ්‍රසොතිකපොළවරගොස්	...	...	84
176.	වාරණපොළවරගොස්	...	...	86
177.	පසුසිකපොළවරගොස්	...	...	86
178.	සසොපොළවරගොස්	...	...	86
179.	සාපිමනනිකපොළවරගොස්	...	...	88
180.	උපාලිපොළවරගොස්	...	...	88
181.	උතතරපාලපොළවරගොස්	...	...	88
182.	අනිභුකපොළවරගොස්	...	...	90
183.	ගොතමපොළවරගොස්	...	...	90
184.	භාජිකපොළවරගොස්	...	...	90
185.	විමලපොළවරගොස්	...	...	92

නිකනිපාතො නිවැසිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විසසා

පිටුවකො

වතුකකතිපාතො

94 102

186.	භාගසමාලකේරගාථා	...	94
187	භගුකේරගාථා	...	94
188	සභිඤ්ඤාකේරගාථා	...	94
189	නානුකකේරගාථා	...	96
190.	ජලබ්බකකේරගාථා	...	96
191	කෙනකකේරගාථා	...	96
192.	සමහුකකේරගාථා	...	98
193.	රාහුලකේරගාථා	...	98
194	විඤ්ඤාකේරගාථා	...	98
195.	ධම්මකකේරගාථා	...	100
196	සප්පකකේරගාථා	...	100
197.	මුදිතකේරගාථා	...	102

වතුකකතිපාතො නිබ්බිතො.

පඤ්චකතිපාතො

104 114

198	රාජදත්තකේරගාථා	...	104
199.	සුභුතකේරගාථා	...	104
200.	ගිරිමානානුකේරගාථා	...	106
201.	සුමනකේරගාථා	...	106
202.	විඛිඛිකේරගාථා	...	108
203	නදීකසාපකේරගාථා	...	108
204	ගංගාකසාපකේරගාථා	...	110
205	වකකලීකේරගාථා	...	110
206	විජිතසෙනකේරගාථා	...	112
207.	ගසදත්තකේරගාථා	...	112
208.	සොණකුටිකාණ්ඩකේරගාථා	...	114
209.	කොයිගකේරගාථා	...	114

පඤ්චකතිපාතො නිබ්බිතො.

ජකකතිපාතො

118-132

210.	උරුවෙල කසාපකේරගාථා	...	118
211.	තෙකිවජ්ඣානිකේරගාථා	...	118
212.	මහානාගකේරගාථා	...	120
213.	කුලලකේරගාථා	...	120
214	මාලුඛිකාප්පකකේරගාථා	...	122
215.	සප්පදුකකේරගාථා	...	122
216.	කාභිකානකේරගාථා	...	124
217.	මිගජාලකේරගාථා	...	124
218	ජෙනකකේරගාථා	...	126
219.	සුමනකේරගාථා	...	126
220.	නාගාකකමුකිකේරගාථා	...	128
221.	බ්‍රහ්මදත්තකේරගාථා	...	128
222.	සිරිමිඤ්ඤාකේරගාථා	...	130
223.	සබ්බකාමිකේරගාථා	...	132

ජකකතිපාතො නිබ්බිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විෂය

පිටිකඩක

සන්නකනිපාතො

134-138

224.	සුඤ්ජනාදියාදියාදියා	...	...	134
225.	ලකුණාදියාදියා	...	...	134
226.	හදාදියා	...	...	136
227.	සොපාකදියා	...	...	138
228.	සරහසාදියා	...	...	138

සන්නකනිපාතො නිවසිතො.

අට්ඨකනිපාතො

142-146

229.	මහාකච්ඡාදියා	...	...	142
230.	සිරිමිත්තදියා	...	...	144
231.	මහාපඤ්ඤාදියා	...	...	146

අට්ඨකනිපාතො නිවසිතො.

නවකනිපාතො

148

232.	භූතදියා	...	...	148
------	---------	-----	-----	-----

නවකනිපාතො නිවසිතො.

දසකනිපාතො

152-162

233.	කාච්ඡාදියා	...	...	152
234.	ඵකච්ඡාදියා	...	...	154
235.	මහකපපිතදියා	...	...	154
236.	චූලපඤ්ඤාදියා	...	...	156
237.	කප්පදියා	...	...	158
238.	උපසෙතදියා	...	...	160
239.	අපරගොතමදියා	...	...	162

දසකනිපාතො නිවසිතො.

එකාදසකනිපාතො

161

240.	සඛකච්ඡාදියා	...	...	164
------	-------------	-----	-----	-----

එකාදසකනිපාතො නිවසිතො.

ද්වාදසකනිපාතො

166-168

241.	සිලවදියා	...	...	166
242.	සුනිතදියා	...	...	168

ද්වාදසකනිපාතො නිවසිතො.

තෙරසකනිපාතො

172

243.	සොණකොළිවිසදියා	...	...	172
------	----------------	-----	-----	-----

තෙරසකනිපාතො නිවසිතො

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විෂය

පිටිකිකා

වුද්දසනිපාතො

174-176

244.	බද්දරවනියරෙවතඤ්ඤාපථො	...	...	174
245.	ගොදානනඤ්ඤාපථො	...	...	176

වුද්දසනිපාතො නිවසිතො.

සොළසනිපාතො

180-182

246.	අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤාපථො	...	...	180
247.	උදාසිඤ්ඤාපථො	...	...	182

සොළසනිපාතො නිවසිතො.

විසනිනිපාතො

186-218

248.	අභිමුත්තඤ්ඤාපථො	...	...	186
249.	පාරාසරියඤ්ඤාපථො	...	...	188
250.	තෙලකානිඤ්ඤාපථො	...	...	192
251.	රට්ඨපාලඤ්ඤාපථො	...	...	196
252.	මාලුඛකාසුත්තඤ්ඤාපථො	...	...	200
253.	සෙලඤ්ඤාපථො	...	...	204
254.	හඳ්දියඤ්ඤාපථො	...	...	208
255.	අභිමුලිමාලඤ්ඤාපථො	...	...	210
256.	අනුරුඳ්ධඤ්ඤාපථො	...	...	214
257.	පාරාසරියඤ්ඤාපථො	...	...	218

විසනිනිපාතො නිවසිතො.

තිංසනිනිපාතො

224-234

258.	පුස්සඤ්ඤාපථො	...	...	224
259.	සාරිපුත්තඤ්ඤාපථො	...	...	228
260.	ආනන්දඤ්ඤාපථො	...	...	234

තිංසනිනිපාතො නිවසිතො.

වතනාලිසනිපාතො

242

261.	මහකසාපඤ්ඤාපථො	...	...	242
------	---------------	-----	-----	-----

වතනාලිසනිපාතො නිවසිතො.

පඤ්ඤාසනිපාතො

250

262.	තාලපුට්ඨඤ්ඤාපථො	...	...	250
------	-----------------	-----	-----	-----

පඤ්ඤාසනිපාතො නිවසිතො.

සට්ඨනිපාතො

211

263.	මහාමොක්ඛලාභඤ්ඤාපථො	...	...	211
------	--------------------	-----	-----	-----

සට්ඨනිපාතො නිවසිතො.

සත්තනිනිපාතො

211

264.	වඬනිසඤ්ඤාපථො	...	...	211
------	--------------	-----	-----	-----

සත්තනිනිපාතො නිවසිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සුභානන්දිටකෙ

ථේරගාථාපාලී

සුත්තානන්දිටකයෙහි

ථේරගාථා

සුභනන්දපිටකේ ථේරගාථාපාළි

නිදනගාථා

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සමමාසමබ්බදාසස්ස

සිභානං' ව නදන්තානං දසීනං ගිරිගබ්භරේ
සුඤ්ඤං භාවිතත්තානං ගාථා අත්තුපතාසිකා.

යථානාමා යථාභෞත්තා යථාධම්මවිහාරිනෝ
යථාඨිමුත්තා සප්පඤ්ඤා විහරිංසු අත්ඤ්ඤිකා.

තත් තත් විපසසිකා, පුසිකා, අවුට්ඨං පදං
කත්තනං පච්චවේකකත්තා ඉමමත්මගාසිත්ථං.

එකකනිපාතො

1. 1. 1

1. ඡන්තා මෙ කුට්ඨා සුඛා නිවාතා වස්ස දෙව යථාසුඛං
විතතං මෙ සුසමාහිතං විමුත්තං ආතාපි විහරාමි වස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුභුතීත්ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුභුතීත්ථේරගාථා.

1. 1. 2

2. උපසන්නො උපරතො මන්තභාණී¹ අනුදාතො
බුහාති පාපකෙ ධම්මෙ දුමපත්තං ව මාලුතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාකොට්ඨිකො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහාකොට්ඨිකත්ථේරගාථා.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

ථේරගාථා

නිදනගාථා

ඒ භාග්‍යවත් අහීන් සමත් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා !

1. ගීරිගුහායෙහි හද දෙන, දළ ඇති සිංහයන් වැනි වැඩු සිත් ඇති
ආයාසයන් තමන් පිළිබඳ වෑ ගෙනහැර දැක්වූ ශාථාවන් අසවු.
2. (සුභුති ආදී) යම් යම් නම් ඇති (ගෞතම ආදී) යම් යම් ගෞත්‍ර ඇති
යම් බදු සමාපත්තිවිහරණ ඇති, ශ්‍රද්ධා අභිමුක්ති ඇති, ත්‍රිභේදක කමිජ
ප්‍රඥවෙන් ප්‍රඥ ඇත්තන් අනලත් වෑ වෘත්ත කළාහු ද,
3. ඔහු ඒ ඒ තත්ති විවසුන් වඩා නිවන්සුව ලැබ කාතාන්ත සංකප්‍යාන
අග්‍රඵලය නුවණින් සලකා බලනුවෝ මේ (අනුප්‍රාප්තාසිකශාථා) අභිය
විදුලහ.

එකකතිපාතය

1 1. 1

1. මා හේ කුපිත තොයන ලද, (එහෙයින් මෑ) සුව ඵලවසි, වාතපිඩා
රහිත යෑ, මෙසය, රිසිසේ වසිනු මෑහ. මා හේ සිත මොනොවට
සමාහිත වූයේ යෑ, (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) වෙසෙයින් මිදුණේ යි,
ආරබ්බිඵයී ඇති වෑ වෙසෙමි. මෙසය, (එහෙයින්) වසිනු මෑහ.

නොහොත් මා හේ ආතමභාවය සංවාත යෑ, එහෙයින් මෑ
සුවප්‍රාප්ත යෑ, නිහතමාන යෑ, මෙසය, රිසිසේ වසිනු මෑහ, මා හේ
සිත මොනවට සමාහිත වූයේ යෑ, විමුක්ත යෑ, (මම) ආරබ්බිඵයී
ඇති වෑ වෙසෙමි, මෙසය, (එහෙයින්) වසිනු මෑහ.

මෙසේ ආයුෂමත් සුභුති සථවිරයන් වහන්සේ මේ ශාථාව
විදුලහ.

සුභුති සථවිරශාථා යි.

1. 1. 2

2. සත්ත්‍රත් ඉදුරත් ඇති පවිත් වැළැකුණු නුවණින් පිරික්සා
බණනසුලු උඩතු නො වූ (කොට්ඨිත මහණ) පවිත රැක්පතක් මෙන්
පාපබලියන් දුරු කෙරේ.

මෙසේ මේ ශාථාව ආයුෂමත් මහාකොට්ඨිත සථවිරයන්
වහන්සේ විදුලහ.

මහාකොට්ඨිත සථවිරශාථා යි.

1. 1. 3

3. පඤ්ඤං ඉමං පස්ස තථාගතානං
අග්ගි යථා පජ්ජාලිතො,¹ නිසිථෙ
ආලොකද චක්ඛුදද හවිනති
සෙ ආගතානං විනාසනති කඛ්ඛං'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා කඛ්ඛාරෙවතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
කඛ්ඛාරෙවතසේරගාථා.

1. 1. 4

4. සබ්බිථෙරෙව සමාසෙථ පණ්ණිනෙහත්ථදස්සිති².
අන්ධං මහතතං ගම්හිරං දුද්දසං නිපුණං අණුං
ධිරා සමගිගෙජ්ජනති අප්පමතතා විචක්ඛණා'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා පුණ්ණො මනනාණිපුතො ථෙරො
ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පුණ්ණසේරගාථා.

1. 1. 5

5. සො දුද්දමිසො³ දමෙත දනොතා දබ්බො සනතුසිතො විනිණ්ණකඛ්ඛො
විජ්ඣාථි අපෙතභෙරවො හි දබ්බො සො පරිනිබ්බුතො ධිතතො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා දබ්බො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දබ්බසේරගාථා.

1. 1. 6

6. සො සිතවහං උපාග⁴ හික්ඛු එකො සනතුසිතො සමාසිතතො
විජ්ඣාථි අපෙතලොමහංසො රක්ඛං කායගතාහතිං ධිනිමා'ති.⁵

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා සිතවහිසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිතවහිසසේරගාථා.

1. 1. 7

7. සොපානුද්දි මච්චුරාජස්ස සෙනං
භලසෙතුං ච සුදුබ්බලං මහොසො
විජ්ඣාථි අපෙතභෙරවො හි
දනොතා සො පරිනිබ්බුතො ධිතතො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා භලලියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

භලලියසේරගාථා.

1 පජ්ජාලිතො-PTS, සිමු

3 දුද්දමිසො - PTS

5 බිඝ්ඛායි - සිමු 1, 2

2 හත්ථදස්සිති - සිමු 1, 2

4 උපාගා - සිමු 1, 2 උපාගා -

1. 1. 3

3. යම් කෙනෙක් තමන් වෙත පැමිණියවුන් ගේ සැක දුරලත් ද, නුවණ එළිය දෙන්නාහු වෙත් ද, පැණැස දෙන්නාහු වෙත් ද, මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි ඇවිලෙන හිත්තක් බඳු වූ ඒ තථාගතවරුන් ගේ මේ ප්‍රඥමහිමය බලනු මැනවි.

මෙසේ මේ ගාථාව ආයුෂමත් කඛ්ඛාරෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ වදාළහ.

කඛ්ඛාරෙවත ස්ථිරගාථා යි

1. 1. 4

4. ප්‍රාඥ වූ යථාර්ථය දක්නාසුලු වූ සත්පුරුෂයන් සමග මැ එක්වවු, අප්‍රමාද වූ විචක්‍ෂණ වූ ප්‍රාඥයෝ මහත් වූ ගැඹුරු වූ දුකසේ දැක්කයුතු වූ නිපුණ වූ සියුම් වූ අර්ථ (සිවිසස්) අවබෝධ කෙරෙත්.

මෙසේ මේ ගාථාව ආයුෂමත් මනනාතිපුත්‍ර පුණණ ස්ථිරයන් වහන්සේ වදාළහ.

පුණණ ස්ථිරගාථා යි.

1. 1. 5

5. දමනයට දුෂකර වූ යමෙක් ආයතීමාභීයෙන් දෝහෝ නොහොත් පුරුෂදම්‍යසාරපිත්‍ර විසින් දමනය කරන ලද්දේ ද, හව්‍ය වූ සත්‍යමත වූ දුරු කළ සැක ඇති දිනනලද කෙලෙස් ඇති, පහ වූ බිය ඇති අවලසව්‍යාවයට පැමිණි ඒ 'දබ්බ' මහණ කෙලසපරිනිජාණයෙන් පිරිනිව්‍යේ යි.

මෙසේ මේ ගාථාව ආයුෂමත් දබ්බස්ථිරයන් වහන්සේ ...

දබ්බ ස්ථිරගාථා යි.

1. 1. 6

6. යම් මහණෙක් (විවේක සුව පතා) සිත්තවනයට පැමිණියේ ද වෘතීමත් වූ ඒ මහණ හුදෙකලා වූයේ සතුටු වූයේ එකඟසිතාත්තේ කාශියාසී රක්තේ දිනනලද කෙලෙසුන් ඇත්තේ පහ වූ ලොමුදහ ඇත්තේ යි.

මෙසේ ... සිත්තවනවාසි සමතුත ස්ථිරයන් වහන්සේ ...

සමතුත ස්ථිරගාථා යි.

1. 1. 7

7. මහත් වූ බිසය ඉතා දුගුල් වූ නළභෙයක් මෙන් යමෙක් (කාමාදි) මරසෙත් (අග්‍රමාභීයෙන්) දුරු කෙළේ ද, කෙලෙසුන් දිනු පහ වූ බිය ඇති දැමුණා වූ (කෙලසපරිනිජාණයෙන්) පිරිනිව්‍ය හෙතෙම අකමාස වූ සිත් ඇත්තේ යි.

මෙසේ ... හල්ලිය ස්ථිරයන් වහන්සේ ...

හල්ලිය ස්ථිරගාථා යි.

1. 1. 8

8. යො දුදුමියො¹ දමෙන දනොනා වීරො සනතුසිනො විනිණ්ණකඛ්ඛො
විජිතාචි අපෙතලොමහංකො වීරො සො පරිනිබ්බුතො ධීතතො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයසමා වීරො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

වීරසෙවරගාථා.

1. 1. 9

9. සවාගතං න දුරාගතං කසිදං දුමනතිතං මම
සංවිහතොසු ධම්මෙසු යං සෙට්ඨං තදුපාගමිනි.

ඉන්ධං සුදං ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ් ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පිළිඤ්චවෙජ්සෙවරගාථා.

1. 1. 10

10. විහරි අපෙකකං ඉධ වා හුරං වා
යො වෙදගු සමිතො යතතො
සබ්බෙසු ධම්මෙසු අනුපලීනො
ලොකස්ස ධඤ්ඤා උදයබ්බයඤ්ඤා'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයසමා පුණ්ණමාසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පුණ්ණමාසසෙවරගාථා.

පඨමො වග්ගො.

තස්සුදුහිං:

සුභුති සොට්ඨිනො ථෙරො කඛ්ඛොරෙවතසම්මතො²
මනනාණීපුතො දබ්බො ව සිතවතියො ව භලලියො
වීරො පිළිඤ්චවෙජ් ව පුණ්ණමාසො තමොභුදො'ති.

¹ දුදුමියො - PTS

² සුඛිතො - PTS

1. 1. 8

8. දුකසේ දමනය කළයුතු යමෙක් ආයාමායායෙන් දෝහෝ නොහොත් පුරුෂදමාසාරපිත්‍ර විසින් දමනය කරනලද්දේ ද, වීර වූ සනතුෂට වූ දුරු කළ සාක ඇති කෙලෙසත් දිත්‍ර පහ වූ ලොවුදහ ඇති ඒ වීර මහණ පිරිනිවිසේ (එහෙයින් මැ) අවලසාධාව ඇත්තේ යි.

මෙසේ ... ආයුෂමත් වීර සථවිරයන් වහන්සේ ...

වීර සථවිරගාථා යි.

1. 1. 9

9. මේ මාගේ සාධාගතයෙකි, (එහෙයින් මැ) දුරාගතයෙක් නො වෙයි, මේ මා විසින් වරදවාගත් සිතිවිල්ලෙක් ද නො වෙයි, කවර හෙයින් යත්: (දුඛාදි) ප්‍රකාරයෙන් බෙදනලද ධර්මයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ යම් සිව්සස්දහමෙක් වේ නම් එය ලදිමි ද එහෙයින්.

මෙසේ ... ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිරයන් වහන්සේ ...

පිළිඤ්චවත් සථවිරගාථා යි.

1. 1. 10

10. යමෙක් මේ අත්බාවිහි හෝ පරඅත්බාවිහි නොහොත් ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන්හි නෂණාව වෙසෙසින් දුරු කෙළේ ද මහත්‍රවණින් (නිවනට) ගිය සන්ත්‍රත් වූ (මායාසංවරයෙන්) සංයත වූ සිතැති හෙතෙම (උපාදාසකකාම) ලෝකයා ගේ උදය ව්‍යය ද දූතා සියලු ආලම්බනධර්මයන්හි නො ඇලුණේ වේ.

මෙසේ පුණණමාස සථවිරයන් වහන්සේ ...

පුණණමාස සථවිරගාථා යි.

ප්‍රථම වර්ගය යි.

උද්‍යානය:

සුභ්‍රහි සථවිර ද කොටසිත සථවිර ද කඛ්ඛාරෙවත සථවිර ද මනනාති-පුත්‍ර (පුණණ) සථවිර ද දබ්බ සථවිර ද සිතවත වැසි (සම්මාන) සථවිර ද හලලය සථවිර ද වීර සථවිර ද පිළිඤ්චවත් සථවිර ද ඊවිදු අපුරු දුරු කරන පුණණමාස සථවිර ද යි (ප්‍රථමවර්ගයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.)

1. 2. 1

11. පාමොජ්ජඛත්තො¹ භික්ඛු ඛලෙච චුද්ධාප්පවෙදිතො
අභිගච්ඡෙත් පදං සන්තං සංඛාරාපසමං සුඛන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා චුළචචෙත්,² ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චුළචච්ඡෙත්ථගාථා.

1. 2. 2

12. පඤ්ඤාබලී සිලවතුපපනො
සමාභිතො කාන්තරතො සතීම,
යදත්තං භොජනං භුක්ඛමානො
කඛ්ඛිථ කාලං ඉධ වීතරාගො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මහාවචෙත්,³ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහාවච්ඡෙත්ථගාථා.

1. 2. 3

13. නිලබ්බවණ්ණො රුපිරා සිත්චාරී සුචිකිරා
ඉද්දගොපසසඤ්ඡන්තා තෙ සෙලා රමයන්ති ම'න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා වන්චචෙත්, ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වන්චච්ඡෙත්ථගාථා.

1. 2. 4

14. උපජ්ඣායො මං අවච්ඡ⁴ ඉතො ගච්ඡ, ම⁵ සිවක
ගාමෙ මෙ වසති කායො අරඤ්ඤං මෙ ගතො මනො
සෙමානකො පි ගච්ඡ, මි නප්පි සංඛයා විජානන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මතො වන්චච්ඡස්ස ථෙරස්සා සාමණේරො
ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වන්චච්ඡෙත්ථසාමණේරගාථා.

1. 2. 5

15. පඤ්ඤා ජ්ඣෙද පඤ්ඤා ජ්ඣෙද පඤ්ඤා චුත්තරි හාවසෙ
පඤ්ඤාසංඛාරාතිගො භික්ඛු ඔසතිණ්ණො'ති චුච්චති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඤාණධානො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඤාණධානෙත්ථගාථා.

1. 2. 6

16. යථා පි භද්දො ආජ්ඣෙද්දා ගඛගලාවතන්ති සිඛි
ගච්ඡති අපසකසිරෙන ඵලං රත්තිඤ්චා මම
ගච්ඡති අපසකසිරෙන සුඛෙ ලභෙති නිරාමිසෙ'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බෙලලච්ඡිසිසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

බෙලලච්ඡිසිසෙත්ථගාථා.

1 පාමුජ්ජඛත්තො - PTS

2 චුළචචෙත් - සිමු 1, 2

3 මහාවචෙත් - සිමු 1, 2

4 අවච්ඡ -

5 ගච්ඡ, මි - PTS

1. 2. 1

11. බුදුරජුන් වදාළ (නවලොවුතුරු) දහමිහි ප්‍රමොද බහුල වූ මහණ තෙම ශාන්තපද වූ සංඝකාරයන් ගේ ව්‍යුපගම සංඛ්‍යාත (නිවන්) සුවය විඳිනේ යි.

මෙසේ ... වූලවච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වූලවච්ඡ සථවිරගාථා යි.

1. 2. 2

12. (පාරිභාෂිත විපස්සනා වශයෙන්) ප්‍රඥබල ඇති (සිව්විසිසුදු) සිල-යෙන් හා (ධුතබමම සංඛ්‍යාත) චුතයෙන් සමන්විත වූ එකඟයින් ඇති ධ්‍යානයෙහි ඇලුණු මනාසිහි ඇති (කායසෑති ඇදී අච්ඡේදන නොවෙන් වැ අහර වළඳන මෙ සසුන්හි රහතන් වහන්සේ (අනුපාද පරිනිවෘත්ත) කාලය අපේක්ෂා කරන්නාහු යි.

මෙසේ මහාවච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

මහාවච්ඡ සථවිරගාථා යි.

1. 2. 3

13. නිල්වලා බඳු වූ පැහැපත් සිහිල්ලිය ඇති, සුවිශුඛභූමිභාග ඇති, රතීද්‍රශෝචිවන් විසින් වැසුණු ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවන්.

මෙසේ ... වනවච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වනවච්ඡ සථවිරගාථා යි.

1. 2. 4

14. “සිව්වකය, මෙයින් වනසට යමිම” යි උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ මට කීහ, මා ගේ කය ගමිහි වෙසෙයි, (එහෙත්) මා ගේ සිත අරණ්‍යයට ගියේ යි, හෝනෙමි නමුදු යෙමි, (කාමයෙහි ඇදී නව හා නෙමිකුමයෙහි අනුසන්) දන්නවුන් ගේ (කිසිවක) ඇලීමක් නැති.

මෙසේ ආයුෂමත් වනවච්ඡ තෙරුන් ගේ හෙරණුන්ද ...

වනවච්ඡතෙර සාමණේරගාථා යි.

1. 2. 5

15. (ඔරමහාගිත සංයෝජන) පස සිඳින්නේ යැ, (උඛමහාගිත සංයෝජන) පස දැරුන්නේ යැ, මත්තෙහි (ග්‍රභාදි ඉන්ද්‍රියයන්) පස ද, වඩන්නේ යැ, (රාගාදි) පඤ්ච සංග්‍රහයන් ඉක්ම ගිය මහණ තෙම ඔසනිණිණ (කාමාදිවතුරෝසයන් තරණය කෙළේ) යයි කියනු ලැබේ.

මෙසේ ආයුෂමත් කුණ්ඩධාන සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුණ්ඩධාන සථවිරගාථා යි.

1. 2. 6

16. අං ඇති සොදුරු ආජාතීයවෘත්තයක් නිබ්බානපථයෙහි (නි-ව්චෙති) යම්සේ නිදුකින් යේ ද, එ සෙයින් මට දවරු නිදුකින් ඉක්මෙයි. (මා විසින්) නිරාමිස (පලසමවන්) සුවය ලබන ලද්දේ යි.

මෙසේ ... බෙලලට්ඨිසීස සථවිරයන් වහන්සේ ...

බෙලලට්ඨිසීස සථවිරගාථා යි.

1. 2. 7

17. මිද්ධි යද හොති මහග්ගසො ව
නිද්දසිතා සමපරිවත්තසායී
මහාවරාහො'ව නිවාපපුටෙය්
පුත්තපුත්තං ගබ්බමුපෙති මජ්ඣෙ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා දසකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දසකමඤ්චරගාථා.

1. 2. 8

- 18 අනු බුද්ධියා දයාදෙ නික්ඛු හෙසකලාවතෙ
කෙවලං අට්ඨකසක්කකුය්! අථරි පයවිං ඉමං
මඤ්ඤා'හං කාමරාහං භො බ්වපමෙව පතිස්සාතීති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සිගාලපිතා' ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිගාලපිතඤ්චරගාථා.

1. 2. 9

- 19 උදකං හි නයනති නෙතනිකා උසුකාරා නමයනති තෙජනං
දරා නමයනති තවත්තකා අත්තනං දමයනති සුබ්බතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා කුණ්ඩලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුණ්ඩලඤ්චරගාථා.

1. 2. 10

20. මරණෙ මෙ හයං නත්ති නිකනති නත්ති ජීවිතෙ
සඤ්ඤා නික්ඛිපිස්සාමි සමපරානො පතිස්සතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා අජිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අජිතඤ්චරගාථා.

උනියො වග්ගො.

නික්ඛාදානං:

වුලවචෙජ්, මහාවචෙජ්, වනවචෙජ්, ව සිවකො,
කුණ්ඩානො ව බෙලට්ඨි දසකො ව තතොපරි
සිගාලපිතිකො ථෙරො කුණ්ඩලො ව අජිතො දසා'ති.

1. 2. 7

17. යම් කලෙක මද නුවණැත්තේ පිනම්භයෙන් මඩනා ලද්දේ බොහෝ කොට අහර බුදින්නේන් වේ ද නිදනසුලු වූයේ පෙරැළි පෙරැළි නිදන්නේන් වේ ද හෙතෙම සුරැබතින් පුස්තාලද මහසුරකු සෙසින් පුතපුතා ගැබට වදි. (සසර උපදි සි සේ සි)

මෙසේ ... දසක සංවිරයන් වහන්සේ ...

දසක සංවිරගාථා සි.

1. 2. 8

18. බුදුන් ගේ (නවලොවුතුරුදහම්) දසාද ඇති මහණෙක් සේස-කලාවනසෙහි වෙයි. (හෙතෙම) මේ සියලු (ආත්මභාව සංකිණ) පෘථිවිය 'අට්ඨික' සංඥයෙන් පතුලේ ය, හෙතෙම වහාම කාමරාගය ප්‍රතිණ කෙරේ යයි මම හඟිමි.

මෙසේ ... සිගාලපිතා සංවිරයන් වහන්සේ ...

සිගාලපිතා සංවිරගාථා සි

1. 2. 9

19. දියාඵවෝ දිය (රිසි රිසි තැනට) ගෙනයෙහි, ගීවඩුවෝ ගීය (රිසියේ) නමති, (රිජු කෙරෙහි සි සේ සි). දූව වඩුවෝ දූවය නමති ඵසේම ඕලාදි මනා පැවැතුම් ඇත්තාහු තමා (සිත) දමනය කෙරෙත්,

මෙසේ ... කුණ්ඩල සංවිරයන් වහන්සේ ...

කුණ්ඩල සංවිරගාථා සි.

1. 2. 10

20. මට මරණයෙහි බියක් නැත, ජීවිතයෙහි අපේක්ෂාවක් නැති, සමාග්ඥන ඇත්තෙමි ඵලභාසිථිසිති ඇත්තෙමි සිය සිරුර බහාතබන්නෙමි.

මෙසේ ... අජිත සංවිරයන් වහන්සේ ...

අජිත සංවිරගාථා සි.

දුට්ඨිය වගීය සි.

උද්දාය:

වුලවව් සංවිර යැ, මහාවව් සංවිර යැ, වනවව් සංවිර යැ, සිවක සංවිර යැ, කුණ්ඩාන සංවිර යැ, බෙලලට්ඨිසිස සංවිර යැ, දසක සංවිර යැ, ඉන් මතුයෙහි සිගාලපිතා සංවිර යැ, කුණ්ඩල සංවිර යැ, අජිත සංවිර යැ සි දෙවැනි වගා තෙරවරු දහ දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 3. 1

- 21 නාහං හයස්ස භායාමි සන්ථා නො අමතස්ස කොවිදො
යන්ථ හයං නාචභිට්ඨති තෙන මග්ගෙන චජ්ජති භික්ඛවො'ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා නිග්‍රොධො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
නිග්‍රොධජෙත්ථගාථා.

1. 3. 2

- 22 නිලා සුභිවා සිබ්බො මොරා කාරංවිසං අභිනදන්ති.
තෙ සිතවාතකද්දිතකලීතා,¹ සුභතං ක්‍රියං නිබ්බොධෙන්ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා විතතකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
විතතකජෙත්ථගාථා.

1. 3. 3

- 23 අහං ඛො වෙඵගුලබ්බමිං භුක්වාන මධුපායසං
පදකම්මං සමමසනොතො ඛක්ඛානං උදයබ්බයං
සාත්‍රං පටිගම්ස්සාමි විවෙකමනුබ්‍රාහ්මණන්ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා ගොසාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
ගොසාලජෙත්ථගාථා.

1. 3. 4

- 24 අනුචසයිකො පබ්බජිතො පස්ස ධම්මසුඛම්මතං
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා සුගකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
සුගකජෙත්ථගාථා.

1. 3. 5

- 25 ඔහාසජාතං ඵලගං විතතං යස්ස අභිණ්හසො
තාදිසං භික්ඛුමාසජා කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා නන්දියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
නන්දියජෙත්ථගාථා.

1. 3. 1

21. මම භය (ජාතිජරාමරණාදි) හෙතුයෙන් නො බමි, අප ගේ ශාස්තෘහු අමාතයෙහි නිපුණයහ. යම් නිවනෙකැ බිය නොබැසාගෙන සිටි නම් භික්ෂුහු ඒ අංගථිමාගීයෙන් එහි යෙත්.

මෙසේ ... නිත්‍රොධි සථවිරයන් වහන්සේ ...

නිත්‍රොධි සථවිරගාමා සි.

1. 3. 2

22. නිල්වන් මනා හෙල ඇති සිළු ඇති මොහරු “කාරංචි” වෙනෙහි වෙසෙසින් නදදෙති, ඔහු (මෙඝකාලයෙහි) ශීතවාතයෙන් හටගත් “කලි” යන මිහිරි හඬ ඇත්තාහු නිදා සිටියහු බ්‍යාන කරන්නහු ප්‍රබෝධ කෙරෙත්:

මෙසේ ... විතතක සථවිරයන් වහන්සේ ...

විතතක සථවිරගාමා සි.

1. 3. 3

23. මම හුණගොමුයෙහි මිහිමුසු කිරිබත වලද (ශාස්තෘන් වහන්සේ ගේ) අවවාදය මොනොවට පිළිගන්නෙමි සකකියත් ගේ උදයව්‍යය විදශීනා කෙරෙමින් විවෙකය වඩමින් (පෙර විසු) සානුවට (පථිත-පාශ්ඨයෙහි සමභූමියට) වටාලා යන්නෙමි.

මෙසේ ... ගොසාල සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගොසාල සථවිරගාමා සි.

1. 3. 4

24. පැවිදි එක්වත් ඇතියෙහි, ධර්මා ගේ (සවාකබාහතාදි) සුධර්මය බලව, (නොප විසින්) ත්‍රිවිද්‍යව ලබනලද යා, සම්බුදුන් ගේ අවවාදය කරනලදි.

මෙසේ .. සුගකු සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුගකු සථවිරගාමා සි.

1. 3. 5

25. යම් මහණක්හු ගේ සිත එක්වත් හටගත් ඥානාවහාස ඇත්තේ අග්‍රඵලයට පැමිණියේ වේ ද, මාරය, එබඳු මහණහු ගටා කෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි

මෙසේ ... නන්දිය සථවිරයන් වහන්සේ ..

නන්දිය සථවිරගාමා සි.

1. 3. 6

26. සුඛා සුභාසිතං වාචං බුභුසාදිවබ්බන්ධනො
පච්චව්‍යාසිං හි නිපුණං වාලංගං උසුතා යථා¹ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උභයො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා²ති.

උභයසේවරගාථා.

1. 3. 7

27. දබ්බං කුසං පොටකිලං උසිරං බුඤ්ඤබ්බජං¹
උරසා පනුදිසාමි² විවෙකමනුබුභය³න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ලොමසකඛනියො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා⁴ති.

ලොමසකඛනියසේවරගාථා.

1. 3. 8

28. කච්චි හො වත්ථපසුතො කච්චි හො භුසනාරතො
කච්චි සිලමයං ගතං කිං තිං වායසි³ තෙතරා පජා⁴ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජමුගාමිකපුතො ථේරො ගාථං
අභාසිත්ථා⁵ති

ජමුගාමිකසේවරගාථා.

1. 3. 9

29. සමුත්තමයමතතානං උසුතාරො¹ව තෙජනං
විතනං උජ්ජං කරිත්තාන අමිජ්ජං හිඤ්ඤ² භාරිතා³ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා භාරිතො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා⁴ති.

භාරිතසේවරගාථා.

1. 3. 10

30. ආබාධො මෙ සමුප්පන්නො සතී මෙ උපපජ්ජථ
ආබාධො මෙ සමුප්පන්නො කාලො මෙ නප්පමජ්ජතුන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උත්තියො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා⁵ති.

උත්තියසේවරගාථා.

තතියො වග්ගො

තසුඤ්ඤානං

නිශ්‍රොධො විතතකො ථේරො ගොසාලථේරො සුගඤ්ඤො
නඤ්ඤො උභයො ථේරො ථේරො ලොමසකඛනියො
ජමුගාමිකපුතො ව භාරිතො උත්තියො ඉසිති

1. බුඤ්ඤබ්බජං - PTS. 2. පනුදිසාමි - PTS. 3. වාසි - PTS.

4. ජිඤ්ඤ - PTS.

1. 3. 6

26. සුගතීබන්ධු වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සුභාෂිතය අසා (දක්‍ෂ දුනුවායකු) චලග භියෙන් විදුනාක් මෙන් සියම් වූ නිරෝධසත්‍යය අවබෝධ කෙළෙමි.

මෙසේ ... අභය සථවිරයන් වහන්සේ ...

අභයසථවිරගාථා සි.

1. 3. 7

27. විවේකසුව වඩනුයෙම් හිතණ කුසතණ වැලැක් සුවදහොට මුදුනණ බබුන්තණ උරයෙහුද බැහැර කරන්නෙමි. (පසින් ඇක්මෙහු කියනු කිම.)

මෙසේ ලොමසකඛනිය සථවිරයන් වහන්සේ

ලොමසකඛනිය සථවිරගාථා සි.

1. 3. 8

28. කිම (විවරමණකිනාදීන්) වහ්‍රයෙහි නිරත නො වුවහු ද, කිම ශරීරමණකිනෙහි නො ඇලුණහු ද, කිම තෙපි සිල්සුවද හමවු ද, සෙසු දුශශීලප්‍රජාව සිල්සුවද නො හමා

මෙසේ .. ජමබුගාමිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ජමබුගාමිය සථවිරගාථා සි.

1. 3. 9

29. එම්බා හාරිත, සිත (කුසිතයෙන්) නඟාලව, හිවඩුවෙක් හිය මෙන් සිත සෘජු කොට ගෙන අවිද්‍යාව පලව.

මෙසේ ... හාරිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

හාරිත සථවිරගාථා සි.

1. 3. 10

30. මට අබාධය උපත් කළේ “මට අබාධයක් උපත, මා විසින් නො පමාවන්නට කලා” යි මට සිහි උපති.

මෙසේ ... උතතිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

උතතිය සථවිරගාථා සි.

තෘතීය වග්ගීය සි

උද්දාය:

නිත්‍රොධ සථවිර යැ, විතතක සථවිර යැ, ගොසාල සථවිර යැ, සුගකි සථවිර යැ, නාන්දිය සථවිර යැ, අභය සථවිර යැ, ලොමසකඛනිය සථවිර යැ, ජමබුගාමියපුත්ත සථවිර යැ, හාරිත සථවිර යැ, උතතිය සථවිර යැ යි තෘතීය වග්ගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 4. 1

31. පුට්ඨො, ඩංසෙහි මකසෙහි අරඤ්ඤායමි බ්‍රහ්මචරො
නාගො සම්මාමසිසෙව සතො තත්‍රාබ්බාසයෝති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගබ්භරතීරියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ගබ්භරතීරියසේරගාථා.

1. 4. 2

32. අජරං ජීරමානෙන තප්පමානෙන තිබ්බතිං
තිමිසං පරමං සන්තිං යොගකෙවමං අනුත්තර'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුප්පියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුප්පියසේරගාථා.

1. 4. 3

33. යථාපි එකපුත්තයමිං පියසමිං කුසලී සියා
එවං සබ්බෙසු පාණෙසු සබ්බත්ථ කුසලො සියා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සොපාකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සොපාකසේරගාථා.

1. 4. 4

34. අනාසන්තවරා එතා තිච්චමෙව විජානතා
ගාමා අරඤ්ඤාමාගම්ම තතො ගෙහං උපාපිසිං
තතො උට්ඨාය පකකමිං අනාමනතිය¹ පොසියො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පොසියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පොසියසේරගාථා.

1. 4. 5

35. සුඛං සුඛිකේවා ලහතෙ තදවරං
කිත්තිං ව පපෙපාති යසස්ස වඩ්ඪති
යො අරියමට්ඨබ්බිකමඤ්ඤං උජ්ජං
භාවෙති මග්ගං අමතස්ස පතතියා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සාමඤ්ඤකාතිකේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සාමඤ්ඤකාතිසේරගාථා.

1. 4. 6

36. සාධු සුතං සාධු චරිතකං
සාධු සද්දං අනිකේතවිහාරො
අත්ථපුච්ඡනං පදකම්මකමමං
එතං සාමඤ්ඤමකිඤ්ඤනස්සා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කුමාපුත්තො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුමාපුත්තසේරගාථා.

1 අනාමනෙතතා - PTS,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 4. 1

31. අරණ්‍යයෙහි වූ මහවනයෙහි මැසිමදුරු ආදීන් විසින් පහස්නා ලද්දේ රණබිම්හි ඇතකු සෙයින් සිහි ඇති වූ එහි ඉවසා වෙසෙන්නේ යි.

මෙසේ .. ගබ්භරනිරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගබ්භරනිරිය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 2

32. දිරායන ආත්මභාවයෙන් අජරය (නිවන), තැවෙන ආත්මභාවයෙන් පරමශාන්ති වූ යොගසෞම්‍ය වූ නිරූත්තර වූ නිවන පිරිවටන්නෙමි. (ගනුදෙනු කරන්නෙමි යි සේ යි)

මෙසේ .. සුපටිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුපටිය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 3

33. යම්සේ ප්‍රිය වූ එක් මැ පුතු කෙරෙහි හිතෙනම් වන්නේ නම් එසේ සියලු සතුන් කෙරෙහි භෑම තැන්හි හිතෙනම් වන්නේ ය.

මෙසේ ... සොපාක සථවිරයන් වහන්සේ ...

සොපාක සථවිරගාථා යි.

1. 4. 4

34. දන්නහු විසින් භෑම කල්හි මැ තෙල මාගම්හු නො ඵලබ්‍රෙන ලද්දහු උතුම් වෙති, 'පොසිය' නම් වූ මම අරණ්‍යයෙන් ගමට අවුත් ඉක්බිති ගෙට පිවිසියෙමි, ඒ යහතින් නැගී බසකුදු නො බැණ පිටත්වූයෙමි.

මෙසේ ... පොසිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

පොසිය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 5

35. යමෙක් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා සාප්‍රමාභී වූ ආයඝිඅඞ්චාඞ්චාමාභීය වඩා ද ඒ පිළිවෙත් පුරන සුව කැමැත්තේ (නිරාමිස) සුවය ද ලැබෙයි, නිර්නියට ද පැමිණෙයි, ඔහු හේ යසස ද වැඩේ.

මෙසේ ... සාමඤ්ඤානාති සථවිරයන් වහන්සේ ...

සාමඤ්ඤානාති සථවිරගාථා යි.

1. 4. 6

36. (දශකථාවසනු) ශ්‍රවණය මැනැවැ, ඒ අනුව හැසිරීම ද, මැනැවැ, භෑම කල්හි (නෙලයනිවාස වූ) පඤ්චකාමගුණයෙන් වෙන් වූ විසීම මැනැවැ, අරුත් පිළිවිසීම මැනැවැ, එය ගෞරවයෙන් පිළිගැනීම මැනැවැ. තෙල කිඤ්චන (පළිබොධ) රහිත වූවනු හේ මහණදම වේ යයි.

මෙසේ ... කුමාපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුමාපුත්ත සථවිරගාථා යි.

1. 4. 7

37. නානාජනපදං යනති විචරනා අසඤ්ඤා
සමාධිං ච විරාගෙනති කිංසු රට්ඨමිඨො කරියාති
නසමා විනෙය්‍ය සාරථං ක්‍රියායෙය්‍ය අපුරකඛතො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමතො කුමාපුත්තතේරසා සහායකො ථෙරො
ගාථං අභාසිත්වා'ති.

කුමාපුත්තසහායකතෙජ්ජරභාථා

1. 4. 8

38. යො ඉද්ධියා සරභං¹ අට්ඨපෙසි
සො ගවමපති අසිතො අනෙජො
තං සබ්බසංඝාතිගතං මහාමුනිං
දෙවා නමස්සනති භවස්ස පාරගු'නති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා ගවමපතිතේරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

ගවමපතිතේරභාථා.

1. 4. 9

39. සත්තියා විශ ඔමට්ඨො ඩය්‍යමානො'ව මන්තො
කාමරාගප්පහානාය සතො හික්ඛු පරිබ්බජේ'ති

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා තියෙය්‍යා ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

තියෙය්‍යතේරභාථා.

1. 4. 10

40. සත්තියා විශ ඔමට්ඨො ඩය්‍යමානො'ව මන්තො
ගවරාගප්පහානාය සතො හික්ඛු පරිබ්බජේ'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා වඩ්ඪමානො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

වඩ්ඪමානතේරභාථා.

චතුරේථා චග්ගගා.

නික්ඛුද්දනා:

ගබ්භරතීරියො සුපජියො සොපානො වෙච්ච පොසියො
සාමඤ්ඤකාති කුමාපුත්තො කුමාපුත්තසහායකො
ගවමපති තියෙය්‍යතේරො වඩ්ඪමානො මහායසො'ති.

1. 4. 7

37. අසංයත වෑ භෑසිරෙන්නාහු නොයෙක් ජනපදයට යෙහි, විතත-සමායිය ද වරද්දගනිති, ජනපදවාසිකාව කවර අවසාන කරන්නේ ද එහෙයින්, (අරති වශයෙන් උපත්) සාරභාය දුරුලා (තෘෂණාදූෂි විසින්) නො පෙරවූ කරන ලද්දේ ධ්‍යාන කරන්නේ යයි.

මෙසේ ... 'කුමාපුත්ත' තෙරුන් ගේ සභායක සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුමාපුත්ත සථවිර සභායකසේවරභාමා යි.

1. 4. 8

38. යමෙක් සාද්ධිබලයෙන් 'සරභු' නම් ගග නැවැත්වී ද, ඒ ගවමපති තෙම (තෘෂණාදූෂි) නිශ්‍රය රහිත වූයේ (එහෙයින් මැ) නිකේලයි වෙයි, සියලු (රාශාදිකේලය) තඹහයන් ඉක්ම ගිය ගවපාරයට පැමිණි ඒ මහමුනිහු දෙවියෝ නමදිත් යයි.

මෙසේ ... ගවමපති සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගවමපති සථවිරභාමා යි.

1. 4. 9

39. අබයවියෙන් පහර ලද්දකු සෙයින් ද හිස ගිනි ඇවිල ගත් කල්හි සෙයින් ද මහණ තෙම සිහි ඇති වූ කාමරාගයන් දුරුලීම පිණිස වැර වඩන්නේ යයි.

මෙසේ ... තිස්ස සථවිරයන් වහන්සේ ...

තිස්ස සථවිරභාමා යි

1. 4. 10

40. අබයවියෙන් පහර ලද්දකු සෙයින් ද හිස ගිනිඇවිලගත් කල්හි සෙයින් ද මහණ තෙම සිහි ඇති වූ භවරාගය දුරුලීම පිණිස වැර වඩන්නේ යයි.

මෙසේ .. වසීමාන සථවිරයන් වහන්සේ ...

වසීමාන සථවිරභාමා යි.

චතුථි වගීය යි.

උද්‍යානික:

ගභවරතීය සථවිර යැ, සුප්පිය සථවිර යැ, සොපාක සථවිර යැ, පොසිය සථවිර යැ, සාමඤ්ඤකාති සථවිර යැ, කුමාපුත්ත සථවිර යැ, කුමාපුත්ත සභායක සථවිර යැ, ගවමපති සථවිර යැ, තිස්ස සථවිර යැ, මහසසස් ඇති වසීමාන සථවිර යැ යි චතුථිවගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 5. 1

41. විවරමනුපතනති විජ්ජනා වෙහාරස්ස ච පණ්ඩිතස්ස ච
නගවිවරගතො ච කියාති පුතො අපච්ඡිකා තාදිනො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සිරිවඩ්ඪො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිරිවඩ්ඪිකෙවරගාථා.

1. 5. 2

42. වාලෙ උපවාලෙ සිසුපවාලෙ
පතිස්සතා නු ඛො විහරථ
ආගතො වො වාලං විස වෙයි'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා බද්ධවනිකො රෙවනො ථෙරො ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

බද්ධවනිකරෙවනකෙවර ගාථා.

1. 5. 3

43. සුමුතතිකො සුමුතතිකො සාහු සුමුතතිකොමි තිති බුජ්ජකෙති
අසිතාසු මයා නඛහලාසු මයා කුද්දලාසු¹ මයා
යදිපි ඉධමෙව ඉධමෙව අපවා පි අලමෙව අලමෙව
කියා සුමඛහල කියා සුමඛහල අපමතො විහර සුමඛහලා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුමඛහලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුමඛහලකෙවරගාථා.

1. 5. 4

44. මහං වා අමම රොදනති යො වා ජීවං න දිස්සති
ජීවනං මං අමම පස්සනති කස්මා මං අමම රොදසි'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සාහුකෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සාහුකෙවරගාථා.

1. 5. 5

45. යථාපි හඤ්ඤ ආජ්ඣෙඤ්ඤ බලිත්වා පතිතිට්ඨති
ථවං දස්සනස්මපනතං සමමාසමබ්බුද්ධිසාවකනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා රමණීයවිහාරිකෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

රමණීයවිහාරිකෙවරගාථා

1. 5. 1

41. විදුලිහු වේහාරපථිකයා හේ ද පාණ්ඩවපථිකයා හේ ද විවරයෙහි (අතර) වැවෙති. අනුපම වූ තාදිහු (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) හේ පුත්‍ර තෙම පථිකගුහාගත වූ බ්‍යාන කෙරේ යයි.

මෙසේ සිරිවක්‍ඛ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිරිවක්‍ඛ සථවිරගාමා යි.

1. 5. 2

42. වාලා උපවාලා සිසුපවාලා හෙරණ්‍හි, (තෙපි) සිහි ඇති වෑ වෙහෙවු ද? (තිස්සණු තුවණ ඇති බැවින්) වාලවෙසී ස්වරූප වූ තොප හේ මසිල් (සාරිසුන්) තෙරණුවෝ ආහ සි.

මෙසේ ... බදිරවනියරෙවත සථවිරයන් වහන්සේ ...

බදිරවනියරෙවත සථවිරගාමා යි.

1. 5. 3

43. මොනවට මිදුණෙමි, මොනවට මිදුණෙමි, තුන්කුදුයෙන් (මම) මැනැවින් මිදුණෙමි වෙමි, මා දැකැත්තෙන් මිදීම යැ, මා නගුලින් මිදීම යැ, මා හුදුල්ලෙන් මිදීම යි ඉදින් (ඒ අසිතාදිය) මෙහි මැ වුව ද මෙහි මැ වුව ද එතෙකුදුවන් (එසින්) කම් නැත, කම් නැත, සුමභගලයෙනි, බ්‍යාන වඩව, සුමභගලයෙනි, බ්‍යාන වඩව, අප්‍රමතන වෑ වාසය කරව සුමභගලයෙනි යි.

මෙසේ ... සුමභගල සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුමභගල සථවිරගාමා යි.

1. 5. 4

44. මැණියනි, මළහුට හෝ දිවිවැටෙන යමෙක් නො පැතේ නම් (බහුට) හෝ හඬති. මැණියනි, දිවිවැටෙන මා දක්මින් මැණියනි, කවර හෙයකින් මට හඬවු ද? යි.

මෙසේ ... සානු සථවිරයන් වහන්සේ ...

සානු සථවිරගාමා යි.

1. 5. 5

45. යමහේ සොදුරු වූ ආජානියවෘෂහයා පැකිලෑ වහා නැගී සිටුනේ ද, එහෙයින් දඬිනසමපන්න වූ සමාස්සමුද්ධායුධක වූ මා සලකව යි.

මෙසේ ... රමණියවිහාරී සථවිරයන් වහන්සේ ...

රමණියවිහාරී සථවිරගාමා යි.

1. 5. 6

46. සඤ්ඤාං පබ්බජිතො අභාරස්මානගාරියං
සති පඤ්ඤා ව මෙ වුඤ්ඤා විතතං ව සුසමාහිතං
කාමං කරස්ස රුපාති තෙව මං බ්බසිසසි¹ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සම්ඤ්ඤිතේරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

සම්ඤ්ඤිතේරගාථා.

1. 5. 7

47. නමො තෙ වුඤ්ඤා විපජ්ජිතොසි සබ්බධි
කුසාපදානෙ විහරං විහරාමි අනාසවො³ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උජ්ජයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

උජ්ජයතේරගාථා.

1. 5. 8

48. යතො අහං පබ්බජිතො අභාරස්මානගාරියං
නාතිජානාමි සඤ්ඤාපං අනරියං දෙසසංහිත³නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සඤ්ඤයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

සඤ්ඤයතේරගාථා

1. 5. 9

49. විහවිහාතිනදිතෙ සිප්පිකාතිරුතෙති ට
න මෙ තං එකඤ්ඤා විතතං එකතතතිරුතං හි මෙ³ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා රාමණෙය්‍යකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

රාමණෙය්‍යකතේරගාථා.

1. 5. 10

50. ධරණී ව සිඤ්ඤා² වාති මාලුතො විජ්ජනා වරති නගෙ
උපසමනති³ විතකකා විතතං සුසමාහිතං මම³ති.

ඉදං සුදං විමලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

විමලතේරගාථා.

පඤ්ඤා වගෙහා.

නසුදානං:

සිරිවඩෙසා රෙවතො ථෙරො සුමභ්‍යලො සාක්ඛසභයො
රමණීයවිහාරී ව සම්ඤ්ඤිතේරගසඤ්ඤා
රාමණෙය්‍යා ව සො ථෙරො විමලො ව රණඤ්ඤා³හො³ති.

1 බ්බසිසසි - PTS

2 සිව්වස - PTS

3 උපසමනති - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 5. 6

46. මම සැදූහැයෙන් ගිහිගෙන් (නික්ම) පැමිණියෙමි. මා ගේ සමානියන් ප්‍රඥවන් (අභිනන්ධය හෙත්) වැඩුණහ, සිතත් මොනොවට සමානිත වෙයි, (මාරග) කැමැති සේ විප්‍රකාර කරව, (තෝ එසින්) මා නොපෙළුන්නෙහි මැයි.

මෙසේ ... සමිඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සමිඤ්ඤ සථවිරගාථා යි.

1. 5. 7

47. බුද්ධවිරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේට නමසකාර වේවා! (මුඛ වහන්සේ) සියලු සංසකාරගතයෙහි මොනවට මිදුණු හැ, (මම) මුඛ වහන්සේ ගේ ප්‍රතිපත්තිවශ්ඤායෙහි වෙසෙන්නෙමි ආශ්‍රව රහිත වැ වෙසෙමි යි.

මෙසේ ... උජ්ජය සථවිරයන් වහන්සේ ...

උජ්ජය සථවිරගාථා යි.

1. 5. 8

48. යම් තැනෙකැ පටන්ගෙන මම ගිහිගෙන් (නික්ම) පැවිද්දට පැමිණියෙමි ද, එතැන් සිට දෙමසෙන් යුක්ත වූ (එහෙයින් මැ) අනායාසී වූ සංකල්පයක් (ඉපැදූවුවා) නො දැනිමි.

මෙසේ ... සඤ්ජය සථවිරයන් වහන්සේ ...

සඤ්ජය සථවිරගාථා යි.

1. 5. 9

49. වටුවන්ගේ හඬට (හැඩිම නිසා) ද හුනුපුපුවන් ගේ නොහොත් දඩුලෙහෙහුන් ගේ හඬට (හඩින්) ද මා ගේ ඒ සිත නොසැලෙයි. යම් හෙයකින් මා සිත නිවන් අරමුණු කොට පවතී ද එහෙයින් යි.

මෙසේ ... රාමණෙය්‍ය සථවිරයන් වහන්සේ ...

රාමණෙය්‍ය සථවිරගාථා යි.

1. 5. 10

50. දෙරණ ද තෙමෙයි, සිහිල්සුලං හමයි, අහසැ විදුලි කොටයි, මා ගේ විතකීයෝ සන්තිදෙනි, (එහෙයින්) මැ සිත ද සමානිත වී යයි.

මෙසේ ... විමල සථවිරයන් වහන්සේ ...

විමල සථවිරගාථා යි.

පඤ්චම වගීය යි.

උද්‍යානය:

සිරිවඩ්ඪ සථවිර යැ, බද්ධවතීගරෙවත සථවිර යැ, සුමඛගල සථවිර යැ, සානු සථවිර යැ, රමණීගවිහාරී සථවිර යැ, සමිඤ්ඤ සථවිර යැ, උජ්ජය සථවිර යැ, සඤ්ජය සථවිර යැ, රාමණෙය්‍ය සථවිර යැ, විමල සථවිර යැ යි පස් වැනි වගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 6. 1

51. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා
විතනං සුසමාහිතං ච මය්ගං
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගොබ්බකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ගොබ්බකෙථෙරගාථා.

1. 6. 2

52. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා
විතනං සුසමාහිතං ච කායෙ
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුඛානුත්ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

සුඛානුත්ථෙරගාථා.

1. 6. 3

53. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා
තස්සං විහරාමි අපමනෙනා
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වලලියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වලලිකෙථෙරගාථා.

1. 6. 4

54. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ජනනා මෙ කුරිකා සුඛා නිවානා
තස්සං විහරාමි අදුනියො
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උතතිසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උතතිසෙථෙරගාථා.

1. 6. 5

55. ආසඤ්ඤි කුරිකං කත්ථා ඔගස්ස අඤ්ඤනං වතං
තිස්සො විජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධිය සාසන'නති

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤනවතියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤනවතියෙථෙරගාථා.

1. 6. 6

56. කො කුරිකායං භිකූටු කුරිකායං
විහරාගො සුසමාහිත විතෙනා
ඵලං ජානාහි ආට්ඨසො
අමොඝා තෙ කුරිකා කතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුරිවිහාරිත්ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුරිවිහාරිත්ථෙරගාථා.

1. 6. 1

51. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා ගේ කිලිය සොයනලද, පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත. මා ගේ සිත ද (නිවන් අරමුණෙහි) මොනොවට එකඟ විය. මෙසය දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... ගොඩක සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගොඩක සථවිරගාථා යි.

1. 6. 2

52. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා ගේ කිලිය සොයනලද, පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත. (මා ගේ සිත ද කාශියාසී අරමුණෙහි ලා) මොනොවට එකඟ විය. මෙසය දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... සුඛාත්‍ය සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුඛාත්‍ය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 3

53. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා ගේ කිලිය සොයනලද. පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත. ඒ කිලියෙහි නො පමා වැ වෙසෙමි. මෙසය, දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... වලලිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

වලලිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 4

54. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා ගේ කිලිය සොයනලද, පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත, එහි එකලා වැ වෙසෙමි. මෙසය, දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... උතතිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

උතතිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 5

55. අඳුන්වනයට වැදූ දික්භලාසුච්ච කුරිය කොට ගෙන (වෙසෙ-
මින් මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යා ලබනලදු. බුද්ධසුත්ත කරනලදු යි.

මෙසේ . අඤ්ඤානවතිය සථවිරයන් වහන්සේ . .

අඤ්ඤානවතිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 6

56. කුරියෙහි කවරෙක් ද? කුරියෙහි විතරාග වූ මොනොවට සන්ත්‍රස්සිතාති මහණෙක්මි. 'තා ගේ කුරිය සඵල කරනලදු' යි මෙසේ දනා යි.

මෙසේ ... කුරිවිභාරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුරිවිභාරිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 7

57. අයමාහු පුරාණීයා කුරි අඤ්ඤං පඤ්ඤෙ නචං කුරිං
අංගං කුරියා විරාජය දුක්ඛා භික්ඛු පුත නචා කුරී'ති.

ඉන්දං සුදං අයසමා දුතියකුරිවිහාරිකේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දුතියකුරිවිහාරිකේරගාථා.

1. 6. 8

58. රමණීයො මෙ කුරිකා සද්ධාදෙය්‍යා මනොරමා
න මෙ අපේඛා කුමාරිහි යෙසං අපේඛා තහිං ගච්ඡං නාරියො'ති.

ඉන්දං සුදං අයසමා රමණීයකුරිකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

රමණීයකුරිකාකේරගාථා.

1. 6. 9

59. සද්ධායාහං පබ්බතීතො අරඤ්ඤෙ මෙ කුරිකා කතා
අපමනො ච අතාපි සමපජානො පතිස්සතො'ති.

ඉන්දං සුදං අයසමා කොසලවිහාරිකේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කොසලවිහාරිකේරගාථා.

1. 6. 10

60. තෙ මෙ ඉරුක්ඛිංසු සඛකප්පා යදපේඛා පච්චිසං කුරිං
විජ්ජාච්චිකතිං පච්චෙස්සං මානානුසයමුජ්ජති'නති.

ඉන්දං සුදං අයසමා සිවලිකේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිවලිකේරගාථා.

ජට්ඨා චගෙහා.

තස්සද්දානං:

ගොඨිකො ච සුඛාහු ච වලලියො උත්තියො ඉසි
අඤ්ඤානචතියො ථෙරො දුච්චෙ කුරිවිහාරිකො
රමණීයකුරිකො ච කොසලවහසසිවලි'ති.

1. 6. 7

57. මේ පැරැණි කුටියක් විය, අත් නවකිත්‍රියක් පහත්තෙහි, මහණ,
කිත්‍රියෙහි ආයාචි හරුව, නවකුටිය දුක් එළවා යි.

මෙසේ ... දෙ වැනි කුටිමහාරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

දුකියකුටිමහාරිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 8

58. සඤ්ඤාදෙසාධනගෙන් නිමවනලද මා ගේ මේ කුටිය සිත්කපු යා,
මට කුමරියන් ගෙන් කම් නැත. කුමරියෙහි, යම් කෙනෙකුන්ට
(කොප ගෙන්) වැඩෙක් මේ නම් එහි යව යි.

මෙසේ .. රමණීයකුටික සථවිරයන් වහන්සේ ...

රමණීයකුටික සථවිරගාථා යි.

1. 6. 9

59. මම සැදුහැගෙන් පැවිදි වීමි, මට වෙනෙහි කුටියක් කරනලද.
අප්‍රමිතා වූයෙම් කෙලෙසුන් තවන වැර ඇත්තෙම් සමාස්තප්‍රඥ
ඇත්තෙම් එළඹැ යිවි යිහි ඇත්තෙම් වෙමි යි.

මෙසේ ... කොසලමහාරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

කොසලමහාරිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 10

60. යමක් ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තෙම් කිත්‍රියට පිවිසියෙම් ද, මා ගේ
ඒ සංකල්පයෝ සමාඛ වූහ, ත්‍රිවිද්‍ය අභිත්ඵලවිමුක්ති සොයන්නෙම්
මානානුසංයන් හමිමි.

මෙසේ ... සිවලි සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිවලි සථවිරගාථා යි.

ඡත්ත වර්ග යි.

උද්දාහරණ:

ගොඨක සථවිර යා, සුඛානු සථවිර යා, වලලිය සථවිර යා, උත්තරිය
සථවිර යා, අඤ්ඤානවතිය සථවිර යා, කුටිමහාරි සථවිර දෙනම යා, රමණීය-
කුටික සථවිර යා, කොසල සථවිර යා, සිවලි සථවිර යා යි ස වැනි වර්ගයෙහි
තෙරවරු දහ දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 7. 1

61. පසාති පසො පසානං අපසානං ච පසාති
අපසානො අපසානං පසානං ච හ පසාති'ති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි විපො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වසානෙරගාථා.

1. 7. 2

62. එකකා මයං අරඤ්ඤ විහරාමි
අපවිඤ්ඤං ච චිතයමි දුරුකං
තස්ස මෙ ඛුක්ඛා පිහගන්ති
නෙරසිකා පිග සගගාමිහන්ති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි චජ්ජුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චජ්ජුතනෙරගාථා.

1. 7. 3

63. චුතා පතන්ති පතිතා හිඤා ච පුනරාගතා
කතා කිම්බං රතං රම්බං සුඛෙහනාගතං සුඛන්ති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි පකෙඛා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පකෙඛනෙරගාථා.

1. 7. 4

64. දුම්භගාය උපපන්නො ජාතො පණ්ඩිතොකුතො
කෙතුහා කෙතුනායෙව මහාකෙතුං පටිංසයිති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි විමලො කොණ්ඩඤ්ඤ ථෙරො ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

1. 7. 5

65. උකෙඛපකචචචජස්ස සබ්බජිහං ඛුක්ඛි වසොගි
තං හාසති ගගට්ඨානං සුතිසින්නො උලාරපාමොජේ'ති.¹

ඉතිං සුදං ආයස්මි උකෙඛපකචචචජො ථෙරො ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

උකෙඛපකචචචජනෙරගාථා.

1. 7. 1

61. දඤ්ඤාසම්පන්න චූ ආරාමී තෙමේ අවිපරිත කොට දක්නා ආරාමීයා දකී, අවිපරිත කොට නො දක්නා පාඨර්ශනයා ද දකී. අවිපරිතඥාන-යෙන් තොර වූ අකුසලපාඨර්ශන තෙමේ ආරාමීයාත් අනාරාමීයාත් නො දක්නේ ය යි.

මෙසේ ... වස සංවිරයන් වහන්සේ ...

වස සංවිරගාථා යි.

1. 7. 2

62. වනයෙහි හැරදමිනලද දරකඛක් හෙයින් අපි හුදෙකලාවමෝ වෙනෙහි වසමහ, සංඝිගාමීන් (කාමැති වහ) තිරිසතුන් හෙයින් බොහෝ දෙනා මට කාමැති වෙත්.

මෙසේ ... වජ්ජුත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ...

වජ්ජුත්ත සංවිරගාථා යි.

1. 7. 3

63. මාංශපේශය ඉවින් ගිලිහුණී අනුක්‍රමයෙන් වැටෙමින් (බිමැ) පතිත වූ යැ, එතෙකුදුවත් (උකුස්සෝ) ගිජු වූවාහු වටාලා ආහ. ව්‍යුහ වූවාහු නිරයාදියෙහි හෙති, හුණුවාහු ද කාමාදිහවයෙහි ගිජු වූවාහු වටාලා ආවාහු මැයි, මා විසින් (පරිඤ්ඤාදි සොලසවිධ) කාතෘක කරනලද යැ, රමණක කළ පුත්ත (තිවහ) රමණක කරන ලද යැ (විදශිනා මායී) සුවයෙන් (ඵල-නිවෘණ) සුවය ලබන ලද යි.

මෙසේ ... පකු සංවිරයන් වහන්සේ ...

පකු සංවිරගාථා යි.

1. 7. 4

64. හෙළ කෙහෙළි ඇතියහු (බිම්සර රජහු) නිසා අඛපාලිය කෙරෙහි උපන්නේ (මාන) ධවජය නැසුයේ ප්‍රඥ (කෙතුයෙන්) මා කෙලෙස් මරනු අභිභවනය කෙරේ යි.

මෙසේ ... විමලකොණ්ඩකුඤ්ඤ සංවිරයන් වහන්සේ ...

විමලකොණ්ඩකුඤ්ඤ සංවිරගාථා යි.

1. 7. 5

65. උකෙඛපකට්ඨවිජ් මහණහු විසින් හවුරුදු බොහෝ ගණනකින් සිත්ති ලා රැස් කරනලද යම් දහමෙක් වේ ද, හෙ විමුක්තායතන-ශිෂියෙහි සිටියේ උදර වූ ප්‍රමොදය ඇති වූ ඒ දහම ගිහියනට දෙශනා කෙරේ යයි.

මෙසේ .. උකෙඛපකට්ඨවිජ් සංවිරයන් වහන්සේ ...

උකෙඛපකට්ඨවිජ් සංවිරගාථා යි.

1. 7. 6

66. අනුසාසි මහාවිජේ, සබ්බධම්මානපාරගු
නසාසං ධම්මං සුචාන විහාසිං සතතිකෙ සතො¹
තිසොසා විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සංසත'නති.

ඉදං සුදං අංගස්මි, මෙසියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

මෙසියජෙථරගාථං.

1. 7. 7

67. කිලෙසා කුසිප්පා මය්හං භවා සබ්බෙ සමුහතා
විකම්මේ ජාතිසංසාරො නන්ති දුති සුභබ්බවො'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මි, එකධම්මසවනියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති

එකධම්මසවනියජෙථරගාථං

1. 7. 8

68. අභිචේතනො අප්පමිජ්ජනො මුතිනො මොනපථෙසු සික්ඛනො
සොකා හ භවන්ති තාදිනො උපසන්නස්ස සද්ද සතිමනො'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මි, එකදුතියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

එකදුතියජෙථරගාථං

1. 7. 9

69. සුචාන ධම්මං මහතො මහාරහං
සබ්බඤ්ඤාභවරෙහ දෙසිතං
මය්හං පපජ්ජි අමතස්ස පතතියා
සො ගොගකෙඛමස්ස පථස්ස කොච්ඡෙද'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මි, ජනෙනා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

ජනනජෙථරගාථං

1. 7. 10

70. සීලමේච ඉධ අග්ගං පඤ්ඤාචා පහ උත්තමො
මහුස්සෙසු ච දෙවෙසු සීලපඤ්ඤාණතො ජග'නති.

ඉදං සුදං අංගස්මි, පුණ්ණො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

පුණ්ණජෙථරගාථං.

සතනුගමා වගෙගා

තසුදුතනං:

වසො, ව චජ්ජිපුතො, ව පකෙඛා, විමිලකොණ්ඩඤ්ඤා
උකෙඛපකට්ඨවෙජ්ඣ, ව මෙසියො, එකධම්මකො,
එකදුතියවජ්ජනා, ව පුණ්ණජෙථරො, මහබ්බලො'ති.

1. 7. 6

66. සියලු ධම්මයන් ගේ පරතෙරට ගිය මහාවීර වූ සඵඥයන් වහන්සේ (මට) අවමාද කළහ, මම උන් වහන්සේ ගේ දහම අසා සිහි ඇති වූ උන්වහන්සේ කෙරෙහි විසිමි. (ඒ මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යා ලබන ලදි. බුදුසසුන් කරනලදි යි.

මෙසේ ... මෙයිය සඵවිරයන් වහන්සේ ...

මෙයිය සඵවිරගාථා යි.

1. 7. 7

67. මා, විසින් කෙලයයෝ දවනලදහ. සියලු (කාමාදි) භවයෝ නසන ලදහ, ජාතිසංසාරය වෙසෙසින් ක්‍ෂය විය. දැන් පුනර්භව-යෙක් නැතැ යි,

මෙසේ ... එකධම්මසමනිය සඵවිරයන් වහන්සේ ...

ඒකධම්මසමනිය සඵවිරගාථා යි.

1. 7. 8

68. අභිවිත්ත සඛ්ඛාසත රහත්පලසිතැති (අනවද්‍යධම්මයෙහි සාත්තාස-ත්‍රියා විසින්) අප්‍රමාදවිහරණ ඇති මොනපටි (සත්තිස්සොධි-පාසම්භවම්) යෙහි හික්මෙන තාදිගුණ ඇති උපගාන්ත වූ හැම කල්හි සොඳිමක් වූ මුනිවිරයාගට ගොකයෝ නොවෙත් යයි.

මෙසේ ... එකුදනිය සඵවිරයන් වහන්සේ ...

ඒකුදනිය සඵවිරගාථා යි

1. 7. 9

69. උතුම් වූ සඵඥතාඥනයෙන් දෙසනලද උදර වූ (විඤ්ඤා) රස ඇති (සිව්සස්) දහම භාග්‍යවතුන් කෙරෙන් අසා නිච්ඡාණාඛිගමය පිණිස මඟට පිළිපත්මි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගොගක්‍ෂෙම (නිච්ඡාණ) මාගීයෙහි නිපුණහ යි.

මෙසේ ... ඡන්ත සඵවිරයන් වහන්සේ ...

ඡන්ත සඵවිරගාථා යි.

1. 7. 10

70. මෙහි ශීලය මැ අග්‍ර යැ, එකෙකුදුවත් නුවණැත්තෝ මැ උතුම් මිනිසුන් කෙරෙහි ද දෙවියන් කෙරෙහි ද ශීල ප්‍රඥ ගෙයින් ජය (කෙලෙසුන් දිනීම) වේ යයි.

මෙසේ ... පුණ්ණ සඵවිරයන් වහන්සේ ...

පුණ්ණ සඵවිරගාථා යි.

සප්පාම වගීය යි.

උද්දානය:

වසා සඵවිර යැ, වජ්‍රිපුත්‍ර සඵවිර යැ, පක්ඛ සඵවිර යැ, විම්බ සඵවිර යැ, කොණ්ඩකුඤ්ඤ සඵවිර යැ, උකෙකපකට්ඨවජ්‍ර සඵවිර යැ, මෙයිය සඵවිර යැ, එකධම්මසමනිය සඵවිර යැ, එකුදනිය සඵවිර යැ, ඡන්ත සඵවිර යැ, පුණ්ණ සඵවිර යැ යි සත් වැනි විගීයෙහි තෙරවරු දහ දෙනෙකි.

1. 8. 1

71. සුසුමුමතිපුණ්ණදසසිතා මිතිකුසලෙන නිවානවුත්තිතා,
සංඝෙවිත වුභිසිලිතා¹ තිබ්බානං න හි තෙන දුලලහ'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා විච්ඡාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

විච්ඡාලකෙට්ඨගාථා.

1. 8. 2.

72. ගථා කමිථෙරො සුසු වඛිතගො,
දුන්නිකඛමො ගොති පසාචජාතො,
එවං අහං ගරිතායානිතාය
අනුමඤ්ඤ මං පබ්බජිතොමහි දානි'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ආතුමො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ආතුමකෙට්ඨගාථා.

1. 8. 3

73. ජණ්ණං ච දිස්සා දුඛිතං ච² බ්‍යාධිතං
මිතං ච දිස්සා ගතමාසුසංඛිතං
තතො අහං තිකඛමිකුත පබ්බජිං
පහාය කාමාති මනොරමානි'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මාණවො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මාණවකෙට්ඨගාථා

1. 8. 4

74. කාමච්ඡන්දො ච බ්‍යාපාදො පිහමිඤ්ඤං ච තිකඛුතො
උභිච්චං විචිතිච්ඡං ච සබ්බකො'ව න විජජිති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුගාමො³ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුගාමකෙට්ඨගාථා.

1. 8. 5

75. සාධු සුචිතාන දසසනං කඛිං ජිජ්ජති බුද්ධි වඛිති
බාලමපි කරොන්ති පණ්ණිතං තස්මා සාධු සතං සමාගමො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුසාරදො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුසාරදකෙට්ඨගාථා

1. 8. 6

76. උප්පතනොසු නිපතෙ නිපතනොසු උප්පතෙ
විසෙ අවසමානොසු රමිමානොසු නො රමෙ'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පියඤ්ඤො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පියඤ්ඤකෙට්ඨගාථා.

1 ගංඝෙවිතවුභිසිලිතා - PTS.

2 දුඛධිකුඤ්ඤා - PTS.

3 සුගාමකො - සිගු 1, 2, PTS

1. 8. 1

71. ඉතා සියුම් වූ (සත්‍යප්‍රතිත්‍යාසනමුත්‍යාදදි) නිපුණ වූ අථයන් දක්නා සුළු ප්‍රඥයෙක් දක්න වූ යටත් පැවැතුම් ඇති මොනොවට තෙවුනාලද මාඛුසීලීන් ඇති ඔහු විසින් නිව්‍යාණය දුලිතය නො වේ මැ යි.

මෙසේ ... වච්ඡපාල සථවිරයන් වහන්සේ ...

වච්ඡපාල සථවිරයාටා යි.

1. 8. 2

72. යම්සේ හුණකිලිලක් වැඩුණු සාඛා ඇත්තේ හටගත් ප්‍රසාඛා ඇත්තේ (පදුරින්) බැහැර කළ නො හැකි වේ ද, එහෙයින් මම හෙත එතලද බිරිදගෙන් බැහැර නො කළ හැක්කෙම් වෙමි, මම දැන් පැවිදි වූයෙමි, මැණියෙනි, එය අනුදත මැනවැ යි.

මෙසේ ... ආතුම සථවිරයන් වහන්සේ ...

ආතුම සථවිරයාටා යි.

1. 8. 3

73. ජරපත් වුවකු ද දුක දුක්පත් වූ ගිලනකු ද ගිලිහුණු ආසු ඇති මල එකකු ද දුක එහෙයින් මම සිත්කලු වූ පස්කම්සුව හැරපියා ගියියෙන් කික්ම පැවිදි වීමි.

මෙසේ ... මාණව සථවිරයන් වහන්සේ ...

මාණව සථවිරයාටා යි.

1. 8. 4

74. බාහිතපාපි මහණහුට කාමච්ඡන්දය ද ව්‍යාපාදය ද පිනම්භිය ද උභවිචකුක්කුච්චය ද විචිකිච්ඡාව ද සජ්ජිකාරයෙන් මැ නැත්තේ ය යි.

මෙසේ ... සුයාම සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුයාම සථවිරයාටා යි.

1. 8. 5

75. (සීලාදි ගුණයෙන්) මොනොවට පිහිටුවනලද සිත් ඇතියන් ගේ දැයිය මැනවි. යම් හෙයකින් සාක සිද්දේ ද නුවණ වැඩේ ද බාලයකු පවා පණ්ණිතයකු කෙරේ ද එහෙයින් සත්පුරුෂයන් ගේ සමාගමය උතුම් වේ යයි.

මෙසේ .. සුසාරද සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුසාරද සථවිරයාටා යි.

1. 8. 6

76. (සත්තියන් මානාදිත්) නැගී සිටුනා කල්හි (තෙමේ) බැසැ සිටුවේ යැ, (සත්තියන් ගුණයෙන් හෝ සම්පවිද්දීනාධිමයෙන්) බැසැ සිටුනා කල්හි තෙමේ නැගී සිටුවේ යැ, නොහොත් (කෙලෙසුන්) නැගී සිටුනා කල්හි (අනුරූප ප්‍රත්‍යාවේක්‍ෂණයෙකින්) විකෙමාණය කරන්නේ යැ, (සම්පවිද්දීනාධිමයෙන්) බැසැ සිටුනා කල්හි නොලත්තේ යැ, (සත්තියන්) බබසරා නො වස්නා කල්හි (තෙමේ) වස්තේ යැ, (සත්තියන් පස්කම්ගුණයෙහි ඇලෙන කල්හි (තෙමේ) නො ඇලෙන්නේ ය යි.

මෙසේ ... පියඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේ ...

පියඤ්ඤ සථවිරයාටා යි.

1. 8. 7

77. ඉදං පුරෙ විතතම්චාගි චාගිකං
ගෙතිච්ඡිකං යත්තංමං යථාසුඛං
තදඤ්ඤං තිග්ගහෙස්සාමි¹ යොතිසො
හත්තිපතිතං විත අඛිකුසග්ගහො'ති.

ඉදං පුදං ආගස්මි හත්ථොරොහපුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

හත්ථොරොහපුතතථෙරගාථා.

1. 8. 8

78. අනෙකජාතිසංසාරං සන්ධිවිස්සං අතිබ්බිසං
තස්ස මේ දුක්ඛජාතස්ස දුක්ඛක්ඛිනො අපරඥො'ති.

ඉදං පුදං ආගස්මි මේඤ්ඤිසිරො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මේඤ්ඤිසිරථෙරගාථා.

1. 8. 9

79. සබ්බො රාගො පටිතො මේ සබ්බො ඥෙසො සමුහතො
සබ්බො මේ විගතො මොහො ධිතිභුතොයම් තිබ්බුතො'ති.

ඉදං පුදං ආගස්මි රක්ඛිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

රක්ඛිතථෙරගාථා.

1. 8. 10

80. යං මියං පකතං කම්මං අපපං චා යදි චා බහුං²
කබ්බිමේතං පරික්ඛිණං ඤාති දාති පුනඛ්භවො'ති.

ඉදං පුදං ආගස්මි උග්ගො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උග්ගථෙරගාථා

අට්ඨමො වගෙහා

හස්සසුද්දනං:

චච්ඡපාලො ච යො ථෙරො ආතුමො මාණවො ඉසි
සුගාමො ච සුසාරදො ථෙරො යො ච පිගඤ්ඤො
ආරොහපුතො මේඤ්ඤිසිරො රක්ඛිතො උග්ගසච්ඡගො'ති

1 නිග්ගහිස්සාමි - PTS.

2 බහු -PTS.

1. 8. 7

77. පෙර මා ගේ මේ සිත පිසිසෙයින් පිසි තැනෙකැ සුවසේ හැසුරුණේ යැ, අද මම ඒ සිත අකුසල ගත්තකු මතැතක්නු සෙයින් නුවණින් තිගත්තෙමි යි.

මෙසේ ... හත්ථා රොහකපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

හත්ථා රොහකපුත්ත සථවිරගාථා යි.

1. 8. 8

78. (සසරවට) නවත්තා නුවණ නො ලබන්නෙමි නොයෙක් දෑ සියදහස් ගණන් කල් ඇවිද්දෙමි, හටගත් දුක් ඇති ඒ මා ගේ දුක් රැස (රහන්මගින්) නවුයේ වේ ය යි.

මෙසේ ... මෙණ්ඩසිර සථවිරයන් වහන්සේ ...

මෙණ්ඩසිර සථවිරගාථා යි.

1. 8. 9

79. මා ගේ සියලු රාගය ප්‍රභිණ යැ සියලු දොමය නවුයේ යැ, මා ගේ සියලු මොහය පහ වූ බිගේ යැ, තිවුණෙමි සිහිල් බවට පැමිණියෙමි වෙමි.

මෙසේ ... රක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

රක්ඛිත සථවිරගාථා යි.

1. 8. 10

80. මා විසින් මිද වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ යම් කම්යක් කරනලද නම් තෙල සියල්ල ඝෘය වූයේ යැ, දැන් යම් පුනර්භවයෙක් නැතැ යි.

මෙසේ .. උග්ග සථවිරයන් වහන්සේ ...

උග්ග සථවිරගාථා යි.

අප්පට්ඨ වග්ගීය යි.

උද්දාය:

වච්ඡපාල සථවිර යැ, ආතුම සථවිර යැ, මාණව සථවිර යැ, සුසාම සථවිර යැ, සුසාරද සථවිර යැ, පියඤ්ඤ සථවිර යැ, ආරොහපුත්ත සථවිර යැ, මෙණ්ඩසිර සථවිර යැ, රක්ඛිත සථවිර යැ, උග්ග සථවිර යැ යි අට වැනි වග්ග තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 9. 1

81. යං මය පකතං පාපං පුබ්බෙ අඤ්ඤාසු ජාතිසු
ඉධෙව තං වෙදහීයං වජ්ඣ අඤ්ඤං හ විජ්ජති'ති.

ඉදං සුදං අයසමා සමිතිනුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සමිතිගුහනඤ්ඤරගාථං

1. 9. 2

82. යෙන යෙන සුභික්ඛාති සිචාති අභයාති ච
තෙන පුතතක ගච්ඡස්ස මා සොභාපහතො හවා'ති.

ඉදං සුදං අයසමා කසාපො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කසාපඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 3

83. සීහපමතො විහර රතතිඤ්චමතඤ්ඤො
හාවෙහි කුසලං ඛම්මං ජහ සීහං සමුස්සයනති.

ඉදං සුදං අයසමා සීහො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සීහඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 4

84. සබ්බරතතිං සුපිඤ්ඤා දිවා සඛිඤ්ඤො රතො,
කුදස්සු¹ නාම දුමමධො දුක්ඛස්සන්තං කරස්සති'ති.

ඉදං සුදං අයසමා නිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

නිතිඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 5

85. විතතතිමිත්තස්ස කොවිදො පව්වෙකරසං විජාතිය,
කුසං නිපකො පතිස්සතො අභිගච්ඡෙය්ස සුඛං නිරාමිසනති.

ඉදං සුදං අයසමා සුතාගො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුතාගඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 6

86. ඉතො ඛහිඤ්ඤා පුඤ්ඤාදිවාදිතං
මග්ගො හ නිබ්බානගමො යථා අයං,
ඉතිස්ස සඛිකං හගවාසුසාසති
සත්ථා සයං පාඤ්ඤලොභ දස්සග'නති.

ඉදං සුදං අයසමා නාහිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

නාහිතිඤ්ඤරගාථං

1. 9. 1

- 81. පෙර අත් ජාතිවල මා විසින් යම් පවිකමෙක් කරනලද නම් ඒ කම්මිපාකය මේ අත්බැවිහි මා වින්දයුතු වෙයි, අත් කදපබ්බෙක් නැති (ඵහෙයිති) යි.

මෙසේ ... සම්නිගුහන සථවිරයන් වහන්සේ ...

සම්නිගුහන සථවිරගාමා යි

1. 9. 2

- 82. යම් යම් දිශාභාගයෙක්හි රට සුභික්ඛ ද සොම ද නිර්භය ද සුතණ්ණවෙති, එතැන්හි යව, (අත් නැත්ති ගොස්) නාගමක් සොවින් පෙළෙව යි.

මෙසේ ... කාශ්‍යප සථවිරයන් වහන්සේ ..

කාශ්‍යප සථවිරගාමා යි.

1. 9. 3

- 83. එම්බා සිහය, අප්‍රමන්‍ය (ගතිසම්පජ්ඣාදා ඇති) වැ වාස කරා දවරයා නො කුසිත වැ කුසල්දහම් වඩව, අත්තමහාවය වහ, දුරුකරව යි.

මෙසේ ... සිහ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිහ සථවිරගාමා යි.

1. 9. 4

- 84. මුළුරු නිද්ධිට දහවල් ගණසඛගණිකායෙහි ඇලණ්‍ය දුමුත්තා කවරද නම් සසරදුක් කෙළවර කරන්නේ ද යි.

මෙසේ ... නිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

නිත සථවිරගාමා යි

1. 9. 5

- 85. භාවනා විත්තයා සේ නිමිත්තග්‍රහණයෙහි දක්ෂ වූ ප්‍රච්චේකරසය වෙසෙසින් දහ ගිණන කරන පාරිභාරික නුවණ ඇති එළඹැ සිටි සිහි ඇති මහණ තීරාමිසසුඛය ලබන්නේ ය යි.

මෙසේ .. සුනාග සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුනාග සථවිරගාමා යි.

1. 9. 6

- 86. මේ නිළාණගාමිමායීය යම්සේ වේ ද එබඳු මාගීයෙක් මෙයින් බැහැර වෙත් වෙත් රහත් බැව් කියන සුල්ලන් (භානාභිජාතියන්) ව නාහැ යි භාග්‍යවත් ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ තමන් වහන්සේ අත්ලෙහි තුබුණින් සෙයින් දක්වමින් හික්කුසඛසංච අනුයාසනය කරන සේකැයි

මෙසේ .. නාගිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

නාගිත සථවිරගාමා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

1. 9. 7

87. ඛනිං දිට්ඨං යථාභූතං භවා සබ්බෙ පදුලිතා,
විකම්භො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනඛහමො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මො පටිච්ඡො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පටිච්ඡන්ධෙරගාථං

1. 9. 8

88. අසක්ඛිං චත අත්තානං උභ්භං උදකා ජලං
වුය්‍යමානො මහොසෙව සම්මාති පටිච්ඡකිග'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මො අජ්ජනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

අජ්ජනිකෙරගාථං

1 9. 9

89. උත්තිණ්ණො පඤ්ඤාපලිපා පාතාලා පරිච්ඡිතා,
මුත්තා ඔඝා ච ගත්ථා ච සබ්බෙ මානා විසංභතා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මො දෙවසහො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පඨමදෙවසහකෙරගාථං

1. 9. 10

90. පඤ්ඤාකකිං පරිඤ්ඤාතා තිට්ඨතති ජිත්තමුලකා,
විකම්භො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනඛහමො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මො සාමිදන්තො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

සාමිදන්තකෙරගාථං

නවමො වග්ගො

නසුද්දානං:

ථෙරො සමිතිගුත්තො ච කස්සපො සිහසව්‍යයො.
නිකො සුතාගො හාහිකො පටිච්ඡො අජ්ජනො ඉසි,
දෙවසහො ච යො ථෙරො සාමිදන්තො මහබ්බලො'ති.

1. 9. 7

87. පඤ්චසකකියෝ තත්ඵල පරිද්දෙන් දක්නාලදහ, සියලු හවයෝ (මාඡීඤ්ඤායෙන්) පලහලදහ, ජාති සංඛ්‍යාත සංසාරය වෙහෙසින් ඤාය කරනලද ශා, දෑත් පුනර්භවයෙන් නැතැයි.

මෙසේ ... පච්චික සංවරයන් වහන්සේ ...

පච්චික සංවරගාථා යි.

1. 9. 8

88. මහවිතුරෙහි ඉල්පියනුවකු හෙයින් තමා සසර නමැති දිය-පහරින් තිවත් නමැති ගොඩබිමැ නගාසිටුවන්නට එකානතයෙන් පොහොසත් වීම. (කුමක් හෙයින් යත්) මම සියුසස් පිළිවිද දැනීම ද (එහෙයින්) යි.

මෙසේ ... අජජ්ඣ සංවරයන් වහන්සේ ...

අජජ්ඣ සංවරගාථා යි

1 9. 9

89. පඛක (මිඛ) පලිප (මහමිඛ) සංඛ්‍යාත කාමරාගල්ඤ්ජරාගයෝ, තරණය කරනලදහ, පාතාල සංඛ්‍යාත මිථ්‍යාදූෂටිහු දුරු කරන ලදහ, (කාමාදි ඔසයෙන් ද (අභිධ්‍යාදි) කායග්‍රහයෙන් ද මිදුණෙමි වෙමි, සියලු මානවයෝ ඵලසුන් කරනලදහ යි.

මෙසේ ... දෙවසහ සංවරයන් වහන්සේ ...

දෙවසහ සංවරගාථා යි

1 9. 10

90 (මා විසින්) පඤ්චසකකියෝ පිරිසිදු දත්තාලද්දුහු ඵලසුන් වෑ සිටිති, ජාති සංඛ්‍යාත සංසාරය වෙහෙසින් ඤාය කරනලද, දෑත් පුනර්භවයෙන් නැතැයි.

මෙසේ ... සාමිදත්ත සංවරයන් වහන්සේ ...

සාමිදත්ත සංවරගාථා යි.

නාවම වගීය යි.

උද්දානය:

සමිතිගුත්ත සංවර ශා, කසස සංවර ශා, සිහ සංවර ශා, තිත සංවර ශා, සුනාග සංවර ශා, භාහිත සංවර ශා, පච්චික සංවර ශා, අජජ්ඣ සංවර ශා, දෙවසහ සංවර ශා, මහබලැති සාමිදත්තසංවර ශා යි නව වෑති වගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 10. 1

91. න නථා' මතං සතරසං සුධන්තං යං මයජ්ජ පරිභුක්තං,
අපරිමිත දසසිනා ගොතමෙන බුද්ධෙන දෙසිතො ධම්මො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා පරිපුණ්ණකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පරිපුණ්ණකථෙරගාථා.

1. 10. 2

92. යස්සාසවා පරිකම්භා ආභාරෙ ච අනිසසිතො,
සුඤ්ඤානා අනිමිතො ච විමොක්ඛො යස්ස ගොචරො,
ආකාසෙව සකුන්තානං පදං තස්ස දුරන්තයනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විජයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

විජයථෙරගාථා.

1. 10. 3

93. දුක්ඛා කාමා ඵරක න සුඛා කාමා ඵරක,
යො කාමෙ කාමයති දුක්ඛං සො කාමයති ඵරක,
යො කාමෙ න කාමයති ඵරක දුක්ඛං සො න කාමයති ඵරකා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ඵරකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

ඵරකථෙරගාථා

1. 10. 4

94. නමො හි තස්ස භගවතො සකාපුත්තස්ස සිරිමතො,
තෙනායං අග්ගපථතෙනන අග්ගො ධම්මො සුදෙසිතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මෙත්තජී ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

මෙත්තජීථෙරගාථා

1. 10. 5

95. අකොභං භතතෙතොසම් කන්තාරභානපකකන්තො,¹
සයමානො' පි ගච්ඡිස්සං න සභායෙන පාපෙන'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා චක්ඛුපාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

චක්ඛුපාලථෙරගාථා.

1. 10. 6

96. එකපුප්ථං චිජ්ඣාන අසිතිං චස්සකොපියො,
සග්ගෙසු පරවාරෙච්ඤා සෙසකෙනමහි තිබ්බතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා බණ්ඩසුමනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

බණ්ඩසුමනථෙරගාථා.

1. පකාසකද - මජ්ඣං පකාසකා - සිමු 1, 2, PTS.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 10. 1

91. මා විසින් දන් යම් අමාතයෙක් චලදනාලද ද, එසෙයින් සතරස මනුෂ්‍යභෝජනය ද සුඛා දිව්‍යභෝජනය ද අභිමත නො වෙයි, අපරිමිත වූ ඥෙග දක්නාසුලු ගොසුම්ගොන් වුදුන් විසින් තිප්පිණ්ඩම්ම දෙසනලද යි.

මෙසේ ... පරිපුණ්ණත සංවිරයන් වහන්සේ ...

පරිපුණ්ණත සංවිරයාථා යි.

1. 10. 2

92. යමක්භටි (කාමාදි) ¹ ආසුචයෝ ක්‍ෂය වූවාහු ද, යමෙකුත් ආතාරයෙහි (තෘණාද්‍යාපිනිශ්‍රය විසින්) නො බැදුණේ ද, යමක්භටි ගුණත අභිමතත (අපුණ්ණිත) (ගත ත්‍රිවිධ) විමොක්‍ෂය ගොවර වේ ද ඒ රහත්හු ගේ පියසටහන අහසා සියොතුන් මග මෙන් නො දතහෙත්තේ යයි.

මෙසේ ... විජය.සංවිරයන් වහන්සේ ...

විජය සංවිරයාථා යි.

1. 10. 3

93. ඵරකයෙති, කාමයෝ දුඛගහ, ඵරකයෙති, කාමයෝ සුඛයෝ නොවෙති, ඵරකයෙති, යමෙක් කාමයන් කාමැති වේ නම් හෙතෙම දුක් කාමැති වෙයි, ඵරකයෙති, යමෙක් කාමයන් නො කාමැති වේ නම් හෙතෙම දුක් නො කාමැති වේ යයි.

මෙසේ ... ඵරක සංවිරයන් වහන්සේ ...

ඵරක සංවිරයාථා යි.

1. 10. 4

94. ලිමිත් වූ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමසකාර වේවා, (සියලු ගුණයෙන්) අගතැන් පැමිණි උන් වහන්සේ විසින් මේ උතුම් වූ (නව ලොවුතුරු) දහම් අවිපරිත කොට දෙසනලද්දේ වේ යයි.

මෙසේ ... මෙතතථි සංවිරයන් වහන්සේ ...

මෙතතථි සංවිරයාථා යි.

1. 10. 5

95. මම නටතෙන් ඇත්තෙමි අති වෙමි, කතරඅදන් මගට පැමිණි-
යෙමි වෙමි, හෝතෙමි නවුදු පාපමිත්‍රයකු සමග නො යමි.

මෙසේ ... චක්ඛුපාල සංවිරයන් වහන්සේ ...

චක්ඛුපාල සංවිරයාථා යි.

1. 10. 6

96. එක් (සමත්) මලක් පුද අසු කෙලක් හවුරුදු සගසුව විදෑ ඒ පුණ්‍යකම්මා ගේ ශේෂයෙන් පිරිනිවිසෙමි වෙමි.

මෙසේ ... බණ්ඩසුමන සංවිරයන් වහන්සේ ...

බණ්ඩසුමන සංවිරයාථා යි.

1. 10. 7

97. හිනා සතපලං කංසං සොවණ්ණං සතරාජිකං,
අගග්ගිං මතතිකාපතනං ඉදං දුතිසංභිසෙවන'නති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා තිස්සො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

තිස්සසේවරගාථා.

1. 10. 8

98. රූපං දිස්වා සති මුට්ඨා පියතිමිතනං මනසිකරොනො,
සාරතතවිතොනා වෙදෙති තං ච අජේඛාස නිට්ඨති,
තස්ස වඩ්ඪන්ති ආසවා හවිමුලා හවගාමිනො'ති.¹

ඉන්දං සුදං ආයස්මා අභයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අභයසේවරගාථා.

1. 10. 9

99. සද්දං සුභා සති මුට්ඨා පියතිමිතනං මනසිකරොනො,
සාරතතවිතොනා වෙදෙති තං ච අජේඛාස නිට්ඨති,
තස්ස වඩ්ඪන්ති ආසවා සංසාරමුපගාමිනො'ති.²

ඉන්දං සුදං ආයස්මා උත්තියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

උත්තියසේවරගාථා.

1 10. 10.

100. සම්මපාධානසම්පන්නො සතිපට්ඨානගොචරො,
විමුතතිකුසුමසඤ්ජනො පරිනිබ්බිස්සතාසාවො'ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා දෙවසභො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දෙවසභසේවරගාථා.

දසමො වග්ගො.

තසුඤ්ඤා

පරිපුණ්ණකො ච විජයො ඵරකො මේත්තජ් මුනි,
චක්ඛුපාලො බණ්ඩසුමනො තිස්සො ච අභයො³ නථා,
උත්තියො ච මහාපඤ්ඤා ථෙරො දෙවසභො පි වා'ති.

1. හවිමුලාපගාමිනො - පිටු.

2. සංසාරං උපගාමිනො - පිටු. 1, 2. 3. තිස්සො අභයො ව - PTS.

1. 10. 7

97. සියක් පලමක් අභයා නොයෙක් රූපලේඛා ඇති රත්මුවා නලිය හැරැදුමා මැවිමුවා පඟක් ගනිමි, මේ මා ගේ දෙ වැනි අභිෂෙකය යි.

මෙසේ ... තිස්ස සථවිරයන් වහන්සේ ...

තිස්ස සථවිරගාථා යි.

1. 10. 8

98. ප්‍රියතිමිත්ත මෙතෙහි කරනුවක්හට රූ අරමුණ දකැ සිහි මූලා වී ද, ඇලුණු සිතැති හෙතෙම ඒ රූපාලමභය වදගන්නේ වේ ද, එහි බැසැගෙන සිටුවේ ත් වේ ද, ඔහුට හවඟට මුල් වූ හවගාමී වූ ආසුරයෝ වැඩෙත් යයි.

මෙසේ ... අභය සථවිරයන් වහන්සේ ...

අභය සථවිරගාථා යි.

1. 10. 9

99. ප්‍රියතිමිත්ත මෙතෙහි කරනුවක්හට ශබ්දලමභයක් අභය සිහි මූලා වී ද, ඇලුණු සිතැති හෙතෙම ඒ ශබ්දලමභය වදගන්නේ වේ ද, එහි බැසැගෙන සිටුවේ ත් වේ ද, ඔහුට සසරට පමුණුවන ආසුරයෝ වැඩෙත් යයි.

මෙසේ ... උතතිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

උතතිය සථවිරගාථා යි.

1 10. 10.

100. සමාක් ප්‍රධන් වීර්‍යයෙන් යුක්ත වූ සිව්වත් අරමුණු කොටැ ඇති වික්‍රිකති නමැති මලින් සැදුණු මහණ ආසුර රහිත වැ පිරිනිවෙන්නේ යි.

මෙසේ ... දේවසහ සථවිරයන් වහන්සේ ...

දේවසහ සථවිරගාථා යි.

දස වැනි වග යි.

උද්‍යුතය:

පරිපුර්ණක සථවිර යැ විජය සථවිර යැ එරක සථවිර යැ මේතනඒ සථවිර යැ වක්‍රපාල සථවිර යැ බණ්ඩුසමන සථවිර යැ තිස්ස සථවිර යැ අභය සථවිර යැ මහාප්‍රාඥ වූ උතතිය සථවිර යැ දේවසහ සථවිර යැ යි දස වැනි වගෙහි තෙරවරැ දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 11. 1

101. හිචා හිභිත්තං අනවොසිතතො,
 මුඛනඛලී ඔදරිකො කුසිනො,
 මහාවරාහො'ව නිවාපපුටො,
 පුනපුනං ගබ්බමුපෙති මජ්ඣ.

ඉදං සුදං ආයස්මා බෙලට්ඨානිකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බෙලට්ඨානිකසෙඨරගාථා.

1. 11. 2

102. මානෙන වස්ථිතාසෙ සබ්බාරෙසු සබ්බිලිස්සමානාසෙ,¹
 ලාභාලාභෙන මපිතා සමාධිං භාගිගච්ඡන්ති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සෙත්ථුවෙත්ථා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

සෙත්ථුවෙත්ථරගාථා.

1. 11. 3

103. නාහං එතෙන අත්ථිකො සුඛිතො ධම්මරසෙන තපපිතො,
 පිත්තානා රසග්ගමුත්තමං න ව කාහාමි විසෙත සත්ථි'න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බන්ධුරො' ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බන්ධුරසෙඨරගාථා.

1. 11. 4

104. ලහුකො වත මෙ කායො ඵුට්ඨො ව පිතිසුඛෙන විපුලෙන.
 තුලමිව එරිතං මාපුතෙන පිලවතිමි මෙ කායො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඛිතකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඛිතකසෙඨරගාථා.

1. 11. 5

105. උකකණ්ඨිතොපි න වසෙ රමමානොපි පකකමෙ,
 නතෙව්වානත්ථංගිතං වසෙ වාහං විචකඛණො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මලිතවිලොහා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මලිතවිලොහසෙඨරගාථා.

1. 11. 6.

106. සතලිඛිතස්ස අත්ථස්ස සතලකඛණධාරිතො,
 එකභිකදස්සි දුමෙමධො සතදස්සි ව පණ්ඨිතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුගෙමනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුගෙමනසෙඨරගාථා.

1. 11. 1

101. ගිහි බව හැරැපියා වාසා තිම කළ ආයතීවාස නැති (ආතව බණ්ණයෙහි) මුව මා නගුල කොට ඇති උදරපුරණයෙහි නියැලුණු කුසිත වූ අශුභ තෙමේ (කුඩු ආදී) හුරුබසින් පුස්තාලද මහභූරුකු මෙන් පුහපුහා ගතීවාසයට පැමිණේ යයි.

මෙසේ ... බෙලට්ඨානික සථවිරයන් වහන්සේ ...

බෙලට්ඨානික සථවිරගාමා යි.

1. 11. 2

102. (නවවිධ) මානසෙන් නුළුවාහු සකිතබමිසත් විෂයෙහි (තෘණොදී) විසින් කෙලෙසෙන්නාහු ලාභාලාභ ගෙයින් මඩනාලද්දහු විතතසමාගිය නො ලබන් යයි.

මෙසේ ... සෙතුච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සෙතුච්ඡ සථවිරගාමා යි

1. 11. 3

103. මම තෙල ආමිසරසයෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි නො වෙමි, ධර්මයෙන් සුඛිතයෙමි, සුහිතයෙමි, උතුම් වූ අග්‍ර (දහම්) රතය පානග කොට (පස්කම්සුව) විෂය සමග සත්වය නො කරන්නෙමි

මෙසේ ... බඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේ ...

බඤ්ඤ සථවිරගාමා යි

1. 11. 4

104. මා ගේ සිරුර එකත්තෙන් ලුහු වූයේ වෙයි, මහත් වූ ප්‍රීති-සුඛයෙන් පහස්තාලද්දෙන් වෙයි, මා ගේ සිරුර සුලභින් නගන ලද පුළුන්රොදක් සෙයින් (අහස්නි) පාවේ යයි.

මෙසේ ... බිතක සථවිරයන් වහන්සේ ...

බිතක සථවිරගාමා යි.

1. 11. 5

105. මම උකට්ඨයෙමි නමුදු වෙසෙමි, බැහැර නො යෙමි, ඇලෙහුයෙමි නමුදු පියාගෙමි, නො වෙසෙමි, නුවණැති මහණ අතළු එළවල වාසග නො කරන්නේ මා යි.

මෙසේ ... මලිතවමග සථවිරයන් වහන්සේ ...

මලිතවමග සථවිරගාමා යි.

1. 11. 6

106. නො එක් ලිඛග ඇති නො එක් ලක්ෂණ ධරන අභියා ගේ එක් අභියායක් දක්නාසුලු වූයේ දුෂප්‍රාඥ වෙයි. නො එක් අභිය (සියල්ල) දක්නාසුලු වූයේ මා ප්‍රාඥ වේ යයි

මෙසේ ... සුහෙමන්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුහෙමන්ත සථවිරගාමා යි.

1 11. 7

107. පබ්බජිං තුලසිනාන අගාරස්මානගාරිඨං,
තිස්සො විජජා අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉද්ධං සුද්ධං අයස්මා ධම්මසමො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මසමසේරගාථා.

1. 11. 8

108. ස විසංවසසකතිකො¹ පබ්බජිං අනගාරිඨං,
තිස්සො විජජා අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉද්ධං සුද්ධං අයස්මා ධම්මසමපිතුසේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මසම පිතුසේරගාථා

1. 11. 9

109. න නුතායං පරමතිතානුකම්පිනො
රහොගතො අනුචිතභේති සාසනා,
තථාහයං විහරති පාකතිඤ්ඤො
මිහි යථා තරුණජාතිකා චනෙ'ති.

ඉද්ධං සුද්ධං අයස්මා සංඝරක්ඛිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සංඝරක්ඛිතසේරගාථා.

1. 11. 10

110. නගා භගගෙහස්ස සුසංවිරුද්ධා
උදගගමෙසෙන නවෙන සිත්තා,
විවේකකාමස්ස අරඤ්ඤාසඤ්ඤානො
ජනෙති භිග්ගො උසහස්ස කල්යාන'නති.

ඉද්ධං සුද්ධං අයස්මා උසහො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උසහසේරගාථා.

එකාදසමො වගෙගා

තස්සඥානං:

බෙලඨාතිකසෙතුච්ඡා බන්ධුරො භික්කො ඉසී,
මඋභවමො සුගෙමනො ධම්මසමො ධම්මසමපිතා,
සංඝරක්ඛිතසේරො ච උසහො ච මහාමුතී'ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 11. 7

107. (කාමයෙහි ආදිනව හා තෛශ්‍රමයෙහි අනුසස්) තුලනං කොට ගිණිගෙන් තික්ම සස්තෙහි පැවිදි වීම, (ඒ මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍ය ලබනලද. බුදුසසුන් කරන ලද සි.

මෙසේ ... බමමසව සථවිරයන් වහන්සේ ...

බමමසව සථවිරභාෂා සි.

1. 11. 8

108. ඒ මම (ජාතියෙන්) එක්සියවසිවස් ඇත්තෙමි සස්තෙහි පැවිදි වීම. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍ය ලබනලද, බුදුසසුන් කරනලද සි.

මෙසේ ... බමමසවපිතු සථවිරයන් වහන්සේ ...

බමමසවපිතු සථවිරභාෂා සි.

1. 11. 9

109. මේ මහණ රහසිගත වැ (කායවිවේකසුක්ක වැ) පරමතිතානු-කම්පි භාග්‍යවත්තු යේ පිළිවෙත් සසුන් නො තකා සි හැසිමි. ඒ එසේ මැ සි. මේ තෙමේ වනයෙහි තරුණ සවතාව ඇති මුවගනක සේ පියවි ඉදුරන් ඇති වැ වෙසේ යයි.

මෙසේ .. සබ්බරක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

සබ්බරක්ඛිත සථවිරභාෂා සි.

1. 11. 10

110: කදුමුදුන්හි මොනොවට වැඩුණු, වැසිකල්හි මහත් වූ අභිනව මේඝය විසින් තෙමනලද වෘක්‍ෂයෝ අරණ්‍යයෙහි හිඟ සංඥ ඇති විවේකය කැමැති උසහහට මතුමත්තෙහි (භාවනාවට) සුදුසුබව උපදවත් යයි.

මෙසේ ... උසහ සථවිරයන් වහන්සේ ...

උසහ සථවිරභාෂා සි

එකොළොස් වැනි වග සි.

උද්දනිය:

බෙලට්ඨානික සථවිර යැ, සෙතුච්ඡ සථවිර යැ, බිඤ්ඤ සථවිර යැ, බිතක සථවිර යැ, මල්ලිකවග්ග සථවිර යැ, සුභෙමනන සථවිර යැ, බමමසව සථවිර යැ, බමමසවපිතු සථවිර යැ, සබ්බරක්ඛිත සථවිර යැ, උසහ සථවිර යැ සි එකොළොස් වැනි වගෙහි ඉතරවරු දස දෙනෙකි,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

1. 12. 1

111. දුප්පබ්බජ්ජං වෙ දුර්ගිව්‍යාසා ගෙහා
 ධම්මො ගම්හිරො දුර්ගිගම්‍යා හොගා,
 කිව්ඡා චුතති නො ඉතරිතරෙතෙව
 යුත්තං විනොතතුං සත්තමතිවිචත'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජෙනොතො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ජෙනනිකෙත්ථරගාථා.

1. 12. 2

112. තෙවිජ්ජාගං මහාකියාසී වෙතොසමථකොපිදෙ
 සද්දෙවො මෙ අනුප්පතොතො සත්තං බුද්ධස්ස සාසන'නති

ඉදං සුදං ආයස්මා චච්ඡගොතොතො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චච්ඡගොතනිකෙත්ථරගාථා.

1. 12. 3

113. අවේජාදිකා පුපුස්සිලා ගොනඛගුලමිගායුතා,
 අමුබ්බෙව්‍යාලසංඤ්ඤාතො තෙ සෙලා රම්‍යතති ම'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා චතච්ඡවේජා පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චතච්ඡවේජනිකෙත්ථරගාථා.

1. 12. 4

114. කායදුට්ඨුලලභරානො හියමානමති¹ ජිවිතො,
 සරිතසුඛගිඤ්ඤාතො කුතො සමණ්‍ය සාබ්බික.'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා අධිබුතොතො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අධිබුතනිකෙත්ථරගාථා.

1. 12. 5

115. එසාවහිසාසෙ පබ්බතෙන බහුකුට්ඨසලකිකෙන,²
 තෙසාදකෙන ගිරිතො යසස්සිතො පරිච්ඡෙදනා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මහානාමො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහානාමනිකෙත්ථරගාථා.

1. 12. 6

116. ඡ එසායායතනෙ හිත්වා ගුත්තආරො සුසංචුතො,
 අසමුලං වම්‍හිත්වාන පතොතො මෙ ආසවකඛයො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පාරාසරියකෙත්ථරො³ ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පාරාසරියනිකෙත්ථරගාථා.

1. හියාමානමති - PTS.

2. සලකිකෙන - ප,

3. පාරාසරිය - මජ්ඣ. PTS.

1. 12. 1

111. එකානන්තයෙන් පාවිද්ද දුෂකර යා, ශාහයෝ දුෂකරවාහ ඇත්තාහු යා, දහම් ගැඹුරු වෙයි, භොගයෝ දුකයේ ලැබිය-සුත්තාහ. යමාලාහ ප්‍රත්‍යයෙන් මා අප යේ දිව්වාදුම දුක් වෙයි, එහෙයින් තිතර අතිතය මෙනෙහි කිරීම යුතුය යි.

මෙසේ ... ථේරගාමා සංවිරයන් වහන්සේ ...

ජෙනන සංවිරගාමා යි.

1. 12. 2

112. මම ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙමි මහත් ධ්‍යාන ඇත්තෙමි විතතයමථයෙහි දක්‍ෂ වූයෙමි වෙමි, මා විසින් සාධාරණ (අතීත්තය) ලබනලද්දේ ය, බුදුන් යේ අවවාදය කරනලදු යි.

මෙසේ ... වච්ඡගොතන සංවිරයන් වහන්සේ ...

වච්ඡගොතන සංවිරගාමා යි.

1. 12. 3

113. පහන්දිය ඇති පුඵල් ගලතල ඇති ගොනගුලන් (වදුරන්) හා සිහුපාසතුන් ගෙන් යුත් දියසෙවෙලින් ගැවැසිගත් ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත් යයි.

මෙසේ ... වනවච්ඡ සංවිරයන් වහන්සේ ...

වනවච්ඡ සංවිරගාමා යි.

1. 12. 4

114. දිව් ගෙවියන කල්හි කායපොෂණයෙහි තියැලුණු ශරීරසුඛයෙහි හිස් වූවහුට ශ්‍රමණ භාවයෙන් ලැබිය හැකි සාධුකිය කොසින් ලැබේ දු යි.

මෙසේ ... අධිමුත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ...

අධිමුත්ත සංවිරගාමා යි.

1. 12. 5

115. (එම්බා මහානාමයෙනි, කමටහන් මෙනෙහි නොකරන) තෙල තෝ බොහෝ කෙළිද හා ඉදුසල්ගස් ඇති (නො එක් රුක්ලියෙන්) හාත්පසින් වැසුණු ප්‍රසිද්ධ වූ මේ 'නෙසාද' නම් පථිතයෙන් පිරිහෙන්නෙහි යයි,

මෙසේ ... මහානාම සංවිරයන් වහන්සේ ...

මහානාම සංවිරගාමා යි.

1. 12. 6

116. අභ්‍යානම්ක භික්‍ෂාකතය (එය පිළිබඳ කෙලෙස් නැසීම් විසින්) හැරුපියා පිහු සඳෙර ඇතිගෙමි මොනොවට සංවර වූයෙමි. මා විසින් සසරදුකට මුල (අවිද්‍යාව හා භවතාෂණාව) වමාරාදමා අසුවක්‍ෂය (අතීතය) ලබනලද්දේ යයි.

මෙසේ ... පාරාසරිය සංවිරයන් වහන්සේ ...

පාරාසරිය සංවිරගාමා යි.

1. 12. 7

117. සුචිලිතො, සුචසනො සබ්බාගරණභූසිනො,
තිස්සො චිජ්ජා අජ්ඣගමිං කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා යසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

යසසේරගාථා.

1. 12. 8

118. අභිසසේථාච නිපනති
වයො රූපං අඤ්ඤාමිච තථෙච සන්නං,
තස්සෙච සතො අවිපාචසතො
අඤ්ඤාසෙච සරාමි අත්තාන'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කිම්බිලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

කිම්බිලසේරගාථා.

1. 12. 9

119. රුක්ඛමූලගහනං පසකකිය
නිබ්බානං හදයස්මිං ඔප්පි¹
කුය ගොතම මා ච පාමදෙ²
කිං තෙ ඛිලිඛිලිකා කරිස්සන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා වජ්ජුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

වජ්ජුතසේරගාථා.

1. 12. 10

120. පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤාතා තිට්ඨන්ති ජිහ්වමූලකා,
දුක්ඛකකියො අනුපපතො පතො මෙ ආසවකකියො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඉසිදතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථ'ති.

ඉසිදතසේරගාථා.

වගගො ද්වාදසමො

තසසුඤ්ඤානං:

ජේතො ච වච්ඡගොතො ච වච්ඡ, ච වනසඬායො,³
අභිමුතො මහානාමො පාරාසරියො⁴ යසා පි ච,
කිම්බිලො වජ්ජුතො ච ඉසිදතො මහායසො'ති.

තමුඤ්ඤානං.

විසුත්තරසතං ථෙරා තතතිච්චා අනාසවා,
එකකෙච තිපාතමහි සුසඛිනා මහෙසිහි'ති.

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො

1. ඔසිය - PTS. 2 පමාදෙ-බුද්ධ 3. වකපච්ඡායො- PTS. 4 පාරාසරියො- PTS.

1. 12. 7

117. මම මනා සුවදින් අලෙවි දෙනලද්දෙමි. මහඥානී කසිසථ ආත්තෙමි සියලු අබරණින් සැරැසුණෙමි ත්‍රිවිද්ධව ලදිමි. (මා විසින්) බුදුන් ගේ ශාසනය කරනලදු සි.

මෙසේ ... යස සථවිරයන් වහන්සේ ...

යස සථවිරගාථා සි.

1. 12. 8

118. වයස (යොවනය) ඇණවන ලද්දකු සෙයින් (වහා) ඇදුවැටෙයි. එසේ මැ විද්‍යමාන වූ රූපය ද අනෙකකු මෙනි. විප්‍රවාසයෙක් නැති ඒ මා ගේ මැ ආත්මය අනෙකක්හු ගේ මෙන් සිහි කෙරෙමි යයි.

මෙසේ ... කිම්බල සථවිරයන් වහන්සේ ...

කිම්බල සථවිරගාථා සි.

1. 12. 9

119. රුක්ඛුල්වදුලට පිවිසූ නිවන ලෙහි තබාගෙන ගෞතමයෙහි ධ්‍යාන කරව, නහමක් ප්‍රමාද වව, බිලිබිලිකා (බිලිබිලිකඩ) තට කවර අභියක් සාධන්නේ දැ යි.

මෙසේ ... වජ්ජුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

වජ්ජුත්ත සථවිරගාථා සි.

1. 12. 10

120. පඤ්චසකනියෝ (මා විසින්) පරිඤ්ඤායක, ඔහු මුල්සුන් වැ සිටිති, මා විසින් දු ඛේමිය සම්බන්ධ නිවන ලබනලද, ආප්‍රවක්ඛය (අභිත්තිය) ලබනලදු සි.

මෙසේ ... ඉසිදත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

ඉසිදත්ත සථවිරගාථා සි.

දෙළොස් වැනි වග සි.

උද්දානය:

ජේත්ත සථවිර යැ, වච්ඡොත්ත සථවිර යැ, වනවච්ඡ සථවිර යැ, අබිමුත්ත සථවිර යැ, මහාභාම සථවිර යැ, පාරාසරිය සථවිර යැ, යස සථවිර යැ, කිම්බල සථවිර යැ, වජ්ජුත්ත සථවිර යැ, ඉසිදත්ත සථවිර යැ යි දෙළොස් වැනි වගැ තෙරවරු දස දෙනෙකි.

කොට නිමැවූ බහිරු කිස ඇති අනාප්‍රව වූ මහර්ෂි වූ තෙරවරු එක්-සියවසි දෙනෙක් එකක නිපාතයෙහි මැ ගාථා වදාලන සි.

එකකනිපාතය නිමි.

2. දුකනිපාතො

2. 1. 1

121. නත්ති කොච්ඡි භවො නිව්චො සඤ්ඤා වා පි සසානා,
උප්පජ්ජනති ව තෙ ඛන්ධා චචන්ති අපරාපරං.
122. එතමාදිනවං ඤාතො භවෙනමහි අනත්තිකො,
නිසසංචො සබ්බකාමෙහි පතොතො මෙ අසවිකඛයො'ති.

ඉදං සුදං අයසමා උත්තරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

උත්තරසේඨරගාථා.

2. 1. 2

123. නසිදං අනසෙන ජිවිතං නාභාරො හදයස්ස සන්තිකො,
ආභාරට්ඨිතිකො සමුස්සයො ඉති දිස්වාන වරාමි එසතං.
124. පඤ්ඤාති හි නං පච්චෙදස්ස යායං වඤ්ඤපුජනා කුලෙසු,
සුමුමං සබ්බං දුරුල්ලභං සක්කාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජහො'ති.

ඉදං සුදං අයසමා පිණ්ඩාලභාරද්වාජො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

පිණ්ඩාලභාරද්වාජසේඨරගාථා.

2. 1. 3

125. මක්කචො පඤ්චආරායං කුට්ඨායං පසක්ඛය,
ආරෙන අනුපරියෙති සට්ඨතො චූන්තං චූන්තං.
126. තිට්ඨ මක්කට මා ඛාචි හගි තෙ තං යථා පුරෙ,
තිගග්ගිතොසි පඤ්ඤාය තෙව්' දුරං ගමිස්සයි'ති.

ඉදං සුදං අයසමා චුලලියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

චුලලියසේඨරගාථා.

2. දුක්ඛනිපාතය

2. 1. 1

121. නිත්‍ය වූ කිසිදු භවයෙක් නැත, ශාශ්වත වූ සංසාර කෙනෙක් ද නැත. තා ගේ සකකියෝ මතුමත්තෙහි උපදනාහු ද වෙති. ව්‍යුත වන්නාහු ද වෙත්.

122. කෙල ආදිභවය දැන, භවයෙන් ප්‍රයෝජන නැතිකිරීම වෙමි. සියලු වස්තුකාමකෙලශකාමයන් කෙරෙන් දුරු වූයෙමි වෙමි. මා විසින් ආසුරාසනය ලබනලද්දී.

මෙසේ ආයුෂමත් උතතර ස්ථිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළ හේකි.

උතතරස්ථිරගාථා යි.

2. 1. 2

123. මේ ජීවිතය අත්‍යායයෙන් නො වෙයි. ආහාරය සිතට ශාන්තිය එළවන්නේ නො වෙයි. සිරුර අහර නිසා සිටුවේ වෙයි. මෙසේ දැක, අහර සෙවීමෙහි හැසිරෙමි.

124. කුලයන්හි යම් වෘත්තපුජාවක් ඇද්ද, එය බුද්ධාදීහු පවසා-යෙක් මැ යයි දන්ව. උදුරාලිය නොහෙන සිසුම් හුලෙකැයි දන්ව. (කුමක්හෙයන යත්:) සත්කාරය කුපුරාමයා විසින් දුරුලිය නො හැක්කේ යයි.

මෙසේ ආයුෂමත් පිණෙකාලහාරද්වාර ස්ථිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළ හේකි.

පිණෙකාලහාරද්වාර ස්ථිරගාථා යි.

2. 1. 3

125. සිත් නමැති වදුරා එළැඹැයිට පස්දෙරක් ඇති කුටියෙහි ඒ ඒ දෙරින් වරින් වර (අරමුණු ගැනීම විසින්) සටමින් ඔබ්බොබ හැසිරෙයි.

126. වදුර, සිටුව නහමක් දුවව, තා ගේ ඒ කිප්‍රිය පෙර ලෙසින් නැත. (පිහු දෙර අගුළු ඇති හෙයිනි.) මාහිප්‍රඥයෙන් නිහත්නාලදයෙහි, එහෙයින් නහමක් දුර (ප්‍රතිසත්ති වශයෙන්) යත්තෙහි යයි.

මෙසේ ආයුෂමත් වලලිය ස්ථිරයන් වහන්සේ ...

වලලිය ස්ථිරගාථා යි.

2. 2. 4

127. තිණ්ණං මෙ තාලපන්නානං ගඛගාතීරෙ කුටී කතා,
ජවසින්නොව මෙ පතොතො පංසුකුලං ව චීවරං.
128. දවින්නං අනතරවස්සානං එකා වාචා මෙ භාසිතා,
තතිගෙ අනතරවස්සමති තමොක්කකො පදුලිතො.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා ගඛගාතීරිගො පෙරො ගාමාගො අභාසිත්වා'ති.

ගඛගාතීරිගසේවරගාමා.

2. 1. 5

129. අපි වෙ භොති නෙවිජේජා මච්චුභාසී අනාසවො,
අපපඤ්ඤානොති නං බාලා අවජානනති අජානතා.
130. ගො ව බො අනනපානස්ස ලාභී භොතීධි පුග්ගලො,
පාපධමෙමාපි වෙ භොති සෝ නෙසං භොති සක්කතො'ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා අජිනො පෙරො ගාමාගො අභාසිත්වා'ති.

අජිනසේවරගාමා.

2. 1. 6

131. යදුහං ධම්මමස්සොසිං භාසමානස්ස සඤ්ඤානො,
හ කඛමතිජානාමි සබ්බඤ්ඤා අපරාජිතෙ.
132. සත්ථවාගෙ මහාවීරෙ සාරජිනං චරාත්තමෙ,
මග්ගෙ පටිපදායං වා කඛාමස්සං න විජ්ජති'ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා මෙලජිනො පෙරො ගාමාගො අභාසිත්වා'ති.

මෙලජිනසේවරගාමා.

2. 1. 7

133. යමා අගාරං දුට්ඨන්නං වුට්ඨි සමතිවිජ්ඣති,
එවං අභාවිතං විතතං රාගො සමතිවිජ්ඣති.
134. යමා අගාරං සුට්ඨන්නං වුට්ඨි න සමතිවිජ්ඣති,
එවං සුභාවිතං විතතං රාගො න සමතිවිජ්ඣති'ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා රාගො පෙරො ගාමාගො අභාසිත්වා'ති.

රාගසේවරගාමා.

2. 1. 4

127. ගඬගානදිතීරයෙහි තල්පත් තුනෙකින් මට කිළියක් කරනලද, මා ගේ පාත්‍රය මලසිරුරට කිරි ඉස්නා බඳුනක් වැන්න. සිවුර ද පාංශුකුලයෙකි.

128. අතුරුවස් දෙකක් තුළ මා විසින් එක් මා බසක් කියනලදි, තෙවන අතුරුවසෙහි ලා මොහදුරුකඳු පළනලදු'යි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් ගඬගානීරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගඬගානීරිය සථවිරගාථා යි.

2. 1. 5

129. ඉදින් පුනර්භවයක් නැතියෙන් මරණය නවතාලූ කාමාදි ආසුචි නැති ත්‍රිවිද්ධරයෙක් වන්නේ නමුදු අඟුනගේ ඔහු 'අප්‍රකටයහ'යි නො දැනීමෙන් අවඥ කෙරෙත්.

130. මෙලොව යම් පුතුලෙක් වනාහි ආභාරපාන ලබන්නේ වේ ද, හේ පාපධම් ඇත්තේ නමුදු තෙල බාලයන් විසින් සලකන ලද්දේ වන්නේ යයි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් අර්භ සථවිරයන් වහන්සේ ...

අර්භ සථවිරගාථා යි.

2. 1. 6

131. මම යම් දවසෙක සිටුසක්දහම් ඇසිමි ද ඒ බණන බුදුන් පිළිබඳ වා සැක කළ බවක් නො දනිමි. සඵඥ වූ අපරාජිත වූ -

132. සාභ්ථිවෘත වූ මහාවීර වූ සාරපින් කෙරෙණි අනුත්තම සාරපි වූ බුදුන් කෙරෙහි ද, මාගීයෙහි හෝ ප්‍රතිපත්තියෙහි ද මා ගේ සැකයෙක් නැතැ' යි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් මෙලුජිනසථවිරයන් වහන්සේ ...

මෙලු සථවිරගාථා යි.

ජින

2. 1. 7

133. මොනොවට සෙවෙණි නො කළ ගෙයක් යම් සේ වැස්ස විනිවිද යන්නේ වේ ද, එපරිද්දෙන් රාගය තෙම අභාවිත වූ සිත විනිවිද යන්නේ යැ.

134. මොනොවට සෙවෙණි කළ ගෙයක් යම් සේ වැස්ස විනිවිද නො යන්නේ වේ ද, එපරිද්දෙන් රාගය තෙම සුභාවිත වූ සිත විනිවිද නො යන්නේ ය යි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් රාධ සථවිරයන් වහන්සේ ...

රාධ සථවිරගාථා යි.

2. 1. 8

135. බිණා හි මයාං ජාති චුසිතං ජිනසාසනං,
පභිනො ජාලසංඛාතො භවනෙතති සමුභතා.
136. යසාසනාය පබ්බජිතො අභාරසමානගාරියං,
සො මෙ අනේඛං අනුප්පන්නො සබ්බසංයෝජනකකියෝ'ති.
- ඉතං සුදං අයසමා සුරාධො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුගම්මනේරගාථා.

2. 1. 9

137. සුඛං සුපතති මුහසො යෙ ඉතීසු හ ඛජ්ඣරෙ;
සද වෙ රකඛිතබ්බාසු යාසු සච්චං සුදුලලහං.
138. වධං වරිච්ඡා තෙ කාම අනණා දුති තෙ මයං
ගච්ඡාම දුති තිබ්බානං යත් ගනාමා න සොචති'ති.
- ඉතං සුදං අයසමා ගොතමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

ගොතමනේරගාථා.

2. 1. 10

139. සුබ්බෙ හතති අත්තානං පච්ඡා හතති සො පරෙ,
සුභතං හතති අත්තානං චිතසෙනෙව පකඛිමා.
140. හ මුහුච්ඡො ඛගිච්ඡොණො අනොතා වණොණො හි මුහුච්ඡො,
යසම් පාපාති කම්මාති ස වෙ කණො සුජම්පති'ති.
- ඉතං සුදං අයසමා වසභො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

වසභනේරගාථා.

වගෙගා පඨමො.

නසසුදානං:

උත්තරො වෙච පිණේධාලො වලුච්ඡො තිරිසො ඉසි,
අජිනො ව මෙලජිනො රාධො සුරාධො ගොතමො,
වසභෙන ඉමෙ හොනති දස ථෙරා මහිදාකා'ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 1. 8

135. මා හේ ජාති සංඛ්‍යාත පුනර්භවය ඤාය වුයේ මා වෙසි මහබ්බ-සරවස් වැස නිමවනලද, ජාල සංඛ්‍යාත වු දූෂි අපිඬු දෙක ප්‍රතිණ යැ, භවතාමණා නසනලද.

136. හිඟ්‍යෙන් නික්ම යාසනයෙහි යමක් සදහා පැවිදි වීම් ද, මා විසින් සමීසංයෝජනඤාය සංඛ්‍යාත ඒ අතීය (නිවන) ලබනලද්'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් සුරාධ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුරාධ සථවිරගාථා යි.

2. 1. 9

137. හැම කල්හි ඵ්කාන්තයෙන් රැකියායුතු යම් සත්‍රි කෙනකුත් කෙරෙහි සත්‍යය අත්‍යාවශ්‍යෙන් නො ලැබියැ හැක්කේ ද, එබඳු සත්‍රිත් කෙරෙහි යම් මූනි කෙනෙක් නො බැඳෙත් ද, ඒ මූනිහු සුවසේ වෙසෙත්.

138. කාමය, තා හේ නැස්ම කලමිහ. ඒ අපි දෑත් ණය නැතියමිහ. යම් නැතෙක ගොස් නොහොස්තේ ද, දෑත් ඒ නිවන කරා යමිහ'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් ගොතම සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගොතම සථවිරගාථා යි.

2. 1. 10

139. කුහක තෙමේ පළමු මා තමා නසන්නේ යැ, හෙතෙම පසුවැලා මෙරමා ද නසන්නේ යැ, ලිහිණිවැදි විතංසයෙන් (ලිහිණියන් මූලා-කරන වැස්මෙන්) ලිහිණින් හසන්නාක් මෙන් තමා සුභත කොට හසන්නේ යැ.

140. බැහැර ජයභීෂථසමපත්ති ඇත්තේ බ්‍රාහ්මණ නො වෙයි. ඇතුළත ශීලාදි සමපත් ඇත්තේ මා බ්‍රාහ්මණ වෙයි. ශක්‍රය, යම්කු කෙරෙහි පාපකමීයෝ ඇත් ද, හේ ඵ්කාන්තයෙන් නිහින පුද්ගලයෙක් වන්නේ ය යි.

මෙසේ ආයුෂමත් වසභ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වසභ සථවිරගාථා යි.

ප්‍රථම වගීය යි.

උද්දානය:

උත්තර යැ, පිණේකාල යැ, වලලිය යැ, තීරිය යැ, අජිත යැ, මෙලජිත යැ, රාධ යැ, සුරාධ යැ, ගොතම යැ, වසභ යැ යන රහතුන් වහන්සේලා වදාළ ගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 2. 1

141. සුසුසුසා සුතච්ඡිනී සුතං පඤ්ඤාය ච්ඡිනං,
පඤ්ඤාය දන්තං ජාතාති ඤාතො අන්තො සුඛාවහො.

142. සෙවෙථ පන්තාති සෙනාසනාති
චරෙය්‍ය සංයොජන විපාසමොක්ඛං,
සවෙ රතීං නාඛිගචෙජ්‍ය තත්ථ
සඛෙස චසෙ රතතිතන්තො සතීමා'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා මහාචුඤ්ඤා පේරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

මහාචුඤ්ඤාපේරගාථා.

2. 2. 2

143. යෙ ඛො තෙ වෙසමිස්සෙත¹ නාතන්තො² ච කමමුතා
මිත්‍රස්සෙ උපරුකිනති ඵරුසුපකකමා ජනා,
තෙපි තන්තො³ කීරතති තති කමමං පනස්සති.

144. යං කරොති නරො කමමං කල්‍යාණං යදි පාපකං,
තස්ස තස්සෙව දයාදෙ යං යං කමමං පකුබ්බති'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා ජොතිදස්සො පේරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති

ජොතිදස්සපේරගාථා.

2. 2. 3

145. අච්චයන්ති අහොරත්තා ජිවිතං උපරුජකිති,
ආචු ඛියති මච්චානං කුන්තදීනං ච ඔදකං.

146. අථ පාපාති කමමාති කරං බාලො න බුජකිති,
පච්ජස්ස කටුකා හොති විපාකො භික්ඛ පාපකො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා හෙරඤ්ඤකාතින්තෙරො ගාථායො
අභාසිත්තා'ති.

හෙරඤ්ඤකාතින්තෙරගාථා.

2. 2. 4

147. පරිත්තං දරුමාරුක්ඛ යථා සිද්දෙ මහණ්ණවෙ,
ඵචං කුසිතමාගමම සාධුජිවි පි සිද්ධති,⁴
තස්මා තං පරිචජෙජ්‍ය කුසිතා භිතචිරිතං.

148. පච්චිත්තෙති අරියෙති පභිත්තෙති කුබ්බිති,
තිච්චං ආරභිවිජියෙති පණ්ඩිතෙති සභාවහෙ'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා සොමච්චිත්තො පේරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

සොමච්චිත්තපේරගාථා.

1. වෙසමිස්සෙත - ට වෙසමිස්සෙත - පු 2. නාතන්තො - සිඳු 1, 2. PTS
3. තන්තො - පු 4. සාධුජිවිසිද්ධති - පු

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 2. 1

141. අසත්‍ර කාමාත්ත බහුශ්‍රාතභාවය වඩයි. ශ්‍රාතය ප්‍රඥප්ති වර්ධනය කෙරෙයි. ප්‍රඥයෙන් අරිය දෑනගනී. දෑනගන්නාලද අරිය තෙමේ සුව ඵලවයි.

142. වෙනෙහි ඉතා දුරුසෙනසුන් සෙවුනේ යැ. සංයෝජනයන්ගෙන් මිදීම වූ විදශීනාමාගීභාවනාව කරන්නේ යැ. ඉදින් එහි රතිය නොලබන්නේ නම් සබ්බසං වෙත (කමටගත් පිරිසිදුගැත්මෙන්) රක්තා-ලද සිත් ඇති වැ සිහි ඇති වැ වහන්නේ යි.

මෙසේ ආයුෂමත් මහාවුදු සංවිරයන් වහන්සේ ...

මහාවුදු සංවිරගාථා යි.

2. 2. 2

143. යම් කෙනෙක් (වරපට ආදියෙන්) ශිෂ්‍ය වෙළීමෙන් ද නන්වාදුරුම් වූ කමියෙන් ද මිනිසුන් පෙළෙන් නම් දරුණු වූ ප්‍රයෝග ඇති ඒ ජනයෝ ද ඒ කම්කටොලුවල තුමු මැ හෙලනු ලැබෙත්. යම් හෙයකින් කමිය තෙමේ (විපාක නො දී) නො නැසේ ද එහෙයිනි.

144. සත්තව තෙම කුසල් වූ හෝ අකුසල් වූ හෝ යම් කමියක් කෙරේ ද යම් යම් කමියක් රැස් කෙරේ ද, ඒ ඒ කමිය දායාද කොට ඇත්තේ වේ යයි.

මෙසේ ආයුෂමත් ජෝතිදාස සංවිරයන් වහන්සේ ...

ජොතිදාස සංවිරගාථා යි.

2. 2. 3

145. රුදාවල්හු ඉක්මයෙහි. ජීවිතික්‍රිය (කෙණෙහි කෙණෙහි) නිරුඬ වෙයි. සත්තයන් ගේ ආයුෂ කුඩා නදින් ගේ දිය මෙන් ක්‍ෂය වේ.

146. එතෙකුදුවත් පවිකම් කරන්නා වූ බාල තෙම (එය) නො දනියි. පසු වැ ඔහුට කටුක වූ දුක් වෙයි. යම් හෙයකින් ඒ පාපකමියා ගේ විපාකය ලාංඡන වේ ද එහෙයිනි.

මෙසේ ආයුෂමත් හේරඤ්ඤකානි සංවිරයන් වහන්සේ ...

හේරඤ්ඤකානි සංවිරගාථා යි.

2. 2. 4

147. කුඩා දරකඩෙකැ නැගැ යම්සේ මහසයුරෙහි ගැල් ද, එසේ මැ අලයා නිසා මනා දිවිපාවතුම් ඇත්තේ ද සසරෙහි ගැල්.

148. එහෙයින් වීර්‍යී රහිත වූ ඒ අලයා දුරුලන්නේ යැ. කායවිවේක ඇති කෙලෙසුන් කෙරෙන් දුරු වූ නිවහට යැවූ සිත් ඇති ධ්‍යාන කරනුලූ වූ නිකොර පටන්ගත් වීර්‍යී ඇති පණ්ඩිතයන් සමග වහන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් සෝමමිත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ...

සෝමමිත්ත සංවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 2. 5

149. ජනො ජනමහි සමිඤ්ඤො ජනමෙවසසිතො ජනො,
ජනො ජනෙන හෙසිතති හෙසෙති ච ජනො ජනං.

150. කොභි තස්ස ජනෙනෙවො ජනෙන ජනිතෙන චා
ජනං ඔහංග ගච්ඡං තං හෙසසිතො ඛන්තං ජනන්ති.

ඉදං සුදං අංගංගො සබ්බමිත්තො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සබ්බමිත්තපෙරගාථා.

2. 2. 6

151. කාමි ඉඤ්චි බ්‍රහ්මි ධම්මාරූපා
සත්ථිං ච හෙතො අපරං ච සත්ථිං,
බාහං¹ ච හෙතො අපරං ච බාහුං
සිසං ච හෙතො දධිථාලකං' ච
එසා නිසින්නා අභිසද්දගිත්වා.

152. යො වෙ අවිඤ්චා උපගිං කරොති
පුනපුනං දුක්ඛමුපෙති මනෙද්ද,
තස්මා පජානං² උපගිං න කසිරා
මාහුං පුන භින්නසිරො සසස්සන්ති

ඉදං සුදං අංගංගො මහාකාලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

මහාකාලපෙරගාථා.

2. 2. 7

153. ඛන්ත පාතො ලහති මුණ්ණො සඛ්ඤාපිපාරුතො,
ලාහි අනුකස්ස පානස්ස වත්ඨස්ස සයනස්ස ච.

154. එතමාදිනචං ඤාතො සකකාරෙසු මහබ්‍රහ්මං,
අපාලොහො 'න වාසුතො සතො භික්ඛු පරිබ්බජෙ'ති.

ඉදං සුදං අංගංගො තිස්සො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති

තිස්සපෙරගාථා.

2. 2. 8

155. පාවිහමංසද්දමහි සකාසුත්තා සහංගකා,
පහංගානපාතො හොගෙ උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා.

156. අරභිචිරියා පභිතත්තා නිවමං දුලහපරිකාමා,
රමන්ති ධම්මරතියා හිමාන ලොකියං රතින්ති,

ඉදං සුදං අංගංගො කිම්බිලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

කිම්බිලපෙරගාථා.

1 බාහුඤ්ච - සිඛු, 1, 2 2. පජා - සිඛු, 1, 2.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 2. 5

- 149-150. (අකිබ්බාල) ජන තෙම (අන්‍ය) ජනයා කෙරෙහි (තෘෂ්ණායෙන්) බැඳුණේ වෙයි. ජන තෙම ජනයා මැ ඇසුරු කොට සිටියේ යැ. ජන තෙම ජනයා විසින් පෙළඹුලාබෙයි. යළි ජන තෙම ජනයා පෙළයි, ඒ ජනකවූ ද ජනිතවූ ද ජනයාගෙන් ඔහුට කවර අථ-යෙක් ද (මම) ජනයා ද බොහෝදෙනා පෙළාසිටිනා ඒ (තෘෂ්ණා දොෂ දෙක) ද සම්ප්‍රකාරයෙන් හැරූ යන්නෙමැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් සබ්බමිත්ත සම්චරයන් වහන්සේ ...

සබ්බමිත්ත සම්චරගාථා යි.

2. 2. 6

151. කට්ඨකුට බදු පැහැ ඇති මහත් වූ සිරුරක් ඇති තෙල 'කාලි' නම් වූ සත්‍රී නොමෝ (මළ සිරුරෙහි) දෙ කළවය ද දෙ අත් ද බිඳ දිතලියක්මෙන් නිස ද බිඳ (ඒ අවයව) සුදුසු සේ ගලපා තබා හුන්නි යැ.
152. මුළු වූ යමෙක් කෙලශොපධිය උපදවා ද, ඒ මුළු තෙම එකාන්ත-යෙන් පුනපුනා දුකට පැමිණෙයි. එහෙයින් නුවණැත්තේ කෙලශො-පධිය නුපදවන්නේ යැ. කුමක් හෙයින් යත්: මම යළි බිඳුණුහිස් ඇති වැ නහමක් ශයනය කෙරෙමිවා යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් මහාකාල සම්චරයන් වහන්සේ ...

මහාකාල සම්චරගාථා යි.

2. 2. 7

153. මුඛ වූ සගලසිවුර පෙරෙවියා වූ මහණ තෙම ආහාර ද පාන ද වසත්‍ර ද ශයනය ද ලබනසුලු වූයේ බොහෝ සතුරන් ලබයි.
154. මහණ තෙම සත්කාර විෂයෙහි මහත් බිය ද තෙල ආදිනවය ද දෑන මද වූ ලාභ ඇත්තේ තෘෂ්ණා වැහිරීම් නැත්තේ සිහි ඇති වැ හැසිරෙන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් තිස්ස සම්චරයන් වහන්සේ ...

තිස්ස සම්චරගාථා යි.

2. 2. 8

155. පාවිනවංස නම් වූ වනයෙහි, යහළු වූ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ අනුලා වූ සම්පත් හැරූදමා පිඬුසිහිමෙන් පාත්‍රයට ලැබුණු දෑගෙහි ඇලුණාහු.
156. ආරබ්බවියී ඇත්තාහු නිවන කරා යැවූ සිත් ඇත්තාහු සත්ත-යෙන් දෘඪවියී ඇත්තාහු ලොකික ආලම්බනයෙහි ඇල්ම හැරූ ධර්මකියෙහි සිත් අලවත් යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් කිම්බල සම්චරයන් වහන්සේ ...

කිම්බල සම්චරගාථා යි.

2. 2. 9

157. අයොතිසො මනසිකාරා මනෙතං අනුසුඤ්ඤං,
උභිතො චපලො චාසිං කාමරාගෙන අචිතො.
158. උපායකුසලොනාහං බුද්ධොදිව්ච්චනානා,
යොතිසො පටිපට්ඨිති, හවෙ චිත්තං උදබ්බතිනති.

ඉදං සුදං අයංඝො නඤ්ඤො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

තඤ්ඤාථෙරගාථා.

2. 2. 10

159. පරෙ ච නං පසංසන්ති අත්තා චෙ අසමාහිතො,
මොඝං පරෙ පසංසන්ති අත්තා හි අසමාහිතො.
160. පරෙ ච නං ගරහන්ති අත්තා චෙ සුසමාහිතො,
මොඝං පරෙ ගරහන්ති අත්තා හි සුසමාහිතො'ති.

ඉදං සුදං අයංඝො සිරිමි ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිරිමිථෙරගාථා.

වගගා දුතිසො

තසසුඤ්ඤානං:

බුද්ධො ච ජොතිදුගො ච ථෙරො හෙරඤ්ඤාකාති ච,
සොමමිත්තො කබ්බමිත්තො කාලො තිස්සො ච කිම්බලො.
තඤ්ඤො ච සිරිමි චෙච දස ථෙරා මහිද්ධිකා'ති.

2. 2. 9

157. අයෝධිසො මනසිකාරයෙන් ශරීරමණ්ඩනයෙහි යෙදුණෙමි. කාමරාගය විසින් පෙළුණෙමි නො සත්ත්‍රත් සිත් ඇත්තෙමි වපල ද හිමි.

158. උපායෙහි දක්‍ෂ වූ සුගතීඛන්ඩ වූ බුදුරජුන් කරුණකොටගෙන හුවණින් පිළිපැද සසරෙහි හිලුණු සිත නගාලීම.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් නන්ද සථවිරයන් වහන්සේ ...

නන්ද සථවිරගාථා සි.

2. 2. 10

159. ඉදින් තෙමේ සමාධි රහිත වේ නම් එතෙකුදුවත් අන්‍යයෝ ඔහු පසසත් නම්, ඔහු සිත් කොට පසසත්. (තමා සමාහිත නො වන හෙයිනි.)

160. ඉදින් තෙමේ සමාහිත සිත් ඇත්තේ නම්, එතෙකුදුවත් අන්‍යයෝ ඔහු ගරහත් නම්, ඔහු සිත් කොට ගරහත්. (තමා සමාහිත හෙයිනි.)

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් සිරිමන්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිරිමන්ත සථවිරගාථා සි.

දෙවැනි වගීය සි.

උද්‍යානය:

වුන්ද සථවිර යැ, ජොතිදස සථවිර යැ, හෙරඤ්ඤකාති සථවිර යැ, කොමමිත්ත සථවිර යැ, සබ්බමිත්ත සථවිර යැ, කාල සථවිර යැ, තිස්ස සථවිර යැ, කිම්බල සථවිර යැ, නන්ද සථවිර යැ, සිරිමන්ත සථවිර යැ සි දෙවැනි වගීයෙහි මහත් සෘණි ඇති තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 3. 1

161. බන්ධා මයා පරිඤ්ඤාතා තණ්හා මේ සුභමුභතා,
භාවිතා මම් බොජ්ඣංගිනා පතොතා මේ ආභවකකයො.

162. සොභං බන්ධෙ පරිඤ්ඤාය අබ්බුතින්තා¹ ජාලිනිං,
භාවිතින්තා බොජ්ඣංගින නිබ්බායස්සං අභාසවො'ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා උත්තරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

උත්තරසේඨරගාථා.

2. 3. 2

163. පනාදෙ නාම සො රාජා යස්ස සුපො සුවණ්ණයො,
තිරිසං සොලසපබ්බෙධො² උභිමාත්‍ර³ සහස්සධා.

164. සහස්සකණ්ඩා⁴ සතභෙණ්ඩු⁵ ධජාපු හරිතාමයො,
අභවිට්ඨං තත්ථ ගතිබ්බං ජ්ඣස්සාති සත්තධා'ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා හද්දථී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

හද්දථීසේඨරගාථා.

2. 3. 3

165. සතිමී පඤ්ඤාමා හික්ඛු ආරභිබ්බවිරියො,
පඤ්චකප්පසතාභාසං එකරත්තිං අනුස්සරිං.

166. චිත්තාරො සතිපට්ඨානෙ සත්ත අට්ඨ ව භාවයං,
පඤ්චකප්පසතාභාසං එකරත්තිං අනුස්සරිත්ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා සොභිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

සොභිතසේඨරගාථා

2. 3. 4

167. යං කිච්චං දලුභවිරියෙන යං කිච්චං බොඤ්ඤිමිච්ඡතා,
කරිස්සං භාවරාජකිස්සං පස්ස විරියං පරක්කමං.⁶

168. නිං ව මේ මිත්තමකකාහි අඤ්ඤාසං අමනොගංගිං,
අහං මොනෙහ මොතිස්සං ගම්භාසොතො'ව සාගරන්ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා චුලුයො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

චුලුයසේඨරගාථා.

1. අබ්බුතින්තා - සිඞ්. 1, 2 අ බ්බුතින්තා - මජ්. 2. සොලසපබ්බෙධො - සිඞ්. 1, 2,

3. උභිමාත්‍ර - මජ්. PTS.

4. සහස්සකණ්ඩා - මජ්. සහස්සකණ්ඩු - PTS.

5. සතභෙණ්ඩු - සිඞ්.

6. විරියපරක්කමං - PTS.

2. 3. 1

161. පඤ්චසකකියෝ මා විසින් පිරිසිදු දන්තාලදහ. තෘෂණාව මා විසින් මොනොවට උපුරතලද යා. බොධිසත්තයෝ මා විසින් වඩනලදහ. තිළිණය මා විසින් ලබනලදී.

162. ඒ මම යකකියන් පිරිසිදු දූත තෘෂණාව උපුටාදමා බොධිසත්තයන් වඩා ආසුර රහිත වෑ පිරිනිවේන්නෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උතතර සථවිරයන් වහන්සේ ...

උතතර සථවිරගාථා යි.

2. 3. 2

163. (යටහිට දවසා) ‘පනාද’ නම් වූ ප්‍රසිද්ධ රජෙක් වී යා. යම් රජක්හුගේ ප්‍රාසාදය රන්වූවා වූයේ සරස සරපතන නොලසක් ඇත්තේ උස සරපතන දහසක් ඇත්තේ වී ද,

164. සහස්බුච්ඡ වූයේ (තහාලු) ධවල්බහුල වූ වාමිකරසාණිමය සිය ගණන් තිළිණ ඇත්තේ ද, එහි සන් තැනෙකැ සදහසක් නළුවෝ නැවුහු ද, ඒ රජ තෙමේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් හදුර් සථවිරයන් වහන්සේ ...

හදුර් සථවිරගාථා යි.

2. 3. 3

165. සිහි ඇති (අහිඤ) නුවණ ඇති පටන්ගත්තාලද බල හා විශ්චි ඇති මහණකු වූ මම පන්සියක් කප් එක්රැය මෙන් සිහි කෙලෙමි.

166 සතර සිව්වත් ද සප්තබොධිසත්තයන් ද අභවමාභිසත්තයන් ද වඩනුයෙමි පන්සියක් කප් එක්රැය මෙන් සිහි කෙලෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් සොහිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

සොහිත සථවිරගාථා යි

2. 3. 4

167. දළචියි ඇතියහු විසින් යමක් කටයුතු නම් සියුනක් දූතගනු රිසියනු විසින් යමක් කටයුතු නම්, (එය) කරන්නෙමි, නො වළඟන්-නෙමි. විශ්චි සබ්බසාත සම්මත්ව්‍යායාමය බලව.

168. නුඹවහන්සේ වැලින් මට තිළිණය පිහිට කොට ඇති සෘජු වූ (ආයච්චි) මාගීය වදහල මැනවැ, මම (නො වළඟා) සසුර කරා යන ගහිකාලොකසක් කෙසින් ආයච්චිමාගීයෙන් (තිළිණය) ප්‍රතිවේධ කරන්නෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් වලලිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

වලලිය සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 3. 5

169. කෙසෙ මෙ ඔලිබ්සා'නති කප්පකො උපසඛිකම්,
තතො ආදුසමාදුස සරීරං පච්චවේකඛිසං.
170. තුවෙජා කායො අදිසසිඤ්ඤා අකිකාරො¹ තමො වෘගො,
සබ්බෙ වොළා සමුවුච්ඡින්නා නත්ති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විතසොකො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විතසොකධේරගාථා.

2. 3. 6

171. පඤ්චනිවරණේ හිත්වා යොගකෙඛම්සා පනතිතො,
ධම්මාදුසං ගහෙත්වාන ඤාණදස්සනමත්තනො.
172. පච්චවේකඛිං ඉමං කායං සබ්බං සන්තර්ඛාතිරං,
අජඛිත්තඤ්ඤා ඛගිඤ්ඤා ච තුවෙජා කායො අදිස්සා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුණ්ණමාසො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

පුණ්ණමාසධේරගාථා

2. 3. 7

173. යථාපි හද්දො ආජ්ඤොඤ්ඤා ඛලිත්වා පතීතිට්ඨති,
හිතෙත්වා ලභ්වාන සංවේගං අදිනො වහනෙ ධුරා.
174. එවං දස්සනසම්පන්නං සම්මාසම්බුද්ධිසංවිකං,
ආජාතිකං² මං ධාරෙට්ඨ පුත්තං බුද්ධිසා ඔරසන්තා.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නන්දකො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නන්දකධේරගාථා

2. 3. 8

175. එහි නන්දක ගච්ඡාම උපජ්ඣායස්ස සන්තිකං,
සිහසොදං නදිස්සාම බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සම්මුඛා.
176. යාය නො අනුකම්පාය අමෙහ පබ්බාජසි මුති,
සො නො අත්ථො අනුප්පාදෙත්වා සබ්බසංයොජ්ඣකකියො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හරතො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

හරතධේරගාථා.

1. අකිකාරො - PTS

2. අජාතිකං - PTS

2. 3. 5

169. නැහැවි 'මා හේ කෙස් කපමි' යි මා කරා එළැඹිහේ යැ.
ඉක්බිති මම කැටපත ගෙන (මාගේ) සිරුර බැලිමි.

170. මට සිරුර තුවන් වැ පැතිණ අවිදු නැමැති අකිකාරය පහ
විය, සියලු කෙලෙස් නැමැති කඩමාලු නොහොත් සොරු නසනලදහ.
දන් පුනභීවයෙක් නැතැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් විතසොක සථවිරයන් වහන්සේ ...
විතසොක සථවිරගාථා යි.

2. 3. 6

171. පඤ්චවරණයත් හැරපියා නිවනට පැමිණෙනු පිණිස තමා ගේ
ඥානදර්ශනය වූ විදර්ශනාඥාන සංකිතාන ධර්මාදර්ශ (දහම් කැටපත)ගෙන,

172. ඇතුළත පිටත (ආභ්‍යාන්තික බාහිරායතන) සහිත වූ මේ සියලු
ශරීරය ක්‍රවණයෙන් බැලිමි. සංසර්ගයෙන් නිදහස් වූ ද පරිත්‍යාගයෙන් ද
තුවන් වූ කය (පඤ්චකයක සංකිතාන ආත්මභාවය) දක්නාලද්දේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් පුණ්ණමාස සථවිරයන් වහන්සේ ...
පුණ්ණමාස සථවිරගාථා යි.

2. 3. 7

173. යම්හේ හඳු වූ ආජාතියවාසන තෙම පැකිලෑ යළි නැගීසිටි ද,
බෙහෙවින් සංවෙනය ලැබෑ අදින වැ ධුරය උසුලා ද,

174. එසෙයින් දර්ශනසම්පන්න වූ සමාස්තමුද්ධුශ්‍රාවක වූ බුදුරජුන්ගේ
භාරසපුත්‍ර වූ මා පුරුෂාජාතියයකු කොට සලකනසේක්වා යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් නන්දක සථවිරයන් වහන්සේ ...
නන්දක සථවිරගාථා යි

2. 3. 8

175. එව නන්දකයෙහි, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ (සම්බුදුරජුන්) වෙත
ගම්හ, බුද්ධශ්‍රෙණීයන් වහන්සේ හමුවෙහි සිංහනාද පවත්වමහ

176. යම් අථිගක් සඳහා අපට අක්‍රමාකාරයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
අප පැවිදි කලසේක් නම් සියලු සංයෝජනයන් සෘය කිරීම වූ ඒ අථිග
(අභිත්ථලය) අප විසින් ලබනලද යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් හරත සථවිරයන් වහන්සේ ...
හරත සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 3. 9

177. නදනති එවං සපාඤ්ඤා සීභාව භිරිගබ්භරෙ
විරා විජිතසඛ්‍යාමා ජෙත්වා මාරං සමාහිතිං¹.
178. සත්ථා ච පරිවිණේණා මෙ ධම්මො සඛෙතා ච පුජිතො,
අභං ච විතොසා සුමනො පුත්තං දිත්වා අනාසවන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගාරථාජො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගාරථාජකෙට්ඨරංගාථා.

2. 3. 10

179. උපාසිතා සපුරිසා සුතා ධම්මා අභිණතසො,
සුත්වාන පටිපජ්ඣං අඤ්ඤං අමතොගං.
180. භවිරාගභතස්ස මෙ සතො භවිරාගො පුත මෙ න විජ්ඣති,
න වාහු න ච මෙ² භවිස්සති න ච මෙ එතරසිපි³ විජ්ඣති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කණ්ඤදින්නො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

කණ්ඤදිත්තකෙට්ඨරංගාථා

චගෙගා නතිගො.

කසුප්පානං:

උත්තරො හඤ්ජිකෙට්ඨරො සොභිතො වලලියො ඉසි,
විතසොකො ච යො ථෙරො පුණ්ණමායො ච නන්දකො,
භරතො ගාරථාජො ච කණ්ඤදින්නො මහාමුතී'ති.

1. සමාගතං - සිමු. 1, 2.

2. කමෙ - සිමු. 1, 2.

3. එතරසි - සිමු. 1, 2.

2. 8. 9

177. මෙසේ සෙත් සතිත මරු දිනා දිනනලද සඛ්‍යාම ඇති, අග්‍රමායී-ප්‍රඥ සතිත වූ චිරයෝ (ශ්‍රාවකයෝ) ගිරිගුහායෙහි සිංහයන් සෙසින් නද දෙත් (අභිතනාද සෙරෙත්.)

178. මා විසින් ශාන්තානන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. ධර්මය ද සඛ්‍යාද ප්‍රදනලද යැ, ක්‍ෂීණාසුච වූ ප්‍රතණුවන් දෑක (නිරාමිස ප්‍රිතියෙන්) තුටු වූයෙම් තොමිනස් වීම.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් භාරථාජ සථවිරයන් වහන්සේ...

භාරදවාජ සථවිරගාථා යි.

2. 8. 10

179. (මා විසින් ශාරිපුත්‍රාදි) සත්පුරුෂයෝ සෙවුනාලදහ. එක්වත් (තිතර) දහම් අනනලද යැ, අතා තිජ්ඣාය පිහිට කොට ඇති මහට පිළිපත්ම.

180. නාසු භවරාගය ඇති මට ඒ භවරාගය යළි නො පැනේ. (අග්‍ර-මායාබිගමයෙහි පටන්) නො වී යැ, (මත්තෙහි) මට නො ද වත්තේ යැ, දැනුදු මට නැති.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් කණ්ඩදින්න සථවිරයන් වහන්සේ ...

කණ්ඩදින්න සථවිරගාථා යි.

තෙවන වග්ගය යි.

උද්දාය:

උත්තර යැ, හද්දී යැ, සොහිත යැ, චුලලිය යැ, වීතසොක යැ, පුණ්ණමාස යැ, නන්දක යැ, හරත යැ, භාරථාජ යැ, කණ්ඩදින්න යැ, යන තෙරවරුන් වදාළ ගාථා යි.

2. 4. 1

181. යතො අහං පබ්බජිතො සම්මාසම්බුද්ධසංසතෙන,
විමුච්චමානො උක්ඛව්ඪං කාමධාතුං උපව්චං.
182. බ්‍රහ්මිනො පෙක්ඛමානස්ස තතො විතතං විමුච්චි මෙ,
අකුප්පා මෙ විමුක්ඛිති සබ්බසංයොජනක්ඛයා'ති.

ඉන්ද්‍රිය සුදං ආයස්මා මිගසිරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මිගසිරසෙථරගාථා.

2. 4. 2

183. අතිව්වාති ගහකාති තත්ථ තත්ථ පුන පුනං,
ගහකාරං ගවෙසනෙනා දුක්ඛා ජාති පුන පුනං.
184. ගහකාරක දිට්ඨොසි පුන ගෙහං න කාහසි,
සබ්බා තෙ එංසුකා හස්සා ජුණ්ඤා¹ ච විදුලිතා,²
විමරියාදිකතං³ විතතං ඉධෙව විබම්ඤ්ඤා'ති.

ඉන්ද්‍රිය සුදං ආයස්මා සිවකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිවකසෙථරගාථා.

2. 4. 3

185. අරහං සුගතො ලොකෙ වාතෙහාඛාධිතො මුනි,
සවෙ උණෙතාදකං අත්ථි මුනිනො දෙහි බ්‍රාහ්මණ,
186. පුජිතො පුජනිතානං⁴ සක්කරෙය්‍යාන සක්කතො,
අපවිතොපවනිතානං⁵ තස්ස ඉවජාමි ගාතවෙ'ති.

ඉන්ද්‍රිය සුදං ආයස්මා උපව්‍යානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උපව්‍යානසෙථරගාථා.

2. 4. 4

187. දිට්ඨා මයා ඛම්මධරා උපාසකා
කාමා අතිව්වා ඉති ගාසමානා,
සාරතතරතතා මණ්ඩුණ්ඩලෙසු
පුතෙතසු දුරෙසු ච තෙ අපෙක්ඛා
188. අභි: න ජානනති යථාච්ඡි ඛම්මං
කාමා අතිව්වා ඉති වාපි ආහු,⁷
රාගං ච තෙසං න බලභී ඡේත්තුං
තස්මා සිතා පුතතදුරං ඛතඤ්ඤා'ති.

ඉන්ද්‍රිය සුදං ආයස්මා ඉසිදිනො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ඉසිදිනසෙථරගාථා.

1 ජුණ්ඤා - PTS 2 පදුලිතා - සිමු 1, 2 3 විමරියාදිකතං - සිමු 1, 2, PTS
4 පුජනසානං - මජ්ඣිම, PTS 5 අපවිතොපවෙය්‍යානං - මජ්ඣිම, අපවිතො
අපවිතෙය්‍යානං - PTS 6 යථාච්ඡි - සිමු 1, 2 7 අහු - ට

2. 4. 1

181. යම් කලෙක මම් සම්මාසම්බුදුසසුන්හි පාවිදි වූයෙම් ද, (එතැන් පටන්) සංකෙලයයන්ගෙන් මිදෙමින් තැහිසිවියෙමි. (තැහි-සිවුනෙමි මා අනගමි මගින්) කාමධාතුව ඉක්මා ගියෙමි.

182. ඉක්බිති සම්බුදුරජුන් බලාසිටිය දී මා ගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙත්) මිදුණේ යැ, සියලු සංයෝජනයන් ක්‍ෂය වීමෙන් මා ගේ විමුක්තිය අකොපය වී යයි.

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් මිගසිර සථවිරයන් වහන්සේ ...

මිගසිර සථවිරගාථා යි.

2. 4. 2

183. ඒ ඒ හවයෙහි පුතපුතා උපදනා (අංකමගාව) ගෘහයෝ අතිත්‍යයෝ යැ, ගෘහකාරකයා (තෘෂණාව) සොයන්නෙමි (මෙතෙක් ගැසුරුණෙමි) පුතපුතා ඉපැත්ම දුකෙකි.

184. එම්බා ගෘහකාරකය, (මා විසින් තෝ) දක්නාලද්දෙහි. යම් ගෙය නො කරන්නෙහි. තා ගේ සියලු ගොනැත්තු බිදුනාලදහ. කැණීමවල ද පළනලදහ, (මා ගේ) සිත මගනාන්ත කරනලද්දේ මේ අත්බැවිහි මා තිරුඳු වන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් සිව්ක සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිව්ක සථවිරගාථා යි.

2. 4. 3

185. ලෝකයෙහි රහිත් වූ සුගත් මූනිහු වාතභේදයෙන් හටගත් අබාධ ඇතිගාහු යැ, බ්‍රාහ්මණයෙහි, ඉදින් උණුදිය ඇත් නම් මූනිරදුට දෙනු මැනැවි.

186. (ඒ බුදුරජු) පූජයන් විසින් පුදනලදහ, සත්කාර කටයුත්තන් විසින් සත්කෘතයහ, වැන්ද යුත්තන් විසින් වදනාලදහ

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් උපවෘත සථවිරයන් වහන්සේ ...

උපවෘත සථවිරගාථා යි.

2. 4. 4

187. 'කාමයෝ අතිත්‍යහ'යි කියන්නා වූ ධම්මරජපාසකයෝ මා විසින් දක්නාලදහ. ඔහු මිණිකොඩොල් කෙරෙහි බහලරාගයෙන් ඇලුණාහු දරුවන් කෙරෙහි ද අග්‍රුවන් කෙරෙහි ද අපේක්‍ෂා ඇත්තාහු ය.

188. ඔහු එකත්තෙන් දහම් ඇති සැටියෙන් නො දනිති. එතෙකුදු-වුවත් කාමයෝ අතිත්‍යහ'යි කීහ. ඔවුනට රාගය සිදිනට (ඥාන) බලයක් නැත. එහෙයින් අග්‍රදරුවන් ද ධනය ද ඇසුරු කලාහු යි.

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් ඉසිදින්නා සථවිරයන් වහන්සේ ..

ඉසිදින්නා සථවිරගාථා යි.

2. 4. 5

189. දෙවො ව වස්සති දෙවො ව ගලුගලායති
එකකො වාහං හෙරවෙ ඛිලෙ විහරාමි,
තස්ස මය්හං එකකස්ස හෙරවෙ ඛිලෙ විහරතො
නඤ්ඤි හයං වා ඡමතිතතතං වා ලොමහංසො වා.

190. ධම්මතා මම සා යස්ස මෙ
එකකස්ස හෙරවෙ ඛිලෙ
විහරතො නඤ්ඤි හයං වා
ඡමතිතතතං වා ලොමහංසො වා'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා සම්බුලකම්මානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සම්බුලකම්මානඤ්ඤරගාථා.

2. 4. 6

191. කස්ස සෙදුපමං විතතං සිතං නානුපකම්පති,
විරතතං රජනීයෙසු කුප්පනීයෙ න කුප්පති,
යස්සෙවං හාපිතං විතතං කුතො තා දුකම්මෙස්සති.

192. මම සෙදුපමං විතතං සිතං නානුපකම්පති,
විරතතං රජනීයෙසු කුප්පනීයෙ න කුප්පති,
මමෙවං හාපිතං විතතං කුතො මං දුකම්මෙස්සති'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා බිතකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

බිතකඤ්ඤරගාථා.

2. 4. 7

193. න තාච්ඡ පුපිතුං භොති රහති නකඛතාමාලිනී,
පටිජග්ගිකුමෙවෙසා රහති භොති විජානතා.

194. ගඤ්ඤිකාචපඤ්ඤා කුඤ්ඤරො වෙ අනුකකමෙ,
සභිකාමෙ මෙ මතා සෙය්‍යො යං වෙ ජිවෙ පරාජිතො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා සොණො සෙලිය්‍යරිය¹පුතතඤ්ඤරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සෙලිය්‍යරියඤ්ඤරගාථා.

2. 4. 8.

195. පඤ්ඤාකාමගුණෙහිත්තා පියරූපෙ මනොරමෙ,
සඤ්ඤා අභිනිකම්මි දුකම්මස්සන්තකරො² හමෙවි.

196. නාහිනදුමි මරණං නාහිනදුමි ජිවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි සමපජානො පතිස්සතො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා නිසභො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

නිසභඤ්ඤරගාථා.

1 සොණො පොට්ඨිකපුත්තො - සා, PTS. 2 දුකම්මස්සන්තකරො - සිමු 1, 2

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 4. 5

189. වාසි දු වසි. ඥේ දු වාස්ස 'ගලගල' හඬින් ගලායෙයි. මම ද, එකලා වැ හයජනක ගුහායෙහි වෙහෙමි. මා එකලා වැ හය-ජනක ගුහායෙහි වසන්නහුට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොඞුදහගැන්මෙක් හෝ නැති.

190. එකලා වැ හයජනක ගුහායෙහි වසන්නා වූ යම් බදු මට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොඞුදහගැන්මෙක් හෝ නැත් ද තෙල මා ගේ ධර්මසභාව යි.

මෙසේ මේ ගාථා සම්මුලකම්මායන සංවරයන් වහන්සේ ...

සම්මුලකම්මායන සංවර ගාථා යි.

2. 4. 6

191. කවරක්භූ ගේ සිත පථිතයක් මෙන් සිරියේ (ලෝදහමින්) නො සැලේ ද, ඇලුම් කටයුතු වසතුන්හි නො ඇලේ ද, කිපියයුතු (ආකාත) වසතුයෙහි නො කිපේ ද, යම් (ආයතී) පුද්ගලයකුගේ සිත මෙසෙසින් වඩනාලද වී නම්, ඔහුකරා කොසින් දුක් පැමිණෙන්නේ ද?

192. මා ගේ සිත පථිතයක් සෙසින් සිරියේ (ලෝදහමින්) නො සැලෙයි, ඇලුම් කටයුතු වසතුන්හි නො ඇලෙයි, කිපියයුත්තෙහි නො කිපෙයි, මා ගේ සිත මෙසෙසින් වඩනා ලද යැ, කොසින් මා කරා දුක් එන්නේ දැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමත් බිතක සංවරයන් වහන්සේ ...

බිතක සංවර ගාථා යි.

2. 4. 7

193. තරුවැල ඇති රාත්‍රිය තව (සුදුසු කල් ලද යොහිසු රහත් වන තෙක්) නිදන්තට කල් හො වෙයි. මේ රාත්‍රිය නුවණැත්තහු විසින් පිළිවෙත් රක්තට මැ (කැමැති වන ලද්දේ) වේ.

194. ඉදින් (එදා) සමුදාමයෙහි ඇත්කදින් යටිකුරු වැ හුණු මා ඇත් තෙමේ ඇත්මි නම් (ඒ) මා ගේ මරණය උතුම්. යම්හෙයකින් (දුන් කෙලෙස් මරාත් විසින්) පැරැදුණෙමි ජීවත් වන්නෙමි ද, එහෙයකි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමත් සෙලියංගය සංවරයන් වහන්සේ ...

සෙලියංගය සංවර ගාථා යි.

2. 4. 8

195. ප්‍රිය සභාව ඇති මනරම් වූ පස්කම්ගුණ හැරපියා සැදූහැයෙන් යිහිගෙන් නික්මැ දුක් කෙලවර කරන්නෙක් වන්නේ යැ.

196. මරණය හො පතම්, ජීවිතය හො කැමැත්තෙමි. මහනුවණැති වැ සිහි ඇති වැ හුදෙක් (පරිනිවෘණ) කාලය අපේක්ෂා කෙරෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමත් නිසඟ සංවරයන් වහන්සේ ...

නිසඟ සංවර ගාථා යි.

2. 4. 9

197. අමභප්පලච්ඡ සඛිකානං අංසෙ කඤ්ඤාන විවරං,
තිසිනෙතො හත්ති ගිව්ඨාය ගාමං පිණ්ඩොය පාවිසිං.

198. හත්තිකඛකිතො ඔරුක්ඛ සංවේගං අලභිං තදා,
සොගං දිනෙතො තදා සනෙතො පනෙතො මෙ අංගච්ඡකියො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං අංගස්මා උසගො පේරො ගාථායො අහංසිත්ථා'ති.

උසගස්මේරගාථා.

2. 4. 10

199. අයමේති කප්පටො කප්පටකුරො අච්ඡාය අතිහරිතාය¹
අමිතඝටිකායං ධම්මකතමනෙතො කතපදං කිංභාති ඔවෙතුං.

200. මා ඛො තිං කප්පට පච්චාලෙසි
මා තං උපකඤ්ඤකම්භි² තාලෙස්සං,
හඬ³ තිං කප්පට මතකමඤ්ඤාසි
සඤ්ඤාමජ්ඣමති පච්චායමානො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං අංගස්මා කප්පටකුරො පේරො ගාථායො අහංසිත්ථා'ති.

කප්පටකුරස්මේරගාථා.

වගෙහා, චතුරේවා.

තසස්ස අදානං:

මිගස්සරො සිච්චකො ච උපච්චානො ච පණ්ණිතො
ඉසිදිනෙතො ච කච්චානො භිතකො ච මහාවිසි
සෙලිස්සරියො නිසගො ච උසගො කප්පටකුරො'ති.

1 අතිහරිතාය - සිඬු 1, 2

2 උපකඤ්ඤකම්භි - සිඬු 1, 2

3 හඬ - සිඬු 1, 2

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 4. 9

197. (මම සිඝ්ගෙන්) අභිදළු බඳු පැහැ ඇති සිවුරක් දකරැයෙහි ලාභෙන ඇත්තදෙහි හුත්තෙම ගම්ම පිඬු පිණිස පිවිසියෙමි.

198. (මහාජන දැනියෙන් ලජ්ජිත වැ) ඇත්තදින් බැහැ (පිඩිදියෙමි) එකල්හි සංවේශපත් වීමි. මම එකල්හි ජාතිමදදියෙන් දූපුණෙමි. දෑත් මා විසින් අභිත්ඵලය ලබනලදී.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උසග සථවිරයන් වහන්සේ ..

උසග සථවිරගාථා යි.

2. 4. 10

199. ‘කප්පටකුර’ නම් මහණ තෙම ‘මේ මාගේ ජිණ්ඩිකුලය’ යි (උපන් මිථ්‍යාවිතකී ඇත්තේ) පවුල වූ පරිපුණ්ණි වූ අමාතකටය ඇති කල්හි කෘතමාත්‍ර පැවිදි ඇත්තේ යැ, (මාගේ ශාසනය) ධ්‍යානයන් රැස් කරත්තට කරනලද (හාමතා) මාගේ ඇත්තේ යි.

200. එම්බා කප්පටය, තෝ නො නිදව, (දේශනාගහ්‍යයෙන්) තව කන්ඩුලා පහර නො දෙන්නෙමි. කප්පටය, සහමාද නිදන තෝ පමණ නො දන්නෙහි යයි.

මෙසේ මේ ගාථා කප්පටකුර සථවිරයන් වහන්සේ ...

කප්පටකුර සථවිරගාථා යි.

සතරවැනි වග්ගය යි.

උද්දානය:

මහසිර යැ, සිවක යැ, පණ්ඩිත වූ උපමාන යැ, ඉසිදින්නයැ, සමුද්‍ර-කම්මාන යැ, බිතක යැ, සෙලියාරිය යැ, නිසග යැ, උසග යැ, කප්පටකුර යැ යන දහතෙරැන්ගේ ගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 5. 1

201. අහො බුද්ධා අහො ධම්මා අහො භො සත්ථ සමපදා,
ගත්ථ ඵතාදිසං ධම්මං සාවකො සච්ඡිකාහිසි.

202. අසඤ්ඤායොසු කසොසු සක්කායාහිගතො අසු¹
තෙතමයං පච්ඡිමකො චරිමො,^{*} යං සමුස්සයො,
ජාතිමරණසංසාරො භවති දුකි පුනඛහමො²ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුමාරකස්සපො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා³ති.

කුමාරකස්සපථෙරගාථා.

2. 5. 2

203. යො හවෙ දහරො හික්ඛු සුඤ්ඤති බුද්ධසංඝතො,
ජාගරො පතිසුතොසු² අමොඝං තස්ස ජීවිතං.

204. තස්මා සඤ්ඤාදි සිලඤ්ඤා පසාදං ධම්මදස්සනං,
අනුසුඤ්ඤාදි මෙධාචී සරං බුද්ධාන සංඝන³න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධම්මපාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

ධම්මපාලථෙරගාථා.

2. 5. 3

205 කස්සිඤ්ඤාති සමථඛතතාති
අස්සා ගථා සාරපිනා සුදන්තා
පභිනමානස්ස අනාසවස්ස
දෙවාපි තස්ස පිහගන්ති තාදිනො³ති.

206. මඤ්ඤාති සමථඛතතාති
අස්සා ගථා සාරපිනා සුදන්තා
පභිනමානස්ස අනාසවස්ස
දෙවාපි මස්සා පිහගන්ති තාදිනො³ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බ්‍රහ්මාලී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

බ්‍රහ්මාලීථෙරගාථා.

2. 5. 1

201. යම් ආස්තෘ කෙනකුන් වෙත මේ බ්‍රහ්මාණ්ඩයෙහි ලොව්තුරු-දහමක් සාක්ෂාත් කරන්නේ ද, ඒ බුදුහු අසිරිමත්ත, දහමහු අසිරිමත්ත, අපගේ ආස්තෘන් වහන්සේගේ (දශබ්‍රාදි) සම්පත්තු ආශ්වයායෝ යි.

202. ගණන් නැති මහාකල්‍යාණත්ව පඤ්චාසාදනසකකියෝ මා විසින් ලබනුද්දනු ය. ඔවුනතුරෙහි මේ පශ්චිම වූ පඤ්චසකකිය යි. මේ අනන්තශරීරය යි. ජාතිමරණ සහිත සංසාර සංඛ්‍යාව වූ පුනර්විභවයක් දැන් නැතැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් කුමාරකායාස සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුමාරකායාස සථවිරගාථා යි.

2. 5. 2

203. එකත්තෙන් යම් තරුණමහණෙක් බුදුසසුන්හි (අප්‍රමාද වා) වායම් කෙරේ ද, (අවිඤ්ඤායෙන්) නිදන්තත් අතුරෙහි (ප්‍රභාදිත්) නිදි වරන්නේ වේ ද, ඔහුගේ ජීවිතය නො යයි වෙයි.

204. එහෙයින් හුවණැති මහණ තෙම බුදුන්ගේ අවවාදය යිහි කරන්නේ ප්‍රභා යා භිල යා තුනුරුවන්හි ප්‍රසාද යා සිසුන්දහම් දකුම යා යන මෙහි ව්‍යායාම කරන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් ධම්මපාල සථවිරයන් වහන්සේ ..

ධම්මපාල සථවිරගාථා යි.

2. 5. 3

205. කවරක්කු ගේ ඉන්ද්‍රියයෝ අස්දම්සාරිහු විසින් මොනොවට දම්නය කරනලද අසුන් මෙන් සත්තන් බවට ගියාහු ද, ප්‍රතිණ වූ මානය ඇති අනාසුච වූ තාදි (අකමපා) වූ කවරක්කට දෙවියෝ පවා කැමැති වෙත් ද,

206. මා ගේ ඉන්ද්‍රියයෝ අස්දම්සාරිහු විසින් මොනොවට දම්නය කරනලද අසුන් මෙන් සත්තන් බවට ගියාහු යා, ප්‍රතිණ වූ මානය ඇති අනාසුච වූ තාදි වූ මට දෙවියෝ පවා කැමැති වෙත් යයි.

මෙසේ මේ ගාථා බ්‍රහ්මාලි සථවිරයන් වහන්සේ ...

බ්‍රහ්මාලි සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 5. 4

207. ඡවිපාපක විතතගද්දක
මොඝරාජ සතතං සමාහිතො,
හෙමනතිකසිතකාලරතතිගො
හිකඛු කිංසි කථං කරිස්සයි.
208. සමපතනසංඝා මගධා කෙවලා ඉති මෙ සුතං,
පලාලව්ණතකො සෙය්‍යං යථඤ්ඤා සුඛජිවිතො¹ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මොඝරාජකේරො ගාථායො අභාසිත්වා²ති.

මොඝරාජකේරගාථා

2. 5. 5

209. න උකඛිපෙ නො ච පරිකඛිපෙ පරෙ
න ඔකඛිපෙ පාරගතං න එරගෙ,
න චතතචණ්ණං පරිසාසු ඛ්‍යාගරෙ
අනුභවතො සමමිතභාණි සුඛබ්බො.
210. සුසුඛමනිපුණ්ණදස්සිනා
මතිකුසලෙන නිවාතවුත්තිනා,
සංසෙවිතවුභිජිලිනා
තිබ්බානං න හි තෙත දුලලගතති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විසාබො පඤ්චාලසුත්තො ථෙරො
ගාථායො අභාසිත්වා²ති.

විසාබපඤ්චාලසුත්තකේරගාථා.

2. 5. 6

211. හදනති මොරා සුසිඛා සුපෙඬුණා
සුභීලගිමා සුමුඛා සුගජ්ජනො,
සුසග්ගො වාපි මහාමති අයං
සුඛ්‍යාපිතඥො¹ සුවිලාගකං නහං.
212. සුසලලරූපො සුමනස්ස කුසාල තං²
සුතිකබ්බො³ සාග්ගි සුමුභිසංසතො,
සුසුකකසුකකං නිපුණං සුදග්ගං
සුසාහි තං උත්තමමච්චුතං පදනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මුලකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා²ති.

මුලකකේරගාථා.

2. 5. 4

207. (රොවින් නට බැවින්) නපුරැසිව ඇති හද වූ සිත් ඇති එම්බා මොසරාජය, තෙපි එක්වත් සමානිත සිත් ඇත්තාව, තෙපි පැවිදි වූවාහු (අනුත් සෙනසුත් නො දෙන කල්හි සහසතු සෙනසුනට ද නො පිවිසෑ) හිමිපාතනමයෙහි සිත වූ රැඹුළුල්ල කිසෙයින් දිවි පැවැත් වූහ ද?

208 සියලු මගධ රට පැසුණුගොයම් ඇත්තේ යයි මා විසින් අසනලද පිදුරින් සොයනලද සිරුරු ඇත්තෙම් සුබ්ජම් සෙස්සත් සෙයින් ගෑනිය කෙළෙම් යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමත් මෝසරාජ ස්වරයන් වහන්සේ ...

මෝසරාජ ස්වරයාථා යි.

2. 5. 5

209. තමා නොද හුවාදක්කේ යැ, මෙරමා නොද හෙලාදක්කේ යැ, පහත් කොට නො බලවත්තේ යැ, රහතුත් වහන්සේ නො ගටත්තේ යැ, තමාගුණ පිරිස් මැද නො කියත්තේ යැ, සත්තූත්-තෙක්, පමණ දෑ බණන්තෙක්, මනා පැවැතුම් ඇත්තෙක් වත්තේ යි.

210. ඉතා සිසුම් නිසුණු (සත්‍යප්‍රතිතාසමුත්පාදදි) අම් දක්නාසුලු වූ ප්‍රඥයෙහි දක්‍ෂ වූ යටත් පැවැතුම් ඇත්තා වූ මාභාසත් සෙවුනාසුලු වූ ඒ මහණහු විසින් යම් ගෙයකින් නිවැණිය දුලිභා නො වේ ද, එහෙයින් යි.

මෙසේ මේ ගාථා විශාඛපඤ්චාලිපුත්ත ස්වරයන් වහන්සේ ...

විශාඛපඤ්චාලිපුත්ත ස්වරයාථා යි.

2. 5. 6

211. මනා සිළු ඇති මනා පිල්කලබ ඇති මනා නිල්ගෙල ඇති මනා මුවතුඩු ඇති මනහර තාද ඇති මොතරු හද දෙති. මේ මහ-පොළොව ද මනා නිල්තණ ඇත්තී යැ, මොනොවට පැතිරහිය දිය ඇත්තී යැ, අහස සොදුරු වලාකුළු ඇත්තේ යි.

212. මනාසිත් ඇත්තහුට (සෘතුසත්‍යායාදීන්) අතිශයින් මනොඥ-සාහාය ඇත්තේ යැ, එහෙයින් ධ්‍යාන කරව, සමාස්සමුඛාසාසන-යෙහි මනා ඵලය ඇති වූ ඒ උතුම් වූ අතිශයින් දැනීමට දුකර වූ නිසුණු වූ සුදෝසු; අව්‍යතපදය (නිවන) සාධි කරව යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමත් චූලක ස්වරයන් වහන්සේ ...

චූලක ස්වරයාථා යි.

2. 5. 7

213. නන්දමානාගතං චිත්තං සුලමාරොපමානකං,
තෙන තෙනෙව චජ්ඣ යෙන සුලං කලිඛිතරං.
214. තාගං චිත්තකල්පිං බ්‍රුමි තං බ්‍රුමි චිත්තදුක්ඛකං,
සත්ථා තෙ දුලලභො ලභො මානස්ස මං නියොජයිති.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා අනුපමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අනුපමධෙවරගාථා.

2. 5. 8

215. සංසරං දිසමඤ්ඤානං ගතිසු පරිවත්තනිසං,
අපක්ඛං අරියසම්මානං අකිංඤ්ඤානං පුප්පිකො.
216. තස්ස මෙ අපමානස්ස සංසාරා විනලිකතා,
ගති¹ සබ්බා සමුච්ඡින්නා නත්ථි දුති සුතඛවො'ති.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා චජ්ඣතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චජ්ඣතධෙවරගාථා.

2. 5. 9

217. අස්සස්ස ගරිතොක්කාසෙ සංවිරුද්ධමි පාදපෙ,
ඵකං බුද්ධගතං සඤ්ඤං අලභිත්ථං පතිස්සතො.
218. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං සඤ්ඤාමුලිං තදා,
තස්සා සඤ්ඤාය වාගසා පතොතො මෙ අංගචක්ඛයො'ති.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා සජ්ඣතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සජ්ඣතධෙවරගාථා.

වගෙගා පඤ්චමො.

තස්සෙද්දනං:

කුමාරකස්සපො ථෙරො ධම්මපාලො ච බ්‍රහ්මාලී,
මොඝරාජා විසාඛො ච චූළකො ච අනුපමො,
චජ්ඣතො සජ්ඣතො ථෙරො කිලෙසරජවාගතො'ති.

ගාථා දුකනිපාතමි නවුති වෙච්ච අට්ඨ ච
ථෙරා ඵකුතපඤ්ඤාසං භාසිතා නගකොවිදු'ති.

දුකනිපාතො නිවසිතො.

2. 5. 7

213. (ඒ ඒ භවයෙහි තෘණා විසින්) සතුටු වෙමින් ආ සිත භව සංඛ්‍යාත සුලභට (දිව්‍යසුලභට) නගනුයේ භව සංඛ්‍යාත සුලභ, කාම-ගුණ සංඛ්‍යාත දම්ගෙඩිය යම් යම් නැහෙකැ ද ඒ ඒ තැන්හි මැ යෙහි.

214. එහෙයින් එම්බා විතතය, මම තා කාලකණ්ණිය යි කියමි. තා විතතද්‍රෝහී යයි කියමි. තා විසින් දුලිභ වූ ශායනාන් වහන්සේ ලබනලදහ. මා අවැඩෙහි නගමක් යොදව යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමන් අනුපම සංවිරයන් වහන්සේ ...

අනුපම සංවිරගාථා යි.

2. 5. 8

215. පාඨත්ථන වූ (අවිදුසෙන්) අකි වූ මම ආයාසිකත්‍යයන් නොදක්නෙමි දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි (භවයෙහි) සැරිසරමින් සුගතිදුහිනින්හි පෙරැඑණෙමි.

216. අප්‍රමාද වූ ඒ මා විසින් සංසාර සංඛ්‍යාත කම්කෙලයෙන් මුලුසුන් කරනලදහ. සියලු ගති මැනවින් තසනලදහ. මින් මතු පුනර්ථයෙක් නැතැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමන් වජ්ඣන සංවිරයන් වහන්සේ ...

වජ්ඣන සංවිරගාථා යි.

2. 5. 9

217. පලාවන් පැහැ ඇති මොනොවට වැඩුණු ඇසතු බෝරුක පිහිටි තැන්හි (සිඛි සම්බුදුහට පැනනැගුණු ඇටබිබෝරුක්බුල දි) එළැඹැ-සිටි සිහි ඇත්තෙමි එක් බුද්ධානුසාරි සංඥවක් ලදිමි.

218. මෙයින් එක්තිස් වන කපෙහි එද මා විසින් යම් බුද්ධානුසාරි සංඥවක් ලැබුයෙමි ද, ඒ සංඥව උපනිසුය කොට ගෙන මා විසින් ආප්‍රවික්‍ෂය සංඛ්‍යාත තිරොධය ලබනලද යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමන් සංඝිත සංවිරයන් වහන්සේ ...

සංඝිත සංවිරගාථා යි.

පස් වැනි වග්ගය යි.

උද්දනම:

කුමාරකස්සප යැ, ධම්මපාල යැ, බුහමාලි යැ, මොසරාජ යැ, විසාඛ යැ, බුලක යැ, අනුපම යැ, වජ්ඣන යැ, සංඝිත යැ, යන තෙරවරුන් වදලහ. යි.

දුකතිපාතයෙහි ගාථා අට අනුවක් ද, හයෙහි තිපුණ එකුත්පහක් තෙර කෙනෙක් ද කියනලදහ.

දුකතිපාතය නිමි.

3. නිකායානො

3. 1. 1

219. අයොති සුඤ්චිකේසං අග්ගිං පරිවරිං චනෙ,
සුඤ්චිමග්ගං අජානනො අකාසිං අමරං තපා.
220. තං සුඛෙන සුඛං ලභං පසා ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
221. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ ආසිං ඉද්දති බොමති බ්‍රාහ්මණො,
තෙවිජ්ජො නගානකො¹ චමති සොභිතො චමති වේදගු'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මා අග්ගිකභාරආචාරො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

අග්ගිකභාරආචාරොථෙරගාථා.

3. 1. 2

222. පඤ්චාගාහං පබ්බජිතො සෙඛො අප්පත්තමානසො,
විහාරං මෙ පටිට්ඨස්ස වෙනසො පණ්ඩි අසු.
223. නාසිස්සං² න පිටිස්සාමි විහාරතො න නිකම්මෙ,
නපි පස්සං නිපාතෙස්සං³ තණ්හාසලො අනුගතෙ.
224. තස්ස වෙමං විහරතො පස්ස විරිඤ්ජරකක්කමං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං අංගස්මා පටිට්ඨයො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

පටිට්ඨයොථෙරගාථා.

3. 1. 3

225. යො සුඛෙක කරණීයාති පච්ජා නො කාතුමච්ජති,
සුඛා සො ධංසතෙ ථානා පච්ජා ච මනුභ්‍රතප්ති.
226. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොන්නං භාසමානං⁴ පරිජානනති පණ්ඩිතා.
227. සුසුඛං චත නිබ්බානං සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං,
අසොකං විරජං බෙමං යත්ථ දුක්ඛං තිරුජ්ඣති'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මා බ්‍රහ්මලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

බ්‍රහ්මලොථෙරගාථා.

1 නාගකො - සිමු 1. PTS 2 නාසෙස්සං - ට. 3. න නිපාතෙස්සං - ට.
4 ගාසමානං ගා - ට.

3. තිකතිපාතය

8. 1. 1

219. අනුපායගෙත් (නොමගින්) සංසාරශුද්ධිය සොයන්නෙමි වෙනෙහි ගිහි පිදුගෙමි. ශුද්ධියට මාගිය නො දන්නෙමි (පඤ්චනාපනාදි) අමරතපස් කෙලෙමි.

220. ඒ නිවන් සුවය සුවසේ (සුඛප්‍රතිපදායෙන්) ලබනලදි. ශාසන-ධර්මය ගේ සුධර්මිකා (සෙනෙය්‍යාණිකභාවය) බලව. මා විසින් ත්‍රිපිද්‍මව ලබනලදි. බුදුරජුන්ගේ අවවාදය කරනලදි.

221. පෙර (ජාතිමාත්‍රයෙන් ප්‍රඥාත් විසින්) බ්‍රාහ්මණ වීම. දැන් (බාහිතපාපි වන බැවින් පරමාථ විසින්) බ්‍රාහ්මණ වෙමි. ත්‍රිපිද්‍ම ඇත්තෙමි වෙමි. (සෞද්දහල කෙලෙස්මල ඇති බැවින්) ස්නාතක ද වෙමි. සොඬිය ද වෙමි. වෙද සංඛ්‍යාත මාගීඥනයෙන් සංසාර-මගොසයාගේ නොහොත් චතුස්සායායාගේ පාරයට ගිය බැවින් වෙදගු ද වෙමි යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් අඛණ්ඩකභාරදාය සථවිරයන්-වහන්සේ ...

අඛණ්ඩකභාරදාය සථවිරගාථා යි.

8. 1. 2

222. මම පැවිදි වැ පස්දිනක් ඇතියෙමි. නො පත් අග්‍රමාගී ඇතියෙමි ගෞසා වීම. විහාරයට (ඔවරකයට) පිවිසි මට වෙතොපණ්ඩියක් (ප්‍රාචීනාවක්) වූ යැ:

223. 'තාමණ්‍යාලයය හුපුල කල්හි නො වළඳන්නෙමි, නො බොන්නෙමි, ඔවරකයෙන් නො තික්මෙන්නෙමි, දෑලයෙන් එක් ආලයකුදු නො හොවන්නෙමි' යි.

224. මෙහෙයින් වසන මා ගේ වියාර්පරාක්‍රමය බලව, (මා විසින්) ත්‍රිපිද්‍මව ලබනලදි, බුදුරජුන්ගේ අවවාදය කරනලදි යි

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් පච්චය සථවිරයන් වහන්සේ ...

පච්චය සථවිරගාථා යි.

8. 1. 3

225. යමෙක් පළමු කටයුතු දය (නො කොට) පසුව කරනු කැමැති වේ ද, හෙතෙම සුඛස්ථානයෙන් (සාගිගෙන් හා මොක්කයෙන්) පිටිහෙයි, පසුතැවෙන්නේ ද වේ.

226. යමක් මා කරන්නේ නම් එය මා කියන්නේ යැ. යමක් නො කරන්නේ නම් එය නො කියන්නේ යැ. ඒ කියමින් නො කරන්නෙහිට නුවණැතිහෝ බුහුමන් නො කෙරෙත්.

227. යම් තැනෙකැ සසරදුක තිරුඳු වේ නම් සම්බුදුන් විසින් දෙනන ලද ඒ ශෝභ රහිත වූ රාගාදිරජ්ජ රහිත වූ තිරුපද්‍රැත වූ නිවන එකත්තෙන් මනා සුවය වේ යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් බකතුල සථවිරයන් වහන්සේ ...

බකතුල සථවිරගාථා යි.

3. 1. 4

228. සුඛඤ්ච ජිව්තුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤසමිං අපෙකඛවා,
සඛබ්බකං නාතිමඤ්ඤයා විවරං පානභොජනං.
229. සුඛඤ්ච ජිව්තුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤසමිං අපෙකඛවා,
අති මුසිකසොබ්බං ච සෙවෙථ සගභාසනං.
230. සුඛඤ්ච ජිව්තුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤසමිං අපෙකඛවා,
ඉතරීතරෙන තුස්සෙයා එකධම්මඤ්ච භාවයෙති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ධනියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ධනියත්ථෙරගාථා.

3. 1. 5

231. අතිසීතං අතිඋණං අතිසායමිදං අනු,
ඉති විස්සට්ඨකම්මනෙත ඛණ්ණං අවෙච්ඡති මාණසෙ.
232. යො ව¹ සීතඤ්ච උණඤ්ච තිණා හිතො න මඤ්ඤති,
කරං පුරිසකිච්චාති සො සුඛා න විභායති.
233. දබ්බං කුසං පොටකිලං උසිරං මුඤ්ඤපබ්බජං²
උරසා පඤ්ඤාමි³ විවෙකම්මවුභගගති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මාතඛනපුතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මාතඛනපුතත්ථෙරගාථා.

3. 1. 6

234. යෙ විතතකපි බහුසුතා
සමණා පාටලීපුතථාසිනො,
තෙසඤ්ඤතරොගමාසුමි⁴
ආරෙ තිට්ඨති බුජ්ජසොභිතො.
235. යෙ විතතකපි බහුසුතා
සමණා පාටලීපුතථාසිනො
තෙසඤ්ඤතරොගමාසුමි
ආරෙ තිට්ඨති මාළුතෙරිතො.
236. සුසුඤ්ඤාන සුසිට්ඨාන සඛ්ඛාමිවිජයෙන ච,
බ්‍රහ්මචරියානුච්ඡේදණෙන එවායං සුඛමෙධතී'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බුජ්ජසොභිතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

බුජ්ජසොභිතත්ථෙරගාථා.

1. සො'ධ - සිඳු 1, 2 PTS. 2. මුඤ්ඤපබ්බජං - මජ්ඣ. 3. පඤ්ඤාමි - ප, PTS.
4. තෙසඤ්ඤතරොගමාසුමි - බහුසු

3. 1. 4

228. ඉමණභාවයෙහි අපේක්ෂා ඇත්තේ ඉදින් සුවයේ ජවත්වන්නට කැමැත්තේ නම් සහසතු සිවුරු පැත් - බොජුන් අවමන් නො කරන්නේ යැ.

229. ඉමණභාවයෙහි අපේක්ෂා ඇත්තේ ඉදින් සුවයේ ජවත්වනු කැමැත්තේ නම් මියකු විසින් කණිහලද බිලය ගෙවුනා සපියකු සෙසින් සෙනසුන ගෙවුනේ යැ.

230. ඉමණභාවයෙහි අපේක්ෂා ඇත්තේ ඉදින් සුවයේ ජවත්වනු කැමැත්තේ නම් යථාලබ්ධිප්‍රත්‍යයෙන් තුටු වන්නේ යැ. එක් මැ අප්‍රමාදධර්මය වඩන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් ධර්මය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ධර්මය සථවිරගාථා යි.

3. 1. 5

231. ස්‍රණයෝ 'මේකල ඉතා සිහිලා මේකල ඉතා උණුයා මේකල ඉතා සවසා' යි හරතාලද කම්පන ඇති මිනිසුන් ඉක්මැ ගෙත්.

232. යමෙකුත් සිහිල් කලත් උණුකලත් තණපතින් වැඩියක්කොට නො තකා ද, පුරුෂකාන්‍යයන් කරන්නා වූ හෙතෙම සුවයෙන් නො පිරිහේ.

233. විවේකසුච වඩනුයෙම් හිතණ කුසතණ කවුපදුරු (වැලක්?) සුවදහොට මුද්‍රතණ බබුල්තණ උරයෙහුද නෙරැපියන්නෙමි. (පසින් ඇක්මෙහු කියනු කීම?)

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් මාතඩ්‍යපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

මාතඩ්‍යපුත්ත සථවිරගාථා යි.

3. 1. 6

234. පැලලුප්පුවරවැසි විත්‍රකථා ඇති බහුශ්‍රැත වූ යම් ඉමණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔවුනතුරෙහි අන්‍යතර වූ මේ ආයුෂමත් බුජ්ඣසංහිත තෙර දෙරවුවෙහි සිටී.

235. පැලලුප්පුවරවැසි විත්‍රකථා ඇති බහුශ්‍රැතවූ යම් ඉමණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුනතුරෙහි අන්‍යතර වූ මේ ආයුෂමත් තෙමේ (සැඟි- විතතයෙන් උපත්) පවතින් ආයේ දෙරවුවෙහි සිටී.

236. (තදබ්‍යවිෂකමණ විසින්) මනා වූ කෙල්යාණභාවයෙන් ද සත්ප්‍රාය වූ ධර්මදහයෙන් ද (සමුච්ඡේදප්‍රභාණ විසින්) ලබනලද කෙල්යාණභ්‍යාම- විජයයෙන් ද පුහුණු කළ මහබ්‍යසරින් ද මෙසේ මේ තෙමේ (පලසමවත්) සුවවිදි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් බුජ්ඣසංහිත සථවිරයන් වහන්සේ...

බුජ්ඣසංහිත සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

8. 1. 7

237. යොධි කොච්ඡි මුත්තසොසු පරපාණාති හිංසති,
අභ්මා ලොකා පරමතා ච උභයා ඛංසතො හරො.
238. යො ච මෙතෙතන විතෙතන සබ්බපාණානුකම්පති,
ඛත්තං¹ සො පභවති පුඤ්ඤං තෙන තාදිසකො² හරො.
239. සුභාසිතස්ස සිකෙඛ්ථ සමණ්ණපාසනස්ස ච
ඵකාසනස්ස රහො විතඤ්ඤාසමස්ස වාති.

ඉදං සුදං අයස්මි වීරණො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විරණඤ්ඤාථො.

8. 1. 8

240. ඵකොපි සද්ධා මේධාචි අස්සද්ධානිධි ඤාතිනං,
ඛම්මවේධා සිලසම්පන්නො හොති අත්ථාය ඛඤ්ඤං,
241. නිග්ගස්ස අනුකම්පාය වොදිතො ඤාතයො මයා,
ඤාතිඛතිචපෙමෙන කාරං කත්ථාන භික්ඛුසු.
242. තෙ අඛතිත්තා කාලංකතා පත්තා තෙ තිව්ඛං සුඛං,
ගාතරො මග්ගං මාතා ච මොදන්ති කාමිකාමිනෝ'ති.

ඉදං සුදං අයස්මි පසයිකො³ ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

පසයිකඤ්ඤාථො.

8. 1. 9

243. කාලපබ්බඛගසම්බාසො⁴ කිසො ඛම්නිසත්ථො,
මිත්තඤ්ඤා අත්තපාතම්භි අදිහම්භයො හරො.
244. චුට්ඨා ඛංගෙහි මකගෙහි අරඤ්ඤාමිං ප්‍රභාවතො,
හාගො සම්බාසිතෙව සතො තත්ත්වාධිවාසගො.
245. යථා ප්‍රභමා තථා ඵකො යථා දෙවො තථා දුමො,
යථා ගාමො තථා තයො කොලාහලං තතුත්තරිත්ති.

ඉදං සුදං අයස්මි ගගොජෝ ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගගොජඤ්ඤාථො.

1. ඛත්තං - PTS 2. පුඤ්ඤං-තාදිසකො - PTS. 3. වහරිතො - මජ්ඣ.
4. කාලපබ්බඛගසම්බාසො - සිච්ඡ, 1, 2.

3. 1. 7.

237. මේලොවා මිනිසුන් අතුරෙහි යම් කිසිවෙක් පරපණ තසාද, ඒ මිනිස් තෙම මේලොවින් ද පරලොවින් ද යන දෙලොවින් මැ පිරිහෙයි.

238. තවද යමෙක් මෙත්සිතින් යුතු වැ සියලු සතුන් කෙරෙහි අනු-කම්පා කෙරේ ද, එහෙයින් ඒ එබඳු පුරිස් තෙමේ බොහෝ පින් රැස් කෙරෙයි.

239. සුභාශිත සඛ්ඛාසන පග්ගාපතිධම්ම උගත්තේ යා, (ශම්භපාපි) ඉමණයන් ඇසුරු කිරීම ද එකලා වැ (කම්භානානුයොග විසින්) එක් මැ තිහඬුව ද, (කෙලශප්‍රභාණ විසින්) විතතයා ගේ චූෂ්මය ද හික්මෙන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමෙත් වාරණ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වාරණ සථවිරගාථා යි.

3. 1. 8

240. සාද්දහා ඇති, නුවණ ඇති ලොවුතුරුදහමිනි සිරි සිලසම්පන්න වූ එක් පුද්ගලයා පවා මේලොවා සාද්දහා නැති බඩු සඛ්ඛාසන ඥාතිත්ව වැඩ පිණිස වෙයි.

241. මා විසින් අනුකම්පායෙන් තිග්‍රහ කොට වුදිත වූ ඥාතිහු ඥාති-බන්ධුප්‍රේමයෙන් (අවවාදයෙහි යිට) හික්කුන් විෂයයෙහි සතකාර කොට,

242. මාගේ සොහොයුරෝ ද මැණිගෝ ද කලුරිය කලාහු මේලොව ඉක්මිහියාහු දෙවිලොවා සුව ලාභ කාමැති සැපත් ඇතියාහු සතුටු වෙත්.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමෙත් පසසික සථවිරයන් වහන්සේ ...

පසසික සථවිරගාථා යි.

3. 1. 9

243. කථවැල්පුරුක් බඳු අවයව ඇති කාශ වූ ඉපිලිහිය නහර ඇති ආහාරපානයෙහි පමණ දත්තා වූ අදිත වූ සිත් ඇති පුරුෂ තෙම,

244. අරතෙහි මහවෙහෙහි මැත්තන් විසින් ද මුදුරුවන් විසින් ද උපද්‍රැව වූයේ සබ්බාමභූමියෙහි හඤ්ජරාජයකු හෙයින් සිහි ඇති වැ ඉවසන්නේ යැ.

245. හුදෙකලා වූයේ බ්‍රහ්මයා බඳු යා දෙදෙන දෙවියකු බඳු යා, තිදෙන යමක් බඳු යා ඉන් මතු කෝලභලයක් බඳු යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමෙත් යසෝජ් සථවිරයන් වහන්සේ ...

යසෝජ් සථවිරගාථා යි.

3. 1. 10

246. අනුතුංගං පුරෙ සභා සා තෙ අජ්ඣ භවිජ්ඣති,
සං තුංගං තුංගමෙවෙනං නත්ති දුච්චිතං මම.
247. අතිව්චා හි වලා සභා ඵලං දිට්ඨා හි සා මයා,
රජ්ජනපි විරජ්ජනති නත්ති කිං ජයංගෙ මුති.
248. පච්චති මුතිනො භතතං ථොක ථොකං කුලෙ කුලෙ,
පිණ්ඩකාය වරිත්ථාමි අත්ති ජඛ්ඣාබලං මමා'ති.

ඉදං සුදං අයස්මා සාවිමනිස්සො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති

සාවිමනිස්සථෙරගාථා.

3. 1. 11

249. සභාය අභිතිකම්ම නවපබ්බජිතො නවො,
මිත්තෙ භජෙය්‍ය කල්‍යාණෙ සුභාජ්ඣෙ අනන්දිකෙ.
250. සභාය අභිතිකම්ම නවපබ්බජිතො නවො,
සඛ්ඣස්මිං විහරං හික්ඛු සිකෙඤ්ච විතයං බුඛො.
251. සභාය අභිතිකම්ම නවපබ්බජිතො නවො,
කප්පාකපොසු කුසලො විහරෙය්‍ය¹ අපුරකිකො.

ඉදං සුදං අයස්මා උපාලිකෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

උපාලිකෙරගාථා.

3. 1. 12

252. පණ්ඩිතං වත මං සත්තං අලම්භවිවිත්තකං,
පඤ්චකාමගුණා ලොකෙ සමෙමාහා පාගසිංසු මං.
253. පකඛිකො² මාරවිසයෙ දලහසලසමප්පිකො,
අභකම්මිං මච්චුරාජස්ස අහං පාසා පමුච්චිකුං.
254. සබ්බෙ කාමා පහිනා මෙ භවා සබ්බෙ විදුලිතා,³
විකම්මො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනඛහමො'ති.

ඉදං සුදං අයස්මා උත්තරපාලකෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තරපාලකෙරගාථා

3. 1. 10

246. පෙර තට්ඨ (මා කෙරෙහි) ප්‍රභාසිත. එය දුන් තට්ඨ නැත. ගමන් කාලේ නම් කෙල දුග තට්ඨ මැ වේවා මාගේ දුක්ඛිතයෙක් නැත.

247. ගම් හෙයකින් (පාඨන්තර) ප්‍රභාසිත අනිත්‍ය ද එහෙයින් වල වේයි. මා විසින් ඒ මෙසේ දක්නා ලද යා, රක්ත ද වෙති විරක්ත ද වෙති, කිම එහි මුක්ති තෙම පිරිසේ ද?

248. මුක්තිප්‍රථකුලයක් පාසා බත් චික චික පාසෙයි, පිඬු පිඬුක හැසිරෙන්නෙමි, මාගේ ජනිතාබල ඇති.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් සංවිමුක්තිය සංවිමුක්තිය වහන්සේ ...

සංවිමුක්තිය සංවිමුක්තිය යි.

3. 1. 11

249. සාද්දායෙත්තිතිගෙන් නික්මා අලුතැ පැවිදි වූ නවක තෙම සමාගාථී ආරාමිකයෙකි ඇති කල්‍යාණමත්‍රයන් හඳුනා කරන්නේ යා.

250. සාද්දායෙත්තිතිගෙන් නික්මා අලුතැ පැවිදි වූ නවක තෙම සමාගා ආරාමිකයෙකි කෙරෙහි වෙසෙමින් විනය උගන්වන්නේ යා.

251. සාද්දායෙත්තිතිගෙන් නික්මා අලුතැ පැවිදි වූ නවක තෙම කැප අකැප දෙයෙහි නිපුණ වා තාපණදීන් පුරස්කාරය හො වා වහන්සේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උපාලි සංවිමුක්තිය වහන්සේ ...

උපාලි සංවිමුක්තිය යි.

3. 1. 12

252. ලොවැ සමමානසංචාරිණි වූ පස්කම්මාණයෝ එකත්තෙන් නුචණ්ඩි වූ ආනාචිපරාචිචිත්තකයෙහි සම්භවි මා හෙලාලුහ.

253. කෙලෙස් මරහුගේ ගොවරයෙහි පිටිසියෙමි දැඩි වූ (රාග) ගලයෙන් විදුනා ලද්දෙමි මම මාරයාගේ පාශයෙන් මිදෙන්නට හැකි වීමි.

254. මා විසින් සියලු කාමයෝ ප්‍රතික්ෂා කරනලදහ. සියලු භවයෝ නසනලදහ. ජාති සංසාරය නසා කරනලද්දේ යා. මින් මතු පුනර්ථිවයෙක් නැති.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උත්තරපාල සංවිමුක්තිය වහන්සේ ...

උත්තරපාල සංවිමුක්තිය යි.

3. 1. 13

255. සුඤ්ඤාදායං සබ්බෙ යාවතොත්ථ සමාගතා,
ධම්මං චෝ දෙසසිංහාමි දුක්ඛා ජාති පුනපුනං.
256. ආරහථ නික්ඛම්ථ සුඤ්ඤාදායං බුද්ධසාසනෙ,
බුද්ධාදායං මම්බුතො සෙතං නලාගාරං ච කුඤ්ඤාරො.
257. යො ඉමිංසම් ධම්මවිතයෙ අපමනෙතො විගෙහාති¹
පහාග ජාතිනංසාරං දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සති²ති.
ඉත්ථං සුදං ආයස්මි අභිභූතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

අභිභූතොත්ථරගාථා.

3. 1. 14

258. සංසාරං හි නිරයං අගච්ඡිසං⁴
පෙතලොකමගමං පුනපුනං,
දුක්ඛම්මති පි තිරච්ඡානගොතිසං⁵
නෙකඛා හි වුසිතං විරං මයා.
259. මානුසො පි ච හවොහිරාධිතො
සග්ගකායමගමං සකිං සකිං,
රූපධාතුසු අරූපධාතුසු
නෙවසඤ්ඤාසු අසඤ්ඤාසුධිතං.
260. සම්භවං සුචිද්ධං අසාරකා
සඛිකා පච්චිකා සදෙරිකා,
තං විදිති¹ මහමත්තසම්භවං,
සතතිමෙව සතිමා සම්ප්පාදිති²ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි ගොතමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

ගොතමොත්ථරගාථා.

3. 1. 15

261. යො පුබ්බෙ කරඤ්ඤාති පච්ඡා සො කාතුමච්ඡති,
සුඛා සො ධංසතෙ ආනා පච්ඡා ච මනුකප්පති.
262. යඤ්ඤි කසිරා තඤ්ඤි විදෙ යං භ කසිරා න තං විදෙ,
අකරොන්තං භාසමානං⁵ පරිජානන්ති පඤ්ඤිතා.
263. සුසුඛං චත නිබ්බානං සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං,
අසොකං විරජං බෙමං යත්ථ දුක්ඛං නිරුප්පාදිති¹ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි භාරිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

භාරිතොත්ථරගාථා.

1 විකසාති - සිහු 1, 2, PTS.

2 අගච්ඡිසං - බහුසු, අගච්ඡිසං - ප

3 තිරච්ඡානගොතිසං - PTS.

4 විදිති - බහුසු

5 භාසමානං තං - ප

3. 1. 13

255. මෙහි රැස්වූ තාක් නෑ වූ තෙපි සියල්ලෝ (මාගේ චචනය) අසවු,
තොපට මම දහම් දෙසන්නෙමි, පුනපුනා ඉපැදීම දුකෙකි.

256. විශ්ඤාන කරවු, කුසිත බැවින් තික්මෙවු, බුදුසසුන්හි යුක්තප්‍රසන්න
වවු, නලාශාරයක් (බටහසින් කළ ගෙයක්) වනසන ඇත්රජකු
තෙසින් මරහුගේ සෙනහ (කෙලෙස්) විධිමසනය කරවු.

257. යමෙක් මේ බමුවිනයයෙහි අප්‍රමාද වෑ වාසය කරන්නේ ද
(හෙතෙම) ජාතිසංසාරය හැරදමා දුක් කෙළවර කරන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් අභිභූත සම්මරයන් වහන්සේ ...

අභිභූත සම්මරගාථා යි.

3. 1. 14

258 සසරා සැරිසරන්නෙමි පුනපුනා නිරයට ගියෙමි, ජේතලෝකයට
ගියෙමි, ඉවසිය නො හෙන්නා වූ තිරිසන් යොන්නි දු මා නොයෙක්
අග්‍රිත් බොහෝ කල් විසුමිරා යෑ.

259. (මා විසින්) මිනිසන් බව ද ලබනලද (මම) කාමාවචරදිව්‍ය-
කායට ද වරින් වර ගියෙමි, (මා) රූපහවයෙහි අරූපහවයෙහි
තෙවතංශනාසංශුභවයෙහි අසංශුභවයෙහි සිටිමිරා යෑ.

260. (මා විසින්) අසාර වූ සංඛත (ප්‍රත්‍යයසම්මාය විසින් කරන
ලද) වූ අසාර වූ හැම කල්හි කම්පිත (හඬුර) වූ කාමහවාදි සම්භවයෝ
මොනොවට දන්නාලදහ. මම අධ්‍යාත්මයෙහි උපන් ඒ සංඛතයාගේ
සවහාවය දැනගෙන (මාගීප්‍රඥසමාතිගෙන්) සිහි ඇතියෙමි නිවනට මෑ
පැමිණියෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් ගොතම සම්මරයන් වහන්සේ ...

ගොතම සම්මරගාථා යි.

3. 1. 15

261. යමෙක් පලවූ කටයුතු දෑ පසුව කරනු කැමැති වේ ද, හෙතෙම
සුබසාහයෙන් (සවතියෙන් හා මොක්කයෙන්) පිරිහෙයි, පසුතැවෙත්-
තේ ද වේ.

262. යමක් මෑ කරන්නේ නම් එය මෑ කියන්නේ යෑ, යමක් නො
කරන්නේ නම් එය නො කියන්නේ යෑ, ඒ කියමින් නො කරන්නෙහුට
නුවණැතියෝ බුහුමන් නො කෙරෙත්.

263. යම් තැනෙකැ සසරදුක් නිරුඳි වේ නම් සම්බුදුන් විසින්
දෙශිත වූ ඒ යොක රහිත වූ රාගාදිරජස් රහිත වූ නිරූපද්‍රැහ වූ
නිවන එකත්තෙන් මනා සුවය වේ යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත්, භාරිතසම්මරයන් වහන්සේ ...

භාරිත සම්මරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

3. 1. 16

264. පාපමිතො විවජ්ජනා භජ්ජනාමසුඤ්ඤා
භවංගො චක්ඛා නිවේශනා පඤ්ඤානා අවිලං සුඛං.
265. පරිත්තං දුරුමාරායා යථා සීද්ධං මහණ්ණවො,
ඵලං කුසිත්තමාගමම සාඛුජ්චපි සිද්ධි,
තඤ්ඤාං තං පරිවජ්ජනා කුසිත්තං භිත්තිරියං.
266. පටිවිතොති අරියොති පටිත්තොති කාසිති
නිව්චං අරභිවිජ්ජනො¹ පඤ්ඤානොති සභාවතො²ති.

ඉදං සුදං අංගඤ්ඤා විමලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා³ති.

විමලපඤ්ඤාගාථා.

ගාථාපදානං:

අභිභාසිතො හාරභාසො පටිවිතො ඛක්ඛානො ඉසි
ධාතිතො මාතඛානො තොතිතො වාරණො ඉසි

වසසිතො ච යතොතො ච සාමිමත්තිසුපාලි ච
උත්තරපාලො අභිභාසො ගොතමො හාරිතො⁴පි ච

ථෙරො නිකායානුසාරී නිකායො විමලො කතො
අවස්ථාපිත ගාථායො ථෙරො සොලස නිකායානුසාරී.

නිකායානුසාරී නිවේශනො.

¹ නිවේශනා විවේශනා - සිඳු 1, 2, PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

3. 1. 16

264. තිවිත්සුච පතනුයේ පාපමත්‍රයන් හැරදමා උත්තමපුද්ගලයන් සෙවුනේ යැ. ඔහුගේ අවමාදයෙහි ද සිටුනේ යැ.
265. කුඩා දඹුකඩකට නැගැ යමිසේ මහසග්ගරෙහි හිලෙන්තේ ද, එසෙසින් කුසිතයා කරා පැමිණ මනාදිවිපෙවෙන් ඇත්තේ ද හිලෙයි (පිරිහෙයි.)
266. එහෙයින් ඒ කුසිත වූ හිහවියරිය ඇත්තනු දුරලන්නේ යැ, කායවිවේකය ඇති අයෙහි වූ තිවිතට යැවූ සිත් ඇති ධ්‍යාන කරනසුලු වූ ණරතුරු රුකුළු වැර ඇති නුවණැතියන් හා එක් වැ වසන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා අයුරුමත් විමල සඨවිරයන් වහන්සේ ...

විමල සඨවිරගාථා යි.

උඤ්ඤා:

තික්‍ෂිපාතයෙහි ගාථා ප්‍රකාශ කළ අභිනවික, හාරද්ධාජය, පච්චයය, ඛක්කුලය, ධනියය, මාතඛගපුත්තය, (බුජ්) සොහිතය, වාරණය, වස්සකය, යසොජය, සාරිම්බතියය, උපාලිය, උත්තරපාලය, අභිතුතය, ගොතමිය, හාරිතය, විමලසඨවිරය යයි සොළොස් තෙර කෙනෙක් වෙති, ගාථා අටසෑයුරෙකි.

තික්‍ෂිපාතය නිමි.

4. වතුකකතිපාතො

4. 1. 1

267. අලඛකතා සුචසතා මාලිනි වන්දනුස්සද,
මජ්ඣේ මහාපථෙ නාරි තුට්ඨෙ නච්චන්ති නාටකි.
268. පිණ්ඩිකාය පච්චේයාගං ගච්ඡන්තො නං උදික්ඛිතං,¹
අලඛකතං සුචසනං මච්චුපාසංච ඔබ්බිතං.
269. තතො මෙ මහසිකාරො යොනිසො උදපජ්ජට්ඨ,
ආදීනවො පාතුරුහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨට්.
270. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො පිජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා නාගසමාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නාගසමාලොථෙරගාථා.

4. 1. 2

271. අහං මිඤ්ඤෙහ පකතො විහාරා උපතික්ඛමිං,
චිකිත්තමං අභිරුහන්තො තත්ථෙව පපතිං² ඡමා.
272. ගතතාති පරිමජ්ජිඤා සුනපාරුක්ඛා චිකිත්තමං,
චිකිත්තමෙ චිකිත්තමිං සොහං අජ්ඣත්තා සුසමාගිතො.
273. තතො මෙ මහසිකාරො යොනිසො උදපජ්ජට්ඨ,
ආදීනවො පාතුරුහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨට්.
274. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො පිජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ගගුථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගගුථෙරගාථා.

4. 1. 3

275. පරෙ ව න විජ්ජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ව තත්ථ විජ්ජානන්ති තතො සම්මන්ති මෙධගා.
276. යද ව අවිජ්ජානන්තා ඉරියක්කමරා³ විස,
විජ්ජානන්ති ව යෙ ධම්මං ආතුරෙසු අනාතුරා.
277. යං කිංඤ්චි සිට්ඨං කම්මං සබ්බිථිට්ඨං ව යං චතං,
සබ්බස්සරං බ්‍රහ්මචරියං න තං භොති මගජ්ජලං.
278. යස්ස සමුභව්වාට්ඨස්ස ගාරවො නුපලබ්භති,
ආරකා භොති සද්ධම්මා නහං පුත්ථිසා යථා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සභිකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සභිකෙරගාථා.

4. චතුක්කතිපාතය

4. 1. 1

267. අබරණින් සැදුණු (හත්) මනා වස්ත්‍ර ඇති (පළත්) මල්දම් ඇති සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති නළඟනක් මාවත මැද තුය්චාදනය කරන කල්හි නවයි.

268. පිඬු පිණිස පිවිසි මම යන්නෙමි අබරණින් සැදුණු මනා වස්ත්‍ර ඇති ඇඟ බහාලූ මාරපාශයක් මෙන් දිවිමි.

269. එයින් මට යොතිසොමනසිකාරය උපත. ආදිනම් පහල විය. නිබ්බදකුණය එළඹැ සිටියේ යැ.

270. එයින් මාගේ සිත (කෙලෙසුන්ගෙන්) මිදිණ. ධර්මයාගේ සුඛමිතිය බල. (මා විසින්) ත්‍රිවිදුවෝ ලබනලදහ, බුදුසසුන කරනලදයි.

මෙසෙයින් නාගසමාල සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

නාගසමාල සථවිරගාථා යි.

4. 1. 2

271. මම මිඟ්ඟයන් මඩනාලද්දෙමි විහාරයෙන් සක්මනට නික්මුණෙමි. සක්මනට නැගෙනුයෙමි එහි මැ බිම් වැටිණිමි.

272. ඒ මම අවයවයන් පිරිමැදගෙන යළිදු සක්මනට නැඟැ සක්මන්-මඵයෙහි සක්මන් කෙළෙමි, ගොවර සබ්බසාත අධ්‍යාතවයෙහි මොනොවට සමාහිත වූයෙමි ද වෙමි.

273. එයින් මට යොතිසොමනසිකාරය උපත. ආදිනම් පහල වී. නිවේදකුණය එළඹැ සිටියේ යැ.

274. එයින් මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) මිදිණ. ධර්මයාගේ සුඛමිතිය බල, (මා විසින්) ත්‍රිවිදුවෝ ලබනලදහ. බුදුසසුන කරන ලද යි.

මෙසෙයින් හගුසථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

හගුසථවිරගාථා යි.

4. 1. 3

275. 'අපි මේ විවාදයෙහි නැඟෙමි'යි අනිඛාල වූ අන්‍යයෝ නොදනිති. යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් එහිලා (ආදිනම්) දනින් නම් එයින් කලහයෝ සන්තිදෙන්.

276. යම් කලෙකැ ආදිනම් නො දන්නාහු වෙත් ද ඔහු ජරාමරණ නැතිවූත් මෙන් වෙසෙති. යම් කෙනෙක් ධර්ම දනින් නම් ඔහු (කෙලෙසුන්ගෙන්) ආතුර වූවන් කෙරෙහි අනාතුර වෙත්.

277. යම්කිසි ලිහිල් වූ කුශලකමයෙක් වේ ද, කිලිපි වූ යම්කිසි චුතසමාදානයෙකුත් වේ ද සැකයෙන් සිහි කලසුතු බිඹසරෙකුත් වේ ද ඒ මහත්ඵල නො වෙමි.

278. යම්කිසි ගේ සමුම්සරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙක් නැද්ද හෙතෙම පොළොවට අහස මෙන් සඳුම්යෙන් දුරු වෙ යයි.

මෙසෙයින් ආයුමෙත් සහිතසථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සහිතසථවිරගාථා යි.

4. 1. 4

279. ධිරච්ඡු පුරෙ දුග්ගතෙ මාරපකෙඛ අවසුතෙ,
නවසොතාති තෙ කායෙ යාති සඤ්ඤාති සබ්බදා.
280. මා පුරාණං අමඤ්ඤාදිජෙථා මාසාදෙසි තථාගතෙ,
සග්ගෙ'පි තෙ න රජ්ජනති කිම්බිත පන මානුසෙ.
281. යෙ ච ඛො ඛාලා දුමමධා දුඛමනා මොහපාරාධා,
තාදිසා තත්ථ රජ්ජනති මාරබ්බතමති ඛතතෙ.
282. යෙසං රාගො ච දොසො ච අභිජ්ජා ච විරාජ්ජනා,
තාදි තත්ථ න රජ්ජනති¹ ඡිත්තසුත්තා අබ්බිකා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා නඤ්ඤායෙ ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නඤ්ඤායෙ ථෙරගාථා

4. 1. 5

283. පඤ්චපඤ්ඤාසවස්සාති රජොජලමධාරිං,
භුඤ්ජනො මාසිකං ගතං කෙසමස්සං අලොචිං.
284. එකපාදෙන අවසාසිං ආසනං පටිවජ්ජිං,
සුක්ඛගුථාති ච බාදිං උදෙසං ච න සාදිසිං.
285. එතාදිසං කරිත්ථාන ඛුං දුග්ගතිගාමිනං,
වුග්ගමානො මහොසෙන බුද්ධං සරණමාගමං.
286. සරණගමනං පස්ස පස්ස ධම්මසුඛමනං,
තිස්සො විජ්ජා අනුපතතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජම්බුකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජම්බුකො ථෙරගාථා.

4. 1. 6

287. ස්වාගතං චතු'මෙ ආසි ගයංගං ගයාචග්ගයා,²
යං අද්දසාසිං සම්බුද්ධං දෙසෙනනං ධම්මචුත්තමං.
288. මහපාහං ගණාචරිතං අග්ගපාතනං විනායකං,
සදෙවකස්ස ලොකස්ස ජනං අතුලදස්සනං.
289. මහානාගං මහාවිරං මහාජ්ඣතිමනාසවං,
සබ්බාසවපටිකම්මං සත්ථාරම්භකොගතං.
290. විරසඛතිලිඛිං චත මං දිට්ඨිසඤ්ඤානසඤ්ඤිතං,³
විමොචයි සො ගගවා සබ්බගජෙඨති සෙනක'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සෙනකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සෙනකො ථෙරගාථා.

1 තාදිසා, තත්ථ රජ්ජනති - මජ්ඣ.

2 ගයාචග්ගයා - මජ්ඣ.

3 දිට්ඨිසඤ්ඤානසඤ්ඤිතං - සිඤ්ඤා, දිට්ඨිසත්තානසඤ්ඤිතං - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. 1. 4

279. අසුචියෙන් පිරුණු දුගඳ වැහෙන මාරපාක්ෂික වූ රාගයෙන් තෙත් වූ තැනැත්තිය, (නිට) නිකු වේවා, යම් දොර කෙනෙක් ගාමිද වැහිරෙත් ද තියේ කයෙහි එබදු නව ශ්‍රොතස්ස වෙත්.

280. පැරණි කෙළිසිතා නහමක් සිතව, තථාගතශ්‍රාවකයන් නහමක් ගවව. ඔවුහු කැඩියෙහි දු නො ඇලෙති. මානුෂසුඛයෙහි කිහිපු මැ කිම?

281. දුෂප්‍රාඥ වූ වරදවා සිතනසුලු මොහයෙක් වැසුණු යම් බාල කෙනෙක් ඇත් ද එබදු වූ ඔහු මරනු විසින් බහාලූ ඒ පායෙහි රැඳෙත්.

282. යම් කෙනෙකුත් විසින් රාගයත් දොෂයත් අවිද්‍යාවත් ප්‍රතිණ කරන ලද්දහු ද තාදි වූ සිද්ධිලද තාමණාසුහු ඇති කෙලාසබ්බක රහිත වූ ඔහු එහි නො රැඳෙත් යයි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් නන්දකසම්චරයත් වහන්සේ ගාථා කිය.

නන්දක සම්චරගාථා යි.

4. 1. 5

283. පස්පනස්වසක් මුළුල්ලෙහි රජස්දලී දරිමි, මසකට වරක් (දිවග තැබීමෙන්) බත් බුදිනු වීම, කෙතෙරවුළු උදුරාලීම.

284. එක් පයින් සිටියෙහි, අසුත් ගැරපිමි, විශලී අසුචි ද කැයෙහි, නිමන්ත්‍රණ ද නො පිළිගනිමි.

285. මේ බදු බොහෝ වූ දුගතිගාමි පවිකම් කොට මහත් වූ කාමාදි චතුරොසයෙන් උල්පවනු ලබනුයෙහි බුදුන් සරණ කොට ගියෙහි.

286. (මාගේ) සරණගමනය බල, ශාසනවිමසාගේ සුඛමිතිය බල, තිවිද්ධවෝ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ ශාසනය කරන ලද යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් ජම්බුකසම්චරයත් වහන්සේ ගාථා කිය.

ජම්බුක සම්චරගාථා යි.

4. 1. 6

287. ගයානීථිසම්පයෙහි ගයඵල්ලු සඛ්ඛාසාන උතුරුපල්නකත්ති මාගේ පැමිණීම එකාන්තයෙන් ගහපත් වූ, යම් ගෙයෙකින් උතුම් වූ දහම් දෙසන-

288. මහත් වූ ශරීරප්‍රභා හා ඥානප්‍රභා ඇති ගණාවාසී වූ දෙවියන් සහිත ලොකයාට අග්‍රප්‍රාප්ත වූ විනායක වූ පස්මරාත් දිනු අසදාශ-දශීය ඇති-

289. මහානාග වූ මහාවීර වූ මහත් ප්‍රකාශ ඇති අනාසුච වූ සියලු ආයුචයන් ස්‍යය කළ කොසිනුත් නිය නැති ශායා වූ සමසක්-සම්බුභයත් දිවිම ද එහෙයති.

290. ඒ ගාගාවත්හු එකාන්තයෙන් බොහෝ කලෙකපිට කිලීව වූ දුෂ්චරිතයෙන් බැඳුණු සෙනක නම් වූ මා සියලු ග්‍රන්ථයන්ගෙන් මුදලූග යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සෙනකසම්චරයත් වහන්සේ ගාථා කිය.

සෙනක සම්චරගාථා යි.

4. 1. 7

291. යො දකුකාලෙ තරති තරණීයෙ ච දකුකෙ
අයොති¹ සංවිධානෙන බාලො දුක්ඛං නිගච්ඡති.
292. තස්සත්ථා පටිභාගන්ති කාලපකෙඛ ච චූදිමා,
ආයසසාඤ්ච² පඨොති මිත්තෙති ච විරුජ්ඣති.
293. යො දකුකාලෙ දකුකෙති තරණීයෙ ච තාරයෙ
යොතිසො සංවිධානෙන සුඛං පඨොති පණීතො.
294. තස්සත්ථා පටිපුරෙතති සුක්ඛපකෙඛ ච චූදිමා,
ගසො කිත්තිඤ්ච පඨොති මිත්තෙති න විරුජ්ඣති³.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සමුදානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁴ති.

සමුදානෙත්ථරගාථා.

4. 1. 8

295. උභයෙතෙච සමපතොතො රාහුලභඤ්ඤා⁵ති මං විදු
ඤ්ඤාමති පුතොතො බුද්ධස්ස ගං ච ධම්මෙසු වක්ඛමා.
296. සං ච ආයමා බිණ්ණං ගං ච නත්ථි පුතබ්භවො,
අරහා දකුකිණ්ණෙය්ඤාමති තෙවිජ්ජා අමිතදුක්ඛො.
297. කාමකුඃ ජාලපච්ඡන්තා⁶ තණ්හාජදනජාදිතා
පමත්තබන්ධුතා බද්ධා මච්ඡාචි කුමිනාමුඛො.
298. තං කාමං අහවුජ්ඣති, ඡෙත්ථා මාරස්ස බකිනං
සමුලං තණ්හමබ්බුස්ස සිතිභුතොගම් තිබ්බුතො⁷ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා රාහුලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁸ති.

රාහුලෙත්ථරගාථා.

4. 1. 9

299. ජාතරූපෙන පච්ඡන්තා⁹ දුසිගණපුරක්කතා
අබ්බකන පුත්තමාදාය හරිසා මං උපාගම්.
300. තං ච දිස්සාන ආයන්තිං සකපුත්තස්ස මාතරං
අලභිකතං සුව්භතං මච්චුපාසං¹⁰ව ඔබ්බිතං.
301. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජ ථ
ආදිනවො පාතුරුත්ථ තිබ්බිදා සමිතිධ්ථ¹¹.
302. තතො විත්තං විමුච්චි මේ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා චූදනො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා¹²ති.

චූදනෙත්ථරගාථා.

1 අයොතිසො - ඡෙත්ථං, PTS 2 ආයසසාඤ්ච - PTS 3 ජාලභඤ්ඤා - PTS
4 සඤ්ඤා - මජ්ඣං. 5 සමාසිතිධ්ථ - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. 1. 7

291. යමෙක් විනයකුකුසින් ලැයි වැ සිටියයුතු කල්හි ලාභෙලා (කිරින වැ) ක්‍රියා කෙරේ ද යළි කිරින වැ ක්‍රියා කළ යුතු කල්හි ලැයි වේ ද අනුපායසංවිධානය හෙතු කොටගෙන ඒ බාල තෙම දුකට පැමිණෙයි.
292. ඒ බාලයාගේ දෘඪධර්මකාදි අවයෝ අවපස සද සෙයින් පිරිහෙයි. (හේ)අපකිරිති ඇතිබවට ද පැමිණෙයි. මිත්‍රයන් හා සමග ද විරුද්ධ වේ.
293. යමෙක් ලැයි වියයුතු කල්හි ලැයි වේ ද යළි කිරින වියයුතු කල්හි කිරින වේ ද නුවණින් උපායසංවිධානය හෙතු කොටගෙන ඒ පණකින තෙම සැපයට පැමිණෙයි.
294. මිත්‍රයෝ අනිකුත් පුරපස සද සෙයින් පිරෙයි. හෙතෙම යශෝට හා කිරිතිසට ද පැමිණෙයි. මිත්‍රයන් හා සමග ද විරුද්ධ නො වේ යයි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සමතුනසථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සමතුන සථවිරගාථා යි.

4. 1. 8

- 295, 296. යම් හෙයෙකින් (මම) බුදුන්ගේ පුත්‍රයෙම ද යම් හෙයෙකින් සිව්සත් දහම්හි මහත්‍රවණැත් ඇතියෙම ද යම් හෙයෙකින් මාගේ ආසුරයෝ කෂය වූහ ද යම් හෙයෙකින් පුනර්භවයක් නැතියෙම ද අතින් දක්ෂිණාහි වේම ද ත්‍රිවිද්‍ය ඇතියෙමි* අමාත්‍යාධිපති කෙළෙමි ජාතිසම්පත් ප්‍රතිපත්තිසම්පත් යන දෙකින් මැ සුක්ක වූ මා රාහුලහස්‍ය යයි විඥයෝ දතින්.
297. තෘණොජාලයෙන් සජීප්‍රකාරයෙන් වැසුණු එහෙයින්මැ තෘණො-ජදනයෙන් තොයනලද කාමයෙහි අකු වුවාහු මරසු විසින් කෙමින්මුවෙහි මසුන් මෙන් බදහාලදහ.
298. මම ඒ කාමය ගැරපියා මාරබකින සිද මුල් සහිත තෘණොව උදුරාපියා සිහිල් වූයෙමි, නිවුණෙමි යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් රාහුලහස්‍යසථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

රාහුලහස්‍ය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 9

299. රත්මුවා අබරණින් සැදුණු සිරුර ඇති දුසිගණයා විසින් පෙරවු කරනලද හාය්‍යා තොමෝ ඇකයෙන් පුතු වඩාගෙන මා වෙත එළඹියා යැ.
300. සැරසුණු ගත්පෙරෙවි මනා වසා ඇති බහාලු මාරපායකක් වැනි එන්තා වූ සියපුතුගේ මැණිසන් වූ ඇඟ දැක.
301. එයින් මට යෝතිසොමනසිකාර උපත, ආදිනව පහළ වී, තිවේදය උදව්.
302. එයින් මාගේ සිත කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදිණ. ධර්මයාගේ සුධර්මාව බලව, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබනලදහ, බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලද්දි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් වජ්‍රනසථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

වජ්‍රන සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. 1. 10

303. ධම්මො හචෙ රක්ඛති ධම්මචාරිං
 ධම්මො සුච්ඡේණං සුඛමාවහාති,
 එසාතිසංඝො ධම්මෙ සුච්ඡේණං
 න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධම්මචාරිං.
304. න හි ධම්මො අධම්මො ච උඤ්ඤා සම්මිපාකිනො,
 අධම්මො නිරයං තෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිං.
305. තස්මා හි ධම්මෙසු කරෙය්‍ය ඡන්දං
 ඉති මොදමානො සුගතෙන තාදිගා,
 ධම්මෙ සිතා සුගතචරස්ස සාවිකා
 නිගන්ති සිරා සරණචරග්ගාමිනො.
306. විපෙඨාවිතො ගණ්ඩමූලො¹
 තණ්හාජාලො සමුඛතො,
 ගො ඛිණ්ඨංසායො න චත්ථි කිඤ්චනං
 චන්දො යථා දෙසිතා පුණ්ණමාසිතාති.²

ඉතං සුදං අංගස්මා ධම්මකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මකථෙරගාථා.

4. 1. 11

307. යද ඛලාකා සුච්ඡේදකිරිත්ථද
 කාලස්ස මේඝස්ස හතෙත තජ්ඣතා,
 පලෙහිති අභ්‍යුත්ථාලයෙසිති
 තද නදි අජකරණී රමෙති මං.
308. යද ඛලාකා සුච්ඡේදකිරිත්ථ
 කාලස්ස මේඝස්ස හතෙත තජ්ඣතා,
 පරිසෙසති ලෙණමලෙණදස්සිති
 තද නදි අජකරණී රමෙති මං.
309. කං හු තත්ථ ත රමෙතති ජම්බුගො උභතො තතිං,
 සොභෙනති අපගාතුලං මම ලෙණස්ස ඔච්ඡතො.
310. තා මතමදකඛසුප්පාතිතා
 හෙකා මන්දවිති පතාදගන්ති,
 තාජ්ඣ ගිරිනදිති විපාමාසාමයො
 බෙමා අජකරණී සිමා සුරමා'ති.

ඉතං සුදං අංගස්මා සප්පකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සප්පකථෙරගාථා.

4. 1. 10

303. සුවරිතධම්මෙ තෙම ඵකත්තෙන් ඵදහම් පිළිපදිනුවනු රක්තේ යෑ. මොනොවට රැස් කළ ඵදහම් සුව ඵලවයි. ධම්ම මොනොවට රැස් කළ කල්හි තෙල අනුසස් ඇත: ධම්මාරි තෙම දුගතිසට නො යත්තේ යෑ.

304. ධම්ම අධම්ම යන දෙදෙන සම්ප්පාදා ඇත්තාහු නො වෙති. අධම්ම නිරය කරා පමුණුවයි. ධම්ම සුභතියට පමුණුවයි.

305. ඵහෙයින් ආම්මෙහි සිටි බුද්ධාචාර්ය වූ ධර්මෝ උතුම් සරණ ගියාහු නිවනට ගෙනයනු ලැබෙති. තාදිගුණ ඇති සුගතයන් හෙතු-කොටගෙන මෙසේ සතුටු වනුයේ ධම්මෙහි ඡන්දය කරත්තේ යෑ.

306. පඤ්චකකුසලසංඛාරාග භේදයෙන් මූලය නසනලද, නාමරූප-ජාලය උපුටනලද. ඒ මම් ගෙවනලද සසර ඇත්තෙමි. මට රාගාදි කිඤ්චනයෙක් නැත. (මගිකාදි) දෙම රහිත බැවින් පණුරැසි සද මෙහි යි.

මෙහෙයින් ආයුමෙත් ධම්මික සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

ධම්මික සථවිරගාථා යි.

4. 1. 11

307. යම් කලෙක පිටිතුරු සුදුපියාපත් ඇති කෙකිනි කථමේකුලට බියෙන් තැතිගත්තාලද්දී සැගවෙන තැත් සොයන්නී වාසස්ථානය කරා පලායන්නී ද ඵකල්හි අජකරණී නදිය මා සතුටු කෙරෙයි.

308. යම් කලෙක පිටිතුරු පඬවරවත් වූ කෙකිනි කථමේකුලට බියෙන් තැතිගත්තාලද්දී කිලියනස්ථාන නො දක්නී සැගවෙන තැත් සොයන්නී ද ඵකල්හි අජකරණී නදිය මා සතුටු කෙරෙයි.

309. ඵහි මාගේ ලෙහ පිටිපස ජලබුච්ඡාදයෝ දෙපස ගංඉවුරු හොබවති ඒ වාසයෝ ඵහි කවරක්හු නො පිතවත් ද,

310. සර්පසමූහයාගෙන් මොනොවට මිදුණු ගමහිරනාද ඇති ඒ මැහියෝ නද දෙකි. දෑත් ගිරිනදිත්ගෙන් වෙන් වෑ විසිසයුතු කාලය නො වෙයි. නිභීය වූ අජකරණී නදිය හදු වූවා අතිශයින් සිත්කලු වූ යයි.

මෙහෙයින් ආයුමෙත් සප්පක සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සප්පක සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. 1. 12

- 311 පබ්බජං ජිවිකජෝ'හං ලභාන උපසම්පදං,
තතො සඤ්ඤං පටිලභිං දමුඛවිරියො පරක්කමිං.
312. කාමං හිජ්ජතු'යං කායො මංසපෙසි විසියරුං,
උභො ජණ්ණකසකිති ජබ්බායො පපතනතු මෙ.
313. නාසිස්සං න පිවිස්සාමි විහාරා ච න තික්කමෙ,
න'පි පස්සං තිපාතෙස්සං තණ්හාසලො අනුභවෙ.
- 314 තස්ස මෙවං විහරතො පස්ස විරියපරක්කමං,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපතතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මි ඉදිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථ'ති.

බුද්ධිතපොරගාථා.

තසසුඤ්ඤානං:

නාගසම්මාලො හගු ච සභියො නන්දකො'පි ච
ජම්බුකො සෙනකො ථෙරො සම්බුතො රාහුලො'පි ච.
භවති චන්දනො ථෙරො දසෙතෙ බුද්ධිසාවකා
ඛම්මකො සප්පකො ථෙරො ඉදිතො වා'පි තෙ තයො
ගාථායො දො ච පඤ්ඤාස ථෙරො සබ්බො'පි තෙරසා'ති.

චතුක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

4. 1. 12

311. මම ජවිකාර්ථි වැ පැවිදි වීමි, උපසප්පව ලැබ එසින් සෑදහැ ලදිමි, දැඩි වෙර ඇති වැ උත්තාහ කෙලෙමි.
312. එකත්තෙන් මේ කය බිදී යේවා, මාංශපෙඬුහු විසිරී යෙත්වා, මාගේ දෙදණ සකියෙන් දෙකෙණ්ඩයෝ ගිලිහෙත්වා.
313. තාණො තමාති හුල නුදුල කල්හි නො කමි, නො බොමි, වෙහෙරින් නො තික්මෙමි, ඇලය (බිම්) නො තබමි.
314. මෙසේ වාසය කරත්තා වූ මාගේ විශ්චි සංකිතය පරාක්‍රමය බලව, (මා විසින්,) ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලදු හි.

මෙසෙයින් ආත්‍රමත් බුදිත සථවිරයන් වහන්සේ ගාමා කිහ.

බුදිත සථවිරගාමා යි.

උද්දහය:

නාගසමාර යැ, හගු යැ, සහිය යැ, නන්දක යැ, ජලබුක යැ, සොනක යැ, සම්බුත යැ, රාහුල යැ, යන බුදුසව්වෝ ද ධම්මක යැ, සප්පක යැ, බුදිත යැ යන තෙරමරු ද වෙති. ගාමා දෙපතසක් හා තෙලෙස් තෙර කෙනෙක් ද වෙත්.*

චතුකකනිපාතය නිමි.

* විමසිණෙනු: මේ උද්දහයෙහි ගාමා දෙපතසක් හා තෙලෙස් තෙර කෙනෙක් වේවායි දක්වමයි පෙලෙහි හා අවුවාසෙයින් ඇත්තේ ගාමා 48 ක් හා දෙලොස් තෙර කෙනෙකි.

5. පඤ්චකතිපාතො.

5. 1. 1

315. භික්ඛු සිව්විසං ගන්ත්වා අද්දසං ඉතිමුජ්ඣිකං,
අපට්ඨං සුභානසමිං ඛජ්ජන්ති කිමිති පුටං.
316. යං හි එකෙ ජිගුච්ඡන්ති මිතං දිස්වාහ පාපකං,
කාමරාගො පාතුරුහු අකොඤ්ච වසති අනුං.
317. ඔරං ඔදනපාකමිතා තමා ආනා අපකකමිං,
සතිමා සමපජානොහං එකමිත්තං උපාවිසිං.
318. තනො මෙ මනසිකාරො යොතිකො උදපජ්ජං,
ආදිතවො පාතුරුහු තිබ්බිදා සමතිට්ඨං.
319. තනො විත්තං විමුච්චි මෙ පසං ඛම්මසුඛමමතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා රාජදත්තො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

රාජදත්තපෙරගාථා.

5. 1. 2

320. අයොගෙ සුඤ්ජමත්තාතං පුරිසො කිට්ඨමිච්ඡනො,
මරං චෙ නාඛගච්ඡයා තං මෙ දුක්ඛගලකඛණං.
321. අබ්බුලුං¹ අඝගතං විජිතං
එතං චෙ ඔක්ඝජෙය්‍යා² කලිච්ච සියා,
සබ්බානිපි චෙ ඔක්ඝජෙය්‍යා අකොඤ්ච සියා
සමවිසමස්ස අදස්සනතො.
322. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොත්තං භාසමානං පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.
323. යථා'පි රුචිරං පුප්ඵං වණ්ණවත්තං අගකිකං,
එවං සුභාසිතා වාචා අඵලා භොති අකුබ්බතො.
324. යථා'පි රුචිරං පුප්ඵං වණ්ණවත්තං සගකිකං,
එවං සුභාසිතා වාචා සඵලා භොති පකුබ්බතො'ති.³

ඉදං සුදං ආයස්මා සුභුතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුභුතපෙරගාථා.

1. අබ්බුලං - සිමු 1, 2 2. ඔක්ඝජෙය්‍යා - සිමු 1, 2

3. සුකුබ්බතො - ස්‍යා, සකුබ්බතො - සිමු 1

5. පඤ්චකතිපාතය

5. 1. 1

315. හික්කුච්ඡන් වූ මම අමුසොභොනටි ගොස් සොභොනෙහි හැරපියන ලද පඤ්චන් විසින් පැතිරූ කනලද (මල) සත්‍රියක දිවිමි.
316. ඇතැම් කෙනෙක් ලාමක වූ යම් මල සිරුරක් දක පිළිකුල් කෙරෙත් ද, මට එහිලා කාමරාගය පහල විය. (යම් සිරුරක්) නවදෙරින් අසුචි වැයේ නම් එහි අකියකු මේන් වීම්.
317. බතක් පැසීමෙන් මෙපිට එතැනින් බැහැර කියෙමි. මම සිහි ඇත්තෙමි නුවණ ඇත්තෙමි එක් පහෙකැ හුන්මි.
318. එයින් මට යෝනිසොමනසිකාරය උපත. ආදීනව පහල විය. තිථේදය එලැබී සිටියේ.
319. එයින් මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙත්) මිදිණ. ධම්මාගේ සුඛමතාව බලව, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබනලදහ. බ්‍රහ්මයේ අනුශාසනය කරනලදසි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් රාජදත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

රාජදත්ත සථවිරගාථා සි

5. 1. 2

320. කටසුතු කැමැති වන පුරුෂ තෙමි නො යෙදියසුතු අත්තකිලමථානුයෝගයෙහි තමා යොදත්තේ වේ ද, ඉදින් එහි හැසිරෙනුයේ අභිමතාථය නොලබන්නේ වේ ද, එය මාගේ දුභිග ලක්ෂණය සි.
321. ඉදින් කෙලයවිජ්ජා නොකොට එක මැ අප්‍රමාදය හරතේ නම් දුභිගයෙක් මැ වන්නේ යැ, ඉදින් සියලු වියඳි ධම්ම හරතේ නම් සම්මිෂම නොදක්නා හෙයින් අකියෙක් මැ වෙයි.
322. යමක් මැ කරන්නේ නම් එය මැ කියන්නේ යැ. යමක් නොකරන්නේ නම් එය නොකියන්නේ යැ. නොකරන දෑ කියනුවන්ට පභිවරු පරිහව කෙරෙහි.
323. යමයේ සිත්කලු වූ වණ්චන් වූ සුචද නැති මලෙක් වේ ද, එපරිද්දෙන් සුභාෂිත වචනය ද නොකරනුවහුට නිෂථල වෙයි.
324. යමයේ සිත්කලු වූ වණ්චන් වූ සුචද සහිත මලෙක් වේ ද, එපරිද්දෙන් සුභාෂිත වචනය කරනුවහුට සථල වේ යයි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් සුගුත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සුගුත සථවිරගාථා සි.

5. 1. 3

325. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ජනනා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි වුපසනොතො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
326. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ජනනා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි සන්තප්පිතොතො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
327. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ජනනා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි විතරාගො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
328. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ජනනා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි විතද්දෙසො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
329. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ජනනා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි විතමොගො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙවො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ගිරිමානෙසු ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

ගිමිමානෙසු ථෙරගාථා.

5. 1. 4

330. යං පඤ්ඤානො ධම්මෙසු උපජ්ඣායො අනුග්ගාහි,
අමතං අභිකම්බනතං තතං කතතබ්බකං මයා.
331. අනුප්පනොතො සච්ඡිකතො සයං ධම්මො අනීතිගො,
විසුඤ්ඤානො නිසංසංගො ව්‍යාකරොමි තච්ඡන්තිකො.
332. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකුටු විසෙසිකං,
සද්දේවො මෙ අනුප්පනොතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
333. අප්පමතස්ස මෙ සිකඛා සුසුභා තච්ඡ සාසනො,
සබ්බෙ මෙ අයචා ඛිණං නප්පි දුති පුතබ්බවො.
334. අනුසාසි මං අරියවතා අනුකම්පි අනුග්ගාහි,
අමොගො තුස්සමොවාදො අනොතවාසිමහි සිකතිතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුමනො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුමනෙසු ථෙරගාථා.

5. 1. 3

325. මනා ගැසුමක් මෙන් වැසි වයි. මාගේ කිලිය සොයනලද, සුව ඵලවත්තී යැ, (පියු දොරකවුළු ඇති බැවින්) වාතපිඬා රහිත යැ, එහි සන්තිදුතෙම් වාස කෙරෙමි. මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
326. මනා ගැසුමක් මෙන් වැසි වයි. මාගේ කිලිය සොයනලද, සුව ඵලවත්තී යැ, වාතපිඬා රහිත යැ. එහි සන්ත්‍රන් සිත් ඇත්තෙම් වාස කෙරෙමි. මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
327. වැසි වයි ... පහවැගිය රාග ඇත්තෙම් එහි වෙසෙමි. ... මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
328. වැසි වයි ... පහවැගිය ද්වේෂ ඇත්තෙම් එහි වෙසෙමි. ... මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
329. වැසි වයි ... පහවැගිය මොහ ඇත්තෙම් එහි වෙසෙමි ... මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් ශිරිමානඤ්ඤ සඨවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

ශිරිමානඤ්ඤ සඨවිරගාථා යි.

5. 1. 4

330. උපාධ්‍යායන් වහන්සේ (යමඵවිදඝීනාදි) ඛමිසන් කෙරෙහි යම් දහමක් පතන්නාහු අමා කාමැති මට (ඔවා දීමෙන්) අනුග්‍රහ කළ-සේක් ද (එය ලබනුවට) මා විසින් කරණී කරනලද.
331. තමා විසින් (හවලොවුතුරු) දහම ලබනලද, පසක් කරනලද, නිසැක (ඉතිකිරා රහිත) කරනලද. (මම) විශුද්ධිඥා ඇතියෙම් නිසැක වැ තොප වෙත ප්‍රකාශ කෙරෙමි.
332. පෙරවිසූ කදපිලිවෙළ දනිමි. දිවැස පිරිසුදු කරනලද, මා විසින් සමාථිය (රහත්බව) ලබනලද, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.
333. අප්‍රමාද වූ මා විසින් තොපගේ ශාසනයෙහි ශික්‍ෂාවෝ මොනොවට හික්මෙනලද. මාගේ සියලු ආප්‍රවයෝ ඤාය වූහ. දැන් පුනභීවයෙක් නැත.
334. ආයඝිව්‍රතයෙන් මට අනුශාසනා කළහ, අනුකම්පා කළහ, අනුග්‍රහ කළහ. තොපගේ අවවාදය නො සිත් විය. හික්මුණු අතැවැසියෙක් වීමි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සුමන සඨවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සුමන සඨවිරගාථා යි.

5. 1. 5

335. සාමු හි කිර මෙ මාතා පතොදං උපදංසයි,
යස්සාහං චචනං සුඤ්ඤාදාසං ජනෙතති යා,
ආරභාමිථිසො පභිතතො පතො සංඛොතිමුතමං.

336. අරහා දකඤ්ඤොයොලහි තෙවිජේථා අමතදදසො,
ජෙඤ්ඤා¹ නමුච්ඤො සෙතං විහරාමි අනාසවො.

337. අජ්ඣතං ව ඛගිඤ්ඤා ව යෙ මෙ විජ්ජංසු ආසවා,
සංඛො අසොසං උච්ඡින්නා හ ව උප්පජ්ජෙතං සුතං.

338. විසාරදා බො හගිනී එතමන්දං අහංසයි,
අපිහා නුත මග්ගි චිතතො තෙ න විජ්ජති.

331 පරිගනනකතං දුක්ඛං අනතිමො'යං සමුස්සයො,
ජාතිමරණසංසාරො නත්ති දුති පුතබ්බවො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා චිතොසො ථෙරො ගාථායො අහංසිත්වා'ති..

චිතොසො ථෙරො ගාථායො අහංසිත්වා'ති..

5. 1. 6

340. අත්ථාය චත මෙ බුද්ධො නදිං තෙරස්සුරං අහා,
යස්සාහං ඛමමං සුඤ්ඤාදාසං විචජ්ජං.

341. යජ්ඣං උච්චාචවෙ යඤ්ඤාදාසං අහංසිත්වා,
එතං සුද්ධාති මඤ්ඤාදාසො අනිභුතො පුත්ථජ්ජනො.

342. දිට්ඨිගහනපක්ඛනො² පරාමාසෙත මොතිතො,
අසුද්ධං මඤ්ඤාදාසං සුද්ධං අනිභුතො අවිඤ්ඤා.

343. මිත්ථාදිට්ඨි පභිතා මෙ හවා සංඛො විදුලිතා,
ජ්ඣාමි දකඤ්ඤොයොලහි නමස්සාමි නථාගතං.

344. මොහා සංඛො පභිතා මෙ හවතණ්හා පදුලිතා,
විකඤ්ඤා ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුතබ්බවො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා නදිකස්සපො ථෙරො ගාථායො අහංසිත්වා'ති.

නදිකස්සපො ථෙරො ගාථායො අහංසිත්වා'ති.

1 ජිහ්වා - PTS 2 දිට්ඨිගහනපක්ඛනො - සිමු, දිට්ඨිගහන පක්ඛනො - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. 1. 5

335. මනා මා යා, මාගේ මවු තොමෝ අවවාද නමැති කෙවිට මට දැක් වූ, යම් මවක විසින් අනුශාසිත වූයෙම් ඇයගේ බස් අසා රුකුළු වැර ඇත්තෙමි- නිවනට මෙහෙයු සිත් ඇත්තෙමිඋතුම් වූ අභිත්තිසට පැමිණියෙමි.
336. රහත් වූයෙම් දක්ෂිණාවට නිසිවිම. ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙමි දුටු නිවන් ඇත්තෙමි. මරහුගේ (කෙලෙස්) සෙන් දිනා ආසුව රහිත වෑ වෙසෙමි.
337. ආධ්‍යාත්මික වූ ද බාහිර වූ ද මාගේ යම් ආසුව කෙනෙක් විද්‍යමාන වූහු ද, නිරවශෙෂ වූ සියලු ආසුවගේ සිදින ලද්දහු යැ, ඔහු යළි නොද උපදිත්.
338. විශාරද වූ බුහුනැණි මෙකරුණ කිටු (මවන් තමාත් රහත් බැවින් බුදුන් උරදුපුන් බව ගෙන කියයි.) ඒකාන්තයෙන් මා කෙරෙහි දු අභිලාශා නැත. තොපට තෘෂ්ණාවක් නැත.
339. දුක් කෙළවර කරනලද. මේ අනත්මයාරිය සි. ජාතිමරණ සංසාර සංඛ්‍යාත පුනර්භවයෙක් දැන් නැතැයි.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් වඩස් සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

වඩස් සථවිරගාථා සි.

5. 1. 6

340. මම යම් බුදු කෙනකුන්ගේ දහම් අසා මිසදිටු හලෙම් ද, ඒකාන්තයෙන් මට වැඩ සඳහා ඒ බුදුහු තෙරඤ්ජරානදිය වෙත වැඩියහ.
341. නුවණැසින් අකි වූ පුහුදුන් වූ මම ශුද්ධි නම් මේ යයි හඟිමින් කුදුමහත් යාගයන් කෙලෙමි. අග්නිභෞම කෙලෙමි.
342. නුවණැස් නැති අපණ්ඩිත වූ දූෂටිගහනයට වැදුණු දූෂටිපරාමශී-යෙන් මූලා වූ මම අශුද්ධිය ශුද්ධි යයි සැලැකිමි.
343. මාගේ මිසදිටු ප්‍රතිණ යැ. හැම හවයෝ නසනලදහ. දක්ෂිණිය වත්තිය ප්‍රදම්. තථාගතයන් නම්සකාර කෙරෙමි.
344. මාගේ හැම මෝහයෝ ප්‍රතිණයහ. හවතෘෂ්ණාව නසනලදි. ජාති-සංසාරය ක්ෂිණ විය. දැන් පුනර්භවයෙක් නැතැයි.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් නදිකාශාප සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

නදිකාශාප සථවිරගාථා සි.

5. 1. 7

345. පාතො මජ්ඣන්තිකං සායං තික්ඛත්තුං දිවසස්සහං,
ඔතරිං උදකං සො'හං¹ ගයාය ගයථගුයා.
346. යං මයා පකතං පාපං පුබ්බෙ අඤ්ඤසු ජාතිසු,
තං දුතීඛි පවාහෙමි² එවංදිට්ඨි පුරෙ අහුං.
347. සුභා සුභායිතං වාචං ධම්මත්ථසහිතං පදං
තථං යාථාවතං³ අත්ථං යොතිස්සො'පච්ච වෙක්ඛිසං.
348. නිනභාතසබ්බපාපොච්චි නිමමලො පයතො සුචි,
සුඤ්ඤා සුඤ්ඤාය දායාදෙ පුතොතා බුද්ධස්ස ඔරසො.
349. ඔගග්ගධ්වංසිතිකං සොනං සබ්බපාපං පවාහසිං,
තිස්සො චිජ්ජා අජ්ඣගමිං කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා ගයාකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගයාකස්සපථෙරගාථා.

5. 1. 8

350. වාතරොගාතිනීතො තිං විහරං කානතො වතො,
පට්ඨගොචරෙ⁴ ලුබ්බෙ කථං භික්ඛු කරිස්සයි.
351. පිනිසුබ්බෙන විසුලෙන ඵරමානො සමුස්සයං,
ලුබ්භි අභිසමොනානොතා විහරිස්සාමි කානතො.
352. භාවෙතොතා සතිපට්ඨානො ඉන්ද්‍රියාති බලාති ව,
බොජ්ඣඛානාති ව භාවෙතොතා විහරිස්සාමි කානතො.
353. ආරභිවිරියො පභිතතොතා තිච්චං දුලහපරකකමො,⁵
සමග්ගෙ සහිතෙ දිස්වා විහරිස්සාමි කානතො.
354. අනුස්සරතොතා සමබුද්ධං අග්ගං දන්තං⁶ සමාහිතං,
අනන්දිතො රතනිඤ්චං විහරිස්සාමි කානතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා වක්ඛලීතෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

වක්ඛලීතෙරගාථා.

1 සොනං PTS, 2 ඔපවාහෙමි - ප 3 යථාවතං කා PTS

4 පට්ඨගොචරෙ - සිමු, 1, 2 ප 5 ආරභිවිරියෙ, පභිතතො නිච්චං
දුලහපරකකමො - PTS 6 අග්ගදන්තං - PTS

5. 1. 7

345. මම ගයාවෙහි 'ගයාඵල්ලු' නම් නොවැ ජලස්‍රෝතසට උදය දාවල සවසා'යි දවසට තුන් වරක් බවිමි.
346. 'පෙර අත්‍යජාතියෙහි මා විසින් යම් පාපයෙක් කරනලද නම් ඒ පව් දෑත් ගයාඵල්ලුයෙහි දී උල්පවා හරිමි'යි පෙර මෙවන් දෑහට ඇත්තෙමි වීම.
347. ධර්මානී සංභිත වූ පද ඇති සුභාශිත වචන අත්‍ය තථා වූ තත් වූ පරිදි සිවුනා දූඛාදි අභිය නුවණින් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කෙළෙමි.
348. සෝද හළ සියලු පව් ඇති නිමිල වූ ප්‍රයත වූ පවිත්‍ර වූ ශුඛ වූ මම පරිශුඛ වූ බුදුන්ගේ දයාද වූ ඔෆරසපුත්‍රයෙමි.
349. ආර්‍යීඅභ්‍යාසිනිකමාගී නම්ති ස්‍රෝතසට බැසගෙන සියලු පව් උල්පවා හරිමි, ත්‍රිවිද්‍යා ලදිමි, බුදුසසුන් කෙළෙමි.

මෙසෙයින් ආයුෂෙත් ගයාකාශප සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

ගයාකාශප සථවිරගාථා යි.

5. 1. 8

350. මහණ ගොවර රහිත රූක්‍ෂ වූ මහවෙතෙහි වසන තෝ වාත-රෝගයෙන් අවසන බවට පමුණුවනලද්දෙහි කෙසේ වසන්නෙහි ද?
351. මහත් වූ ප්‍රීතිසුබයෙන් ශරීරය පතුරුවමින් ප්‍රත්‍යයරූක්‍ෂය පවා මැඩලමින් මහවෙතෙහි වෙසෙමි.
352. සතරසිව්වන් ද පඤ්චෙද්ධියත් ද පඤ්චබලයත් ද වඩමින් සප්තබොධාඛයත් ද වඩමින් වෙනෙහි වෙසෙමි.
353. පටිත්තන්තාලද වීර්‍ය ඇත්තෙමි නිවනට මෙහෙයු සිතැත්තෙමි නිරතුරු දෘඪපරාක්‍රම ඇත්තෙමි එක් වැ වසන සමග වූ සමුම්සරාත් දෑක (කල්‍යාණමිත්‍රසම්පන්නත්) වෙනෙහි වෙසෙමි.
354. අග්‍ර වූ දන්ත වූ සමාභිත වූ සමබ්‍රහ්මයත් සිහි කෙරෙමින් රුදාවල් නො මැලී වූයෙමි වෙනෙහි වෙසෙමි.

මෙසෙයින් ආයුෂෙත් වසකලී සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

වසකලී සථවිරගාථා යි.

5. 1. 9

355. ඔලග්ගෙ ස්සාමි තෙ විතත ආණ්ඩාරොව හත්තනං,
න තං පාපෙ නියොජෙස්සං කාමජාල සරිරජ.
356. කුං ඔලග්ගො හ ගච්ඡයි ආරවිවරං ගජො'ව අලහනොනා,
න ච විතතකලී පුභපුභං පඝභං පාපරතො චරිස්සයි.
357. යථා කුඤ්ජරං අදන්තං නවග්ගහමිඤ්ඤාසග්ගහො,
බලවා ආවතොති අකාමං එවං ආවතතයිස්සං තං.
358. යථා වරහයදමකුසලො සාරපි පවරො දමෙති ආජ්ඣාඤං,
එවං දමයිස්සං තං පභිට්ඨිතො පඤ්චසු බලෙසු.
359. සතියා තං තිබ්බයිස්සං පයතභොතා වොදපෙස්සාමි,
විරිසධුරතියනිතො න තියතො දුරං ගමිස්සසෙ විතතා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විජිතසෙනො ථෙරො ගාථායො
භාසිත්වා'ති.

විජිතසෙනානෙථරගාථා.

5. 1. 10

360. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
ආරකා හොති සද්ධම්මා නහසො පඨවි යථා.
361. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
පරිහායති සද්ධම්මා කාලපඝකඛච චජ්ඣමා.
362. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
පරිසුස්සති සද්ධම්මෙ මචෙජ් අපොදකෙ යථා.
363. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
හ වීරුහති සද්ධම්මෙ බෙතො බිජ්ච පුතිකං.
364. යො ච කුට්ඨෙන විතොතන සුණාති ජිනසාසනං,
බෙපෙත්වා ආසවෙ සබ්බෙ සච්ඡිකත්වා අකුප්පතං,
පපුර්ග පරමං සනතිං පරිනිබ්බාති අනාසවො'ති.¹

ඉතං සුදං ආයස්මා යසදතො ථෙරො ගාථායො භාසිත්වා'ති.

යසදතනනෙථරගාථා.

5. 1. 9

355. විත්තය, තා නුවර කුරුබිලයෙහි ඇතකු සෙයින් (බැහැර නොයාදී) වළඟන්නෙමි. කාමජාලයක් වූ (රූපප්‍රතිබද්ධ) වෘත්ති ඇති බැවින්) ශරීරජ හම් වූ විත්තය, තා පාපයෙහි නො යොදන්නෙමි.
356. ආරම්භය නො ලබන ඇතකු සෙයින් වළඟනලද නෝ නොයෙහි. විත්තකාලකණ්ණිය, පුනපුනා සැහැසි වෑ පවිකම්හි ඇලී නො ද හැසිරෙන්නෙහි.
357. යම්සේ බලවත් වූ ඇතරුවෙන් අලුත අල්වාගන්නාලද නො දැමුණු ඇතකු නො කැමැති සේ වළඟා ද, එපරිද්දෙන් තා වළඟන්නෙමි.
358. යම්සේ උත්තම අභයත් දමනය කිරීමෙහි නිපුණ වූ උත්තම-සාරපියෙක් ආජාතීය අභයකු දමනය කෙරේ ද, එපරිද්දෙන් පඤ්චබලයෙහි පිහිටි මම තා දමනය කරන්නෙමි.
359. විත්තය, තා සිහි නමැති යොතීන් බඳනෙමි. පවිත්‍ර වූ සිත් ඇත්තෙමි (කෙලෙස්මලයෙන් තා) පිරිසුදු කරන්නෙමි. විශ්විධරයෙන් වළඟනලද්දෙහි මෙයින් දුරට නො යන්නෙහි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් විජිතසෙන සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

විජිතසෙන සථවිරගාථා යි.

5. 1. 10

360. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම බුදුන්ගේ අනුශාසනය අසා නමුදු අහසට පොළොව මෙන් පිළිවෙත් සදහමින් දුරු වෙයි.
361. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම බුදුන්ගේ අනුශාසනය අසා නමුදු අවපසා සද සෙයින් තවලොවුතුරු දහමින් පිරිහෙයි.
362. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම බුදුන්ගේ අනුශාසනය අසා නමුදු දියත්තක මසකු සෙයින් ලොවුතුරුදහමිහි විශාලෙයි.
363. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම ජිනශාසනය අසා නමුදු කෙතෙහි වපුල කුණු වූ බිජුට මෙයින් තවලොවුතුරු දහමිහි නො වැඩෙයි.
364. යමෙකුත් නුවසිතින් ජිනශාසනය අසා නම්, (හේ) සියලු (කාමාදි) ආසුවයන් ගෙවා අතිශය ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට පරමශාන්තියට පැමිණ ආශ්‍රව රහිත වූයේ පිරිනිවේ යයි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් යසදත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ

යසදත්ත සථවිරගාථා යි.

5. 1. 11

365. උපසම්පදා ච මෙ ලඤ්ඤා විමුක්තො, වමති අනාසවො,
සො ච මෙ භගවා දිවෙඤ්ඤා විහාරෙ ච සත්ථාමසිං.
366. ඛහුදෙව රතනිං භගවා අබ්බොධාසෙසතිනාමසි,
විහාරකුසලො සත්ථා විහාරං පාවිසි තදා.
367. සන්ථිතිනා සම්භාවිං සෙය්‍යං කප්පෙයි ගොතමො,
සීභො සෙලගුහායං'ව පතිනභයභෙරවො.
368. තතො කල්‍යාණවාසකරණො සම්මාසම්මුඤ්ඤාසාවකො,
සොණො අභාසි සඤ්ඤාමිං බුද්ධසෙට්ඨස්ස සම්මුඛො.
369. පඤ්චකතිකේ පරිඤ්ඤාය භාවයිතිනා අඤ්ඤං
පපජ්ජය පරමං සන්තං පරිනිබ්බිස්සත්තාසාවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොණො කුට්ඨණ්ණණ්ණෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

සොණඤ්ඤාපිකණ්ණපථරගාථා.

5. 1. 12

370. යො වෙ ගරුතං චිචනඤ්ඤා ධිරො
වසෙ ච තමති ජනසෙ ච පෙමං,
සො භත්තිමා නාම ච ගොති පණ්ඨිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.
371. යං ආපදා උපපතිතා උලරා
තකඛම්භයතොන පරිසංඛිගන්තං,
සො ථාමව නාම ච ගොති පණ්ඨිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.
372. යො වෙ සම්මුද්දො'ව සිතො අනෙජො
ගමහිරපඤ්ඤා නිපුණත්ථදස්සි,
අසංභාරිකො නාම ච ගොති පණ්ඨිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.

5. 1. 11

365. මා විසින් (දුක්ඛේ දසවග්ගික සංකයා රැස් කොට ලත්) උප-
සම්පදාව ද (වරදහ විසින් පහල් දහවීමෙහි විතසධරයා පස්වනු
කොට ඇති ගණ්ඨපසම්පදාව ද) ලද්ද ආසුර රහිත වෑ කෙලෙසුන්
කෙරෙත් මිදුණෙම් ද වෙමි. මා විසින් ඒ බුදුහු ද අක්නාලදහ.
විහාරයෙහිද (බුදුන්) සමග විසිමි.

366. බුදුහු රු බොහෝවේලාවක් අභ්‍යවකාශයෙහි විසුහ. සිවු-
විහරණයෙහි දක්ෂ වූ ශායනාහු එකල්හි ගදකිම්බට පිවිසියහ.

367. ගොසුම්ගොත් බුදුහු සගලසිවුර අතුරා ප්‍රතිණ වූ හය හා හය
අරවුණු ඇති වෑ සිංහයකු ගෞලගුහාවකැ සෙසින් ශයනය කළහ.

368. ඉක්බිති කල්‍යාණවාක්කරණ ඇති සමාස්සවුද්ධි ශ්‍රාවක වූ
සොණකුටිකණ්ණ තෙම බුද්ධිශ්‍රෙණියත් හමියෙහි සදහම් දෙයි.

369. පඤ්චසකකියත් පිරිසිදු දෑහ අරිථටගමග වඩා පරමශාන්තිට
පැමිණ ආසුර රහිත වෑ පිරිනිවේන්තේ යයි.

මෙසෙයින් ආසුමත් සොණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

ඉශ්ණ ස්ථවිරගාථා යි.

5. 1. 12

370. යමෙක් එකාන්තයෙන් ගුරුන්ගේ වදන් දන්නේ සිර වූයේ ඒ
ගුරුන්ගේ අවවාදයෙහි වසනුයේ එහි ප්‍රේම උපදවන්නේත් වේ ද,
හෙතෙම හතති ඇත්තේ නමුදු පණ්ණික වූයේ නමුදු වෙයි. (සිව්සස්-
දහම්) දෑහ (ලොවිලොවතුරා) දහම්හි විශිෂ්ට ද වන්නේ යැ.

371. උපත්(ශිතොෂණාදි ප්‍රකට වූත් රාශාදි ප්‍රතිව්ජනන වූත්) අපදවෝ
බලවත් වූවාහු නමුදු පටිසංඛානබලයෙහි සිටි යම් පුද්ගලයකු
නො හලත් ද ඒ පුද්ගල තෙම පරාක්‍රම ඇත්තේ නමුදු පණ්ණික වූයේ
නමුදු වෙයි (සිසුසස්දහම්) දෑහ දහම්හි විශිෂ්ට වූයේ ද වන්නේ යැ.

372. යමෙක් එකාන්තයෙන් සමුද්‍රය මෙන් අකම්පිත වූයේ සථිර වෑ
සිව්සේ ද ගැඹුරු නුවණැත්තේ සිසුම් අරුත් දන්නාසුලු වේ ද
හෙතෙම (කෙලෙසුන් විසින්) පැහැරගත නො හැක්කේ නමුදු
පණ්ණික වූයේ නමුදු වෙයි. සිවුසස් දහම් දෑහ දහම්හි විශිෂ්ට වූයේ ද
වන්නේ යැ.

373. බහුසුසුතො ධම්මධරො ච භොති
 ධම්මස්ස භොති අනුධම්මචාරී,
 යො නාදිසො නාම ච භොති පණ්ණිනො
 ඤාතො ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.

374. අත්ථං ච යො ජානාති භාසිතස්ස
 අත්ථං ච ඤාතොත තථා කරොති,
 අත්ථන්තරො නාම ස භොති පණ්ණිනො
 ඤාතො ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්සා'ති.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා කොසිඤ්ඤා ථෙරො ගාථායො අභාසිතො'ති.

පඤ්චකනිපාතො.

තසුසුදානං:

රාජදත්තො සුභුතො ච ගිරිමානඤ්ඤත්තො
 වඩ්ඪො ච කස්සපො ථෙරො ගංගකස්සපච්ඤාලී
 විජිතො යසදත්තො ච සොණො කොසිඤ්ඤායො
 සට්ඨි ච පඤ්ච ගාථායො ථෙරො ච එත්ථ ආදසා'ති.

පඤ්චකනිපාතො නිට්ඨිතො.

373. යමෙක් ඛත්‍රුශ්‍රාත වූයේ ධර්මය වූයේත් වේද, නවලොවුතුරුදහමට අනුබම් වූ පුළුභාගප්‍රතිපදායෙහි හැසිරෙන්නේත් වේද හෙතෙම ගුරුන් හා සදාය වූයේ හමුදු පණ්ඩිත වූයේ නමුදු වෙයි. සිසුසත්-දහම් දැන දහමිහි විශිෂ්ට වූයේද වන්නේ යැ.

374. යමෙක් (සමුද්ධ) භාෂිතයාගේ අනුයෝගීන් දැන ද අනුයෝගීන් දැන ඒ දහමිහි වූ පරිදි පිළිපදෙන්නේ වේද, හෙතෙම අනුයෝගීන්ගේ අනුයෝගීන් හමුදු පණ්ඩිත වූයේ නමුදු වෙයි. සිසුසත් දහම් දැන දහමිහි විශිෂ්ට වූයේද වන්නේ යි.

මෙහෙයින් ආයුෂ්මත් කොසිය සථවිරයන් වහන්සේ ගාරා කීහ.

පොසිය සථවිරගාරා යි.

උද්දාය:

රාජදත්ත යැ, සුභුත යැ, ගිරිමානසු යැ, සුමන යැ, වසිසු යැ, නදි-කසාප යැ, ගයාකසාප යැ, චක්කලී යැ, විජිතසෙන යැ, යසදත්ත යැ, සොණ යැ යන තෙරවරු දෙළොස් දෙනෙක් ද ගාරා සැටක් ද පඤ්චක-නිපාතයෙහි වෙත්.

පඤ්චකනිපාතය නිමි.

6. ජකකනිපාතො.

6. 1. 1

376. දිසවාන පාවිහිරානි ගොතමස්ස යසසිනො,
ත තාවාහං පඤ්චෙතිං ඉස්සාමානෙන වඤ්චිතො.
376. මම සඛකපමඤ්ඤාය වොදෙසි හරසාරපි,
තතො මෙ ආසි සංවෙගො අබ්බුතො ලොමහංසිනො.
377. පුබ්බෙ ජවිලභුතස්ස යා මෙ සිද්ධි¹ පරිත්තිකා,
තාහං තද නිරංකතො පබ්බජිං ජිනසාසනෙ.
378. පුබ්බෙ යඤ්ඤාන සනතුට්ඨා කාමධාතුපුරකකතො,
පච්ඡ රාගං ච දෙශං ච මොහං වාපි සමුහතිං.
379. පුබ්බෙතිව්‍යාසං ජානාමි දිබ්බවකඤ්චි විසොධිතං,
ඉද්ධිමා පරචිතතඤ්ඤා දිබ්බසොතඤ්ච පාපුඤ්ඤං.
380. යස්ස වජ්‍රාය පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිගං,²
සො මෙ අත්ථො අනුපාතෙනා සබ්බසංයොජනකකයො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උරාවෙලකස්සපො ථේරො ගාථායො
අගාසිත්වා'ති.

උරාවෙලකස්සපෙඨරගාථා.

6. 1. 2

381. අතිශිතා විහි බලගතා සාලී,
ත වී ලගෙ පිණ්ඩං කථමහං කස්සං.
382. බුද්ධිමපමෙයං අනුස්සර³ පසනො,
පිතියා ඵුට්ඨරිරො ගොතිසි⁴ සතතමුදයො.
383. බම්බමපමෙයං අනුස්සර³ පසනො,
පිතියා ඵුට්ඨරිරො ගොතිසි⁴ සතතමුදයො.
384. සඛසමපමෙයං අනුස්සර³ පසනො,
පිතියා ඵුට්ඨරිරො ගොතිසි⁴ සතතමුදයො.
385. අබ්බොකාසෙ විහරසි සීතා ගෙමනතිකා ඉමා රතතියො,
මා සිතෙන පරෙතො විහඤ්ඤිත්ථො පච්ඡ භිං විහාරං ඵුසිතගලං
386. ඵුසිස්සං චතස්සො අපමඤ්ඤායො
තාහි ච සුඛිතො විහරිස්සං,
තාහං සිතෙන විහඤ්ඤායං
අනිඤ්ඤිතො විහරනො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා තෙකිව්ජකානි ථේරො ගාථායො
අගාසිත්වා'ති.

තෙකිව්ජකානිථේරගාථා.

1 ඉද්ධි - ට 2 අගාරසමා අනගාරිගං - PTS 3 අනුස්සරං - සිමු 1, 2
4 ගොසි - සිමු 1, 2 PTS

6. ජක්කනිපාතය

6. 1. 1.

375. පතල කිර්තිශබ්ද ඇති ගොසුම්ගොත් බුදුරුක්කේ (තුන්දහස්-පන්සියක්) පෙළහර දැක ඊෂ්ඨායෙන් හා මානශෙන් නුඵයෙම් (කස්බි තෝ නො රහන්ති රහන්මගට ගෝ නො පිළිපන්ති' තා කෙරෙහි එවන් ප්‍රතිපදා ගෝ නැතැ'යි යම්තාක් තර්ජන නො කළ සේක් ද) එතෙක් මම් ප්‍රණීපාත නො කෙළෙමි.

376. පුරුෂදම්මසාරථි වූ බුදුහු මාගේ සංකල්පය දැන (මට) නිග්‍රහ කළහ, එහෙයින් මට අද්භූත වූ ලොබුදහ ගන්වන සංවේශයෙක් වී.

377. පෙර ජවිල වූ මට අලා වූ ලාභසත්කාරමය වූ යම් ඉදහයෙක් වී ද එය මම් එද නිග්‍රහ කළ කල්හි හැරපියා බුදුසස්නෙහි පැවිදි වීමි.

378. පෙර කාමලොකය පෙරවූ කොට සිටියෙම් යාගයෙන් සතුටු වූයෙම් පසුවැ (සුඛත්සස්නෙහි සිට) රාගයත් දොෂයත් මොහයත් (තීර්වශෙෂ කොට) නසාලීමි.

379. (දැන්) පෙරවිසූ කදපිළිවෙල දන්මි (මා විසින්) දිවැස් පිරිසුදු කරන ලද. (මම) ඉදහ ඇතිගෙම් පරසින් දන්නෙම් දිව්‍යප්‍රොත්‍රඥනය ද ලත්මි.

380. මම යම් අතීතයක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්ම සස්නෙහි පැවිදි වීම ද සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝෛර වූ ඒ අතීත මා විසින් ලබනලදැයි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් උරාවෙලකසංස සඵවිරයත් වහන්සේ ගාථා කීහ.

උරාවෙලකසංස සඵවිරගාථා යි.

6. 1. 2

381. මි කොටුගුලෙහි තබනලද, හැල් කලව්වෙහි රැස් කොට තබන ලද, පිඬු නො ලබමි. මම කෙසේ සානෙම් ද? (දිව් රක්තෙම් දැයි පාපි මාර කියයි.)

382. පහත්සින් ඇති වැ ප්‍රමාණාඨී නො වූ බුදුන් සිහි කරව, (ඵරණ-ලක්ෂණ) ප්‍රිතිගෙන් පතල සිරිත් යුතු වැ හැම කල්හි නැඟිසිටි සින් ඇති වව.

383. පහත් සින් ඇති වැ ප්‍රමාණාඨී නො වූ දහම් සිහි කරව, ප්‍රිතිගෙන් පතල සිරිත් යුතු වැ හැම කල් තීරතුරු නැඟිසිටි සින් ඇති වව.

384. පහත්සින් ඇති වැ ප්‍රමාණාඨී නො වූ සතුන් සිහි කරව. ප්‍රිතිගෙන් පතල සිරිත් යුතු වැ හැම කල්හි නැඟිසිටි සින් ඇති වව. (තෙරණ්ණවේරී තමනට ඔවා දෙති.)

385. (තෙපි) අබවස්සි වාස කරන්නවු යැ. මේ භේෂිත්තක රාත්‍රිහු සිතයහ සිතගෙන් මඛනාලද වැ තහමක් නැතෙව. තෙපි වසන-ලද කවුළු ඇති වෙහෙරට පිවිසෙව. (පාපිමාර කියයි.)

386. සතර අප්‍රාමාණ්‍යයන් (බ්‍රහ්මවිහාරයන්) පහස්නෙම්. (කලින් කළ සම්මදනෙමි.) එයින් (උපන්) සුව ඇති වැ වාස කරන්නෙමි. මම් ආනෙඤ්ජ සමාපත්ති ඇති වැ වාස කරන්නෙම් සිතගෙන් නො නස්නෙමි'යි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් තෙකිව්ස්කානි සඵවිරයත් වහන්සේ ගාථා කීහ.

තෙකිව්ස්කානි සඵවිරගාථා යි.

6. 1. 3

387. යසං සමුභවමාරිසු ගාරවො භුපලබ්භති,
පරිභායති සඤ්චමො මචේජො අපෙසාදකෙ යථා.
388. යසං සමුභවමාරිසු ගාරවො භුපලබ්භති,
න විරුභති සඤ්චමෙම ඛෙතො ඛිජංච පුත්තිකං.
389. යසං සමුභවමාරිසු ගාරවො භුපලබ්භති,
ආරකො භොති තිබ්බොනා, ධම්මරාජස්ස සාසනෙන.
390. යසං සමුභවමාරිසු ගාරවො උපලබ්භති,
න විභායති සඤ්චමො මචේජො ඛවෙසාදකෙ යථා.
391. යසං සමුභවමාරිසු ගාරවො උපලබ්භති,
සො විරුභති සඤ්චමෙම ඛෙතො ඛිජංච භග්ගකං.
392. යසං සමුභවමාරිසු ගාරවො උපලබ්භති,
සනතිකෙ භොති තිබ්බොනං ධම්මරාජස්ස සාසනෙන'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මහානාගො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහානාගපඨකපාඨො.

6. 1. 4

393. කුලො සිව්විකං ගතො අග්ගස ඉතිවුජ්ඣිතං,
අපච්ඤං සුසානස්මිං ඛජ්ජනතිං කිම්භි ඵුට්ඨං.
394. ආතුරං අසුචිං පුතිං පස්ස කුලු සමුස්සයං,
උග්ගරතතං පග්ගරතතං බාලානං අභිනන්දිතං.
395. ධම්මාදුසං ගහෙත්වාන ඤාණදස්සනපතතිසා,
පච්චවෙකම් ඉමං කායං තුච්ඡං සනතරබාහිරං.
396. යථා ඉදං තථා එතං, යථා එතං තථා ඉදං,
යථා අධො තථා උඤ්ඤං යථා උඤ්ඤං තථා අධො.
397. යථා දිවො තථා රතතිං යථා රතතිං තථා දිවො,
යථා පුරො තථා පච්ඡං යථා පච්ඡං තථා පුරො.
398. පඤ්ඤාසිකොන තුරිසෙත න රතී භොති තාදිසී,
යථා එකස්සවිතකස්ස සමමො ධම්මං විපස්සතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කුලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කුලපඨකපාඨො.

6. 1. 3

387. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් විදුමාන නො වේ ද, (හෙතෙම) දිගත්තෙකා මහතු සෙයින් සදහමින් පිරිහෙයි.
388. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් නැද්ද, හේ කෙතෙහි කුණු වූ බිජුවට සෙයින් සදහමිනි නො වැඩේ.
389. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් නැද්ද, හේ ධර්මාජයන් හේ සත්තෙහි නිවිතින් දුරු වෙයි.
390. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් විදුමාන වේ ද, හේ දිගබෙහි මහතු සෙයින් සදහමින් නො පිරිහෙයි.
391. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ඇද්ද, හේ කෙත්ති සොදුරු බිජුවට සෙයින් සදහමිනි වැඩෙයි.
392. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ඇද්ද, හේ ධර්මාජයන්හේ සත්තෙහි නිවන් ලග මැ වේ යයි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් මහානාග සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

මහනාග සංවිරගාථා යි

6. 1. 4

393. කුලල තෙරණු වූ මම් අමුසොභොනට ගොස් සොභොත්ති හැරපියතලද කාමින් විසින් පැතිරගෙන කනුලබහ සත්‍රියක දිටිමි.
394. කුලල තෙරණුවකි, දුකින් පෙළතලද අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ (උඩු වණ්ණුවක් අසුචි) ඉතිරෙන (යටි වණ්ණුවක් අසුචි) වැහිරෙන (අද-පුත්‍රදත්) බාලයන් විසින් (තෘෂණාමානදූෂිත්) අහිනිවෙය කොට සතුටු වතලද සිරුර බලව.
395. විදග්ගිනාඥන සංඛ්‍යාත ධර්මාදගීය ගෙන මාගීඥන සංඛ්‍යාත ඥානදගීයයාගේ අධිගමය පිණිස සිත්වූ ඇතුළු බැහැරි සහිත මෙකත ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කෙළෙමි
396. මේ කය යම්කෙ ද තෙල කය එසේ යැ, තෙල කය යම්කෙ ද මේ කය එසේ යැ, (නාහියෙන් යට) අධිකාය යම්කෙ ද (නාහියෙන් මතු) උඩමිකාය එසේ යැ උඩුකය යම්කෙ ද යටිකය එසේ යි.
397. මේ කය දඬුකල්ලි (අසුචි වගුරනුයේ) යම්කෙ ද රාත්‍රියෙහි එසේ යැ, රාත්‍රියෙහි යම්කෙ ද දඬුකල්ලි එසේ යැ පෙර (තරුණකාලයෙහි අසුචි වගුරනුයේ) යම්කෙ ද පසු (මහලු කල්ලි) එසේ යැ. පසුකල්ලි යම්කෙ ද පෙරකල්ලි එසේ යි.
398. යම්කෙ එකගයින් ඇති මැනවින් සකකියන්ගේ උදයව්‍යය දක්නාහට යම් බුදු ධර්මතියක් වේ ද එවන් රතියක් පහතතුරු-ගොසිනුදු නො වේ යයි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් කුලල සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

කුලල සංවිරගාථා යි.

6. 1. 5

399. මනුජස්ස පමත්තවාරිනො තණ්හා වඩ්ඪති මාලුවා විශ,
සො පලවති සුරා සුරං ඵලමිත්ථං ව වනසමිං විනරො.
400. යං ඵසා සහගෙ¹ ජමම් තණ්හා ලොකෙ විසත්තිකා,
සොකා තස්ස පවඩ්ඪන්ති අභිවට්ඨං ව ඩිරණං.
401. යො චෙතං² සහගෙ ජමම් තණ්හං ලොකෙ දුරවට්ඨං,
සොකා තම්හා පපත්ති උදබ්ඪඤ්ච පොත්ඛරා.
402. තං චො වදාමි හද්දං චො යාවනොත්ථ සමාගතා,
තණ්හාය මූලං ඛණ්ඨ උපිරතොව ඩිරණං,
මා චො නලං ව සොකො ව මාරො හඤ්ඤි පුනප්පුනා.
403. කරොථ බුද්ධවචනං ඛණො චො³ මා උපවට්ඨා,
ඛණ්තිකා හි සොචන්ති නිරතමි සමපපිතා.
404. පමාදෙ රජො සබ්බදා⁴ පමාදුත්ථපතිතො රජො,
අපමාදෙන විජ්ජාය අබ්බගෙ සලලමත්තනො⁵ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මාලුඛ්ඤාපුත්තො පෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා⁶ති.

මාලුඛ්ඤාපුත්තනපඨකායං

6. 1. 6

405. පණ්ණවිසති වස්සාති යතො පබ්බජිතො අහං,
අවජ්ජරාසබ්බාතමත්තමි චෙතොසන්තිමනජ්ඣගං.
406. අලභා විත්තස්සෙකග්ගං කාමරාගෙන අද්දිතො,⁵
බාහා පග්ගස්ස කඤ්ඤො විහාරා උපතික්ඛමිං.
407. සත්ථං වා ආහරිස්සාමි කො අත්ථො ජිවිතෙන මෙ,
කථං හි සික්ඛං පවට්ඨකං කාලං කුබ්බෙථ මාදිසො.
408. තදාහං බුරමාදාය මඤ්චකමි උපාපිසිං,
පරිනිතො බුරො ආසි ධමනිං ඡෙත්තුමත්තනො.
409. තතො මෙ මනස්සාරො යොතිසො උදපජ්ජා,
ආදිතචො පාචුරුත්ථ නිබ්බිදා සමතිට්ඨා.
410. තතො විත්තං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛමිත්තං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන⁶ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සප්පදසො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁶ති.

සප්පදසපඨකායං.

1 සගති - PTS 2 යො චෙතං - ප 3 චෙ - PTS

4 පමාදෙ රජො - ප, PTS 5 අවජිතො - සිමු 1, 2

6. 1. 5

399. ප්‍රමාදවශ්ඤා ඇති සත්ත්වයාගේ නාමණ්ඩල මාලාවාලනාවක් සෙයින් වැඩෙයි. හෙතෙම චන්ද්‍රයෙහි එල කැමැති ව්‍යුරකු මෙන් හවයෙන් හවයට දිව යෙයි.
400. ලෝකයෙහි විසත්තිකා යයි කියනලද තෙල ලාමක වූ (භවිචාරික) නාමණ්ඩල නොමෝ යම් පුද්ගලයකු මැඩලා ද ඔහට යොකයෝ වැසි වට බෙරු තණ (සැවැන්න) සෙයින් වැඩෙයි.
401. ලොවැ යමෙක් ඒකාන්තයෙන් ඉක්මවාලිය නොහැකි තෙල ලාමක නාමණ්ඩල මැඩලා ද, ඔහු කෙරෙන් යෝකයෝ පොතුරු-පතින් දියවිදු සෙයින් ගිලිහෙයි.
402. මෙහි යම් පමණ රැස්වූහු ද ඒ නොපට කියමි. නොපට යහපතෙක් මැ වේවා. (තෙපි) සුවදහොට කැමැතියකු බෙරුතණ සෙයින් නාමණ්ඩලයේ මුල් සිඳිවූ.
403. මාර තෙම නොප නදිශ්‍රෝතස (ගංඉවුරෙහි නැගි) හුණ-පදුරක් සෙයින් පුනපුනා නහමක් නසාවා. බුඬවචනය කරවු. (බුඬොත්තපාදසෂණාදි) සෂණය නොප නහමක් ඉක්මයා. යම් හෙයකින් සෂණය ඉක්මවුවාහු නිරුහි උපත්තාහු භාවිත්ද එහෙයිති.
404. (රාජාදි අරමුණෙහි සිහිවූලාව යයි කියනලද) ප්‍රමාදය රජසෙකි. (රාජාදි) රජස් ප්‍රමාද විසින් වැටුණේ වෙයි. අප්‍රමාදයෙන් (සමාසක්-සමාසියෙන්) අතීත්මාසීවිදුයෙන් තමාගේ (හෘදයකීය්‍රිත රාජාදි) ශල්‍යය උදුරන්නේ යි.

මෙසෙයින් අසුමෙත් මාලුඛකාපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

මාලුඛකාපුත්‍ර සථවිරගාථා යි.

6. 1. 6

405. මම යම් දවසෙක පටන් පැවිදි වීම ද (ඒ මේ) පස්විසි වස මුළුල්-ලෙහි අසුරුසතක් පමණ කාලයකුදු විත්තසමාධානයක් නොලත්මි.
406. කාමරාගයෙන් මහිනාලද්දෙමි සිත්හි එකඟබවක් නො ලැබ දෙඅත් (මුදුනෙහි) බැඳගෙන හඬමින් (නිවස්තා) වෙහෙරින් බැහැර කික්මියෙමි.
407. (දිවි හරතට) යනුයක් හෝ ගත්තෙමි (සැතින් පැහැරපියමි.) මාගේ ජීවිතයෙන් කවර අතීතයක් ද, මා වැන්නෙක් කෙසේ නම් ශික්ෂාප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කෙරෙමින් (ගිහි වැ) කපුරිය කරන්නේ ද?
408. එදවසැ (ජීවිතයෙහි කලකිරිණ) මම කරය ගෙන යහනෙහි හිඳගතිමි. (මා විසින්) තමාගේ ගලනහර සිඳින්නට කරය ගලයෙහි එල්වාතබනලද්දේ විය.
409. ඉක්බිති මට යෝනිසො මනසිකාරය උපත, ආදිනව පහල වී, තිජේදඤනය (සිත්හි) පිහිටියේ යා.
410. ඉක්බිති (විදගීනාඤනයට අනතුරු වැ) මාගේ සිත් කෙලෙසුන් කෙරෙන් ඡිදිණ. ධර්මයාගේ සුඛමිත්‍යාව බලව (මා විසින්) ත්‍රිවිදුලබනලද යා. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලද යි.

මෙසෙයින් අසුමෙත් සප්පදස සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සප්පදස සථවිරගාථා යි.

6. 1. 7

411. උච්චිති¹ නිසිදි කාතියාන
මා නිද්ධත්තලො අනු ජාගරස්සු,
මා තං අලසං පමත්තබන්ධු
කුටෙනෙව ජිනාතු මච්චුරාජා.
412. සයථාපි² මහාසමුද්දවෙහො
එවං ජාතිජරාතිවත්තතෙ තං,
සො කරොති සුද්දිපමත්තතා කිං
තං හි තාණං තච විජ්ජතෙව අඤ්ඤං.
413. සථා හි විජේසි මහාමෙතං
සභිතා ජාතිජරාගතා අතීතං,³
පුබ්බාපරරත්තමපමත්තතා
අනුසුඤ්ඤා දලහං කරොති යොගං.
414. පුරිමානි පමුඤ්ඤා බක්ඛිනාති
සභිසාපි බුරුමුඤ්ඤාතිකතභොජී,
මා බිඛිාරතිඤ්ඤා නිද්දං⁴
අනුසුඤ්ඤා කාය කාතියාන.⁵
415. කායාති ජිනාති කාතියාන
යොගකෙතමපථෙසු කොච්ඤ්ඤි,
පපප්පය අනුත්තරං විසුඤ්ඤං
පරිනිබ්බාතිසි වාරිතාව ජොති.
416. පජ්ජාතිකරො පරිත්තරංසො
වාතෙන විනමාතෙ ලතාව,
එවමපි තුවං අනාදියානො
මාරං ඉන්ද්‍රියගොතාන නිද්ධුනාති,
සො වෙදසිකාසු විතරාගො
කාලං කඛි ඉධෙව සිතිභුතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කාතියාතො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කාතියානාඤ්ඤාගාථා.

6. 1. 8

417. සුදෙසිතො වකචුමතා බුද්ධොනාදිවබන්ධුතා,
සබ්බසංයොජනාතීතො සබ්බවට්ඨිනාසහො.
418. නිශ්ශාභිකො උත්තරණො තණ්හාමුලවිසොසනො,
විකමුලං ආසාදනං ඡේතං පාපෙති නිබ්බුතිං.
419. අඤ්ඤාණමුලභෙදය කම්මයනනවිසාටනො,
විඤ්ඤාණං පරිග්ගහෙ ඤ්ඤාණවජ්ජරතිපාතිනො.

1 උච්චාති - PTS 2 සෙය්‍යථාපි - මජ්ඣං 3 අතීතං - සිමු 1, 2

4 මා බිඛිාරතිං ව මා නිද්දං - මජ්ඣං, PTS 5 අනුසුඤ්ඤා කායකාතියාන - ට
අනුසුඤ්ඤා කායකාතියාන - PTS.

6. 1. 7

411. කාතියානගෙනි, (සසනගෙන්) නැගී සිටුව, (පලක් බැඳ) හිඳුව, නිදා බහුල නොවුව, ජාගය්‍යානුයෝගයෙහි යෙදෙව, මූලාසී ඇතියනට නැ වූ මාර තෙම අලස වූ තොප වක්කුන්‍යොගෙන් මෙන් නො දිනාවා.
412. මහාසමුද්‍රයාගේ කර්මකවේගය යම්ගේ ද එසෙයින් මැ ජාතියත් ජරාවත් (කුසිද්‍රව්‍යාවගෙන් මඛනාලද) තොප මැබගෙන යයි. ඒ තෙපි තමනට (අභිත්ඵල සංඛ්‍යාත) මනා ප්‍රතිඥාව කරව. යම් හෙයකින් අනෙක් පිහිටෙක් තොපට නැත්තේ මැ වේ ද එසෙයින්.
413. යම් හෙයකින් ගායනාත් වහන්සේ (රාගාදි) සංඛ්‍යගෙන් ද ජාතිජරාහසින් ද ඉක්මගිය තෙල ආයාමිමායීය දිනු සේක් ද එසෙයින් (මායාධිගමය පිණිස) පුළුපයවීම යාමයෙහි අප්‍රමාද වැ අනුයෝග කරව. දැඩි වැ යෝගභාවනා කරව.
414. කාතියානගෙනි, පලමු (කාමගුණ) බක්කිනගත් මුදව, සහල සිටුවැ දරනුයේ කරයෙන් මුඩු කල හිස් ඇති වැ භික්ෂාභාර වලදනුයේ ක්‍රීඩාරතියෙහින් නිද්‍රාගෙහින් නො යෙදෙව, ධ්‍යාන කරව.
415. කාතියානගෙනි, ධ්‍යාන කරව, (කෙලෙසුන්) දිනව, තිවත්-මගෙහි (බොධපාක්ෂිකධර්මයෙහි) නිපුණ වව, අනුතතර විශුද්ධියට (අභිතඤ්ඤාව) පැමිණ ජලයෙන් ගිනි සෙයින් පිරිනිවෙව.
416. මද වූ ගිනිසිඵ ඇති පහන ලතාවක් මෙන් වායුව විසින් විධිංසන කරනුලැබෙයි. එසෙයින් මැ තෙපි උපාදන නො කරනුයේ ඉන්ද්‍රියාට බදු ගොත්‍ර ඇති මරනු විධිංසන කරව. එ තෙපි වෙදනායෙහි පහ වූ ඡන්දරාග ඇති වැ මෙ අත්බැවිහි මැ නිව්ගේ පරිනිව්‍යාණකාලය බලව යි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් කාතියාන සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

කාතියාන සථවිරගාථා යි.

6. 1. 8

417. පහැත් ඇති සුග්‍රීබකු වූ බුදුරදුන් විසින් හැම සංයෝජනයත් ඉක්මගිය හැම (කමි, කෙලග, විපාක) වර්ග නසනසුලු (ආයාමිමායීය) මොනොවට දෙසනලදි.
418. තෙනෙය්‍යාණික වූ, (සංසාරමහොසගෙන්) තරවන, තෘෂණාවගේ මුල් විභලවන ආයාමිමායීය දුකට මුල් වූ ආසාදන සංඛ්‍යාත කමිකෙලගය යිද නිවනට පමුණුවයි.
419. අඤ්ඤායාගේ මුල් සිදුනා පිණිස (දෙසනලද) කමි (ආනමභාව) යනුග නසාලන, (කාමභවාදියෙහි) විඤ්ඤාත්තේ ග්‍රහණය ඵලබ්ධිවි කල්ගි මායීඤ්ඤ නමැති විජ්‍ය හෙලන-

420. වේදනානං විඤ්ඤපතො,¹ උපාදනප්පමොවනො,
හවං අභිනාරකාසුං ච ඤ්ඤණෙන අනුපසංකො
421. මහාරසො සුගමාරො ජරාමච්චුතිවාරණො,
අරියො අට්ඨඛිතිකො මග්ගො දුක්ඛපසමනො සිවො.
422. කම්මං කම්මනති ඤාතීන විපාකා ච විපාකතො,
පටිච්චුප්පනනාධම්මානං යථා වා ලොකදස්සනො
මහාබෙමඛගමො සනෙතා පරියොසානහග්ගකො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මිගජාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

මිගජාලථෙරගාථා.

6. 1. 9

423. ජාතිමදෙන මනෙතාහං භොගඉස්සාරියෙන ච,
සණ්ඨානවණ්ණරූපෙන මදමනෙතා අවාරිහං.
424. නාතතතො සමකං කඤ්ඤි අතිරෙකං ච මඤ්ඤිහං,
අතිමානගතො බාලො පත්ථෙඛා උස්සිතඬුජො.
425. මාතරං පිතරඤ්ඤාපි අඤ්ඤාපි ගරුසම්මතෙ,
න කඤ්ඤි අභිවාදෙයිං මානත්ථෙඛා අනාදරො.
426. දිස්වා විනායකං අග්ගං සාරථීනං වරුත්තමං,
තපනනම්ච ආදිච්චං තික්ඛුසඛසුරකඛිතං.
427. මානං මදං ච ඡබ්බෙත්ති පිපසසනෙතන වේතසා,
සිරසා අභිවාදෙයිං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
428. අතිමානො ච ඔමානො පභිනා සුසමුහතා,
අසම්මානො සමුච්ඡින්නො සබ්බ මානවිධා හතා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජෙනෙතා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

ජෙනතථෙරගාථා.

6. 1. 10

429. යද නවො පබ්බජිතො ජාතියා සත්තවස්සිකො,
ඉද්ධියා අභිභොජින පනනානිඤ්ඤං මග්ගිකං.
430. උපජ්ඣායස්ස උදකං අනොතත්තා මහාසරා,
ආහරාමි තතො දිස්වා මං සත්ථා එතදමුචි.
431. සාරිපුත්ත ඉමං පස්ස ආගච්ඡන්තං කුමාරකං,
උදකුම්භකමාදාය අජ්ඣිතං සුසමාභිතං.

420. වේදනාවන් (දූෂාදිවශයෙන් ඇති සැරි) හඟවන, (කාමාදි) උපාදානසත්තෙන් (විතතසන්නාතය) මුද්දලන, හවය අභිභාර-කර්මවක් (අගුරුවලක්) සෙයින් මාගීභූතයෙන් දක්වන-

427. (ශාන්තප්‍රණීත බැවින් හෝ පරිඤ්ඤි කාන්තාවයෙන් සාමඤ්ඤඵල සමපතතින් හෝ) මහාරස ඇති ඉතා ගැඹුරු වූ, ජරාමරණ වලහන (සසර) දුක් සන්තිද්‍රවන ඤෛම වූ ආයතී අභවාඛගමාගීය (දෙසනලදි.)

422. ප්‍රතිත්‍යසමුත්තපනාධිමයන් කෙරෙහි කමය 'කමී යැ' යි දනා විපාක ද විපාක විසින් දනා ඇති සැරියෙන් භූතාලෝකය දක්වන, (සත්‍යයෙන්) මහත් වූ (නිජිණ) ඤෛමයට පමුණුවන (තෙලය දරව සන්තිද්‍රවන හෙයින්) ශාන්ත වූ පග්ගිවසාන කල්‍යාණ වූ (ආයතී අභවාඛගමාගීය දෙසනලදි.)

මෙසෙයින් ආයුෂමත් මහජාල සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

මහජාල සථවිරගාථා යි.

6. 1. 9

423. මම ජාතිමදයෙහුද භොගසමපතතියෙහුද ඵෙඤ්ඤිසමපතතියෙ-හුද මත් වූයෙමි පැහැසටහන් රැවිනුද තදන්‍ය මදයෙහුද මත් වැහැසුරුණෙමි.

424. තමා හා සම වූ හෝ වැඩිසිටී හෝ කිසිවකු නො යිතීම. බාල වූයෙමි අතිමානසෙන් නවුයෙමි ඉතා තදමත් ඇතියෙමි නඟනලද මානධර් ඇතියෙමි-

425. මම හෝ පියා හෝ 'ගරු කටයුතු යැ' යි සමමත වූ අන්‍ය වූ හෝ කිසිවකු තදමත් ඇතියෙමි ආදර රහිත වූයෙමි අතිවාදන නො කෙළෙමි.

426. (වෛතෙය ජනයන්) විනයන කරන අග්‍ර වූ පුරුෂදම්‍යසාරපින් අතුරෙහි ඉතා උතුම් වූ දිලියෙන හිරු බදු, මහණගණ, විසින් පෙරවූ කරනලද ශාක්‍යාන් වහන්සේ දැක-

427. මානසත් මදයන් හැරපියා පහන්සිතින් යුතු වැහැම සත්තට උතුම් වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේ සිරසින් අතිවාදන කෙළෙමි.

428. (මාගේ) සෙය්‍යමානස ද භිතමානස ද ප්‍රතිණ වූහ. මොනොවට උපුරාපිනනලදහ. අභිමානස මොනොවට සිදුනාලද යැ. සියලු මානකොට්ඨාසයෝ නඟනලදහ'යි.

මෙසේ පුරොගිතපුත්‍ර ආයුෂමත් ජේත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

ජේත්ත සථවිරගාථා යි.

6. 1. 10

429. යම් දවසෙකැ අලුතැ පැවිදි වූයෙමි උපතින් සත්හැවිදි වූයෙමි මහත් සැඬි ඇති නාරජත්‍ර ඉද්‍රහයෙන් අභිභවන කොට (මාඛලා)-

430. නුතත් දහතලායෙන් උපාධ්‍යාසත් වහන්සේට දිය ගෙන එම ද එසද ගාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා දැක තෙල කරුණ වදාලහ:

431. ශාරිපුත්‍රයෙනි, මේ කුමරුහු දියකලය ගෙන සත්හුත් සිතැති වැ එන්නා බලව.

432. පාසාදිකෙන වනෙනන කල්‍යාණඉරියාපථො,
සාමණේරොත්ථුරුඤ්ඤා ඉඤ්ඤා ව විසාරදො,
433. ආජාතියෙන ආජඤ්ඤා සාධුනා සාධුකාරිනො,
විනිතො අත්ථුරුඤ්ඤා කතකිවේවන සික්ඛිනො,
434. සො පඤ්ඤා පරමං සන්තං සච්ඡිකඤ්ඤා අකුලානං,
සාමණේරො ස සුමනො මා මං ජඤ්ඤාති ඉච්ඡති'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා සුමනො ථේරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුමනථේරගාථා

6. 1. 11

435. වාතරොගාහිනිතො කිං විහරං කානතෙ වනෙ,
පච්ඤ්ඤාචරෙ පුබ්බෙ කථං භික්ඛු කරිස්සසි.
436. පිඨිමුඛෙන විපුලෙන ඵරිකාන සමුස්සං,
ලුබ්භි අභිසංඝොනො විහරිස්සාමි කානතෙ.
437. භාවෙතො සත්තබ්බොඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියානි බලානි ව,
කානසොබුමසමපනො විහරිස්සං අනාසවො.
438. විපාමුතං කිලෙසෙති සුභවිතං අනාවිලං,
අභිඤ්ඤා පච්චවෙකකතො විහරිස්සං අනාසවො.
439. අඤ්ඤානං ව බහිද්ධා ව යෙ මෙ විජ්ජංසු ආසවා,
සබ්බෙ අසෙසා උච්ඡින්නා න ව උපපජ්ජෙ පුත.
440. පඤ්ඤාකඤ්ඤා පරිඤ්ඤානා තිට්ඨන්ති ඡිත්තමුලකා,
දුක්ඛකඤ්ඤා අනුප්පාදො නපි දුකි පුනබ්බවො'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා භාතකමුනිථේරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

භාතකමුනිථේරගාථා.

6. 1. 12

441. අකෙකාඛස්ස කුතො කොඛො දන්තස්ස සමජ්චිතො,
සම්මදඤ්ඤා විමුතතස්ස උපසන්නස්ස තාදිනො.
442. තස්සෙව තෙන පාපියො යො කුඤ්ඤා පටිකුඤ්ඤා,
කුඤ්ඤා අපටිකුඤ්ඤානො සමාමං ජෙති දුජ්ජං.
443. උභින්නමත්ථං වරති අත්තනො ව පරස්ස ව,
පරං සමකුපිතං ඤ්ඤා යො සතො උපසමෙති.
444. උභින්නං තික්ච්ඡන්තං තං අත්තනො ව පරස්ස ව,
ජනා මඤ්ඤානා බාලොති යෙ ධම්මස්ස අකොච්ඡා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

432. ප්‍රසාද එළවන ආචාර වහන්සලක් ඉරියව් ඇති, අනුරුඤාත්තේ හෙරණ නෙම සාදාගෙන ද විශාරද වෙයි.
433. පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨ වූ (ආත්මිකිත පරතිත සාධනයෙන්) සාධු වූ, කළ (සිසුමහ) කිසි ඇති අනුරුඤාත්තේ විසින් විනයන කරනලද හික්ම-වනලද (එහෙයින් මැ) පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨ වූ යහපත් කරවනලද-
434. ඒ සුමන සාමනේර පරම ශාන්තියට පාමණ අතීත්ඵලය සාක්ෂාත් කොට 'මා (සමිණාසුව යා'යි අනෙකෙක්) නො දනිමි'යි කැමැති වේ යයි (බුදුහු වදාළහ'යි.)

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සුමන ස්ථවිරගාථා යි.

6. 1. 11

435. මහණ, දුල්භප්‍රත්‍යය ඇති රුක්‍ෂ වූ මහවේනෙහි වසන තෝ වාතරොගයෙන් අවසභාවියට පමුණුවනලද්දෙහි කෙසේ වාස කරන්නෙහි ද?
436. මහත් වූ ප්‍රීතිසුඛයෙන් ගරිරය පතුරුවාගෙන ප්‍රත්‍යය රුක්‍ෂය පවා මැඩලමින් වනයෙහි වාස කරන්නෙමි.
437. සප්තබොධායතනයන් ද (ග්‍රඤාදි) පඤ්චානුසංයමයන් ද (ග්‍රඤාදි) පඤ්චබලවර්ගයන් ද වඩමින් ධ්‍යානසුක්‍ෂමතාව සංකීර්ණ අරුපධ්‍යාන සමපන්න වූයෙමි ආසුව රහිත වැ වාස කරන්නෙමි.
438. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මදුණු නො කැලුණු ශුඛවිත්තය එක්වත් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කෙරෙමින් ආසුව රහිත වැ වාස කරන්නෙමි.
439. මාගේ අධ්‍යානම වූත් බාහ්‍ය වූත් යම් ආසුව කෙනෙක් විද්‍යමාන වූහු ද එ හැම ශෙෂ රහිත වැ සිදුනාලද්දහු යම් නුපදනාහ.
440. පඤ්චසකකුශෝ පිරිසිදු දත්නාලද්දහු සිදුනාලද මුල් ඇති වැ සිටිති. දුඛස්‍යයට පාමණියෙමි. මින් මතු පුනභීවයෙක් නැතැ යි.

මෙසේ ආයුෂමත් නිශාතකමුති ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

නිශාතකමුති ස්ථවිරගාථා යි.

6. 1. 12

441. ක්‍රෝධ රහිත වූ (රහත් මගින් ඉදුරන් දමනය කිරීමෙන්) දුන්න වූ සම වූ දිවිපාවානුම් ඇති මැනවින් දහසුතු දහම් දනා (ආසුවයෙන්) විමුක්ත වූ උපශාන්ත වූ (ඉටු අතිවූ අරමුණෙහි නො සැලෙන) තාදී ගුණ ඇතියාහට ක්‍රෝධයෙක් කොසින් ද?
442. යමෙක් තමා කෙරෙහි කිපියහුට පෙරළා කිපේ ද එයින් ඔහට මැ ඉතා අයහපතෙක් වෙයි. කිපියහුට පෙරළා නො කිපෙන්නේ දුර්ග (කෙලා) සංක්‍රාම දිනයි.
443. යමෙක් මෙරමා කිපියා දනා සිහි ඇති වැ (උපෙක්‍ෂායෙන්) ඉවසා ද හෙතෙම තමහට ද මෙරමාහට ද යන දෙදෙනාට හිතයක් කරයි.
444. යම් කෙනෙක් (අයඹී ආචාර) ධර්මයෙහි නො නිපුණ වෙත් ද ඒ බාලජනයෝ තමහට ද මෙරමාහට ද යන දෙදෙනාට (ක්‍රෝධවිශාසි කරනට) පිළියම් කරන එ පුද්ගල 'බාලයෙකැ'යි හඟිති.

445. උපපජ්ජෙ තෙ¹ සචෙ කොඨො ආවජ්ජ කකචුපමං,
උපපජ්ජෙ චෙ රසෙ තණ්හා සුත්තමංසුපමං සර.

446. සචෙ ධාවති විත්තං තෙ කාමෙසු ච සචෙසු ච,
බ්බසං නිග්ගණ්හ සතිසා කිට්ඨාදං විය දුපපසු'නති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා බ්‍රහ්මදන්තො පෙරො ගාථාසො අභාසිත්ථා'ති.

බ්‍රහ්මදන්තපෙරගාථා.

6. 1. 13

447. ජත්තමතිවස්සති විචටං භාතිවස්සති,
තස්මා ජත්තං විචරෙථ ඵලං තං භාතිවස්සති.

448. මච්චුතාඛ්‍යාහතො ලොකො ජරාය පරිවාරිතො,
තණ්හාසලලෙන ඔතිණ්ණො ඉච්ඡාධුපාසිතො² යද.

449. මච්චුතාඛ්‍යාහතො ලොකො පරික්ඛිතො ජරාය ච,
හඤ්ඤති නිච්චමත්තාණො³ පතතදණ්ඩා'ව තක්කරො.

450. ආගච්ජත්තග්ගිබ්බා'ව මච්චු ව්‍යාඨි ජරා තසො,
පච්චුග්ගනතුං බලං නත්ථි ජලො නත්ථි පලාසිතුං.

451. අමොසං දිව්‍යං කඨිරා අපොන බහුකෙන වා
යං යං විජ්ඣතෙ⁴ රතතිං තද්දනං තස්ස ජිවිතං.

452. වරතො තිට්ඨතො වා පි ආසීනසයනස්ස වා,
උපෙති වරිමා රතති න තෙ කාලො පමජ්ජතු'නති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා සිරිමන්දො පෙරො ගාථාසො අභාසිත්ථා'ති.

සිරිමන්දපෙරගාථා.

1. උපපජ්ජෙ - සිමු 1, 2 සහ, PTS 2. ඉච්ඡාධුපාසිතො - සිමු 1, 2.

3. නිච්චමත්තාණො - සිමු 1, 2. 4. විජ්ඣතො - සිමු 1, 2. විහරතෙ - ට

445. ඉදින් (කමටහන්හි යෙදෙන තොපට) ක්‍රෝධය උපදී නම් (බුදුන් වදාළ) කකචුපම අවවාද මෙනෙහි කරව. ඉදින් රසයෙහි තෘණො උපදී නම් පුත්‍රමාංශොපමාව සිහි කරව

446. ඉදින් තොපගේ සිත පස්කම් ගුණයෙහි ද (කාමාදි) භවයෙහි ද දිවේ නම් (එසඳ) වහා සිහියෙන් ගොයම් කන නුපුරා ගොනකු සෙයින් නිගනුව'යි.

මෙසෙයින් ආයුමෙත් බ්‍රහ්මදත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

බ්‍රහ්මදත්ත සංවිරගාථා යි.

6. 1. 13

447. (ආපතති අනාරොචන විසින්) ප්‍රතිච්ඡන්ත වූයේ අභියසින් (ආපතති - කෙලය) වූ කෙරෙයි (තෙමාලයි). විවාහ වූයේ නො වයි. එහෙයින් ප්‍රතිච්ඡන්තය විවාහ කරන්නේ යැ. මෙසේ ඒ ප්‍රතිච්ඡන්තය (ආවාත්වායි - කෙලෙස්වායි) නො වයි.

448. හාම කල්හි සත්ත්වලෝකය මරහු විසින් පහරනලද්දේ යැ. ජරාව විසින් පිරිවරනලද්දේ යැ. තෘණොශලා විසින් බැහැගන්නා ලද්දේ යැ. (අරමුණු පතන) ඊස්සාව විසින් තවනලද්දේ යි.

449. සත්ත්වලෝකය මරහු විසින් පහරනලද්දේ යැ. ජරාව විසින් පිරිකෙව් ද කරනලද්දේ යැ. පෑමිණි දඬුවම් ඇති සොරකු සෙයින් අසරණ වෑ නිරතුරු පෙළෙයි.

450. මරණ යැ ව්‍යාධි යැ ජරා යැ යන තිදෙන ගිනිකඳු සෙයින් එති. ප්‍රතිමලා වෑ පෙරට යන්නට බලයෙක් නැත. (පිටුපෑ) පලායන්නට ජවයෙක් නැති

451. මදින් හෝ බෙහෙවින් හෝ (කරනලද විදෘෂ්ණා මනසිකාර-යෙන්) දවස නො සිත් කරන්නේ යැ. යම් යම් රාත්‍රියක් ඉක්මවා ද එයින් ඔහුගේ ජීවිතය උෟත වෙයි.

452. යන්නාහට වේවයි සිටුනාහට වේවයි හිඳුනාහට වේවයි යයනය කරන්නාහට වේවයි පශ්චිමරාත්‍රිය එළැඹෙයි. තොපට පමාවන්නට මේ කල් නො වේ යයි.

මෙසෙයින් ආයුමෙත් සිරිමඤ්ඤ සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සිරිමඤ්ඤ සංවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

6. 1. 14

453. දිපාදකොයං අසුචි දුග්ගතො පරිහිරති,
නානාකුණපපරිපූරො විසුඛතො තතො තතො.
454. මිභං නිලීනං කුටෙන ඛ්‍යාතො තෙව අමුඛං,
වාහරං විස ලෙපෙන බාධිතො පුට්ඨං.
455. රූපා සඤ්ඤා රතා ගතා ථොට්ඨානං ව මනොරමා,
පඤ්ඤාමගුණා එතෙ ඉතිරූපසම් දිසුරො.
456. යෙ එතා උපසෙවනති රතනවිතා පුට්ඨං,
විසුඛතො කප්පිං සොරං ආවිනනති පුනඛං.
457. යො වෙතා¹ පරිවජෙති සප්පසෙව පදා සිරො,
සො'ම් විතතිකං ලොකෙ සතො සමිතිවතති.
458. කාමෙසවාදිනං දිසවා නෙකමිමං දට්ඨු බෙමතො,
නිසුට්ඨො සබ්බකාමෙහි පතො මෙ ආසවකකො'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා සබ්බකාමී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සබ්බකාමීථෙරගාථා.

ගණ්ඨානං:

උරුවෙලකායපො ව ථෙරො තෙතිව්ඡකාරි ව
මහානාගො ව කුලො ව මාලුඛකා² සප්පසකො,
කාතියානො මිගජාලො ජෙනො සුමනසවගො,
නානාමුනි බ්‍රහ්මදතො සිරිමඤ්ඤා³ සබ්බකාමී ව⁴
ගාථායො වතුරාසිති ථෙරො වෙත්ති වතුරාසිති.

ජකකනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 යො වෙතො - ප, PTS, යො වෙතං - සිමු.1, 2. 2 මාලුකො - සිමු 1.
3 සිරිමඤ්ඤා - සිමු 1 4 සබ්බකාමිකො - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. 1. 14

453. දෙපා ඇති මේ කය නොයෙක් කුණපයෙන් පිරුණේ ඒ ඒ ආරයෙන් අසුචි වැඩිරෙනුයේ අගුඬ වූයේ දුගඳ වූයේ (මල්ගඳ-විලෙවුන් ආදියෙන් සකසා) පරිහරණ කරනුලැබේ.
454. (දළ මලපුඬු ආදී) කුටොපක්‍රමයෙන් සැහවුණු මුවකු හෙයින් බිලියෙන් මසකු හෙයින් වදුරුමලයෙන් වදුරකු හෙයින් (පස්කම්ප්‍ර) පාඨශ්ජනයා පෙළුති.
455. මතරම් රූපයා ශබ්දයා රසයා ගන්ධයා ස්ප්‍රභව්‍යයා යන කෙල පස්කම්ප්‍රණයෝ සත්‍රිරූපයෙහි දක්නාලැබෙත්.
456. රාගයෙන් ඇලුණු සිත් ඇති යම් පාඨශ්ජන කෙනෙක් කෙල සත්‍රින් සෙවන කෙරෙත් ද, ඔහු සොර වූ (සංසාර සංඛ්‍යාත) සුසානය වඩති. පුනර්භවය රැස් කෙරෙති.
457. සමෙක් තුලුන් (සත්‍රින්) පාදයෙන් සප්‍රියතියක් මෙන් දුරු කෙරේ ද හෙතෙම ලොවැ මේ විසතතිකා සංඛ්‍යාත තාමණැව් සිහි ඇති වැ ඉක්මවයි.
458. කාමයෙහි ආදිනව දැකූ තෙනෙක්‍රමාය නිභිය වශයෙන් දැකූ සියලු (ත්‍රේහුමක) කාමයෙන් නික්මගියෙමි. මා විසින් ආසුචික්‍ෂය (නිච්ඡාණය) ලබනලද්දේ සි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් සබ්බකාමි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සබ්බකාමි ස්ථවිරගාථා සි.

උද්‍යානය:

උරුමෙලකාශප ස්ථවිර යැ, තෙකිවකාරී ස්ථවිර යැ, මහානාග ස්ථවිර යැ, කුලල ස්ථවිර යැ, මාලුඛකාස ස්ථවිර යැ, සප්පදසක ස්ථවිර යැ, කාතිසාන ස්ථවිර යැ, මිගජාල ස්ථවිර යැ, ජෙනන ස්ථවිර යැ, සුමින ස්ථවිර යැ, නගානමුනි ස්ථවිර යැ, බ්‍රහ්මදත්ත ස්ථවිර යැ, සිරිමන්ද ස්ථවිර යැ, සබ්බකාමි ස්ථවිර යැ සි මෙහි තෙරහු තුන් දෙනෙකි, ගාථා සුවාසුයෙකි.

ජ්‍යෙෂ්ඨපාතය නිමි.

7. සත්තකනිපාතො

7. 1. 1

459. අලඛකතා සුවසනා මාලහාරී¹ විභුසිතා,
අලඛකකකතාපාද පාදකාරයා වෙසිකා.
460. පාදකා ඔරුහිනාන පුරතො පඤ්ඤිකතා,
සා මං සණ්ඨතන මුදුනා මිහිතපුබ්බං අභාසථ.
461. සුවාසි නිං පබ්බජිතො නිට්ඨාහි මම සාසනෙ,
භුඤ්ඤ මානුසකෙ කාමෙ අහං විතතං දදුමි නෙ.
462. සච්චං තෙ පටිජානාමි අහං වා තෙ හරාමහං,
ගදු ජණ්ණං හවිසාම උභො දණ්ඩපරායනා,
උභො පි පබ්බජිසාම උභයත්ථ කට්ඨාසො.
463. තං ච දිසවාන යාවනතිං වෙසිකං පඤ්ඤිකතං,
අලඛකතං සුවසනං මච්චුපාසං ච ඔසිකිතං.
464. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජථ,
ආදීනවො පාතුරුහු නිබ්බිදු සමතිට්ඨථ.
465. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පසා ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සා විජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉත්ථං සුදං අයසමා සුඤ්ජමුද්දො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

සුඤ්ජමුද්දොත්ථරගාථා.

7. 1. 2

466. පරෙ අමබාටකාරාමෙ චතසණ්ඩලිහි හඳ්දියො,
සමුලං තණ්හමබ්බුයාන තත්ථ හඳ්දො කිකායති²
467. රමනෙතකෙ මුනිබ්බෙහග්ගි³ විණාහි පණ්වෙහි ච,
අහං ච රුකකිමුලයමිං රතො බුද්ධස්ස සාසනෙ.
468. බුද්ධො වෙ⁴ මෙ වරං දජ්ජා සො ච ලබ්බෙථ මෙ වරො,
ගණ්හහං සබ්බලොකස්ස නිච්චං කායගතං සතිං.
469. යෙ මං රුපෙන පාමිංසු යෙ ච සොසෙන අනිගු,
ජඤ්ජරාගචසුපෙනා න මං ජානානි තෙ ජනා.

1. මාලහාරී - සිමු මාලධාරී - මජ්ඣ., PTS 2. හඳ්දොකිකායාති - සිමු 1

හඳ්දොකිකායාති - සිමු 2 3 මුද්දොහගි - සිමු 1, 2

4 ව - සිමු 1, 2, ප, PTS.

7. සත්තකනිපාතය

7. 1. 1

459. (හත්තාභරණ පාදභරණයෙන්) අලඛිකාන වූ (හදනාලද) සුඤ්ජර වසත්‍ර ඇති, (පාලාදි) මල්දම් ඇති, (මල්ගදවිලෙවුනින්) සැරසුණු ලාරසින් රැඳු පාසුවල ඇති වෙසගනක් රත්මිරිවැසි පයලා සිටියා යැ.

460. ඔ තොමෝ වහන්සඟල මුද්‍රා ඉදිරියෙහි ඇදිලි බැඳ සිටියා මුද්‍ර මොළොක් මිහිරි තෙපුල් පෙරවූ කොට තෙල වදන් කීවා යැ:

461. “පැවිදි වූ තෙපි යෞවන වවු, මාගේ වචනයෙහි සිටුව, මිනිස්කම්-සුව වලඳව, තොපට මම සම්පත් දෙමි.

462. තොපට සත්‍යය පිළින කෙරෙමි. (සපථ පිණිස) මම තොපට ගිනි හෝ ගෙනෙමි. යම් දවසෙකද අපි දෙදෙන මහලු වැ දණ්ඩ-පරායත වමෝද, (එකල්හි) දෙදෙන මැ පැවිදි වමිහ. ඒ දෙලොවැ දිනීමෙක් වෙයි” කියා යි.

463. අලඛිකාන වූ හදනාලද සුඤ්ජරවසත්‍ර ඇති දමනලද මලසුඬුවක් වැනි වූ ඇදිලි බැඳ අගදනා ඒ වෙසගන දැකැ-

464. එහෙයින් මට යෝනිසොමනසිකාර උපත, ආදිනව පහල විය. නිජේදඤ්ඤාය (මාගේ හෘදයෙහි) පිහිටියේ යි.

465. ඉක්බිති මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) විමුක්ත විය. ඛමියාගේ සුඛමිතාව බලව. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යා ලබනලද යැ. බුදු-සසුන් කරනලද යි”

මෙසේ ආයුෂමත් සුඤ්ජරසමුද්‍රා සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සුඤ්ජරසමුද්‍රා සංවිරගාථා යි.

7. 1. 2

466. හඳිග තෙම ශ්‍රේෂ්ඨ වූ අඛොටක අරමිහි වනලාභාබෙහි අවිද්‍යාව සහිත තාමණාව උපුරා සුඤ්ජර වූයේ එහි ධ්‍යාන කෙරෙයි.

467. ඇතැම් කෙනෙක් මිහිඟුබෙරයෙන් විණායෙන් පණාබෙරයෙන් රමණය කෙරෙති. මම වූකලී බුදුසසුන්හි ඇලුණෙමි රුක්මුල්හි සිත් අලවා වෙසෙමි.

468. ඉදින් බුදුරජාණන් වහන්සේ මට වරයක් දෙනසේක් නම් ඒ වරයක් (මහදෙල සෙයින්) මා විසින් ලබනලද්දේ වී නම් මම මුළුලොවට තිනි කායගතාසිති භාවනාව ගනිමි.

469. යම් කෙනෙක් (ලකුණක) රූප හෙතෙයෙන් මට අවමන් කළාහු ද යම් කෙනෙකුත් මධුරස්සර හෙතෙයෙන් අනුගත වූවාහු (බුහුමන් කළාහු) ද ඡන්දරාග වශයට පමිණි ඒ (දව්විධ) ජනයෝ මා නො දනිති.

470. අජකිත්තං ච න ජානාති බග්ගිඤ්ඤා ච න පසස්සති,
සමන්තාචරණො ඛාලො ස වෙ සොසෙන වුය්‍යති.
471. අජකිත්තං ච න ජානාති බග්ගිඤ්ඤා ච විපසස්සති,
බග්ගිඤ්ඤා ඵලදස්සාචි සො'පි සොසෙන වුය්‍යති.
472. අජකිත්තං ච පජානාති බග්ගිඤ්ඤා ච විපසස්සති,
අනාචරණදස්සාචි න සො සොසෙන වුය්‍යති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ලකුණකහද්දියො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

ලකුණකහද්දියථෙරගාථා.

7. 1. 3

473. එකපුත්තො අහං ආසිං පියො මාතු පියො පිතු.
බහුති චතවරියාති ලද්ධො ආයාචනාති ව.
474. තෙ ව මං අනුකම්පාය අත්ථකාමා භිතෙසිනො,
උගො පිතා ච මාතා ච බුද්ධස්ස උපනාමසුං.
475. කිච්ඡා ලද්ධො අයං පුත්තො සුබුමාලො සුබෙබ්බිනො,
ඉමං දදාමි තෙ නාථ ජිනස්ස පරිවාරකං.¹
476. සත්ථා ව මං පරිග්ගස්ස ආනන්දං එකදමුචි,
පබ්බාජෙති ඉමං බිප්පං ගෙස්සන්තාජාතියො අයං.
477. පබ්බාජෙත්වාන මං සත්ථා විහාරං පාවිසී ජිනො,
අනොග්ගහස්මිං සුරියස්මිං තතො විතතං විමුච්චි මෙ.
478. තතො සත්ථා තිරංකත්වා පරිසල්ලානවුට්ඨිනො,
එති හද්දා'ති මං ආහ සා මෙ ආසුප්පමපදා.
479. ජාතියා සත්තචස්සෙන ලද්ධා මෙ උපසම්පදා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා අගො ධම්මසුඛම්මනා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හද්දො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

හද්දථෙරගාථා.

1 උරිමාරිකං - සිමු. 1, 2

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

470. ඇතුළතත් නො දකිසි, පිටතත් නො දකිසි. බාල තෙම ගාත් පසින් ආවරණ ඇතියේ යැ හේ එකත්තෙන් සෝඡයෙන් අදනාලාබේ.

471. යමෙක් ඇතුළත නො දනී ද එතෙකුළුවත් පිටත (ශ්‍රැතියෙන් හෝ ආකලා සාලාකීමෙන්) දකී ද පිටත එල පමණක් දක්නා ගෙ ද සොඡයෙන් අදනාලාබේ.

472. යමෙක් ඇතුළතත් (අශෙකසෙසිලාදිගුණ) දනී ද පිටතත් (ආකලාපසම්පන්නිආදිය) දකී ද ආවරණ රහිත වැ දක්නා එ ආයඝී පුද්ගල තෙම සොඡයෙන් නො අදනාලාබේ යයි.

මෙසේ ආයුෂමත් ලකුණකගද්දීය සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

ලකුණකගද්දීය සථවිරගාථා යි.

7. 1. 3

473. මම බොහෝ ව්‍යවයාචිතයෙන් ද ආයාචනාවන්ගෙන් ද ලබනලද මවුහට ප්‍රිය වූ පියාහට ප්‍රිය වූ එක් මැ පුත්‍රයා වීම.

474. එ මවුත් පියාත් දෙදෙන මට වැඩ කැමැත්තාහු හිත කැමැත්තාහු අනුකම්පා පිණිස මා බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්පතට පැමිණවූහ.

475. “සාමනී, මෙ පුත්‍ර තෙම දුකසේ ‘ලබනලද්දේ යැ, සියුමැලි යැ, සුවසේ වඩනලද්දේ යැ, මොහු අතැවැසි කොට ජීන වූ නුඹ වහන්සේට දෙමහ”යි.

476. ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේත් මා පිළිගෙන අනද තෙරණුවන්ට තෙල කරුණ වදාලහ: “මොහු වහා පැවිදි කරවා, මෙ දරු ශ්‍රෙණු පුරුෂයෙක් වන්නේ යැ” යි.

477. ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ මා පැවිදි කරවා විහාරයට වැඩ වදාලහ. හිරු අක්කයට නො යන තෙක් මැ ඒ වදානාරම්භයෙන් නො බෝ වෙලායෙහි මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) විමුක්ත විය.

478. එක්කිනි ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ සමවත් එලසමවත් හැරපියා පිළිකලනින් නැගිසිටි සේක් ‘එව හදුයෙකි’යි මට වදාලහ. ඒ මාගේ උපසම්පද වී.

479. උපතින් සත්භාවිවිදි වූ මා විසින් උපසම්පත් ලබනලද යැ, ත්‍රිවිදු ලබනලද යැ. ධම්මාගේ සුධම්මාව ආශවයඝී යැ” යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් හදු සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

හදු සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. 1. 4

480. දිස්වා පාසාදන්තොං වඩ්ඛමන්තං නරුත්තමං,
තත්තං උපසඛිකමම වන්දිසං පුරිසුත්තමං.
481. එකංසං වීවරං කන්ධා සංහරිත්වාන පාණයො,¹
අනුච්ඛිකමිස්සං වීරජං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
482. තතො පඤ්ඤා අපුච්ඡි මං පඤ්ඤානං කොවිදො වීදු,
අච්ඡමානි ච අභිතො ච ව්‍යාකාසිං සඤ්ඤො අහං.
483. විස්සජ්ජිතෙසු පඤ්ඤාසු අනුමොදි තථාගතො,
භික්ඛුසඛිකං විලොකෙත්වා ඉමමිත්තං අභාසථ.
484. ලාභා අඛිනානමගධානං යෙසංසං පරිභුක්ඛති,
වීවරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චයං සයනාසනං,
පච්චුට්ඨානං ච සාමිවිං තෙසං ලාභාති වාමුචි.²
485. අජ්ජතග්ගෙ මං සොපාක දස්සනාසුපසඛිකම,³
එතා වෙච තෙ සොපාක භවතු උපසම්පදා.
486. ජාතියා සත්තවස්සොහං ලභ්බාන උපසම්පදං,
ධාරෙමි අනත්තං දෙහං අහො ධම්මසුධම්මතා'ති.

ඉත්තං සුදං අංගස්වා සොපාකො පේරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

සොපාකසෙවරගාථා.

7. 1. 5

487. සරෙ භතේති භඤ්ඤිත්වා කන්ධාන කුච්ඡමච්ඡිසං,
තෙන මෙ සරභඤ්ඤාති නාමං සමමුත්තියා අනු.
488. න මග්ගං කප්පතෙ අජ්ජ සරෙ භතේති භඤ්ඤිතුං,
සික්ඛාපදා නො පඤ්ඤාත්තා ගොතමෙන යසස්සිනා.
489. සකලං සමත්තං රොගං සරභඤ්ඤා නාගුසං⁴ පුබ්බෙ,
සො'යං රොගො දිට්ඨො චචනකරෙනාතිදෙමස්ස.
490. යෙනෙව මග්ගෙන ගතො විපස්සි
යෙනෙව මග්ගෙන සිඛි ච වෙස්සතු,
කකුසානිකොණ්ඨමනා ච කස්සපො
තෙනඤ්ඤොතෙ අගමාසි ගොතමො.

1. පඨකො - PTS 2. වමුචි - සිමු 1, 2 3. දස්සනාසුපසඛිකම - සිමු 1, 2
දස්සනාසොපසඛිකම - PTS 4. නාගුසං - සිමු 1.

7. 1. 4

480. ගඤ්ඤාචරිතයායෙහි සක්මන් කරන පුරුෂොත්තනමයන් වහන්සේ දැකූ එහි උන් වහන්සේ කරා එළැඹූ පුරුෂොත්තමයන් වහන්සේ වැන්දෙමි.

481. සිවුර එකස් කොට පෙරෙවූ දෙ අත් එක් කොට (ඇඳිලිබැඳ-ගෙන) හැම සන්නට උතුම් වූ විගතරජස් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව සක්මන් කෙළෙමි.

482. ඉක්බිති ප්‍රශ්නයෙහි නිපුණ වූ සඵලයන් වහන්සේ මාගෙන් කුමාරක ප්‍රශ්නයන් විචාලයේක. මම නො තැකිගත්තෙමි ද නො බිය වූයෙමි ද ශාක්‍යයන් වහන්සේට ප්‍රශ්නව්‍යාකරණ (විසඳුන්) කෙළෙමි.

483. පැහ විසඳූ කල්හි තථාගතයන් වහන්සේ අනුමෝදන් වූහ. ගිඤ්ඤාචරිතයා බලා මෙ කරුණ වදාලහ:

484. “මේ සෝපාක යම් කෙනකුත්ගේ සිවුරු පිඬුවා ගිලන්පස සෙනසුන් වලද නම් ඒ අතුමගබ දනවු වැසියනට ලාභයෙකි. දැකූ හුනස්තෙන් නැගිසිවිහු ද සාම්පිකමී ද ඔවුනට ලාභයෙකැ’යි වදාලහ.

485. සෝපාකයෙහි, අද පටන් දක්නා පිණිස මා කරා එළැඹෙව්. සෝපාකයෙහි, තෙල ප්‍රශ්නව්‍යාකරණය මැ තොපගේ උපසම්පද වේවා”යි.

486. මම උපතින් සන්භාවිතවූ වූයෙමි උපසම්පත් ලැබූගෙන අනන්ත ගරීර ධරමි. ධම්මාගේ සුධම්මාව ආශ්වාසී නියා යැ’යි.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් සෝපාක සංවරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සෝපාක සංවරගාථා යි.

7. 1. 5

487. (මම) ගීතණ අතින් බිඳගෙන පන්සලක් කොටගෙන වාස කෙළෙමි. එයින් මට ‘සරහභිත’ යයි නමෙක් සම්මුතියෙන් විය.

488. අද මට ගීතණ අතින් බිඳිනට නො කැප වෙයි. යහස්වී වූ ගොසුම්ගොසුවන් විසින් අපට සිබපද පනවනලදි.

489. සරහභිත වූ මම (ශාක්‍යයන් වහන්සේගේ අවවාදලාභයට) පෙර සියලු (උපාදානසකකි සංකිත්ත) රෝගය නිරවශෙෂ කොට නුදුටිමි. දෙවැනිදේව බුදුන්ගේ චරිතය කරන මා විසින් ඒ රෝගය දක්නාලද්දේ යැ.

490. යම් මැ මහෙකින් විපසයි බුදුහු වැඩිසේක් නම් යම් මැ මහෙකින් සිබි බුදුහු ද වෙසසඟු බුදුහු ද කකුසද බුදුහු ද කොණාගමන බුදුහු ද කාශ්‍යප බුදුහු ද වැඩි සේක් නම් එමගින් ගෞතම බුදුහු වැඩිසේක.

491. චිත්තණ්හො අනාදනා සත්ත වුද්ධා බයොගධා,
යෙහයං¹ දෙසිතො බමෙමා ධම්මභූතෙහි තාදිහි
492. චත්තාරි අරියසම්මානි අනුකම්පාස පාණිනං,
දුක්ඛං සමුදයො මග්ගො නිරෝධො දුක්ඛසංඛයො.
493. යසම් චිත්තතතෙ දුක්ඛං සංසාරයම් අනන්තකං,
හෙද ඉමස්ස කායස්ස ජීවිතස්ස ච සංඛයා,
අඤ්ඤා පුනබ්බවො නත්ති සුචිත්තතොමහි සබ්බඛි'ති.

ඉදං පුදං අතස්මා සරහඬො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සරහඬොධරගාථා.

තසුඤ්ඤානං

සුඤ්ඤාදො ථෙරො ථෙරො ලකුණ්ඩද්දියො,
ගදො ථෙරො ච සොපාකො සරහඬො මහාඉසි,
සත්තකෙ පඤ්ඤා ථෙරා ගාථායො පඤ්ඤානංසති'ති.

සත්තකනිපාතො නිට්ඨිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

491. දුරු කළ තෘෂණා ඇති උපාදාන රහිත වූ නිවහෙහි පිහිටි (විපසයි ආදී) සත් වුදු කෙනෙකි. (භවලොවුතුරු) දහමින් උපත් තාදීගුණ ඇති උත් වහන්සේ විසින් මෙ දහම දෙසනලදි:

492. (උපාදානසකකිපඤ්චක සංකිපාත) දුඛ යැ (දුකට කරුණු වූ තෘෂණා සංකිපාත) සමුදය යැ (දුඛනිරෝධයට උපාය වූ ආර්ය-මාර්ග යැ (අධිගත) යම් නිරෝධයෙකි සසර අනන්ත වූ දුක නවති ද ඒ දුඛසංය වූ නිරෝධ යැ යන සතර ආර්යසත්‍යයෝ සත්ත්වයනට අනුකම්පා පිණිස දෙසනලදහ.

493. මේ (පඤ්චසකකි) කායයාගේ භේදයෙනුදු ජීවිතෙත්‍රියයාගේ සංය වීමෙනුදු මතු අන්‍ය පුනභීවයෙක් නැත. හැම තැන්හි (කෙලෙසුන්ගෙන් ද හවයෙන් ද, මොනොවට මිදුණෙමි'යි

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් සරහඬන සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සරහඬන සථවිරගාථා යි.

උද්දනම:

සුඤ්ජරසමුද්ද සථවිර යැ, ලකුණටකහද්දිය සථවිර යැ, හද්ද සථවිර යැ, සෝපාක සථවිර යැ, මහර්මි සරහඬන සථවිර යැ යි සත්තකනිපාතයෙහි තෙරහු පස් දෙනෙකි. ගාථා පන්තියෙකි.

සත්තකනිපාතය නිමි.

8. අට්ඨකනිපාතො.

8. 1. 1

494. කමමං ඛහුකං න කාරසෙ
පරිච්ඡේදය ජනං න උයසමෙ,
සො උසසුකෙකා රසානුගිඤ්ඤො
අත්ථං ඊඤ්ඤති යො සුඛාඛිවංගො.
495. පඤ්ඤා'ති ගි නං අවේදසුං¹
යායං වන්දනසුජ්ඣා කුලෙසු,
සුමුමං සලලං දුරුඛබ්බං
සකකාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජගො.
496. න පරස්සපනිධාය කමමං මච්චස්ස පාසකං,
අත්තනා තං න සෙවෙය්‍ය කමමඛන්ඩුති මාතියා.
497. න පරෙ වචනා වොරො න පරෙ වචනා මුති,
අත්තා ව නං² යථා වෙතති³ දෙව්‍යා'පි නං තථා විදුං.⁴
498. පරෙ ව න විජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ච තත්ථ විජානන්ති තතො සමමන්ති මෙධගා.
499. ජීවතෙ වා'පි සප්පඤ්ඤා අපි විත්තපරික්ඛයො,⁵
පඤ්ඤාය ව අලංගෙන විත්තවා'පි න ජීවති.
500. සබ්බං සුඤ්ඤා'ති සොතෙන සබ්බං පස්සති චක්ඛුතා,
න ච දිට්ඨං සුතං ධිරො සබ්බං උජ්ඣිතුමරහති.
501. චක්ඛුමාස්ස⁶ යථා අකො සොතවා ඛධිරො යථා,
පඤ්ඤායාස්ස යථා මුගො ඛලවා දුඛබලොරිච්ච,
අථ අත්ථෙ සමුප්පනෙන සයෙථ මත්තායික'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්සා මහාකම්මායනො පෙරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

මහාඛම්මායනපඤ්ඤාපාටා.

1 පවේදසුං - සිමු 1, 2 2 අත්තාතං - ප, PTS 3 යථා, වෙති - PTS

4 විදු - PTS 5 විත්තපරික්ඛයො - සිමු 1 විත්තපරික්ඛයො - සිමු 2, PTS

6 චක්ඛුමාස්ස - සිමු 1, 2, ප, PTS.

8. අට්ඨකනිපාතය.

8. 1. 1

494. බොහෝ වූ නවහම් නො කරවන්නේ යැ. (ගණසංඛ්‍යාණිකායෙන් වෙන් වීම් විසින්) ජනයා හරහේ යැ. (සිටුපස පිණිස) උත්සාහ නො කරන්නේ යැ. ප්‍රත්‍යයෙහි උත්සුක වූ රජයෙහි හිඳු වූ ඒ මහණ සුව එළවන යම් අථයෙක් වේ නම් ඒ අථය හරහේ යැ.
495. කුලයෙහි යම් මේ වැළුම් පිදුම් වේ ද එය පඩිකයෙක් මැ යයි ද උගුළුවාලිය නොහෙන සිහුම් හුලෙකැයි ද (අය්‍යායෝ) දත්ත. සත්කාරය කාපුරුෂයා විසින් නො හල හැක්ක.
496. මෙරමා ලවා පච්ඡාසම් නො කරවන්නේ යැ. තෙමේ ඒ පච්ඡාසම් නො සෙටුනේ යැ. යම් හෙයෙකින් සත්තයෝ කමීය බන්ධු කොට ඇත්තාහු ද එහෙයිනි.
497. මෙරමා බසින් සොරෙක් නො වෙයි, මෙරමා බසින් මුනිවරයෙක් ද නො වෙයි. තෙමේ යම්භේ ඔහු දැනී නම් දෙවියෝ ද ඔහු එසේ දැනී.
498. බාල වූ අන්‍යයෝ “ඇපි මෙලොවා මැරෙම්භ”යි නො දනිති. එහි ලා යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් (‘ඇපි මැරෙම්භ’යි) දනිත් ද, ඒ හේතුයෙන් පරහිංසාවෝ සන්තිදෙත්.
499. සප්‍රාඥ තෙම වනයෙන් පිරිහුණේ නමුදු ජීවත් වේ මැ යි. එතෙකුදු වත් ප්‍රඥව නො ලැබීමෙන් වනය ඇත්තේ නමුදු ජීවත් නො වේ.
500. කනිත් සියල්ල අසයි, ඇසින් සියල්ල දකියි, ප්‍රාඥ තෙම දුටු ඇසු සියල්ල හරනට හෝ ගන්නට නිසි නො වෙයි.
501. ඇත් ඇත්තේ නමුදු (නො බැලියයුත්තෙහි) අතියකු මෙන් වන්නේ යැ, කන් ඇත්තේ නමුදු (නො ඇසිය යුත්තෙහි) බිහිරකු මෙන් වන්නේ යැ, නුවණැත්තේ නමුදු (නො දතයුත්තෙහි) මුසයකු මෙන් වන්නේ යැ බල ඇත්තේ නමුදු (නො කටයුත්තෙහි) දුබලයකු මෙන් වන්නේ යැ, යළි නො කටයුතු දෑයක් එලැබැසිවි කල්හි මරඇඳ හෝනකු සෙයින් හෝතේ යැ’යි.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් මහාකම්මායන සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

මහාකම්මායන සංවිරයා ඩි.

8. 1. 2

502. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
ස වෙ තාදිසකො හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
501. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
ගුහනආරො සද්ද හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
504. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
කල්යාණසිලො සො¹ හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
- 505 අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
කල්යාණමිතො සො¹ හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
506. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො.
කල්යාණපඤ්ඤා සො¹ හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
507. යස්ස සඤ්ඤා තථාගතො අවලං සුපාතිට්ඨිතා
සිලං ච යස්ස කල්යාණං අරියකතං පසංසිතං.
508. සබ්බෙ පසාදෙ යස්සඤ්ඤි උජ්ඣතං ච දස්සනං,
අද්දුට්ඨොති තං අනු අමොසං තස්ස ජීවිතං.
509. තස්මා සඤ්ඤා ච සිලං ච පසාදා ධම්මදස්සනං,
අනුසුඤ්ඤා මෙධාච්ඡි සරං බුද්ධානසංසන්තති.

ඉතිං සුදං අයස්මා සිටිමිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිටිමිතපෙරගාථා.

8. 1. 2

502. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නැති එබඳු වූ යම් මහණෙක් ඇද්ද, හේ යථොක්ක ප්‍රති-පත්තියෙන් ඒකාන්තයෙන් පරලොචා ශෝක නො කරයි.
503. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නැති පිසු (කායාදි) දොර ඇති මහණ මෙසේ හැම කල්හි පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
504. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නො කියන කලණයිල් ඇති එ මහණ මෙසේ පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
505. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නො කියන කලණමිතුරන් ඇති එ මහණ මෙසේ පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
506. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනු-බස් නො කියන කලණපෑන ඇති ඒ මහණ මෙසේ පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
507. යමක්හුගේ ශ්‍රද්ධාව තථාගතයන් කෙරෙහි අවල වූ මොනොවට පිහිටියා ද යමක්හුගේ ශීලය ද කල්‍යාණ වූයේ ආයතීයනට ප්‍රිය වූයේ පසස්තාරද්දේ වේ ද-
508. සබ්බසා කෙරෙහි ප්‍රසාදය යමක්හට ඇද්ද, (අවල වූ පිහිටියේ වේ ද) සාත්‍ර වූ දග්ගියන් යමක්හට ඇද්ද, (අවල වූ පිහිටියේවේ ද,) ඒ පුද්ගලයා 'නොදිළිලු යා'යි කීහු. ඔහුගේ ජීවිතය නො සිස් වෙයි.
509. එහෙයින් නුවණැත්තේ බුදුන්ගේ අනුසසුන් සිහි කෙරෙමින් ශ්‍රද්ධායෙහි ද ශීලයෙහි ද ප්‍රසාදයෙහි ද ධර්මදග්ගියෙහි ද යෙදෙන්නේ යයි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමන් සිරිමිත්ත සාවරයන් වහන්සේ ශාරා වදාලන.

සිරිමිත්ත සාවරගාරා සි

8. 1 8

510. යද පඤ්ඤානිං සත්ථාරමකුතොගං,
තතො මෙ අසු සංවෙගො පසංඝිතො පුරිසුත්තමං.
511. සිරිං ගජෙහි පාදෙහි යො පණාමෙය්‍ය ආගතං,
එතාදිසං සො සත්ථාරං ආරාධෙති; විරාධයෙ.
512. තදහං¹ පුත්තදුරං ච ධනධිකදුරං ච ඡබ්බසිං,
කෙසමසුනි ඡෙදෙති;² පබ්බජිං අභගාරිකං.
513. සිකාසාඨ්ථසමපනො; ඉඤ්ඤෙසු සුසංවුතො,
තමස්සමානො සමබුද්ධං විහාසිං අපරාජිතො.
514. තතො මෙ පණ්ඩිතො ආසි චෙතසො අභිපත්තිනො,
න තිසිදෙ මුසුත්තමං තණ්හාසලො අනුගතො.
515. තස්ස මෙවං විහරතො පස්ස විරිඨපරික්කමං,³
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා; කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
516. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකුට්ඨං⁴ විසොධිතං,
අරහා දකඛ්ඤායොග්ගි විපපමුත්තො; තිරුපධි.
517. තතො රත්තා; විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤාමනං පති,
සබ්බං තණ්හං විසොසෙති; පලලභෙකක උපාච්ඡි'නි.

ඉතං සුදං ආයස්මා මහාපඤ්ඤා පථරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහාපඤ්ඤා පථරගාථා.

කසුප්පානං:

මහාකච්චායනො පථරො; සිරිමිත්තො මහාපඤ්ඤා,
එතෙ අට්ඨකනිපාතමි ගාථායො චතුර්විසති'ති.

අට්ඨකනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 යදහං - මජ්ඣ. 2 කෙසමසුනං නිජෙදෙති, - සිමු 1 2 විරිඨපරික්කමං - මජ්ඣ.
දිබ්බවකුට්ඨං - මජ්ඣ.

8. 1. 8

510. යම් දවසෙකැ කොසිනුත් බිය නැති ශාක්‍යාන් වහන්සේ පලමු කොට දිව්මි ද, ඉක්බිති ඒ පුරුෂොත්තමයා දැකැ මට සංවේග උපත.
511. යමෙක් ගෙට ආ සිරිකත අතින් පසින් (පැහැරැ) පලවන්නේ ද හෙතෙම මෙබඳු ශාක්‍යාන් ආරාධනය කොට (උන් වහන්සේගේ අවවාද නො කිරීමෙන් නව්ම ඤාණය) වරදෙන් යැ.
512. එකල්හි මම අභුදරුවන් ද ධනධාන්‍ය ද හළිමි. කෙහෙරවුළු බහා සසුන්හි පැවිදි වීම.
513. අභිගිලශික්‍ෂායෙන් හා ප්‍රඥාන ශික්‍ෂාපද සංඛ්‍යාත සාප්ඵයෙන් යුක්ත වූයෙමි ඉන්ද්‍රියයන්හි මනා සංවර ඇතියෙමි අපරාජිත වූයෙමි සම්බුදුන් වදිමින් විසිමි.
514. ඉක්බිති මට සිතින් පතනලද ප්‍රණීධියෙක් විය: ‘තෘෂණා නමැති හුල නො උපුළු කල්හි මොහොතකුදු නො හිඳිනෙමි’ කියා සි.
515. මෙසේ වසන ඒ මාගේ විශ්ඵපරාක්‍රමය බලව. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලදි.
516. පෙරවිසූ කඳු පිළිවෙල දනිමි. දිවැස පිරිසුදු කරනලදි කෙලෙසුන් කෙරෙත් මිදුණු, උපධි රහිත වූ, දක්‍ෂිණාභි වූ රහතෙක් වෙමි.
517. ඉක්බිති රැසිමිමෙ ගිරු උදවත් මැ සියලු තෘෂණාව විශලාපියා පලක් බැඳ හුන්නෙමි’යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් මහාපඤ්ඤා සඵරියත් වහන්සේ ගථා වදාලහ.

මහාපඤ්ඤා සඵරියා ධා සි.

උද්දානය:

මහකාසයින් තෙරණුවෝ යැ, සිරිමිත්ත තෙරණුවෝ යැ, මහාපඤ්ඤා තෙරණුවෝ යැ, යන තෙරවරු අට්ඨකතිපාතයෙහි වෙනි, ගාථා සූචිත්තෙකි.

අට්ඨකතිපාතය නිමි.

9. නවකතිපාඨො.

9. 1. 1

518. යද දුක්ඛං ජරාමරණන්ති පඤ්ඤිතො
අවිදුසු යත්ථ සිත්තා පුට්ඨජානා,
දුක්ඛං පරිඤ්ඤාය සතොව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

519. යද දුක්ඛස්සාවහනිං විසතතිකං
පපඤ්චසම්ඝාට දුඛාබ්චාසිතිං,¹
තණ්හං පහත්තාන² සතොව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

520. යද සිවං දො චතුර්ඛග්ගාමිනං
මග්ගතතමං සබ්බකිලෙසසොධනං,
පඤ්ඤාය පසයිති සතොව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

521. යද අසොකං විරජං අසබ්බිතං
සත්තං පදං සබ්බකිලෙසසොධනං,
භාවෙති සඤ්ඤාජනබ්බතච්ඡිදං
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

522. යද නභො ගජ්ජති මෙඤ්ජුඤ්ඤිති
ධාරාකුලා විභගපථො⁴ සමත්තතො,
තික්ඛු ච පබ්භාරගතො'ව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති

523. යද නදීතං කුසුමාකුලානං
විචිත්තවානෙය්‍යවටංසකානං,
තිරෙ තිසිනෙතා සමණො'ව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

524. යද නිසීථො රතිතමති කානතො
දෙවො ගලන්තමති හදන්ති දුසිනො,
තික්ඛු ච පබ්භාරගතො'ව ක්කායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

1 දුක්ඛාබ්චාසිතිං - ප, දුක්ඛාබ්චාසිතිං - PTS 2 පහත්තාන - සිමු 1, 2
3 විභගපථො - ආය, PTS

9. නවකතිපාතය

9. 1. 1

518 'ජරාමරණය දුකැ' යි (යථාභූත කොට) නො දන්නා පෘථග්-ජනගෝ යම් පසුප්‍රපාදනසකාන්තයෙකැ බැඳුණාහු ද, ඒ දුක නුවණැති මහණ යම් කලෙකැ (මාගීඥනගෙන්) පිරිසිදු දැනැ සිහි ඇති වෑ මැ (ලක්ෂණොපනිධ්‍යාන විසින්) ධ්‍යාන කෙරේ ද, ඒ (විදගීනාමාගී-ඵල) රතියට වඩා පරමතර රතියක් නො ලබයි.

519 යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) දුක් ඵලවන විසතතිකා නම් වූ (රාගාදි) ප්‍රපඤ්ච හා (ප්‍රවෘත්ති දුඃඛ) ඝට්ඨනාව හා දුක් දනවන තෘණොච ප්‍රහාණ කොට සිහි ඇති වෑ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකලා) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

520. යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) ක්ෂේම වූ මාගීයන් අතුරෙහි උත්තම වූ හැම කෙලෙස් සෝදගරිත ආර්යාද්‍යායාමන මාගීය නුවණින් දුකැ සිහි ඇති වෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකලා) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

521. යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) ශෝක රහිත වූ පහවූ (රාගාදි) රජස් ඇති (ප්‍රත්‍යයන් විසින් නො කරනලද හෙයින්) අසංසකාන වූ හැම කෙලෙස් සෝදගරිත කාරණ වූ සංයෝජන සංඛ්‍යාත බකුභ සිදුහා ශාන්ත වූ (නිජාණ) පදය වඩා ද (ඵකලා) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

522. යම් කලෙකැ අහස්හි දිවබෙර ගුගුරා ද (මෙඝගජීනා කෙරේ ද) නුබකුසා හාත්පසින් වැසිදහර ගැවසුණේ ද මහණ තෙමේත් පබ්බාරගත වෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද ඵකල්හි ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

523 යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) විසිතුරු වනකුසුම්කාන් ඇති ගිලිහුණු කුසුමින් ගැවැසිගත් හදින්ගේ තීරයෙහි හුන්නේ (උතුරු-මිතිස්දමින්) සුන්දරයින් ඇතිවෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකල්හි) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො විදි සි.

524. යම් කලෙකැ රෑය ජනශූන්‍ය වනයෙහි වැසිදහර ගලනා කල්හි ව්‍යාලමාගගෝ නද දෙත් ද මහණ තෙමේත් ගල්බෙයද වාසගත වෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකල්හි) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො විදි සි.

525. යදු විතකෙක උපරුකිගතතනො
නගනතරෙ නගවිවරං සමසසිතො,
විතගුරො විතතබ්බලො'ව¹ ක්කියති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති.

526. යදු සුඛි මලබ්බලොකනාසතො
නිරග්ගලො නිබ්බතථො විසලො,
සබ්බාසවෙ බ්‍යන්තිකතො'ව ක්කියති
තතො රතීං පරමතරං න විජුති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා භූතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

භූතථෙරගාථා.

තස්සදුතං:

භූතො තථදුසො ථෙරො ඵකො බග්ගවිසාණවා,
නවකච්ඡි නිපාතච්ඡි ගාථායො'පි ඉමා නවා'ති.

නවකනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 විතතබ්බලො - සිමු 2. විතබ්බලො - සිමු. 1

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

525. යම් කලෙකැ තමාගේ (සන්තානයෙහි කාමාදි) විතකීයත් වලකා පථිත අතුරෙහි ගල්ගුහා ඇසුරු කෙලේ පහවූ (කෙලක) දරථ ඇති වැ ප්‍රතිණ වූ වෙතොඛිල ඇති වැ බ්‍යාන කෙරේ ද (එකල්හි) එයට වැඩි පරමිතර රතියක් නොවිදිසි.

526. යම් කලෙකැ නුවණැති මහණ (බ්‍යානසුඛයෙන්) සුඛිත වැ (රාගාදි) මල හා වෙතොඛිල හා ශෝක භසන (අවිද්‍යා සංඛ්‍යාත) අගුළු රහිත වැ තෘෂ්ණා රහිත වැ පහවූ (රාගාදි) සුල් ඇති වැ සියලු ආසුචියත් විතතාන්ත කෙලේ මැ බ්‍යාන කෙරේ ද (එකල්හි) එයට වැඩි පරමිතර රතියක් නොවිදි යයි.

මෙතෙසින් ආයුෂ්මත් භූත සංවිරගත් වහන්සේ ගාථා වදාලන.

භූත සංවිරගාථා යි.

උද්දානය:

නවකනිපාතයෙහි බ්‍යානවිමර්ශවත් වූ සත්‍යය දක්වා භූත නම් වූ එක් තෙර කෙනෙකි, ගාථා ද මේ නවයයි.

නවකනිපාතය නිමි.

10. දසකතිපාඨො.

10. 1. 1

527. අඛාරිනො දුති දුමා හදනෙත
ඵලෙසිනො ඡදනං විප්පායං,
තෙ අච්චිමනෙතා'ව පහාසයනති
සමයො මහාවීර හගිරථානං.¹
528. දුමාති ඵුලලාති මනෙරමාති
සමනනනො සබ්බදිසා පවනති,²
පතනං පහාය ඵලමාසසානා
කාලො ඉතො පක්කමනාය වීර.
529. තෙව්භිසිතං න පනාතිඋණං
සුඛා උතු අභිනිසා හදනෙත,
පස්සනතු නං සාකිසා කොප්පිතා ව
පච්ඡාමුඛං රොහිණිං තාරගනනං.³
530. අසාය කසනෙ⁴ බෙතනං ඩිජං අසාය වප්පති,⁵
අසාය වාණිජා යනති සමුද්දං ධනගාරකා,
යාය අසාය තිට්ඨාමි සා මෙ අසා සමඡකිතු.
531. පුතපුතං වෙව වපනති ඩිජං
පුතපුතං වස්සති දෙවරාජා,
පුතපුතං බෙතනං කසනති කස්සකා
පුතපුතං ධඤ්ඤාමුපෙති රට්ඨං.
532. පුතපුතං යාවනකා වරනති
පුතපුතං දුතපති දදනති,
පුතපුතං දුතපති දදිති
පුතපුතං සකමුපෙතති ඨානං.
533. විරො හවෙ සතතසුගං පුතෙති
යසමිං කුලෙ ජායති තුරපඤ්ඤා,
මඤ්ඤාමහං සකකති දෙවදෙවො
තයා හි⁶ ජාතො⁶ මුති සච්චනාමො.
534. සුඤ්ඤාදනො නාම පිතා මහෙසිනො
බුද්ධස්ස මාතා පත මාගනාමා,
යා බොධිසත්තං පරිහරිත කුච්ඡිනා
කායස්ස හෙද තිදිවලති මොදති.
535. සා ගොතමි කාලකතා ඉතො වුතා
දිබ්බෙති කාමෙහි සමිඛිගුතා,
සා මොදති කාමගුණෙහි පඤ්චගි
පරිවාරිතා දෙවගණෙහි තෙහි
536. බුද්ධස්ස පුතෙතාමහි අසංගහාසිනො
අභිභිරසස්සප්පටිමස්ස තාදිනො,
පිතුපිතා මය්ගං කුචංසි සකක
ධම්මෙත මෙ ගොතමි අග්ගකොසි'ති.

ඉන්ධං සුදං අගභං කාඵදුසි ථෙරො ගාථායො අහාසිත්වා'ති.

කාඵදුසිථෙරගාථා.

1 ගාභිරසානං - සිමු 1, 2, ට ගාභිරසානං - පු, PTS 2 සබ්බදිසා සවනති - සිමු 1
සබ්බදිසා සවනති - සිමු 2 3 රොහිණියා තාරගනං - PTS 4 කස්සකා - PTS
5 මුතාති - PTS 6 කායාසිතො - සිමු 1, 2, ට

10. දසකනිපාතය

10. 1. 1

527. වහන්ස, දෑත් වාක්‍ෂයෝ හිලිහුණු පරණලා ඇත්තාහු හිනි-
අතුරු වැනි මල්පල ඇත්තාහු පලගැනීමට ලංවූවාහුය. ඒ වාක්‍ෂයෝ
පහත්සිළු මෙන් බබලති. මහාවිරගත් වහන්ස, ශාක්‍යයන්ට උපකාර
පිණිස මේ කල් වෙයි.
528. සිත්කලු වූ වාක්‍ෂයෝ පිපුණු මල් ඇත්තාහු හාත්පස සියලු
දිශාවන්හි සුවඳ හමත්, පරණලා හැර පලගැනීමට ලංවූවාහුය,
විරගත් වහන්ස, මෙයින් නික්මැයැමට කල් වෙයි.
529. වහන්ස, ඉතා සිහිලස නොමැ වෙයි. ඉතා උණුසුම් ද නො
වෙයි, අදත් මහට සුදුසු වූ සාතුව සැප වෙයි, ශාක්‍යයෝ ද
කෝලියයෝ ද පාසුළුදිගට මුහුණ ලා රොගිණීන්දිග තරණය කරන
නුඹ වහන්සේ දකිත්වා.
530. (ගොවියා) එලාකාවෙන් කෙත සැසි, ආශාවෙන් බිජුවට
වපුරයි. බතය සපයන වෙලෙන්දෝ ආශාවෙන් සසුරට වදිත්,
මම යම් ආශාවකින් සිටිමි නම් මාගේ ඒ ආශාව සමාදාන වේවා.
531. ගොවියෝ පුනපුනා බිජුවට වපුරති, පුනපුනා වැසි වසී,
ගොවියෝ පුනපුනා කෙත සැසි, රටට පුනපුනා බාහ්‍යය ලැබෙයි.
532. යදිගෝ පුනපුනා කුලයන් කරා එළැඹෙති, දනපතීහු පුනපුනා
දෙති, දනපතීහු පුනපුනා දත් දි පුනපුනා සුගතිටට පැමිණෙත්.
533. යම් කුලයෙක්හි මහා ප්‍රඥ ඇති වීරයෙක් උපදනේ නම් හෙතෙම
එකාන්තයෙන් සත්පරපුරක් පවිත්‍ර කෙරෙයි, දෙවියනට දෙවි වූ
හාග්‍යවත් තෙම (ඉන් වැඩියක් පවිත්‍ර කරන්නට) හැකිවේ යයි
මම සිතමි, නුඹ වහන්සේ හේතු කොට ගෙන (ආයතීජාතියෙහි
උපත්) මුනි තෙම සත්‍ය වූ නම් ඇත්තේ විය.
534. මහර්සිහු ගේ පිය තෙම සුඤ්ඤාදන නම් වෙයි, යළි යම් දේවි
කෙතෙක් බෝධතුන් කුසින් උසුලා කාඩුන් මරණින් මතු දෙව්ලොව
සතුටු වෙත් ද, මායා නම් වූ ඕ තොමෝ බුදුන් ගේ මවු වෙයි.
535. කලුරිය කළ ඒ ගෞතමී තොමෝ මෙයින් සැව දිව්‍යකාමියන්
ගෙන් සුඛත වූවා ය. ඕ තොමෝ ඒ දේවගණයා විසින් පිරිවරන
ලද්දී පස් කම් ගුණයෙන් සතුටු වෙයි.
536. (ශුඛොදන) ශාක්‍යය, මම අසහ්‍යසැසි වූ අභිතිරස වූ අප්‍රතිම වූ
තාදී ගුණ ඇති බුදුන් ගේ පුත්‍ර වෙමි, තෙපි මාගේ පියාගේ පිය
වූවහු ය. ගෞතමය, සාවහාවබ්බසේ මාගේ මුත්තණු වූවහු ය.

මේසෙයින් ආශ්‍රමෙන් කාළදසි ස්ථවිරගාථා වහන්සේ ගාථා
වදාලා.

කාළදසි ස්ථවිරගාථා යි.

10. 1. 2

537. පුරතො පච්ඡනො චා පි අපරො චෙ න චිත්තං,
අතිච ඵාසු හවති ඵකස්ස වසනො වනෙ.
538. හතු ඵකො ගමිස්සාමි අරඤ්ඤං බුද්ධිවණ්ණිනං,
ඵාසු¹ ඵකවිහාරිස්ස පතිතතතස්ස හිතබුතො.
539. යොගි පිතිකරං රමමං මත්තකුඤ්ජරසෙවිතං,
ඵකො අත්ථවිසි බිප්පං පවිසිස්සාමි කාතනං.
540. සුපුප්ඵිනෙ සිතවනෙ සිතලෙ ගිරිකතුරෙ,
ගත්තාති පරිසිඤ්චිතො චිතකමිස්සාමි ඵකතො.
541. ඵකාකියො අදුකියො රමිණිසෙ මහාවනෙ,
කදුහං විහරිස්සාමි කතකිවෙචා අනාසවො.
542. ඵමං මෙ කතතුකාමස්ස අභිප්පායො සමිජ්ඣතු,
සාධයිස්සාමහං² යෙච නාඤ්ඤා අඤ්ඤස්ස කාරකො.
543. ඵස ඛකාමි සත්තාහං පවිසිස්සාමි කාතනං,
න තතො නිකඛමිස්සාමි අප්පතො අසවකකං.
544. මාලුතෙ උපවාසනෙත සිතෙ පුරතිගතිකෙ,³
අචිත්තං දුලබිස්සාමි නිසිතො නගමුද්ධිති.
545. වනෙ කුසුමිසඤ්ජනෙත පබ්බාසෙ නුත සිතලෙ,
විමුත්තිපුබ්බෙත පුබ්බතො රමිස්සාමි ගිරිබ්බජෙ.
546. සොහං පරිපුණ්ණංකප්පො වසෙතු පණ්ණරසො යථා,
සබ්බාසව පරිකම්මො නත්ථි දති පුනබ්බවො⁴ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඵකවිහාරිසො පෙරො ගාථයො අභාසිත්ථා⁵ති

ඵකවිහාරිසපෙරගාථා.

10. 1. 3

547. අනාගතං යො පටිගච්ච පස්සති
හිතං ච අත්ථං අහිතං ච තං ආයං,
විද්දෙසිතො තස්ස හිතෙසිතො චා
රකං න පස්සන්ති සමෙකබ්බානා.
548. අනාපානානි යස්ස පරිපුණ්ණො සුභාවිතා,
අනුපුබ්බං පරිචිතා යථා බුද්ධිත දෙසිතා,
සොමං ලොකං පහාසෙති අබ්බා මුත්තොච වන්දිමා.
549. ඔදුතං වත මෙ චිත්තං අප්පමාණං සුභාවිතං,
තිබ්බිඤ්ඤං පග්ගහිතං ච සබ්බා ඔනාසතෙ දිසා.

10. 1. 2

537. ඉදින් ඉදිරියෙහි හෝ පිටුපස අනෙකක් හු නැත් නම්, එකල්හි එකලා ව වෙනෙහි වසන්නු ව ඉතා මෑ පහසු වෙයි.
538. ඵ්කාන්තයෙන් එකලා වූයෙමි බුදුන් විසින් වනතලද වන-සෙනසුනට යන්නෙමි, එකලා වෑ හැසිරෙන නිවහට මෙහෙසු සිත් ඇති මහණහට එය පහසුවෙයි.
539. යෝගිත්ව ප්‍රීතිකර වූ රමය වූ මතෑතුන් විසින් සෙවුනාලද වනයට එකලා වූයෙමි ශ්‍රමණධම් සංඛ්‍යාත අභියෝගි වසනයට හියෙමි වහා පිවිසෙමි.
540. සුපිපි සිහිල් වෙනෙහි සිහිල් වූ 'හිරිකළුරෙහි සිරුරු හෝද එකලා වෑ සක්මන් කරමි.
541. මම එකලා වූයෙමි දෙවැන්නකු නැත්තෙමි කාතකාන්ත වූයෙමි ආශ්‍රව රහිත වූයෙමි සිත්කලු වූ මහවෙනෙහි කවර කලෙක වෙසෙමි ද?
542. මෙසේ කරනු කැමැති වූ මාගේ අදහස සමෘධි වේවා, මම මෑ මහණදමි සිදු කරගන්නෙමි. අනෙකක්හට අත්‍ය වූ කාරකයක් නැත.
543. තෙල මම් වියඞ් සංඛ්‍යාත සන්තාහය බදිමි, වනයට පිවිසෙන්නෙමි, ආශ්‍රවක්‍යයට නොපැමිණියෙමි එයින් නොතික්මෙමි.
544. සිහිල් වූ මිහිරි සුවද ඇති සිහිල් පවන් හමන කල්හි කළුබුදුන්හි හුන්නෙමි අවිදුම පලමි.
545. මලින් ගැවසුණු එකැතින් සිහිල් වූ බැවුම් ඇති කළුවලලු ඇති වෙනෙහි විමුක්ති සුඛයෙන් සුඛිත වූයෙමි සිත් අලවා වෙසෙමි.
546. ඵ් මම පරිපුණි වූ සංකල්ප ඇත්තෙමි පණ්ණරාසි සඳු හෙසින් සියලු ආසුමෙන් ක්‍යය කෙලෙමි වෙමි, දැන් සුභර්භවයෙන් නැත.
- මෙහෙයින් ආසුමෙන් ඵ්කවිහාරිය සභවරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

ඵ්කවිහාරිය සභවරගාථා යි.

10. 1. 3

547. යමෙක් නො ලත් හිතාභිය හා අහිතාභිය ද යන ඵ් දෙක කැල මෑ දක්නේ ද, ඔහුගේ මතුරෝ හෝ සතුරෝ සොයන්නාහු නමුදු සිදුරු නොදකිත්.
548. යමකු විසින් බුදුන් විසින් දෙසු පරිදි ආනාපානගතිය සම්පුණ්ණ කොට වඩනාලද ද, පිළිවෙළින් පුරුදු කරනලද ද, හෙතෙමි වලායෙන් මුත් සඳු මෙන් මෙලොව බවුළුවයි.
549. ඵ්කාන්තයෙන් මා ගේ සිත විශුඛ විය, අප්‍රමාණ සංඛ්‍යාත නිවහ මොනොවට ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරනලද්දේ ය. සිවුසක් පිළිවිදුනාලද, සියලු කෙලෙස් තිහන්නාලද, එහෙයින් සියලු සුභානුභූත දිශා බබලයි.

550. ජිවිතෙ වා පි සප්පඤ්ඤා අපි විතතපරික්ඛයො,¹
පඤ්ඤා ච අලංභෙහෙ විතතවා පි න ජිවති.
551. පඤ්ඤා සුතච්ඡිච්ඡිති පඤ්ඤාකිත්තිසිලොකවඩ්ඛනි,
පඤ්ඤා සහිතො නරො ඉධ අපි දුක්ඛසු සුඛාති වින්දති.
552. නායං අජ්ඣතනො ධම්මො නචේත්තරො න පි අබ්බුතො,
යත් ජායෙථ මියෙථ තත් කිං විශ අබ්බුතං.
553. අනන්තරං හි ජාතස්ස ජිවිතා² මරණං ඩුචං,
ජාතා ජාතා මරන්තිධ ඵලං ධම්මා හි පාණිනො.
554. න හෙතද්ධාය මහස්ස හොති
යං ජිවිතත්ථං පරපොරිසානං,
මතමති රුණණං න යසො න ලොකායං
න විණ්ණිතං සමණචුභමණෙහි.
555. චක්ඛුං සරීරං උපහනති රුණණං³
නිහියති විණ්ණබලං මති ච,
ආනන්දිනො තස්ස දිසා භවන්ති
හිතෙසිනො නාස්ස සුඛි භවන්ති.
556. තස්මා හි ඉචේත්තස කුලෙ වසනො⁴
මේඛාවිනො චෙච්ච බහුස්සුතෙ ච,
යෙසං හි පඤ්ඤාවිහවෙන කිච්චං
තරන්ති නාමාය නදිං ච පුණ්ණ'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාකප්පිනො ථෙරො ගාථායො
අහාසිත්ථා'ති.

මහාකප්පිනථෙරගාථා.

10 1. 4

557. දකුං මය්හං ගති ආසි පරිභුතො පුරෙ අහං,
හාතා ච මං පණ්ණමෙසි ගච්ඡ දුති තුචං සරං.
558. සොහං පණ්ණමිනො හාතා⁵ සඛිකාරාමස්ස කොට්ඨකෙ,
දුම්මනො තත් අට්ඨාසිං සාංඝසමං අපෙබ්බා⁶
559. භගවා තත් ආගඤ්ඡේ සිසං මය්හං පරාමසි,
බ්‍යාභාය මං ගහෙත්ථාන සඛිකාරාමං පච්චෙසයි.
560. අසුකම්පාය මෙ සත්ථා පාදසි පාදපුඤ්ඤාතිං
ඵතං සුද්ධං අධිවෙසිති ඵකම්නතං සංඛිට්ඨිතං.
561. තස්සාහං චචතං සුඤ්චා විහාසිං සාසනෙ රතො,
සමාධිං පටිපාදෙසිං උත්තමත්ථස්ස පඤ්ඤායා.
562. සුබ්බෙතිවායං ජාතාමි දිබ්බචක්ඛු⁷ විනොධිතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1 විතතපරික්ඛයා - සිමු 1, 2 2 ජිවිතං - සිමු 1, 2 3 තෙත - මජ්ඣ.

4 වසනො - සිමු 1, 2 5 සහකා - සිමු 1, 2 PTS

6 අපෙබ්බා - සිමු 1, 2, PTS 7 දිබ්බචක්ඛු - PTS

550. නුවණැත්තේ ධනස්සංචිතියේ නමුදු ජීවත්වන්නේ මෑ වෙයි, තවද ධනවත් වූයේ නමුදු ප්‍රඥාව නැතිකොට ජීවත් නො වේ.
551. ප්‍රඥා තොමෝ ශ්‍රාවක විනිශ්චය කරන්නිය, ප්‍රඥා තොමෝ කීර්ති-ප්‍රශංසා වඩන්නිය, මෙලොවැ ප්‍රඥා සහිත වූ සුරූප තෙමේ දුක් ඇති කල්හි දු සුව විඳි.
552. මේ සාධාරණවීමේ තෙමේ අද වූයෙක් නො වෙයි, ආශ්වාසී වූයේ නො වෙයි, අද්භූත වූයේ නො ද වෙයි, යම් තැනෙක උපදහේ නම්, මෑරේ නම්, එහි කිනම් අද්භූතයෙක් ද-
553. උපන්නු හේ උපතට අනතුරු වූ මෑ ජීවිතයට වඩා මරණය එකානන් වෙයි, මෙලොවැ උපතපන්නාහු මෑරෙති, සතියෝ මෙබඳු සාධාරණ ඇත්තාහු මෑ ය.
554. (මලහු හේ) ජීවිතය සදහා අන්‍ය පුරුෂයන්ගේ යම් හැඩමේක් වේ ද, එය මලහු හේ ඒ ජීවිතය පිණිස නො වේ. මලහු තිමිති කොට හැඩීම යහස්ඵලවන්නේත් විශුද්ධිය ඵලවන්නේත් නො වෙයි, මහණබමුණන් විසිනුදු නො පහස්නාලදි.
555. හැඩීම ඇත ද සිරුර ද පෙළ සි. වණිය බලය නුවණ ද යන මේ පිරිහෙයි, ඔහුගේ සතුරෝ තුටු වෙති. ඔහුගේ හිතවත්හු සුඛය නො වෙත්.
556. යම්හෙයකින් පිරුණු නදියක් නැවකින් මෙන් යම් කෙනකුත් ගේ ප්‍රඥාමාප්තියෙන් කටයුතු කරණය කෙරෙත් ද, එහෙයින් මෑ කුලයෙහි වසනුයේ එබඳු නුවණැතියන් ද බහුශ්‍රාවකයන් ද කැමැති-වන්නේ යයි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් මහාකප්පින සඨවිරයන් වහන්සේ ගාමා වදාලහ.

මහාකප්පින සඨවිරගාමා යි.

10. 1. 4

557. මෑ ගේ ඥානගතිය දකි වුවා යැ, පෙර මම් හෙලාදක්නාලදගෙම් පිළි, සොහොසුරු ද “තෝ දුන් ගෙට යා”යි මෑ තෙරි යැ.
558. ඒ මම් සොහොසුරු විසින් තෙරනාලදගෙම් ඒ සගරමැ දෙරකොටුව වෙත ගාසනගෙහි අපේක්ෂා ඇති වූ නො සතුටුසිත් ඇති වූ සිටියෙමි.
559. වුදුහු එහි වැඩියහ. මෑ හිස පිරිමැදි සේක. මෑ අත ගෙන සගරමට ඇතුළු කළ සේක.
560. වුදුහු මට අනුකම්පායෙන් පාපිස්තකඛක් දුන්හ, එක් පහෙක සිට තෙල සුදු කබ මොනොවට අබිසාන කොට ඉටායනුවායි වදාල සේක.
561. මම් ඒ වුදුන් ගේ බස් අසා සසුන්හි ඇලුණෙමි විසිමි උත්තමාසීයට පැමිණීම සදහා සමාධිය ඉපැදවිමි.
562. පෙරවිසු කදපිළිවෙල දකිමි, දිවැස පිරිසුදු කරනලද, ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබනලදහ. වුදුන් ගේ අනුසසුන් කරනලද.

563. සහසාකඛිත්තමත්තානං තිම්බිනිත්තාන පඤ්ඤා,
තිසිද්ධිමච්චෙන රමෙම යාචි කාලපපච්චෙදනා.¹
564. තඤ්ඤා මෙ සත්ථා පාඨෙසි දුතං කාලපපච්චෙදනං,
පච්චෙදිතමති කාලමති වෙහාසාදුපසඛිකම්.²
565. චන්දිතා සඤ්ඤානො පාදෙ එකමත්තං තිසිද්ධං,
තිසිත්තං මං විදිත්තාන අථ සත්ථා පටිග්ගති.
566. ආයාසො සබ්බලොකස්ස ආහුතිනං පටිග්ගහො,
පුඤ්ඤකෙතවත්තං මහුස්සානං පටිග්ගෙත්ථ දකඛිණ'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා චූළපඤ්ඤා ථෙරො ගාථායො අගාසිත්ථා'ති.

චූළපඤ්ඤාථෙරගාථා.

10. 1. 5

567. නානාකුණ්ටසම්පුණ්ණො මහාදුක්ඛාරසමභවො,
චන්දිතං ව පරිපක්ඛං මහාගණේඛා මහාවණො.
568. පුබ්බරුහිරසම්පුණ්ණො ගුඨකුපෙන ගාළතිකො³
ආපො පග්ගරණො⁴ කායො සදා සඤ්ඤා පුත්තිකං.
569. සට්ඨිකණ්ඩරසමබ්බෙඤ්ඤා මංසලෙපනලෙච්ඡෙනා,
වමමකඤ්ඤාසත්තඤ්ඤා පුත්තිකායො තිරත්ථකො.
570. අට්ඨසඛිකාටසට්ඨිකො නගාරා⁵සුත්තනිකිකිකො,
තෙකෙසං සමගතිගාමා කප්පෙති ඉරියාපථං.
571. දුට්ඨපායානො මරණස්ස⁶ මච්චුරාජස්ස සත්තිකෙ,
ඉට්ඨිම ජිව්හිසිත්තාන ගෙන කාමඛිකමො නරො.
572. අවිච්ඡා' තිවුතො කායො චතුග්ගෙන ගත්තිකො,
ඛසසංසිද්ධො කායො අනුසංඝාලමොත්ථකො.
573. පඤ්ඤාතිවරණො සුතොනො විතකෙකන සමප්පිකො,
තණ්හාමුලෙනානුගතො මොහව්ඤ්ඤානාදිකො.
574. එවායං වත්තතෙ කායො කම්මයනෙනන සත්තිකො,
සම්පත්ති ව විපත්තානතො භානාගාමො විපජ්ජති.
575. යෙමං කායං මමාසත්ති අකුලාලො පුට්ඨජ්ජනා,
වඤ්ඤානති කට්ඨං ඝොරං ආදියන්ති පුත්තිකමං.
576. යෙ'මං කායං විවජ්ජන්ති ගුඨලිත්තං'ව පත්තං,
ගම්මුලං වම්බුත්තං පටිතිබ්බන්තානාසමා.⁸

ඉත්ථං සුදං ආයසමා කප්පො ථෙරො ගාථායො අගාසිත්ථා'ති.

ඛසසංසිද්ධිථෙරගාථා.

1 කාලපපච්චෙදනා - PTS 2 වෙහාසාදුපසඛිකම් - PTS 3 (එකුපෙතිගාළතිකො - සසා, PTS, 'ගුඨකුපෙතිකාසිත්තා' සිප්පාලි - සසා, PTS 4 පග්ගරණි - PTS.
5 නගාරා - PTS 6 මරණාය - සිමු 1, 2 7 අවිච්ඡාය - මජ්ඣ, 1, PTS
8 පටිතිබ්බන්තානාසමා - PTS පටිතිබ්බන්තානාසමා - 10

563. පඤ්ඤා දෙව් කල් දන්වනතුරු රම්‍ය වූ අභි වෙනෙහි තමා දහස්වර අත්බැව් මමාගෙන හුන්වේ ය.
564. ඉක්බිති බුදුහු කල්දන්වන දුතියකු මා වෙත එවූහ. කල් දන්වූ කල්හි අහසින් එහි එළැඹියෙමි.
565. මම බුදුන් පා වැද එකන්පසෙක හිනිමි. ඉක්බිති බුදුහු හුන් මා දැනා (දැකීමේදී) පිළිගත්හ.
566. සියලු ලෝකයා විසින් ඇරැවිදියුතු වූ දක්‍ෂිණාවන් පිළිගත්තාවූ මිනිසුන්ට පින්කෙත් වූ බුදුහු දක්‍ෂිණාව පිළිගත් සේකා සි.
- මෙසෙසින් ආයුෂමත් බුලුපඤ්ඤා සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

බුලුපඤ්ඤා සංවිරයාථා සි.

10. 1. 5

567. නන්වැදුරුම් මලයෙන් පිරුණු වැසිකිලියක් සේ පිළිකුල් මවුකුසා උපත් පැරණි ගවරවලක් බදුවූ මහගඬක් මහාවුණයක් බදු වූ -
568. ලේසුයාවෙන් පිරුණු වර්වසින් බර වූ වැඟිරෙන අප්‍රධාන ඇති මේ කය ගැමකල්හි කුණුව වැගෙයි.
569. සැටක් මහනගරින් බැදුණු මාංසසංඛ්‍යාත ලේපයෙන් අනුලිප්ත වූ චම්පඛ්‍යාත කයකුකයෙන් සන්නම් වූ මේ කුණුකය නිෂ්ප්‍රයෝජන වේ.
570. ඇටසැකිල්ලෙන් ගවනලද නගර නමැති හු බැදුම් ඇති මේ කය නොයෙක් චතුර්මහාභූතාදීන් ගේ සමකකයෙන් ඉරියවු පවත්වයි.
571. මරණය කරා තිරහුරා පැමිණෙන එයින් මැ මරනු ලබ සිටි මේ කය මෙහි මැ ලාපියා මිනිසා කැමැති සේ යත්තේ ය.
572. කය අවිඤ්ඤාවරණයෙන් වැසිණ, සතර කායග්‍රන්ථයෙන් ගෙතිණ, මේ කය චතුරොසයෙහි ගැලෙන්නේ වෙයි, අනුසය නමැති දැලින් මඬනාලද.
573. පඤ්චවිවරණයෙන් යුක්ත වූ විතකියෙන් සමර්පිත වූ තාමණාසංඛ්‍යාත හවිමුලයෙන් අනුගත වූ මෝහසංඛ්‍යාත ජදනයෙන් සොයන ලද -
574. මෙසේ මේ කය පවත්නේ ය, කම්පඛ්‍යාත යනුයෙන් සංඝටිතය, සමපතනිය ද විපතනිය කෙලවර කොට ඇත, විනාශාවය ද වෙනස් ලෙස පැමිණෙයි.
575. අකුබාල වූ යම් පාඨග්ජන කෙනෙක් මේ කය මමායනා කෙරෙත් ද ඔහු භෞර වූ සසර වඩහි, පුනර්භවය පුනපුනා ගනිත්.
576. යම් (හුතවත්) කෙනෙක් අසුව වැකුණු සමීයකු සෙසින් මේ කය ගැරවියත් ද, ඔහු හවිමුල වූ තාමණාව නගාපියා ආසුව නැත්තාහු පිරිනිවෙන්නාහ සි.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් කප්ප සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

කප්ප සංවිරයාථා සි.

10. 1. 6

577. විවිතනං අපාතිගෙසංඝං වාලමිගනිසෙවිතං,
තෙවෙ සෙනාසනං හික්ඛු පටිසල්ලානකාරණං.
578. සඛකාරපුඤ්ඤා අභානි, සුසානා රට්ඨාහි ව,
තතො සඛිකාටිකං කතො ලුඛං ධාරෙය්‍ය විවරං.
579. තීවං මනං කරිකාන සපදහං කුලාකුලං,
පිණ්ඩිකාය වරෙ හික්ඛු ගුත්තථොරො සුතංවුතො.
580. ලුඛෙත'පි ව සනතුසෙසා නාඤ්ඤං පඤ්ඤා රහං ඛුහං,
රහෙසු අනුභිඤ්ඤා කුසෙන න රමති මනො.
581. අපට්ඨෙත්, වෙව සනතුථෙත්, පටිවිතො, වසෙ මුති,
අසංඝථෙත්, ගහථෙත්ති අනාගාරෙති වුහං.
582. ගථා ජලො'ව මුගො'ව අත්තානං දසංගෙ තථා,
නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය සඛිකමජ්ඣමහි පණ්ඩිතො.
583. න සො උපවදෙ කඤ්ඤි උපසානං විවජ්ජගෙ,
සංවුතො පාතිමොකකිසමිං මිත්තඤ්ඤා වසා හොජ්ජෙන.
584. පණ්ඩිතතිමිත්තසං¹ විත්තසුත්තාදකොවිදෙ,
සමථං අනුසුඤ්ඤාය කාලෙන ව විපසානං.
585. විරිසසාතවිවසම්පන්නො සුත්තසොගො සදා සිතා,
භා ව අපානි, දුක්ඛතනං² විසාසං එය්‍ය පණ්ඩිතො.
586. එවං විහරමානස්ස සුද්ධිකාමස්ස හික්ඛුතො,
බිසංඝාති අසථා සෙබ්බ නිබ්බුතිඤ්ඤාධිගමජ්ජි'ති.

ඉත්ථං සුදං අයසමා උපසෙතො විබහනනසුත්තො ථෙරො
ගාථායො අගාසිත්ථා'ති.

උපසෙතොනිකෙත්ථගාථං.

10. 1. 7

587. විජ්ජෙනෙය්‍ය සකං අත්ථං අචලොකෙය්‍යාථ පාවචනං,
ගඤ්ඤවත්ථ අස්ස පතිරුපං සාමිඤ්ඤං අජ්ඣුපගගස්ස.
588. මිත්තං ඉධ ව³ කල්‍යාණං සික්ඛා විපුලං සමාදනං,
සුසංසුතා ව ගරුතං එතං සමිණස්ස පතිරුපං.
589. බුද්ධොස්ස ව සගාරවතා ධම්මෙ අපචිති යථාකුතං,
සඤ්ඤා ව විතතිකාරො එතං සමිණස්ස පතිරුපං.

¹ පණ්ඩිත නිමිත්තසං - සිමු 1, 2 PTS 'පණ්ඩිත නිමිත්තො සො' නිපිපාසො.

² දුක්ඛතනං - PTS ³ ඉධ - ප, PTS

10. 1. 6

577. මහණ තෙම ජනශූන්‍ය වූ නිශබ්ද වූ චණ්ඩමාගයන් විසින් සෙවුනාලද වනසෙනසුන පටිසල්ලාන හේතුයෙන් සෙවුනේ යැ.
578. කසලගොඩින් ද සොහොනින් ද විජයෙන් ද අසුලා ගෙනවුත් ඒ කඩින් රථ වූ සහල සිවුරු කොටගෙන ධරන්නේ යැ.
579. ගෝපනය කළ (වක්කුරාදි) දෙර ඇති (අන්කුකුස් ඇදි නැතිගෙන්) සුසංවාත වූ එ මහණ මානය යටි කොටගෙන පිඬු පිණිස කුලයෙන් කුලයට ගෙවිලිවෙලින් හැසිරෙන්නේ යැ.
580. රථදසිනුදු සතුටු වන්නේ යැ. අන්‍ය වූ බොහෝ රස නොපතන්නේ යැ. රසයෙහි හිඳු වුවහු ගේ සිත ධ්‍යානයෙහි නොඇළේ ද එහෙයිනි.
581. මහණ තෙම අලෝච්ඡ වූයේ ලද දැසින් සතුටු වූ කායවිවේක ඇති වූ අගාර - අනගාර දෙපසින් නො මුසු වූ වසන්නේ යැ.
582. පණ්ඩිත වූ මහණ තෙම සහමැද ජම් වුවකු න් ගොළු වුවකු න් සෙසින් තමා දක්වන්නේ යැ. පමණ ඉක්මවා නො බණන්නේ යැ.
583. ඒ මහණ කිසිවකුට උපක්‍රෝශ නො කරන්නේ යැ. හිංසා හරන්නේ යැ. ප්‍රාතිමොක්ඛසංවරයෙන් සංවර වූයේ ගෝජනයෙහි මාත්‍රය වූයෙක් වන්නේ යැ.
584. මොනොවට ගත් සමාධිතිමිත්ත ඇත්තෙක් වන්නේ යැ. (ලිතො-ඥාන) විතතයාගේ උත්පත්තිකාරණයෙහි නිපුණ වූයෙක් වන්නේ යැ. සුදුසු කාලයෙහි යමළයෙහි ද විදහිනායෙහි ද යෙදෙන්නේ යැ.
585. පණ්ඩිත මහණ නිරතුරු විශ්විතේ යුක්ත වූයේ හැමකල්හි භාවනාවෙහි යෙදුණෙක් වන්නේ යැ. නිවනට නො පැමිණ විශ්වාස-යට නො ද පැමිණෙන්නේ යැ.
586. මෙසේ වාසය කරන ඉඤ්ඤ කැමැති මහණහුගේ සියලු ආත්‍රවයෝ ගෙවී යෙති, කෙල්ලපරිනිවෘත්තයට ද පැමිණෙන්නේ යයි.
- මෙසෙයින් ආයුෂමත් උපසේන සඨවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

උපසේන සඨවිරගාථා යි.

10. 1. 7

- 587 (නුවණැති පුරුෂ තෙම) සාමීය විවාර දන්නේ යැ. (සම්බුදුන් වදාළ) ප්‍රච්චිතය (නුවණැසින්) බලන්නේ යැ. මේ සත්තෙහි ඉමණභාවයට එළැඹියහුට යමක් සාරූප්‍ය වේ ද එ ද බලන්නේ යි.
588. මේ සත්තෙහි කල්‍යාණත්‍රේයා යැ අධිසිලාදි ශික්ෂාසමාදාන යැ (ආවායභී උපාධ්‍යාදි) ගුරුන්ගේ අවමාද අසනු කැමැත්ත යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.
589. සම්බුදුරජුන් කෙරෙහි ගරු කරන බව යැ ආයභිමිත කෙරෙහි යථාගුත කොට ආදරයෙන් පිදීම යැ ආයභිසම්මත කෙරෙහි සම්මානනය යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

590. ආචාරනොචරෙ සුතො ආථවො නොධිතො අගාරයො,
විතතස්ස ච සණ්ඨපතං එතං සමණස්ස පතිරූපං.
591. වාරිතතං අථ වාරිතතං ඉරියාපටියං පසාදනියං,
අභිවිතො ච ආනොගො එතං සමණස්ස පතිරූපං.
592. ආරක්ඛකානි සෙනාසනානි පනානි අපසඤ්ඤානි,
හථිකඛානි මුනිනා එතං සමණස්ස පතිරූපං.
593. සීලං ච බාහුසච්චක්ඛං ධම්මානං පච්චයො යථාභූතං,
සච්චානං අභිසම්යො එතං සමණස්ස පතිරූපං.
594. ගාචයෙ ච¹ අනිච්චතති අනතතසක්ඛං අසුතසක්ඛං ච,
ලොකමහි ච අනගිරතීං එතං සමණස්ස පතිරූපං.
595. ගාචෙය්‍ය ච බොජ්ඣකේන ඉඤ්චාදානි ඉන්ද්‍රියානි බලානි,
අට්ඨබ්බමිත්තමරියං එතං සමණස්ස පතිරූපං.
596. තණහං පජ්ඣෙය්‍ය මුනි සමුලකෙ ආසවෙ පදලෙය්‍ය,
විහරෙය්‍ය විපාසුතො² එතං සමණස්ස පතිරූප'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ගොතමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අපරගොතමත්ථෙරගාථා.

තසසුඤ්ඤානං:

කාථාදාසී ච නො ථෙරො එකවිහාරී ච කපපිතො
බුලපත්තො කපො ච උපතොතො ච ගොතමො,
තතමේ දසකෙ ථෙරො ගාථායො වෙත්ථ සත්තති'ති.

දසකනිපාතො නිට්ඨිතො

590. (කාසිකවාචසික අව්‍යතික්‍රම සංඛ්‍යාත) ආචාරයෙනු දු (පිණ්ඩ-පාතාදිය පිණ්ඩ ඵලාමේත්‍රවට යුක්තස්ථාන සංඛ්‍යාත) ගොචරයෙනු දු යුක්ත වුයේ යැ (විඤ්චා පුරුෂයන්ගේ) ගතීවට නො තිසි සුච්ඡෙදා ආජීව යැ (ඉන්ද්‍රියයන්හි ගුණාචාරතා සංඛ්‍යාත) විත්තසංස්ථාපන යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

591. වාරිත්‍රකිල යැ වාරිත්‍රකිල යැ ප්‍රසාද ඵලවික්‍රවට තිසි ඉරියමි ඇසිරි කළ සමයේ ප්‍රඥව යැ (ගම්ඵවිදයීනා සංඛ්‍යාත) අධිවිත්තයෙහි භාවනා යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

592. මුතිත්‍ර විසින් සේවන කටයුතු නිහඬ වූ ජනශූන්‍ය වූ වයසෙකයුත් ඇද්ද, මේ මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

593. වතුපාරිසුද්ධිසීල යැ ඛුත්‍රාතභාව යැ (රූපාරූප) ධර්මයන් ඇති-සැපියෙන් විමසීම යැ අයඨිසත්‍යයන් ප්‍රතිවේධ කිරීම යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

594. ('භෑම සංසකාරයෝ අනිත්‍යයහ'යි) අනිත්‍යසංඥ වඩනේ යැ, ('භෑම දහම් අනාත්මයහ'යි) අනාත්මසංඥ වඩනේ යැ, ('ප්‍රත්‍යේකමක සංසකාර අගුහයහ'යි) අගුහසංඥ වඩනේ යැ, භෑම ලොච්ඡි අනභිරතිසංඥ ද වඩනේ යැ, මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

595. (සඤ්ඤා) බොධිසංඛයන් (සතර) සංඛිපාදයන් (පඤ්ඤා) ඉන්ද්‍රියයන් (පඤ්ඤා) ඛලධර්මයන් අයඨිඅභොධිගම්‍යය (සතර සතිපට්ඨානයන් සතර සමයක්ප්‍රධානයන්) වඩනේ යැ. මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

596. මුති තෙම තෘණොව ගැරපියන්නේ යැ, මුලි සතිත ආශ්‍රමයන් උදුරාපියන්නේ යැ, (සියලු කෙලෙසුන් කෙරෙන්) විප්‍රමුක්ත වූ වාස කරන්නේ යැ. මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වේ" යයි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමයන් අපර ගෝතම සම්මිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහේක.

අපරගෝතම සම්මිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

කාළාද්‍යයි සම්මිර යැ, එකවිහාරී සම්මිර යැ, මහාකප්පින සම්මිර යැ, වුලපත්ත සම්මිර යැ, කප්ප සම්මිර යැ, උපසෙත සම්මිර යැ, ගොතම සම්මිර යැ යි දසක නිපාතයෙහි තෙරහු සන්දෙහෙක. මෙහි ගාථා සැන්කැවෙති.

දසකනිපාතය නිමි.

11. එකාදසනිපාතො.

11. 1. 1

- 597 කිං තච්ඡොචනෙ තාත උජ්ජ්ඣාතො ච පාටුසෙ,
වේරමො රමණීයො තෙ පච්චෙකො හි කාසිනං.
598. යථා අබ්භානි වේරමො වාතො නුදති පාටුසෙ,
සඤ්ඤ මෙ අභිකිරිත්ති විවෙකපටිසඤ්ඤා.
599. අපණ්ණිරො අණ්ණසම්භවො සිව්විකාය නිකේතවාටිකො,
උප්පාදගතෙව මෙ සතිං සංඥාගමං.¹ විරාගනිඤ්ඤං.
600. යං ච අඤ්ඤාන රක්ඛන්ති යො ච අඤ්ඤාන රක්ඛති,
ස වෙ භික්ඛු සුඛං සෙසි කාමෙසු අනපෙක්ඛවා.
- 601 අවේණිදිකා පුට්ඨිලා ගොතඤ්ඤාලම්භායුතා,
අමුක්ඛෙවාලසඤ්ඤානා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
602. වසිතං මෙ අරඤ්ඤාසු කන්දරාසු ගුහාසු ච,
සෙතාසනෙසු පනෙතසු වාලුමිගනිසෙවිතෙ.
603. ඉමෙ හඤ්ඤානතු චජ්ඣිනතු දුක්ඛං පටොපානතු පාණීතො.
සම්ඤ්ඤානං නාභිජානාමි අනරිඤ්ඤං දෙසසංඝිතං.
604. පටිවිණේණා මයා සත්ථා කතං බුද්ධිසා සාසනං,
ඔභිජනා ගරුකො භාරො හවතෙත්ති සම්මතා.
605. සෙසා වත්ථාය පබ්බජිතො අගාරස්වාතගාරිඤ්ඤං,
සො මෙ අත්ථො අනුප්පන්නො සබ්බසඤ්ඤාජනකභිගො.
606. නාභිනන්දමි මරණං නාභිනන්දමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකම්භාමි භික්ඛිසං ගතකො යථා.
607. නාභිනන්දමි මරණං නාභිනන්දමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකම්භාමි සම්පජාතො පතිස්සන්තො'ති.

ඉත්ථං සුදං අයස්මා සබ්බිච්චො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සබ්බිච්චිදෙවරගාථා

තඤ්ඤාදානං:

සබ්බිච්චිපෙරො එකො'ව කතතිච්චො අනාසවො,
එකාදසනිපාතමහි ගාථා එකාදසෙව වා'ති.

එකාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

11. එකාදසනිපාතය.

11. 1. 1

597. දරුව, වැසිකල්හි උපස්ථානපථිතය වැනි (අසත්ප්‍රාය) වූ වනයෙහි ඔබට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? කිම ඔබට වෙරඹව්‍යානයෝ රමණීය වෙත් ද? පව්වෙකය මැ ධ්‍යායිත්ව රමණීය යි.
598. යමයේ වැසිකල්හි වෙරඹව්‍යානය වලාවන් බැහැර කෙරේ (ගෙනයා) ද, එසේ මැ විවේකප්‍රතිසංයුක්ත වූ සංඥාවෝ මා ගේ සිත (විවේකස්ථානයට) අදිත් (ගෙන යත්).
599. නොහොතෙහි එ මැ නිවෙස් කොට හැසිරෙන කළුපැහැ ඇති පක්‍ෂි (කවුඩු) තෙම මට සිය සිරුරෙහි විරාගනි:ශ්‍රිත වූ සිහිය එළවා මැ යි.
600. අන්‍යයෝත් යමකු නො රකිත් නම් යමෙකුත් අන්‍යයන් නො රකි නම් කාමයෙහි අපෙක්‍ෂා නැති එ මගණ තෙම එකාන්තයෙන් සුවසේ හොච්.
601. පහන් දිය ඇති පුළුල්ගලතල යැ ගොනගුල් (වදුරු) සිව්පා යැ යන මොවුන්ගෙන් යුත් දියතෙවෙලින් ගැවසිගත් ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
602. අරණ්‍යයෙහි ද ගිරිකඳුරෙහි ද ගිරිගුහායෙහි ද මල්මුවන් විසින් සෙවුනාලද (වනයෙහි) දුරුසෙනසුන්හි ද මා විසුවරු යැ.
603. (එ මම) මේ ප්‍රාණීහු නැතත්වා, පෙළෙන් වා, දුකට පැමිණෙත්වා යන දෝෂයෙන් යුත් අනායාසිසංකල්පයක් නො දනිමි.
604. මා විසින් ශාක්‍යාන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුදුන් වහන්සේ ගේ අනුශාසනය (අවවාදය) කරනලදි, ගරු බර බහා තබනලදි, ගවනෙතනිය (තාණොච) මූලසුත් කරනලදි.
605. තවද යම් අථීයක් සදහා ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වූයෙමි නම්, සිංහු සංයෝජනයන් ගේ ක්‍ෂයකිරීම වූ ඒ අථීය මා විසින් අනුක්‍රමයෙන් ලබනලද්දේ යි.
606. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි, මේහෙ කරන කම්කරුවකු වේතනය අපෙක්‍ෂා කරන සේ හුදෙක් කාලය අපෙක්‍ෂා කරමි.
607. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි, සමයක් ප්‍රඥ ඇති වැ සිහි ඇති වැ හුදෙක් කාලය අපෙක්‍ෂා කරමි.

මෙසේ ආයුෂමත් සබ්බිච්ච සථවිරයන් වහන්සේ ...

සබ්බිච්ච සථවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

එකොළොස් වැනි නිපාතයෙහි කළ (පැවිදි) කිසි ඇති තීරාසුව වූ එක් මැ සංකිච්ච සථවිරයන් වහන්සේ යැ, ගථා ද එකොළොසක් මැ යි.

එකාදසනිපාතය නිමි,

12. චාදසනිපාතො.

12. 1. 1

608. සිලමෙව්ධ සිකෙට්ඨ අසමිං ලොකෙ සුසිකතිං,
සිලං හි සබ්බසම්පත්තිං උපනාමෙති සෙවිතං.
609. සිලං රකෙධස්ස මෙධාච්ච පත්ථානො නසො සුඛෙ,
පසංසං විතතිලාභං ච පෙච්ච සංගො ච මොදනං.
610. සිලවා හි බහු මිත්තො සඤ්ඤමේනාධිගච්ඡති,
දුස්සිලො පන මිත්තොහි ධංසතො පාපමාචරං.
611. අවණණං ච අකිත්තිං ච දුස්සිලො ලහතො නරො,
වණණං කිත්තිං පසංසං ච සද්ද ලහති සිලවා.
612. ආදි සිලං පතිට්ඨං ච කල්‍යාණානං ච මාතුකං,
පමුඛං සබ්බධම්මානං තසමා සිලං විසොධසෙ.
613. චෙලා ච සංචරො,¹ සිලං විත්තස්ස අභිභාසනං,
තිත්ථං ච සබ්බමුද්ධානං තසමා සිලං විසොධසෙ.
614. සිලං බලං අප්පට්ඨං සිලං ආවුඛමුත්තමං,
සිලමාහරණං සෙට්ඨං සිලං කච්චමබ්භුතං.
615. සිලං සෙතු මහෙසකෙඛා සිලං ගනෙඤ්ඤා² අනුත්තරො,
සිලං විලෙපනං සෙට්ඨං ගෙන වාති දිසොදිසං.
616. සිලං සම්බලමෙවග්ගං සිලං පාඨොස්සමුත්තමං,
සිලං සෙට්ඨං අතිවාසො ගෙන යාති දිසොදිසං.
617. ඉධෙව තිද්දං ලහති පෙච්චාපාසෙ ච දුම්මනො,
සබ්බත්ථ දුම්මනො බාලො සිලෙසු අසමාහිතො.
618. ඉධෙව කිත්තිං ලහති පෙච්ච සංගො ච සුම්මනො,
සබ්බත්ථ සුම්මනො ධිරො සිලෙසු සුසමාහිතො.
619. සිලමෙව ඉධ අග්ගං පඤ්ඤවා පන උත්තමො,
මනුස්සොසු ච දෙවෙසු සිලපඤ්ඤානතො ජය'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආගමො සිලමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිලවණ්ණරතාථා.

12. දවාදසනිපාතය.

12. 1. 1

608. මෙ සසුන්හි ශීලය මෑ පුත්‍රණු කළ මෑනවෑ, මෙලොව මොනවට පුත්‍රණු කළ, සේවනය කළ ශීලය සියලු සම්පත් එළවෑ ද එහෙයයි.
609. ප්‍රශංසාව ද සන්තොෂ ලාභය ද පරලොච්ඡි ඤාතියෙහි මොදන ද යන ත්‍රිවිධසුඛයන් කෑමැති වන්නා වූ නුවණැත්තේ සිල් රක්ක මෑනැව්
610. සිල් ඇත්තේ මෑ සංවරය කරණ කොට හෙන බොහෝ මතුරන් ලබයි. දුශ්ශීල තෙමේ වැලිත් ලාමක ක්‍රියා කරන්නේ මතුරන් කෙරෙත් පහ වේ.
611. දුශ්ශීල පුරුෂ තෙමේ ගඬාවන් අපකීර්තියන් ලබයි. සිල්වන් පුරුෂ තෙමේ ගැමි කල්හි ගුණකථනයන් කීර්තියන් ප්‍රශංසාවන් ලබයි.
612. ශීලය (කුශලධර්මයන්ට) මූලයන් ප්‍රතිෂ්ඨාත් වෙයි. කල්‍යාණධර්මයන්ට ද මවකි. සියලු ධර්මයන්ට ප්‍රමුඛ යැ. එහෙයින් සිල් පිරිසිදු කරන්නේ යි.
613. ශීලය විතතයා ගේ වෙරල (සීමාව) න් සංවරයන් සන්තොෂ-කාරණයන් සියලු බුදුවරුන් ගේ තිසීයන් වෙයි. එහෙයින් සිල් පිරිසිදු කරන්නේ යි.
614. ශීලය අතදාය බලයෙකි, ශීලය උතුම් ආයුධයෙකි, ශීලය ශ්‍රේෂ්ඨ ආභරණයෙකි, ශීලය අද්භූත කවචයෙකි (සන්නාහයෙකි).
615. ශීලය මහබල ඇති හෙයකි. යමෙකින් දසනුදස ගම් නම් එ ශීලය අනුතාරගතියෙකි. එ ශීලය ශ්‍රේෂ්ඨ විලෙපනයෙකි.
616. යමෙකින් දසනුදසය ගේ නම් එ ශීලය අහු වූ බත්පලාවකි (බත්මූලෙකි) එ ශීලය උතුම් වූ මායෝපකරණයෙකි. එ ශීලය ශ්‍රේෂ්ඨ වූ යානයෙකි.
617. නපුරැසින් ඇත්තේ මෙලොවහි මෑ නිකු ලබයි, පරලොච්ඡි අපායෙහි ද නිකු ලබයි, ශීලයෙහි නො පිහිටි බාල තෙමේ සියලු තැන්හි දෙමනස් ඇත්තේ වේ.
618. මනාසින් ඇත්තේ මෙලොවහි මෑ කීර්තිය ලබයි. පරලොච්ඡි ඤාතියෙහි ද කීර්තිය ලබයි. ශීලයෙහි මොනවට පිහිටි නුවණැත්තේ ගැමතැන්හි සොමනය වේ.
619. මෙ සසුන්හි ශීලය මෑ අහු යැ, එතෙකුළු වුවන් නුවණැත්තේ උතුම්. මිනිසුන් අතුරෙහි ද දෙවියන් අතුරෙහි ද ශීල - ප්‍රඥ දෙකින් ජය වේ.

මෙසේ ආයුෂමත් සීලව ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සීලව ස්ථවිරගාථා යි.

12. 1. 2

620. නිවෙ කුලමති ජාතො'හං දමිඤ්ඤ අසාහොජ්ඣො,
සිනකමමං මමං ආසි අගොසිං පුප්ඵජ්ඣිකො.
621. ජිගුච්ඡිතො මනුස්සානං පරිතුතො ච චමිතිතො,
නිවං මහං කරිනිභ වන්දිසං¹ බහුකං ජනං.
622. අථඤ්ඤාසිං සමුද්ධං භික්ඛුසංඝපුරකභවං,
පචිත්තං මහාචාරං මගධානං පුරුත්තමං.
623. නික්ඛිපිනිභ ව්‍යාභඞ්ගිං වන්දිත්වා උපසංඝමං,
මමෙව අනුකම්පාය අට්ඨාසි පුරිසුත්තමො.
624. වන්දිනි සඤ්ඤා පාදෙ එකමන්තං සිතො තදා,
පබ්බජ්ජං අභමායාපිං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
625. තතො කාරුණිකො සත්ථා සබ්බලොකානුකම්පකො,
එහි භික්ඛුති මං ආභ සා මේ ආසුපසම්පදා.
626. සො'හං එකො අරඤ්ඤාසමිං විහරන්තො අතන්දිතො,
අකාසිං සඤ්ඤා චචනං යථා මං ඔවදි ජිතො.
627. රතතිසා පඨමං යාමං පුබ්බජාතිමනුස්සරිං,
රතතිසා මජ්ඣමං යාමං දිබ්බචකත්වං විසොධසිං,²
රතතිසා පච්ඡමෙ යාමෙ තමොධිකං පදලසිං.
628. තතො රත්තා විවසනෙ³ පුරිසසුග්ගමනං පති,
ඉඤ්ඤා බ්‍රහ්මා ච අගනති, මං නමස්සිංසු පඤ්ඤි.
629. නමො තෙ පුරිසාජ්ඤාදා නමො තෙ පුරිසුත්තම,
යසා තෙ ආභවා ඛිණ්ණා දකඛිණ්ණෙයොසි මාරිඝ.
630. තතො දිසවාන මං සත්ථා දෙවසංඝපුරකභවං,
සිතං පාතුකරිනිභාන ඉමමිත්ථං අභාසථ.
631. තපෙන බ්‍රහ්මචරියෙන සඤ්ඤාමෙන දමෙන ච,
එතෙන බ්‍රාහ්මණො ගොති එතං බ්‍රාහ්මණමුත්තම'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුනිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුනිතසෙථරගාථා.

තසුඤ්ඤානං:

සීලවා ච සුනිතො ච ථෙරො ඤේ තෙ මහිඤ්ඤා
ආදසමහි නිපාතමහි ගාථායො චතුර්විධා'ති.

දමාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

12. 1. 2

620. මම පහත් කුලයෙහි උපත්මි, දිළිඳුදෙමි, අලංකාරත්ත ඇත්තෙමි, පහත් රැකියාවක් මට වී යා, පුජ්‍යවු වීම.
621. මිනිසුන් විසින් පිළිකුල් කරනලදු වෑ යළි අවමන් කරන ලදු වෑ ගරහනලදු වෑ යටත්සිත් කොටගෙන බොහෝ දෙනා වැන්දෙමි.
622. භාෂායෙකි! මගධ දනව්වෙහි අගනුවරට පිවිසෙන්නා වූ හික්කුසබ්බයා විසින් පෙරවූකොට ඇති මහාවීර වූ සම්බුදුන් දිවිමි.
623. (මම) කද බහා තබා වදින්නට එළැඹියෙමි. පුරුෂොත්තම තෙමේ මට මෑ අනුකම්පා පිණිස නැවැත්තේ යි.
624. එදා ශාඤ්ඤාත් ගේ පාසකල වැද එකත්පසෙකැ සිටියෙමි සියලු සතුන්ට උතුම් වූ පෑවිද්ද මම අභෑදියෙමි.
625. ඉක්කිති කාරුණික වූ, සියලු ලෝකයාට අනුකම්පා ඇති ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ 'එව මහණැ'යි මට වදාලහ, ඒ මා ගේ උපසම්පද වී යා.
626. ඒ මම එකලා වෑ අරණ්‍යයෙහි වසන්නෙමි නො මැලියෙමි, බුදුහු යම්සේ මට අවවාද කළෝ නම් එසේ ශාඤ්ඤාවචනය කෙළෙමි.
627. ඊ පෙරගමහි පූජිතාභිය සිහි කෙළෙමි, ඊ මැදියමහි දිවැස ශෝධනය කෙළෙමි.
628. ඊ පැසුළුමහි, එ ඊය අවසන්හි හිරු උදාවන්නා හා මෑ (අවුදු) අඳුරුකඳු පැවසෙමි.
629. 'ඉංද්‍ර' ද 'බ්‍රහ්ම' ද අවුත් 'පුරුෂශ්‍රෙණිය ඔබට නම්සකාර වේවා, පුරුෂොත්තමය ඔබට නම්සකාර වේවා යම්හෙයෙකින් ඔබගේ ආප්‍රවණේ ස්‍යය වූවාහු ද (එහෙයින්) දක්ෂිණාභී වෙහි' යි ඇදිලි බැන්දහු මට නම්සකාර කලහ.
630. ඉක්කිති ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ දිව්‍යසමූහයා විසින් පුරස්කාරා (සමාභින) වූ මා දෑක සිතා පාල කොට මේකරුණ වදාලහ.
631. තපසිනු ද බහිසරිනු ද හීලයෙහු ද ප්‍රඥයෙහු ද යන මේකරුණින් බ්‍රාහ්මණ වෙයි, මේ උතුම් බමුණු යැ යි (කිනු) යි.

මෙසේ අසුමන් සුනිත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සුනිත ස්ථවිරගාථා යි.

උඤ්ඤාත:

දෙළොස් වැනි නිපාතයෙහි සීලව ද, සුනිත ද යි තෙරවරු දෙදෙනෙකි. ඔහු මහත් සෑද්ධි ඇත්තාහු යා, ගාථාවෝ සුවිස්සෙකි.

දවාදාසනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

13. තෙරසනිපාතො.

13. 1. 1

632. යාහු රවෙඨ සමුක්කවෙඨා රඤ්ඤා අභිගස්ස පඤ්ඤා,
සඨාජ්ඣ ධම්මෙසු උක්කවෙඨා සොඤ්ඤා දුක්ඛස්ස පාරගු
633. පඤ්ඤා ජිනෙද පඤ්ඤා ජගෙ පඤ්ඤා චුත්තරි භාවගෙ,
පඤ්ඤා සභිතාතිගො භික්ඛු ඔසතිඤ්ඤො'ති වුච්චති.
634. උත්තලස්ස පමත්තස්ස බාහිරාසස්ස භික්ඛුනො,
සිලං සමාධි පඤ්ඤා ව පාරිසුරිං න ගච්ඡති.
635. යං හි කිච්චං තදපච්ඤං අකිච්චං පන කසිරති,
උත්තලානං පමත්තානං තෙසං වසිස්සති ආසවා.
636. යෙසං ච සුසමාරඤ්ඤා නිච්චං කායගතා සති,
අකිච්චං තෙ න සෙවනති කිච්චෙ සාතච්චිකාරිනො,
සතානං සමපජානානං අත්ථං ගච්ඡන්ති ආසවා
637. උජ්ඣිග්ගමති අක්කාතෙ ගච්ඡ්ථ මා නිවිත්තථ,
අත්තනා වොදගත්තානං නිබ්බාතමිනිහාරගෙ.
638. අච්චාරඤ්ඤමති විරියමති සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරො,
විඤ්ඤාපමං කිරිත්වා මෙ ධම්මං දෙසෙයි චක්ඛුමා.
639. තස්සාහං වචනං සුඤ්ඤා විහාසිං සාසනෙ රතො,
සමථං පටිපදෙසිං උත්තමත්ථස්ස පත්තිසා,
තිස්සො විජ්ජා අනුපටත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
640. තෙක්ඛමෙව අබ්බුත්තස්ස පටිච්චෙකං ව චෙතසො,
අබ්බාපජ්ඣාබ්බුත්තස්ස උපාදානක්ඛයස්ස ව.

13. තෙරස්තිපාතය

13. 1. 1

632. අතුරජනුයේ පිරිවරෙහි (රටවැසි) වූ යමෙක් අතුරවෙහි අනුක්‍රමයෙන් වූයේ නම් ඒ 'සොණ' තෙමේ අද ධර්මයෙහි උත්තමය වූ දුෂ්කරයේ පරතෙරට ගියේ යි.
633. (ඔරුමාගිය සංඝෝජන) පස සිදින්නේ යැ, (උද්ධමාගිය සංඝෝජන) පස ප්‍රසාදය කරන්නේ යැ, මත්තෙහි (ප්‍රධානි ඉන්ද්‍රිය) පස වඩන්නේ යැ, (රාග, දෝස, මොහ, මාන, දිර්ඝි යන) පඤ්ච-සංගතයන් ඉක්ම ගිය මහණ තෙම ඔසවිණ්ණ යැ යි කියනුලැබේ.
634. උස් වැ ගිය මාන ඇති, ප්‍රමාදයට පැමිණී, බාහිරායතනයන්හි ආශා ඇති මහණනුයේ ශීලයත් සමාධියත් ප්‍රඥාවත් පරිපූර්ණ බවට නොගියේ.
635. උස්වගිය මානනල ඇති ප්‍රමත්තයන් විසින් කළයුතු යමක් ඇත්නම් ඒ හැරදමනලදී. නො කළයුත්ත වැළිත් කරනුලැබේ. ඔවුන් ගේ ආප්‍රවයෝ වැඩෙත්.
636. තවද යම් කෙනකුත් විසින් තිතොර වැ කාගියාසි දැඩි වැ ගත්තාලද ද කළයුත්තෙහි භාවනාකාරී වූ ඔහු නො කළයුත්ත නො කරත්, සිහි ඇතියත්ගේ, සමාක්ප්‍රඥ ඇතියත් ගේ ආප්‍රවයෝ අත්‍යයට යෙත් (ක්ෂය වෙත්).
637. ශාස්තෘන් වහන්සේ වදල සෘජුමාගියෙහි යවු, නො නවතිවු, තමා තමාට වොදනා කළ මැනවැ, (තමා) තිවනට පමුණුවන්නේ යි.
638. පමණ ඉක්ම පටන් ගත් වියරී ඇති කල්හි ලෝකයෙහි තීරුත්තර වූ ඇස් ඇති ශාස්තෘන් වහන්සේ 'විණොපමා' කොට මට දහම් දෙසුහ.
639. මම උත් වහන්සේගේ වචනය අසා සසුන්හි ඇලුණෙමි කල් යැවිමි. අභිත්තයට පැමිණෙනු පිණිස (ඉන්ද්‍රිය සමතාව) සමපාදනය කෙලෙමි. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාව ලබනලද යැ, බුදුන්ගේ අවමාදය කරනලදි.
640. තෙනෙත්‍රමයෙහි තිමන (හැබුරු) වූ විත්තයා ගේ පවිච්ඡෙකයෙහි තිමන වූ නිදුක්බැවිහි තිමන වූ අභිත්තයෙහි තිමන වූ -

641. තණ්හකකයාභිමුත්තස්ස අසමේවාහං ච චේතසො,
දිස්සා ආයතනුපාදං සමමා විතතං විමුච්චති.
642. තස්ස සමමා විමුත්තස්ස සන්තවිතතස්ස තිකත්තො,
තතස්ස පතිච්ඡයො නත්ති කරුණිං න විජ්ජති.
643. සෙලො යථා එකසතො වාතෙන න සමීරති,
එවං රූපා රසා සඤ්ඤා භක්ඛා එස්සා ච කෙවලා.
644. ඉට්ඨා ධම්මා අභිට්ඨා ච නපපච්චෙධෙහති තාදිතො,
සීතං විතතං විසඤ්ඤාතතං වියඤ්චස්සානුපස්සති'ති.

ඉද්ධං සුදං ආයස්මා සොණො කොලිවිසො පඨරො ගාථායො
අගාසිත්ථා'ති.

සොණසෙථර ගාථා.

තසාද්දානං:

සොණො කොලිවිසො පඨරො එකොදෙව මගිද්ධිකො,
තෙරසමගි නිපාතමගි ගාථායො චේත්ථ තෙරසා'ති.

තෙරසනිපාතො නිට්ඨිතො.

641. නිළාණයෙහි නිමිත වූ, විතතයාගේ අසමෝභයෙහි (ආයතීය-යෙහි) නිමිත වූ තැනැත්තෙකුගේ සිත (වික්ෂරාදි) ආයතනෝපාදාය දැකූ (ආසුච්ඡන්ත කෙරෙත්) මොනවට මිදෙයි.

642. (කෙලෙසුන් කෙරෙත්) මොනවට මිදුණු එහෙයින් මෑ සත්ත්‍රන් සිත් ඇති ඒ මහණනු විසින් කරනලද කම්යාගේ උපචයෙක් නැති. (ඔහු විසින්) කළසුන්තෙක් (කාතකෘතය බැවින්) නො පැනේ.

643. යම්ගේ එකඝනපථිතයක් සුලභව නො සැලේ නම්, එපරිද්දෙන් රූප සෑ රස සෑ ගන්ධ සෑ ගති සෑ ඝට්ඨි සෑ යන සියලු-

644. ඉභ්බවථිගෝ ද අභ්බවථිගෝ ද අකම්පා වූ සංයෝග රහිත වූ තෘදිහු ගේ සිත කම්පා නො කරත්. (හෙතෙම) ඒ ආරම්භණයාගේ තිරෝධය ද දකී.

මෙමගේ ආසුඡමන් 'කොමුච්ඡි සොණ' සංවරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

'සෝණ' සංවරගාථා යි.

උද්දාය:

තෙලෙස් වැනි නිපාතයෙහි එක් මෑ මහත් සෘණි ඇති කොමුච්ඡි සොණ සංවරයන් වහන්සේ ගෑ, මෙහි ගාථාවෝ ද තෙ ලෙසෙකි.

තෙරසනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. වුද්දසනිපාතො

14. 1. 1

645. යද අහං පබ්බජිතො අගාරස්මාහගාරියං,
නාහිජානාමි සබ්බසං අනරියං දෙසසංහිතං.
646. ඉමෙ හඤ්ඤානතු වජ්ඣනතු දුක්ඛං පටොසනතු පාණිනො,
සබ්බසං නාහිජානාමි ඉමස්මිං දීඝමන්තරෙ.
647. මෙත්තං ච අහිජානාමි අපාමාණං සුභාවිතං,
අනුපුබ්බං පරිචිතං යථා බුද්ධො දෙසිතං.
648. සබ්බමිත්තො සබ්බසංඛො සබ්බසුභානුකම්පකො,
මෙත්තං චිත්තං ච භාවෙමි අබ්භාපජ්ඣිරතො¹ සදා.
649. අසංහිතං අසංකුප්පං චිත්තං ආමොදයාමිහං,
බ්‍රහ්මචරිතං භාවෙමි ආකාපුරිසසෙවිතං.
650. අවිතක්කං සමාපනො සම්මාසම්බුද්ධසාවකො,
අරියෙත තුණ්හිභාවෙන උපෙතො භොති නාවදෙ.
651. යථා'පි පබ්බතො සෙලො අචලො සුප්පතිට්ඨිනො,
ඵලං මොහකකියා හික්ඛු පබ්බතො'ව න වෙධිති.
652. අනභිගණස්ස පොසස්ස නිව්චං සුවිගවෙසිනො,
විලක්ඛමිතං පාපස්ස අබ්භමිතං² ච බයති.
653. නගරං යථා පච්චන්තං ගුහං සන්තරලාහිරං,
ඵලං භොපෙථ අත්තානං ඛණො වො³ මා උපච්චගා.
654. නාහිනදුමි මරණං නාහිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි නිබ්බිසා හතකො යථා.
655. නාහිනදුමි මරණං නාහිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි සම්පජානො පතිස්සනො.
656. පරිවණ්ණො මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඕභිනො ගරුකො භාරො භවනෙත්ති සමුග්ගා.
657. යස්ස චත්ථාය පබ්බජිතො අගාරස්මාහගාරියං,
සො මෙ අත්ථො අනුප්පදෙනා සබ්බසඤ්ඤානකකියො.

1 අබ්භාපජ්ජරතො - සිවු. 1, 2. 2. අබ්භාමිතං - PTS, ප. 3. මෙ - PTS.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. වුද්දසනිපාතය.

14. 1. 1

645. යම් කලෙක මම හිඟ්භෙත් තික්ඛ පැවිද්දට පැමිණියෙමි නම් එතැන් පටන් කොට දොසයෙන් සුක්ඛ වූ අතායාසිංකලායක් නො දැකිමි.
646. මේ ප්‍රාණීහු නැසෙත්වා පෙළෙත්වා දුකට පැමිණෙත්වා'යි සංකලායක් මේ දීඨිකාලය අතුරෙහි නො දැකිමි.
647. අප්‍රාමාණ්‍ය වූ මොනවට වඩනලද්ද වූ අනුක්‍රමයෙන් ප්‍රගුණකරන ලද්ද වූ මෙමත්‍රියන් බුදුන් විසින් දෙසනලද පරිදි ඇස්සමුකොට දැකිමි.
648. හැමට මිතුරු වූ හැමට යහළු වූ සියලු සතුන් කෙරෙහි අනුකම්පා ඇති වූ හැමකල්හි අව්‍යාපාදයෙහි (සකියනට හිතසුව එළවීමෙහි ඇලුණෙමි මෙන් සිතත් වඩමි.
649. ආකමිණ රහිත වූවක් කොපා රහිත වූවක් කොට මම සිත සතුටු කරමි. තිවජ්ඣයන් විසින් නො සෙවුනාලද බ්‍රහ්මචාරය වඩමි.
650. ද්විතීයධ්‍යානයට සමවත් සමයක් සමුද්ධායක තෙමේ එකෙණෙහි ආයාසී වූ තුෂණීභ්‍යාවයෙන් සමනාගත වූයේ මේ.
651. ශෛලපථිතය තෙමි යම්සේ අවල ද මොනවට පිහිටියේ වේ ද එපරිද්දෙන් මොහක්‍ෂය හෙතුකොටගෙන පථිතයක් මෙන් (අවල) වූ මහණ තෙමි නො සැලේ.
652. (රාගාදි) අභිතණ රහිත වූ තිරතුරු තිරවදු ධර්මයන් සොයන සුලු පුරුෂයාහට කෙසෙක් (වලගක්) පමණ වූ පාපය වලාකුලක් පමණ මෙන් වැටහේ.
653. ඇතුලත පිටත සහිත වූ ශෝපනය (රැකවරණ) කරනලද පසල් නුවර යම්සේ ද එසේ තමා (සිත) රකිවූ, ඝණය තෙමි නොප නහමක් ඉක්ම යා.
654. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි, මෙහෙ කරන කම්කරුවකු මේතනය අපෙක්‍ෂා කරන සේ කාලය පමණක් අපේක්‍ෂා කරමි.
655. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. සමයක් ප්‍රඥ ඇති වූ සිහි ඇති වූ කාලය පමණක් අපේක්‍ෂා කරමි.
656. මා විසින් ශාක්‍ය්‍යන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්ගේ අවමාදය කරනලද යැ. ගුරු බර බහා තබනලද්දේ යැ, හවනෙතැන් (තෘෂණාව) මුලුසුත් කරනලදි.
657. යම් අභියක් සදහා හිඟ්භෙත් තික්ඛ පැවිද්දට පැමිණියෙමි නම් සියලු සංයෝජනයන් ඝණ කිරිමැ යි කියනලද ඒ අභිය මා විසින් ලබනලද්දේ යැ.

658 සමාදායකාදායක ඵසා මෙ අනුසාසනී,
හන්දාං පරිතිබ්බිසං විපච්ඡින්නාමි සබ්බි'ති

ඉත්ථං සුදං අයසමා බද්ධවිනිශ්චයො රෙවතො චේතො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

බද්ධවිනිශ්චයරෙවතචේතර ගාථා.

14. 1. 2

659 යථා'පි ගඤ්ඤො අපඤ්ඤො ධුරෙ සුත්තො ධුරාසතො,¹
මිච්ඡිතො අභිසාරෙතං සංසුගං නාතිවතති.

660. ඵලං පඤ්ඤාය යෙ තිත්තො සමුඤ්ඤො වාරිතො යථා,
න පරෙ අභිමඤ්ඤානති අරියධම්මො'ව පාඤ්ඤිතං.

661. කාලෙ කාලවසං පනතො හවාහවවසං ගතො,
නරා දුක්ඛං තිගච්ඡිනති තෙධ සොචනති මානවා.

662. උත්තතො සුඛධම්මෙන දුක්ඛධම්මෙන වොනතො,²
ආයෙතො බාලා හඤ්ඤානති යථාභූතං අදසයිනො.

663. යෙ ච දුක්ඛෙ සුඛස්මිං ච මජ්ඣෙධ්වනිමච්චතු³
සීතො තෙ ඉන්ද්‍රියිලො'ව න තෙ උත්තතඛනතො.

664. නගෙව ලාභෙ නාලාභෙ අයසො⁴ න ච කිත්තියා,
න නිත්‍යං පසංසාය න තෙ දුක්ඛෙ සුඛමිති ච.

665. සබ්බත්ථ තෙ න ලීපපනති උදබ්බිඤ්ච පොකතිරෙ,
සබ්බත්ථ සුඛිතො ධිරා සබ්බත්ථ අපරාජිතො.

666. ධම්මෙන ච අලාභො යො යො ච ලාභො අධම්මිකො,
අලාභො ධම්මිකො සෙය්‍යො යං චෙ ලාභො අධම්මිකො.

667. යසො ච අපච්ඡද්ධිතං විඤ්ඤානං අයසො ච යො,
අයසො'ව සෙය්‍යො විඤ්ඤානං න යසො අපච්ඡද්ධිතං.

668. දුමම ධෙති පසංසා ච විඤ්ඤාති ගරහා ච යා,
ගරහා'ව සෙය්‍යො විඤ්ඤාති යං චෙ බාලපසංසතො.

1 ධුරාසතො - සිමු 1, 2 2 වොනතො - PTS.

3 සිඤ්ඤිතමජ්ඣිකා - PTS 4 නගෙතෙ - මජ්ඣිකා, PTS

658. නො පමා වෑ (දනසීලාදිය) සමාදාන කරවු, මේ මාගේ අවවාදය යි, එකත්තෙන් මම පිරිනිවේන්නෙමි, සියලු භවයන් කෙරෙන් මිදුණෙමි'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් බදිරවතිය රෙවත සථවිරයන් වහන්සේ ...

බදිරවතියරෙවත සථවිරගාමා යි.

14. 1. 2

659. බුරුගෙහි (විගෙහි) යොදනලද රියබර උසුලනු සමත් වූ අතිහාර-යෙන් මඩනාලද හදු වූ වෘෂභරාජයෙක් යම්සේ තමාගේ විශදඩ නො ඉක්ම යිටි ද,

660. එපරිද්දෙන් යම් කෙනෙක් ජලයෙන් සමුද්‍රය සෙසින් ප්‍රඥයෙන් තැන වූවානු ද ඔහු අන්‍යයන්ට අවමන් නො කරත්. (මේ) සත්ත්වයන්ගේ ආයාසිධමියෙක් මැ යි.

661. මිනිස්සු (ලාභාලාභාදි) කාලයෙහි කාලයාගේ වයසට පැමිණියානු වෘද්ධිභාවි වයසට ගියානු දුකට පැමිණෙත්. ඒ මිනිස්සු මෙලෙව්හි ශෝක කරත්.

662. සුඛ භේදයෙන් උත්තත වූ, යළි දුඃඛභේදයෙන් අවතත වූ, ඇති සැටියෙන් නො දක්නාසුලු බාලයෝ දෙකරුණින් පෙළෙත්.

663 තවද යම් කෙනෙක් දුකෙහින් නැපෙහින් මධ්‍යස්ථයෙහින් තැපණාව ඉක්මනියානු නම් ඔහු ඉන්ද්‍රබලය මෙන් නිශ්චලයහ ඔහු උත්තතාවතත නො වෙත්.

664. ඔහු ලාභයෙහි, අලාභයෙහි, අයසෙහි, කිර්තියෙහි, නිශ්ශයෙහි, ප්‍රශංසායෙහි, දුකෙහි හා සුවයෙහි නො ඇලෙත් මැ යි.

665 ඔහු පොකුරුපතා දියබිඳු මෙන් කිසිතැනෙක නො ඇලෙත්. ප්‍රාඥයෝ ගැම තැන්හි සුඛිතයහ, ගැම තැන්හි අපරාජිතයහ.

666. දූභෑමින් වන යම් අලාභයෙකුත් වේ නම් අත්තායෙන් වන යම් ලාභයෙකුත් වේ නම් (මෙදෙක අතුරින්) ඉදින් අත්තායෙන් වන ලාභය යමක් නම් එයට වඩා දූභෑමින් වන ලාභය උතුම්.

667. නුවණ නැතිකින්ගේ යම් යහසකුත් නුවණැතියන්ගේ යම් අයසකුත් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) නුවණැතියන් ගේ අයස මැ උතුම්. නුවණ නැතිකින් ගේ යසස උතුම් නො වේ.

668 මුසියන් විසින් කරන යම් ප්‍රශංසාවකුත් නුවණැතියන් විසින් කරන යම් ගඟාවකුත් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) ඉදින් බාලයන් විසින් කරන ප්‍රශංසාව යමක් නම් එයට වඩා නුවණැතියන් විසින් කරන ගඟාව මැ උතුම්.

669. සුඛං ව කාමමයිකං දුක්ඛං ව පච්චෙකිකං,
පච්චෙක¹දුක්ඛං සෙය්‍යො යං වෙ කාමමිකං සුඛං.
670. ජීවිතං ව අධිමේචන ධම්මෙන මරණං ව යං,
මරණං ධම්මිකං සෙය්‍යො යං වෙ ජීවෙ අධිමේකං.
671. කාමකොපප්පතිනා සෙ සත්තචිත්තා භවාභවෙ,
චරන්ති ලොකෙ අසිත්තා නත්ති තෙසං පියාප්පියං.
672. භාවයිත්තාන බොජ්ඣනිකා ඉන්ද්‍රියානි බලානි ච,
පප්පුග්‍ය පරමං සන්ත්තිං පරිනිබ්බන්ත්තානාසමා²ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගොදුන්තො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා²ති.

ගොදුන්තත්ථෙරගාථා.

තස්සඥානං:

රෙච්ඡො වෙච්ච ගොදුන්තො ථෙරො ඥානෙ මහිඤ්ඤා,
වුද්දසමනි නිපාතමනි ගාථායො අට්ඨවිසති²ති.

වුද්දසනිපාතො නිට්ඨිතො.

669. කාමප්‍රකෘතික සුඛයෙකුත් පච්චේකයෙන් හටගත් දුඃඛයෙකුත් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) ඉදින් කාමප්‍රකෘතික සුඛය යමක් නම් එයට වඩා පච්චේකයෙන් හටගත් දුඃඛය උතුම්.

670. අත්තායෙන් දිව්ඨක්ම ද දෑහැමින් මරණය ද යන යමෙක් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) ඉදින් අත්තායෙන් දිව්ඨක්තේ යැ යන යමෙක් ඇත් ද (එයට වඩා) දෑහැමින් මරණය ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

671. කාමකොප ප්‍රථිණ වූ යම් කෙනෙක් කුදුමගත් හවයෙහි සන්ත්‍රත් සිත් ඇති වූ ලොකයෙහි අතිශ්‍රිත වූ හැසිරෙත් නම් ඔවුන්ට ප්‍රියාප්‍රිය දෑයෙක් නැති.

672. බොධිඝඤාන ද ඉන්ද්‍රියයන් ද බලධර්මයන් ද වඩා පරමශාන්තියට පැමිණ රහත්හු පිරිනිවේත්'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් ගොදහන සංවිරයන් වහන්සේ ...

ගොදහන සංවිරගාථා යි.

උද්දාය:

තුදස් වැනි නිපාතයෙහි 'රෙච්ඤ' ද 'ගොදහන' ද යි ඒ මගත් සෘණි ඇති තෙරවරු දෙදෙනෙකි. ගාථා අටවිස්සෙකි.

වුද්දසනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

16. සොළහතිපාතො

16. 1. 1

673. එස භිකෂො පසිදුම් සුඛං ධම්මං මහාරසං,
විරෑගො දෙසිතො ධම්මො අනුපාදය සබ්බසො.
674. ඛහුති ලොකෙ විත්‍රාති අත්ථිං පඨවිමණ්ඩලෙ,¹
මථෙතති මඤ්ඤා සඛකපාං සුභං රාගුපසංහිතං.
675. රජචුභතං² ච වාතෙන යථා මෙකොපසම්මයෙ³
එවං සම්මතති සඛකපාං යද පඤ්ඤාය පසාති.
676. සබ්බෙ සඛායාරා අභිව්වාති යද පඤ්ඤාය පසාති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා.
677. සබ්බෙ සඛායාරා දුකාති යද පඤ්ඤාය පසාති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා.
678. සබ්බෙ ධම්මො අනත්තා'ති යද පඤ්ඤාය පසාති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා.
679. බුද්ධානුබුද්ධො යො ථෙරො කොණ්ඩඤ්ඤා තිබ්බතික්කමො,⁴
පභිනජාතිමරණො බුග්ගවරියස්ස කෙවලි.
680. ඔසපාසො දලුභ්බිලො පබ්බතො දුපාදලිතො,⁵
ජෙඨො ඛලං වථි පාසං ච සෙලං හෙය්වාන⁶ දුබ්බිදං,
තිණ්ණණං පාරභ්වතො කාසි චුතො කො මාරබ්බතා.
681. උද්ධතො වපලො භික්ඛු මිත්තො අගම්ම පාපකො,
සංසිද්ධති මහොසසම්මං උග්ගො පටිකුඤ්ඤො.
682. අනුද්ධතො අවපලො නිපකො සංවුත්තිඤ්ඤො,
කල්‍යාණමිත්තො මෙධාවි දුකඛස්සන්තකරො සියා.
683. කාලපබ්බභ්වතභික්ඛාසො කිසො ධම්මිතඤ්ඤො,
මත්තඤ්ඤා අත්තපාහසම්මං අදීනමාහසො තරො.
684. ඵුට්ඨො ඛංසෙති මිකසෙති අරඤ්ඤාසම්මං බුභාවෙන,
නාගො සඛතාමසිසෙ'ව සතො තත්‍රාභිව්වාසයො.
685. නාභිනඤ්ඤා මරණං නාභිනඤ්ඤා ජිවිතං,
කාලං ච පතිකඛාමි තිබ්බිසං භතකො යථා.

1. සුද්ධිමණ්ඩලෙ - PTS 2. රජචුභතං - PTS 3. මෙකො පසම්මයෙ - PTS

4. තිබ්බතික්කමො - PTS 5. දුපාදලියො - සිවු 1, 2, 6. ඩිලඤ්ඤා - PTS

7. ජෙත්තාන - සිවු 1, 2

16. සොළසනිපාතය.

16. 1. 1

673. ඒ මම (ඔබගේ) ඉතා රසවත් ධර්මය අසා බෙහෙවින් පහදිමි. සම්ප්‍රකාරයෙන් උපාදාන රහිත වෑ විරාගධර්මය දෙසනලද්දේ යි.
674. ලොකයෙහි විසිතුරු වූ අරමුණු බොහෝ වෙත්. (ඔහු) මේ මිනිස්ලොව වෑ රාගයෙන් සුක්ක වූ මිට්‍යාසංකල්පය අලලැහි හඟිමි.
675. මෙයය වාසුව විසින් නගනලද බුලි යම්ගේ සන්තිද්‍රව්‍ය ද එසේ යම් කලෙකැ (අංගභිසංවික තෙම විසිතුරු අරමුණ) විදශිතා ප්‍රඥයෙන් දකි නම්, එකල්හි සංකල්පයෝ සන්තිදෙත්.
676. 'සියලු සංසාරයෝ අතිත්‍යාග'යි යම්කලෙකැ (අංගභිසංවික තෙම) විදශිතා ප්‍රඥයෙන් දකි ද යළි දුකෙහි කළකිරේ ද (ඥානදශිත) විසුඛයට මේ මාගිය වේ.
677. 'සියලු සංසාරයෝ දුඃඛයහ'යි යම් කලෙකැ ප්‍රඥයෙන් දකි ද යළි දුකෙහි කළකිරේ ද මේ විසුඛයට මාගිය යි.
678. 'සියලු (ප්‍රේමාදි) ධර්මයෝ අනාත්මයහ'යි යම් කලෙකැ ප්‍රඥයෙන් දකි ද යළි දුකෙහි කළකිරේ ද මේ විසුඛයට මාගිය යි.
679. යමෙක් බුද්ධානුබුද්ධ වූයේ ද සිරිත ගුණ ඇත්තේ ද, කොණ්ඩනා නම් වූයේ ද දසවියභි ඇත්තේ ද, ප්‍රතිණ වූ ජාතිමරණ ඇත්තේ ද පිරිසුන් මහබඩ්ධ ඇත්තේ ද නොහොත් මහ-පල ක්‍රමණ ඇත්තේ ද,
680. භික්ෂුසංඝාය ඇති සිරිත වූ චේතොබල ඇති පාලිමට දුෂකර වූ අවිදු-පථිතයක් ඇති හෙතෙම බිලයත් පායයත් සිදැ බිදීමට දුෂකර වූ පථිතය බිදැ භික්ෂුරණය කෙළේ පරතෙරට (නිවනට) ගියේ ධ්‍යාන කරන සුලු වූයේ මාරබඩ්ධයෙන් මිදුණේ යි.
681. උඛගු (නො සන්සුන්) වූ වපල වූ මහණ තෙම පාපමිත්‍රයන් ලැබූ ක්‍රෝධ උංගාස කැමැති රළු විසින් යට කොට ගත්තාලද්දේ (කාමාදි) උගොසයෙහි ගැලෙයි.
682. උඛගු නො වූ වපල නො වූ (අංකාපි පරාචයන්ති) නිපුණ වූ සංවරණය කරනලද ඉසුරන් ඇති කලණමිතුරන් ඇති ක්‍රමණැත්තේ දුක් කෙළවර කරන්නෙක් වන්නේ යි.
683. කළුවැල්පුරුක් බදු අවයව ඇති, කාය වූ, ඉපිලිගිය නගරවැල් ඇති අභාරපාතයෙහි පමණ දත්තා වූ, නො මැලි සිත් ඇති පුරුෂ තෙම-
684. අරණ්‍යයෙහි මහවනයෙහි මැසි මදුරුවන් විසින් විදනාලද්දේ රණබිම්බි ඇතකු හෙයින් එහි සිහි ඇති වෑ ඉවසන්නේ යි.
685. මරණය නො කැමැත්තෙමි. ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. මෙහෙ කරන කම්කරුවකු වෙතනය අපේක්ෂා කරන සේ හුදෙක් කාලය අපේක්ෂා කරමි.

686. නාතිනන්දමි මරණං නාතිනන්දමි ජීවිතං,
කාලං ච පඨිකඛිනිමි සම්පජ්ඣො පඨිකානො.
687. පරිවිණේණො මයං සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සංසතං,
ඕභිතො ගරුකො හරො හවිනෙතති සමුහතා.
688. ගග්ගත්ථාය¹ පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිකං,
සො මෙ අත්ථො අනුප්පන්නො කිං මෙ සද්ධිවිහාරිනා'ති².

ඉත්ථං සුදං අංගමො අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා ථෙරො ගාථායො.

16. 1. 2

89. මනුස්සගුහං සමබුද්ධං අත්තදත්තං සමාහිතං,
ඉරිගමානං³ බ්‍රහ්මපථෙ විත්තස්ස පසමෙ රතං.
90. යං මනුස්සා නමස්සන්ති සබ්බගමොහ පාරගුං,
දෙව්'පි තං නමස්සන්ති ඉති මෙ අරහතො සුතං.
91. සබ්බසංගොජ්ඣාතීතං වතා නිබ්බන්ධංගතං⁴
කාමේහි තෙකම්මරතං⁵ මුත්තං සෙලා'ව⁶ කඤ්චනං.
92. ස වෙ අවචන්තරුපි නාගො හිමව්‍යා වඤ්ඤා සිලුවංගො,
සබ්බසං නාගනාමානං සච්චනාමො අනුත්තරො.
93. නාගං වො කිත්තසිස්සාමි න හි අංගං කරොති සො,
සොරච්චං අවිසිංසා ව පාදා නාගස්ස තෙ දුවො.
94. සති ව සම්පජ්ඤාදං ව වරණං නාගස්ස තෙ පරෙ,
සද්ධාහත්ථො මහානාගො උපෙක්ඛාසෙතදත්තවා.
95. සති හිවා සිරො පඤ්ඤා විමංසා ධම්මවිත්තනා,
ධම්මකුච්ඡිසමාචාරො විවෙකො තස්ස වාලගි.
96. සො කාසි අස්සාසරතො අජ්ඣිකතං සුභිමාහිතො,
ගච්ඡං සමාහිතො නාගො සිතො නාගො සමාහිතො.
97. සගං සමාහිතො නාගො නිසින්නො'පි සමාහිතො,
සබ්බත්ථ සංවුතො නාගො එසං නාගස්ස සම්පදා.
98. භුඤ්ජති අනවජ්ජාති සාවජ්ජාති න භුඤ්ජති,
සාසම්මච්ඡාදනං ලභා සන්ති'ති පරිචජ්ජං.

1. ගග්ගත්ථාය - PTS 2. සද්ධිවිහාරිනා'ති - PTS
3. ඉරිගමානං - ප, ඉරිගමානං - සිමු 1, 2
4. නිබ්බන්ධංගතං - සිමු. 1, 2. 5. කිකම්මරතං - PTS.
6. මුත්තසෙලාව - PTS

686. මරණය නො කැමැත්තෙමි. ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. සමාස් ප්‍රඥ ඇති වෑ සිහි ඇති වෑ හුදෙක් කාලය අප්පසා කරමි.
687. මා විසින් ශාසනයන් වහන්සේ ආශ්‍රිතයහ. බුදුරජුන්ගේ අනු-ශාසනය කරනලද යැ. ගුරු වූ බර බහාතබනලද යැ. කෘෂණ සංඛ්‍යාත හව්නෙතනික නසනලද.
689. යම් අථියක් සදහා ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට පැමිණියෙමි නම් ඒ අථිය මා විසින් ලබනලද්දේ යැ. මට සංඛිවිහාරිකයකු-ගෙන් කවර අථියක් දැයි.

මෙසේ ආයුෂ්මත් අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා සංවරයන් වහන්සේ ...

අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා සංවරගාථා යි.

16. 1. 2

689. මිනිසුන් අතර උපත්තා වූ (දතයුතු දෑ) නමා මෑ දත්තා වූ නමා මෑ දුමුණා වූ සමාහිත වූ බ්‍රහ්මවිහාර මාගීයෙහි පවත්තා වූ විතතයාගේ ච්ඡුපගමයෙහි (නිවහෙහි) ඇලුණා වූ,
- 690 මිනිස්සු (සකකායතනාදි) සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගියා වූ යමකු නම්දිත් ද දෙවියෝ ද ඔහු නම්දිත් මා විසින් රහතුන් වෙත අසනලදි.
691. ඉක්මනිය සියලු සංයෝජනයන් ඇති, (කෙලෙස්) වහගෙන් නික්ම නිවනට පැමිණි, කාමයෙන් නික්ම තෙනෙත්‍රමායෙහි ඇලුණු, සෙලීන් මුත් කපුනක් (රතක්) බදු (ඔහු දෙවියෝ ද නම්දිත්.)
692. එ බුද්ධිතාග තෙමේ එකාන්තයෙන් අනාපථිතයත් ඉක්ම සිටි හිමවත් පථිතය මෙන් අත්‍යන්තයෙන් බැබැලී, 'නාග' නාමය ඇති සිංහල්ලන් අතුරෙහි නිරාතතර වූ සත්‍යනාමය ඇත්තේ යි.
693. තොපට නාග(හසැති)යා ප්‍රකාශ කරන්නෙමි, හෙතෙම පව් නො මෑ කෙරේ. සීලයත් කරුණාවත් යන එදෙක නාගයාගේ (සුඵ) පාදායෝ යි.
694. සමාහිතත් සමාස්ප්‍රඥවත් නාගයාගේ ඒ අත්‍ය (පසු) පාදායෝ යි. මහානාග තෙමේ සුඛා නැමැති අත් ඇත්තේ යැ. උපෙසා නැමැති සුදුදළ ඇත්තේ යි.
695. සමාහිත ඔහුගේ ක්‍රීඩිත යැ, ප්‍රඥව සිඝ්‍රීත යැ, ධර්මවිනායව විමසිතය යැ, (සමථ-විදුසිතා) ධර්ම කුසලීත යැ, විවෙකය වාලබිත යි.
696. එ නාග තෙමේ ධ්‍යාන කරනසුලු යැ, ආස්වාදයෙහි (නිවහෙහි) ඇලුණේ යැ, අධ්‍යානමයෙහි මොනවට සමාහිත යැ, නාග තෙම යත්තේ සමාහිත යැ, සිටියේ සමාහිත යි.
697. නාග තෙම හෝතේ සමාහිත යැ, හුත්තේ ද සමාහිත යැ, සියලු අරමුණෙහි සංවෘත යැ, මේ විනාහි නාගයාගේ සම්පත්තිය යි.
698. වසත්‍රාහාර ලැබූ සන්නිධිකාරය (රැස්කිරීම) දුරු කරනුයේ නිරවද්‍ය දෑ වලදි. සාවද්‍ය දෑ නො වලද යි.

699. සංශෝජනං අණුං ධුලං සබ්බං ඡේදිතං ඛිකිතං,
යෙන යෙනෙව් ගච්ඡති අනපෙක්ඛාංගි ගච්ඡති.
700. යථාපි උදකෙ ජාතං පුණ්ණිරිකං පච්ඤ්ඤි,
තොපලීප්පති තොයෙන සුචිග්ගං මනෝරමං.
701. තථෙව් ව ලොකෙ ජාතො බුද්ධො ලොකෙ විහරති,
තොපලීප්පති ලොකෙන තොයෙන පදුමං යථා.
702. මහාභිති පජ්ජලිතො අභාභාරොපසම්මති,
අභිභාරෙසු ව සතෙතසු තිබ්බුතො'ති පවුච්චති.
703. අත්ථසාංගං විඤ්ඤාපති උපමා විඤ්ඤාති දෙසිතා,
විඤ්ඤාසානති මහාභාගා නාගං භාගෙන දෙසිතං.
704. විතරාශො විතදෙසො විතමොභො අනාසවො,
සරීරං විජගං භාගො පරිතිබ්බසාන්තාසාසවො'ති.

ඉත්ථං සුදං අංගසමා උද්ගි ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උද්ගිසෙත්ථරගාථා.

තස්සුඤ්ඤානං:

කොණ්ඩකෙඤ්ඤා ව උද්ගි ව ථෙරො දො තෙ මහිඤ්ඤා,
සංග්‍රහමති තිපාතමති ගාථායො දො ව තිංස වා'ති.

සංග්‍රහනිපාතො නිවසිතො.

699. සංයෝජන යා කුදුමහත් සියලු කෙලෙස් බැඳුම් යා යන මොවුන් (මාඨිඤ්ඤායෙන්) සිදා යම් යම් මා දිශායෙකින් යේ නම් අපෙක්ෂා රහිත වා මා යේ.
700. යම්ගේ දිශෙහි උපන්නා වූ සුවදැති මහරම් පඬෙර (හෙළපිසුම්) දිශෙහි වැඩේ ද දිශෙන් නො තැවරේ ද,
701. එසේ මා ලෝකයෙහි උපන් සඵඤ්ඤා තෙමේ ලෝකයෙහි වෙසෙයි. දිශෙන් පිසුම් යම්ගේ නම් එසේ මා ලෝකය විසින් නො තැවැරේ.
702. ඇවිලගත් මහභික්ෂු නිරාහාර වූයේ (දර නැත්තේ) සන්තිදේ. අතුරා ඇති කල්හි දු නිවුණේ යා යි කියනු ලැබේ.
703. මේ වතාහි නුවණැතිකත් විසින් දෙසනලද අඵප්‍රකාශක උපමා-වකි. මහානාගයෝ (කෘෂ්ණාශ්‍රවයෝ) නාගයා (මා) විසින් දෙසනලද නාගයා හඳුනත්.
704. පහ වූ රාගය ඇති, පහ වූ දෝෂය ඇති, පහ වූ මොහය ඇති (සඋපාදිශෙම නිමාණයෙන්) නිරාස්‍රව වූ බුද්ධාග තෙමේ යථිතය හරිමින් (බකිපරිනිබ්බානගෙන්) පිරිනිවෙන්නේ යි.

මෙසේ ආශුමත් උදයී ස්ථවිරයන් වහන්සේ ...

උදයී ස්ථවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

සොළොස් වැනි නිපාතයෙහි කොණ්ඩකුඤ්ඤ ද උදයී ද යි මහත් සාද්ධි ඇති ඒ තෙරවරු දෙදෙනෙකි. ගාථා ද දෙතිසෙකි.

සොළසතිපාතය නිමි.

20. විසතිනිපාතො.

20. 1. 1

705. යඤ්ඤාභං වා ධනාභං වා යෙ හතාම මසං පුරෙ,
අවසෙ තං හයං භොති වේධනති විලපනති ව.
706. තස්ස තෙ නත්ථි තිතතතං භියොෆො වණ්ණො පසිද්ධි,
කසමා න පරිදෙවෙසි එවරුපෙ මහබ්බසෙ.
707. නත්ථි වේගසිතං දුක්ඛං අහපෙකකස්ස ගාමණි,
අතිකතානා හයං සබ්බෙ ඛිණ්ණංගොජනස්ස වෙ.
708. ඛිණ්ණං හවතෙතතිතා දිට්ඨං ධම්මෙ යථාතපො,
න හයං මරණෙ භොති හාරතිකෙකපතෙ යථා.
709. සුචිණ්ණං බුහමචරිතං මෙ මග්ගො වාපි සුභාවිතො,
මරණෙ මෙ හයං නත්ථි රොගානම්ච සබ්බසෙ.
710. සුචිණ්ණං බුහමචරිතං මෙ මග්ගො වාපි සුභාවිතො,
තිරසාදා හවා දිට්ඨං විසං පිත්ථාච¹ ඡබ්බිතං.
711. පාරගු අනුපාදනො කතතිවෙචා අනාසවො,
තුට්ඨා අසුකකියා භොති මුතෙතා අසාතනා යථා.
712. උත්තමං ධම්මතං පතෙතා සබ්බලොකෙ අනත්ථිකො,
අදිත්තාව සරා මුතෙතා මරණස්මිං න සොචති.
713. යදත්ථි සම්මතං කිඤ්චි හවො වා² යත් ලබ්භති,
සබ්බං අතිස්සරං එතං ඉති වුත්තං මහෙසිනා.
714. යො තං තථා පජානාති යථා බුද්ධො දෙසිතං,
න ගණ්හාති හවං කිඤ්චි සුත්තතංව අයොගුලං.
715. න මෙ භොති අගොසිනති හවිස්සනති න භොති මෙ,
සබ්බාරා විගම්ස්සනති තත්ථ කා පරිදෙවිනා.
716. සුභං ධම්මසමුප්පාදං සුභං සබ්බාරසන්නතිං,
පස්සන්නස්ස යථාභූතං න හයං භොති ගාමණි.
717. තිණ්කට්ඨස්මිං ලොකං යද පඤ්ඤාය පස්සති,
මම්මතං සො අසංවිදාං 'නත්ථි මෙ'ති න සොචති.

1. පිසමංක - PTS. 2. ච - PTS.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

20. විසතිනිපාතය.

20. 1. 1

705. පෙර අපි බිලියම් පිණිස හෝ බතය පිණිස හෝ යම් කෙනකුත් අවසාන කොට නැසුවමෝ නම් ඔවුනට බිය උපත. එහෙයින් ඔහු වෙළුම්පෑය. වැලපුණහ.
706. ඒ නොපටි බිය බවෙක් නැත. සිරුරු පැහැය බෙහෙවින් පැහැ-පත් යෑ. මෙබඳු මහබිය ඇති කල්හි කවර හෙයින් නො වැලපෙති ද?
707. ගාමණිය, අපේක්ෂා රහිතයාට මානසික දුඃඛයෙක් නැත ක්ෂය වූ සංයෝජන ඇතියහු විසින් එකානායෙන් සියලු හඟ ඉක්මවනලදහ.
708. ක්ෂණ වූ භවතෙතනිය (තෘෂණාව) ඇති කල්හි ඇති සැටියෙන් දක්නාලද සිව්සත්දම් ඇති කල්හි බර බහා නැසූ කල්හි යම්යේ ද එයේ මරණයෙහි බිය නූපදි.
709. මා විසින් බබ්බර මොනවට හසලේ යෑ. මාගීය ද මොනවට වඩනලද යෑ, රෝහයන්ගේ ක්ෂයයෙහි මෙන් මට මරණයෙහි බියෙක් නැති.
710. මා විසින් බබ්බර මොනවට හසලේ යෑ, මාගීය ද මොනවට වඩනලද යෑ. ආඤාද රහිත භවයෝ දක්නාලදහ. (මේ මරණය) විෂ පානය කොට වමාලා වැන්න.
711. (සසර) පරතෙරට ගියා වූ, උපාදාන රහිත වූ, කල කිසි ඇති, තීරාසුව (රහන්) තෙමේ දම්ගෙඩියෙන් මිදුණකු මෙන් ආයුක්ෂය හේතුයෙන් තුටු වේ.
712. උත්තමධම්මභාවයට (රහන් බවට) පැමිණියේ මුළු ලොව අපේක්ෂා රහිත වූ ගිහිනන් හෙයින් මිදුණකු හෙයින් මරණයෙහි ශෝක නො කෙරේ.
713. යම්කිසි ප්‍රතික්ෂාසමුත්පන්නයෙක් ඇත් ද, යම් තැනෙකැ භවයෙක් හෝ ලැබේ ද, තෙල සියල්ල අනිඤ්ඤා යෑ යි මහර්මිහු (බුදුන්) විසින් දෙසන ලදි.
714. බුදුන් විසින් දෙසනලද පරිදි යමෙක් ඒ භවත්‍රය දැනී නම් හෙතෙම මෑතාවිත්තවනලද යවටක් සෙයින් කිසිභවයක් නො ගනී.
715. (පෙර) 'වුයෙම්' සිතෙක් මට නැත, (මතු) 'වත්තෙම්' සිතෙක් මට නැති, සංඝකාරයෝ පහව යෙත්, එහි කවර නම් වැලැපුමෙක් ද?
716. ගාමණිය, හුදු ධම්මමුත්පාදය හුදු සංඝකාර ප්‍රබන්ධ ඇති සැටියෙන් දක්නාහට බියෙක් නූපදි.
717. යමෙක් යම් කලෙකැ තෘණකාමවසම් වූ (සංඝකාර) ලොකය පුඤ්ඤයෙන් දකී ද හෙතෙම මමනිය නො ලබන්නේ 'මට නැතැ' යි නො හොචී.

718. උක්කණ්ණං මි සරිරෙන හවෙනමි අනභිකො,
සො'යං භිජ්ජිකාති කායො අකුසලං ච න හවිකාති.
719. යං වො කිච්චං සරිරෙන තං කරොථ යදිච්ඡථ,
න මේ තප්පවිට්ඨො තත්ථ දෙසො පෙමිං ච භොගිති.
720. තස්ස තං චචිතං සුඤ්ඤාං අබ්බුතං ලොමහංසනං,
තත්ථාති තික්ඛිපිඤ්ඤා මාණසා ඵතදමුට්ඨං.
721. කිං හඤ්ඤො¹ කරිතො න කො වා ආචරිතො තච,
කස්ස සාසනමාගමි ලබ්භතො තං අනොකතො.
722. සබ්බකුසලං සබ්බදස්සාපි ජිනො ආචරිතො මම,
මහාකාරුණිකො සත්ථ, සබ්බලොකතිසිච්ඡකො.
723. තෙනායං දෙසිතො ධම්මො ඛයගාමි අනුත්තරො,
කස්ස සාසනමාගමි ලබ්භතො තං අනොකතො.
724. සුඤ්ඤාං වොරො ඉසිනො සුභාසිතං,
තික්ඛිකා සත්ථාති ච ආට්ඨිකාති ච
තමො ච කමො විරමිංසු ඵකෙ
ඵකෙ පබ්බජ්ජ මරොචසිංසු.
725. තෙ පබ්බජිතො සුගතස්ස සාසනෙ
භාවෙති ඛොජ්ඣානිකලාති පණ්ණිනා
උදග්ගචිතො සුමනො කතිජ්ජිතො
ථුසිංසු තිබ්බොතපදං අසබ්බත'නාති.

ඉත්ථං සුදං අයස්මා අබ්බුතො පඨරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අබ්බුත්තපඨරගාථා.

20. 1. 2

726. සමණස්ස අසු විත්තො පාරාසරියස්ස² භික්ඛුනො,
ඵකකස්ස තිසිත්තස්ස පටිවිත්තස්ස කොසිනො.
727. කිමානුපුබ්බං පුරිසො කිං චතං³ කිං සමාවරං,
අත්තනො කිච්චකාරියස්ස න ච කිඤ්චි විහෙඨතො.
728. ඉඤ්ජිතො මිත්තස්සානං භිතාය අභිතාය ච,
අරකභිතාති අභිතාය රකභිතාති භිතාය ච.
729. ඉඤ්ජිතොනෙවං සාරකං ඉඤ්ජිතො ච ගොපයං,
අත්තනො කිච්චකාරියස්ස න ච කිඤ්චි විහෙඨතො.
730. චක්ඛුඤ්ජිතං වෙ රුපෙසු ගච්ඡිත්තං අතිවාරයං,
අනාදිනචදස්සාපි සො දුක්ඛො න භි මුච්චති.

1. විහවිකාති - PTS.

2. පාරාසරියස්ස - සිමු .1,2 3. චතො - සෘෂ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

718. (මම) සිරුරින් උකටලි වෙමි, හවයෙන් අඬයක් නැතියෙමි. මේ කය හිදෙයි. අනෙක් කයෙක් නො වන්නේ යි.
719. සිරුරින් තොපට යම් කිසෙක් ඇත් ද ඉදින් කැමැත්තහු නම් එය කරවු, ඒ හේතුයෙන් මට එහි දොමයෙක් හෝ ප්‍රේමයෙක් හෝ නො වන්නේ යි.
720. උත්චතත්තේයේ ඒ අද්දුත වූ ලොමුදහගන්වන වචනය අසා සොරු අයුධ බහා තබා මෙය කිහු,
721. වහන්ස, ඔබ ගේ ආවායා තෙමේ කවරෙක් හෝ වේ ද කුමක් හෝ කොට කවරකු ගේ හෝ අවවාද ලැබූ ඒ අයොකකිය ලැබේ ද? යි.
722. සඵඤ්ඤ වූ සඵදර්ශී වූ මහා කාරුණීක වූ ශායනා වූ ජගද්වෛද්‍ය වූ ජින තෙමේ මාගේ ආවායා තෙමේ යි.
723. උත්චතත්තේ විසින් මේ තිථිණගාමී වූ නිරුත්තර වූ ධර්ම දේශිත යා, උත් වහන්සේගේ අවවාදය ලැබූ ඒ අයොකකිය ලැබේ' යි. (කිහ.)
724. සොරු සාමිහුගේ සුභාසිතය අසා යසුත්‍රයන් ද අයුධයන් ද බහා තබා ඇතැම් කෙනෙක් ඒ සොරකමින් වැලකුණහ. ඇතැම් කෙනෙක් පැවිද්ද බැබළවූහ (පැවිදි වූහ).
725. ඔහු සුගත් සසුන්හි පැවිදි වැ නුවණැති වැ බොධිසත්ත - බල ධර්මයන් වඩා ඔද වැඩිසිත් ඇති වැ සොමිතත් වැ වඩනලද ඉන්ද්‍රියයන් ඇති වැ අසංයකාත වූ තිථිණපදය පැහැසි ගත්ත'යි.

මෙසේ අයුමත් අධිබුද්ධතා සංවිරයන් වහන්සේ ...

අබිමුග්ගා සංවිරයාථා යි.

20. 1. 2

726. එකලා වැ හුත්තා වූ පච්චේකය ඇති බ්‍යාන කරනසුලු වූ ශ්‍රමණ වූ පාරාපරිය නම් වූ හික්කුහට සිතිවිල්ලෙන් උපති.
727. මිනිසා කවර පිළිවෙතක් කවර ශීලයක් ඇසුරු කරන්නේ තමාගේ කටයුතු කරනසුලු වන්නේ ද කිසිවකු නො පෙලන්නේත් වේ ද? යි.
728. ඉන්ද්‍රියයෝ මිනිසුන්ට හිත පිණිස ද අහිත පිණිස ද පවතිත්, හොරක්නාලදහු අහිත පිණිසත් රක්නාලදහු හිත පිණිසත් පවතිත්.
729. ඉන්ද්‍රියයන් මැ මැනවින් රක්තේත් ඉන්ද්‍රියයන් මැ ගෝපනය කරන්නේත් තමාගේ කටයුතු කරනසුලු වෙයි, හෙතෙම කිසිවකු නො පෙලන්නේත් වේ.
730. ඉදින් (යමෙක්) රු අරමුණු කරා යන්නා වූ වක්කුරිත්‍රියය නො වලකන්නේ ඇදිනව නො දක්නාසුලු වේ නම් හෙතෙම දුකින් නො මැ මිදේ.

731. සොතිඤ්ඤාං චෙ¹ සද්දසු ගච්ඡන්තං අනිච්ඡාරං,
අනාදිභවදක්ඛාචි සො දුක්ඛා හ භි මුච්චති.
732. අනිසාරණදක්ඛාචි ගතෙ චෙ පටිසෙවති,
හ සො මුච්චති දුක්ඛමා ගතෙසු අභිමුච්ඡිතො.
733. අමබ්බං මධුරංඤාං ච තිත්තකඤ්ඤාමනුසාරං,
රසනණ්ඩාය ගබ්භො හදං නාචබුජ්ඣති.
734. සුභානාසපටිකුලාති ථොට්ඨබ්බාති අනුසාරං,
රතොතා රගාබ්බකරණං විවිධං විඤ්ඤෙ දුඛං.
735. මහං චෙතෙහි ධම්මෙහි යො හ සකෙකාති රක්ඛිතං,
තතො හං දුක්ඛමනෙති සබ්බෙහෙතෙහි පඤ්චති.
736. පුබ්බලොභිතසම්ප්‍රණණං බහුස්ස කුණපස්ස ච,
නරවීරකතං වග්ගං² සමුග්ගමිච්ච විතතිතං.
737. කට්ඨකං මධුරංඤාංදං පියතිබ්බකතං දුඛං³,
ධුරංච මධුනා ලිතතං උලුච්ඤාං⁴ නාචබුජ්ඣති.
738. ඉතිරුපෙ ඉතිසරෙ⁵ ථොට්ඨබ්බෙ'පි ඉතිතා,
ඉතිගතෙසු සාරතොතා විවිධං විඤ්ඤෙ දුඛං.
739. ඉතිසොනාති සබ්බාති සඤ්ඤාති පඤ්ච පඤ්චසු,
තෙසමාචරණං කාතුං සො සකෙකාති විජියමි.
740. සො අත්ථා සො ධම්මෙට්ඨා සො දුක්ඛා සො විචක්ඛණො,
කරෙය්‍ය රමමානො පි⁶ කිච්චං ධම්මත්ථසංගිතං.
741. අථො සිද්ධි සඤ්ඤානං චජ්ජ කිච්චං නිරත්ථකං,
හ තං කිච්චතා මඤ්ඤාදිතා අපමතොතා විචක්ඛණො.
742. යං ච අත්ථෙන සඤ්ඤානං යං ච ධම්මගතා රති,
තං සමාදාය විතෙතථ සා භි චෙ උත්තමා රති.
743. උච්චාවචෙසුපායෙහි
පරෙසමහිජ්ඣිසති,
හත්ථා වගිතා අථ සොච්ඡිතා,
ආලොපති සාහසා සො පරෙසං
744. තච්ඡිතොතා ආණ්ඩා ආණ්ඩං නිගන්ති බලවා යථා,
ඉඤ්ඤාතිඤ්ඤෙතෙව නිගන්ති කුසලො⁷ තථා.

1. ම - PTS. 2. වග්ග - සිමු. 1, 2 3. දුක්ඛං පියතිබ්බකතං - සිමු. 1, 2
4. උලුච්ඤාං - PTS 5. ඉතිරුපෙ - PTS. 6. රමමානො හි - PTS.
7. කුසලො - PTS

731. ඉදින් සද අරමුණු කෙරෙහි යත්තා වූ ශ්‍රෝත්‍රෙහියය නො වළඟත්තේ අදිනව නො දක්නාසුලු වේ නම් හෙතෙම දුකින් නො මැ මිදේ.
732. ඉදින් තිස්සරණය නො දක්නාසුලු වූ ගඤ්ඤාත්මකයෙකු හෙවුවේ නම් ගඤ්ඤාත්මකයෙහි මුසපත් වූ හෙතෙම දුකින් නො මිදේ.
733. ඇඹුල යැ මිහිර යැ තිත්ත යැ යන රහයන් සිහි කෙරෙමින් රහතාණ්ඩුයෙහි හිඳි වූයේ (පැවිද්දෙහි උපත්) සිත අවබෝධ නො කෙරේ.
734. අනුකූල වූ ඉහසාසයක් සිහි කෙරෙමින් (එහි) ඇලුණේ රාග හෙතු වූ නොපෙත් දුක් වීදි.
735. ඉදින් යමෙක් මේ (රූපාදි) අරමුණු කෙරෙත් සිත රක්තව නො සමත් වේ නම් එහෙයින් මේ සියලු පඤ්චාත්මකයන් කරණ කොට ගෙන දුක ඔහු ලුහුඬිදි.
736. සම්ඵලපියකු විසින් සාදනලද, විසිතුරු කරනලද, සුභා හා ලෙහෙයෙන් පිරුණු බොහෝ කුණපයෙන් ද පිරුණු මනරම් සුමුගක් (බදුනක්) වැනි වූ,
737. කටුක වූ (එහෙත්) මධුරාභාද ඇත්තා වූ, දුක් වූ (එහෙත්) ප්‍රිය භරුප ඇත්තා වූ මිහියෙන් තවරනලද කරයක් ලොවිනා එකකු සෙයින් (සිරුර පහසනුයේ දුක) අවබෝධ නො කෙරේ.
738. මාගමරුහි ද මාගමිකදෙහි ද මාගමයේ පහසෙහි ද මාගම ගදෙහි ද ඇලුණේ නො යෙක් දුක් වීදි.
739. මාගමයේ (රූපාරම්භාදි) පස්වැදුරුම් වූ සියලු ශ්‍රෝතස්සු (නදිහු) (පුරුෂයාගේ) පඤ්චාත්මකයෙහි ගලා යත්, ඔවුන් අවුරන්තව විශී ඇති යමෙක් සමථ වේ නම්,
740. හෙතෙම අථවත් යැ, හෙතෙම ධර්මස්ථ යැ, හෙතෙම දක්ඛ යැ, හෙතෙම විචක්ඛණ යැ, හෙතෙම (ගෘහරතියෙන්) රම්භය කරන්නේ නමුදු ධර්මයෙන් යුත් කාන්තයක් මැ කරන්නේ යි.
741. වැලිත් (ඓතිකාථයෙන්) යුක්ත වූ (පාරත්‍රිකාථ රහිත බැවින්) නිර්ථක වූ කාන්තය නො කර යි, අප්‍රමාද (සමාතිමත්) වූ නුවණැත්තේ 'එය නො කටයුතු යැ යි දැනා හරන්නේ යි.
742. අභිසංඝිත වූ යම් කාන්තයෙකුත් වේ ද අධිකුලබලවේගය වූ යම් රතියකුත් වේ ද එය සමාදන් වැ (මැනැවින් ගෙන) පවත්නේ යැ, එකන්තෙන් ඒ උතුම් රතිය යි.
743. යමෙක් කුදුමහත් උපායයන් ගෙන් අත්සතු දෑ දිනනු කැමැති වේ ද හෙතෙම (අනුත්) නසා, පෙළා නොහොත් ශෝක කරවා සැහැසි කමින් අත්සතු දෑ වොලොගති (පැහැරගනී).
744. යමයේ (කසින් නුවණින්) සවි ඇති වළුවෙක් ඇණයෙන් කොටමත් (දවසෙහි සිටි) ඇණය බැහැර කෙරේ නම් එපරිද්දෙන් සමත් මහණ තෙම ඉදුරන් කරණ කොට ගෙන මැ ඉදුරන් බැහැර කෙරේ.

745. සඤ්චිතං සමාධිං ච සත්ථං පඤ්ඤාඤ්ච¹ භාවිතං,
පඤ්ච පඤ්චගි භන්තිහං අනිසො ගාති වුභමණො.
746. සො අත්ථා සො ධම්මවෙසා කන්ති වාකායාසුසාසතිං,
සබ්බෙන සබ්බං බුද්ධස්ස සො තරො සුඛමෙධති².

ඉත්ථං සුදං අගමා පරාසරිසො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

සංඝායනපටිපාටිකාං.

20. 1. 3

747. විරරතං චතාතාපි ධම්මං අනුච්චිත්තං,
සමං චිත්තස්ස තාලත්ථං පුච්ඡං සමණවුභමණො.
748. කො සො පාරඛගතො ලොකෙ කො පතො අමතොගධං,
කස්ස ධම්මං පටිච්ඡාමි පරමත්ථවිජානනං.
749. අනොච්චිකගතො අසි⁴ මචේඡාමි සසමාමිසං,
බඤ්ඤා⁵ මහිඤ්ඤාපාසෙන වෙපචිත්තාසුරො ගථා.
750. අඤ්ඤාමි⁶ නං න බුද්ධාමි අභමා සොකපරිඤ්ඤා,
කො මෙ බන්ධං බුද්ධාමි ලොකෙ සමෙඛාධං වෙදගිස්සති.
751. සමණං වුභමණං වා කං අදිසතං පභව්තුං,
කස්ස ධම්මං පටිච්ඡාමි ජරාමච්ඡුපචාගනං.
752. විචිකිච්ඡාකඛාගපිතං⁷ සාරඛබලසඤ්ඤානං,
කොධපාතතමනත්ථං අභිජ්ජාපපදරණං.⁸
753. තණ්හාධත්තසමුට්ඨානං ඤේ ච පනතරසාසුතං,
පස්ස ඕරසිකං බාලං⁹ හෙත්තිහං යදි තිට්ඨති.
754. අනුදිට්ඨිතං අපභානං සබ්බපපරතෙජ්ජනං,¹⁰
තෙන විඤ්ඤා පච්චෙධාමි පතං¹¹ මාලුතෙරිතං.
755. අජ්ඣතතං මෙ සමුට්ඨාග ඛපපං පච්චති මාමකං,¹²
ජථස්සාගතති කායො යත්ථ සරති සබ්බදා.
756. තං න පස්සාමි තෙතිච්ඡං යො මෙතං සලලුච්චිතරො,
තාතාරජේහ සතේහ තාඤ්ඤාන විචිකිච්ඡිතං.

1. සඤ්චිතං - PTS 2. අසි - PTS. 3. බන්ධං - ට
4. අඤ්ඤාමි - PTS. 5. විචිකිච්ඡාකඛාගපිතං - ට 6. අභිජ්ජාපපදරණං - PTS.
7. බාලං - සසා, PTS. 8. සරතෙජ්ජනං - PTS. 9. පාපකං - සසා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

745. ශ්‍රද්ධාවන් විශ්භීයන් සමාධියන් සමාතිගන් ප්‍රඥාවන් වඩන්හො වූ (බාහිත පාපි) බ්‍රාහ්මණ තෙම පසිදුරන්ගෙන් පසිදුරන් නසා තිදුක් වෑ (නිවනට) යේ.

746. හෙතෙම තමනට වැඩ ඇත්තේ යැ, හෙතෙම බුදුන්ගේ අවවාද වාක්‍යය සිගල්ලෙන් සිගල්ල කොට (පිළිපැද) ධර්මයෙහි සිටියේ යැ, එ (උතුම්) පුරුෂ තෙම (නිවන් සුව) වඩා' යි.

මෙසේ ආයුෂමත් 'පාරාසරිය' සථවිරයන් වහන්සේ ...

පාරාසරිය සථවිරගාමා යි.

20. 1. 8

747. දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි විශ්භී ඇත්තෙම විමොක්‍ෂධර්මය සොයන්-හෙමි, මහණ බමුණන් විවාරන්නෙම විනාශයෙන් ව්‍යුපයමය වූ ආයාභිධර්මය නො ලදිමි.

748. යමෙක් ලොවැ පරතෙරට ගියේ නම් හේ කවරේ ද? කවරෙක් නිළාණ නැමැති ප්‍රතිෂ්ඨාවට පැමිණියේ ද? කවරක්හුගේ පරමාපීච බොධන ධර්මය පිළිගනිමි ද?

749. බිලිය ගිලි මසකු මෙන් ඇතුලත (හෘදයයෙහි) වඩකගතයෙක් වීම. මහෙස්ස (ශක්‍ර) පායගෙන් 'වේපවිතති' අසුරයා මෙන් (මම) කෙලපායගෙන් බැදුණෙමි.

750. (මම) එය (කෙලපායය) අදිමි. (එතෙකුදුමත්) මේ ශොකපරි-දෙවයෙන් නො මිදෙමි. ලෝකයෙහි කවරෙක් බකිතය මුදමින් මට විමොක්‍ෂමාගීය ප්‍රකාශ කරන්නේ ද?

751. කෙලෙසුන් නසන්නා වූ දහම් දෙසන කවර මහණකු හෝ බමුණකු හෝ පිණිස්නෙමි (ගිවිස්නෙමි) ද, ජරාමරණ උල්පවා ගරහා වූ කවරකුගේ දහම් පිණිස්නෙමි ද?

752. විචිතිවර්ජයෙන් හා සාකයෙන් ගෙතුණු (කරණොත්තරිය කරණ ලක්‍ෂණ) සාරමනබලයෙන් මොනවට බඳනාලද ක්‍රොධයට පැමිණි සිත් විසින් දැඩි වූ ප්‍රාචීනා නැමැති විදුරණය ඇති,

753. තාමණා නැමැති දුන්නෙන් නැගෙන්නා වූ, (විංශද්විංශක සතකායදූෂටි දශවිංශක මිථ්‍යාදූෂටි විසින්) තිසක් පමණ වූ දූෂටි-ශල්‍යය ලය දැඩි වෑ පලාගෙන ලයෙහි මැ සිටී. (එය) බලව.

754. සෙසු දූෂටින්ගේ අප්‍රගාණ කාරණය වූ මිථ්‍යා විතකී විසින් අන්‍යයන් උත්තාගමන් කරනලද්ද වූ (ගම් සතකායදූෂටිශල්‍යයෙක් ඇද්ද) එයින් විදුනාලද්දෙමි පවතින් සොලවනලද පත්‍රයක් මෙන් අතිශයින් වෙවුලුමි.

755. සවාදුරුම් සපායිතතනය මාගේ ආත්මභාවයෙහි නැගී මා සතු ආත්මභාවය යුහු වෑ දවසි, හේ යම් තැනෙක උපන්නේ නම් එහි හැම කල්හි හැසිරේ (පවති).

756. යමෙක් එමණිශල්‍යාකායෙන් හෝ සැතින් හෝ අන්‍ය මනත්‍රාගදය-කින් හෝ පිළිගම් නො කළහැකි මාගේ ඒ ශල්‍යය උද්‍රෝ නම් ඒ සැත් වෙදහු නො දක්මි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

757. කො මෙ අසනො අවනො සලලමිබ්බන්තරපක්ඛං,
අභිංසං සබ්බගතතාති සලලං මෙ උද්ධරික්ඛති.
758. ධම්මස්සාති හි සො සෙවෙය්ඤ විසදෙසප්පාචානකො,
ගම්හිරෙ පතිතස්ස මෙ ඵලං පාඤ්ඤං ච¹ දක්ඛතෙ.
759. රහදෙ'හමසමි ඕගාලොහා අභාරිතරජමනිකො,²
මාංසාඋසුගසාරමා³ විනමිඤ්ඤපඤ්චො.
760. උද්ධවමෙසථතිතං සඤ්ඤාජනවිලාහකං,
මාහා වහන්ති දුඤ්ඤිං⁴ සබ්බපා: රාගතික්ඛිතා.
761. සවන්ති සබ්බාහි සොතා ලතා උබ්භිජ්ජතිච්ඡති,
තෙ සොතෙ කො නිවාරෙය්ඤ තං ලතං කො හි ජෙව්ජති.
762. වෙලං කරොථ හද්දන්තෙ සොතානං සන්තිමාරණං,
මා තෙ මනොමයො සොතො රුක්ඛං'ව සහසා ලුච්චො.
763. ඵලං මෙ හගජාතස්ස අපාරා පාරමෙසකො,
තාණො පඤ්ඤාචුචො සන්තා ඉසිසබ්බතිසෙවිතො.
764. සොපාණං සුක්ඛං සුඤ්ඤං ධම්මසාරමං දලං,⁵
පාදාසි චුක්ඛමානස්ස 'මා හාසි'ති ච අබ්බුචි.⁶
765. සතිපට්ඨානපාසාදං අරුක්ඛ පට්ඨවෙක්ඛිතං,
යං තං පුබ්බෙ අමඤ්ඤාදික්ඛං සක්ඛායාතිරතං පජං.
766. යද ච මහමද්දක්ඛං නාමාය අභිරුහනං,
අනඛිට්ඨාය අනතානං නිජම්දදක්ඛිත්ථිතමං.
767. සලලං අත්තසම්චිට්ඨානං හවනෙත්තිපභාවිතං,⁷
ඵනෙසං අප්පවත්තාය දෙසෙසි මහමුත්තමං.
768. දිසරත්තානුසිතං විරරත්තමඛිට්ඨිතං,⁸
බුද්ධො මෙ පානුද්ධි ගන්තං⁹ විසදෙසප්පාචානකො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං අයසමා තෙලකාති පඨරො ගාඨායො අභාසිත්ථා'ති.

තෙලකාතිපඨරගාඨා.

1. පාඤ්ඤ - සා, PTS. 2. අභාරිතරජමනික - PTS.
3. මාංසාඋසුගසාරමා - PTS. 4. භුද්ධිං - ප. 5. දලං - PTS
6. භුචි - PTS. 7. හවනෙත්තිපභාවිතං - සිමු. 1, 2.
8. විරරත්තපභාවිතං - PTS. 9. ගතං - PTS.

757. කචරෙක්සුන් නැති වූ වන රහිත වූ කිසි අවයවයක් නොපෙළුමින් මාගේ හෘදය ඇසිරි කොට ඇති (දූෂිත-කෙලය) ශල්‍යය උදුරන්නේ ද?
758. (ගමෙක්) ගැඹුරෙහි වැටුණු මට තිථිංක ස්ථලයක් මාගේ හස්තයන් ඇරැවී නම් බමුණෙකුගේ විෂදේශයක් සිදුනා වූ හෙතෙම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.
759. මම ඉවත් කළ නොහැකි වූ රාගාදි රජස් මැටි ඇති මායා උසුයා, සාරමන, පිනමිඳු යන මොවුන් පැතිර ඇති ජලාශයකැ හිඳුණෙමි වෙමි.
760. ඔහුගේ නැමැති මේඝගජිනා ඇති සංගෝචන නැමැති චලානක ඇති රාගනිශ්ශ්‍රිත සංකල්ප නැමැති ප්‍රවාහයෝ මිහඳිවූ මා අපාය නැමැති සමුද්‍රයට ගෙනයත්.
761. තෘෂණාදි ශ්‍රෝතස්ස රූපාරම්මණාදි සියලු තැන්හි ගලා යෙත්. තෘෂණාලතාව හැප්සා සිටී, ඒ ශ්‍රෝතස්ස කචරෙක්සු වලහන්නේ ද? ඒ ලතාව කචරෙක්සු සිදුරන්නේ ද?
762. වහන්ස! ශ්‍රෝතස්ස අවුරන හෙයක් (වේල්ලක්) කරවූ, තොපගේ මනෝමය ශ්‍රෝතස රැකක් මෙන් (තොප) ලාභෙලා නොසිදිවා (නොහෙලාවා:)
763. මෙසේ හටගත් බිය ඇත්තා වූ මේතෙරින් (සසරින්) එතෙර (නිවන) සොයන්නා වූ මට අරක්කක වූ සංකීර්ණයා විසින් සෙවුනා ලද, ප්‍රඥ නැමැති අයුධ ඇති ශාක්‍යාන් වහන්සේ,
764. මොනවට කරනලද ශුඛ වූ බමුණාගේ වූ දුඃච සංපාදනයක් දුන්න, (දිගෙහි) පාවී යන්නා වූ මට 'නහමක් බව' යි ද වදාලන.
765. සිව්වත් පහයට නැගූ ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කෙළෙමි. සත්‍යයයෙහි ඇඳුණු යම් ඒ ප්‍රජාවක් පෙර (අඤ්ඤා බැවින් සාරකයෙන්) සිතුවෙමි නම්,
766. (ඒ මම) වැළිපු යම් කලෙකැ නැවට නැගෙන මග දුටුයෙමි නම්, එකල්හි ආත්මයෙහි නොසිටි උත්තාමය වූ තිථිංක දිවිමි.
767. කෙලය ශල්‍යය සත්‍යාපනයෙහි නැඟුණේ යැ, හවිතෘෂණාව විසින් පහළ කරනලද්දේ යැ, මොවුන්ගේ නොපැවැත්ම පිණිස උතුම් මග (ශාක්‍යාන් වහන්සේ) දෙසුන.
768. කෙලයවිෂදේශයක් සිදුනා සඵල නෙම දිගුකලක් අනුශය වූ පැවැති; බොහෝ කලක් සත්‍යාපාරාධ වූ සිටි, මාගේ (අභිධ්‍යාන-කායග්‍රන්ථ) ග්‍රන්ථය පහ කෙළේ යි.

මෙසේ අයුෂ්මත් තෙලකානි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ...

තෙලකානි ස්ථවිරගාථා යි.

20. 1. 4

769. පසා විතතකතං¹ බිම්බං අරුකායං සමුසිසිතං,
අංකුරං බහුසබ්බසං යසා නති ධුමං සිති.
770. පසා විතතකතං¹ රූපං මණ්ඩා කුණ්ඩලෙන ව,
අට්ඨං තවෙන² ඔනග්ගං සහ වජෙහි සොහති.
771. අලතතකකතා පාදා මුඛං චුණ්ණකමිකිතං,
අලං බාලසා මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
772. අට්ඨපාදකතා³ කෙසා නෙතතා අඤ්ඤාමිකිතා,
අලං බාලසා මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
773. අඤ්ඤාති වා වතතා පුතිකායො අලබ්බකතො,
අලං බාලසා මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
774. ඔදගි මගවො පාසං නාසද වාගුරං⁴ මගො,
භුතා නිවාපං ගච්ඡාමි කාතුකො මගබ්බකො.
775. ජිනො පාසො⁵ මගවසා නාසද වාගුරං⁴ මගො,
භුතා නිවාපං ගච්ඡාමි සොචනො මගලුග්ගකො.
776. පසාමි ලොකෙ සධනෙ මහසාසො
ලභාන විතතං න දදන්ති මොහා,
ලුභා⁶ ධනං සන්තිවසං කරොන්ති
තිශෙසා ව කාමෙ අභිපජ්ජන්ති.
777. රාජා පසාසා පඨමං විජේඤා
සසාගරන්තං මහිමාවසනො,
ඔරං සමුදාසා අතිත්තරූපො
පාරං සමුදාසා⁷ පි පජ්ජෙථ.
778. රාජා ව අඤ්ඤා ව බහු මහසා
අවිතතණ්ණා මරණං උපෙතති,
උභොව හුතොන ජහන්ති දෙහං
කාමෙහි ලොකමහි න හති තිත්ති.
779. කාතුකා නං ඤාති පකිරිත කෙසෙ
අසො වතා නො අමාරාති වාහු,
වජෙන නං පාරාතං නිහරිතො
විතං සමොධාය තතො බහන්ති.
780. සො භයාති සුලෙහි තුජ්ජමානො
ඵකෙහ වජෙන පහාය හොගෙ,
න මගමානසා හවන්ති තාණා
ඤාති ව මතා අථවා සහායා.
781. දායාදතා තසා ධනං ගරන්ති
සතොතා පන ගච්ඡති යෙන කම්මං,
න මගමානං ධනමිකෙති කිඤ්ඤි
සුභතා ව දාරා ව ධනං උ රට්ඨා.

1. විතතිකතං - සිමු. 1, 2 ප. 2. අට්ඨකවෙන - PTS.

3. අට්ඨපාදකතා - සා, PTS. 4. වාගුරං - සා, PTS.

5. ජිනපාසො - සා, PTS. 6. ලුභා - සා.

20. 1 4

769. යම් ගරීරයක්හුගේ බ්‍රෑම (තිත්‍ය) ස්වභාවයක් නැද්ද, වණ වූ ඇටසාකීර්ල විසින් හුවනලද්ද වූ, හිලන් වූ, බාල ජනයන් විසින් නොයෙක් අයුරින් සංකල්පනය කටයුතු වූ, විසිතුරු කරනලද්ද වූ ඒ සිරුර බලව.
770. සමත් වෙළෙඳනලද (තුන්සියක්) ඇට ඇති, මිණියෙනුදු කෙසෙ-
ලීනු ද විසිතුරු කරනලද රූපය බලව, වසු සහිත වෑ මෑ හොසි.
771. ලාරසින් රදනාලද පාදයෝ, සුවද සුන්හෙන් තවරනලද මුව,
බාලයා ගේ සමෝහයට පමණැ, පාරගවෙහිනු ගේ මෝහයට නො ද
පමණි.
772. කියවුවැල් ද අඳුන් ඇඳි හෙන් ද බාලයාගේ මෝහයට පමණැ,
පාරගවෙහිනු ගේ මෝහයට නො ද පමණි.
773. සිතියම් කළ අළුත් අඳුන් කොපුවක් මෙන් සරසනලද කුණුකය
බාලයාගේ මෝහයට පමණැ, පාරගවෙහිනුගේ මෝහයට නො ද
පමණි.
774. මුවවැදි තෙම මලපුඩුව දමාලී යෑ, මුවා පායය නො පැහැසි
(නො ගැටී) යෑ, මුවවැද්ද හබද්දී (ඇසි) ගොදුරු කා යම්හ
775. මුවවැද්දගේ මලපුඩුව සිදුණේ යෑ, මුවා පායය නො පැහැසි යෑ,
මුවවැද්ද සොව්ද්දී (ඇසි) ගොදුරු කා යම්හ.
776. ලෝකයෙහි ධනවත් මිනිසුන් දක්මි, ඔහු ධනය ලැබූ මෝහ
හේතුමින් නො දෙත්, ලුබ්ධයෝ ධනය රැස් කෙරෙත්, මතුයෙහි
බෙහෙවින් මෑ කාමයන් ප්‍රාප්තා කෙරෙත්.
777. රජ තෙම බලාත්කාරයෙන් පාපිවිත දිනාගෙන සසුරු හිමි කොට
ඇති පොළොවැ රජය කරන්නේ මුහුදින් මෙතෙරට නො තිත්
සැහැමි ඇතියා වෑ මුහුදින් එතෙර ද ප්‍රාප්තා කරන්නේ සි
778. රජ තෙමේ ද අතින් බොහෝ මිනිස්සු ද නො පහ වූ තෘෂණා
ඇති වෑ මරණයට පැමිණෙත්, නුපුන් මහදෙළ මෑ ඇති වෑ සිරුර
හැරැදමත්, ලෝකයෙහි කාම හේතුමින් තෘප්තියක් නැත් මෑ සි.
779. ඥාතිනු කෙහෙමලු විසුරුවාගෙන ඔහු ගැන හඬත්, 'අහෝ
එකත්තෙන් අප නැයෝ අමර වෙත්ව'යි ද කියත්, ඉක්මිති කසින්
පොරෝනාලද ඔහු ගෙන ගොස් සෑය නඟා දවත්.
780. හෙතෙම ගොයගත් හැරැ එක්වතින් යුතු වෑ හුලින් පෙළනු
ලැබෙමින් දවෙසි, මැරෙන්නනුට ඥාතිනු ද මිත්‍රයෝ ද නොහොත්
සහායකයෝ ද අරක්‍ෂක නො වෙත්.
781. දයාදයෝ ඔහුගේ ධනය ගෙන ගෙත්. සත්ති තෙම කමානු-
රූපවෑ යෝ, අබුදරුමෝ යෑ ධනය යෑ රට යෑ යන කිසිවක්
මැරෙන්නනු අනු වෑ නො ඒ.

782. න දිසමාසුං ලභතෙ ධනෙන
න චා'පි විතෙතන ජරං විහන්ති,
අපාං හි නං¹ ජිමිතමාසු ධිරා
අසංසාදං විපාරිණාමධම්මං.
783. අභිඤ්ඤා දුට්ඨං ච චුසන්ති එසං
බාලො ච ධිරො ච තථෙව චුට්ඨො,
බාලො හි බාලා වධිතො'ව සෙති
ධිරො ච නො වෙධති එසංචුට්ඨො.
784. තස්මා හි පඤ්ඤා'ව ධනෙන සෙය්‍යා²
යාය වොසානම්ඛාබ්ගච්ඡති,
අභිඤ්ඤාසිතතතා³ හි භවාහමෙසු,
පාපාති කම්මාති කරොති⁴ මොහා.
785. උපෙති ගබ්භඤ්ඤා පරඤ්ඤා ලොකං
සංසාරමාපජ්ජ පරම්පරාය,
තස්සපාඤ්ඤා අභිඤ්ඤානෙන
උපෙති ගබ්භඤ්ඤා පරඤ්ඤා ලොකං.
786. වොරො යථා සන්තිමුඛෙ ගතිතො
සකම්මුතා හඤ්ඤාති පාපධම්මො,
එවං පජ්ජ පච්චි⁵ පරමිති ලොකෙ
සකම්මුතා හඤ්ඤාති පාපධම්මො.⁶
787. කාමා හි චිත්‍රා මධුරා මිනෝරමා
විරූපරූපෙන මිථෙතති විතතං,
ආදිනචං කාමභුණ්ණෙසු දිසා
තස්මා අහං පබ්බජිතො'මි රාජ.
788. දුමපථලානිව පතන්ති මානවා
දහරා ච චුඬා ච සරිරහෙදා,
එතම්පි දිසා පබ්බජිතො'මි රාජ
අපණ්ණකං සාමඤ්ඤමෙව සෙය්‍යො.
789. සඬායාහං පබ්බජිතො උපෙතො ජිනසාසනෙ,
අවඤ්ඤා මයං පබ්බජ්ජා අහණො භුඤ්ජාමි භොජනං.
790. කාමෙ ආදිතතතො දිසා ජාතරූපාති සන්ධනො,
ගබ්භවොක්කන්තිතො දුක්ඛං තිරසෙසු මහබ්භයං.
791. එතමාදිනචං ඤාතො සංවෙගං අලහිං තදා,
සො'හං විඤ්ඤා තදා සතොතා සම්පතොතා ආසවක්කයං.
792. පරිවිණ්ණණො මයා සන්ධා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඕභිතො ගරුකො භාරො භවිතෙතති සමුහතා.
793. යස්සන්ධාය පබ්බජිතො අගාරස්මානගාරියං
සො මෙ අන්තො අනුපතෙතා සබ්බසංයොජනක්කයො'ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා රට්ඨිපාලො ථෙරො ගාථායො අගාසිත්වා'ති.
රට්ඨිපාලධෙවරගාථා.

1. අපාසානි නං - සයා, PTS 2. සෙය්‍යො - PTS.
3. අභිඤ්ඤාසිතතා - සයා, PTS. 4. කප්පානි - PTS.
5. පෙච්චි - සිමු. 1, 2. PTS. 6. පාපධම්මො - PTS

782. ධන සේතුච්ඡන් දිසානුම නො ලැබෙයි. හෙය්න සේතුච්ඡන් ජරාව නො නැසෙයි, 'ජීවිතය අලා යැ, අශාසිත යැ, විපරිණාම ස්වභාව ඇත්තේ යැ'යි ප්‍රායුයෝ කිහු මැ යි.
783. ධනච්ඡන්ද ද දිශිත්ථෝ ද පහස පහසින් (සපයීය ලැබෙන්,) නුවණ මද වූයේ ද නුවණැත්තේ ද එසේ මැ පැහැසුණේ (සපයී ලද්දේ) වෙයි, බාල තෙම බාල බැවින් පෙළුණේ මැ ගො වී. පහසින් පැහැසුණු නුවණැත්තේ මැ නො සැලේ.
784. එහෙයින් මැ යමෙකින් මෙලොවා කෙළවරට යේ නම් ඒ ප්‍රඥව මැ ධනයට වඩා ශ්‍රෙෂ්ඨ යැ, නිශ්චාවට නො පැමිණියේ කුදුමග හවයන්හි මෝග සේතුච්ඡන් පවිකම් කෙරේ.
785. පුතපුතා සසරට පැමිණ ගැබ්වත් පරලොවටත් එළැබෙයි, ඔහුගේ පාපක්‍රියා හදහන මදනුවණැත්තේ ද ගැබ්වත් පරලොවටත් එළැබේ.
786. ලාමකගති ඇති සොර තෙම සකිච්ඡායෙහි (උමංඛිදුමෙහි) දී බැඳූ ගන්තාලද්දේ සියකැමින් යමිසේ පෙළුනුලැබේ ද එසේ මැ පාපධම් ඇති පුජාව පරලොවට පැමිණ සාකිය කමය විසින් පෙළුනුලබ.
787. තරපතිය, යම්ගෙයෙකින් කාමයෝ විසිතුරු ද මිශිරි ද මහරම් ද විවිධරූප ස්වභාවයෙන් සිත් අලලත් ද, එහෙයින් මැ මම කාම-ගුණයෙහි ආදිනව දැකූ පැවිදි වූයෙමි.
788. තරුණ වූ ද මහලු වූ ද මිනිස්සු ශරීරහෙද හෙයින් දුමඵලයන් (ගස්ගෙහි) මෙන් ඇද වැටෙත්, මහරජ තෙල කරුණ ද දැකූ පැවිදි වීම, නිවැරදි ශ්‍රමණභාවය මැ උත්තරීතර යි.
789. මම සැදූහැයෙන් පැවිදි වීම, ශාස්තෘශාසනයෙහි පිළිවෙතට එළැඹියෙමි, මා ගේ පැවිද්ද නො වද යැ, ණය නැත්තෙමි අහර වලදමි.
790. කාමයන් ඇවිලගත්තවුන් ලෙසින්, ස්වණ්විකාතීන් ආයුධයන් ලෙසින් දැකූ ගඬාචක්‍රාන්තියෙහි පටන් දුක් යැ, තිරයෙහි මහත් හය යැ යන,
791. තෙල ආදිනව දැකූ එදු සංවේගය ලදිමි, මම එදු (හිඟිකල්හි රූහාදිශ්‍රයායෙන්) විදුනාලද්දෙමි මැ ආසුම්ඤ්ඤාවට පැමිණියෙමි.
792. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුදුන්ගේ අවවාදය කරනලදි, ගුරුබර බහා තබනලද්දේ යැ, තෘෂණාව උද්ගතලදු.
793. යම් අච්ඡන්ත සඳහා හිඟිගෙන් නික්ම පැවිද්දට පැමිණියෙමි ද සියලු සංයෝජනයන් ඤාය කිරීම වූ ඒ අච්ඡ මා විසින් ලබන-ලද්දේ යි.

මෙසේ ආයුෂ්මත් රට්ඨපාල සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහයි.

රට්ඨපාල සථවිරගාථා යි.

20. 1. 5

794. රූපං දිඤ්චා සති මුට්ඨා පිගං නිමිත්තං¹ මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
795. තස්ස චක්ඛන්තති වෙදනා අනෙකා රූපසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
796. සග්ගං සුඤ්චා සති මුට්ඨා පිගං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
797. තස්ස චක්ඛන්තති වෙදනා අනෙකා සග්ගසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
798. ගඤ්චා සඤ්චා සති මුට්ඨා පිගං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
799. තස්ස චක්ඛන්තති වෙදනා අනෙකා ගඤ්චසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
800. රසං භොජිතා සති මුට්ඨා පිගං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
801. තස්ස චක්ඛන්තති වෙදනා අනෙකා රසසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
802. ඵස්සං ඵුස්සං සති මුට්ඨා පිගං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
803. තස්ස චක්ඛන්තති වෙදනා අනෙකා ඵස්සසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
804. ඛම්මං ඤාති සති මුට්ඨා පිගං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජෙඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
805. තස්ස චක්ඛන්තති වෙදනා අනෙකා ඛම්මසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
806. න සො රජ්ජති රූපෙසු රූපං දිඤ්චා පඨිස්සතො,
විරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙඤ්ඤාසං⁴ නිට්ඨති.
807. යථාස්ස පස්සතො රූපං සෙවතො වා⁵ වෙදනං,
බ්බන්ති නොපථිසති ඵම්මං සො වරති සතො,
ඵම්මං අපචිනතො දුක්ඛං සත්තකෙ නිබ්බානං³ වුච්චති.

1. පිගතිමිත්තං - PTS, සො. 2. අජෙඤ්ඤාසං - සො, PTS 3. නිබ්බානං - ට. PTS
4. නාජෙඤ්ඤාසං - සො, PTS.

20. 1. 5

794. රූපය දැකූ ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තනුයේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
795. ඔහු ගේ නොයෙක් වේදනාවෝ රූපයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තනුට නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
796. ශබ්දය අසා ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තනුයේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
797. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ශබ්දරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තනුට නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
798. ගඤ්ඤාණය කොට ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තනුයේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
799. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ගඤ්ඤරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තනු ගේ නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
800. රසය අනුභව කොට ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තනුයේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
801. ඔහු ගේ නොයෙක් වේදනාවෝ රසරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ. මෙසේ දුක් රැස් කරත්තනුගේ නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
802. ස්පර්ශය විදි ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තනුයේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
803. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ස්පර්ශරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තනුගේ නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
804. ධර්මාරමමණය දැකූ ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තනුයේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
805. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ධර්මාරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තනුට නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
806. යමෙක් රූ අරමුණ දැකූ එහි සිහි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම රූපයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රස විදී, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
807. යමෙක් රූපය දක්නා වූ ද (එය අරමුණු කොට උපත්) වේදනාව කෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ක්‍ෂය වේද රැස් නො වේද. හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරත්තනුට නිවන ලග යා යි කියනුලැබේ.

808. න සො රජ්ජති සද්දෙසු සද්දං සුඛං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
809. යථාස්ස සුඤ්ඤො සද්දං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ නිබ්බානං² වුච්චති.
810. න සො රජ්ජති ගනෙසු ගනිං ඤාතිං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
811. යථාස්ස ඤාතො ගනිං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ නිබ්බානං² වුච්චති.
812. න සො රජ්ජති රසෙසු රසං භොක්ඛි³ පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
813. යථාස්ස සාතො රසං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ නිබ්බානං² වුච්චති.
814. න සො රජ්ජති එසෙසු එසං චුස්ස පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
815. යථාස්ස චුසතො එසං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සති,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ නිබ්බානං² වුච්චති.
816. නසො රජ්ජති ධම්මෙසු ධම්මං ඤාතිං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා තිට්ඨති.
817. යථාස්ස විජාතො ධම්මං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ නිබ්බානං² වුච්චති.

ඉත්ථං සුදං අංගමා මාලුඛකාසුතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මාලුඛකාසුතතථෙරගාථා.

808. යමෙක් ශබ්දය අසා එහි සිහි ඇත්තේ වේ ද, හෙතෙම ශබ්දයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදි, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
809. යමෙක් ශබ්දය ශ්‍රවණය කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
810. යමෙක් ගකුංඝ්‍රාණය කොට එහි සිහි ඇත්තේ වේ ද, හෙතෙම ගකුංඝ්‍රමමාණයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදි, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
811. යමෙක් ගකුංඝ්‍රාණය කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහු ගේ නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
812. යමෙක් රසානුභවය කොට එහි සිහි ඇත්තේ වේ ද, හෙතෙම රසයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදි, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
813. යමෙක් රසාස්වාදය කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
814. යමෙක් පහස විද එහි සිහි ඇත්තේ වේ ද, හෙතෙම සපයා-ලම්බිතයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදි, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
815. යමෙක් පහස විදුනා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
816. යමෙක් දහම්අරමුණ පසක් කොට එහි සිහි ඇත්තේ වේ ද, හෙතෙම දහම්අරමුණෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදි, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
817. යමෙක් දහම්අරමුණ පසක් කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ යි.

මෙසේ අයුමත් මාලුඛකාසුත්ත සංවරයන් වහන්සේ ගාමා වදාලන යි.

මාලුඛකාසුත්ත සංවරගාමා යි.

20. 1. 6

818. පරිපුණ්ණකායො සුරුචි සුජානො වාදදායකො,
සුචණ්ණවණ්ණොසි භගවා සුසුක්කදායො¹ විරිගවා.
819. භරණං හි සුජාතං යෙ භවන්ති විඤ්ඤානා
සබ්බෙ තෙ තච කායසම්. මහාසුරිසලාකඛණා.
820. පසන්නතෙතො සුමුඛො භුගමා උජ්ජ පතාපවා,
මජ්ඣෙක සමණසංඝස්ස ආදිවෙවා² ව විරොචයි.
821. කල්‍යාණදායකො හික්ඛු කඤ්චනසන්තිභත්තවො,
කිං තෙ සමණභාවෙන එවං උත්තමවණ්ණිනො.
822. රාජා අරහස්සි භවතුං චක්කවත්ති රථෙසභො,
චාතුරතො; විජ්ජාචි ජම්බුසණ්ඩස්ස³ ඉස්සරො.
823. ඛන්තිසා භොගා රාජානො⁴ අනුගන්තා භවන්ති ගෙ,
රාජාඛිරාජා⁵ මනුජ්ජෙතු රජං කාරෙහි ගොතම්.
824. රාජාහමසම් සෙල (සෙලාති භගවා) ඛම්මරාජා අනුත්තරො,
ඛම්මෙන චක්කං චතොමි චක්කං අපාතිචත්තිගං.
825. සම්බුද්ධො පරිජානාසි (ඉති සෙලො බ්‍රාහ්මණො)
ඛම්මරාජා අනුත්තරො,
ඛම්මෙන චක්කං චතොමි ඉති භාසයි⁶ ගොතම්.
826. කො භු සොහාපති භොතො සාවකො සජ්ඣ අනුගො,⁷
කො තෙ මං අනුචතෙති ඛම්මචක්කං පටිත්තිගං.
827. මගා පටිත්තිගං චක්කං (සෙලාති භගවා) ඛම්මචක්කං අනුත්තරං,
සාරිපුතො; අනුචතෙති අනුජානො තථාගතං.
828. අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤාතං භාවෙනබ්බං ව භාවිතං,
පහානබ්බං පටිත්තං මෙ තස්මා බුද්ධොසම් බ්‍රාහ්මණ.
829. විතයස්ස මසි කඛිං අභිමුච්චස්ස බ්‍රාහ්මණ,
දුලලං දායකං භොති සම්බුද්ධානං අභිණ්ණසො.
830. යෙසං චෙ දුලලො ගො ලොකෙ පාතුභාවො අභිණ්ණසො,
සො'හං බ්‍රාහ්මණ සම්බුද්ධො⁸ සලලකතො; අනුත්තරො.
831. බ්‍රහ්මභූතො අතිතුලො මාරසෙනපමගුණො,
සබ්බාමිත්තෙ වසෙ කකා⁹ මොදම් අකුතොගයො.

1. සුසුක්කදායොසි - මජ්ඣ., PTS. 2. ජම්බුසණ්ඩස්ස - සිමු, 1, 2.

3. සොජරාජානො - PTS 4 රාජාඛිරාජා - PTS. 5 භාසට් - සිමු 1, 2

6 සත්ථුරකවණො - PTS. 7 බුද්ධො'සම් - PTS. 8 ඛම්මකො - PTS.

20. 1. 6

818. පිරිපුන්සිරුරු ඇත්තෙහි, මහා සිරුරුකැලුම් ඇත්තෙහි, අභි-
ජාතයෙහි, රම්ඤ්ඤ දෑකුම් ඇත්තෙහි, රත්වත් වෙහි, ගගවත්ති,
සුදෝසුදු දත්පෙළ ඇතියෙහි, විග්භි ඇත්තෙහි යා.
819. අභිජාතපුරාණයක්හුගේ යම් ලක්ෂණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඒ සියලු
මහාපුරාණලක්ෂණයෝ ඔබගේ සිරුරෙහි වෙත්.
820. පස්පා දිස්සා තෙත් ඇත්තෙහි, මහා මුඛ ඇතියෙහි, ආරෝහ-
පරිණාහසම්පන්නයෙහි, සෘජුගාත්‍ර ඇතියෙහි, ප්‍රතාපවත් වූයෙහි,
මහණගණ මෑද සුගතියා මෙන් බබළන්නෙහි යා.
821. කලණදෑකුම් ඇතියෙහි, කසුන් පැහැසිව ඇතියෙහි යා, මහණ,
මෙසේ උත්තමඤ්චරාප ඇති තොපට ශ්‍රමණභාවයෙන් කිමි?
822. මහාරජික වූ සිව්සයුරු හිමි කොට ඇති පොළොවට අභිපති වූ
කළ දික් විජය ඇති ජම්බුද්වීපයට ඊශ්වර වූ සක්විතිරජ වත්තට
සුදුස්සෙහි යා.
823. ගෝග ඇති ක්ෂත්‍රිය රජවරු තොපගේ අනුගාමිහු වෙත්,
ගෞතමය, රාජාධිරාජ වූ මහජේත්‍යුගේ වෑ රාජ්‍යය කරව.

වුද්භි:-

824. සේල! මම රජයෙමි. නිරුත්තර වූ ධර්මරාජ වූයෙමි දූතාමිත්
අණසක පවත්වමි, අණසක (අනෙකකු විසින්) පෙරළිය නො
හැක්කෙකි'යි.

සෙල බ්‍රාහ්මණ:-

825. 'නිරුත්තර ධර්මරාජන් වූ සම්බුද්ධියෙමි'යි ප්‍රතිඥා කරව, ගෞතමය,
දූතාමිත් අණසක පවත්වමි කියව.
826. හවන්හුගේ සෙන්පති කවරෙ යැ? ශ්‍රාවක වූ ශාය්‍යා අකිය ඇති
කවරෙක් තොප විසින් පවත්වනලද මේ දහම්සක අනුවර්තනය
කෙරේ ද?

වුද්භි:-

827. සේල! මා විසින් පවත්වනලද නිරුත්තර වූ ධර්මවක්‍රය තථාගත
අනුජාත වූ ශාරිපුත්‍ර තෙමේ අනුවර්තනය කෙරේ.
828. මා විසින් දතසුතු දය දන්තාලද යැ, භාවිත කළ යුත්ත
භාවිත යා, ප්‍රහාතව්‍යය ප්‍රතිණ යා, එහෙයින් බමුණ! මම බුද්ධියෙමි,
829. බමුණ, මා කෙරෙහි සැක දුරුකරව, මා හදහව, සම්බුද්ධියන්ගේ
එක්වත් දුක්ම දුලිභ වේ.
830. ලෝකයෙහි යම් කෙනකුන්ගේ එක්වත් පහළ විම එකාන්තයෙන්
දුලිභ වේ ද, බමුණ! ඒ මම නිරුත්තර ශ්‍රව්‍යවේදිය වූ සම්බුද්ධියෙමි.
831. බ්‍රහ්ම (ශ්‍රේණි) වූයෙමි නිරුපම වූයෙමි මරසෙන් මඛකසුදු වූයෙමි
සියලු සතුරන් වසන කොට කිසිවෙකින් සිය නැත්තෙමි සතුටු වෙමි.

832. ඉදං භොජනො නිසංමේථ ගථා භාසති චක්ඛුමා,
සලලකතො¹ මහාවීරො සිභො'ව නදති වතෙ.
833. බ්‍රහ්මතුතං අතිතුලං මාරසෙනපාමද්දනං,
කො දිඤ්ඤානං නපසිද්දොස් අපි කණ්ණාහිරාතිකො.
834. යො මං ඉච්ඡති අනෙතු යො වා නිච්ඡති ගච්ඡතු,
ඉධාගං පබ්බජිත්තො ම වරපඤ්ඤාස්ස සන්තිකො.
835. එතං වෙ රුච්චති භොජනො සම්මාසම්බුද්ධිසංසනං,
මගම්පි පබ්බජිත්තො ම වරපඤ්ඤාස්ස සන්තිකො.
836. බ්‍රාහ්මණො නිසතො ඉමෙ යාවන්ති පඤ්ඤාලිකතො,
බ්‍රහ්මචරියං චරිත්තො ම ගගවා තව සන්තිකො.
837. ඤාතොතො බ්‍රහ්මචරියං (සෙලාති ගගවා) සන්දිට්ඨිකමකාලිකං,
ගන්ථ අමොසං පබ්බජ්ජා අපාමිතස්ස සික්ඛිතො.
838. යං තං සරණංගමම ඉතො අධිමො චක්ඛුම,
සත්තරතොතො ගගවා දන්තාමිත තව සංසතො.
839. තුවං බුද්ධො තුවං සන්ථා තුවං මාරාහිගු මුති,
තුවං අනුසයෙ ඡෙති; තිණ්ණො තුරෙසිමං පජං.
840. උපති තෙ සම්බික්ඛන්තො අගවා තෙ පදලිතො,
සිභො'ව අනුපාදනො පටිනගගහෙරවො.
841. හික්ඛවො නිසතො ඉමෙ නිට්ඨන්ති පඤ්ඤාලිකතො,
පාදෙ වීර පසාරෙහි නාගා චන්දනතු සන්චුභො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අගස්මා සෙලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සෙලාථෙරගාථා.

¹ සලලකතො - සිමු 1, 2.

² අධිම - ප, PTS.

832. හවන්ති! පසාඤ්ඤා ඇත්තේ යම්කිසි කිසි ද, එසේ මෙය අසවු,
(රාගාදී ශල්‍යයන් උද්‍රවන බැවින්) සලකන්න වූ මහාචාරී තෙම
වනයෙහි සිංහයකු මෙන් ගජනා කෙරේ.

833. බ්‍රහ්ම වූ තුලනාතිත්‍රාන්ත වූ මරසෙන් මඛනාසුල්ලනු දකැ (තම-
පරායණ බැවින්) නිවර්තනික වූ කචරෙක් නො පහදින්නේ ද?

834. යමෙක් කැමැති වේ ද (හෙ) මා අනුව ඒවා, නොහොත්, යමෙක්
නො කැමැති වේ ද (හෙතෙම) යේවා, මම මෙහි උතුම් ක්‍රමණැත්තනු
වෙත පැවිදි වන්නෙමි.

835. ඉදින් හවන්හට තෙල සමාස්ත සම්බුද්ධාසාසනය රැවි වේ නම්,
අපිදු උතුම් ක්‍රමණැත්තනු වෙත පැවිදි වමිහ.

836. භාග්‍යවතුන් වහන්ස! මේ තුන්සියක් බ්‍රාහ්මණයෝ ඇදිලි
බැන්දුනු බහිසර යදින්, (ඒ අපි) ඔබ වෙත බහිසර රක්තෙමු.

බුද්ධා:-

837. සේල! යම් සප්තකා අප්‍රමාද වූ හික්මෙනුවහට පැවිද්ද අමොස
(නොසිත්) වේ ද එහි මාභී බ්‍රහ්මවය්‍යාසාසනාය, සාංද්‍යාසනාය, සාංද්‍යාසනාය,
අකාලික සි.

838. ඇසැතිසාණෙනි! යම් භෙයෙකින් මින් අටවැනි දිනයෙහි ඔබ
සරණයට පැමිණියමෝ ද, එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්ස! සත්
රැයින් ඔබ සප්තහි දුමුණමහ.

839. බුද්ධ වුවනු මුඛ යැ, යායානා වුවනු මුඛ යැ, මාරාහිභුමිනි වුවනු
මුඛ යැ, මුඛ වහන්සේ අනුගත සිදා පාරගත වුවනු මේ ප්‍රජාච
තරණය කරවුනු යැ.

840. ඔබ විසින් උපසිත්‍ර ඉක්මවනලදහ, ඔබ විසින් ආසුචයෝ
විදරණය කරනලදහ, උපාදාන රහිත වුවනු, සිංහයකු මෙන් පහ වූ
හය හෙරළ ඇත්තනු යැ.

841. මේ තුන්සියක් හික්කුනු ඇදිලි බැඳැගෙන සිටිත්. වීරයන් වහන්ස,
පා සහල දිගු කළ මැතවැ. පුරාණනාගයෝ යායානාග්‍රයේ පා සහල
වදින්නෝ! සි.

මෙසේ ආසුමෙන් සේල ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා විදලහ සි.

සේල ස්ථවිරගාථා සි.

20. 1. 7

842. යාතං මෙ භජ්ජිමාය සුබ්බමා චන්දා පඛාටිතා,
සාලිතං ඔදනො භුතො සුචිමංසුපතෙවනො.
843. සොඤ්ඤා භද්දො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
844. පංසුකුලි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
845. පිණ්ඩපාති සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
846. තෙව්චරි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
847. සපදනචාරි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
848. එකාසනි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
849. පත්තපිණ්ඩි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
850. බලපච්ඡාගතති සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො² රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
851. ආරඤ්ඤිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
852. රුක්ඛමුලිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
853. අබ්බොකාසි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
854. සොසානිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
855. යථාසනිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
856. තෙසජ්ජිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
857. අපිට්ඨො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.
858. යනතුට්ඨො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය භද්දිගො.

¹ උඤ්ජාපත්තාගතො - සිටු 1, 2.

20. 1. 7

842. මා විසින් ඇත්තද නැති සැරිසරනලද යැ, සියුම් වස්ත්‍ර දරන ලද යැ, මනා මසින් හැනු හැල්බත් වලදනලදි.
843. අද (ඕලාදි ගුණ හෙයින්) හදු වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ පිණ්ඩාභාරයෙහි ඇලුණු උපාදාන රහිත වූ කාමිගොඛාපුත්‍ර ඒ හදිසි තෙමේ ධ්‍යාන කෙරේ.
844. පංශුකුලිකාඛ ඇති, ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ පිණ්ඩාභාරයෙහි ඇලුණු උපාදාන රහිත වූ කාමිගොඛාපුත්‍ර හදිසි තෙමේ ධ්‍යාන කෙරේ.
845. පිණ්ඩපාතිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
846. තෙව්වරිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
847. සපදානවාරිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
848. ඵකාසනිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
849. පතනපිණ්ඩකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
850. ඛලුපච්ඡාභතතිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
851. ආරක්ඛදිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
852. රුක්ඛලිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
853. අබොකාසිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
854. සොසානිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
855. යථාතනතිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
856. හෙසජ්ජිකඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
857. අලොච්ඡ වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
858. සනතුභව වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

859. පවිවිතොතො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කිංයති අනුපාදානො පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
860. අසංසවෙඨා සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කිංයති අනුපාදානො පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
861. අරඬුවිරිගො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කිංයති අනුපාදානො පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
862. හිනා සතපලං කංඝං සොවණ්ණං සතරාජිකං,
අග්ගතිං මිත්තිකාපත්තං ඉදං දුතියාහිසෙවනං.
863. උච්ච මණ්ඩලිපාකාරෙ දලගමවාලකොට්ඨකෙ,
රක්ඛිතො ඛග්ගහත්ථෙති උත්තං විහරිං පුරෙ.
864. සොජ්ජ හද්දො අනුත්‍රාසි පභිනගගගෙරවො,
කිංයති චනමොගග්ග පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
865. පිලකකිකො පතිට්ඨාය සතිං පඤ්ඤං ච හංවයං,
පාපුණ්ණං අනුපුබ්බෙන සබ්බසංගොජ්ඣකකිකං'නති.

ඉදං පුදං අංගමා හද්දි ගො කාමිගොඩාය පුතොතො පඨරො,
ගාථාගො අභාසිත්ථා'ති.

හද්දිගසෙවරගාථා.

20. 1. 8

866. ගච්ඡං වදෙසි සමණට්ඨිතොමහි
මමං ච බ්‍රාහ්මී සිතමට්ඨිතො'ති,
පුච්ඡාමි තං සමණ ඵතමත්ථං.
කථං? සිතො තං අගමට්ඨිතොමහි.
867. සිතො අහං අභිතුලිමාල සබ්බදා
සබ්බෙසු භුතෙසු තිබ්බාය දණ්ඩං,
තුච්ඡාදි පාණෙසු අසඤ්ඤාතොසි
තස්මා සිතොහං තුච්ඡමට්ඨිතොසි.
868. විරහං වත මෙ මහිතො මහෙසි
මහාවනං සමණො පච්චුපාදි,
සො'හං චරිත්තාමි සහස්සපාපං
සුත්තාන ගාථං තථ ධම්මසුත්තං.
869. ඉච්චෙව වොරො අසිමාධුබං ච
සොබ්බෙ පපාතෙ නරකෙ අකිකාසි,
අවජ්ඣි වොරො සුගතස්ස පාදෙ
තත්ථෙව පබ්බජ්ජමයාචි බුද්ධං.
870. බුද්ධො ච ඛො කාරුණිකො මහෙසි
ගො සත්ථා ලොකස්ස සද්දෙවකස්ස,
තමෙහි හික්ඛු'ති තදා අවොච
ඵසො'ව තස්ස අනු හික්ඛුහාවො.
871. ගො ච පුබ්බෙ පමජ්ජිකා පච්ඡා සො නප්පමජ්ජති,
සො'මං ලොකං පභාසෙති අබ්බා චුත්තො'ව චජ්ජිමා.

¹ උඤ්ජාපත්තාගතො - සිඬු 1, 2.

² කණ්ණං - PTS.

859. ප්‍රවිච්ඡාන වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
860. අසංසාරී වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
861. ආරාධිතයා ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ පිණ්ඩාභාරයෙහි ඇලුණු, උපාදාන රහිත වූ ගොඛාපුත්‍ර හදිසි තෙමේ බ්‍යාන කෙරේ.
862. රතීන් තිමැ වූ නොයෙක් කැටයම් ඇති සිග්නල් අගනා කස්-ලෝකලිය හැරැදුමා මැටිපාත්‍රය ගනිමි, මේ දෙවැනි අනිෂේක යි.
863. උස් වූ මඬුපුවුරු ඇති තීර වූ අවුල කොටු ඇති පුරයෙහි බඩගඩානින් විසින් රක්තාලද්දෙමි තුන් වැ විසුයෙමි.
864. අද ඒ හදු වූ තුන් නො වනසු වූ පහ වූ හය හෙරව ඇති ගොඛාපුත්‍ර හදිසි තෙමේ වහයෙහි පිවිස බ්‍යාන කෙරේ.
865. ඕලසකකියෙහි පිහිටා සමාධියක් ප්‍රඥාවක් වඩනෙමි අනුක්‍රම-යෙන් සියලු සංගෝජනයන් ගේ ඝෛර හාවයට පැමිණියෙමි යි.
- මෙසේ අයුමත් කාලිගොඛාපුත්‍ර හදිසි ස්ථිරයක් වහන්සේ ගාථා වදාලන යි.

හදිසි ස්ථිරගාථා යි.

20. 1. 8

866. මහණ! යන්හෙහි 'සිවියෙමි' යි කියති, සිවි මා 'නො සිවියහ' යි ද කියති, මහණ! මෙකරුණ ඔබ විවාරමි, හවත් කෙසේ සිවියෙ යැ? මම කෙසේ නො සිවියෙමි වේ ද?
867. අතුල්මල්! මම හැම කල්හි සියලු සතුන් කෙරෙහි දක්කනා හැරපියා සිවියෙමි, තෝ වනාහි ප්‍රාණීන් කෙරෙහි සංගම් රහිත වෙහි, එහෙයින් ඒම සිවියෙමි, තෝ නො සිවියෙහි.
868. සුථිත වූ මහර්මි වූ ශ්‍රමණ තෙමි කලෙකින් මට හිත පිණිස මහවනයට එළඹියේ යැ, මම ඔබගේ ධර්මයක වූ ගාථාව අසා දහසක් පටි හැරැදුමින්නෙමි.
869. මෙසේ කියා අතුල්මල් සොර අසිපත ද සෙසු අවි ද ගෙබෙහි ප්‍රපාතයෙහි, පොලෝ විවරයෙහි දමී යැ, සොරා බුදුන් ගේ පාසගළ වැන්දේ යැ, එතැනින් මැ බුදුන් ගෙන් පැවිද්ද අයැදී.
870. එක්කිති යමි කෙනෙක් දෙවියන් සහිත සත්ත්වලෝකයට කාරුණික වෙන් ද, මහර්මි වෙන් ද ඒ බුදුහු 'එව මහණැ' යි එද ඔහුට වදාලන. එ මැ ඔහු ගේ හිත්තාචාරය වී.
871. යමෙක් පලමු ප්‍රමාදයට පැමිණ පසුව අප්‍රමාද වේ ද ගෙනෙම වලායෙන් මුත් නිසසුරු සෙයින් මෙලොව බබුළුවයි.

872. ගණ්ඨ පාපං කතං කම්මං කුසලෙන පිටියති,¹
සො'ම් ලොකං පහසෙති අබ්භා ඉතෙතා'ම් චන්දිමා.
873. සො භවෙ දහරො හික්ඛු සුඤ්ඤති බුද්ධසංසතො,
සො'ම් ලොකං පහසෙති අබ්භා ඉතෙතා'ම් චන්දිමා.
874. දිසා'පි මෙ ධම්මකථං සුඤ්ඤානං
දිසා'පි මෙ සුඤ්ඤානං බුද්ධසංසතො,
දිසා'පි මෙ තෙ මනුෂ්‍යෝ භජන්තු
යෙ ධම්මමෙව්‍යාදාපෙති⁴ සතොතො.
875. දිසා හි මෙ බන්ධිවාදනං අවිරොධපාසංසිතං,
සුඤ්ඤානං ධම්මං කාලෙන තඤ්ච අනුචිතියන්තු.
876. න හි ජාතු සො මම්මං හිංසෙ අඤ්ඤං වා පන කිඤ්චනං,
පඤ්ඤා පරම්මං සන්තිං රතෙතො තසථාවිරො.
877. උදකං හි නගනති නෙතතිකා උසුකාරා නම්මසති තෙජනං,
දාරං නම්මසති තච්ඡිකා අත්තානං දම්මසති පණ්ණිකා.
878. දණ්ඩෙනෙකෙ දම්මසති අබ්බසෙති කසාහි ව
අදණ්ඩෙන අසතෙත අහං දණ්ඩොති කාදිතො.
879. අහිංසකො'ති මෙ නාමං හිංසකාං පුරෙ සතො,
අජ්ජාහං සච්චනාමොති න නං හිංසාමි කිඤ්චනං.
880. වොරො අහං පුරෙ අහං අබ්බුලිමාලො'ති විසුතො,
වුග්ගමානො මහොසෙන බුද්ධං සරණාගමං.
881. ලොහිතපාණී' පුරෙ අහං අබ්බුලිමාලො'ති විසුතො,
සරණාගමනං පසා භවතෙති සමුහතො.
882. තාදිසං කම්මං කතොති බ්‍රහ්ම දුග්ගතිගාමිනං
පුරොති කම්මවිපාකෙන අනණො භුඤ්ජාමි ගොජනං.
883. පමාදම්මසුඤ්ඤාති බාලා දුමමධිගො ජනා.
අපාමාදං ච මෙධිවි ධනං සෙට්ඨං'ම් රතති.
884. මා පමාදම්මසුඤ්ඤාති මා කාමරතිසන්චං,
අපාමතො හි කියාසතො පපොති පරමං සුඛං.
885. සවාගතං නාපගතං නෙතං දුමමන්තිතං මම,
සංවිහතොසු⁵ ධම්මෙසු යං සෙට්ඨං තදුපාගමං.

1 පිටියති - ර. 2 දිසාහි - PTS, 3 මනුෂ්‍යො - PTS.

4 බම්මමෙව්‍යාදාපෙති - ර, PTS 5. ලොහිතපාණී - PTS 6. සවිහතොසු - සිඳු.1,2

872. යමකු විසින් කරනලද පවිකම් කුශලයෙන් වසනුලැබේ ද හෙතෙම වලායෙන් මුත් නිසසුරු සෙයින් මෙලොව බබුළුවයි.
873. යම් තරුණ මහණෙක් ත්‍රිවිධශික්ෂායෙහි සුකතප්‍රසුකත වේ ද හෙතෙම ඵ්කාන්තයෙන් වලායෙන් මුත් නිසසුරු සෙයින් මෙලොව බබුළුවයි.
874. මා හේ සතුරෝ ද (මා ඇසු) ධර්මකථාව අසන්වා! මා හේ සතුරෝ ද බුද්ධශාසනයෙහි සුකතප්‍රසුකත වෙත්වා! (සෙදෙත්වා) යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් ධර්ම මැ ගන්වන් ද මා හේ සතුරෝ ද එබඳු මිනිසුන් හල්නය කෙරෙත්වා!
875. මා හේ සතුරෝ ක්ෂාන්තිවාදීන්ගේ මෛත්‍රිය පසස්නවුන් හේ ධර්ම සුදුසු කල්හි අසන්වා! එ ද අනුගමනය කෙරෙත්වා!
876. ඒ මා හේ සතුරා කිසි කලෙකැ මා නො මැ නසන්නේ යැ, අත් කිසිවකු හෝ නො නසන්නේ යැ, (හෙතෙම) පරම ශාන්තියට පැමිණ තැනිගත්තවුන් (පුහුදුන්) හා ස්ථාවරයන් (රහතුන්) රක්තේ යි.
877. දියාලුවෝ (කැමැති තැනට) දියගෙන යෙහි, හිවඩුවෝ හි සෘජු කෙරෙහි, දෑවවඩුවෝ දෑව නමහි, නුවණැතියෝ ආනතිය දමනය කෙරෙත්.
878. ඇතැම් කෙනෙක් කැවිටිනුදු අකුස්සෙකුදු කසයෙකුදු දමනය කරත්, මම කැවිටි නැති අවි නැති තාදිනු (බුදුන්) විසින් දමනය කරනලද්දෙම් වෙමි.
879. ශිංසක වූ මට පෙර 'අභිංසක' යැ යි නමෙක් වී යැ, අද මම නිබ්බොරු නම් ඇත්තෙමි, කිසිවකු නො නසමි.
880. පෙර මම 'අභිකුලිමාල'යි ප්‍රසිද්ධ වූ සොර වීමි, (කාමාදි) මහොසය විසින් පා කොට ගෙන යන ලද්දෙම් බුදුන් සරණගියෙමි.
881. පෙර අතුල්මලැ යි ප්‍රසිද්ධ වූයෙම් ලෙහෙ වැකුණු අත් ඇත්තෙමි වීමි, සරණාගමන අනුසස් බලව. (මා විසින්) තෘෂණාව උගුළුවන ලදි.
882. දුගතියට යනසුලු එබඳු බොහෝ පවිකම් කොට කම්මිපාකය විසින් ස්පශ්ඨ කරනලද්දෙම් ණය නැති වී සිව්පසය වලදමි.
883. නුවණ නැති බාලජනයෝ ප්‍රමාදයෙහි පුතපුතා යෙදෙහි, නුවණැත්තෝ වැළිත් ශ්‍රෙණ්ඩනයක් මෙන් අප්‍රමාදය රකි.
884. පමායෙන් කල් නො ගලවවු, කාමරතිසක්ඛය නො ලබවු, අප්‍රමාද වූ ධ්‍යාන කරන පුද්ගල තෙම පරමසුවය ලබයි.
885. මනා ඊමෙකි, තිරඪික වූයේ නො වේ, මා විසින් තෙල (පැවිදි-වෙමි යන කරුණ) නපුරු කොට සිතනලද්දේ නො වේ, (සාවද්‍ය අනවද්‍ය විසින්) විභාග කරනලද ධර්මයෙහි යමක් ශ්‍රෙණ්ඩ නම් එ තිවන ට පැමිණියෙමි.

886. ස්වාගතං නාපගතං නෙතං දුමුන්තීතං මම,
නිසේසා විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධිසා සංසතං.
887. අරඤ්ඤ රුක්ඛමුලෙ වා පබ්බතෙසු ගුහාසු වා,
තත්ථ තජ්ජච අවසාසිං උබ්බිඤ්ඤමනසො තදා.
888. සුඛං සයාමි සායාමි සුඛං කප්පාමි ජීවිතං,
අහජ්ජාසො මාරස්ස අහො සත්ථානුකම්පිනො.
889. බ්‍රහ්මජ්ජෙව්ව, පුරෙ ආසිං උද්දිව්වො උභතො අහු,¹
සොජ්ජ පුතොතා සුගතස්ස ධම්මරාජස්ස සඤ්චිනො.
890. විතතණේතා අනාදානො ගුත්තථොරො සුසංවුතො,
අසමුලං චගිනානා² පතොතා මෙ ආසවිකකුලො.
891. පරිවිණේණා මයා සත්ථා කතං බුද්ධිසා සංසතං,
මහිතො ගරුකො භාගො භවතෙතති සමුභතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අභිකුලිමාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

අභිකුලිමාලකේරගාථා.

20. 1. 9

892. පහාය මාතාපිතරො හගිති ඤාතිභාතරො,
පඤ්චකාමගුණෙ ගිනිඃ අනුරුඥො'ව කුසායතු.
893. සමෙතො නචචගිතෙති සමමතාලපායොධිනො,
හ තෙන සුද්ධිමජ්ඣගං³ මාරස්ස විසසෙ රතො.
894. එතං ච සමතික්කමම රතො බුද්ධිසා සංසතො,
සබ්බොසං සමතික්කමම අනුරුඥො'ව කුසායති.
895. රූපා සද්ද රසා ගන්ධා ථොට්ඨබ්බා ච මනොරමා,
එතෙ ච සමතික්කමම අනුරුඥො'ව කුසායති.
896. පිණ්ඩපාතා පටික්කනෙතා⁴ එකො අදුතිගො මුනි,
එසති පංසුකුලාති අනුරුඥො අනාසවො.
897. විචිති අග්ගති ඛොවි රජ්ඣි ඛාරභි මුනි,
පංසුකුලාති මතිමා අනුරුඥො අනාසවො.

1. අහුං - PTS. 2. චම්භාන - PTS. 3. සුද්ධිමජ්ඣගං - සිමු 1, 2 PTS මජ්ඣං.
4. පිණ්ඩපාතමජ්ඣකනෙතො - සිමු. 1, 2. ට පිණ්ඩපාතපටික්කනෙතො - PTS.

886. මනා ඊමෙකි, තිරණික වූයේ නො වේ, මා විසින් තෙල හසුරු කොට සිතනලද්දේ නො වේ, ත්‍රිවිදූව අනුක්‍රමයෙන් ලබනලද යා, බුදුන් ගේ අනුශාසනය කරනලදි.
887. අරණ්‍යයෙහි හෝ රුක්ඖල හෝ පථිතයෙහි හෝ ගුහායෙහි හෝ ඒ ඒ තැන්හි මා කලකුළුසින් ඇති වා එද සිටියෙමි.
888. සුවසේ හොවිමි, සිටිමි, සුවසේ දිවි ගෙවිමි, මරනු ගේ අත් පයින් බැහැර යෙමි, අසිරි යා! ශාක්‍යානු විසින් අනුකම්පිතයෙමි.
889. පෙර බ්‍රාහ්මණජාතික වීම, (මා පිය) දෙපයින් පරිශුද්ධ වීම, ඒ මම අද සුගත වූ ධර්මරාජන් වූ ශාක්‍යානු ගේ පුත්‍රයෙමි.
890. පහ කළ තෘණො ඇතියෙමි උපාදාන රහිතයෙමි ඉදුරන්හි වහන ලද දොර ඇතියෙමි සුසංවාත වූයෙමි වෙමි. දක්ඛුල් සිදා මා විසින් අංසුවක්‍ෂය (නිවන) ලබනලද්දේ සි.
891. මා විසින් ශාක්‍යාන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුදුන්ගේ අනුශාසනය කොට නිම්මනලදි, ගුරු බර බහා තබනලද්දේ යා තෘණොව උපුරනලද්දි යා.

මෙසේ අංසුමත් අභිතුලිමාල සංවරයන් වහන්සේ ශාථා වදාළහ සි.

අභිතුලිමාල සංවරශාථා සි.

20. 1. 9

892. මාපියන්, සොහොවුරි නා සොහොවුරන් හැරැදුමා පස්කම්ගුණ හැරැදුමා (ගමෙක් ධ්‍යාන කෙරේ නම් හෙතෙම) අනුරුඤ්චි මෙන් ධ්‍යාන කෙරේ.
893. නාතෘගිතයෙන් යුක්ත වූයෙමි, කුළුතාලමින් පිබිදෙනසුලු වූයෙමි, කාමගුණයෙහි ඇලුණෙමි එයින් ශුද්ධියට නො පැමිණියෙමි.
894. තෙල පස්කම් ගුණය ද ඉක්ම බුදුසසුන්හි ඇලුණේ (කාමාදි) සියලු ඔහයන් මැනවින් ඉක්ම අනුරුඤා මෙන් ධ්‍යාන කෙරේ.
895. රූපයෝ ද ගඤ්ඤයෝ ද රසයෝ ද, ගන්ධයෝ ද ස්පර්ශයෝ ද, සිත්කලු වූවෝ ය, ඔවුන් ද ඉක්ම (ධ්‍යාන කරන්නේ) අනුරුඤා මෙන් ධ්‍යාන කෙරේ.
896. තිරාසුව වූ අනුරුඤ්චි තෙම පිණිසාතයෙන් නැවැත්තේ එකලා වූයේ දෙවැන්නක (තෘණොව) නැත්තේ පංශුකුලයන් සොයයි.
897. සමාතිමත් වූ තිරාසුව වූ අනුරුඤ්චි තෙම පංශුකුලයන් ගත්තේ ය, දෙව් යා, රැඳි යා, දැරි යා.

898. මතිවේජ්ඣ ච අසනතුරො භංගරො යො ච උද්ධතො,
තස්ස ධම්මො ඉමෙ භොන්ති පාපකා සංඛිකිලෙසිකා.
899. සතො ච භොති අප්පිවේජ්ඣ සනතුරො අවිසාතවො,
පටිවේකාරතො විතොතො නිව්චම්මාරද්ධවිරිගො.
900. තස්ස ධම්මො ඉමෙ භොන්ති කුසලා බොධිපක්ඛිකා,
අනාගතො ච සො භොති ඉති වුතතං මහෙසිනා.
901. මම් සංඛාරාමඤ්ඤාය සත්ථො ලොකෙ අනුතතරො,
මනොමයෙන කායෙන ඉද්ධියො උපසංඛිකම්.
902. යද්ද මෙ අනු සංඛිකපො තතො උතතරි දෙසසි,
තිපපඤ්චාරතො බුද්ධො තිපපඤ්චමදෙසසි.
903. තස්මාහං ධම්මඤ්ඤාය විහාසිං සාසනෙ රතො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
904. පඤ්චපඤ්ඤාසම්ප්පාති යතො තෙසස්සො අහං,
පඤ්චවිසතිවිසාති යතො මිද්ධං සමුහතං.
905. නාහු අසාසපසාසා සිතවිතතස්ස තාදිනො,
අනෙජො සන්තිමාර්ඛො චක්ඛුමො පරිතිබ්බුතො.
906. අසල්ලිතෙන විතෙතෙන වේදනං අජ්ඣිවාසසී,
පජ්ජාතස්සො ච තිබ්බානං විමොකෙතො වේතසො අහු.
907. එතෙ පට්ඨමිකා දුති මුතිතො එසාපඤ්චමො,
නාඤ්ඤා ධම්මො හවිසානති සමුද්දො පරිතිබ්බුතො.
908. නත්ති දුති පුනාචාසො දෙවකායමති¹ ජාලිති,
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුහබ්බවො.
909. යස්ස මුත්තතෙත² සහස්සධා ලොකො සංවිදිතො සමුහමකපො,
චසි ඉද්ධිගුණො වුත්ථුපපාතෙ කාලෙ පස්සති දෙවතා ස භික්ඛු.³
910. අත්තතාරො⁴ පුරෙ අාසිං දළිඳො සාසතාරකො,
සමිණං පටිපාදෙසිං උපරිධං යසස්සිනං.
911. සොමති සකාසකුලෙ ජාතො අනුරුද්ධො⁵ති මං විදු,
උපෙතො නව්චගිතෙති සම්මතාලපාබොධතො.

1. දෙවකායමති - PTS. දෙවකායමි - ප 2. මුත්තතෙත - PTS

3. භික්ඛුතො - සිඳු 1, 2. 4. අත්තතාරො - සිඳු. 1, 2.

898. යමෙකුත් මහත් වූ ආශා ඇත්තේත් සන්තොෂ රහිත වූයේත් ආකිණ්ඩියාර ඇත්තේත් විසුරුණුයින් ඇත්තේත් වේ ද, ඔහුට මේ ධර්මයෝ ලාමක වූ සාංඤ්ඤායුතයෝ වෙත්.
899. (යමෙකුත්) සිහි ඇත්තේත් අලොච්ඡ වූයේත් සහතුමා වූයේත් සමාහිත වූයේත් පව්වෙකයෙහි ඇලුණේත් තිරතුරු ආරම්භවිධිමය ඇත්තේත් වේ ද,
900. ඔහුට මේ ධර්මයෝ බෝධිපාක්ෂික කුශලයෝ වෙත්, හෙතෙම ආනාසුචත් වේ යැයි මහර්ෂිහු විසින් වදාරනලදී.
901. ලෝකයෙහි තිරුහතර වූ ශායායාත් වහන්සේ මා ගේ සංකල්පයන් දෑ මනෝමය කයින් යුතු වෑ සාහිසෙන් එලඹියහ.
902. යම් කලෙක මට සංකල්පයක් වී ද (ශායායාත් වහන්සේ) ඉන් මතුයෙහි දෙසූහ. ලොකොත්තරධර්මයෙහි ඇලුණු බුදුන් වහන්සේ ලොකොත්තරධර්මය දෙසූහ.
903. මම උන් වහන්සේ ගේ ධර්මය දැනගෙන ශාසනයෙහි ඇලුණෙමි විසීම, මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබනලද යා, බුදුන්ගේ අවවාදය කරන ලදී.
904. යම් කලෙක පටන් මම නෙසජ්ජික වීම ද, ඒ මට පස්පනස්-වසෙකි. යම් කලෙක පටන් මා විසින් නිදි වර්තලද ද ඒ මට පස්විසිවසෙකි.
905. (චතුම්බාසනයෙහි) නැවැති සිත් ඇති තෘදිහු (බුදුන්) ගේ ආශාසන ප්‍රශාසනයෝ තො වූහ, අනෙජ (තෘණාරහිත බැවින් හෝ සමාධි විසින් අකම්පා බැවින්) වූ පසැස් ඇත්තේ නිච්ඡාණය අරමුණු කොට පිරිනිව්වේ යි.
906. තො හැකුමණු සිහින් (මාරණානකික) වේදනාව ඉවසි, ප්‍රදීපයාගේ නිවීම සෙයින් විතතයාගේ විමෝක්ෂය වී.
907. දැන් මොහු මුනිහු ගේ පශ්චාත්ත වූ ස්වභාවිකධර්මයෝ යි. සම්බුදුන් පිරිනිව් කල්හි (පරිනිච්ඡාණවිතත වෛතනයෙන්) අන්‍ය-ධර්මයෝ තො වෙති.
908. ජාලිතිය! මෙතැන් පටන් දේවකායයෙහි යළි මා ගේ වාසයක් නැත, ජාතිතංසාරය ඤාය වූයේ ය, මින් මතු පුනර්ථයෙක් නැති.
909. යම් ක්ෂණාසුව මහණක්හු විසින් බ්‍රහ්මලොභ සහිත සහසුප්‍රකාර-ලෝකය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දේ ද සංඛ්‍යාගුණයෙහි ද වුතුපදාතඤාන-යෙහි ද වර්තමාන වූ එ මහණ තෙම එලඹි කල් ඇති කල්හි දෙවියන් දකී.
910. පෙර දිළිඳු වූයෙමි (බැලියට) ඉඳුල් අහර ගෙන යන්නෙමි 'අන්තභාර (නම්) වීම. සමිතපාපි (සමණ) වූ කිරිතනිමත් වූ 'උපරිධා නම් පසේ බුදුනට (දන්) පිළිගැන්වීම.
911. එ මම ශාන්තකුලයෙහි උපන්නි, 'අනුරාධා' යැයි මා දත්ත නානාසංගීතයෙන් පිරිවරන ලද්දෙමි කුළුතාලමින් පිබිදෙනසුලු වූයෙමි

912. අථදුසාසිං සමුද්ධං සත්ථාරං අකුතොහං,
තස්මිං විතතං පසාදෙති පබ්බජිං අනගාරිතං.
913. පුබ්බතිව්භං ජානාමි යත් මේ වුසිතං පුරෙ,
තාවතිංසෙසු දෙවෙසු අරිතාසිං සතජාතියා.
914. සත්තකකිත්තුං මනුසසිද්දා අහං රජ්ජමකාරසිං,
වෘතුරතො විජිතාචි ජමුසකෙසු¹ ඉසාරො,
අදකෙසිත අසත්තෙත ධම්මෙත අනුසාසිං.
915. ඉතො සත්ත තතො² සත්ත සංසාරාති චතුද්දස,
තිව්භමතිජාතියං දෙවලොකෙ සිතො තදා.
916. පඤ්චසිකෙ සමාධිමති සතො³ එකොදිභාවිතො,
පටිපාසාද්ධිලභිති⁴ දිබ්බචක්ඛු⁵ විපුජ්ඣි මේ.
917. චුතුපපාතං ජානාමි සත්තානං ආගතිං ගතිං,
ඉත්භාවඤ්ඤාථාභාවං කියතෙ පඤ්චසිකෙ සිතො.
918. පට්ටිකෙසු මයං සත්ථා කතං බුද්ධියා සාසනං,
ඕභිතො ගරුකො භාරො භවතෙත්ති සමුහතා.
919. චජ්ජිතං වෙඵලගාමෙ අහං ජිවිතසකියා,
ගෙවඨතො වෙඵලමසමිං නිබ්බාසියං අනාසවො⁶ති.

ඉත්ථං සුදං ආගමො අනුරුද්ධො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁷ති.

අනුරුද්ධසේවරගාථා.

20. 1. 10

920. සමණස්ස අනු¹ විතතා පුප්ඵිතමති මභාවතො,
එකගතස්ස නිසිත්තස්ස පච්චිත්තස්ස කියාසිතො.
921. අඤ්ඤාථා ලොකනාථමති තිට්ඨතො පුරිසුත්තමො,
ඉරිතං ආසි භික්ඛුතං අඤ්ඤාථා දාති දියාති.²
922. සිතමාතපරිත්තානං ශිරිකොපිනජාදනං,
මත්තත්ථිතං අභුඤ්ජිංසු සත්තාදිතා ඉතරිතරො.
923. පණීතං යදි වා ලුඛං අපපං වා යදි වා බහුං,
යාපනත්ථං අභුඤ්ජිංසු අභිභා නාබිමුච්ඡතා.
924. ජිවිතානං පරික්ඛාරො ගෙසජ්ජ අථ පච්චතො,
හ බාලහං උසස්සා ආසුං යථා තෙ ආසවකකො.

1. ජමුසකෙසු - සිමු. 1, 2. 2. ඉතො - PTS

3. සතො - සිමු 1, 2. 4. පටිපාසාද්ධිලභිති - සිමු 1, 2.
පටිපාසාද්ධිලභිති - PTS. 5. දිබ්බචක්ඛු - PTS.

6. අනු - PTS 7. දියාතො - PTS.

912. ඉක්ඛිති නිභිය වූ ශාඤ්ඤා වූ සම්බුද්ධන් දිව්‍ය, උන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා පැවිද්දට පැමිණියෙමි.
913. පෙර මා විසින් යම් නැතෙක වෘතලද ද (ඒ) පුප්‍රේතිවාසය දනිමි. තව්තිසා දෙවියන් අතුරෙහි සියක්දසි සිටියෙමි.
914. මම සත් ඉඩක් හරෙඤ්ඤ වූයෙමි රාජ්‍යය කෙළෙමි, සාගරපයඝින්නා පෘථිවියට ඊශ්වර වූයෙමි දික්විජය ඇතියෙමි දඹදිවට ඉසුරු වූයෙමි දඹු නැති වූ අවි නැති වූ දූභූමිත් අනුශාසනා කෙළෙමි.
915. මෙ මිනිස්ලොවින් සැවෑ දෙව්ලොව සත්වරෙකැ, එ දෙව්ලොවින් සැවෑ මිනිස්ලොව සත්වරෙකැ යි හවානාර තුදුසෙකැ එද දෙව්ලොව සිටියෙමි පුප්‍රේතිවාසය දනිමි.
916. ශාන්ත වූ එකක බවට ගියා වූ චතුර්ධ්‍යාන සමාධිය ඇති කල්හි (කෙළෙසුන්) සන්තිදීම ඇති කල්හි මාගේ දිව්‍යචක්ෂුස විශුද්ධ වී.
917. පඤ්චාබ්‍යාස (චතුර්) ධ්‍යානයෙහි සිටියෙමි සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උත්පත්ති, ගතාගති, ඉත්ථිභාවාන්‍යාථාභාව දනිමි.
918. මා විසින් ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුද්ධන්ගේ ශාසනය කරනලද යැ, ගුරුබර බහා තබනලද්දේ ය, තෘෂ්ණාව මුලුසුන් කරනලද.
919. මම ආයුක්‍ෂය හෙයින් වැදුරට 'වෙච්ච' නම් ගම්හි හුණලෑහැබ යට නිරාසුර වූ පිරිනිවෙන්නෙමි'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ'යි.

අනුරුද්ධ ස්ථවිරගාථා යි.

20. 1. 10

920. මහ (සල්) වනය පිටිසිටි කල්හි (එහි) හුන් එකක වූ සිත් ඇති ප්‍රකම්භිවෙ ආති ධ්‍යාන කරනසුලු වූ (පාරාසරිය) මහණහට විනතාවැ (සිතිවිල්ලක්) වූ ය.
921. පුරුෂොත්තම වූ ලෝකිමියන් සිවුනා කල්හි හික්‍ෂුන්ගේ පැවැත්ම අත් අසුරු (වෙතස්) වී යැ. දන් අත් අසුරින් දක්නාලැබේ.
922. ඉතරිතර ප්‍රත්‍යයෙහි සන්තුෂ්ට වූවාහු ශීතවාතයෙන් රැක්ම හිරිකොපාසස්ථාන වැරැම පමණක් ප්‍රයෝජන කොට සිවුරු වැළඳූහ.
923. ඉදින් පිණි වූ හෝ රළු වූ හෝ මද වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ බොදුන් හිජ් නො වූවාහු නො බැඳුණාහු යාපනය පිණිස වැළඳූහ.
924. ඔහු දිවිපැවැත්මට කරුණු වූ බෙහෙත් පසයෙහි ආසුරක්‍ෂයෙහි තරම් දැඩි උසා ඇතියෝ නො වූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

925. අරඤ්ඤ රුක්ඛමුලෙසු කන්දරාසු ගුහාසු ව,
විවේකමනුමුදාහෙත්තා¹ විහංසු² තපරායනා.
926. නිවා නිවිට්ඨා සුහරා මුදු අත්ථාමානසා,
අඛ්‍යාසෙකා අමුඛරා අත්ථවිත්තාවසානුතා.
927. තතො පාසාදිකං ආසි ගතං භුත්තං නිසෙවිතං,
සිතිඤ්ඤා තෙලධාරා'ව අභොසි ඉරියාපථො.
928. සබ්බාසවපරික්ඛිණා මහාකාසි මහාභිතා,
නිබ්බුතා දානි තෙ ථෙරා පරිත්තා දානි තාදිසා.
929. කුසලානං ව ධම්මානං පඤ්ඤාය ව පරික්ඛයා,
සබ්බාකාරවරුපෙන ලජ්ජතෙ ජනසාසනං.
930. පාපකානං ව ධම්මානං කිලෙසානං ව යො උතු,
උපට්ඨිතා විවේකාය යෙ ව සද්ධම්මසෙසකා.
931. තෙ කිලෙසා පවිඤ්ඤානා ආවිසන්ති බහුං ජනං,
කිලන්ති මඤ්ඤා බාලෙති උම්මතෙත්ති ව රක්ඛසා.
932. කිලෙසෙහෙතිභුතා තෙ තෙත තෙත විධාවිතා,
හරා කිලෙසවජ්ඣුසු සසඛ්‍යාමෙව³ සොසිතෙ.
933. පරිච්ඡේදානි සද්ධම්මං අඤ්ඤාමඤ්ඤාති භණ්ඩරෙ,
දිට්ඨිගතානි අකෙත්තා ඉදං භෙසෙයාති මඤ්ඤරෙ.
934. ඛනං ව පුත්තං හරියං ව ඡ්ඛිසිත්තින නික්ඛතා,
කට්ඨජුතිකඛාහෙතු⁴ අක්ඛවාති නිසෙවරෙ.
935. උදරාවදෙහකං භුතා සයනතුත්තානසෙයසකා,
කථා වඤ්ඤිනි⁵ පටිබුද්ධා⁶ යා කථා සජ්ඣගර්භිතා.
936. සබ්බකාරුක්ඛසිප්පානි විතර්කත්තින⁷ සික්ඛරෙ
අමුපසන්නා අජ්ඣාතං සාමඤ්ඤත්ථා'ති අවජ්ජි.
937. මත්තිකං තෙලං වුණ්ණං ව උදකාසනභොජනං,
ගිහිනං උපහාමෙත්ති ආකඛින්නා බහුත්තරං.
938. දන්තපොනං කපිත්ථං ව පුප්ථං බාදතියාති⁸ ව,
පිණ්ඩපාතෙ ව සම්පතො⁹ අමෙබ ආමලකානි ව.
939. ගෙසජ්ජසු යථා වෙජ්ජා කිච්චාකිච්චෙ යථා ගිහි,
ගණ්ඨකා'ව විභූතායං ඉසාරෙ බත්තියා යථා.
940. තෙකතිකා වඤ්චතිකා කුටසකි අපාචුකා,²⁰
බහුති පරිකපෙති ආමිතං පරිභුඤ්ජරෙ.

1. විවේකමනුමුදාහෙත්ත - ට, PTS. 2. විහංසු - ට, PTS.
3. සසං ගහෙව - PTS. 4. කට්ඨජුතිකඛාහෙතු - PTS. 5. කථා වදෙත්ති - PTS.
6. පට්ඨා - ට. 7. විතර්කත්තින - PTS. 8. පුප්ථාදතියාති - සිමු. 1, 2
සම්පතො - සිමු 1, 2. 10 අවංචකා - PTS.

925. අරණ්‍යයෙහි රුක්ඖල්හි කදුරුවල හා ගුහාවල විවේකය වඩන්-
නාහු විවේකයෙහි නමන වෑ විසුභ.
926. යටත් පැවැතුම් ඇත්තාහු සපුන්හි වැදගත්තාහු සුහර වුවාහු
මොළොක් වුවාහු නො දැකියත් ඇත්තාහු කෙලෙස් වැඩිවීම
නැත්තාහු වූවර නො වුවාහු අවිචිතතාවයට ගියාහු යි.
927. එහෙයින් ගමන, බොදුන, ඇසුර ප්‍රසාදික වී යෑ ඉරියව්ව
තෙල්දහරක් මෙන් සිතිනු වී.
928. සියලු ආශ්‍රවයන් ඤාය කලා වූ මහත් - ධ්‍යාන වූ මහත් -
ගිහයන් වූ ඒ තෙරවරු දැන් පිරිනිවිද්‍යා, එබන්දෝ දැන් අලංකාර.
929. කුශලබලයන් හා ප්‍රඥාව ගේ අභාව හෙයින් (ආදිකාරාණාණතාදි)
සියලු ආකාරයෙන් යුක්ත වූ ජීවයාසනය වැනැහේ.
930. පාපධර්මයන්ට ද කෙල්ලයන්ට ද මේ කාලය යි. යම් කෙනෙක්
විවේකයට එළඹියාහු නම් ඔහු ද සඤ්චයෙහි වෙත්. (ප්‍රතිපත්තික
මය ලොවුතුරු දහම් පල ගන්වන්නට නො ගමන් බව කී සේ යි.)
931. ඒ කෙලෙසගේ වැඩෙමින් බොහෝ දෙනාට අවුසිත්(ආවිච්ච වෙත්).
උමතුමත් සමග රකුසත් මෙන් බාලයන් සමග කෙළිවී සිතමි.
932. සබ්බාමභූමියෙහි (සෙන්පතිහු විසින්) අණ කළ කල්හි සෙයින්
කෙලෙසුන් විසින් අභිභවනය කරනලද ඒ මිනිස්සු කෙලෙසවකුන්හි
ඒ ඒ අරමුණු විසින් දුවවනලද්දහු-
933. සඤ්චය හැරදමා ඔවුනොවුන් සමග කලහ කෙරෙත්, මිථ්‍යා-
දෘෂ්ටි අනුගමනය කරන්නාහු මේ මෑ ශ්‍රේණි යෑ යි සිතත්.
934. ධනයත් අමුදරුවනුත් හැරදමා ගිහිගෙන් නික්මුණාහු එවක්
අහර හේතු විනුදු නො කටයුතු කෙරෙත්.
935. කුස පුරා වළඳු උඩුකුරු වෑ හොවිත්. පිබිදුණාහු යම් කථාවක්
ශාස්ත්‍රාත් විසින් ගරහනලද නම් ඒ කථා පොෂණය කෙරෙත්.
936. නො සන්තුන් සිත් ඇත්තාහු සියලු කාර්මිකශිල්පයන් ආදරය
කොට උ ට, ශ්‍රාමණ්‍යාථය වෙත් වෑ පවති.
937. මතුයෙහි බොහෝ (ලාභ) කැමැත්තාහු මැරී, තෙල්, තහනසුණු,
දිය, අසුන් හා බොජුන් ද ගිහිනට පිරිනමත්.
938. දූහැටි ද දිවුල්පල ද මල් ද කැවිලි ආදිය ද සුපයෙන් යුත් පිඬුවා ද
අභිපල ද ඇඹුළුපල ද (ගිහිනට පිරිනමත්.)
939. (ගිහිනට) බෙහෙත් කිරීමෙහි වෙදකු වැන්න, කුදුමහකටයුත්-
තෙහි ගිහියකු වැන්න. සිරුරු සැරැසීමෙහි ගණිකාවක වැන්න,
ඵලාසාරියෙහි ඤාත්‍රියයකු වැන්න.
940. යම් බැවිති නිසුක්ක වුවාහු කපට ක්‍රියායෙහි නිසුක්ක වුවාහු
බොරු සාක්‍ෂ්‍ය කියනසුලු වුවාහු අතංගම් පැවැතුම් ඇත්තාහු
බොහෝ වූ ථේරාජීවයන්ගෙන් ආමිය වළඳත්.

941. ලෙඝකපෙප පරිසංගෙ පරිකපෙපනුඛාපිතා,
ජිවිකන්ථා උපාංගෙන සඛකඛින්නි ඛුං ඛනං.
942. උපට්ඨාපෙනි පරිසං කම්මතො නො ච ඛම්මතො,
ඛම්මං පරෙසං දෙසෙනති ලාභතො නො ච අත්තො.
943. සඛකලාභස්ස භණ්ඩනති සඛසතො පරිබාහිරා,¹
පරලාභපථ්වන්තා² අභිරිකා³ හ ලජ්ජරෙ.
944. නානුසුතතා තථා එකෙ මුණ්ඩා සඛ්ඤාපිපාරුතා,
සමාචාරංගෙව්වත්තති ලාභසකකාරමුච්ඡතා.
945. එවං භානපපයාතමති හ දුති⁴ සුකරං තථා,
අපුසිතං⁵ වා පුසිතුං පුසිතං නානුරක්ඛිතුං.
946. යථා කණ්ටකට්ඨානමති චරෙය්‍ය අනුපාභනො,
සතිං උපට්ඨාපෙනාන එවං භාමෙ මුති චරෙ.
947. සරිතා පුබ්බකෙ යොගි තෙසං වතනමනුස්සරං,
කිඤ්චා'පි පට්ඨමො කාලො පුසෙය්‍ය අමතං පදං.
948. ඉදං වතා සාලවනෙ සමණො භාවිතීජ්ඣයො,
බ්‍රාහ්මණො පරිතිබ්බාගී ඉසි බිණ්පුනබ්බචො'ති.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා පාරාසරියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

පාශ්ඨසමිසමෙත්ථරගාථා.

නසසුද්දානං:

අඛිමුතො පාරාසරියො තෙලකානි රට්ඨපාලො,
මාලුඛකාසෙලො භඤ්ඤො අඛිමුලී දිබ්බවිකනුකො.
පාරාසරියො දුසෙතෙ විසතිනිපාතමති පරිකිත්තතා,
ගාථායො දොසතා භොනති පඤ්චතාලීස උතතරින්නි.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො

1. පරිබාහිරා - ප. 2. පරලාභොපජිමකා - PTS. 3. අභිරිකාව - PTS.
4. තිදුති - PTS 5. අපුසිතං - ඕ.මු. 1, 2.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

941. කපටියප්‍රතිරූපක වූ පයඝායයොග ඇති කැපයෙහි දිවහිට ජිවිකාථ ඇත්තෝ (ප්‍රත්‍යය උපදවන) උපායයෙන් බොහෝ ධනය ඇදගනිත්.
942. පිරිස ලවා උවැටැත් කරවත්, (එ ද) කමි හෙයින්, වැලිත් ධම් හෙයින් නො වේ, අනුනට දහම් දෙහත්, (එද) ලාභ නිමිත්තෙහි, වැලිත් අථ නිමිත්තෙන් නො වේ.
943. සංඝයා කෙරෙන් බැහැර වූවාහු සංඝලාභයට කලක කෙරෙහි අනුත්තේ ලාභයෙන් රැකෙන්නා වූ (ඒ) අභිරික්කයෝ ලජ්‍යා නො වෙත්.
944. එසේ මැ යුමණධම්මෙහි නො යෙදුණු මුඩු වූ සහල පෙරෙව් ඇතැම් කෙනෙක් ලාභසන්නාරයෙහි මුසපත් වූවාහු සමාභාවනය මැ කැමැති වෙත්.
945. මෙසේ විවිධකයට හිය කල්හි මෙකල සපඨී නො කල (ධ්‍යානාදී) දහම් සපඨී කරන්නට හෝ සපඨී කල දහම් රක්තට හෝ සුකර නො වේ.
946. යම්සේ වහන් නැතියෙක් කටුපියසෙහි හැසිරෙන්නේ නම් එපරිද්දෙන් මුනි තෙම සිහි එළවා ගෙන ගමෙහි හැසිරෙන්නේ යි.
947. සුඵ්‍යෙහි වූ යොගින් සිහි කොට ඔවුන්ගේ වත් අනුගමනය කරන්නේ ඉදින් පඤ්චමයක් ඇත්තේ නමුදු නිවනට පැමිණෙන්නේ යි.
948. වචනාලද ඉදුරත් ඇති (බාහිතපාපි හෙයින්) බ්‍රාහ්මණ වූ සෘෂි වූ ඝාය කල පුතභිවය ඇති (පාරාසරිය) මහණ තෙම සල්වෙනෙහි දී මෙය වදාරා පිරිනිව්‍යේ යි.

මෙසේ ආයුෂමත් පාරාසරිය සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලා යි.

පාරාසරිය සංවිරගාථා යි.

උඤ්ඤා:

අභිමුත්ත යැ, පාරාසරිය යැ, තේලකානි යැ, රට්ඨපාල යැ, මාලුඛකා-ප්‍රත්ත යැ, භේල යැ, හද්දිග යැ, අභිකුලීමාල යැ, අනුරාඳා යැ, පාරාසරිය යැ යි මේ දශ දෙසා විසි වැනි නිපාතයෙහි ප්‍රසිද්ධ යැ, ගාථාවෝ පත්සාලීත් තුරා දෙසියයක් වෙති.

විසතිනිපාතය නිමි.

30. තිංසතිතිපාතො

30. 1. 1

949. පාසාදිකෙ ඛු දිසා, හාවතතෙත සුසංවුතෙ,
ඉසි පණ්ඩරස්ස ගොතොතො අපුච්ඡි පුස්සසව්භං.
950. කිංඡදු කිමධිපායා කිමිකපා හවිස්සරෙ,
අනාගතමිති කාලමිති තං මෙ අකඛාති පුච්ඡිතො.
951. සුඤ්ඤාති වචනං මග්ගං ඉසිපණ්ඩරසව්භං,
සකකච්චං උපධාරෙති අකඛිවිස්සාමානාගතං.
952. කොධනා උපනාති ච මකඛි ඵමිති සථං ඛු,
ඉස්සුකි නානාචාද ච හවිස්සනති අනාගතෙ.
953. අඤ්ඤානමානිනො ධම්මෙ ගමිතිරෙ තීරගොචරා,
ලහුකා අගරා ධම්මෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤාමගාරචා.
954. ඛු ආදීනවා ලොකෙ උපාජ්ඣස්සන්තානාගතො,¹
සුදෙසිතං ඉමං ධම්මං කිලෙසිස්සනති දුමමති.
955. ගුණභිනා'පි සඛ්ඤමිති වොහරන්තා² විසාරදා,
බලවතොතො හවිස්සනති මුඛරා අස්සුතාවිතො.
956. ගුණවතොතො'පි සඛ්ඤමිති වොහරන්තා යථාපාදො,
දුබ්බලො තෙ හවිස්සනති හිරිමනා අනත්තිකා.
957. රජතං ජාතරූපං ච බෙතතං චජුමජෙලකං,
දුසිද්ධං ච දුමමධා සාදිසස්සන්තානාගතො.³
958. උජ්ඣාසකඤ්ඤිනො බාලා සිලෙසු අසමාතිනා,
උත්තලො විචරිස්සනති කලහාහිරතා මගා.
959. උදානා ච හවිස්සනති තීලවිවරපාරානා,
කුභා ඵදා ලපා සිඛිති වරිස්සන්තාගරිතා විග.
960. තෙලසඤ්ඤාති⁴ කෙසෙති වපලං අඤ්ඤිතකඛිකා⁵
රජිගාග ගමිස්සනති දන්තවණ්ණකපාරානා⁶
961. අජෙගුච්ඡං විමුතොති සුරතතං අරහඤ්ඤා,
ජිගුච්ඡස්සනති කාසාමං ඔදනෙසු සමුච්ඡිතා.
962. ලාගකාමා හවිස්සනති කුසිතා හිතවිරිතා,
කිච්ඡන්තා වතපථානි⁷ ගාමනෙතසු වසිස්සරෙ.

1. උපාජ්ඣස්සනති'නාගතො - PTS, ප. 2. වොහරන්ති - PTS.

3. සාදිසස්සනති'නාගතො - PTS. 4. තෙලසඤ්ඤාති - PTS.

5. අඤ්ඤිතකඛිකා - PTS. 6. දන්තවණ්ණකපාරානා - PTS 7. වතපථානාති - PTS

30. තිංසතිතිපාතය

30. 1. 1

949. ප්‍රාසාදික වූ විඛතාලද සිත් ඇති සත්ත්‍රන් ඉදුරන් ඇති බොහෝ දෙනා (හික්කුන්) දැකූ 'පණ්ණිරගොත්ත' නම් තවුස් තෙම 'ථුක්ක' නමැති තෙරුන් විචාරේ සි.
950. අනාගතකාලයෙහි (හික්කුන්) කෙබඳු ජන්ද ඇතියාහු කෙබඳු අදහස් ඇතියාහු කෙබඳු ආකල්ප ඇතියාහු වෙත් ද? විචාරනලද මට එය කියනු මැනවි.
951. පණ්ණිරාහිධාන රුසිය, මා ගේ වචනය අසනු මැනවැ, සකසා සලකනු මැනවැ, අනාගතය ප්‍රකාශ කරන්නෙමි.
952. කිපෙනසුල්ලෝ ද බ්‍රහ්මවේර ඇත්තෝ ද ගුණමකුවෝ ද අතිමානවෝ ද නැතිගුණ පාල කරන්නෝ ද ඊෂ්ඨා ඇත්තෝ ද වෙන් වෙන් දූෂි ඇත්තෝ ද අනාගතයෙහි වන්නාහ.
953. ගැඹුරු දහමිහි දැනිමි මාග ඇත්තාහු වෙරල මැ ඇසුරු කලාහු වපල වූවාහු සඤ්චිතයෙහි ගෞරව නැත්තාහු අන්‍යෝන්‍ය ගෞරව නැත්තාහු (අනාගතයෙහි වන්නාහ).
954. අනාගත ලෝකයෙහි බොහෝ ආදිනවයෝ උපදින්නාහ, මොනවට දෙසකලද මේ ආගමසඤ්චිත දුමිනිහු කෙලෙසන්නාහ.
955. අශ්‍රැතවත් ගුණහිතයෝ ද සකමැදු කථා කරන්නාහු බුහුච්චි වූවාහු රථබස් ඇත්තාහු බලවත් වන්නාහ.
956. ගුණවත්තු ද සකමැදු අභිනුරුප වැ කථා කරන්නාහු ලජ්ජාසිත් ඇත්තාහු පලක් නැත්තාහු දුමිල වන්නාහ.
957. දුෂ්ප්‍රායුධයෝ අනාගතයෙහි රත්-පිදි ද කෙත් වතු ද එළු තිරෙළු-වත් ද දුසිදසුන් ද ඉවසන්නාහ.
958. අසුරු කිසියක සිත් ඇති, සිම්පිපිසිදු සිල්හි සමාහිත නො වූ, උස් වූ හිස්මත් ආති, කලහයෙහි ඇලුණු බාලයෝ මාගයන් මෙන් හැසිරෙන්නාහ.
959. නිල්සිවුරු පෙරෙවියාහු උඩඟු ද වන්නාහ, කුහු වැ දැඩි සිත් ඇති වැ ප්‍රත්‍යෝක්තාදක කථා ඇති වැ ශාඛිකාරවරිත ඇති වැ අංගි-යන් මෙන් හැසිරෙන්නාහු ද වෙත්.
960. දළ පැහැ සිවුරු පෙරෙවියාහු තෙලින් මට කළ කෙසින් යුතු වැ වපල වැ අදුන් ඇඳි නුවන් ඇති වැ මහමගැ යන්නාහ.
961. සුදුවත්හි මොනොවට මූසපත් (හිජු) වූවාහු අංගිගත් විසින් මොනොවට රඳනාලද (එහෙසින් මැ) පිළිකුල් නො කටයුතු අතීන් ධර්ම වූ කහවත පිළිකුල් කරන්නාහ.
962. කුසිකයෝ, හිනවියෝ, ලාභකැමැතිගේ වන්නාහ. වෘතප්‍රසං-සෙනාසනගත්හි කලාන්ත වන්නාහු ග්‍රාමාන්ත සෙනාසනගත්හි වසන්නාහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

963. යෙ යෙ ලාභං ලභිස්සන්ති ඕච්ඡාජ්චරතාං සදා,
තෙ තෙ'ව අනුසික්ඛන්තා හමිස්සන්ති¹ අසංගතා.
964. යෙ යෙ අලාභිනො ලාභං හ තෙ පුරුෂා හමිස්සරො,
සුපෙසලෝපි තෙ ධිරෙ සෙවිස්සන්ති හ තෙ තදා.
965. පිලක්ඛුරජනං රතනං ගරහන්තා සකං ධජං,
තිඤ්ඤානං ධජං කෙවි ධාරෙස්සන්තාවදානකං².
966. අගාරවො ච කාසාවෙ තදා තෙසං හමිස්සති,
පටිසඛ්ඛා ච කාසාවෙ හික්ඛුතං හ හමිස්සති.
967. අභිභුතස්ස දුක්ඛෙහ සලලවිභිස්ස රූපානො,
පටිසඛ්ඛා මහාසෙයාරා නාගස්සාසි අවිනිශ්ඨා.
968. ඡද්දන්තො හි තදා දිස්සා සුරතනං අරහඤ්ජං,
තාවදෙව හඤ්ඤි ගාථා ගජො අන්ධාපතංගිතා.
969. අතික්ඛසාවො කාසාවං යො චන්ධං පරිදහෙස්සති,
අපෙතො දම්සවෙවන හ යො කාසාවමරහති.
970. යො ච චන්තකසාවස්ස සිලෙසු සුසමාභිනො,
උපෙතො දම්සවෙවන ස වෙ කාසාවමරහති.
971. විපක්ඛසිලො දුමෙමධො පාකටො නාමමකාරියො,
විබ්භන්තවිතො නිසුසකකා හ යො කාසාවමරහති.
972. යො ච සිලෙන සම්පන්නො විතරාගො සමාභිනො,
ඕදාගමනසබ්බපො සවෙ කාසාවමරහති.
973. උභිතො උක්ඛලො ඛලො සිලං යත්තං හ විජ්ජති,
ඕදානකං අරහති කාසාවං නිං කාරිසති.
974. හික්ඛු ච හික්ඛුති යො ච දුට්ඨවිත්තො අනාදරා,
තාදිතං මේතනවිතනානං නිග්ගණ්ඨස්සන්තානාගතො.³
975. සික්ඛාපෙන්නා'පි ථෙරෙහි ඛලා විවරධාරණං,
හ සුඤ්ඤිස්සන්ති දුමෙමධා පාකටා කාමකාරියා.
976. තෙ තථා සික්ඛිතා ඛලා අඤ්ඤාමඤ්ඤා අගාරවා;
නාදිසිස්සන්තාපජ්ඣායෙ බඵච්චෙකා ඵෙ සාරපිං.

1. හමිස්සන්ති - PTS.

2. ධාරෙස්සන්තාවදානකං - සිඬු. 1, 2.

3. නිග්ගණ්ඨස්සන්ති'නාගතො - PTS.

963. යම් යම් කෙනෙක් මිට්ඨාථිවයෙහි ඇලුණාහු හැම කල්හි ලාභ ලබන් ද, ඔවුන් ඔවුන් අහු වැ හික්මෙන්නාහු අසංයත වැ හැසිරෙන්නාහ.
964. යම් යම් කෙනෙක් ලාභ නො ලබනසුලුහු නම් ඔහු පූජ්‍ය නො වන්නාහ, එකල ඔවුන් සුප්පෙලයන් වුව ද ප්‍රාඥයන් වුව ද ඔහු සේවනය නො කරන්නාහ.
965. කිසි කෙනෙක් කළුහුග කසවින් රදනාලද සංකීය ධර්මය වූ කහවන ගරහන්නාහු තිථිකයන්ගේ ධර්මය වූ සුදුවන් දරන්නාහ.
966. එකල්හි කහවන කෙරෙහි ඔවුන්ගේ අගෞරවය ද වන්නේ යැ. කහවන්හි හිසුන්ගේ ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා ද නො වන්නේ යි.
967. විෂ සහිත හිසෙන් විදුනාලද (එහෙයින්) මැ දුකින් මඛනාලද ගරිච්ඡාකාරයට පැමිණෙන්නා වූ (සදත්) ඇත්තරහට ද අවිනත්‍ය වූ අතිශයින් ගුරු (බර) වූ ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාව වූ.
968. ඒ එසේ මැ යි. එද සදත්ඇත්තර මොනොවට රදනාලද අතීත් ධර්ම දූත එකෙණෙහි අච්ඡිද්‍රිත වූ ගාථා කි.
969. නො පහ වූ (රාගාදි) කසට ඇති යමෙක් කහවන් පරිභොග-කෙරේ නම් ඉන්ද්‍රියදමය හා සත්‍යයෙන් තොර වූ හෙතෙම කහවනට නො හොබී.
970. තවද යමෙක් පහ කළ කෙලෙස් කසට ඇත්තේ වේ නම් ශීලයෙහි පිහිටියේ නම් ඉන්ද්‍රියදමය හා වෘක්කත්‍යයෙන් යුක්ත නම් හෙතෙම එකත්තෙන් කහවනට හොබී.
971. යමෙක් ශීලවිපක්‍ෂ නම් දුෂ්ප්‍රාඥ නම් 'දුශ්ශීල ය' යි ප්‍රකට නම් යථෙපසිතයක් (මරහුට කැමැති සෙයක්) කරනුයේ නම් වික්‍ෂිප්‍යා වූ සිත් ඇත්තේ නම් ශුකලබ්ධී රහිත නම් හෙතෙම කහවනට නො හොබී.
972. යමෙකුත් ශීලසම්පන්න නම් විතරාග නම් සමාහිත නම් සුචිගුණ-මනෝවිත යී ඇත්තේ නම් හෙතෙම එකත්තෙන් කහවනට හොබී.
973. යමෙක් උභිත නම් උස් වූ හිස්මත් ඇත්තේ නම් අව්‍යක්‍ෂා-නම් යමක්හුගේ ශීලය නො පෑහේ නම් හෙතෙම සුදුවනට සුදුසු යැ, කහවන් කුමක් කරන්නේ ද?
974. අනාගතයෙහි මහණහු ද මෙහෙණහු ද දව්‍යට වූ සිත් ඇති වැ අනාදර වැ මෙන් සිත් ඇති තාදිගුණාතිකත් නිගන්නාහ.
975. දුෂ්ප්‍රාඥ වූ 'දුශ්ශීල යැ' යි ප්‍රකට වූ හිතුවක් කරන්නාවූ බාලයෝ තෙරුන් විසින් සිවුරු බැරීමෙහි හික්මවනු ලබන්නාහු ද නො අසන්නාහ.
976. එසේ හික්මවනලද ඒ බාලයෝ උනුනට ගෞරව හැකියාහු රිය - සාරිහු නො තකන කුළුආසකු මෙන් උපාධියෙන් කෙරෙහි ආදරය නො කරන්නාහ.

917. එවං අනංගකඤ්ඤාං පටිපත්ති හමිස්සති,
හික්ඛුතං හික්ඛුතීතං ච පතෙන කාලමහි පච්ඡිමෙ.
978. පුරු අංගච්ඡතෙ එතං අනංගතං මහබ්බසං,
සුබ්බචා හොථ සබ්බා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං ගතාරවා.
979. මේතතචිත්තා කාරුණිකා හොථ සිලෙසු සංවුත්තා,
අරභිච්චිතා පහිත්තා නිච්චං දලුපරක්කමා.
980. පමාදං හගතො දිස්සා අපමාදං ච ඛෙමතො,
ගාචෙථච්චිතිකං මහං චුත්තො¹ අමිතං පද්දන්ති.

ඉදං සුදං අංගසමා චුත්තො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුත්තපෙඨරශාථං.

80. 1. 2

981. යථාචාරී යථාසතො සතීමා යතසබ්බපජ්ඣාසි අපමතො,
අජ්ඣතතරතො සමාහිත්තො² එකො සනතුසිතො තමාසු හික්ඛු.
982. අලං සුක්ඛං වා³ භුඤ්ජන්තො න බොහං සුභිතො සියා,
උභොදරො⁴ මිත්තාභාරො සතො හික්ඛු පරිබ්බජේ.
983. චත්තාරො පඤ්ච අංලොපෙ අභුක්ඛා උදකං පිච්චෙ,
අලං එසුමිභාරො පහිත්තො හික්ඛුතො.
984. කප්පිතං තං චෙ ජාදෙති⁵ විචරං ඉදමිජ්චිතං,
අලං එසුමිභාරො පහිත්තො හික්ඛුතො.
985. පලලභෙකන නිසින්නො ජණ්ණකො නාහිවස්සති,
අලං එසුමිභාරො පහිත්තො හික්ඛුතො.
986. ගො සුඛං දුක්ඛතො අග්ග දුක්ඛමග්ගසිං සලලතො,
උගගනතරෙත⁶ නාගොසි කෙන ලොකසමි⁷ කිං සියා.
987. මා මේ කදම් පාපිච්ඡෙ, කුසිතො හිත්චිරියො,
අපසාසුතො අනාදරො කෙන ලොකසමි⁷ කිං සියා.
988. බහුසුත්තො ච මෙධාපි සිලෙසු සුසමාහිතො,
චෙතොසමථමනුසුත්තො අපි මුඛනී තිථාතු.

1. චුත්තං - PTS. 2. සුසමාහිත්තො - PTS 3. ම - PTS

4. උභොදරො - ට. PTS. 5. කප්පිතසුමි අංදෙති - PTS.

6. උගගනතරෙ - සිමු. 1, 2. 7. ලොකසමි - PTS.

977. මහණුන්ගේ ද මෙහෙණන්ගේ ද පඤ්චිකා කාලය පැමිණි කල්හි අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු පිළිවෙත් වන්නේ යි.

978. තෙල අනාගත මහණිය එන්නට පෙර (තෙපි) සුවච වෑ මෘදුසිත් ඇති වෑ උක්ඛනට ගොරවි හඟිත වවු.

979. (තෙපි) මෙත්සින් ඇතියහු කරුණා ඇතියහු හිලයෙහි සංවෘත වුවහු ආරබ්බවියඝී ඇතියහු නිවහෙහි යවනලද සිත් ඇතියහු නිරතුරු දූභි පරාක්‍රම ඇතියහු වවු.

980. ප්‍රමාදය හය වශයෙන් ද අප්‍රමාදය ක්‍ෂෙම වශයෙන් ද දුක්ඛ අමානපදය සපයී කෙරෙමින් අපට්ඨික මායීය වබවු.

මෙසේ ආයුෂොත් 'දුක්ඛ' ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ'යි
දුක්ඛ ස්ථවිරගාථා යි.

80. 1. 2

981. (ගමෙක්) හිලසමපන්න ද ආයතීයත් හා එක්බඳු ද සමාතිමත් ද සංයත සංකල්ප ඇති වෑ ව්‍යාන කරනසුලු ද ප්‍රමාද රහිත ද කමටහත් වෑසීමෙහි ඇලුණේ ද එකඟසිත් ඇත්තේ ද එකලා වූයේ ද සන්තුෂ්ට ද මිත්‍ර හික්‍ෂු යා යි කිහු.

982. තෙත්දෑය හෝ විමලී දෑය හෝ වලදන්තේ පමණ ඉක්ම සුභිත නො වන්නේ යැ, මහණ තෙම උභයොදර වෑ පමණට ගන්නා ආහාර ඇති වෑ සිහි ඇති වෑ වසන්නේ යි.

983. (කුසපමණින්) සතරපස්පිබක් නො වලද දිග බොන්නේ යැ, නිවනට යවනලද සිත් ඇති මහණහට එයසුවිහාරයට පමණි.

984. ඉදින් වෑසියසුතු තැත් වසා නම් මේ සදහා වූ කැප වූ සිවුර නිවනට යවන ලද සිත් ඇති මහණහට එයසුවිහාරණය පිණිස පමණි.

985. (ගම්කූටියක) පලයින් හුන්නහුගේ දණ සහල (වෑසිදිය) නො තෙමා නළ (එ කූටිය) නිවනට යවනලද සිත් ඇති මහණහට එයසු-විහාරයට පමණි.

986. ගමෙක් සුඛවෙදනාව (විපරිණාම) දූඛ වශයෙන් දුටුයේ ද දූඛවෙදනාව ශල්‍ය වශයෙන් දුටුයේ ද දැතුරෙහි හෙවත් උපෙක්‍ෂායෙහි (ආතමානම්යාතිතිවෙශය) නො වී ද හෙතෙම කවර නම් කෙලෙසින් (බැඳී) ලොකයෙහි (දෙවෑදින් අතුරෙහි) කිම වන්නේ ද?

987. පාපේව්‍යයෙක් හිනවියඝීයෙක් අලාලාභයෙක් අනාදරයෙක් කිසිකලෙකැ මට හමු නො වේවා! සත්ත්වනිකායයෙහි (එබඳු-පුද්ගලයාගේ) කවර නම් අවවාදයෙකින් කවර අවියෙක් වන්නේ ද?

988. (ගමෙක්) බහුලාභ නම් ප්‍රඥවත් නම් හිලයෙහි මොනවට පිහිටියේ නම් විත්තසම්ඵයෙහි යෙදුණේ නම් හෙතෙම (මාගේ) මුදුනෙහි පවා සිටිවා.

989. ගො පපඤ්චමනුසුතො පපඤ්චාභිරතො මගො,
විරාධයි සො නිබ්බානං ගොගඤ්ඤමං අනුත්තරං.
990. සො ච පපඤ්චං ශ්‍රීයාන නිප්පඤ්චපථෙ රතො,
ආරාධයි සො නිබ්බානං ගොගඤ්ඤමං අනුත්තරං.
991. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤා නිත්තො වා යදි වා ථලො,
යත්ථ අරහතො විහරන්ති නං භූමිං රාමඤ්ඤයකං.
992. රමණීයා¹ අරඤ්ඤාති යත්ථ හ රමති මනො,
විහරාගා රමස්සන්ති² හ තෙ කාමගවෙසිනො.
993. නිසිනං³ ච පචත්තාරං යං පසො වජ්ජදස්සිනං,
නිත්තය්‍යවාදිං මෙධාපිං නාදිසං පණ්ඩිතං හජේ,
නාදිසං හජමානස්ස සෙයොසා ගොති හ පාපිගො.
994. ඔව්දෙය්‍යානුසාසෙය්‍ය අසබ්බා ච නිවාරගො,
සතං හි සො පිගො ගොති අසතං ගොති අපිට්ඨො.
995. අඤ්ඤාස්ස භගවා බුද්ධො ධම්මං දෙසෙයි චක්ඛුමා,
ධම්මෙ දෙසිතමානමති සොතමොඥධම්මජිනො,
තං මෙ අමොඝං සචනං විමුක්තොමති අනාසවො.
996. තෙව පුබ්බතිවාසාය හ'පි දිබ්බස්ස චක්ඛුතො,
වෙතොපරිතාය ඉද්ධිතා වුත්තිතා උපපත්තිතා,
සොතධාතුච්ඡුද්ධිතා පණ්ණිත මෙ හ විජ්ජති.
997. රුක්ඛමූලං⁴ ච නිත්තාය මුණෙකි සබ්බාපිපාරුතො,
පඤ්ඤාය උත්තමො ථෙරො උපතිස්සො ව⁵ කියාති.
998. අවිතක්කං සමාපන්නො සම්මාසම්බුද්ධසාවනො,
අරිගෙහ තුණ්හිභාවෙන⁴ උපෙතො ගොති තාවිදො.
999. යථා⁵ පබ්බතො සෙලො අචලො සුප්පතිට්ඨිතො,⁵
ථවං මොගක්ඛිතා හික්ඛු පබ්බතො'ව හ වෙධති.
1000. අනඛතණ්ණ පොසස්ස නිව්චං සුවිගවෙසිනො,
වාරුහගමනං පාපස්ස අබ්බමනං'ව බායති.
1001. නාභිනද්දුමි මරණං නාභිනද්දුමි ජිවිතං,
නික්ඛිපිස්සං ඉමිං කායං සම්පජ්ජනො පතිස්සනො.

1. රමණීයානි - සිමු. 1, 2. 2. රමෙස්සන්ති - සිමු 1, 2. 3. උපතිස්සො'ව - PTS.

4. තුණ්හිභාවෙන - PTS. 5. සුප්පතිට්ඨිතො - PTS.

989. යමෙක් ප්‍රපඤ්චයෙහි (නාමණායෙහි) බැදුණේ ප්‍රපඤ්චයෙහි ඇලුණේ සිවුවැවකු බදු වූයේ වේ නම් හෙතෙම නිරුත්තර වූ යෝග්‍යයන් ගෙන් නිරුපද්‍රැව වූ නිවහ වැරදි වී (නිවහින් දුරු වූයේ-යා යි සේ යි.)
990. යමෙකුන් ප්‍රපඤ්චය හැර ආයතීමායීයෙහි ඇලුණේ වේ නම් හෙතෙම නිරුත්තර වූ යෝග්‍යයෙකු වූ නිවහ සිදු කෙළේ යි (සාක්‍ෂාත්-කෙළේ යි.)
991. ඉදින් ගමිනි හෝ වේව යි වනයෙහි හෝ වේව යි පහත් බිම්හි හෝ වේව යි උස්බිම්හි හෝ වේව යි යම් තැනෙක රහත්හු වෙසෙත් නම් එබිම් රමණීය යි.
992. යම් වනයෙකැ ජනයා රමණය නො කෙරේ නම් ඒ වනයෝ රමණීයයෝ යි, විතරාභිභූ එහි රමණය කරන්නාහ. ඔහු කාම ගවේෂිභූ නො වෙත්.
993. යමකු නිධන් කියන්නකු මෙන් දක්නේ නම්, වරද දක්නා සුලු (වරදෙහි) නිගා කොට කියනසුලු බමෝජ්ඣප්පඤ ඇති එබදු-නුවණැත්තෙකු හජනය කරන්නේ යැ, එබන්දු හජනය කරන්නෙකුට වැඩෙක් මැ වෙයි. අවැඩෙක් නො වේ.
994. අවවාද දුන මැනවැ, අනුශාසනා කළ මැනවැ, අකුසල් දහමින් ද වළහනු මැනවැ, එ බදු පුද්ගල තෙම සත්පුරුෂයානට ප්‍රිය වෙයි. අසත්පුරුෂයානට අප්‍රිය වේ.
995. පසැස් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනෙකකු (බැනණුවන්) හට දහම් දෙසූහ. දහම් දෙසන කල්හි (මම) අපි ඇතිගෙමි සහින් (දුනිමි) ගොණු කෙළෙමි. මා හේ ඒ ශ්‍රවණය නො සිත් විය. (මම) ආශ්‍රව රහිත වැ විමුක්තයෙමි.
996. (මට) පුච්චිමාසානුසමාතිඤ්ඤාය පිණිස (ප්‍රාචීනාවක්) නො වේ මැ යැ, දිව්‍ය වක්‍රාස පිණිස ද නො වේ මැ යි, වෙනොපරිසංකුණය පිණිස සංඛිට්ඨඤ්ඤාය පිණිස චූඩි-උපපත්ති ඤ්ඤාය පිණිස දිව්‍ය-ප්‍රොක්‍රඤ්ඤාය පිණිස ප්‍රාචීනාවක් මට නැති.
997. උපතිස්ස හෙමෙන් මුඛු වැ සහල පෙරෙව්ගේ ප්‍රඥායෙන් උත්තම වැ සථවිර වැ, රුක්මුල ඇසිරි කොට බ්‍යාන කෙරේ.
998. චතුර්බාහන සමාපත්තියට සම්මත් සමාස් සම්බුද්ධානුචක තෙම එකෙණෙහි අයභී වූ තුෂණිමානවයෙන් සුක්ක වූයේ වේ
999. යමිසේ අවල වූ මොනොවට පිහිටි ශෛලමය පච්චයෙක් නො සැලේ නම් එසේ මැ මහණ තෙම මොහසාය හෙතුවින් අවල වැ සුප්‍රතිඤ්ඤා වැ පච්චයෙක් මෙන් නො සැලේ
1000. ලාමක ඉව්ඡාවට රහිත වූ නිරතුරු පාරිසුද්ධිය සොයනසුලු පුරුෂයානට වලගක් පමණ වූ වරද වලාවක් පමණ මෙන් හැරේ.
1001. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. සමාස් ප්‍රඥ ඇතිගෙමි සිහි ඇතිගෙමි මේ කය බහා තබන්නෙමි.

1002. නාභිනදුමි මරණං නාභිනදුමි ජිවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි තිබ්බිසං හතකො යථා.
1003. උභයෙනදං මරණමෙව නාමරණං පච්ඡා වා පුරෙ වා,
පටිපජ්ජථ මා විනස්සථ ඛණො වො,¹ මා උපච්චිතා.
1004. නගරං යථා පච්චන්තං ගුහනං සන්තරබ්බාහිරං,
ඵලං ගොපෙථ අත්තානං ඛණො වො මා උපච්චිතා,
ඛණාතිතා හි සොචන්ති තිරයමහි සමපපිතා.
1005. උපසන්නො උපරතො මන්තභාණී² අනුඤ්ඤො,
ධුතාති පාපකො ධම්මෙ දුම්පත්තං ච මාලුතො.
1006. උපසන්නො උපරතො මන්තභාණී² අනුඤ්ඤො,
අප්පාසි³ පාපකො ධම්මෙ දුම්පත්තං ච මාලුතො.
1007. උපසන්නො අනායාසො විපසන්නො අනාවිලො,⁴
කල්යාණසීලො මෙධාවි දුක්ඛස්සන්තකරො සියා.
1008. න විස්සසෙ ඵකතියෙසු ඵලං
අගාරිසු පබ්බජිතෙසු වා'පි,
සංඛු'පි⁵ හුච්චාන අසංඛු භොනති
අසංඛු හුච්චා පුත සංඛු භොනති.
1009. කාමච්ඡදො ච ව්‍යාපාදො පිනමිඤ්ඤං ච භික්ඛුතො,
උද්ධචං විවිකිච්ඡා ච පඤ්චනෙ විත්තකෙලීයා.
1010. යස්ස සක්කරියමානස්ස අසක්කාරෙන චූහයං,
සමාධි න විකම්පති අප්පමාදවිහාරිනො.
1011. තං කායිනං සාතතිකං සුමුමදිට්ඨිප්පස්සකං,
උපාදනක්ඛයාරාමි අහු සප්පරිසො ඉති.
1012. මහානමුද්දො පඨවි⁶ පබ්බතො අතිලො'පි ච,
උපමාය හ සුජ්ජන්ති සඤ්ච වරවිච්ඡන්තියා.
1013. වක්ඛානුවත්තකො ථෙරො මහාඤ්ඤාණී සමාහිතො,
පඨවිපගගිසමිතො⁷ හ රජ්ජති හ දුස්සති.
1014. පඤ්ඤපාරමිතං පතොතා මහාබුද්ධි මහාමති,⁸
අජලො ජලසමිතො සදා වරති තිබ්බුතො.

1 වෙ - සිඳු 1, 2.

2 මන්තභාණී - සිඳු 1, 2.

3 අබ්බති - ස්‍යා, PTS.

4 විපසක්ඛාමිතාවිලො - PTS

5 සංඛු - සිඳු 1, 2.

6 පඨවි -

7 පඨවිපගගිසමිතො - PTS.

8 මහාබුද්ධි - ස්‍යා, PTS.

1002. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. බ්‍රාහ්මයට මෙහෙ කරන සේවකයකු මෙන් කල් මතු වස් අපේක්‍ෂා කරමි.
1003. පසු හෝ පෙර හෝ දෙකල්හි මැ මරණය මැ යි. නො මැරීමෙන් නැත් මැ යි. පිළිවෙත් පුරවු, නහමක් වැනසෙවු, ඝෂණ සම්පන්නය එකත්තෙන් නහමක් (නොප) ඉක්මැ යා.
1004. ඇතුලත පිටත සහිත වැ ගෝපනය කරනලද පසල් නුවරක් යම්සේ ද එපරිද්දෙන් නමා රකිවු. ඝෂණය තෙමි එකත්තෙන් (නොප) නො ඉක්මැ යා, ඝෂණ සම්පන්නය ඉක්මිනියාහු (සියකම්-විසින් නිරැහි දමනලද්දහු) ගෝක කෙරෙන් මැ යි.
1005. උපශාන්ත වූයේ දුසිරිතින් වැලකුණේ මිත්‍රයාණී වූයේ උග්ගත නො වූයේ පවන රුක්පතක් සලන්නාක් මෙන් පාපධම්මයන් සල්වයි. (බැහැර කරයි).
1006. උපශාන්ත වූයේ දුසිරිතින් වැලකුණේ මිත්‍රයාණී වූයේ උග්ගත නො වූයේ පවන රුක්පතක් සලන්නාක් මෙන් පාපධම්මයන් හුදුරෙහි පහ කෙළේ යි.
1007. උපශාන්ත වූ ආයාස රහිත වූ වෙසෙයින් ප්‍රසන්න වූ නො කැලඹුණු කලණදහම් ඇති නුවණැත්තේ දුක් කෙලවර කරන්නෙක් වන්නේ යි.
1008. හිසි වූ ද පැවිදි වූ ද ඇතැමුන් කෙරෙහි මෙසේ විස්මය නො වන්නේ යැ (ඔහු) සත්පුරුෂ වැ සිට අසත්පුරුෂ වෙති, අසත්පුරුෂ වැ සිට යළි සත්පුරුෂ වෙත්.
1009. කාමච්ඡදායා ව්‍යාපාදායා චිත්තච්ඡාදායා උග්ගච්ඡාදායා විචිකිච්ඡායා යන මොහු පස් දෙන මහණහු ගේ සිත කිළිටි කරන්නෝ යි.
1010. සංකාර කරනුලබන අප්‍රමාද විහාර ඇති යමක්නුගේ සමාධිය සත්කායෙන් ද අසත්කාරයෙන් ද යන දෙකින් නො සැලේ නම්,
1011. තීරතුරු බ්‍යාන කරනසුලු වූ සුඝෂ්මදුෂ්ඨවිදහිත වූ උපාදාන-ක්‍ෂයයෙහි ඇලුණා වූ ඔහු සත්පුරුෂ යැ යි කිහු.
1012. මහාසමුද්‍රය ද පෘථිවිය ද පඵතය ද පවන ද (යන මොහු) ශාස්ත්‍රාන්ත වහන්සේගේ අග්‍රඵල විමුක්තිය පිළිබඳ උපමාවට නො යෙදෙත් (නුසුදුසු යි.)
1013. මහනුවණැති වූ සමාහිත වූ පෘථිවිය ජලය හිත්ත බඳු පැවැතුම් ඇති වූ ගම්මකානුවතීක වූ සථවිර තෙමේ (ඉටු'නිටු අරමුණුහි) නො ඇලෙයි, දුෂ්‍ය නො වේ.
1014. ප්‍රඥයෙහි පරතෙරට පැමිණියේ මහත් වූ බුද්ධි ඇති වැ මහත් වූ සමාහි ඇති වැ තිවියේ බුද්ධිහිත නො වූයේ මැ බුද්ධිහිතයකු බඳු වැ තිති වෙසේ.

1015. පරිවිණේණං මයං සත්ථං කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො හාරො ගවනෙත්ති සමුග්ගා'ති.
1016. සමාදෙථසාමාදෙන එසං මෙ අනුසාසති,
ගඤ්ඤං පරිතිබ්බිස්සං විපට්ඨතොග්ගි සබ්බා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සාරිපුතො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සාම්ප්‍රතනකේර ගාථා.

80. 1. 8

1017. පිපුනෙන ච කොඛනෙන ච මච්ඡරිතා ච විභූතනඤ්ඤා,
සබ්බං න කරොය පණ්ඨිතො පාපො කාපුරිසෙන සම්මො.
1018. සද්ධංච ච පෙසලෙන ච පඤ්ඤාචිතා බහුස්සුතෙන ච,
සබ්බං හි¹ කරොය පණ්ඨිතො ගඤ්ඤං සපුරිසෙන සම්මො.
1019. පස්ස විත්තකතං² ඔම්බං අරුකායං සමුසස්සිතං,
ආතුරං බහුසංඝස්සං යස්ස නත්ති ධූවං සිති.
1020. පස්ස විත්තකතං² රූපා මිණිතා කුණ්ඩලෙන ච,
අට්ඨං තචෙන ඔනඤ්ඤං සහ වජේභා නොගති.
1021. අලතකකතා පාදා මුඛං චූණ්ණකම්මකම්මං,
අලං බාලස්ස මොගාය නො ච පාරගචෙසිනො.
1022. අට්ඨපාදකතා කෙසා නෙත්තා අඤ්ජනම්මකම්මං,
අලං බාලස්ස මොගාය නො ච පාරගචෙසිනො.
1023. අඤ්ජනිචි නවා විත්තා පුත්තිකායො අලඞ්ඝකො,
අලං බාලස්ස මොගාය නො ච පාරගචෙසිනො.
1024. ඔද්දති මගචො පාසං නාසදා වාගුරං මගො,
භූමිා නිවාපං ගච්ඡාමි කඤ්ඤෙන මගබ්බිකො.
1025. ජිත්තා පාසා මගචස්ස නාසදා වාගුරං මගො,
භූමිා නිවාපං ගච්ඡාමි නොවනෙන මගඤ්ඤකො.
1026. බහුස්සුතො විත්තකපි බුද්ධස්ස පරිවාරකො,
පත්තභාරො විසඤ්ඤානො සෙය්‍යං කප්පෙති ගොතමො.

1 සබ්බං - සිමු 1, 2. 2 විත්තිකතා - සිමු² 1, 8

1015. මා විසින් ශාසනයන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලදි. භූරු වූ බර බහා තබනලද්දේ යැ. මෙවන් පටන් පුනභිවයෙක් (මට) හැති.

1016. අප්‍රමාද වැ පිළිවෙත් පුරවු, මේ මාගේ අනුශාසනය යි, මම පිරිනිවෙන්නෙමි, සියලු භවයෙහි විමුක්තයෙමි.
(වේසෙයින් මිදුනෙමි)

මෙසේ අයුෂමත් සාරිපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.
සාරිපුත්ත සථවිරගාථා යි.

30. 1. 3

1017. පිසුනු බස් ඇතියහු හා ද කිපෙනසුල්ලහු හා ද මසුරු බැව් ඇතියහු හා ද විනාශය හෝ වෙන් වීම කැමැත්තහු හා ද නුවණැත්තේ යහළු බව නොකරන්නේ ය. පාපපුද්ගලයා හා සබභමය ලාභක යි.

1018. සාදුහා ඇතියහු හා ද සිල්වතා හා ද නැණවතා හා ද බහුලාභයා හා ද නුවණැත්තේ යහළු බව කරන්නේ ය, සත්පුරුෂයා හා සබභමය සුඤ්ජර යි.

1019. යම් ගරිරයක්හුගේ බ්‍රෑව (නිත්‍ය) භාවයෙක් සපිනිභාවයෙක් නැත් ද (ඒ) වණ වූ ඇටසැකිල්ල විසින් ඕනවනලද ගිලන් වූ (බාලයන් විසින්) නොයෙක් අසුරින් සංකලානය කටයුතු වූ විසිතුරු කරනලද සිරුර බලව.

1020. මිණිගෙන් ද කොඹොලින් ද විසිතුරු කරනලද, යටත් බදනා ලද (තුන්සියයකට අධික) ඇට ඇති රූපය බලව, වසුනු සහිත වා හොඹි.

1021. ලාරයින් රැළු පාදයෝ සුවදසුණු නැවැරු මුව බාලයාගේ මුළාවට මිණි, පාරගවෙයිනුගේ මුළාවට නො ද පමණි.

1022. කියමුවැල් ද අඳුන් ඇදී හෙත් ද බාලයාගේ මොහයට පමණි පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නො ද පමණි.

1023. සිතියම් කළ අභිනව අඳුන්කොපුවක් මෙන් සරසන ලද කුණුකය බාලයාගේ මොහයට පමණි, පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නො ද පමණි,

1024. මුවවැදි මලසුඹුව දමී යැ. මුවා පාශය නො ගැටී මුවවැද්ද හඬද්දී ගොදුරු කා යමහ.

1025. මුවවැද්දගේ පාශයෝ සිඳිනලදහ, මුවා පාශය නො ගැටී. මුවවැද්ද හොව්ද්දී ගොදුරු කා යමහ.

1026. බහුලාභ වූ විත්‍රකපි වූ බුද්ධොපසාරයක වූ ගිලිනුණුබර ඇති පහ වූ සංයෝග ඇති ගෞතමගෝත්‍ර ඇති ප්‍රචක ශයනය කෙරේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

1027. ඩිණ්ඤ්ඤානො භවිතො සුඛබ්බනො,
ධාරෙති අනතිමං දෙහං ජාතිමරණපාරගු¹
1028. යසම් පතිට්ඨිතා ධම්මා බුද්ධස්සාදිව්විබ්ඛුතො,
තිබ්බොනගමනෙ මග්ගෙ සො'යං තිට්ඨති ගොතමො.
1029. ආසිතිං බුද්ධතො ගණිං² දො සහස්සාති භික්ඛුතො,
චතුරාසිතිසහස්සාති යෙ මෙ ධම්මා පටිත්තනො.
1030. අප්පසුතා'යං³ පුරිසො බලිවද්දො'ව ජරති,
මංසාති තස්ස වසින්නති පඤ්ඤා තස්ස න වසිති.
1031. බ්‍රහ්මස්සනො අප්පසුතං යො සුතෙනාතිමඤ්ඤති,
අකො පදිපධාරො'ව තථෙව පටිගාති මං.
1032. බ්‍රහ්මස්සනං උපාසෙය්‍ය සුතං ච න විනාසෙය,
තං මූලං බ්‍රහ්මචරියස්ස තස්මා ධම්මධරො සියා.
1033. පුබ්බාපරඤ්ඤා අත්ඤ්ඤා නිරුත්තරපදකොවිදො,
සුග්ගතිතං ච ගණ්ඨාති අත්ථං වොපපරික්ඛති
1034. ඛන්තා ඡන්දිකතො⁴ හොති උස්සතිචා, තුලෙති තං,
සමයෙ සො පදගති අජකිත්තං සුගාමාතිතො.
1035. බ්‍රහ්මස්සනං ධම්මධරං සප්පඤ්ඤං බුද්ධසාවකං,
ධම්මවිඤ්ඤාණමාකඛිං තං ගජේඨ තථාවධං.
1036. බ්‍රහ්මස්සනො ධම්මධරො කොසාරකොධො මහෙසිනො,
චක්ඛු සබ්බස්ස ලොකස්ස පුජතියො බ්‍රහ්මස්සනො.
1037. ධම්මාරාමො ධම්මරතො ධම්මං අනුච්චිත්තයං,
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු සඤ්චමං න පරිගායති.
1038. කායමචේරරගරානො⁵ භියාමානෙ⁶ අනුට්ඨගෙ,
සරීරසුඛතිඤ්ඤා තුතො සමණථාසුතා.
1039. න පක්ඛනති දිසා සබ්බා ධම්මා නප්පට්ඨන්ති මං,
ගගෙ කල්‍යාණමිත්තමහි අකිකාරංව බායති.
1040. අබ්බතීතසහායස්ස අතීතගතසජ්ඣනො,
නත්ති ඵතාදිසං මිත්තං යථා කායගතා සති.

1. ජාතිමරණපාරගු - PTS.

2. ගණි - PTS.

3. අප්පසුතොයං - සං, PTS

4. ඡන්දිකතො - PTS

5. කායමචේරරගරානො - සිමු 1, 2

6. භියාමානො - සිමු. 1, 2.

1027. කම්මාසුචි තෙමේ පහ වූ සංයෝග ඇත්තේ ඉක්මැවූ (රාගාදි) සබ්බ ඇත්තේ මොනවට තිවිසේ ජාති - මරණ දෙකෙහි පරතෙරට හිසේ අනතිමදෙහෙය දරයි.
1028. සුඤ්ඤාන වූ බුදුන්ගේ ධර්මයෝ යම්කු කෙරෙහි පිහිටියාහු නම් ඒ මේ ගෞතම (ගොත්‍ර ඇති ආනන්ද) තෙමේ නිවනට යන මගැ යිවි.
1029. දෙයාසුදහසක් බුදුන් වෙතින් උගත්ම, දෙදහසක් හික්කුන් වෙතින් උගත්ම, මට යම් ධර්මකකි කෙනෙක් ප්‍රඥාන වූවාහු නම් ඔහු සුචාසුදහසෙකි.
1030. මේ අලංසුත පුරුෂ තෙම ගොනකු මෙන් වැඩේ, ඔහුගේ මස්පිඬුහු වැඩෙත්, ඔහුගේ ප්‍රඥාව නො වැඩේ.
1031. යම් බහුශ්‍රාවකයෙක් නම් බහුශ්‍රාව කමින් අලංසුතයාගට අවමන් කෙරේ නම් ඔහු පහතක් ගත් අකියකු මෙන් මට වැටගේ.
1032. බහුශ්‍රාවකයා ඇසුරු කරන්නේ යැ. ඇසු දෘද නො නසන්නේ යැ, බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යාවට ඒ මුල් වෙයි, එහෙයින් ධර්මධරයෙක් වන්නේ යි.
1033. සුචාසුදහසක් දන්නේ අම් දන්නේ නිරුක්තිපදයෙහි දක්ෂ වූයේ මැනවින් උගති, (අසනලද පිරිවහනලද ධර්මයාගේ) අරියත් විමසයි.
1034. (විමසු ධර්මයෙහි) දෘටිතිධ්‍යානක්‍ෂාන්තියෙන් (විදර්ශනාත්මකයෙහි) කරනලද ජිහ්‍ය ඇත්තේ වෙයි, උත්තාග කොට ඒ නාම රූපය තුලතය කෙරේ, ගොග්‍රහයෙහි ප්‍රධන්විසි කරයි, අධ්‍යානමයෙහි සුසම්මානිත වේ.
1035. ධර්මඥානය කැමැත්තේ එබඳු බහුශ්‍රාව වූ ධර්මධර වූ සප්පාඥ වූ ඒ බ්‍රහ්මචරිකයා ගජනය කරන්නේ යි.
1036. බහුශ්‍රාව වූ ධර්මධර වූ මහර්මිහු (බුදුන්) ගේ කොටුගේ (ධර්මරතනය) රක්තා වූ සියලුලොකයාට ඇසක් වූ පිදියසුතු වූ-
1037. (සම' විදර්ශනා) ධර්මයට නිවාස වූ ධර්මයෙහි ඇලුණා වූ ධර්ම මෙනෙට කරන්නා වූ ධර්ම අනුසාරණය කරන්නා වූ මහණ තෙම සභ්බර්මයෙන් නො පිරිසේ.
1038. කායමානසයාගරුකයා (ක්‍ෂණක්‍ෂණයෙහි) පිරිසෙන් පිරිසට නො කරන්නේ යැ. ගරිසුබ්බයෙහි හිඳි වුවහුට ශ්‍රමණ-ථාසුතාවක් කොසින් ද?
1039. සියලු දිශාවෝ නො පැනෙත්, ධර්මයෝ මට නො වැටහෙත්, කලණ්ණිකුරා (සැරිසුත් තෙරුන්) පිරිනිව් කල්හි (ලොව) අදුරක් මෙන් හැගේ.
1040. පහ වැ ගිය කලණ්ණිකුරන් ඇඟියාගට, පළමු පිරිනිව් ශාක්‍යන් ඇඟියාගට, කායගතාසනිය යම්කෙ ද එබඳු මිතුරෙක් නැති.

1041. යෙ පුරුෂො අතීතො තෙ නවෙහි න සමෙති මෙ,
ඤ්ජ ඵකො'ව කියාමි වසුපෙතො'ව¹ පක්ඛිමි.
1042. දස්සනාය අභික්ඛන්තො² නානා වේරජ්ඣකෙ ඛු,
මි වාරසිත් සොතායො පස්සනතු සමයො මමං.
1043. දස්සනාය අභික්ඛන්තො² නානා වේරජ්ඣකෙ පුපු,
කරොති සත්ථි ඕකාසං න නිවාරෙති වක්ඛුමි.
1044. පණ්ණවිසති වස්සාති සෙබ්බුතස්ස මෙ සතො,
න කාමසඤ්ඤ උපපජ්ජ පස්ස ධම්මසුධම්මතං.
1045. පණ්ණවිසති වස්සාති සෙබ්බුතස්ස මෙ සතො,
න දෙසසඤ්ඤ උපපජ්ජ පස්ස ධම්මසුධම්මතං.
1046. පණ්ණවිසති වස්සාති භගවන්තං උපට්ඨතිං,
මේතෙතන කායකමෙතන ඡායා'ව අනපායිති.
1047. පණ්ණවිසති වස්සාති භගවන්තං උපට්ඨතිං,
මේතෙතන ච්චිකමෙතන ඡායා'ව අනපායිති.
1048. පණ්ණවිසති වස්සාති භගවන්තං උපට්ඨතිං,
මේතෙතන මනෝකමෙතන ඡායා'ව අනපායිති.
1049. බුද්ධස්ස චිත්තමන්තස්ස පිට්ඨිතො අනුච්ඡිකමිං,
ධම්මෙ දෙසියමානමති ඤ්ණං මෙ උදපජ්ජථ.
1050. අහං සකරණීයොමති සෙබ්බො³ උපපන්නමානසො,
සත්ථු ච පරිනිබ්බානං යො අමහං අනුකම්පකො.
1051. තදාසි සං භිංසනකං තදාසි ලොමහංසනං,
සබ්බාකාරවරුපෙතෙ සම්බුද්ධො පරිනිබ්බුතො.
1052. බහුස්සුතො ධම්මධරො කොසාරකෙධා මහෙසිතො,
චක්ඛු සබ්බස්ස ලොකස්ස අනඤ්ඤ පරිනිබ්බුතො.
1053. බහුස්සුතො ධම්මධරො කොසාරකෙධා මහෙසිතො,
චක්ඛු සබ්බස්ස ලොකස්ස අකිකායෙ තමොභුදෙ.

1. 'වසුපෙතො'නිපි පාළි.

2. අභික්ඛන්තො -- PTS

3. සෙබ්බො - සිඤ්ඤා 1, 2.

1041. යම් පැරැණිමතුරු කෙනෙක් චූත්‍ර නම් ඔහු ඉකුත් චූත්‍ර, නවක-
යන් හා මාගේ සිත නොසැකැදෙයි, ඒ මම අද වැසි කල්හි
කැදුල්ලට වත් පක්ෂියකු මෙන් එකලා වැඩාහ කෙරෙමි.
1342. දුක්ඛට පෙරට පැමිණි නොයෙක් රටවැසි බොහෝ දෙනා
නඟමක් වලඟ, ධම්මාවකයෝ මා දකිත්වා, දුක්ඛට මේ කාලය යි.
1043. නොයෙක් රටවැසි බොහෝ දෙනා (තමන්) වහන්සේ දුක්ඛට
පෙරට පැමිණි කල්හි ශාක්‍යාන් වහන්සේ ඉති දෙති, පතැස්
ඇත්තේ (ඔවුන්) නො වලඟයි.
1044. පස්විසි වසක් මුළුල්ලෙහි යෙය්‍යා වූ මට කාමසංඥාව නූපන,
ධම්මාගේ සුධම්මිකය බලව.
1045. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි යෙය්‍යා වූ මට ද්වේශසංඥාව නූපන,
ධම්මාගේ සුධම්මිකය බලව.
1046. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි මෛත්‍රිකායකමයෙන් යුක්ත වැනො
හැරැ සිටුනා සේයාවක් මෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උචාවත්
කෙළෙමි.
1047. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි මෛත්‍රිවික්කමයෙන් යුක්ත වැනො
හැරැ සිටුනා සේයාවක් මෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උචාවත්
කෙළෙමි.
1048. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි මෛත්‍රිමනාකමයෙන් යුක්ත වැනො
හැරැ සිටුනා සේයාවක් මෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උචාවත්
කෙළෙමි.
1049. සක්මන් කරන බුදුන් වහන්සේගේ පිටුපසින් අනුසක්මන්
කෙළෙමි, දහම් දෙසනු ලබන කල්හි මට (යෙය්‍යාගුමිය පිළිබඳ)
ඥානය පහල වී.
1050. මම කළයුතු කිසි ඇතිගෙමි, යෙය්‍යාගෙමි. නො පත් රහත්
බව ඇතිගෙමි, යමෙක් මට අනුකම්පක නම් (ඒ) ශාක්‍යාන්
වහන්සේගේ ද පිරි නිවන එළඹියේ යි.
1051. සියලු ආකාරවරයෙන් යුක්ත වූ සම්බුදුහු පිරිනිවිසහ. එකල්හි
යම් කිංසනකයෙක් (සෙණ්ඩු ආදී සිය අරමුණක්) වී නම් එකල්හි
ලොමුදහ ගැත්ම වී.
1052. බහුප්‍රාත වූ ධම්මර වූ මහර්ෂිහු (බුදුන්) ගේ ධම්මාණ්ඩාගාරික වූ
මුළුලොවට ඇඟක් වූ අනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ පිරිනිවිසහ.
1053. බහුප්‍රාත වූ ධම්මර වූ මහර්ෂිහුගේ ධම්මාණ්ඩාගාරික වූ මුළු-
ලොවට ඇඟක් වූ අකිකාරයෙහි තමොහුද (අදුර දුරු කරන
කිසිවක්) වූ.

1054. ගතිමනො හතිමනො ඛිතිමනො ච යො ඉසි,
සඤ්චමධාරකො ථේරො ආනන්දො රතනාකරො.
1055. පරිච්ඡේදො මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො භාරො නත්ති දුති පුභබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආනන්දො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

ආනන්දමේථරගාථා.

තස්සද්දානං:

චුස්සොපතිස්සො ආනන්දො තයො'තිංසෙපතිත්තිනා¹
ගාථායො තත්ථ සඤ්චාතා සතං පඤ්ච ච උත්තරි'ති

තිංසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 තයො'තිමේව කීර්තිතා - සිමු 1, 2. තයො'තිමෙ උකීර්තිතා - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1054. ඥානගති ඇති සමාති සමපන්න වූ බාතිමත් වූ යම් සංඝිවරයෙක්
 මේ ද සභිමිධාරක වූ ඒ ආනන්ද සභිවරයන් වහන්සේ රතනාකරයෙකි

1055. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්
 වහන්සේගේ අනුශාසනය කරනලද යැ, ගුරු වූ ඔර බහා තබන
 ලද්දේ යැ, මිත්මතු පුහඪිවයෙක් නැති'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් ආනන්ද සභිවරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ'යි

ආනන්ද සභිවරගාථා යි.

උද්දාය:

 වුසා යැ උපතිසා යැ ආනන්ද යැ යි තෙරවරු තිදෙනෙක් තිස් වැනි
නිපාතයෙහි ප්‍රකාශිතයහ. එහි පසුතුරු සියක් (එක්සියපසක්) ගාථාවෝ
ප්‍රකාශිතයහ.

නිංසනිනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

40. විඤ්ඤානපානො.

40. 1. 1

1056. න ගණෙන පුරකකතො චරෙ
විමනො හොති සමාධි දුලලහො,
නානා ජනසමගහො දුඛො,¹
ඉති දිස්වාන ගණං න රොචයෙ.
1057. න කුලාති උපබ්බජේ මුනි
විමනො හොති සමාධි දුලලහො,
සො උසුසුකො රසානුභිඥො
අත්ථං රිඤ්ඤති යො සුඛාවහො.²
1058. පඤ්ඤාති හි නං පච්චෙදග්ගං³
යායං වජ්ඣනපුර්ණා කුලෙසු,
සුමුමං සලලං දුරුබ්බහං⁴
සකකාරො කාපුරිසෙන දුර්ඡහො.
1059. සෙනාසනමහා ඔරුයා නගරං පිණ්ඩාය පාචිසිං,
භුඤ්ඤානං පුරිසං කුට්ඨං සකකම්මං නං උපට්ඨතිං.
1060. සො මෙ පකෙකන ගජේන ආලොපං උපනාමසි,
ආලොපං පකපිපනායා අභිගුලිපෙත්ථ ජිජ්ජථ.
1061. කුඛිමුලං ච නිසාය ආලොපං තං අභුඤ්ඤිසං,
භුඤ්ඤමානෙ ව⁵ භුතෙන වා ජෙගුව්ඡං මෙ න විජ්ජති.
1062. උතතිට්ඨපිණ්ඩො ආහාරො පුනිමුතං ච ඔසවං,
සෙනාසනං රුකඛමුලං පංසුකුලං ච විවරං,
යසොනෙ අභිසම්භුතො ස වෙ වාතුද්දිසො නරො.
1063. යත්ථ එකෙ විගඤ්ඤානති ආරුහනා සිලුවිචයං
තත්ථ⁶ බුද්ධස්ස දයාදෙ සමපජානො පතිස්සනො,
ඉද්ධිඛලෙනුපත්ථෙයා කස්සපො අභිරුගති.
1064. පිණ්ඩපාතපටිකකනො සෙලමාරුයා කස්සපො,
කියායති අනුපාදනො පභිනහයගෙරවො.
1065. පිණ්ඩපාතපටිකකනො සෙලමාරුයා කස්සපො,
කියායති අනුපාදනො ඩයාමානෙසු නිබ්බුතො.
1066. පිණ්ඩපාතපටිකකනො සෙලමාරුයා කස්සපො,
කියායති අනුපාදනො කතකිලෙවො අනාසවො.

1 දුඛො - සෘෂ, PTS, සිමු 1, 2 2 සුඛාවහො - සෘෂ

3 අච්චෙදග්ගං - ට, . 4 දුර්ඡහං - ට. 5 භුඤ්ඤමානෙ ව - PTS.
තස්ස - සිමු 1, 2.

40. චක්‍කාලිසතිපාතය.

40. 1. 1

1056. ගණයා විසින් පිරිවරනලද්දක් වූ නො හැසිරෙන්නේ යැ, (ගණපිරිවර ඇත්තේ) විකෘතියින් ඇත්තෙක් වෙයි, සමාධි දුලිභයෙක් වෙයි, නොයෙක් දෙනාට සභිත්‍රහ කිරීම දුකෙකි, මෙසේ ආදීනව දැක ගණවාසය නුරැස්තේ යි.
1057. මූනි තෙම කුලයන් කරා නොඑළඹෙන්නේ යැ, (කුලපගතෙම) විකෘති සින් ඇත්තෙක් වෙයි, සමාධි දුලිභයෙක් වෙයි. හෙතෙම (කුලොපගමනයෙහි) උත්සුක වූ රහයෙහි ගිණු වූ යම් අභියෙක් තමහට සුව එළවා නම් ඒ (සිල විශුද්ධි ආදී) අභය වමාරය (හැර දමයි.)
1058. යම් මේ කුලයන්හි වැදීමෙක් පිදීමෙක් වේ නම් එය පඩිකයෙකැ (මබෙකැ) යි ද දුකසේ උපුල යුතු සුක්කම ශල්‍යයෙකැයි ද ප්‍රකාශ කළහ. සත්කාරය අසන් පුරුෂයා විසින් හැර දමනු දුෂ්කර යි.
1059. සෙනස්සෙන් බැසා පිඬු පිණිස නගරයට පිවිසියෙමි, ඒ වලදනා කුණි පුරුෂයා කරා ආදරයෙන් එළඹ සිටියෙමි.
1060. හෙතෙම (රොවින්) පැසියය අතින් ඒ අහරපිඬුව (මව) පිරිනැමී යැ, පිඬුව බහා ලත්තනුයේ ඇඟිල්ල ද මේ පාත්‍රයෙහි ගිලිහිණි.
1061. ඉක්බිති ගෙවකක් සම්පයෙහි හිඳ ඒ බත්පිඬුව වැළඳීම, වලදනා කල්හි හෝ වැළඳු කල්හි හෝ පිළිකුලෙක් මව නො පෑහේ.
1062. සිතා ලද පිඩ අහර යැ, සුතිමුත්‍ර බෙහෙද යැ, රැක්මුල කෙතසුන යැ පසුල සිටුර යි. යමෙක් මේ සිව්පසය වලදන්නේ නම් හෙතෙම එකත්තෙන් සිව්දිගට යොග්‍ය පුරුෂයෙකි, (මනුව කොතැනත් දිවි රැක්ක හැකි යැ යි සේ යි)
1063. සමහර කෙනෙක් පථිතය නැහෙන්නාහු යම් බඳු වියෙක දී කලාන්ත වෙත් නම් බුදුන්ගේ දායාදයෙක් වූ කාශ්‍යප තෙම ඒ මහලුවෙහි සමයක් ප්‍රඥ ඇති වූ එළඹසිටි සිහි ඇති වූ සාද්ධි-බලයෙන් කරනලද උපක්මා ඇති වූ පථිතයට නති.
1064. පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආ කාශ්‍යප තෙම පථිතයට නැහැ උපාදාන රහිත වූ පහ වූ හයහිංසන ඇති වූ බ්‍යාන කෙරේ.
1065. පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආ කාශ්‍යප තෙම පථිතයට නැහැ උපාදාන රහිත වූ බ්‍යාන කෙරේ. (රාගාදි ගින්නෙන්) දූවෙන්නන් අතුරෙහි නිවිසේ යි.
1066. පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආ කාශ්‍යප තෙම පථිතයට නැහැ උපාදාන රහිත වූ කළ (පෑවිදි) කිය ඇති වූ නිරාසුව වූ බ්‍යාන කෙරේ.

1067. කරෙරිමාලාචිතතා භුමිභාගා මනොරමා,
කුඤ්ජරාභිරුද්ධ රමමා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1068. නිලබ්භවණ්ණො රුචිරා මාරිසිතා සුවිකිරා,
ඉන්ද්‍රගොපකසඤ්ජන්තා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1069. නිලබ්භකුටසදිසා කුටාගාරවරුපමා,
මාරණාභිරුද්ධ රමමා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1070. අභිට්ඨං රමමතලා නගා ඉසිති සෙවිතා,
අබ්භුන්තදිතා සිබිති තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1071. අලං ක්කාසිතුකාමස්ස පභිතතනස්ස මෙ සතො,
අලං මෙ අත්ථකාමස්ස පභිතතනස්ස භික්ඛුනො.
1072. අලං මෙ ථාසුකාමස්ස පභිතතනස්ස භික්ඛුනො,
අලං මෙ යොගකාමස්ස පභිතතනස්ස තාදිනො.
1073. උම්මාපුපෙථන¹ සමානා ගගනාවබ්භන්දිතා,
නානාදිජගණාකිණ්ණො තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1074. අනාකිණ්ණො ගගට්ඨති මිගසබ්බතිසෙවිතා,
නානාදිජගණාකිණ්ණො තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1075. අවෙජ්ඣාදිකා පුට්ඨසිලා ගොනඛුලමිගායුතා,
අමුක්ඛෙව්‍යාලසඤ්ජන්තා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1076. න පඤ්චබ්බිකෙන තුරියෙන රතී මෙ භොති තාදිසි,
යථා ඵකග්ගචිතනස්ස සමමා ඛමමං විපස්සනො.
1077. කමමං බහුකං න කාරයෙ පරිවජේජ්ජයා ජනං න උය්‍යමෙ,
උසසුකෙකා සො රසිත්තඤ්ඤො අත්ථං රිඤ්චති යො සුඛාවභො.
1078. කමමං බහුකං න කාරයෙ පරිවජේජ්ජයා අනත්තනෙය්‍යමෙත,
කිව්ඡති කායො කිලමති දුක්ඛිතො සො සමථං න වින්දති.
1079. ඔට්ඨප්පහතමතෙතන අත්තානමපි න පස්සති,
පත්ථානිවො චරති අහං සෙය්‍යොති මඤ්ඤති.

1 උම්මාපුපෙථනා-PTS.

1067. උනුවරණ රුක්පෙතින් පැතිරැහිය සිත්කළු වූ භූමිභාග ඇති ඇතුන්ගේ ගජිනායෙක් රමය වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1068. නිල්වලාවතට බඳු පැහැ ඇති වූ පැහැසර වූ සිහිල් දිය ඇති වූ පිරිසිදු වූ ඉඳුගොව්වන් විසින් ගැවැසිගත්තා වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1069. නිල්වලාකුළු සුදුසු වූ කුළුගෙව්වට උවම් වූ ඇතුන්ගේ ගජිනා-යෙක් රමය වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1070. බෙහෙවින් වට වැසි ඇති රමය වූ තලා ඇති ශිඛිත් (මොනරාන්) විසින් කරනලද මධුර වූ උන්නාද ඇති සෑහින් විසින් සෙවුනාලද 'නග' නම් වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1071. ධ්‍යාන කරනු කැමැති වූ නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති වූ මට මැනවැ, තමහට වැඩ කැමති නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති 'හික්කු' වූ මට මැනවි.
1072. උමාකුසුම් (නිල්කටරොළු) බඳු පැහැ ඇති වූ නිල්වලායෙක් වැසුණු ගුවන්තලය වැනි වූ නොයෙක් පක්ෂිගණයා විසින් ගැවැසි-ගත්තා වූ ඒ පථිතයෝ මා රමණය කරත්.
1073. පහසු කැමැති වූ නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති 'හික්කු' වූ මට මැනවැ, යොග කැමැති වූ නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති 'තෘදි' වූ මට මැනවි.
1074. හිහිත්ගෙන් ඇතිණ්ණි නො වූ මුව (සිහුපා) සමූහයා විසින් සෙවුනාලද්ද වූ නොයෙක් පක්ෂිගණයාගෙන් ඇතිණ්ණි වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් ගනිත්.
1075. පහන් දිය ඇති පුළුල්ගලතල ඇත්තා වූ ගොනගුලන් (වදුරන්) හා මුවන් (සිහුපා වූන්) ගෙන් යුක්ත වූ දියසෙවෙලින් වැසුණා වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1076. එකගසිත් ඇත්තා වූ රූපාදිබ්‍රහ්මන් මොනවට (අතින්‍යාදි විසින්) විදගීනා කරන්නා වූ මට යම් බඳු නම් එබඳු රතියක් පසහතුරු රැවිත් මට නො වේ.
1077. (කමාරාම වැ) කමී බොහෝ කොට නො කරවුව මැනවැ, (කල්‍යාණමිත්‍ර නො වූ) ජනයා දුරු කළ මැනවැ (ප්‍රත්‍යයොනපාදග-යෙහි) ව්‍යායාම නො කළ මැනවැ, හෙතෙම (කුලොපගමනායෙහි) උනුකු වැ රසයෙහි හිජු වැ යම් අභියෙක් (තමහට) සුව එළවා නම් ඒ අභිය එමාරයි.
1078. කමී බොහෝ කොට නො කරවුව මැනවැ, තමහට හිත නො වූ තෙල කමීඛිණානග හළ මැනවි, (ඉන්) කය වෙහෙසෙයි, කුලාන්ත වේ, හෙතෙම දූඛිත වූයේ සම්ප්‍රය නො ලබයි.
1079. පණ්ඩිතමනසයා (සවාධ්‍යායෙහි) නොල් පහළ පමණින් තමා පමණින් නො දකී, (අධිමානසයන්) තද වූ කදට ඇති වැ හැසිරෙයි, 'මම ශ්‍රෙණියෙමි' හැයි.

1080. අසෙය්‍යා සෙය්‍යසමානං ඛාලො මඤ්ඤති අත්තානං,
න තං විඤ්ඤ පසංසන්ති පඤ්ඤාමිත්තං නරං.
1081. යො ච සෙය්‍යාහමසමිති නාහං සෙය්‍යාති වා පුත,
භිනොහං¹ සදිසො වා'ති විබාසු න විකම්පති.
1082. පඤ්ඤවන්තං තථා තාදිං² සිලෙසු සුසමාතිතං,
චෙතොසම්පම්පුසුත්තං³ තං චෙ⁴ විඤ්ඤ පසංසරෙ.
1083. යස්ස සමුභවාරිසු ගාරචො හුපලබ්භති,
ආරකා හොති සඤ්ඤා නිසංසො පඤ්ඤා⁵ යථා.
1084. යෙසං ච භිරි ඔත්තප්පං සද්ද සම්මා උපට්ඨිතං,
විරුද්ධසමුභවරිසා තෙ⁶ තෙසං ඛිණ්‍යා පුනබ්භවා.
1085. උඤ්ඤො චපලො භික්ඛු පංසුකුලෙන පාරාකො,
කපිච සිහවම්මෙන න සො තෙහුපසොහති.
1086. අනුඤ්ඤො අචපලො නිපකො සංවුඤ්ඤිකො,
සොහති පංසුකුලෙන සිහො'ව භිරිගබ්භරෙ.
1087. එතෙ සම්බුද්ධා දෙවා ඉඤ්ඤිකො යසස්සිකො,
දසදෙවසභස්සාති සබ්බෙ තෙ බුභමකාසිකා.
1088. ධම්මසෙනාපතිං චිරං⁷ මහාකාසිං සමාතිතං,
සාරිපුත්තං නමස්සන්තා තිට්ඨන්ති පඤ්ඤාලිකතා.
1089. නමො තෙ පුරිසාඤ්ඤා නමො තෙ පුරිසුත්තමි,
යස්ස තෙ නාභිජානාමි යං'පි තිස්සාය කායති.
1090. අචෙත්තරං චත බුද්ධානං ගමිතීරො ගොචරො සකො,
යෙ මයං නාභිජානාමි වාලචෙට්ඨිසමාගතා.
1091. තං තථා දෙවකායෙහි පුජිතං පුජන්තරහං,
සාරිපුත්තං තද්ද දිස්වා කප්පිනස්ස සිතං අහු.
1092. යාවතා බුද්ධබෙහතමහි ථපසිත්වා මහාමුනිං,
බුහගුණෙ විසිට්ඨොහං සදිසො මෙ න විජ්ජති.
1093. පරිවිණේණං මයං සඤ්ඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔතිනො ගරුකො භාරො නන්ති දුති පුනබ්භවො.

1 භිනොහං - සිමු 1 2, ප.

2 තථාචාදිං - ඝා, PTS.

3 චෙතොසම්පම්පුසුත්තං - PTS.

4 තං ච - PTS.

5 පුඤ්ඤා - මජ්ඣ, PTS, පුඤ්ඤා - ඝා.

6 විරුද්ධසමුභවරිසා - PTS.

7 ධිරං - PTS.

1080. බාල තෙම හිත වූයේ තමා ශ්‍රේෂ්ඨයකු සම කොට හඬී, නුවණැතියෝ බෙහෙවින් තදමත් ඇති මිනිසකු වූ ඔහු නො පසසත්.
1081. යමෙකුත් 'මම උසස්ම' හෝ 'උසස් නො වෙමි' හෝ 'පහත්ම' හෝ 'එබන්දෙමි' හෝ නවවිධමානශයෙහි නො සැලේ ද,
1082. එසේ නුවණැත්තා වූ තාදිගුණ ඇත්තා වූ අශෛක්‍ෂසීලයෙහි මොහොතට පිහිටියා වූ (රහත්පලසමවත් සමවාදුෂිත්) වික්‍රාන්තසංග්‍රහයෙහි යෙදුණා වූ ඔහු නුවණැතියෝ පසසත්.
1083. සමුම්භරුන් කෙරෙහි යමකුගේ ගෞරවයක් නො ලැබේ ද, හෙතෙම අහසට පොළොව මෙන් සඳුම්භරෙක් දුරු වේ.
1084. තවද යම් කෙනකුත්හට හිරිහැර ප්‍රේම හැම කල්හි මොහොතට එළඹෙහිටියේ ද ඔහු වැඩුණු බහිරු ඇත්තාහු ය. ඔවුන්ගේ පුනභීතියෝ ඝෞරව වූවාහු යි.
1085. උභය වූ වපල (පාසිවුරු සැරසිම් ආදිය ඇති) වූ මහණ තෙම පසුල් සිවුරින් පොරොත්තාලද්දේ වේද, සිහසුමක් පොරොත්තාලද වදුරකු බදු හෙතෙම ඉන් නො හොබී.
1086. උභය නො වූ වපල නො වූ (ආත්මාචාරාචාරයෙහි) නිපුණ වූ වසනලද ඉදුරත් ඇත්තා වූ මහණ තෙම හිරිහැරයෙහි සිරිදකු මෙන් පසුල්සිවුරින් හොබී.
1087. තෙල බොහෝ වූ දෙව්වරු සැඟවුණු ය, යශස් ඇත්තාහු ය, බ්‍රහ්මකායික වූ ඒ සියලු දහදහසක් දෙවියෝ,
1088. ධර්මෝත්තමය වූ වීර වූ මහත් ධර්මානු ඇත්තා වූ එකග සිත් ඇත්තා වූ ශාරිපුත්‍ර සංවිරයන් වහන්සේට ඇදිලි බැඳියාහු නමසකාර කෙරෙමින් සිටිත්.
1089. ආජානික පුරුෂය, ඔබට නමසකාර වේවා! පුරුෂොත්තමය, ඔබට නමසකාර වේවා! (තෙපි) යම් අරමුණක් නිසා ධර්මානු කරවූ නම් නොපයේ ඒ අරමුණ (ඇපි) නො දනුමහ.
1090. එකත්තෙන් ආශ්වාසී ය, බුදුවරුන්ගේ සම්මතය ගැඹුරු ය. වාලවෙසින් සම වැ (සිසුම් අරුත් දක්නට) සමම් වැ ආ යම්බදු ඇපි (බුද්ධිමතය) පිරික්සන්නමෝ නො දනුමහ.
1091. දේව සමුගයා විසින් එසේ පුදනලද පුජාභි වූ ඒ ශාරිපුත්‍ර සංවිරයන් වහන්සේ දැකූ එද මහාකප්පිනහට සිනායෙක් (පහල) වි.
1092. සකල බුද්ධිකෞතුකයෙහි මහමුනිහු (සමාසක් සම්බුදුන්) හැර බුද්ධගුණයෙන් මා බන්දෙක් නො පැනෙයි. බුද්ධගුණයෙහි මම විශිෂ්ටයෙමි.
1093. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලද ය, ගුරුබර බහා තබනලද්දේ ය. මිත්තතු (මට) පුනභීතියෙක් නැති

1094. න විවරෙ න සයනෙ හොජනෙ නුපලිප්පති¹
 ගොතමො අනප්පමෙයො ඉලාලප්පථං² විමලං'ව,
 අවුච්ඡා නික්ඛමති නොනා³ තිභවාතිතිස්සවො.⁴
1095. සතිපට්ඨානගිවො සො සඤ්ඤාදේවො මහාමුති
 පඤ්ඤාසිසො මහාඤ්ඤාඤ්ඤා චරති නිබ්බූතො'ති.

ඉදං සුදං අංගමො මහාකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති

මහාකස්සපථෙරගාථා.

නක්ඛඤ්ඤානං:

වනනාලිසතිපාතමහි මහාකස්සපසවහයො,
 ථකො'ව ථෙරො ගාථායො වනනාලිස දුවෙ'පි වා'ති.

වනනාලිසතිපාතො නිට්ඨිතො.

1, නුපලිප්පති - ප. 2. ඉලාලප්පථං - PTS

3. නික්ඛමමතිනො - PTS. නික්ඛමමතිනොති - සිඞ්. 1, 2.

4. භවාතිතිස්සවො - සිඞ්. 1, 2.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1094. (තාමණ්ණියෙන්) විවරයෙහි නො තැබුරෙයි, සයනයෙහි නො තැබුරෙයි, ගෝජනයෙහි නො තැබුරෙයි, ගෞතම තෙමේ ප්‍රමාණාභී නො වේ. දිග නො තැබුරෙන නිමිල වූ නිලුපුලක් වැන්නැ, අභිනික්‍රමයට නැඹුරු වූයේ යැ, හවිත්‍රයෙන් නික්මුණේ යි.

1095. සිව්වත් මැ කඳව ඇත්තා වූ සැදුහැ මැ අත් ඇත්තා වූ මහාමුනි වූ ක්‍රවණ මැ මුදුනත් ඇත්තා වූ මහනුවණැති වූ හෙතෙම හැම කල්හි නිව්සෙක් වැ වෙසේ.

මෙසේ ආයුෂමත් 'මහාකස්සප' සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

මහාකස්සප සථවිරගාථා යි.

උද්දාය:

සතළිය් වැනි නිපාතයෙහි 'මහාකස්සප' යන ස්වාභිධානය ඇති එක් මැ තෙරනමකි. ගාථාවෝ ද දෙසැලියෙකි.

චක්‍රාලිසනිපාතය නිමි.

50. පඤ්ඤාසතිපාතො.

50. 1. 1

1096. කද හු'හං පබ්බතකඤ්ඤාසු
ඵකාකියො අස්සතියො විහස්සං
අනිච්චතො සබ්බභවිං විපස්සං
තං මේ ඉදං තං හු කද භවිස්සති.
1097. කද හු'හං භික්ඛපට්ඨකිරො¹ ඉති
කාසාවච්චෙථො අමමො නිරාසො²
රාගං ච දෝසං ච තපේච්ච මොහං
භන්තො සුඛි පවනගතො විහස්සං.
1098. කද අනිච්චං වධරොගනීලං³
කායං ඉමං මච්චුජරාසුපස්සනං
විපස්සමානො විතභයො විහස්සං
ඵකො විනෙ තං හු කද භවිස්සති.
1099. කද හු'හං භයජනනිං දුඛාවහං⁴
තණ්හාලතා ඛත්ථවිධාසුචතතනිං
පඤ්ඤාමයං තිබ්බමසිං ගහෙත්ථා
ජෙත්ථා වසෙ තම්පි කද භවිස්සති.
1100. කද හු පඤ්ඤාමයමුග්ගතෙජං
සත්ථං ඉසීනං සභසාදිසිත්ථා⁵
මාරං සසෙතං සහසා භඤ්ජිස්සං
සීහාසනෙ තං හු කද භවිස්සති.
1101. කද හු'හං සබ්බිසමාගමෙසු
දිට්ඨො භවෙ ඛම්මගරුහි තාදිහි
යථාච්ඡද්ධසිහි ජනිත්ථියෙහි
පට්ඨානියො තං හු කද භවිස්සති.
1102. කද හු මං තජ්ඣුද පිපාසා
චාතාතපා කිට්ඨිරිංසපා⁶ ච,
නබ්බාධසිස්සන්ති⁷ න තං ගිරිබ්බජෙ
අත්ථජ්ජියං තං හු කද භවිස්සති.
1103. කද හු බො යං විදිතං මහෙසීනා
චතතාරි සච්චාති සුද්දග්ගහානි
සමාහිතතොසා සතිමා අගච්ඡං,
පඤ්ඤාය තං තං හු කද භවිස්සති.
1104. කද හු රුපෙ අමිතෙ ච සඤ්ඤා
ගතො රසෙ ඵ්ඨසිතබ්බෙ ච ඛම්මෙ
ආදිතතොසං සමපේති සුතොසා
පඤ්ඤාය දතඛං⁸ තදිදං කද මෙ.
1105. කද හු'හං දුබ්බවතොන ටුතොසා
තතො තිමිත්තං විමතො න භෙස්සං
අපේථා පසන්තො⁹ පි තතො තිමිත්තං
භුට්ඨො න ගෙස්සං තදිදං කද මෙ.

1. පට්ඨකිරො - මජ්ඣ. 2. නිරාසො - PTS; 3. වධරොගනීල - සිමු. 1, 2.

4. දුඛාවහං - PTS 5. අභමාදිසිත්ථා - ස්‍යා.

6. කිට්ඨිරිසපා - සිමු. 1, 2. 7. නබ්බාධසිස්සන්ති - PTS 8. දච්ඡං - සිමු. 1, 2. 9.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

50. පඤ්ඤාසනිපාතය.

50. 1. 1

1096. කචරද නම් මම ශිරිකදුරුහි එකලා වූ තාමණි රහිත වූ වෙහෙමි ද? සියලු හවය අනිත්‍ය විසින් විදහිනා කරනෙමිද? මා ගේ ඒ මේ පරිච්ඡේද කචරද නම් (මුදුන්පත්) වන්නේ ද?
1097. කචරදනම් මම භික්ෂුපට්ඨර වූ පෘථිවි වූ කහවත් ඇති වූ මමන නැති වූ ආශා රහිත වූ රාගයත් දෝෂයත් එසේ මා මොහයත් නසා මහවනගත වූ සුවසේ වෙහෙමි ද?
1098. කචරද නම් (මම) අනිත්‍ය වූ මරණයටත් රෝගයටත් කසලවත් (කැදැල්ලක්) වූ ජරාමරණ විසින් උපද්‍රව වූ මෙකය විදහිනා කෙරෙමින් පහ වූ හය ඇති වූ එකලා වූ වෙහෙමි වෙහෙමි ද? කචරද නම් ඒ අදහස මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1099. කචරද නම් මම හය උපදවන්නා වූ දුක් ඵලවන්නා වූ නොයෙක් අසුරා අරමුණු (හෝ හවයන්) අනුව පවත්නා වූ තාමණිලතාව මහනැණිමුවා තිහිණි (මුවහත් ඇති) අසිපත ගෙනා සිදාලා වෙහෙමි ද? එද කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1100. කචරද නම් මම සිහසුන්(තීර අසුන්)හි හිඳ තිහුණු මුවහත් ඇත්තා වූ මාගීඤ්ඤාමය වූ සෘෂිත්තේ යසත්‍රය සැඟවී වූ ගෙන යෙන් සහිත මරහු සැඟවී වූ මහිනෙමි ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1101. කචරද නම් මම සත්පුරුෂ සමාගමයෙහි තාදිගුණ ඇත්තා වූ අවිපරිතදහිත ඇත්තා වූ දිනනලද ඉදුරත් ඇත්තා වූ ධම්මරුක-යන් විසින් දක්නාලද ප්‍රධන් චියා ඇත්තෙමි වන්නෙමි ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1102. කචරද නම් ස්වාථික කාමැති වූ ඒ මා ශිරිකදුරෙහි දී අලස බව හෝ සාපවත් හෝ අවුසුලං හෝ කෘමි කුසුසුරෝ හෝ නොපෙලත් ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1103. කචරද නම් මම මහර්ෂි වූ සම්මුදුන් විසින් යම් සත්‍යයක් අවබෝධ කරනලද නම් දැක්මට අතිශයින් දුෂ්කර වූ ඒ චතුරායාස-සත්‍යයත් එකඟ වූ සිත් ඇති වූ සිහි ඇති වූ මාගීප්‍රඥයෙන් අවබෝධ කරනෙමි ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1104. කචරද නම් සමාධියෙන් යුක්ත වූ මම අප්‍රමාණ වූ රූපයත් ද ශබ්දයත් ද ගන්ධයත් ද සප්තව්‍යයත් ද ධර්මාරම්භයත් ද හිනි ඇවිලගත්තවුන් හෙයින් (විදහිනා) ප්‍රඥයෙන් දක්නෙමි ද, මා ගේ ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1105. කචරද නම් මම දුඛාශිතයෙන් ගටනාලද්දෙමි එය නිමිති කොට දෙමනස් නො වෙමි ද, නොහොත් පසන්තාලද්දෙමි එය නිමිති කොට නුවුයෙමි නො වෙමි ද, මා ගේ ඒ මේ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?

1106. කද භු කට්ඨ ච තිණේ ලතා ච
ඛණ්ඩ ඉමෙහං අමිනෙ ච ධුමම
අඤ්ඤාතිකානෙව ච ඛාතිරාති ච
සමං තුලෙයාං තදිදං කද මෙ.
1107. කද භු මං පාචුසකාලමෙසො
නවෙන තොයෙහ සච්චරං වනෙ
ඉසිප්පයානමහි පථෙ චජනනං
ඔමස්සතෙ තං භු කද හවිස්සති.
1108. කද මසුරස්ස සිඛණ්ඩිතො වනෙ
දිජස්ස සුභා භිරිගඛ්ඨරෙ රුතං
පච්චුට්ඨතිනි, අමතස්ස පතනියා
සංවිනායෙ තං භු කද හවිස්සති.
1109. කද භු ගඛං යමුහං සරස්සතිං
පාතාලාඛිතං චලවාමුඛං ච¹
අසජ්ජමානො පතරෙයාමිද්ධියා
විහිසනං² තං භු කද හවිස්සති.
1110. කද භු භාගො'ව අසඛ්ඨවාරී³
පදුලයෙ කාමගුණෙසු ජ්ඣං
නිබ්බජ්ජයං සබ්බසුභං නිමිතතං
කුසො යුතො තං භු කද හවිස්සති.
1111. කද ඉණ්ඨෙව්ච දුට්ඨිකො නිඛිං
ආරාධයිති, ධනිකෙඤ්ඤි පිට්ඨිතො
තුට්ඨා, හවිස්සං අධිගමම සාසනං
මහෙසිතො තං භු කද හවිස්සති.
1112. ඛහුති වස්සාති තයාමහි යාවිතො
ආහාරවාසෙහ අලං භු තෙ ඉදං
තං දුති මං පබ්බජ්ජනං සමානං
කිංකාරණා, විතත තුචං න සුඤ්ඤි.
1113. නභු අභං විතත තයාමහි යාවිතො
භිරිබ්බජෙ විත්ථජ්ජ විහඛිතමා
මහිජ්ජසොසජ්ජනිතාහිගජ්ජිතො
තෙ තං රමස්සනාති⁴ වනමහි කුසිනං.
1114. කුලමහි මතෙත ච පියෙ ච ඤාතකෙ
ඛිඛ්ඛාරතිං කාමගුණං ච ලොකෙ
සබ්බං පහාය ඉමමජ්ජුපාගතො⁵
අථො'පි තිං විතත න මයා තුස්සසි⁶
1115. මමෙව ඵතං න ඤි තිං පරෙයං
සන්තාහකාලෙ පරිදෙවිතෙන කිං
සබ්බං ඉදං චිලමිති පෙක්ඛමානො
අභිනිකම්මං අමතපදං⁷ ජිහිසං.

1. ඛලවාමුඛණ්ඩ - PTS. 0 2. විහිසනං - PTS 3. සඛ්ඨාමමාරී - ස්ථා, PTS
අඛ්ඨාමමාරී - 0 4. රමස්සනාති - සිමු 1, 2.
5. ඉදමජ්ජුපාගතො - ස්ථා PTS ඉඛමජ්ජුපාගතො - 0
6. තුස්සති - සිමු. 1, 2. 0. 7. අමතං පදං - ස්ථා, PTS 0.

1106. කවරද නම් මම කාමයෙන් ද තෘණයෙන් ද ලතාවන් ද මේ පඤ්චකකිකය ද ආධ්‍යාත්මික වූත් බාහ්‍ය වූත් අප්‍රමාණ රූපධර්මයන් ද සමගේ තුලනය කෙරෙමි ද, මා ගේ ඒ මේ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1107. කවරද නම් වැසිකල්ලි වූ මෙකස තෙම වනයෙහි සාමිත් හිම මහ සිවුරු සහිත වෑ යන මා අළුත් දිගෙන් තෙමන්නේ ද? (මාගේ) ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1108. කවරද නම් මම වනයෙහි ගිරිලාභාබිති දී සිථ ඇති මගුර පාක්‍ෂියා ගේ කෙකාරවග අසා යහතින් නාභි නිජාණාගිගමය පිණිස (අනිත්‍යාදි විසින්) මෙනෙහි කෙරෙමි ද, මා ගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1109. කවරද නම් මම ගඟා යා යමුනා යා සරසානි යා යන නදින් හා ඉතා බිහිසුණු වූ පාතාල භූමීන් (හරාවල) හා වඩබාමුඛය හා ගත මොවුන් නො පැකිලෑ සංඥාගෙන් තරණය කෙරෙමි ද, මා ගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1110. කවරද නම් මම (කිසිවක) නො ලැගෙන පැවැතුම් ඇති වූ ඇතකු මෙන් සියලු ඉහාරවමණයන් නිරවශේෂයෙන් බැහැර කෙරෙමින් ධ්‍යානයෙහි යෙදුණෙම් කාමඉණයෙහි ඡන්දය පළනෙමි ද, මාගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1111. කවරද නම් මම ධනාතිමයන් විසින් පෙළහුලාබ්‍රව්‍ය වූ ණය හෙයින් ලජ්‍යා ඇත්තා වූ දිළිඳුකු නිදහසක් ලැබ මෙන් මහර්ෂි වූ සම්බුදුන්ගේ ශාසනය සාක්‍ෂාත් කොට ගෙන තුළු වන්නෙමි ද, මාගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1112. එම්බා විත්තය, තා විසින් වහාහි දෑත් තා ගේ හිසගේ වාසගෙන් කම් නැතැ'යි බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි මම අගදහාලද්දෙම් නො වෙමි ද, ඒ මා දෑත් පැවිදි වත් මා කවර හෙයින් තෝ යෝග නො කරන්නෙහි ද?
1113. එම්බා විත්තය, තා විසින් වහාහි ගිරිකඳුරියෙහි (වසන) ඒ විසිතුරු පියාපත් ඇත්තා වූ (මගුර) පක්‍ෂි හා ජලනිකේෂයෙන් උත්තාදවත් වූ ගලකලාවෝ ද වනයෙහි ධ්‍යාන කරන්නා වූ තා රමණය කරති' මම අගදහා ලද්දෙම් නො වෙමි ද?
1114. එම්බා විත්තය, (තාගේ) අගදුමෙන් කුලයෙහි මිතුරන් ද ප්‍රියයන් ද නායන් ද ක්‍රිඩාරතීය ද ලෝකයෙහි කාමඉණයන් ද ගත සියල්ල හැර දමා මේ අරනට (හෝ පැවිද්දට) එළඹියෙමි, එතෙකුදු-වත් තෝ මා නො පිණවන්නෙහි යා.
1115. එම්බා විත්තය, තෙල සිත මා ගේ මා යා, තෝ පරසතු නො වේ මා සි, (කෙලගසුඬයට භාවනාගෙන්) සන්තාහ සන්තාඬි වන කල්හි වැලැස්මෙන් කිම, මේ (ත්‍රේහුමක ධර්ම) සියල්ල වපල (අනිත්‍ය) යා සි නුවණින් දක්මින් අමාහපදය (නිවන) යෝගත්තෙමි අතිනිඤ්ඤාමණය කෙලෙමි.

1116. සුසුභතවාදී¹ දව්පදනමුභතමො
මහාභිසංකොකා නරදම්මසාරපි²
විතතං චලං මකකට්ඨනනිහං ඉති
අවිතරානෙත සුදුනනිවාරයං.
1117. කාමා හි විත්තා මධුරා මනෝරමා,
අවිදුසු යත් සිතා පුට්ඨජනා
තෙ දුක්ඛමිවජනති පුනඛ්භවෙසිනො
විතෙතන නිතා නිරයෙ නිරාකතා.
1118. මයුරකොඤ්චාභිරුතමති කානතො
දීපිති ව්‍යග්ගෙකති පුරකඛතො ව්‍යං
කායෙ අපෙකකං ජහ මා විරුධය³
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1119. භාවෙහි ක්කානාති ව ඉන්ද්‍රියානි⁴
බලාති බොජ්ඣංගසමාධිභාවනා
නිසොං ව විජ්ජා පුභ බුද්ධිසංගතො
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1120. භාවෙහි මග්ගං අමනස්ස පතතියා
නිත්‍යානිකං සබ්බදුක්ඛකයොගධං
අට්ඨමිතිකං සබ්බනිලොසග්ගොධනං
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1121. දුක්ඛනති බනෙහි පටිපස්ස යොනිසො
ගතො ව දුක්ඛං සමුදෙති තං ජහ
ඉධෙව දුක්ඛස්ස කරොති අත්තං
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1122. අනිච්චං දුක්ඛනති විපස්ස යොනිසො
සුඤ්ඤං අනත්තංති අසං චිධනති ව
මනොවිච්චාරෙ උපරුකි වෙතගො
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1123. මුණෙකා විරුපො අභිසංපමාගතො
කපාලගණොව කුලෙසු භික්ඛසු⁵
සුඤ්ඤස්ස සත්ථව්වතො මහෙසිනො
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1124. සුසංවුතතො වසිඛතතරෙ⁶ වරං
කුලෙසු කාමෙසු අත්ඛ්‍යමානගො
වන්දො යථා දෙසිනපුණ්ණමාසිතා
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1125. අරඤ්ඤිකො හොති⁷ ව පිණ්ඩපාතිකො
සොසානිකො හොති⁷ ව පංසුකුලිකො
තෙසජ්ජකො හොති⁷ සද්ධුතෙ රතො
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.

1. සුමුග්ගවාදී - ස්‍යා. PTS

2. නිරංකතා - ස්‍යා PTS

3. විරුධෙ - PTS.

4. ඉන්ද්‍රියානි ව - PTS

5. භික්ඛු - සිමු. 1,1

6. සිඛතතරං - ස්‍යා, PTS.

7. හොති - ස්‍යා, PTS.

1116. එම්බා විත්තය, අවිතරාගයා විසින් චලහනු ඉතා දුකර වූ චපල සිත වනාහි වන වදුරකු වැන්නා යි සුභාෂිතවාදී වූ දෙපා ඇත්තවුන් අතුරෙහි උතුම් වූ (දුකට) ජගද්ධේවෙදු වූ හරදමාසාරච්ඡු වදලහ.
1117. තුවණ්මද පුහුදුන්හු යම් තැනෙකැ ඇලුණාහු නම් ඒ කාමයෝ විචිත්‍රහ, මධුරහ, මනෝරමාහ, ඔහු පුනභීවය සොයන්නාහු සිත විසින් (සුඛයෙන්) තීරාකාත (චලහනලද) වැ තීරයෙහි පමුණුවන ලද්දහු දුක් කැමැති වෙත්.
1118. මොහරුන් විසින් විල්ලිහිණියන් විසින් කරනලද නාද ඇති වහයෙහි දිවියන් විසින් චගුන් විසින් පෙරවූ කරනලද වැ වසන්-නෙහි සිරුරෙහි අපෙක්ෂාව හැරැදීමව, නවමක්ෂණය නහමක් වරද'යි පෙර මා (පැවිද්දෙහි) යෙදුයෙහි
1119. එම්බා විත්තය, පෙර තෝ 'බුදුගසුන්හි ධ්‍යාන වඛව, ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යාඛතමාධිභාවනාවන් වඛව, ත්‍රිවිද්ධවන් ද ලබව'යි මට අණ කෙලෙහි.
1120. එම්බා විත්තය, තෝ පෙරැ නෙය්‍යාණික වූ සවිදුබක්ෂය සංඛ්‍යාත නිවන අරමුණු කල සථිකෙලයශොධන වූ අටොබ්බිකමායීය නිජීණ ප්‍රාජනි ය පිණිස වඛව'යි මෙසෙයින් මට අණ කෙලෙහි.
1121. එම්බා විත්තය, පෙර තෝ 'සකකුයන් දුකැ යි තුවණින් බලව, ගලී ගමනින් දුක හටගැනේ නම් එය දුරු කරව, මේ අත් බැවිහි දී මැ දුක් කෙලවර කරව'යි මට අණ කෙලෙහි.
1122. එම්බා විත්තය, පෙර තෝ '(සකකුයන්) අතින්‍ය යැ යි ද (උදයමාස පිළිහ හෙයින්) දුකැ යි ද (අසාරාදි බැවින්) ගුණ යැ යි ද අනාත්ව යැ යි ද අස යැ යි ද භිංසක යැ යි ද තුවණින් විදහිත කරව (අටලොස්) මනොපච්චාරයන් සිතින් චලකව'යි මට අණ කෙලෙහි.
1123. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි පෙර "තෝ මුඛු වැ වීරුප වැ හික්කු-සමුහයා අතුරෙහි කඛල් ගත් අත් ඇති වැ ('කඛල්ගත් අත් ඇති වැ සිභා ඇවිදව ගන) අතිශාපයට පැමිණියෙහි මහර්ම වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ වචනයෙහි නිසුකත වව යි මට අණ කෙලෙහි.
1124. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි පෙර "තෝ සුසංවාත වැ විටි අතුරෙහි සරමින් පැහැදිලි පුරපසලොස්වක් ද සද මෙන් කුලයන්-හිදු පස්කම්හිදු නො ඇලුණු සිත් ඇතියෙක් වව යි මට අණ කෙලෙහි.
1125. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි පෙර 'තෝ ගැමි කල්හි බුතාභිගෙහි ඇලුණෙහි ආරණ්‍යක වන්නැ යි පිණ්ඩපාභික වන්නැ යි සමයාතික වන්නැ යි පාංශුකුලික වන්නැ යි නෙසල්ක වන්නැ යි මට අණ කෙලෙහි.

1126. රොපෙනි¹ රුක්ඛානි යථා ඵලෙසි
මුලෙ තරුං ඡෙත්තු තමෙව ඉච්ඡිසි
තප්පමං විත්තමිදං² කරොසි
යං මං අනිච්චති ඵලෙ නිසුඤ්ඤි.
1127. අරුප දුරභිගම ඵකචාරි
න හෙ කරිස්සං වචිහං ඉදුනිහං
දුක්ඛා හි කාමා කප්පකා මහබ්බහං
නිබ්බානමෙව්භිමහො චරිස්සං.
1128. නාහං අලකඛ්‍යා අභිරික්ඛතාය³ වා
න විත්තහෙතු න ඵ දුරකතනනා
අඤ්චහෙතු ඵ අහං න නික්ඛමිං
කතො ඵ හෙ විත්ත පරිස්සාවෝ මයා.
1129. අපච්ඡිත්තා සප්පරිසෙහි වණ්ණේතා
මක්ඛපභානං වූපහමෝ දුබ්බස්ස⁴
ඉතිස්සු මං විත්ත තදු නිසුඤ්ඤි
ඉදුති තිං ගච්ඡිසි පුබ්බවිණ්ණං.
1130. තණ්හා අච්ඡා⁵ ඵ පියාපපියඤ්ඤා⁶
සුභානි රූපානි සුඛා ඵ වෙදනා
මනාපියා කාමඉණ්ණා ඵ චිත්තා
විතොන අහං අච්ඡිත්තුං⁷ න උස්සහෙ.
1131. සබ්බස්ස හෙ විත්ත වචෝ කතං මයා
බහුසු ජාතීසු න මෙසි කොපිතො
අජ්ඣාතතසමභාවෝ කතඤ්ඤාතාය හෙ
දුක්ඛෙ විරං සංසරිතං තයා කතො.
1132. තිඤ්ඤාච නො විත්ත කරොසි බ්‍රාහ්මණො
තිං බතතියො⁸ රාජදුසි කරොසි
වෙස්සා ඵ සුඤ්ඤා ඵ හවාම ඵකදු
දෙවතතනං වා'පි තවෙව වාහසා.
1133. තවෙ'ව හෙතු අසුරා හවාමිසෙ
තිංමුලකං තෙරසිකා හවාමසෙ
අරො තිරච්ඡානගතා'පි ඵකදු
පෙතගතනං වා'පි තවෙ'ව වාහසා.
1134. නනු⁹ දුබ්භිස්සසි මං පුතප්පනං
මුත්තං මුත්තං වාරණීකං'ව දස්සයං¹⁰
උම්මතතකෙතෙව මයා පලොභසි
කිඤ්ඤා'පි හෙ විත්ත විරාගිතං මයා.
1135. ඉදං පුරෙ විත්තමචාරි වාරිකං
යෙනිච්ඡිකං යථාකාමං යථාසුඛං
තදඤ්ඤා තිග්ගහෙස්සාමි¹¹ යොනිසො
හත්තිපභින්නං¹² විය අබ්බුසග්ගහො.

1. රොපෙනි - PTS. 2. විත්ත ඉදං - PTS. 3. අභිරික්ඛතාය - PTS

4. දුබ්බස්ස - PTS. 5. තණ්හා අච්ඡා - PTS. 6. පියාපියං ව - PTS.

7. අච්ඡිත්තුං - ස්‍යා. 8. බතතියා - PTS.

9. න නුභ - ස්‍යා, PTS. 10. වාරු කංච දස්සයං - PTS. වාරණීකං ව දස්සයං - ස්‍යා

11. තිග්ගහිස්සාමි - ස්‍යා 12. හත්ති පභින්නං - ස්‍යා.

1126. එම්බා විතතය, තෝ මා අනිත්‍ය වූ චලත්සංසාරයෙහි යොදව-
නෙහි ද ඒ තෝ එල කැමැත්තකු වාක්‍ෂයන් වවා ඒ වාක්‍ෂ මුල ලා
සිදින්නට කැමැතියකු සේ මෙය කෙරෙහි.
1127. එම්බා රු නැත්තව, දුරභිගමය, එකලා තැනැත්තව, මින් මතු මඟ
තාගේ වචනය නො කරන්නෙමි යම් ගෙගකින් කාමයෝ (අතීත-
යෙහි) දුක් වූවාහු ද, (අනාගතයෙහි) කටුකඵල ඇත්තාහු ද මහත්
හය ඇත්තාහු ද එහෙයින් මම නිවනට මැ මුහුණ ලා හැසිරෙන්නෙමි.
1128. එම්බා විතතය, මම අභාග්‍ය හෙයින් හෝ නිලීජ්ඣ බැවින් හෝ
(වපල) සිතට වහල් වූ හෝ රාජද්‍රෝහී බැවින් හෝ දිවි රැකගන්නා
හෙයින් හෝ ගිහිගෙන් නික්මුණෙමි නො වෙමි. මා විසින් තට 'තා
වගයෙහි නො සිටුවා බවට ප්‍රතිඥා කරනලදි.
1129. එම්බා විතතය, තෝ එකල්හි "අලොච්ඡ බව සත්පුරුෂයන්
විසින් වර්ණිත යැ යි, ගුණමකු බව ප්‍රතිඥා කිරීම දුඃඛයා ගේ
ව්‍යුපගම යැ'යි (එහෙයින් එගුණයන්හි පිහිටිය යුතු යැ යි) මට අණ
කෙලෙහි ය. දැන් තෝ පෙර පුරුදු දූගට යන්නෙහි.
1130. තෘෂණාව ද අවිදුාව ද ප්‍රියාප්‍රියයෝ ද ගුහරාපයෝ ද සුඛ-
වේදනාව ද මහ වඛන කාමගුණයෝ ද (මා විසින්) වමරා දමන
ලදහ, වමාල ද යළි ගිලින්නට මම උත්සාහ නො කරමි.
1131. එම්බා විතතය, සියලු (හව,යොනි,ගති,විඤ්ඤාසංචිත යන) තැන්හි
මා විසින් තා ගේ වචනය කරනලද යැ, නොයෙක් ජාතීන්හි දී මා
විසින් තෝ කෝප නො කරන ලද්දෙහි යැ. අධ්‍යාත්මයෙහි (සත්‍යාන-
යෙහි) සමභව වූද තා කලගුණ නො දන්නා බැවින් තා විසින්
නිපදවනලද (සසර) දුක්හි මා දිගුකලක් සැරිසැරූ බව යැ.
1132. එම්බා විතතය, තෝ මැ අපට උපකාර වෙහි, තෝ මැ මූභග්‍ය
වෙහි, තෝ මැ ඝෘත්‍රිය වෙහි, තෝ මැ රජ වෙහි, තා මැ හේතු
කොට ගෙන අපි ඇතැම් කලෙකැ වෛශ්‍යන් ශුද්ධ වම්හ. දිව්‍ය-
භාවය ද ාබම්හ.
1133. තා මැ හේතුකොට ගෙන අසුර වම්හ, තා මැ මුල් කොට ගෙන
නිරිසත් වම්හ, තවද ඇතැම් කලෙකැ තා මැ මුල් කොට ගෙන
නිරිසත්ගත ද වම්හ, තා ගේ මැ කාරණභාවයෙන් ප්‍රෙතභාවය ද
ලබම්හ.
1134. එම්බා විතතය, එක්වත් වරණවිත්‍ර (පෙතිකඩ) දක්වන්නකු
සෙයින් තෝ මට පුනපුනා ද්‍රෝහ වන්නෙහි නො වේ ද, උමතුචකු
හා සෙයින් මා හා කෙළිමින් මා පොළොඹන් නෙහි නො වේ ද?
එම්බා විතතය, තට මා කල වරද කිම.
1135. පෙර මේ සිත කැමැති අයුරින් කැමැති තැනෙකැ සුවයේ සැරි-
සැරි යැ, අද මම ඒ සිත අකුශ්ලක් ගන්නෙක් මතැනකු සෙයින්
යොනියො මනසිකාරයෙන් නිගන්නෙමි.

1136. සත්ථ, ච මෙ ලොකමිමං අධිධානි
අතිච්චතො අදබ්බතො අසාරතො,
පක්ඛන්දු මං විතත ජ්ඣානා සංගහො
තාමෙති ඔසා මහතා,¹ සුදුත්තරා.
1137. හ තෙ ඉදං විතත යථා පුරාණකං
තාහං අලං භුක්ඛාමිති නිව්තනිතුං,
මහෙසිනො පබ්බජිතොවති සංගහො
හ මාදිසා නොනති විතාසධාරිනො.
1138. නාහා සමුද්දා සරිතා වසුකිරා
දිසා වතස්සො විදිසා අධො දිවා,²
සබ්බෙ අතිච්චා තිහවා උපද්දතා
කුතිං ගතො විතත සුඛං රමිස්සයි.
1139. ධිතිපාරං³ කිං මම්චිතත කායිසි
හ තෙ අලං විතත වසානුවතතකො,
හ ජාතු හස්තං උගතොමුඛං⁴ ජුපෙ
ධිරඤ්ඤා පුරං නව සොතකන්දුතිං⁵
1140. වරාහථණෙය්‍ය විශාලාසෙවිතො
පබ්බාරකුටෙ පකතෙ'ව සුන්දරෙ,
නවමුත්තා පාටුසසිත්තකානතො
තතිං ගුහාගෙහගතො රමිස්සයි.
1141. සුනීලගීවා සුසිඛා සුපෙටුණ්,
සුචිත්තපත්තවජ්ඣනා විහබ්බමා,
සුමඤ්ඤ්ඤොසාසතිතාතිගජ්ඣො
තෙ තං රමිස්සනති⁶ වනවති ක්කිසිතං.
1142. චුට්ඨවති දෙවෙ චතුරබ්බලො තිණො
සංසුප්ඵිතෙ මෙසතිහවති කානතො,
නගනතරෙ විට්ඨසමො සසිස්සං
තං මෙ මුදු හෙතිති තුලසනතිහං.
1143. තථා භු කස්සාමි' යථා'පි ඉස්සරො
යං ලබ්බති තෙන'පි නොභු මෙ අලං,
හ තාහං කස්සාමි' යථා අතඤ්ඤො
බ්බාරහස්සං'ව යථා සුමද්දිතං.
1144. තථා භු කස්සාමි යථා'පි ඉස්සරො
යං ලබ්බති තෙන'පි නොභු මෙ අලං,
විජිගෙහ තං මස්ස වසානසිස්සං
ගජං'ව මිත්තං කුසලබ්බසස්සො.

1. මහතො - ස්‍යා, PTS 2. දිසා - ස්‍යා, PTS 3. ධි ධි පරා - PTS
4. දුගතො - PTS 5. නව සොතකන්දුති - ස්‍යා, PTS 6. රමිස්සනති - සිමු. 1, 2
7. කාරිස්සාමි - ස්‍යා 8. තං තං කාරිස්සාමි - ස්‍යා, PTS.

1136. මා ගේ ශාය්‍යාන් වහන්සේ ද මේ (සකකි) ලෝකය අනිත්‍ය වශයෙන් අභිථිත වශයෙන් අසාර වශයෙන් අභිභ්‍යාස කළහ. එම්බ, විතතය, (තෝ) මා බුදුසසුන්හි පිවිසව, තරණයට අභියසින් දුගෙර වූ මහත් වූ භික්‍ෂයෙක් තරවාලව (එතෙර කරව).
1137. එම්බ, විතතය, මේ අනවභාව (ශාභ) ය. පැරැණි අනවභාව (ශාභ)ය සෙයින් තා සතු නො වෙයි, මා තාගේ වශයෙහි නවත්නට නො මැහැව්, මම මහර්මිහුගේ සසුන්හි පැවිදි වීම, වා වැන්නෝ විනාශධාරිත්‍ර නො වෙත් (එකාන්තයෙන් ප්‍රමණ මැ වෙත්.)
1138. පථිතයෝ යැ සමුද්‍රයෝ යැ නදීහු යැ පෘථිවිය යැ වතුර්දියා යැ අනුදියා යැ (උදක සකාරකවාසුකකකිය තෙක්) අධොභාග යැ දෙවලොකයෝ යැ යන සියල්ල අනිත්‍යයෝ යැ, භවත්‍රය (කෙලෙසුන් විසින්) උපද්‍රැව යි. එම්බ, විතතය, කොහි භික්‍ෂෙහි සුවගේ රමණය කරන්නෙහි ද?
1139. එම්බ, විතතය, ධේධග්‍යීය පිහිට කොට ඇති මට තෝ කුමක් කරන්නෙහි ද, විතතය, (මම) තාගේ වශයෙහි පවත්නෙමි නො වෙමි, දෙපස මුව ඇති සම්පිහිවාසක් කිසිකලෙකක් නො පහසන්නේ යැ. අශුවසෙත් පිරුණා වූ ශ්‍රෝතස් නවසකින් අශුව වැහිරෙන්නා වූ කයට තීන්දු වේවා!
1140. එම්බ, විතතය, තෝ වහාහි මල්සුරන් හා 'එණි' මුවන් විසින් පිවිස ගෙවුනා ලද ප්‍රාග්භාරයන් හා ගිරිකුළු ඇති, පියොවින් මැ සුදුර වූ භූමිභාග ඇති, අළුත් වැසි දියෙන් තෙත් වූ ඒ වහයෙහි ගුහා නැමැති ගෙට පැමිණියෙහි (භාවනා රතියෙන්) රමණය කරව.
1141. (එම්බ, විතතය), සුනිල්ගෙල ඇත්තා වූ මහාසිථ ඇත්තා වූ මහා පිල්බර ඇත්තා වූ විසිතුරු පියාපත් සෙවෙණි ඇත්තා වූ පක්‍ෂි වූ මේඝගජ්ඣා සෙතුවෙත් මිහිරිහඬින් තාද කරනසුලු වූ ඒ මසුරයෝ වනසෙහි ධ්‍යාන කරනසුලු වූ තා සිත් අලවන්නාහ.
1142. වැසි ටට කල්හි, සිව් අඟුල් තණ ඇති කල්හි, වැසිවලා බදු වූ වනය මොහවට පිපිහිය කල්හි, පථිත අතුරෙහි රුක් බදු වා හෝනෙමි, ඒ තණ පසතුරුණ අළුත් යහනක් සෙයින් මට මොළොක් වන්නේ යි.
1143. (එම්බ, විතතය) ඊශ්වර පුරුෂයෙක් (බැලයකු) යම්ගේ නම් මම එගේ තා වසන කරන්නෙමි, (සිසුපභයෙන්) යම්තමක් හෝ ලැබේ නම් ඉතිදු මට පමණ වේවා! (භාවනායෙහි) නො මැලියෙක් යම්ගේ නම් මම එගේ තා මොහොවට මඩනාලද බලල්සම්පිහිවාසක් සෙයින් (කම්ඝම) නො කරන්නෙමි ද?
1144. (එම්බ, විතතය) ඊශ්වර පුරුෂයෙක් (බැලයකු) යම්ගේ නම් මම එගේ තා වසන කරන්නෙමි, (සිසුපභයෙහි) යම්තමක් හෝ ලැබේ නම් ඉතිදු මට පමණ වේවා, දක්‍ෂ වූ ඇතරුවෙක් මනාතකු සෙයින් (මම) විශ්වයෙන් තා මා ගේ වශයට පමුණුවන්නෙමි.

1145. තයා සුදනෙතන අවට්ඨිතෙන¹ හි
හතෙත යොග්ගාචරිතො²ව උජ්ජුතා,
පභොමි මග්ගං පටිපජ්ජතුං සිවං
චිත්තානුරක්ඛිති සදා නිසෙවිතං.
1146. ආරම්භණෙ තං බලසා නිබ්බන්ධං²
නාගං³ව එමගමිති දළහාය රජ්ජුතා,
තං මෙ සුගුතතං සතියා සුභාවිතං
අනිසයිතං සබ්බභවෙසු හෙතිසි.
1147. පඤ්ඤාය ඡෙත්තිවිපථානුසාරිනං
යොගෙන නිග්ගායා පථෙ නිවෙසිය,
දිස්සා සමුදයං විහවං ච සමභවං
දායාදකො හෙතිසි අග්ගවාදිනො
1148. චතුබ්බිපල්ලාසවසං අභිට්ඨිතං
ගාමණ්ඩලං³ව පරිනෙසි චිත්ත මං,
නුන⁴ සඤ්ඤාජනබ්බන්ධවජ්ජං
සංඝෙවිසෙ කාරුණිකං මහාමුතීං.
1149. මිගො යථා සෙරි සුවිත්තකානතෙන
රමමං ගිරිං පාටුසඅබ්ගමාලිනිං,⁴
අනාකුලෙ තත්ථ නගෙ රමිස්සං⁵
අසංසයං විත්ත පරාභවිස්සයි
1150. යෙ තුග්ග ජ්ඤෙත වසෙන වත්තිනො
නරා ච නාරි ච අනුභොගති සං සුබං,
අවිදුසු මාරවසානුවත්තිනො
භවාහිතජ්ඣි තච චිත්ත සාවකා⁶ති.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා තාලපුටො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා¹ති.

තාලපුටකේරගාථා.

තසසුද්දනං:

පඤ්ඤාසනි නිපාතමිති එකො තාලපුටො සුමි
ගාථායො තත්ථ පඤ්ඤාස පුන පඤ්ඤා ව උත්තරිතති.

පඤ්ඤාසනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. අවට්ඨිතෙන - ස්‍යා. 2. නිබ්බන්ධං - ස්‍යා 3. තනු - ස්‍යා, PTS.

4. පාලිසි අබ්ගමාලිනිං - ස්‍යා, PTS. 5. රමිස්සං - ස්‍යා, PTS. 6. සෙවිතා - PTS

1145. (එම්බා විත්තය) මොනොවට දැමුණා වූ (සමායිත බැවින්) සිටියා වූ තා කරණ කොටගෙන සෘජු ගති ඇති අභ්‍යාජාතීයයකු කරණකොට ගෙන අස්දම්සැරියකු සෙසින් මම විත්තානුරක්ඛිත් විසින් හැම කල්හි සෙටුනාලද කෝමමාර්ගයට පැමිණෙන්නට සමත්මි.
1146. එම්බා විත්තය, දැඩි රැහැනින් ටැබෙකැ බදනාලද ඇතකු සෙසින් හාවනා බලයෙන් මම තා අරමුණෙහි බඳින්නෙමි. මා විසින් සිහියෙන් මොනොවට රක්තාලද්ද වූ (හාවනායෙන්) මොනොවට වඛනාලද්ද වූ ඒ තෝ සියලු භවයන්හි අනිශ්ක්‍රිත වන්නෙහි.
1147. හො මහ ගත්තා වූ ඉදුරන් (පටිසංඛාත) ප්‍රඥයෙන් සිදු යොග (විදගීනා හාවනා) යෙන් නිග්‍රහ (දම්නග) කොට මාගී (විදගීනාවිටි) යෙහි පිවිසවා (ආයතනයන්ගේ) සමුදය ද විභවය ද සමභවය ද (මාගීප්‍රඥයෙන්) දැකූ අග්‍රවාදීන් (සම්බුද්ධන්)ගේ ඖරස පුත්‍ර වන්නෙහි.
1148. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි චතුර්විධ විපක්‍ෂාසයන්ගේ වශයෙහි සිටි මා ගම්දරුවකු සෙසින් (රිසියේ) ඔබ මොබ අදහෙහි යැ (එහෙත්) සංයොජනබක්ඛනයෙන් සිදුනා වූ කාරුණික වූ මහමුනිත්‍ර (සම්බුද්ධන්) එකත්තෙන් මොනොවට සෙටුනෙහි.
1149. එම්බා විත්තය, මම (වෘක්‍ෂලතාදියෙන්) විසිතුරු වූ වනයෙහි සෙවෙරි මාගයෙක් යම්සේ ඇලේ නම් එසේ මැ වැසි කල්හි වලාපෙල ඇති සිත්කලු වූ පථිතයක් ලැබූ තිරවුල් (විවික්ක) වූ ඒ පථිතයෙහි සිත් අලවන්නෙමි, තෝ නිසැක වැ පරදහෙහි.
1150. එම්බා විත්තය, තොපගේ ජන්මයෙහි ද වශයෙහි ද සිටුනා වූ යම් හරතාරි කෙනෙක් යම් ගේහනිශ්ක්‍රිතසුඛයක් අනුභව කරන්නාහු නම් නුවණ මඳ වූ ද මරහුගේ වශයෙහි පවත්නාසුලු වූ ද භවය මැ කැමති වනසුලු වූ ද ඔහු තාගේ ශ්‍රාවකයෝ යි (මම එබඳු නො වෙමි සේ යි).

මෙසේ ආයුෂමත් 'තාලපුට' ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

තාලපුට ස්ථවිරගාථා යි.

උද්දනස:

පහත් වැහි නිපාතයෙහි යොගන වූ එක් මැ 'තාලපුට' ස්ථවිරයන් වහන්සේ යැ එහි ගාථාවෝ පහක් වැහි පනසෙකි. (පස්පනසෙකි).

පඤ්ඤාසනිපාතය නිමි.

60. සට්ඨනිපාතො.

60. 1. 1

1151. අරඤ්ඤකා පිණ්ඩපාතීකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
දුලෙච්ඡි මච්චුනො සෙතං අජකිත්තං සුසමාසිතා.
1152. අරඤ්ඤකා පිණ්ඩපාතීකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
බ්බතාම¹ මච්චුනො සෙතං නලාගාරො'ව කුඤ්ඤරො.
1153. රුක්ඛමුලීකා සාතනීකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
දුලෙච්ඡි මච්චුනො සෙතං අජකිත්තං සුසමාසිතා.
1154. රුක්ඛමුලීකා සාතනීකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
බ්බතාම මච්චුනො සෙතං නලාගාරො'ව කුඤ්ඤරො.
1155. අට්ඨකඛිකාලකුටිකො² මංඝනහාරුපිබ්බිතො,³
ඕරජ්ඣ පුරෙ දුග්ගකෙඛි පරගතො මමායතො,
1156. ගුප්තසොත තචොතඤ්ඤා උරගණි⁴ පිසාචිනී,
නව සොතානි තෙ කායෙ යාති සඤ්ඤාති සබ්බදා.
1157. නව සරීරං නවසොතං දුග්ගකිකරං පරිබඛං,⁵
තික්ඛු පරිවජ්ජයතෙ තං මිලුගඤ්ඤා⁶ යථා සුචිකාමො.
1158. එවං චෙ තං ජනො ජඤ්ඤා යථා ජානාමි තං අහං,
අරකා පරිවජ්ජයා ගුප්තානං'ව පාටුතො.
1159. එවමෙතං මහාචර යථා සමිණි හාසයි,
එතථ චෙකෙ විසිදන්ති පඛකමිති'ව ජරග්ගවො.
1160. අකාසමති හලිද්දියා යො මඤ්ඤාථ රජෙතවෙ,
අඤ්ඤාන වා'පි රභෙගන විසාතුදයමෙව තං.
1161. තදුකාසසමං විතතං අජකිත්තං සුසමාසිතං,
මා පාපවිතො අහති' අග්ගිබ්බිකං'ව පකම්මා.

1. බ්බතාම - සා 2. අට්ඨකඛිකාලකුටිකො - සිමු 1, 2

3. මංඝනහාරුපිබ්බිතො - සා, PTS මංඝනහාරුපිබ්බිතො - ප

4. උරගණි - සිමු 1, 2, ප 5 දුග්ගකිකං පරිවජ්ජයා - සා,
දුග්ගකං කප්පිකං - PTS 6. මිලුගං - PTS

7. අහරී - PTS. අහති - ප

60 සට්ඨනිපාතය

60. 1. 1

1151. (අපි) ආරණ්‍යක වෑ පිණ්ඩපාතික වෑ පිඬුසිහිමෙන් පාත්‍රයට පෑමිණි අහරෙහි තුටු වෑ (ගොවර) අධ්‍යාත්මයෙහි මෑතෑවින් සමාහිත වෑ මරහෙක් සේනාව සුත් කරමිහ.
1152. (අපි) ආරණ්‍යක වෑ පිණ්ඩපාතික වෑ පිඬුසිහිමෙන් පාත්‍රයට පෑමිණි අහරෙහි තුටු වෑ ඇත්රදෙක් නලාගාරයක් (බටගෙයක්) හෙයින් මරහෙක් සලවමිහ.
1153. (අපි) වාක්‍ෂ මූලික වෑ (භාවනායෙහි) සාතන්‍යකාරී (නිරතුරු යෙදුණක් වෑ) සිහා ලද අහරෙහි තුටු වෑ (ගොවර) අධ්‍යාත්මයෙහි මෑතෑවින් සමාහිත වෑ මරහෙක් සුත් කරමිහ.
1154. (අපි) වාක්‍ෂමූලික වෑ (භාවනායෙහි) සාතන්‍යකාරී (නිරතුරු යෙදුණක්) වෑ සිහා ලද අහරෙහි තුටු වෑ ඇත්රදෙක් නලාගාරයක් හෙයින් මරහෙක් සලවමිහ.
1155. එම්බා ඇටසැකිලිමුවා කිලියක් ඇත්තිය, මසින් හා නහර වැලින් හිටුණිය (මෑසුණිය), අසුචියෙන් පිරුණිය, දුගඳ වහන්තිය, තීට තිත්ද වේවා! මෙරමා අයත් සිරුරෙහි හෝ මමායන කරහෙහි.
1156. එම්බා පුප්පිහිවාව (ගුප්තස්ත්‍රාව), සමින් වෑසුණිය, ලගඬු (උරයෙහි නැගුණු ගඬු ඇති) පිසස්තිය, ගම් (වුණුමුව) කෙහෙක් හැම කල්හි (අගුච්ඡ) වගුරත් නම් තිණේ සිරුරෙහි ඒ වුණුමුවයෝ නව දෙනෙකි.
1157. තිණේ සිරුර වණ්ණුව නවයක් ඇතියේ යෑ, දුගඳකර යෑ, පරිබකු (මනා පිළිවෙතට බාවක)යෙකි, පිරිසුදු බව කෑමෑත්තකු හෙයින් මහණ තෙම ඒ පුප් (අගුච්ඡ) වල දුරු කෙරේ.
1158. මම යමයේ ඒ අගුච්ඡිපිණ්ඩය දැනීම ද ජන තෙමේ එය එපරිද්දෙන් දැනී නම් වෑසි කල්හි අමේධ්‍යසථානයක් හෙයින් දුරින් දුරු කරන්නේ යි.
1159. සුමණයන් වහන්ස, තෙපි යමයේ වදුරටු නම් මහාවීරය, එය එයේ යෑ, එතෙකුදුවත් මබෙහි ජරද්ගවයකු හෙයින් ඇතෑමෙක් මෙහි ගැලෙන් ලතින්).
1160. යමෙක් කසටින් හෝ අත්රදෙනෙකින් හෝ අහස රදන්නට සිටින්නේ නම් ඒ වනාහි වෙහෙස පාල කරන්නක් මෑ වේ.
1161. (මා හේ) ඒ සිත අකාශය වැන්නෑ, අධ්‍යාත්මයෙහි මෑතෑවින් සමාහිත යෑ, එම්බා ලමු (නිහින) සිත් ඇත්තිය, හිනිකඳක් (ගටනා) පලහකු හෙයින් (මා) හගමක් ගටව (නොගට).

1162. පසං විත්තකතං නිමමං අරුකායං සමුස්සිතං,
අංතුරං බහුසංකප්පං යස්ස නන්ති ධූවං සීති.
1163. පසං විත්තකතං රූපං මණ්ඩනං කුණ්ඩලෙන ව,
අට්ඨං තවෙන ඔනද්ධං සහ වජ්ඣති සොහති.
1164. අලත්තකකතා පාදා මුඛං චුණ්ණකමකන්තං,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
1165. අට්ඨපාදකතා කෙසා නෙත්තා අඤ්ඤානිමකන්තං,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
1166. අඤ්ඤානිව නවා විත්තා පුඤ්ඤායො අලංකිතො,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
1167. ඔදති මගවො පාසං නාසදා වාගුරං මිගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි කන්දන්තෙ මගබ්බකිකෙ.
1168. ජිනො පාසො මගවස්ස නාසදා වාගුරං මිගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි සොචන්තෙ මගපුද්දකෙ.
1169. තදාසි යං භිංසනකං තදාසි ලොමහංසනං,
අනෙකාභාරසමපන්නෙ සාරිපුත්තමති නිබ්බුතෙ.
1170. අනිච්චා වත සංඛාරා උප්පාදවයධම්මනො,
උප්පජ්ඣා නිරුජ්ඣන්ති තෙසං චූපසමො සුඛො.
1171. සුමුමං තෙ පටිවිජ්ඣන්ති¹ වාලංගං උසුනා යථා,
යෙ පඤ්චකකුඤ්ඤො පස්සන්ති පරතො හො ව අත්තනො.
1172. යෙ ව පස්සන්ති සංඛාරෙ පරතො නො ව අත්තනො,
පච්චඛ්‍යාබ්බිසු නිපුණං වාලංගං උසුනා යථා.
1173. සත්තිතා විය ඔමධෙඨා ඛයාමානො'ව මන්තෙ
කාමරාගප්පහානාය සතො භික්ඛු පබ්බජේ.
1174. සත්තිතා විය ඔමධෙඨා ඛයාමානො'ව මන්තෙ
භවරාගප්පහානාය සතො භික්ඛු පටිබ්බජේ.
1175. වොදිනො භාවතභෙත්තෙ සරීරන්තිමධාරිනා
මිහාරමාභූපාසාදං පාදඛුදෙඨන කම්පස්සිං.

1 සුමුමං.පටිවිජ්ඣන්ති - PTS

1162. යමක්තූගේ බ්‍රුවහාවයක් හෝ සපිතිහාවයක් හෝ නැත් ද, වණ වූ ඇටසැකිල්ල විසින් ඔහවනලද්ද වූ ගිලන් වූ නොගෙක් අසුරින් සංකලානග කටයුතු වූ විසිතුරු කරනලද්ද වූ ඒ සිරුර බලව.
1163. යමින් වෙලනලද (තුන්සියක්) ඇට ඇති, මිණියෙනුදු කොඩොලිනුදු විසිතුරු කරනලද රූපය බලව (ඒ) වසා සහිත වූ මෑ හොබෙන් යි.
1164. ලහරසින් රදනාලද පාදයෝ, සුවදසුනු අලෙව්දත් මුව, බාලයාගේ සමමාගයට නිස්සා පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නිසි නො වෙයි.
1165. අභටපාදකානකේශයෝ (කියමුවැල්) ද අදුන් ඇඳි නෙත්‍රයෝ ද බාලජනයාගේ මොහයට පමණි, පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නො ද පමණි.
1166. සිතිගම් කළ අළුත් අදුන් කොපුවක් සෙසින් සරසනලද කුණු-කය බාලයාගේ මොහයට පමණි, පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නො ද පමණි.
1167. මුවවැදි තෙම මලපුඬුව දමාලී යෑ, මුවා වරදුල නො පැහැසි (නො ගැටී) යෑ, මුවවැද්ද හඩද්දි (ඇපි) ගොදුරු කෑ යම්හ.
1168. මුවවැද්දගේ මලපුඬුව සිදුකේ යෑ, මුවා වරදුල නො පැහැසි යෑ, මුවවැදි සොවිද්දි (ඇපි) ගොදුරු කෑ යම්හ
1169. (ගිලාදි) නොගෙක් ආකාරවරයෙන් පරිපුණී වූ සැරිසුන් තෙරුන් පිරිනිවි කල්හි යම් (සෙනහඩ ඇදි) බිහිසුණු අරමුණක් වී නම් එකල්හි ලොමුදහගැන්ම වී,
1170. අහෝ! සංසකාරයෝ අනිත්‍යයෝ යෑ. ඇතිවීම හා නැතිවීම සභාව කොට ඇත්තෝ යෑ, ඉපැදූ නිරුඳා වෙති, ඔවුන්ගේ සන්තිදීම සුව යි.
1171. යම් කෙනෙක් පඤ්චකකකිය අනාතම විසින් දකිත් නම් ඔහු (අදුරෙහි විදුලිය එලියෙන්) සරයෙන් වලග විදුනා සේ සිසුම් අරුත් පිළිවිදිත් (විනිවිද දකිත්). ආතම විසින් දක්නාහු නො ද පිළිවිදිත්.
1172. තවද යම් කෙනෙක් සංසකාරයන් අනාතම විසින් දකිත් නම් ඔහු සරයෙන් වලග සේ නිපුණ වෑ සිසුම් අරුත් පිළිවිදියහ. ආතම විසින් දක්නාහු නො ද පිළිවිදියහ
1173. මහණ තෙම සැතින් විදුනාලද්දකු සෙසින් හිස ගිනිගන්වකු සෙසින් කාමරාග ප්‍රභාණය පිණිස සිහි ඇති වෑ වෙසෙන්නේ යි.
1174. මහණ තෙම සැතින් විදුනාලද්දකු සෙසින් හිස ගිනිගන්වකු සෙසින් හවරාග ප්‍රභාණය පිණිස සිහි ඇති වෑ වෙසෙන්නේ යි.
1175. වඩනාලද සිත් ඇති පෑසිම් සිරුරු (අන්තිම දෙහය) දරන්නහු (ශාක්‍යාන් වහන්සේ) විසින් වූදිතයෙම් පයා මහපටාභිල්ලෙන් මුවරමාපාය සැලීම.

1176. නසිදං ජිවිලමාරබ්බ නසිදං අපෙපන ථාමසා,
නිබ්බානමගිගන්තබ්බං සබ්බගත්ථමොචනං.
1177. අයං ච දහරො හිකඛු අයමුත්තමපොරිසො,
ධාරෙති¹ අන්තිමං ඥෙහං ජෙනා² මාරං සවාහිතිං³
1178. විවරමනුපතනති විජ්ජතා වෙහාරස්ස ච පණ්ඩවස්ස ච,
නගවිවරගතො'ව⁴ ක්කායති පුත්තො අප්පට්ඨස්ස තාදිනො.
1179. උපසන්නො උපරතො පන්තසෙතොසනො මුහි,
දායාදො බුද්ධසෙට්ඨස්ස බුහමුතො අභිවජ්ඣතො
1180. උපසන්නං උපරතං පන්තසෙතොසනං මුහිං,
දායාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස වජු බුහමණ්ණ කස්සපං
1181. යො ච ජාතිසතං ගච්ඡේ සබ්බා බුහමණ්ණජාතියො,
සොභිතො⁵ වෙදසම්පන්නො මනුස්සෙසු පුතප්පුතං.
1182. අජ්ඣායකො'පි චෙ අස්ස තිණ්ණං වෙදන පාරගු,
ඵතස්ස වජුනායෙනං⁶ කලං නාගස්සි සොළසිං.
1183. යො සො අට්ඨවිමොක්ඛාති පුරෙහත්තං අථස්සයි⁷,
අනුලොමං පටිලොමං තතො පිණ්ඩාය ගච්ඡති.
1184. තාදිසං හිකඛුං මා හති මාත්තාතං බණ්ණි බුහමණ්ණ,
අභිප්පසාදෙහි මනං අරහත්තමහි තාදිනො
බ්බං පඤ්ඤාලිකො වජු මා තෙ විජට්ඨ මත්තං.
1185. නෙසො⁸ පස්සති සද්ධම්මං සංසාරෙන පුරක්ඛනො,
අධොගමං⁹ ජම්බපථං කුම්මග්ගමනුඛාවති.¹⁰
1186. කිම්'ව මිළහසලලිකො¹¹ සබ්බාරෙ අභිමුච්ඡිතො
පගාළොහා ලාගගක්ඛාරෙ නුච්ඡේ ගච්ඡති පොඨිලො.¹²
1187. ඉමං ච පස්ස අයත්තං සාරිපුත්තං සුදස්සනං,
විමුත්තං උභතොභාගෙ අජ්ඣත්තං සුසමා හිතං.
1188. විසල්ලං බිණ්ණසංගොගං තෙවිජ්ජං මච්චුභාසිතං,
දක්ඛිණෙය්‍යං මනුස්සානං පුඤ්ඤකෙතවතං අනුත්තරං.

1. ධාරෙපි - සිමු. 1, 2. 2. ජෙනා - සිමු. 1, 2. 3. සවාහනං - සිමු. 1, 2.

4. නගවිවරගතො - සා. PTS 5. සොභිතො - සිමු. 1.

6. වජුනායෙනං - සිමු. 1, 2 සා. PTS 7. පුරෙහත්තමපස්සයි - සිමු. 1, 2.

8. නෙසො - PTS 9. අභිමුක්ඛං - සා. PTS 10. කුම්මග්ගමනුඛාවති - PTS

11. මිළහසලලිකො - සා. 12. පොඨිලො - PTS.

1176. සියලු ග්‍රන්ථයන් වෙසෙසින් මුදනසුලු වූ මේ තිවන වූකලී ලිහිල් වෑ වැර කොට සාක්ෂාත් කටයුත්තේ නො වෙයි, මද වැරෙහුදු සාක්ෂාත් කටයුත්තේ නො වේ.
1177. මේ උත්තම පුරුෂවූ මේ ('වෙද' නම් වූ) තරුණ මහණ තෙමේත් සෙත් සහිත මරහු දිනා අනතිමදෙහෙය දරයි.
1178. 'වෙහාර' පථිතයටත් 'පාණඩව' පථිතයටත් අතර වූ විවරය ලක්ෂ්‍ය කොට විදුලිය වැටෙයි, අප්‍රතිම (අහම්) වූ තෘදිහුගේ පුත්‍ර තෙම පථිත විවරගත වෑ ධ්‍යාන කෙරේ.
1179. උපශාන්ත වූ පථිකමින් වෙන් වූ ප්‍රාන්තස්ථානසහ ඇති මුනි වූ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ ඖරසපුත්‍ර තෙම බබහු විසින් අභි- වෘද්ධතා කරනලද්දේ යි.
1180. බමුණ, තෝ උපශාන්ත වූ උපරත වූ ප්‍රාන්තස්ථානසහ ඇති මුනි වූ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ ඖරසපුත්‍ර වූ කසුප් තෙරුන් වද.
1181. යමෙකුත් මිනිසුන් අතුරෙහි පුනපුනා ජාති සියයක් සියලු බ්‍රාහ්මණජාතීන්ට (උපප්‍රාප්ති වශයෙන්) එළඹෙන්නේ නම් සොත්ඨය ජාති (එනම් බමුණුජාති) ඇත්තේ නම් 'වෙද' සමපන්න වේ නම්-
1182. ඉදින් වෙදධ්‍යායනය කරන්නේත් වේ නම්, ත්‍රිවෙදයෙහි පරතෙරට ගියේත් වේ නම් එබන්දහුට වැදීම මේ කසුප් තෙරුනට වැදීමෙන් සොළසින් කලාවටත් නො අභි.
1183. යම් මහණෙක් අසට්ඨමොක්ඛයන් පෙරබත් වේලෙහි අනුලොම පිළිලොම විසින් සමවන්නේ නම් ඉක්බිති පිඬු සිහා යේ නම්-
1184. බමුණ, තෝ එබඳු මහණහු නහමක් ගට (නොගට), තමා මුලසුන් නො කර, අභිත් වූ තෘදිහු කෙරෙහි සිත් පහද, වහා ඇදිලි බැඳෑ වද, තාගේ හිස නහමක් පලවු (නා පලාගත්).
1185. තෙල (පොයිල නම්) මහණ තෙම (අවිඤ්ඤා) සසර බැඳුම් විසින් පුරස්සාන වූයේ (නව ලොවුතුරු) සදහම නො දකී. අධොගාමී වූ (මායාසායෙයාදි) වඩකමාගී ඇත්තා වූ (මිථ්‍යාච්චි සංකල්ප) නො මහෙහි දිවෑ යේ.
1186. අමෙධ්‍යයෙන් හාත්පසින් තැවැරුණු පණුවකු හෙයින් සංසාර-යෙහි බැඳුණු (ගැඳුණු) ලාභයෙහි ද සත්කාරයෙහි ද වෙසෙසින් කිඳුණු පොයිල මහණ තෙම ගිස් වෑ යේ.
1187. තෙල එන්නා වූ ශාරිපුත්‍රයන් එනම්,- මනා දකුම් ඇතියා වූ උභතොගාගවිමුක්ත වූ අධ්‍යාත්මයෙහි මොනවට සමාතිත වූ-
1188. පහ වූ (රාගාදි) ශල්‍ය ඇතියා වූ ක්ෂය වූ සංයෝජන ඇති ත්‍රිවිද්‍ය ඇති මරහු මැබලනසුලු වූ දක්ෂිණාගී වූ මිනිසුනට තිරුතතර පිත්කෙතක් වූ ශාරිපුත්‍රයන් බලව.

- 1189 එතෙ සමඛසුලා දෙව් ඉද්ධිමනො, යසසිනො,
දසදෙවසහසානි සබ්බෙ චුභමුපුරොතිතා,
මොග්ගලානං නමස්සනා තිට්ඨනති පඤ්ඤිකතා.
1190. නමො තෙ පුරිසාඡඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුභතම
යසස තෙ අංසව්, ඛිණ්, දකඛ්ණෙයො¹ සි මාරිස.
1191. පුජිතො නරදෙවෙන උපපනො, මරණ්හිභු
පුඤ්ඤිකං² ව තොයෙන සඛ්ඛාරෙනොපලිපති³
1192. යසස මුහුතොන⁴ සහසාධා ලොකො සංචිදිතො සමුභමකපො, වසි
ඉඳ්ධගුණෙ චුතුපපාතෙ කාලෙ පසාති දෙවතා ස භිකු.
1193. සාරිපුතො⁴ ව පඤ්ඤාය සීලෙන උපසමෙන ව
යො⁴ පි පාරඛගතො භිකු ඵතා⁴ වපරමො සියා.
1194. කොට්ඨකසහසාසා අත්තහාචං බණෙන නිමිතො³
අහං විකුඛ්ඛනාසු කුසලො වසිභුතොවති ඉද්ධියා.
- 1195 සමාඛිවිජ්ජාචසිපාරමිං ගතො⁴
මොග්ගලානගොතො, අසිතසා සාසනෙ
ධිරො සමුච්ඡිද්දි සමාභිතිසුයො
නාගො යථා පුත්ථිතා⁴ ව බන්ධනං
1196. පරිච්ඡේණො මයා සත්ථා කතං බුද්ධසා සාසනං
මහිකො ගරුකො හාරො හවනෙනති සමුභතා.
1197. යසාත්ථාය පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිකං
සො මෙ අත්ථො අනුප්පනො සබ්බසංයෝජනකකියො
1198. කිද්දිකො නිරයො අසි යත්ථ දුසසි අපච්චථ
විබුරං සාවකමාසජ්ජ කකුසකිං ව බ්‍රාහ්මණං
1199. සත අසි අයොසඛිකු සබ්බෙ පච්චතතවේදනා
ථිද්දිකො නිරයො අසි යත්ථ දුසසි අපච්චථ
විබුරං සාවකමාසජ්ජ කකුසකිං ව බ්‍රාහ්මණං

1. සඛ්ඛාරනුපලිපති - සිමු 1. 2 2. මුහුතො - PTS 3. නිමිතො - සිමු 1, 2
4 වසිපාරමිතො - PTS.

1189. තෙල බොහෝ වූ දෙව්වරු එනම් - සාධි ඇත්තාහු, යශස් ඇත්තාහු, බ්‍රහ්මපුරෝහිත නම් බ්‍රහ්මලෝවාසි වූ, දහදහසක් පමණ වූ සියලු දෙව්වරු ඇඳිලි බැඳූ මූහලත් තෙරුනට නම්සකාර කරමින් සිටිත්.
1190. පුරුෂාජානියය, ඔබට නම්සකාර වේවා පුරුෂොත්තමය ඔබට නම්සකාර වේවා! හවිත, ඔබගේ ආප්‍රවයෝ ඤාය වූවාහු යා, හවත් දක්ෂිණාහි වෙයි.
1191. (මූහලත් තෙර) නරදේවයන් (මිනිසුන් හා දෙවියන් හෝ සම්බුදුන්) විසින් පුදනලද්දේ (මරණයෙන් මඛනාලද ලොවා) උපත්තේ මරණය මැඩලූයේ ජලය විසින් පබේර (හෙලපිසුම්) සෙසින් සංයකාරයන් විසින් නො තැවැරුණේ යි.
1192. යමකු විසින් ඇසිල්ලෙකින් සහස්‍රිලොකධාතුව සාක්ෂාත් කරන ලද නම් ඒ මූහලත් තෙර බ්‍රාහ්මයා සදාය යා, සාද්ධිවිධිඥානයෙහි ද චුතුපපාතඥානයෙහි ද වසිප්‍රායා වූ ඒ මහණ සුදුසු කල්හි (දිවැසින්) දෙවියන් බලයි.
1193. ප්‍රඥයෙන් ද ශීලයෙන් ද ව්‍යුපයමයෙන් (කෙලෙසුන් සත්සිද්ධි-මෙන්) ද යම් මහණෙක් පරතෙරට (පරමොත්තමාභාවයට) ගියේ නම් ඒ ගාරිපුත්‍ර බදු යා, එතත්පරම් මැ වත්තේ යි.
1194. කෝටිලක්ෂයක් ආත්මභාවයන් ඇසිල්ලෙකින් මවන්තෙමි, මම සාද්ධිවිකුළුණයෙහි සමත්මි, සාද්ධියෙහි වසි වූයෙමි.
1195. සමාසිත්භි දු විද්ධවන්භි (ත්‍රිවිද්ධයෙහි) දු පරතෙරට ගියා වූ තෘෂණාදි තිශ්ශ්‍රය රහිත වූවහු (ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ) ගේ සසුන්හි ධේයයා ඇතියා වූ වසනලද ඉදුරන් ඇතියා වූ මොග්ගල්ලාන ගොත්‍ර ඇත්තේ රහස්සි වැලක් සිදුනා ඇතකු සෙසින් කෙලකබ්බිනිය (සුවසේ) මැහැවින් සිත්දේ යි.
1196. මා විසින් ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ පරිචිතයහ. සම්බුදුන්ගේ අව-වාදය කරනලදී. ගුරු වූ බර බහා තබනලද්දේ යා, තෘෂණාව මූලසුත් කරනලදු.
1197. යම් අරියක් සදහා ගිහිගෙන් නික්මා පාවිද්දට ගියෙම් නම්, සියලු සංයෝජනයන් ඤාය කිරීම නම් වූ ඒ අරිය මා විසින් ලබනලද්දේ යි.
1198. එම්බා මාරය, (කකුසද බුදුන්ගේ අග්‍ර) ශ්‍රාවක වූ 'විචුර' නම් තෙරුන් ද කකුසද නම් සම්බුදුන් ද පෙලා 'දුස්සි' නම් මාර තෙම යම් තීරයෙකැ පැසුණේ නම් ඒ තීරය කෙබඳු වී ද,
1199. 'විචුර' නම් ශ්‍රාවකයන් ද කකුසද සම්මා සම්බුදුන් ද පෙලා 'දුස්සි' නම් මාර තෙම යම් තීරයෙකැ පැසිණේ නම් ඒ තීරය මෙබඳු වී යා: එහි යහුල් සියයක් විය, සියල්ලෝ වෙන් වෙන් වෙදනා ඇත්තෝ යි.

1200. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1201. මජ්ඣේකසරණං¹ නිව්ඨනති විමොනො කප්පට්ඨායිනො²
චෙට්ඨිගවණ්ණො රුචිරා අච්චිමනොතො පහස්සරා
අව්ඨරා තත්ථ නච්චනති පුජ්ඣ නානතඤ්ඤායො.
1202. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1203. යො චෙ බුද්ධොන චොදිතො හික්ඛුසංඝස්ස පෙක්ඛනො
මහාරමොද්දාපාසාදං පාදඤ්ඤාචරිතං කම්පිසං.³
1204. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1205. යො චෙජගන්තපාසාදං පාදඤ්ඤාචරිතං කම්පයි
ඉඤ්චලොක්ඛපඤ්ඤො සංචෙජෙයි ච දෙවතා.
1206. යො එතමහි ජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1207. යො චෙජගන්තපාසාදෙ සක්ඛං යො පරිපුච්ඨති
අපි අච්චිසො ජානායි තණ්හකංගවිමුත්තරියො
තස්ස සකෙකා විශාකායි පඤ්ඤං පුට්ඨො යථාතථං.
1208. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1209. යො බ්‍රහ්මානං පරිපුච්ඨති සුඛමොයං ඩීනො⁴ සහං
අජ්ජා'පි තාඤ්ඤාසො සා දිට්ඨි යා තෙ දිට්ඨි පුරෙ අනු
පස්සයි චිතිවතනනං බ්‍රහ්මලොකෙ පහස්සරං.
1210. තස්ස බ්‍රහ්මා විශාකායි පඤ්ඤං පුට්ඨො යථාතථං
න මෙ මාරිස සං දිට්ඨි යා මෙ දිට්ඨි පුරෙ අනු.
1211. පස්සාමි චිතිවතනනං බ්‍රහ්මලොකෙ පහස්සරං
සො'හං අජ්ජ කතං චජ්ජං අහං නිව්චොමති සස්සකො.
1212. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1213. යො මහානෙරානො කුටං විමොකෙවන අථස්සයි
චිතං පුබ්බවිද්දෙහානං යෙ ච භුමිසයා හරා.

1. මජ්ඣේකසරණං - සා, PTS 2. කප්පට්ඨායිනො - සිමු 1, 2.

3. කම්පිසං - සිමු 1, 2.

4. අභිනො - PTS

1200. (මහා අභිඤ්ජාන) යමෙක් තෙල කම්ඵලය වෙසෙසින් දැනි නම් ඒ මහණ තෙම වුභුසාවකයෙකි. පව්ට (මාරය), තො එබඳු මහණක්හු පෙලා දුකට පැමිණෙන්නෙහි.
1201. සමුදුම්භයෙහි කලාසායී වූ වේරඑම්ණි බඳු පාඨා ඇති මනෝඥ වූ දුෂ්ඨිමත් වූ ප්‍රභාසාර වූ විමානගෝ ඇත එහි නොයෙක් පාඨා ඇති බොහෝ දෙවසරහු නටත්.
1202. යමෙක් තෙල කම්ඵලය ... පව්ට, තෝ දුක් විදුනෙහි.
1203. යමෙක් සම්බුදුන් විසින් චෝදනා කරන ලද නම් ඒ මම භික්ෂු සංඝයා බලා සිටිය දී මුවරමාපාය පඤ්ඤා මහපට්ඨානිල්ලෙන් සැලීම්.
1204. යමෙක් තෙල කරුණ ... පව්ට! තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි
1205. යමෙක් සාධුබලයෙන් රුකුල් ලද්දේ (දහසක් යොදුන්) විජයොත්පාය පඤ්ඤා මහපට්ඨානිල්ලෙන් සැලී නම් සක්දෙවරජ ද සංවේශයට පත් කෙළේ නම් (හේ මම යි)
1206. යමෙක් මෙ කරුණ ... පව්ට තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි,
1207. යමෙක් 'ඇවැත්නි, තාමණා විමුක්තිය දැනී ද? යි විජයොත්පායෙහි සක්දෙවරජ විචාරා ද (හේ යැ මේ) සක්දෙවරජ තෙමේ ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ තත් පරිද්දෙන් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ යි
1208. යමෙක් මෙකරුණ ... පව්ට, තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි
1209. යමෙක් (බඹලොවැ) 'සුඛමා' නම් සභායෙහි සිටියේ 'ඇවැත්නි, පෙර තාගේ යම් (බඹලොවට පැමිණිය හැකි කිසි මහණ බමුණු කෙනෙක් නැතැ යි) දූෂ්ටයක් වූ නම් අදත් ඒ දූෂ්ටය ඇද්ද? බඹලොවැ සැරිසරන (ශ්‍රාවකසංඝයා පිරුවැරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ) ඕහාසය බලව'යි මහබඩහු විචාරා නම්, (හේ මුගලනි.)
1210. මහබඩ තෙම ප්‍රශ්න විචාරන ලද වැ ඔහුට ඇවැත්නි, පෙර මට (බඹලොවට පැමිණිය - හැකි මහණ බමුණු කෙනෙක් නැති යි) යම් දූෂ්ටයක් වූ නම් ඒ දූෂ්ටය දැන් මට නැති.
1211. බඹලොවැ සැරිසරන (ශ්‍රාවක සංඝයා සම්බුදුන් ගේ) ඕහාසය දක්මි, ඒ මම අද "මම නිත්‍යයෙමි, "මම ශාස්වතයෙමි" කෙසේ කියමි ද? යි ප්‍රකාශ කෙළේ යි.
1212. යමෙක් මෙ කරුණ ... පව්ට, තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි.
1213. යමෙක් ධ්‍යානවිමෝක්ෂ (නිශ්ශ්‍රිත අභිඤ්ඤා) යෙන් මහමේර ගල් මුදුන සසඨී කෙළේ යැ, ජවුද්විපය ද සුච්චිදෙහය ද යම් දව්ප කෙනෙක් බිමැ හෝනා මිනිසුන් ඇත්තාහු නම් ඒ (අපරගොයාන උතුරුකුරු) දිවයින ද සසඨී කෙළේ යි.

1214. යො එතමභිජානාති භික්ඛු බුද්ධියා සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ඣකණ දුක්ඛං නිගච්ඡයි.
1215. හ වෙ අග්ගි චේතසති අහං බාලං ඛහාමිති,
බාලො'ව ජලිතං අග්ගිං අසජ්ජන පදයාති.²
1216. එවමෙව තුචං මාර අසජ්ජන³ තථාගතං
සයං දභියාසි අත්තානං බාලො අග්ගිං'ව සමුද්දං.
1217. අපුඤ්ඤං පසවි මාරො අසජ්ජන තථාගතං
කිනචු මඤ්ඤයි පාපිම හ මෙ පාපං විපච්චති.
1218. කරතො තෙ වීරතො⁴ පාපං චිරරත්තාය අත්තක
මාර නිබ්බිදු බුද්ධිමා අසං මාකාසි භික්ඛුසු.
1219. ඉති මාරං අතජේසි භික්ඛු හෙතකලාවතො
තතො සො දුම්මතො යකෙඛා තජේවත්තරධායථා'ති.⁵

ඉතං සුදං අයසමා මහාමොග්ගලාතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මහා මොග්ගලානිජේරගාථා

භස්සද්දානං:

සට්ඨිකමති නිපාතමති මොග්ගලාතො මහිද්ධිකො
ථකො'ව ථෙරො ගාථායො අට්ඨසට්ඨි හවන්ති තා'ති.

සට්ඨිනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. බාලො ම - ඝා, PTS.

2. පඛයාති - ප

3. අසජ්ජනං - PTS,

4. වීරතො - සිවු, 1, 2. ඝා, PTS.

5. තජේවත්තරධායති - PTS.

1214. යමෙක් තෙල කරුණ වෙහෙසින් දනී නම් (හේ) බුද්ධිශ්‍රාවක වූ මහණ තෙමේ යි. පට්ට, තෝ එබඳු මහණහු ගටා (පෙලා) දුකට පැමිණෙන්නෙහි.
1215. මම බාලයකු දවමැ යි හිත්ත නො සිතා මැ යි, බාල තෙමේ මැ දුල්වෙන හිත්ත ගටා දුවේ.
1216. මාරය, එපරිද්දෙන් මැ තෝ තථාගතයන් වහන්සේ ගටා ගිනි පැහැසැගන්නා බාලයකු මෙන් තෙමේ තමා දවන්නෙහි.
1217. දුස්සීමාර තෙම තථාගතයන් වහන්සේ පෙලා අකුසල් රැස් කෙළේ ය. එම්බා පාපිම (මාරය), කීම “මට පව් නො පැයේ යැ”යි තෝ සිතයි ද,
1218. එම්බා අන්තකය, කරන්නාවූ තට බොහෝ කලක් (අනථ) පිණිස පව් රැස් වෙයි. මාරය, තෝ සිව්සස් බුදුන් (බුද්ධිශ්‍රාවක) කෙරෙන් කළකිරි මහණුන් කෙරෙහි විරුද්ධ වෙමි ආශා නො කරව.
1219. මෙසේ මහණ (මූගලන්) තෙම ‘හෙසකලා’ වනයෙහි දී මරනුට තථිතය කෙළේ යැ, ඉක්බිති ඒ මාර තෙම දෙමිහස් වැ එහි මැ අතුරුදහන් වී.
- මෙසේ ආයුෂමත් ‘මහාමොගගලාන’ සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලන.

මහාමොගගලාන සථවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

සැට වැනි නිපානයෙහි මහත් සාද්ධි ඇති එක් මැ ‘මහමූගලන්’ සථවිරයන් වහන්සේ සැ. ගාථාවෝ ද අටසැටකි.

සට්ඨිනිපානය නිමි.

70. මහානිපායො.

70. 1. 1

1220. නිකඛන්තං වත මං සන්නං අගාරසමානගාරියං¹
විතක්කා උපධාවන්ති පගබ්බා කණ්ණතො ඉමෙ.
1221. උග්ගපුත්තා මහිස්සාසා සික්ඛිතා දුල්ලබමිත්තො²
සමන්තා පරික්ඛරෙය්‍යං සහස්සං අපලාසිනං.
1222. සචෙ'පි එත්තකා භියොසා ආගමිස්සන්ති ඉඤ්ඤො
නෙව මං බ්‍යාධිස්සන්ති ධම්මෙ සමගි පතිට්ඨිතං.³
1223. සක්ඛිති මෙ සුතං එතං⁴ බුද්ධස්සාදිව්චක්ඛුතො
නිබ්බානගමනං මග්ගං තස්මි මෙ නිරතො මනො.
1224. එවං චෙ මං⁵ විහරන්තං පාපිම උපගච්ඡි
තථා මච්චු කරිස්සාමි න මෙ මග්ගමපි දක්ඛයි⁶.
1225. අරතීං රතීං ච පභාය සබ්බස්සා ගෙහෙසිතං ච විතක්කං
වනථං න සරෙය්‍යා කුභිඤ්ඤී නිබ්බතථො,⁷ අවනථො ස භික්ඛු ⁸
1226. යමිධි පඨවිං ච වෙහාසං රූපගතං ජගතොගධං කිඤ්චි
පරිජ්ඣති සබ්බමනිව්චං එවං සමෙව්ච වරන්ති මුත්තතා,⁹
1227. උපට්ඨිසු ජනා ගධිතාසෙ දිග්ඛි සුතෙ¹⁰ පරිසෙ ච මුතෙ ච
එතස්මි විනොදය ඡන්දමනෙජ්ඣ යො ගෙත්ථ න ලීපති මුති තමාහු
1228. අට්ඨි සට්ඨිසිතා සවිතක්කා පුපුජ්ජනතායං¹¹ අධම්මා නිව්ඛි,
න ච වග්ගගතස්ස¹² කුභිඤ්ඤී නො පන දුට්ඨුලලාගාති¹³ ස භික්ඛු.

1. අගාරසමා අනගාරියං - PTS

3. සමගි පතිට්ඨිතො - PTS

4. සක්ඛිති - ස්‍යා, PTS

5. එවං චෙ - PTS

6. මග්ගං උද්ධමසි - ස්‍යා, PTS

7. නිබ්බතථා - PTS

8. ස භි භික්ඛු - PTS.

9. මුත්තතා - ස්‍යා, PTS

10. දිග්ඛිසුතෙ - PTS

11. පුපුජ්ජනතායං - PTS

12. වග්ගගතස්ස - ස්‍යා, PTS

13. දුට්ඨුලලාගාති - ස්‍යා

පදුලලාගාති - PTS

70. මහානිපාතය.

1220. මා ගිහිගෙන් 'අනගාරිය' සසුනට නික්මෙත් මෑ මේ සැහැසි (නිලීජ්) වූ (කාමාදිපාප) විතකියෝ ලාමක බැවින් ලුහුබදිත්.
1221. සහසුසාමධිත්‍ර ඇති, ධනුශ්ශිල්පය උගත්, මහධනුෂේදී වූ උග්‍රපුත්‍රයෝ දහස් දෙනෙක් භාත්පසින් සර වගුරුවන්නාහු නමුදු ඔහු නො: 'පළා යනසුලු මා නො: පෙළන්නාහ. (පෙළනු නො: සමත්'භ'යි යේ යි).
1222. ඉදින් මෙයටත් වැඩි මාගම්හු එන්නාහු නමුදු ඔහු සාධකය ධර්මයෙහි පිහිටි මා නො: පෙළත් මා යි (පෙළනු නො: සමත්'භ'යි යේ යි)
1223. මා විසින් පසක් කොට (හමුවෙහි) සුය්ඛකු (හිරුගොත්) වූ සම්මුදුන් ගේ තෙල නිවන් ගමන් මග අසන ලදී. ඒ (විදසුන්) මහා මා සිත නිරත වේ.
1224. එම්බා කෙලෙස් මරුව, තෝ මෙසේ (අකුල භාවනායෙහි ද විදගීනාභාවනායෙහි ද නිරත වූ) වෙසෙන මා වෙත එළඹියෙහි, යම්සේ මා ගේ (ආශිය) මග පවා (තෝ) නො: දක්නෙහි නම් එසේ මරණය කරන්නෙමි.
1225. යමෙක් (අධිකුල ධර්මයන්හි) උකටලි බවත් (පස්කම් ගුණයෙහි) ඇල්මත් ගෙනසිත (මිථ්‍යා) විතකියෝ සම්ප්‍රකාරයෙන් හැරැදුමා කිසි තැනෙක්හිදු තෘෂ්ණාව නො: කරන්නේ නම් තෘෂ්ණාගෙන් නික්මුණු (එහෙයින් මා) තෘෂ්ණා රහිත වූ හෙතෙම ශ්‍රමණ වේ.
1226. මේ ලෝකයෙහි භූමිනියුත වූ ද ආකාශසා (දෙවිලෝ ඇසිරි-කළ වූ ද ජගත් පයඝීපනන (ලෝකික) වූ යම්කිසි රූපජාතයෙක් වේ නම් (ඒ) සියල්ල වෙසෙසින් දිරයි, අතීතය යැයි මෙසේ ප්‍රච්චේධ කොට රහත්හු වෙසෙත්.
1227. දනෝ (සකකාදි) උපධිත්ති බැදුණාහු යෑ, රූපාලම්භනයෙහි ද ශබ්දාලම්භනයෙහි ද සප්තව්‍යාලම්භනයෙහි ද ගනි-රසාලම්භනයන්-හි ද යන මෙහි තෘෂ්ණා රහිත වූයේ කාමච්ඡදය දුරු කරන්නේ යෑ. යමෙක් මෙහි (තෘෂ්ණාලෙපයෙන්) නො: තැවැරේ නම් ඔහු මුනි යැ යි (නුවණැතිගෝ) කියත්.
1228. තවද ('අධිච්චතමුපනන' වාදය හැර) සාධක පමණ වූ මිස-දිවුව ඇසුරු කළ අධර්ම (මිථ්‍යා) විතකියෝ පෘථග්ජන සමූහයා තුළ ප්‍රච්ඡේද වූහ. යමෙක් කිසි තැනෙකැ (ශාඛාදි) මිථ්‍යාදෘෂ්ටි වර්ග-ගතයෙක් (තලලාභිකයෙක්) නො: වන්නේ නම් යළි දුභිඝ්නගත් ගන්නා සුල්ලෙක් නො: වන්නේ නම් හෙතෙම හික්කු නම් වේ.

නොහොත් ඡායාලම්භනය (ධර්මාලම්භන) ඇසුරු කළ බොහෝ වූ අධර්ම විතකියෝ ජනතාව තුළ පිවිසියහ. යමෙක් කිසි තැනෙකැ කෙලශවර්ගගතයෙක් නො: වන්නේ නම් යළි දුභිඝ්න ගන්නා සුල්ලෙක් නො: වන්නේ නම් හෙතෙම හික්කු නම් වේ.

1229. දබ්බො විරරතතසමාහිතො¹ අකුහකො නිපකො අපිහාලු,
සත්තං පදං අජ්ඣගමා මුනි පටිච්ච පරිතිබ්බුතො කඛ්ඛති කාලං.
1230. මානං පජ්ඣස්ස ගොතම මානපථං ච ජ්ඣස්ස අසෙසං
මානපථමිති² සමුච්ඡිතො විපපට්ඨාරි හුවා විරරතතං.
1231. මකෙඛන මකඛිතා පජා මානහතා නිරයං පපතන්ති³
සොචන්ති ජනා විරරතතං මානහතා නිරයං උපපන්නා.
1232. න හි සොචති හික්ඛු කදුචි මග්ගජ්ඣො සමමා පටිපනො
කිත්තිං ච සුඛං චාත්තභොති ධම්මදසො⁴ති තමාත්තං තථත්තං.
1233. තසමා අබ්චො පඛානවා⁴ නිවරණාති පහාය විසුඤ්ඤා
මානං ච පහාය අසෙසං විජ්ජායන්තකරො සමිතාවි.
1234. කාමරාගෙන ඛය්‍යාමි විතතං මෙ පරිඛය්‍යති
සාධු නිබ්බාපනං බුද්ධි අත්තකම්පාය ගොතම.
1235. සක්ඛද්දය විපරියෙසා විතතං තෙ පරිඛය්‍යති
නිමිතතං පරිවජේජ්ඣ සුභං රාගුපසංගිතං.
1236. සඬ්ඛාරෙ පරතො පස්ස දුක්ඛතොමා ච අත්තතො
නිබ්බාපෙති මහාරාගං මා ඛය්‍යිතො පුතපුතං.*
1237. අද්දාය විතතං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං
සත් කායගතාත්තස්ස නිබ්බිද්ධසුඤ්ඤා භවි.
1238. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙහි මානාත්තසමුජ්ජන
තතො මානාහිතමයා උපසන්නො වරියාසි.
1239. තමෙව වාචං භාසෙය්‍ය යායත්තානං න තාපසෙ.
පරෙ ච න විහිංසෙය්‍ය සා වෙ වාචා සුභාසිතා.
1240. පිගවාචමෙව භාසෙය්‍ය යා වාචා පටිහජ්ඣා
යං අනාද්දය පාපානි පරෙසං භාසතෙ පියං.
1241. සච්චං වෙ අමතා වාචා එස ධම්මො සනත්තතො
සච්ච අත්ථ ච ධම්මෙ ච අත්ත සහොතා පතිට්ඨිතා.
1242. යං බුද්ධො භාසති වාචං ඛෙමං නිබ්බානපත්තියා
දුක්ඛස්සන්තකිරියාය සා වෙ වාචාත්තමා.

1. විරරතතං සමාහිතො - සෘෂා, PTS 2. මානපථමිති - සෘෂා

3. පතන්ති - සෘෂා, PTS 4. ඉධිමානවා - සෘෂා, PTS * PTS. පොත්තෙ නථි

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1229. නුවණැත්තේ දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි සමාහිත වූ කොහොත් බව රහිත වූ නිපුණ වූ තෘණා රහිත වූ නිවනට පැමිණියේ මුනිවූ සෝපාදිශෙෂනිෂාණධාතුයෙන් පිරිනිව්‍යේ (අනුපාදිශෙෂ-නිෂාණයට) කල් බලයි.
1230. ගෞතම ශ්‍රාවකය, (තෝ) මානස දුරුකර, (ජාති ආදි) සියලු මානසථය ද දුරුකර, මානසථයෙහි මුහුපත් වූයේ දිගුකලක් විපිළිසර වී
1231. එකු බව විසින් ප්‍රජාව (ගුණ මැකීමෙන්) පිස්නාලද යැ. මානස විසින් නට ගුණ ඇත්තෝ නිරයට වැටෙත්. මානස විසින් නට ගුණ ඇති, නිරයට පැමිණි ජනයෝ දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි සොවත්.
1232. මාගීයෙන් දිනු කෙලෙස් ඇති මොහොවට පිළිපත් මහණ තෙම කිසිකලෙක නො සොවී මැ යි හෙතෙම කීර්තියත් සුබයත් විදි තථාචාරයට ගිය ඔහු ධර්මය දක්නෙකැ යි නුවණැතියෝ කිහු.
1233. එහෙයින් (තෝ) වෙතොබ්බු රහිත වූ ප්‍රබන්ධීයා ඇති වූ නිවරණයත් ප්‍රතිණ කොට පිරිසුදු සිත් ඇති වූ සියලු මානස ද දුරු කොට සත්ත්‍රත් කෙලෙස් ඇති වූ ත්‍රිවිද්‍යයෙන් (දුක්) කෙළවරට පැමිණියෙක් වව.
1234. කාමරාගයෙන් දූවෙමි, මාගේ සිත හාත්පසින් දූවෙයි. ගෞතම (ගොත්‍ර ඇති) යෙනි. අනුකම්පා කොට (රාගය) නිවන උපාය වදාළ මැනවි.
1235. (අශුභයෙහි ශුභ යැයි) සංඥවිප්‍රාසයෙන් තොපගේ සිත හාත්පසින් දූවෙයි. රාගය ඇසුරු කළ ශුභනිමිත්ත දුරු කරව.
1236. සංසාරයත් අනාත්ම වශයෙන් බලව, දුක් වශයෙන් බලව, ආත්මවශයෙන් නො බලව, මහාරාගය නිවව, පුතපුතා නො දූවෙව.
1237. සිත අවික්ෂිප්ත කොට (අරමුණෙහි) මොනවට පිහිටුවා අශුභානු දැනාගෙන් වබව. තොප ගේ සිහිය කය අනුවහසා වේවා, නිවේද බහුලයෙක් වෙව.
1238. අනිමිත්තභාවනාව ද වබව, මානානුසය ද දුරුකරව. මානානි-සමයෙන් උපශාන්ත වූ වෙසෙහි.
1239. යම් වචනයකින් තමා නො තවත්තේ නම් මෙරමාත් නො පෙළන්නේ නම් එම වචනය කියන්නේ යැ, එකත්තෙන් ඒ වචනය සුභාශිත වේ.
1240. යම් වචනයක් මෙරමා විසින් පිළිගන්නා ලද නම් යම් වචනයක් කියන්නේ මෙරමා ගේ අනිටු වචනයක් නො ගෙන ප්‍රිය වචනයක් මැ කියා නම් එම ප්‍රිය වචනය කියන්නේ යි.
1241. සත්‍යය ඒකාන්තයෙන් අමාතවචනයෙකි, තෙල සත්‍ය වචනය පුරාණධර්මයෙකි, සත්පුරුෂයෝ සත්‍ය වූ අවිශේෂීන් ධර්මයෙහිත් පිහිටියාහු යැ යි (නුවණැතියෝ) කිහු.
1242. නිවනට පැමිණෙනු පිණිස දුක් කෙළවර කරනු පිණිස සම්මුඛයන් වහන්සේ යම් කෙසෙම් වූ වචනයක් වදාරත් නම් ඒ වචනය ඒකාන්ත-යෙන් වචනයන් අතුරින් උතුම්.

1243. ගමිතරපඤ්ඤා මේධාච්චි මග්ගොමග්ගස්ස කොච්ඤ්ඤා
සාරිපුතො: මහාපඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙති භික්ඛුනං.
1244. සබ්බිකොනනොපි දෙසෙති වික්ඛාරොනොපි භාසති
සාලිකාසිව්ඤ්ඤාසො පටිභානං උද්දරසී¹
1245. තස්ස තං දෙසගන්තස්ස සුඤ්ඤානි² මධුරං හිරං
සරොන රජනීයෙන සචතීයෙන වග්ගනා,
උදග්ගචිතො: මුද්දිතො සොනං ඔසෙධනති භික්ඛවො.
1246. අජ්ජ පණ්ණරසො විසුද්ධියො භික්ඛු පඤ්ඤාසතො සමාගතො
සංයොජනබන්ධනවර්ජිතො අනිසං ඛිණ්ණපුනබ්බවා ඉසී
1247. වක්ඛවතති යථා රාජා අමච්චපට්ඨිවාට්ඨිතො
සමන්තො අනුපට්ඨෙති සංගරන්තං මහිං ඉමං.
1248. එවං විජිතසබ්බාමං සන්චාරාහං අනුතතරං
සාවකා පසිරුපාසනාති තෙවජ්ජා මච්චිභාසිනො.
1249. සමබ්බ ගගවතො පුතො පලාසෙත්ථ³ හ විජ්ජති
තණ්හාසලස්ස හන්තාරං වජ්ඤො අද්දිච්චබන්ධනං
1250. පරොසහස්සං භික්ඛුනං සුගතං පසිරුපාසති
දෙසෙන්නං විරජං ධම්මං තිබ්බානං අකුතොහසං.
1251. සුඤ්ඤානි ධම්මං විමලං⁴ සමමාසමුද්ධාදෙසිතං
සොභති වත සමුද්දො භික්ඛුසබ්බපුරකබ්බො.
1252. නාහනාමොසි ගගවා ඉසිනං ඉසිසත්තමො,
මහාමෙසොව හුත්වාහ සාවකො අභිවස්සති⁵
1253. දිවාච්චාරාතික්ඛම්ම සන්ත්තදාසනකම්මනා
සාවකො තෙ මහාචර පාඤ්ඤා වජ්ඤති වසිතිසො.
1254. උම්මග්ගපථං මාරස්ස අභිභුග්ග වරති පභිජ්ජ ඛිලාති
තං පස්සථ බන්ධනපමුඤ්ඤාකරං අසිතං⁶ ව භාගසො පටිභජ්ජ.⁷
1255. ඔසස්ස හි නිත්ථරණත්ථං අනෙකවිතිතං මග්ගං අක්ඛාසි
තස්මිඤ්ඤො අමතො අක්ඛාතො ධම්මදස්සා සිතො අසංහිතා.
1256. පජේජාතකරො අභිවජ්ජා ධම්මං⁸ සබ්බවසීතිතං අභික්ඛමමඤ්ඤා⁹
ඤ්ඤා ව සච්ඡිකන්තා ව අග්ගං සො දෙතසි දසදාහං.

1. සාලිකාසෙව - සෘ, PTS. 2. උද්දිග්ග - සෘ, PTS 3. සුඤ්ඤා - PTS.

4. පලාසො එත්ථ - PTS 5. විසුද්ධ - සෘ, PTS 6. අභිවස්සති - PTS

7. පටිභජ්ජාසිවිපාසො 8. අභිවජ්ජා - PTS. 9. අභික්ඛමමඤ්ඤා - සිමු. 1, 2.

1243. ගමිතර ප්‍රඥ ආති, ධම්මෝප්ප්‍රඥ ආති, මාඨිමාඨියෙහි නිපුණ වූ මහාප්‍රාඥ වූ ශාරිපුත්‍ර තෙමේ හික්කුන්ට දහම් දෙසයි.
1244. සැකෙවිනුදු දෙසයි, විතරිනුදු කියයි, සැලලිහිණියකට බදු මිශුරා හඬ ආත්තේයා, (කියනු කැමැති කල්හි මුහුදෙහි රළ පෙළ මෙන්) ප්‍රතිහාතය (වැටහීම) නැග එයි.
1245. සානන වූ ශ්‍රවණීය වූ මනෝහර වූ ඤාතයෙන් දෙසන්නා වූ ඒ දහම් තෙතෙව්‍යෙන් ඒ මිහිරි වදන් හික්කුනු උනමුව වූ සිත් ආති වූ මුදිත වූ අසත්, සත්තොමු කරත්.
1246. අද පණ්ණාසිපොභෝගෙහි විශුද්ධිපවාරණය සදහා සංයෝජන සංඛ්‍යාත ඛනිකයන් සිදූ ලු නිදක් වූ ඝෂය කළ පුනභිවය ආති සෑම වූ පත්සියක් හික්කුනු රැස්වුනු.
1247. යමිඤේ ආමානියත් පිරිවැරූ සක්විතිරජ තෙම සසුරු කෙළවර කොට ආති මෙපොළොව හාත්පස්නි (සියලු තැන්හි) සැරිසරා ද,
1248. එසේ මා මාරයා බැහැර කරනසුලු වූ ත්‍රිවිදු ප්‍රාජා වූ ශ්‍රාවකයෝ දිනනලද කෙලයඛනිත්‍රාමි ආති නිරුතතර වූ සංචිචාභ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පයඝීපාසනය කෙරෙත්.
1249. සියල්ලෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පුත්තු යෑ. මෙහි අසාර-යෙක් නො පැහේ, නිෂණ්‍යාශ්‍රයය උපුරන්නා වූ සුඛබිඤ්ඤ වදිමි.
1250. හික්කුන් අගිරා දහසක් (දහසකට වැඩි හික්කුනු) පහ වූ රාගාදි රජස් ආති කොසිනුත් සිය නැති නිවන් දහම් දෙසන සුගතයන් වහන්සේ පයඝීපාසනය කෙරෙයි.
1251. සම්මාසම්බුදුන් විසින් දෙසනලද නිමිල ධර්මශ්‍රවණය කෙරෙත්. හික්කුසඛසයා විසින් පෙරවූ කරගන්නා ලද සම්බුදුනු භොඛනානු මා යි*
1252. සෑමින් අතුරෙහි සපනමර්ඡි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාග නම් වූහ. මහාමේඝයක් බදු වූ ශ්‍රාවකයන් කෙරෙහි දහම් වැසි වසින්.
1253. මහාවීරයන් වහන්ස, තොප වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ 'වඬිහි' මහණ ශායානාත් වහන්සේ දක්නා කැමැත්තෙන් දිවාවහාරයෙන් නික්මපාසනය වදි.
1254. යමෙක් මරනුගේ උනමාභිපථය මැඩැපියා වෙතොබ්බරයන් බිද-හැරූ හැසිරේ ද, සතිපට්ඨානාදි ධර්මයන් කොටස් විසින්, බෙදා දෙසනා කෙරේ ද කෙලයඛනිකයන් මුදන්නා වූ රාගාදි තිෂ්‍රය රහිත වූ ඒ බුදුන් බලවූ.
1255. යමෙක් චතුරෝසයාගේ නිසාරණය පිණිස අනෙකප්‍රකාර වූ මාඨි ප්‍රකාශ කෙළේ ද ඒ බුදුන් අමාතය ප්‍රකාශ කළ කල්හි දහම් දක්නානු (අනෙකක්නු විසින්) අසංහාරිත වූ සිටියානු යෑ.
1256. ප්‍රදෘඪකර වූ යමෙක් දහම් අවබෝධ කොට සියලු දෘටිසංඛාත-යන් ගේ හෝ විශුද්ධිත්වයන්ගේ අතික්‍රමණය වූ නිවන දුටුයේ ද අශ්‍ර-ධර්මය දූත ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඒ සමීඥ තෙම පස්වග මහණුන්ට දෙයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1257. එවං සුදෙසිතෙ ධම්මෙ
කො පමිදෙ විජ්ඣනං ධම්මං
තස්මිං හි තස්ස භගවතො සාසනෙ
අපාමනො සද්ධ නම්ස්සම්බුධිකො
1258. බුද්ධානුබුද්ධො යො ථෙරො කොණ්ඩඤ්ඤා තිබ්බතිත්තමො,¹
ලාභී සුඛවිහාරානං විවේකානං අභිණ්ණසො.
1259. යං සාවකෙහ පත්තබ්බං සඤ්ඤාසනකාරිනො
සබ්බස්ස නං අනුපාතනං අපාමිතස්ස සික්කිතො.²
1260. මහානුභාවො තෙවිජේජා වෙතොපරිගතොවිදෙ
කොණ්ඩඤ්ඤා බුද්ධදායාදෙ පාදෙ චන්දනි සඤ්ඤො.
1261. නගස්ස³ පස්සෙ අසිතං බුද්ධං දුක්ඛස්ස පාරග්ගං
සාවකා පසිරුපාසනති තෙවිජ්ජා මව්චුභාසිතො
1262. වෙතසං අනුපරිගෙති මොග්ගලානො මහිඤ්ඤො
විතතං තෙසං සමනෙසං විපාමුත්තං තිරුපධිං.
1263. එවං සබ්බධාතමපත්තං බුද්ධං දුක්ඛස්ස පාරග්ගං
අනෙකාකාරසමපත්තං පසිරුපාසනති ගොතමිං.
1264. චන්දෙ යථා විගතවලාහකෙ නගෙ
විරොචති විතමලො'ව හානුමා
එඛිං'පි අභිතිරස තිං මහාබුද්ධි
අතිශ්ඨාචසි සසසා සබ්බලොකං.
1265. කාවොම්භතා විචරිමාන පුබ්බෙ ගාමා ගාමං පුරා පුරං
අථද්දසාමි⁴ සම්බුද්ධං සබ්බධම්මාන පාරග්ගං.
1266. සො මෙ ධම්මදෙසෙසි බුද්ධි දුක්ඛස්ස පාරග්ගං
ධම්මං සුඤ්ඤා පසිද්ධිමා අභිං⁵ නො උදපජ්ජං.
1267. තස්සාගං වචනං සුඤ්ඤා ඛන්ධෙ අයතනාති ච
ධාතුයො ච විද්ධිමාන පබ්බජිං අනගාරිගං.
1268. ඛහුත්තං⁶ වත අත්ථාය උපපජ්ජන්ති තථාගතා
ඉත්ථිනං පුරිසානං ච යෙ තෙ සාසනකාරකා.
1269. තෙසං බො වත අත්ථාය බොධිමජ්ඣගමා බුද්ධි
හික්ඛුතං හික්ඛුතිනං ච යෙ තියාමගතද්දසා.⁷

1. තිබ්බතිත්තමො - සිමු. 1, 2. ප. 2. නික්ඛුත්තො - මජ්ඣ.

3. නාගස්ස - සා, PTS 4. අථද්දසාමි - සා, PTS 5. සද්ධා - PTS

6. ඛහුත්තා - සබ්බජ 7. තියාමගතං දසා - සා, PTS

1257. මෙසෙයින් දහම් මොහොතට දේසික කල්හි දහම් දන්තවුත්තේ කවර ප්‍රමාදයෙක් ද, එසෙයින් ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ ශාසනයෙහි අප්‍ර-මන්‍ය වෑ භෑම කල්හි නම්සකාර කෙරෙමින් ත්‍රිවිධ ශික්‍ෂායෙහි හික්මෙන්නේ යැ.
1258. බුද්ධානුබුද්ධ වූ දසවියේ ඇති කෞණ්ඩිනා නම් යම් ස්ථිර කෙනෙක් තීරතුරු ඉහානග්‍රහයෙහි සුබවිහරණ ඇති ත්‍රිවිධ විවේකයන් ලැබුනු ද.
1259. ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ අවවාදය පිළිපදනා සුලු වූ භෑම ශ්‍රාවකයකු විසින් යම් උතුරුමිනිත්තුණයෙක් ලැබිය යුතු මන්තේ නම් අප්‍රමාද වෑ හික්මෙනුවනු විසින් එය අනුක්‍රමයෙන් ලබනලදී.
1260. මහත් වූ අනුභාව ඇති (ලබනලද) ත්‍රිවිද්‍ය ඇති, පරසින් දන්තා නුවණෙහි තීව්‍රත්ව වූ බුද්ධදායාද (භාරතපුත්‍ර) වූ කෞණ්ඩිනා ස්ථිර තෙම ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ පායගල වදී.
1261. මරනු බැහැර කරනසුලු වූ ත්‍රිවිද්‍ය ප්‍රාග්‍ය වූ ශ්‍රාවකයෝ (ඉසිහිලි) පච්චාමුල්හි (කථගල) මතුයෙහි වැඩනුන්නා වූ (සතර) දුකින් එතර වූ මුනිදුන් පිරිවරා හිඳිත්.
1262. මහත් සෑඳිඇති මුගලන් තෙමේ කෙලෙසුන් කෙරෙත් මිදුණු උපධි රහිත වූ ඔවුන්ගේ සිත වේතොපරිගඤ්ඤයෙන් විමසමින් පිළිවෙලින් පිරිසිදි.
1263. මෙසේ ශ්‍රාවකයෝ (ශාක්‍යාන් සම්පන්නයෙන්ද ශ්‍රාවක සම්පන්න-යෙන් ද යන) සියලු අධ්‍යයන්ගෙන් සමන්විත වූ සතර දුකින් එතෙර වූ නොයෙක් අසුරු ගුණයෙන් යුක්ත වූ ගෞතම මුනිහු පිරිවරා හිඳිත්.
1264. පහ වූ වලා ඇති අහස්හි පුත්තද යමෙක් බබලා ද පහ වූ උපකෙල්ල ඇති සුගතියා යමෙක් බබලා ද එසේ මැ අභිනිරත මහා-මුනිවරයන් වහන්ස, මූඛ වහන්සේ යහසින් මුළු ලොව අභිගවා බබලන්නහුය.
1265. පෙර කාමාකරණයෙන් මත් වෑ (මානිත වෑ) ගමන් ගම් නුවරින් නුවර ඇවිද්දම්හ. ඉක්බිති සියලු (ඥාන) ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගියා වූ සම්බුදුන් දුටුම්හ.
1266. සතරදුකින් එතෙරට ගිය ඒ මුනිවරයන් වහන්සේ මට දහම් දෙසූහ, දහම් අසා ප්‍රසන්න වූම්හ, එකත්තෙන් (තුනුරුවත්) අපට (හිත පිණිස) උපන්නේ යි.
1267. මම උත් වහන්සේගේ බස් අසා සකකි ආයතන වාතුන් දහා ගෙන සසුන්හි පැවිදි වීම.
1268. යම් කෙනෙක් (ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ) අවවාදය කරන්නානු නම් ඒ බොහෝ වූ යත්‍රිත්ට ද පුරුෂයන්ට ද එකානාගයන් වැඩ පිණිස තපාගතයෝ උපදිත්.
1269. යම් කෙනෙක් 'සම්මත්තතිසාමය' සාක්‍ෂාත් කළානු නම් ඒ හිඤ්ඤත්ට ද හිඤ්ඤාණීත්ට ද එකත්තෙන් වැඩ පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපත් සමබොධිය සාක්‍ෂාත් කලහ.

1270. සුදෙසිතා චක්ඛම්මා බුද්ධොද්ධිබ්බා
චක්ඛාරි අරියසම්මානි අනුකම්පාය පාණිනං.
1271. දුක්ඛං දුක්ඛසම්මුච්ඡාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං
අරියං චර්මබ්බිකං.¹ මග්ගං දුක්ඛපසම්මානං.
1272. එවමේතෙ තථා චුත්තා දිට්ඨා මේ තෙ යථා තථා
සද්දේවා මේ අනුප්පාදනං කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
1273. ස්වාගතං චත මේ අංසි මම් බුද්ධස්ස සන්තිකෙ
සංවිහරෙතසු² ධම්මෙසු යං සෙට්ඨං නදුපාගමිං.
1274. අභිඤ්ඤාපාරමිප්පාදනො සොකඛාතු විසොධිතා³
තෙවිජ්ජො ඉද්ධිපාදනොමිහි චෙතොපරියකොවිද්දො.
1275. පුච්ඡාමි සත්ථාරම්භොමපඤ්ඤං
දිට්ඨො'ව ධම්මෙ තො විචිකිච්ඡංගං ඡෙත්වා
අත්තාලචෙ කාලම්කාසි තික්ඛු
ඤ්ඤො යසස්සි අභිතිබ්බුතතො.
1276. නිග්‍රොධිකප්පො ඉති තස්ස භාමං,
තයා කතං භගවා බ්‍රාහ්මණස්ස
සො'හං⁴ නමස්සං අචරිං චුත්තාපෙට්ඨො⁵
අරභිපිරිගො දළභබ්බදස්සි
1277. තං සාවකං සක්ක මගං'පි සබ්බෙ
අඤ්ඤාතුමිච්ඡාමි සමන්තචක්ඛු
සම්මිට්ඨිතා⁶ හො සචන්ද්‍රා සොකා⁷
තුචං හො⁸ සත්ථා නිමිත්තතරොසි.
1278. ඡිත්ඤ්ඤො¹⁰ විචිකිච්ඡං බ්‍රාහ්මී මේතං
පරිතිබ්බුතං ඡෙද්දං තුරිපඤ්ඤා
මජ්ජෙ'ව හො භාස සම්මන්තචක්ඛු
සකෙකා'ව දෙවොග සහස්සතෙතො.
1279. ගෙ කෙවි ගත්ථා¹¹ ඉධි මොග්ගස්ස
අඤ්ඤාණපකඛා විචිකිච්ඡානා¹²
තථාගතං පඤ්ඤා න තෙ භවන්ති
චක්ඛුං හි එතං පරමං නරානං.
1280. හො වෙ හි ජාතු පුරිගො කිලෙගෙ
වාතො යථා අභ්‍යාසනං විහංගො¹³
තමොවස්ස නිවුත්තො¹⁴ සබ්බලොකො
ජොතිමත්තො'පි න පහංගෙය්‍යං.¹⁵

1 අරියසම්මානං - PTS 2 සම්මානපානසු - සිමු 1, 2, 3 3 විසොධිතො - සා, PTS
4 සො.හං - PTS 5 චුත්තාපෙට්ඨො - සා, 6 සම්මුච්ඡිතා - සා,
7 තෙතුං - සිමු, 2 8 සො.හං - PTS 9 හු - සා, PTS
10 ඡිත්ඤ්ඤො - සා, PTS 11 ගෙකො - සා, PTS 12 විචිකිච්ඡානා - PTS
13 විහංගො - සිමු 1, 2 14 නිබ්බුත්තො - සා, PTS 15 නප්පහංගෙය්‍යං - සිමු 1, 2

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1270. පසාය් ඇති සුගතීඛණ්ඩු වූ බුදුරජන් විසින් සත්තයන්ට අනුකම්පා පිණිස චතුරායතීතනයෝ දෙසනලදහ.
1271. දුකා, දුක් උපදනා හේතු යැ, දුක ඉක්මවීම (නිරෝධ) යැ, දුක් සන්තිද්‍රව්‍යසුලු අරී අවගමන යැ යන-
1272. තෙල සත්‍යධර්මයෝ මෙසේ ඇතිකැටියෙන් දෙසනලද්දහු යැ ඒ ධර්මයෝ දෙසනලද පරිද්දෙන් මා විසින් පසක් කරන ලදහ මා විසින් සාමය අනුමුඛයෙන් ලබනලද යැ. බුදුන්ගේ අවවාදය කරනලදී.
1273. ඵ්ඤානායෙන් මහා ඊමෙක් මට විය. මාගේ බුදුන් හමුයෙහි දී විශාල කරන ලද ධර්මයන් අතුරෙහි යම් ධර්මයක් ශ්‍රේෂ්ඨ නම් මම එය සාක්ෂාත් කෙළෙමි.
1274. (මා විසින්) අභිඤ්චන්ගේ පරතෙර පෑමිණෙන ලද යැ ශ්‍රෝත්‍රධාතුව විශොධනය කරන ලද යැ, (මම) ත්‍රිවිද්‍ය ඇත්තෙමි. සෑතිවිධඤ්‍යය ලද්දෙමි, වෙනොපරිගඤ්ඤයෙහි තිපුණයෙමි.
1275. මහාප්‍රාඥ වූ ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ විවාරම්, යම් මහණෙක් මේ අත් බැවිහි මා සාක සිදු ප්‍රකට වැ යශ් ඇති වැ සත්ත්‍වන් සිත් ඇත්තේ ද ඒ මහණ තෙමි 'අඤ්ඤාලවචෙති' නම් වූ වෙහෙරෙහි දී කල්ලිය කෙළේ ය.
1276. භාග්‍යවතුන්වහන්ස, තිත්‍රොධකප්පකුසි' යනු බ්‍රාහ්මණ ජාතික වූ ඔහුට මුඛ වහන්සේ විසින් කරන ලද නමෙකි. තිවන් දහම් දක්නාසුලු භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඒ මම (එකල්හි) මොක්කයෙහි අපෙක්ෂා ඇතියෙමි රුකුළුවැර ඇතියෙමි නමයකාර කෙරෙමින් සිටියෙමි.
1277. ශාක්‍යයන් වහන්ස, අපි සියලු දෙනා මැ ඒ (කල්ලිය කළ) මහණහු දැනගන්නට කැමැත්තමිහ. සියල්ල දක්නාණෙති, අපගේ කන් (එකරුණ) අසන්නට යොමු විය. වහන්ස, වහන්සේ අපගේ ශාක්‍ය වූ සේක. වහන්සේ අනුභවර වූ සේකි.
1278. අපගේ විවිකිච්ඡා ව සිත්ද මැනවැ, තෙල කරුණු මට වදාල මැනවැ, මහා ප්‍රාඥයාණෙනි, සියල්ල දක්නාණෙනි, පිරිනිව්‍යහු දුකාදෙව්ගත් මැද සහස්තෙන් සක්රජනු සෙසින් අප පිරිස්මැද වදාල මැනවි.
1279. මේලොවැ මෝහයට මාහි වූ දඤ්ඤපක්ෂ ඇති, විවිකිච්ඡාවට කරුණු වූ (අභිධ්‍යාදි) යම් කිසි ග්‍රන්ථකෙතෙක් වෙන් නම් ඔහු තථාගතයන් වහන්සේ කරු පෑමිණ අභාවයට යෙන්, යම්ගෙයකින් තෙල තථාගතයන් වහන්සේ මිනිසුනට පරමවක්‍රම වේ ද එහෙසිනි.
1280. ඉදින් යම් ගොෂකින් තථාගත තෙමි වාසුව වැසිවලාවක් සෙසින් කෙලෙස් නොතසා නම් ඔකන්තෙන් මුළු ලොව අපුරින් වැසුණේ මා වන්නේ යැ, (ශාරිපුත්‍රාදි) දූෂිතත්‍ව ද නො බලන්නාහු මැ යි.

1281. ධිරං ච පජ්ජානකරං හවිනති
තං තං අහං වීර¹ තථෙව මඤ්ඤා
විපසිතං ජානමුපාගමිනා
පරිසාසු² නො ආවිකරොති කතං.
1282. ඛිට්ඨං ඛිරං ඵරග වග්ගු වග්ගුං
හංසො'ව පග්ගාග්ග සතිකං නිකුජ
ඛිකුසුරෙහ සුචිකපටිතෙන
සබ්බො'ව තෙ උජ්ජගතා සුඤ්ඤාම.
1283. පභිනජාතිමරණං අසෙසං
නිග්ගාග්ග ඛොතං³ පටිච්චදියාමි⁴
න කාමකාරො හි⁵ සුඵජ්ජනානං
සබ්බග්ගාකාරො'ව තථාගතානං.
1284. සම්පත්තවෙය්‍යාකරණං තවෙදං
සමුජ්ජපඤ්ඤාසු⁶ සමුග්ගාග්ගිතං
අසමඤ්ඤාපි පච්චිකො සුඨාණාමිතො
මා මොහසි ජානමනොමපඤ්ඤා.
1285. පරොවරං' අරියධම්මං විදිතා
මා මොහසි ජානමනොමවීර⁸
වාරිං යථා සම්මති සම්මතතො
වෘථාහිකඛාමි සුතං පවසා.⁹
1286. යද්දප්පිකං¹⁰ බුග්ගවරිතං අචාරි
කරුණකො කච්චි සතං අමොඝං
නිබ්බාසි සො ආදු සඋපාදිසෙසො¹¹
යථා විමුතො අසු තං සුඤ්ඤාම.
1287. අචේත්ථි තණ්හාං ඉධ නාමරූපෙ (ඉති හගවා)
තණ්හාය සොතං දීඝරතනාභ්‍යුසාසිතං
අනාරි ජාතිං මරණං¹² අලොසං
ඉච්චවුචි හගවා පඤ්ඤාසෙවෙතා.
1288. ඵස සුඤ්ඤා පසිද්ධි විවො තෙ ඉතිසත්තම
අමොඝං කිර මෙ සුච්චං න මං වඤ්ඤාසි බ්‍රාහ්මණො.
1289. යථාචාරිකං තථාකාරි අසුබ්බාසා සාවමො
අචේත්ථි මච්චනො ජාලං තතං මායාවිතො දලං.

1. ධිර - සා, PTS 2. පරිසාස - සා, PTS.

3. ඛොතං - සිමු 1, 2 ප 4. වඤ්ඤාම - PTS 5. හොති - සිමු, 1, 2 ප.

6. සමුජ්ජපඤ්ඤාසු - සා, PTS 7. පරොවරං - සිමු 1, ප

8. ජානමනොමවීරිත - PTS 9. සුඨාණාමිතො - සිමු 1, 2 නිබ්බාසි සො අසුපාදිසෙසො - මජ්ඣ.

11. නිබ්බාසි සො අසුපාදිසෙසො - සිමු 1, 2 නිබ්බාසි සො අසුපාදිසෙසො - මජ්ඣ.

12. ජාතිමරණං - PTS.

1281. පණ්ඩිත පුරුෂයෝ නැණපහත් කරන්නාහු වෙත්, එහෙයින් විරයන් වහන්ස, මම ඔබ එසේ මැ හඬමි (සිංලු ගමියන්) වෙහෙයින් දක්නාසුලු නැතැත්තහු වෙත දන්නහු වෙත එළඹියමහ. පිරිස් මැද අපට 'නිශ්‍රොධකප්ප' හෙළි කළ මැනවි.
1282. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මනහර වූ වදන් නො ලත් වැ උපුරුවනු මැනවැ, කදට නඟා පියා සලා (තුටු පහවූ වැ කුප්පනය කරන) හංස-යකු හෙයින් මොහොතට විකල්පනය කරනලද බිඳුකරයෙන් යුතු වැ හෙමින් වදහළ මැනවැ, (අපි) සියලු දෙනා මැ එකඟයින් ඇති වැ අසමහ.
1283. නිරවශේෂ කොට ප්‍රභාණය කළ ජාතිමරණ ඇති කම්පා කරන ලද පව් ඇති බුදුන් ලවා ඇවිටිලි කොට දහම් දෙසවමි. කාම-කාරයෙක් (කැමැත්තක් කරනු හැකියැත්) පුත්‍රදත්තට නැත. විමසා කිරිම මැ තථාගතයන්ට ඇත්තේ යි.
1284. (භාග්‍යවතුන් වහන්ස,) සෘජු ප්‍රභතයට මුඛ වහන්සේගේ මේ පරිපූර්ණ විශ්වීය මා විසින් මැනවින් උගන්නා ලද්දේ යැ, මේ පශ්චිම අඤ්ඤාපිට මොහොතට බිදනාලද්දේ යැ, මහාප්‍රාඥයන් වහන්ස, කප්පයේ ගතිය (දන්නාසේක් එය නො දෙසීමෙන්) නහමින් මූලා කරන සේක්ව.
1285. මහාචර්යාණෙනි, පරාවර (ලෝකික ලොකොත්තර විසින් සුඤ්ජාරාසුඤ්ජාර) වූ සිව්සස් දහම් අවබෝධ කොට (දතයුතු) සියල්ල දන්නා සේක් නො දෙසීමෙන් මූලා නො කළ මැනවැ සම්මාලයෙහි ග්‍රිහමයෙන් තැවුණකු ජලය මෙන් දෝශනය කැමැත්තෙමි, (එහෙයින් මැ) ශ්‍රාවය (ගබ්දයතනය) වගුල මැනවි (වදල මැනවැ යි සේ යි)
1286. පුජ්‍ය 'කප්ප' තෙමේ ගමක් සදහා සන්පුරුෂයන්ගේ නොයිස් වූ බහුසර හතළේ නම් කිම, තෙතෙම අනුපාදිශෙෂයෙන් පිරිනිව්ගේ ද? විමුක්තයකු හෙයින් වී ද? එය අසමහ.
1287. මේ ලෝකයෙහි නාමරූප විෂයයෙහි වූ තෘෂණාව සිදුසුගේ යැ, දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි අනුගම වූ තෘෂණාශ්‍රොතක තරණය කළේ යැ. ජාතිමරණ දෙක නිරවශෙෂ කොට තරණය කරව් ය යි (පහස් ඇති හෙයින්) පඤ්ච ශ්‍රේණි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළහ.
1288. සාමිසප්පාමයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේගේ තෙල වදන් අසා පහදිමි. මා විසින් විවාරනලද්ද නො යිස් යැ, මුහුණ තෙමේ (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) මා නො රැවටි.
1289. බුද්ධිශ්‍රාවක තෙමේ යථාචාරී තථාකාරී විය, මායාව මරසුගේ (ප්‍රෙත්භූමක වතීයෙහි) පතලා වූ දැඩි වූ (තෘෂණා) ජාලය සිත්දේ යැ.

1290. අඤ්ඤා භගවා අදිං උපාදානං කප්පියො
අව්විභො වත කප්පානො¹ මව්වුබ්බොසං සුදුකතරං.

1291. තං දෙවදෙවං වන්ඤ්ඤා පුතතං තෙ අභිපදානම්
අනුජාතං මහාවීරං නාමං නාමකං ඕරස'නති

ඉන්ද්‍රං සුදං අගඤ්ඤා වච්ඡිකො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ත'ති.

වච්ඡිකපෙත්ථර ගාථා.

නිකායාදි:

සතතතිමඤ්ඤානිපාතිමඤ්ඤා වච්ඡිකො පටිභානවා
එකො'ව පෙරො නන්දෙඤ්ඤා ගාථායො එකසතතති'ති.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

නිකායාදි:

සහස්සං භොනති තා ගාථා එක නුඤ්ඤාදෙවසතාති ව
පෙරො ව අභි සතා සට්ඨි වතතරො ව පකාසිතා.
සිහසාදං නන්දිකානු බුද්ධපුතතා අනාගවා
බෙමනතං පාපුඤ්ඤාන අග්ගිකකතා'ව නිබ්බුත'ති.

පෙරහැටිපාලි නිට්ඨිතා.

1290. ගාග්‍රවතුන් වහන්සේ උපාදායා (වතීයා) ගේ මූල කාරණය දුටහ. 'කප්ප' තෙමේ තරණයට අති දුෂ්කර වූ ත්‍රේහුමක වතීය ඵකාන්තයෙන් ඉක්මබ්බේ යි.

1291. අභිපදෙන්නමයන් වහන්ස! දෙවියනට දෙවි වූ මූඛ වහන්සේ වදිමි. (යමි) බුද්ධිමාන වූ මූඛ වහන්සේගේ අනුජානපුත්‍ර වූ ඕෆරසපුත්‍ර වූ මහාවීර වූ (නිත්‍රොධකප්ප හමි) නාගයා වදිමි.

මෙසේ අයුෂමත් වඩනීය සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදලහ.

වඩනීය සථවිර ගාථා යි.

උද්දාය:

සැත්තැ වැනි නිපාතයෙහි ප්‍රතිභානවත් එක් මැ වඩනීය සථවිරයන් වහන්සේ යැ, අනෙකෙක් නැති. ගාථා ද එක් සැත්තැවක්.

මහානිපාතය නිමි.

ඒ ගාථාවෝ එක්දහස් දෙසියඑක්අනුවක් වෙති, තෙරවරු ද දෙසිය සිව්සැටක් වෙති ප්‍රකාශ කරනලදහ.

තිරාසුච වූ බුද්ධපුත්‍රයෝ සිංහභාද කොට නිවහට පැමිණ ගිහිකළ මෙන් පිරිනිවිසහ.

ථේරගාථා නිමි.

ථේරගාථාපාලි

අනුකතමනේකා

- I ශාථාදිපාදානුකතමණිකා**
- II සඤ්ඤානාමානුකතමණිකා**
- III විසෙසපදානුකතමණිකා**

I

ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා

අ	ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා
අකේතාධිපතො'නුපතාති	502, 503, 504, 505, 506
අකේතාධිපතානුකේතො	448
අකාරවො ච කාතාවො	986
අභිතාරිතො දති දුමා හදනො	527
අච්චිතනති අභොරතා	145
අච්චාරභිමති විරිමමති	638
අචෙත්චිත්තණ්ණං ඉධ	
තාමරුපෙ	1287
අචෙත්ථං චිත බුද්ධිතං	1090
අචෙත්ථදිකා පුප්පිලා	113, 601, 1076
අචිතතතං සමාපනො	650
අජ්ජපණ්ණරසෙ විපුද්ධියා	1246
අජ්ඣතතඤ්ඤා ඛිනිදා ච	337, 439
අජ්ඣතතඤ්ඤා හ ජාතාති	470, 471, 472
අජ්ඣතතං මේ සමුච්චාය	755
අජ්ඣායකො'පි චෙ අසා	1182
අජ්ජං ජ්ජමානො	82
අජෙගුච්චං විමුක්තොති	961
අඤ්ඤාති ච භවා චිතා	773, 1023, 1166
අඤ්ඤාමි හං හ මුඤ්ඤාමි	750
අඤ්ඤාථා ලොකනාථමති	921
අඤ්ඤාසා හගවා බුද්ධො	995
අඤ්ඤාණ්ඩුලහෙදාය	418
අඤ්ඤාතමානිතො ධම්මෙ	953
අධිපාදකතා කෙසා	772, 1022, 1165
අධිකච්චි සිතා සචිතකතා	1228
අධිසංඝාලකුටිකො	1155
අධිසංඝාලාසනො	570
අභිසං දුට්ඨං ච පුතනති ථසං	783
අත්ඤ්ඤා ඥා ජාතාති හාසිතසා	374
අත්ඤ්ඤා'යං විඤ්ඤාපති	703
අත්ඤා චිත මේ බුද්ධො	340
අභිමානො ච භිමානො	428
අභිසිතං අභිජිණං	231
අභිසිතා විති බලගතා සාලි	381
අථගුසාසිං සමුද්ධං	622, 912
අථ පාපාති කම්මාති	146

අ	ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා
අථො සිද්ධි සඤ්ඤාතං	741
අග්ග හගවා ආදිං	1290
අභි භ ජාතනති හථාච ධම්මං	188
අභිචෙතසො අපමාජ්ජනො	68
අනො චිකිත්තො ආසිං	749
අනො'හං හතනෙතො'සම්	95
අනාහාරො පුරෙ ආසිං	910
අනභිකිත්තො පොසාසා	652, 1000
අනනාරං හි ජාතසා	553
අනාකිණ්ණං හගවෙති	1074
අනාගතං යො පටිගම්ම පසාති	547
අනාසනාචාරං ථතා	34
අනිකකාසො කාසාචං	969
අනිචා දුක්ඛනති විපසා	
ගොතිසො	1122
අනිචා චිත සඤ්ඤා	1170
අනිචාති හගතාති	183
අනිචා හි බලා සභා	247
අනිචිතතඤ්ඤා හාචෙති	1238
අනිසාරණදසාචි	732
අනුකම්පා මේ සත්ථා	560
අනුභිතො අචපලො	682, 1086
අනුදිට්ඨිතං අපාසානං	754
අනුප්පනො සමිත්තනො	331
අනුචිත්තො පඤ්ඤාතො	24
අනුසාරනො සමුද්ධං	354
අනුසාසි මහාවිතො	66
අනුසාසි මා අරිගම්මා	334
අනෙකත්ති සංඝාරං	78
අපසාසනා'යං පුරිසො	1030
අපචිත්තං සපුරිසෙති	
චණ්ඩො	1129
අපච්චෙත්ථ චෙච සතතුච්චො	581
අපච්චෙත්ථ සාතතිකො	837
අපමිතතසා මේ සිකා	333
අපණ්ණිතො අනුභිකිත්තො	599
අපි චෙ හොති තෙවිජෙත්ථා	129
අපුඤ්ඤං පනචි මාසො	1217
අබ්බුද්ධං අසගතං විජිතං	321
අබ්බතසගායසා	1040

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අ	හංචකය
අභ්‍යාසාසි සාතතිකෝ	853
අභ්‍යාසාසෙ විහරයි	385
අභිඤ්ඤපාරමිතතෙතා	1274
අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤානං	828
අභිභූතස්ස දුකෙකත	967
අභිවුච්චා රමිතලා	1070
අභිසංචාරානි නිපතති වයො	118
අඛපලවසඛකාසං	197
අමිඛලං මධුරස්සාඤ්ඤා	733
අමොසං දිවසං කසිරං	451
අයඤ්ඤා දහරො හිකච්ඡා	1177
අයමොහු පුරාණියා කුටි	57
අයමිති කප්පො කප්පවකුරො	199
අයොගෙ යුඤ්ඤාමනානං	320
අයොතිසුද්ධිමනෙකං	219
අයොතිසො මහසිකාරං	157
අරඤ්ඤා රුකඛමුලෙ වා	887
අරඤ්ඤා රුකඛමුලෙසු	925
අරහං රහඤ්ඤා පහාය	
සමිමසො	1225
අරහං සුගතො ලොකෙ	185
අරහා දක්ඛණෙයොමසි	336
අරුප දුරඛම ඵකචාරි	1127
අලලං සුකඛං වා භුඤ්ඤානො	982
අලඛකතං සුචසනං	464
අලඛකතා සුචසනා	267, 459
අලතතකකතා පාද	771, 1021
අලඛා විතතසොකකතං	405
අලං කාසිතුකාමස්ස	1071
අලං මේ ඵාසුකාමස්ස	1072
අවණ්ණඤ්ඤා අසිතතිඤ්ඤා	611
අවජ්ජාතිවුතො කායො	573
අවිතකතං සමාපනො	998
අස්සංචාරානි හරිතොකාසෙ	217
අසකඛිං වත අත්තානං	88
අසඤ්ඤායොසු කප්පොසු	202
අසලලීතො විතොතන	906
අසංසචේයා සාතතිකො	860
අසංගිරං අසඛකාසං	649
අසුභාය විතං භාවෙති	1237
අසෙයොසා සෙයොමානං	1080
අසං ඛො වෙථගුඛකමි	23
අසං මිඤ්ඤා පකතො	271
අසං සකරණියොමසි	1030

අ	හංචකය
අභිංසකොති මේ නාමං	879
අසු භුග්ගං පුරෙ සඛා	246
අසු මුඛස්ස දායාදො	18
අසො බුද්ධො අසො ධම්මො	201
ආ	
ආකාසමිති හලිද්දියා	1160
ආගමන්තරාගිඛකා'ව	450
ආචාරගොචරෙ සුතො	590
ආජාතිකො ආජඤ්ඤා	433
ආකුරං අසුචිං පුච්චං	394
ආදිනවො පාකුරසු	465
ආදි සිලං පතිච්චා ව	612
ආනාපානසති සස්ස	548
ආබ්‍යොමි මේ සමුප්පාදො	30
ආයොගො සමිමලොකස්ස	566
ආරඤ්ඤාකො සාතතිකො	851
ආරඤ්ඤාකා පිණ්ඩපාතිකා	1151, 1152
ආරඤ්ඤාකාති සෙතාසතාති	592
ආරඤ්ඤාකො භොගි ව	
පිණ්ඩපාතිකො	1125
ආරඛමිතිසො පතිතතො	
	156, 353
ආරඛමිතිසො සාතතිකො	861
ආරහථ තිකඛමිථ	256
ආරමමණෙ තං ඛලසා	
තිකිකිකං	1146
ආසද්ධිං කුටිකං කතො	55
ආසාය කසතෙ ඛෙතනං	530
ඉ	
ඉච්චව වොරො අසිමාමුඛඤ්ඤා	869
ඉච්චා ධම්මා අතිච්චා ව	644
ඉති මාරං අතජ්ජසි	1219
ඉතො ඛිතිඛා පුත්‍ර අඤ්ඤාචාදිසං	86
ඉතො සතත තතො සතත	915
ඉත්ථිච්චෙ ඉත්ථිසරෙ	738
ඉත්ථි සොතාති සමිමාති	739
ඉදං පුරෙ විතතමිචාරි වාරිකං	
	77, 1135
ඉදං භොනොති තිසාමේථ	832
ඉදං වතො සාලමතෙ	948
ඉධෙව කිතතිං ලහති	618

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉ	ගාථාංකය
ඉංග්‍රීසි නිදං ලහති	617
ඉන්ද්‍රියානි මනුස්සානං	728
ඉන්ද්‍රියානෙව සාරකං	722
ඉන්ද්‍ර භූමා ච අගනති	629
ඉමිඤ්ච පස්ස අගනනං	1187
ඉමේ හඤ්ඤානු චර්කිනානු	603, 646
උ	
උක්කණ්ණාමි සරීරෙන	718
උක්කණ්ණිනො'පි හ වසෙ	105
උක්කෙට්ඨකච්චවර්ණං	65
උග්ගපුත්තා මග්ගිස්සාසා	1321
උච්චාචචෙත්‍රපායෙහි	743
උච්ච මණ්ඩලිපාසායෙ	863
උර්කාසාසඤ්ඤානො ඩාලා	958
උරුමෙග්ගමහි අක්කානෙ	637
උරෙට්ඨති තිසිද කාතියාන	411
උත්තමං ධම්මතං පඤ්ඤා	712
උත්තරිට්ඨපිණෙහි අභාසො	1062
උත්තරිණ්ණපච්චකපලිපා	89
උද්ධවමෙස ථතං	760
උද්ධතො චපලො සිකු	681, 1085
උද්ධතො උත්තලො ඩාලො	973
උද්ධතා ච හවිස්සානති	959
උදකං හි නානති නෙතනිකා	19, 877
උදරාච්චෙදහකං භූතියා	935
උත්තතා සුඛධම්මෙන	662
උත්තලස්ස පමිත්තස්ස	634
උපාජ්ජතෙ සචෙ කොඨො	445
උපාතනෙනපු තීපතෙ	76
උපර්කාසස්ස උදකං	429
උපර්කාසො මං අච්ච	14
උපර්කාපෙනති පරිසං	912
උපරි තෙ සමතික්කනතා	840
උපරිපු ජනා ගහිතාසෙ	1227
උපසන්නං උපරතං	1180
උපසන්නො අනායාසො	1007
උපසන්නො උපරතො	2, 1006, 1007, 1179
උපසම්පද ච මෙ ලභියා	365
උපායකුසලෙතො'හං	158
උපාරම්භවිතො උමෙමඨො	360, 363

උ	ගාථාංකය
උපාසිතා සපුරිතා	179
උපෙති ගඛකඤ්ච පරඤ්ච	ලොකං 785
උග්ගෙගමිදං මරණමෙව	1003
උග්ගෙගෙව සම්පන්නො	295
උග්ගනං තික්ඛිත්තං	444
උග්ගනමත්ථං වරතී	443
උමග්ගපථං මාරස්ස	1254
උමාපුපෙථන සමානා	1073
ඵ	
ඵකසා මගං අරඤ්ඤා විහරාම	62
ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පො	218
ඵකපාදෙන අට්ඨාසිං	284
ඵකපුත්තො අහං අසිං	473
ඵකපුථං චර්තියාන	96
ඵකංසං විවරං කතියා	481
ඵකාතිසො අදුතිසො	341
ඵකාසති සාතතිකො	848
ඵකොපි සද්ධා මෙධාපි	240
ඵතං මෙ රුචිති භොගො	835
ඵතඤ්ච සමතික්කමම	894
ඵතමාදිතමං ඤාතියා	122, 154 791
ඵතාදිසං කරිතියාන	255
ඵතෙ පච්ඡිමිකා දුති	906
ඵතෙ සම්භුත්තො දෙවො	1087, 1189
ඵමං අනාගතභාවො	977
ඵමඤ්ච තං ජනො ජඤ්ඤා	1158
ඵමඤ්ච මං විහරන්තං	1224
ඵමං දස්සනසම්පන්නං	174
ඵමං නානසායානමිති	944
ඵමං පඤ්ඤාය යෙ තිත්තා	660
ඵමං මෙ කතානුකාමස්ස	542
ඵමං මෙ හයජාතස්ස	763
ඵමං විජිතාසනාමිං	1248
ඵමං විහරමානස්ස	586
ඵමං සම්බඞ්ගසම්පන්නං	1263
ඵමං සුදෙසිතෙ ධම්මෙ	1257
ඵමමෙතං මහාපිර	1159
ඵමමෙතෙ තථා චුත්තා	1272
ඵමාමෙ භූමං මාර	1116
ඵමා'ගං චත්තතෙ කායො	574
ඵස ඛණ්ඩාමි සත්තාගං	543
ඵස හිසො පටිදුමි	673

ම	ගාංථය
එක පුතා පසිදුම්	1288
එතැන සියයෙක පබ්බතෙත	115
එහි නැතැයි ගවිජාම	175
බ	
මහයාට්ඨකිකං තොතං	349
මහපාසො දුග්ගතිලො	680
මහයා හි නිත්තරණිකං	1255
මට්ඨකාගතමෙතෙතන	1079
මදගි මෙවො පාසං 774, 1024, 1167	
මදනං වත මෙ වතනං	549
මනාසජාතං ඵලගං	25
මරං මදනපාකමයා	317
මලගෙග්ගාමි තෙ වතනං	355
මවදෙග්ගානුසංගය	994
ක	
කවචි නො වත්පසුතො	28
කවුකං මධුරසාදං	737
කද අතිවං මධිරොගනිලං	1098
කද ඉණ්ටොව දුට්ඨකො	
නිධිං	1112
කද හු කවෙඨ ව ජිකේ	
ල තා ව	1106
කද හු බො'යං විදිතං	
මහෙසිනා	1103
කද හු ගඛං ගමුනං	
සරසායං	1109
කද හු නාගො'ව අනඛවාරි	1110
කද හු පඤ්ඤමයමුග්ගතෙතං	1100
කද හු මං තදි වුදු පිපාසා	1102
කද හු මං පාචුකකාලමෙකො	1107
කද හු රූපෙ අමිතෙ ව සද්දෙ	1104
කද හු'හං දුබ්බවතෙත	
වුතො	1105
කද හු'හං පබ්බතකන්දරාසු	1096
කද හු'හං ගගජනනිං	
දුඛාවතං	1099
කද හු'හං හිත්තපටිකිරො	
මුති	1097
කද හු'හං සබ්බිකමාගමෙසු	1101
කද මුසුරසා සිබ්බකිකො	
වතෙ	1108
කන්දනනි නං ඤාති පතිරිය	
කෙසෙ	779

ක	ගාංථය
කනනු තත්ත රමෙනති	809
කප්පිං තඤ්ඤො ජාදෙති	984
කම්මං කම්මෙනති ඤාතාන	421
කම්මං ඔහුකං න	
කාරෙක 494, 1017, 1078	
කරතො තෙ වියතෙ පාසං	1218
කරෙරිමාලා විතතා	1067
කල්‍යාණදසානො හික්කු	822
කසා සෙසුපමං විතතං	191
කසිද්දියාති සමථං ගතාති	205
කාමකොපපතිනා සෙ	671
කාමවජ්ඣෙ ව බ්‍යාපාදෙ 74, 1009	
කාමකා ජාලපව්ජනා	276
කාමරාගෙන ඛයාමි	1234
කාමං හිජ්ඣා'ගං කායො	312
කාමා හි විත්තා මධුරා	
මනොරමා 787, 1117	
කාමෙ ආදිත්තතො දිකා	790
කාමෙකාදිත්තං දිකා	458
කායදුට්ඨලලගරාතො	114
කායමච්ඡේදරගරාතො	1038
කාලෙ කාලවිකං පතොතා	661
කාමෙයාමතා විවරිමා	
පුබ්බ 1265	
නාලපබ්බිකානං කායො 243, 683	
කාලී ඉති වුගති ඛබ්බරාපා	151
කිම්චි ලභො අගං පුතො	475
කිමානුපුබ්බං පුරිසො	727
කිම්චි මිලා සලලිතො	1186
කිංජද්ද කිම්බිපායා	951
කිං තවතො වතෙ තාත	597
කිං ගද්දෙන කපිකාන	721
කිලොතා කිපිතා මයා	67
කිලෙසෙතාහිගුතා තෙ	933
කිදිසො තිරයො ආසි	1198
කුඛිමුලඤ්ච නිසාය	1061
කුලො සිවපිකං ගතො	393
කුලමි මිතො ව පියෙ ව	
ඤාතකෙ 1114	
කුසලානඤ්ච ධම්මානං	128
කෙසෙ මෙ මිලිබ්බානති	109
කො කුටිකායං හික්කු කුටිකායං	156
කොපිතසහසායා	1194
කොධිතා උපනාති ව	951

කො:	ගාථාංකය:
කො: හු සෙහාපති හොතො:	826
කො: මේ අනන්තො: අවශෝ:	757
කො: සො: පාරං ගතො: ලොකො:	748
කො: හි තස්ස ජනෙනන්තො:	150

බ

බන්ධනා: හොහා රාජානො:	823
බන්තො: ජන්දිකතො: හොති:	1034
බකි: දිව්හා: යථාභූතං:	87
බකි: මයා පරිඤ්ඤාතො:	261
බලපච්ඡාදනාති සාතතිකො:	850
බිසං හිරං ඵරං වග්ගවග්ගො:	1482
බිණ්ණං ගවහෙතති:	708
බිණ්ණංගමො: විහංග්ගො:	1027
බිණ්ණං හි මග්ගං ජාති:	135

භ

භව්ණං වදෙසි සමණවසීනො:මහි:	866
භතිමනො: සතිමනො:	1054
භතො:හි පරිමජ්ජිතො:	272
භකිං සකිං සතිමුච්ඡා:	798
භව්තිරපඤ්ඤා මෙධාචි:	1243
භහකාරක දිවෙහා:සි:	184
භාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤා:	991
භුණ්ණවනො:පි සබ්බමති:	956
භුණ්ණිතො:පි සබ්බමති:	956
භුථගස්සො තවො:නදො:	1156

ච

චක්කවතති යථා රාජා:	1247
චක්කානුචතතො: ථෙරො:	1018
චක්ඛුන්ද්‍රං චෙ රුපෙසු:	730
චක්ඛුමිසං යථා අකො:	501
චක්ඛුං සරීරං උපහන්ති:	
රුණණං:	555
චත්තාරි අරියසම්මානි:	492
චත්තාරො: පඤ්ච අංගොපෙ:	983
චත්තාරො: සතිපට්ඨානො:	166
චතුබ්බිපල්ලාසමසං අබ්බිතං:	1148
චන්ද්‍රො යථා විගතමල්ලාගකො:	
නගො:	1264
චරතො: තිව්චතො: වා:පි:	452
චාරිකං අථ චාරිතං:	591
චාලෙ උපචාලෙ සිසුපචාලෙ:	42

ච

චිත්තතිමිත්තස්ස කො:විදො:	85
චිරරත්තං චතා:තා:පි:	747
චිරස්සං චත මේ මහිනො:	
මහෙසි:	868
චිරසබ්බිලිච්ඡං චත මං:	290
චුතා: පතනති පතිනා:	63
චුතුපපාතං ජානාමි:	917
චේතසා: අනුපරිසෙති:	1262
චේතොපරියාය ඉද්ධියා:	997
චොදිතො: හාවිතනොන:	1175
චොරො: අහං පුරෙ අයං:	880
චොරො: යථා සතිමුඛො:	
ගතිනො:	786

ඡ

ඡත්තමතිවස්සති:	447
ඡග්ගතො: හි තදා දිස්සා:	968
ඡත්තා: මේ කුපිකා: සුඛා: නිමා:තා:	1
ඡ ඵස්සායතනො හිතා:	116
ඡවිපාපක චිත්තහද්දක:	207
ඡන්ද නො: විචිතිච්ඡං:	
බුහි මෙතං:	1273
ඡත්තා: පාසා: මගමස්ස:	1025
ඡත්තො: පාසො: මගමස්ස:	775, 1168

ඡ

ඡනො ජනමහි සම්මදො:	149
ඡාතරුපෙන පච්ඡත්තා:	299
ඡාතිමදෙන මත්තො:හං:	423
ඡාතියා: සත්තවස්සොන:	479
ඡාතියා: සත්තවස්සො:හං:	486
ඡග්ගච්ඡිතො: මනුස්සානං:	621
ඡණ්ණං ච දිස්සා: දුබ්බ ච:	
බ්‍යාධිතං:	73
ඡවනෙමාපි සප්පඤ්ඤා:	519, 550
ඡවිතං ච අධමෙමන:	670
ඡවිතානං පරික්කාරො:	924
ඡෙතා: නමුචිතො: සෙතං:	837

ඤ

ඤායාහි ජානාහි කාතියාන:	415
------------------------	-----

ඨ

ඨිතො: අහං අභිභුලිමාල සබ්බදා:	867
------------------------------	-----

	ගංථකය
ද	
දාසිතිං බුද්ධිතො ගණිං	1029
දාසාදකො'යං අසුචි	453
දානනං අනතරවිසානං	128
දකෙකිනෙකෙ දමයනති	878
දකතපොනං කපිත්ථං ච	988
දකිං මයගං ගති ආසි	557
දබ්බං කුසං පොටකිලං	27, 283
දබ්බො විරරතතසමාහිතො	1229
දසානාය අභික්කනො	1042, 1043
දසාදකා තසා ධනං හරන්ති	781
දිට්ඨා මයා ධම්මධරා උපාසකා	187
දිට්ඨිගහනපක්කිනො	342
දිවාචිකාරා තික්කම්ම	1253
දිසාන පාටිභීරාති	375
දිසා පාසාදණ්ඩායං	480
දිසා පාසායකං අග්ගං	426
දිසා'පි මෙ ධම්මකථං සුඤ්ඤා	874
දිසා හි මෙ ඛනතිවාදනං	875
දිසරතතානුසයිතං	768
දුක්ඛතති බකෙ පටිපසා	
යොතිකො	1121
දුක්ඛං දුක්ඛසමුපාදං	1271
දුක්ඛා කාමා ඵරක	93
දුප්ඛකප්පං වෙ දුරගිවසා	
ගෙහා	111
දුමෙමධෙති පසාසා ච	668
දුමප්ඵලානිචි පනන්ති මානවා	788
දුම්ඛකාය උපනො	64
දුමාති පුලානි මනොරමාති	528
දෙවො ච වසන්ති දෙවො ච	
ගලගලායති	189
ධ	
ධනං ච පුත්තං හරිසං ච	934
ධම්මං ඤාතීං සති මුට්ඨා	804
ධම්මතා මමෙසා යසා	190
ධම්මමපාමෙයං	383
ධම්මසෙනාපතිං චිරං	1088
ධම්මාදාසං ගහෙතීන	395
ධම්මාරාමො ධම්මරතො	1037
ධම්මෙන ච අලංකො යො	666
ධම්මො හමෙ රක්ඛති ධම්මචාරිං	303
ධරණි ච සිඤ්ඤති වාති	50
ධිතිපාරං කිං මම් විත්ත කාහසි	1139

	ගංථකය
ධ	
ධිරඤ්ඤා පුරෙ දුග්ගතෙ	279
ධිරා ච පජෙත්තකරා හවන්ති	1281
බුච්ඡායාතො මරණාය	571
න	
න උක්ඛිපෙ තො ච පරික්ඛිපෙ	
පරෙ	209
න කුලාති උපබ්බජේ මුති	1057
න ගණන පුරකතිනො චරෙ	1056
නගරං යථා පච්චන්තං	653, 1004
නගසා පසො ආසිනං	1261
නගා නගගොසු සුසංවිරුලා	110
නගා සමුද්දාසරිතා චසුඤ්ඤා	1138
න චිවරෙ න සංගෙ	1094
නඤ්ඤා භවෙති හවෙති නිවෙති	121
නඤ්ඤා වෙති සිත්තං දුක්ඛං	707
නඤ්ඤා දුති පුනාමාසො	908
න තථා මතා සතරං	81
න තාචි සුපිඤ්ඤා හොසු	193
න තෙ ඉදං විත්ත යථා පුරාණකං	
	1137
නදන්ති ඵලං සප්පකොසු	177
නදන්ති මොරා සුපිඤ්ඤා සුපබ්බසා	
	211
න දිසමාසුං ලහතෙ ධනෙන	782
නදුමානාගතං විත්තං	213
නනු අහං විත්ත තසාමිති	
යාපිතො	1113
නනු දුබ්බිසාසි මං පුනපුනං	1134
න නුතායං පරමගිතානු	
කම්පිතො	109
න පක්ඛන්ති දිසා සබ්බා	1039
න පඤ්ඤාබ්බිකතෙ තුරිසෙ	1076
න පරසසුපතිධාය	496
න පරෙ චචනා වොරො	497
න බ්‍රාහ්මණො බ්‍රහ්ම විශ්ණො	140
න මයගං කප්පතෙ අප්ප	488
න මෙ හොති අහොසිනති	715
නමො තෙ පුරිසාපඤ්ඤා	1080
	1190
නමො තෙ බුද්ධිවිරඤ්ඤා	47
නමො හි තසා ගහවතො	94
නසිදං අනගෙහ ජිවිතං	128

න	ගාථාංකය
නඤ්ඤාං සිව්විලාසාරම්භ	1176
නරකාං ගි පුජානකාං	819
න විකාශන ඵකතියෙසු ඵලං	1008
න වෙ අග්නි වේතගති	1215
න කො උපවිදෙ කිඤ්චි	583
න කො රජුති ගතෙකිසු	810
න කො රජුති ධම්මෙසු	816
න කො රජුති ඵයෙසු	814
න කො රජුති රසෙසු	812
න කො රජුති රුපෙසු	806
න කො රජුති සංයුතෙසු	808
න හි ජාතු කො මිමං සිංහෙ	876
නති ධම්මො අධිවෙමා ච	304
නති කොචති හිතඤ්ඤා කදුචි	1232
නභෙතභ්ථාය මහකාං භොති	554
නභෙච ලාභෙ නාලාභෙ	664
නාගනාමොසි ගගගා	1252
නාගං වො කිත්තසිකාමි	69
නාත්තකො සමකං කඤ්චි	424
නානා කුලමල සමුප්පණ්ණං	567
නානා ජනපදං යනති	37
නානා සුත්තා නාමා ඵකෙ	944
නාතිනසුමි මරණං 196, 606, 607, 654, 655, 685, 686, 1001 1002	
නා'ගං අජුතකො ධම්මො	552
නාසිකාං න පිටිකාමි	223, 313
නා'ගං අලකකා	
අභිතිකකතාය වා	1128
නා'ග ඵකෙන අනිකො	108
නා'ගං ගගකා හාගාමි	21
නාහු අකාංකපකාංකා	905
නිකකතං වත මං සත්තං	1220
නිකකිපිනාන වාගගාමි	623
නිගගක අනුකම්පාය	241
නිග්‍රොධිකපෙතා ඉසි කකා	
නාමං	1276
නිතිනං' ව පචත්තාරං	993
නිත්තාන සබ්බපාපොමති	348
නිත්තාණිකො උත්තාරණො	417
නිවං මනං කපිනාන	579
නිවං නිවිට්ඨා පුත්තරා	926
නිවෙ කුලමහි ජාතො'ගං	620
නිලබ්බකුට්ඨදිකා	1069
නිලබ්බවණ්ණං රුචිරා	13, 1068

න	ගාථාංකය
නිලාසුතිවං සිඛිතො	22
නෙකතිකා වඤ්චතිකා	940
නෙකකම්මෙ අධිබුත්තකා	640
නෙච පුබ්බතිවංකාය	996
නෙචාතිසිතං න පනාති	
උණං	529
නෙසජ්ජකො සාතතිකො	856
නෙසො - පසාති සද්ධම්මං	1185
නො වෙ හි ජාතු පුරිකො	
කිලෙසෙ	1280
ප	
පකඛතො මාරවිතයෙ	253
පබ්බකාති හි නං පවෙදසුං 124, 495, 1058	
පච්චති බුද්ධිතො හත්තං	248
පච්චවේකිං ඉමං කායං	178
පච්චිට්ඨානඤ්ච සාමිපි	485
පජ්ජාතකරො අතිවිජ්ඣා	
ධම්මං	1256
පජ්ජාතිකරො පරිත්තරංකො	416
පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤාතා 90, 120, 440	
පඤ්චකකිකෙ පරිඤ්ඤාය	369
පඤ්චකාමගුණෙ හිති	195
පඤ්චබ්බිකෙත තුරිකොත	398
පඤ්චබ්බිකෙ සමාධිමති	916
පඤ්ච ජිකෙද පඤ්ච ජලෙ	15, 633
පඤ්ච නිවරණෙ සුත්තො	573
පඤ්චපඤ්ඤාස වකාති	233, 904
පඤ්චනිවරණෙ හිති	171
පඤ්චාභා'ගං පබ්බජිතො	222
පඤ්ඤං ඉමං පසා නාමාගතානං 3	
පඤ්ඤාපාරමිතං පත්තො	1014
පඤ්ඤාච්චි සිලවතුපපත්තො	12
පඤ්ඤාය ජෙති	
විපජානුසාරිතං	1147
පඤ්ඤාචිත්තං නාමා නාදිං	1082
පඤ්ඤාසුත්තවිතිවජිති	551
පණ්ණිතං වත මං සත්තං	252
පණ්ණිතවති වකාති, 404, 1044, 1045, 1046 1047, 1048	
පණ්ණිතං යදි වා ලුචං	923
පත්තපිණ්ණි සාතතිකො	849

ප	හාට්‍යාදි
පනාදෙද නාමි කො: රාජ:	163
පබ්බජිං ජිවිතකෙදො'හං	311
පබ්බජිං තුලසිනාන	107
පබ්බාජෙත්තින මං සත්ථා	477
පමාද මනුසුඤ්ඤානි	883
පමාදං හයතො දිස්වා	981
පමාදෙද රජො සබ්බද	404
පරිච්චිත්තා සඤ්චිමං	933
පරිච්චේණං මයා සත්ථා	604, 656, 687, 792, 891, 918, 1015, 1055, 1093, 1196
පරිත්තං දුරාමාරාග්ග	147, 265
පරිපුණ්ණකායො සුරාචි	818
පරිසන්නකතං දුක්ඛං	339
පරෙ අමාධිකාරාමෙ	466
පරෙ ච හ විජානනති	275, 498
පරෙ ච නං ගරහන්ති	160
පරෙ ච නං පසංසන්ති	159
පරොචරං අරියධම්මං විදිත්ථා	1283
පරොසහස්සං හික්ඛුතං	1250
පලලභේකත නිසින්නස්ස	986
පච්චිත්තොති අරියෙති	148
පච්චිත්තො: සාතතිකො:	859
පස්ස විතතකතං බිම්බං	769, 770 1019, 1162
පස්ස විතතකතං රූපං	1020, 1163
පස්සති පස්සො: පස්සන්තං	61
පස්සාමි ලොකෙ සබ්බෙන	
මනුස්සො	776
පස්සාමි චිත්චිත්තන්තං	1211
පසන්නතෙතො: සුමුඛො:	820
පහංග මාතාපිතරො:	892
පභිනජාතිමරණං අනෙසං	1283
පංසුකුලී සාතතිකො:	844
පාචිනවංසදයමිති	155
පාතො මජ්ඣන්තිකං සංගං	345
පාදුකා: ඕරුතිනාන	460
පාපකානඤ්ච ධම්මානං	930
පාපමිත්තෙ විචෙජ්ජති:	264
පාමොජ්ජබ්‍රහ්මො හික්ඛු	11
පාරගු අනුපාදනො:	711
පාසාදිකෙන චිත්තෙන	482
පාසාදිකෙ බ්‍රහ්ම දිස්වා	949
පිණ්ඩපාභපටික්කනො:	1064, 1065, 1066

ප	හාට්‍යාදි
පිණ්ඩපාතා: පටික්කනො:	896
පිණ්ඩපාතී සාතතිකො:	845
පිණ්ඩිකාග පටිවේධා'හං	268
පියවාචමෙව හානෙග්ග	1240
පිලකනුරජනං රත්තං	965
පිසුනෙන ච කොධිනෙන ච	1017
පිතිසුඛෙන විපුලෙන	351, 436
පුච්ඡාමි සත්ථාරම්භොම	
පඤ්ඤං	1275
පුනපුනං චෙව ච පන්ති බ්‍රජං	531
පුනපුනං යාවතකා: චරන්ති	532
පුබ්බරුහිරහම්පනො:	568
පුබ්බලොභිතසම්පුණ්ණං	736
පුබ්බාපරඤ්ඤා අත්ඤ්ඤා	1033
පුබ්බ ජථිලභුතස්ස	377
පුබ්බෙතිවාසං ජාතාමි	332, 379, 516, 562, 913
පුබ්බෙ යඤ්ඤෙන සන්තුට්ඨො:	878
පුබ්බෙ හන්ති අත්තානං	139
පුරතො: පච්ඡතො: වා'පි	537
පුරා: අංගච්ඡතෙ එතං	979
පුරිමාති පමුඤ්ච බ්‍රහ්මානාති	414
පුජ්ජතො: නරදෙවෙන	1191
පුජ්ජතො: පුජ්ජනානං	186
එස්සං පුස්ස සති මුච්ඡා:	802
පුට්ඨො: බංගෙති කෙතෙති	31, 244, 684
පුඨස්සං චතස්සො:	
අපමඤ්ඤායො:	386
බ	
බ්‍රහ්මජ්ජේවා: පුරෙ අංසිං	889
බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ අංසිං	221
බ්‍රහ්මභූතං අතිතුලං	833
බ්‍රහ්මභූතො: අතිතුලො:	831
බ්‍රහ්මිකො: පෙක්කමා:නස්ස	182
බ්‍රාහ්මණා: තිස්සා: ඉමෙ	836
බ්‍රහ්මදෙවරත්තිං හගමි:	866
බ්‍රහ්මස්සුතං උපාසෙග්ග	1032
බ්‍රහ්මස්සුතං ධම්මධරං	1035
බ්‍රහ්මස්සුතො: අපසස්සුතා:	1039
බ්‍රහ්මස්සුතො: විතතකපි	1036
බ්‍රහ්මස්සුතො: ච මෙධා:වි	988
බ්‍රහ්මස්සුතො: ධම්මධරො:	1036, 1052 1053

බ	ගාථාමය
බහුසංඝාතො ධම්මධරො ච ගොති	373
බහු ආදිනවා ලොකෙ	954
බහුතනං වත අත්ථාය	1268
බහුති ලොකෙ චත්‍රාති	674
බහුති මහාතාති තයාමිති	
ගාථාවො:	1112
බහු සපතෙත ලහති	163
බුද්ධිමප්පකො	382
බුද්ධියා වඩකමනතායා	1049
බුද්ධියා පුතෙතා'මිති අනායා	
සාගිනො:	536
බුද්ධානුබුද්ධො යො ථෙරො:	679,
	1252
බුද්ධෙසු ච සගරවතා:	589
බුද්ධො ච බො කාරුණිකො:	
මහෙසි	870
බුද්ධො ච මේ වරං දජා:	468
භ	
භගවා තත්ථ ආගඤ්ඤි	559
භවිරාගභතායා මේ සතො:	180
භාවතිනි, භා බොජ්ඣබොධ	672
භාවයෙ අතිවිචන්ති	594
භාවෙතො: සතිපට්ඨානෙ	352
භාවෙතො: සත්තබොජ්ඣබොධ	437
භාවෙතා ච බොජ්ඣබොධ	595
භාවෙති කිංතාති ච ඉන්ද්‍රියාති	1119
භාවෙති මහං අමතං	
පතති:	1120
භික්ඛවො: තිසනා ඉමේ	841
භික්ඛු පිච්චිකං ගතාති:	815
භික්ඛු ව භික්ඛුතිකො ව	974
භුඤ්ජති අතවජාති	698
ගෙසසෙජ්ජ සථා වෙජා:	939
ම	
මකකටො, පඤ්චාචාරායං	125
මකෙතින මෙතිනා පජා:	1231
මච්චුතාබ්‍යාගතො ලොකො:	448,
	449
මජ්ඣිමනිකායෙ නිට්ඨානති	1201
මතතිකං තෙලං චුණ්ණං ච	937
මනං වා අමම රොදනති	44
මනං වෙතෙති ධම්මෙති	735
මනුජයා පමතනවාටිනො:	399

ම	ගාථාමය
මනුස්සානුතං සම්බුද්ධං	689
මම සබ්බපාමඤ්ඤාය	376, 901
මම කෙලපමං විතතං	192
මමෙව එතං නති නිං පරෙතං	1115
මඤ්ඤියාති සම්ථං ගතාති	206
මයා පච්ඡතිතං චක්කං	827
මසුර කොකුචාතිරුතමිති	
කානතො	1118
මරණෙ මේ ගතං නජී	20
මහපාහං ගණාචරිතං	288
මහාතිති පජාලිතො:	702
මහානාගං මහාචරං	389
මහානුභාවො: තෙවිජ්ජො:	1260
මහාරකො පුගමිතිරො:	421
මහාසමුද්දො පඨවි	1012
මහිවෙජා, ච අසනතුට්ඨා:	898
මා බො කිං කප්පට්ඨ පචාලෙසි	200
මාතරං පිතරං වා'පි	425
මානං පජ්ඣසු ගොතමි	1230
මානං මදඤ්ච ජබ්බෙති:	427
මානුසො'පි ව ගවොතිරාධිකො	259
මානෙත වඤ්චිතාකෙ	102
මා පමාදමනුසුඤ්ජට්ඨ	884
මා පුරාණං අමඤ්ඤිකො:	280
මා මේ කදවි පාපිවෙජා:	987
මාපුතෙ උපවාසනො	544
මා වො නලං'ව කොතො:ව	403
මගං තිලිතං කුට්ටන	454
මගො යථා සෙරි	
සුචිත්තකානතො	1149
මෙව්දව්‍යා පභිතං මේ	343
මිත්තං ඉධ ව කල්‍යාණං	588
මෙධි යදා ගොති මහසකසො ව	17
මුණෙකි, විරුපො:	
අභිසාපමාගතො:	1123
මෙතනඤ්ච අභිජානාමි	647
මෙතනවිතතා කාරුණිකා:	979
මොහා සබ්බෙ පභිතා මේ	344
ය	
යජං උච්චාවචෙ යඤ්ඤා	341
යඤ්ච අඤ්ඤා න රකතිනති	600
යඤ්ච අතෙත සඤ්ඤානතං	742
යඤ්ච මේ අසවා ඛිණං	296
යඤ්ඤත්ථං වා ධනත්ථං වා:	705

ය	ගාථාංකය
යථ ඵකෙ විගඤ්ඤානති	1063
යතො අහං පබ්බජිතො	48, 181
යථා අහාරං දුට්ඨන්තං	133
යථා අහාරං සුච්ඡන්තං	134
යථා අබ්‍යාති වෙරමො	598
යථා කණ්ඩකට්ඨානමිති	946
යථා කුඤ්ඤරං අදන්තං	357
යථා ඉදං තථා ඵතං	396
යථා කලීරො සුසුච්ඤ්ඤිතයො	72
යථා වාටී යථා සතො සතිමි	981
යථා ජලො ච මුගො ච	383
යථා දිවා තථා රතනි	397
යථා'පි උදකෙ ජාතං	700
යථා'පි එකපුත්තයමි	33
යථා'පි පබ්බතො තෙලො	651, 1001
යථා'පි හඤ්ඤා ආජ්ඤාදා	16, 45, 173, 659
යථා බ්‍රහ්මා තථා එකො	245
යථා'පි රුටිරං පුළුථං	823, 824
යථා මරහඤ්ඤාකුසලො	858
යථාමාදී තථාකාරී	1289
යථා'යං සායනො ගඤ්ඤි	811
යථා'යං විජානනො ධම්මං	817
යථා'යං පයානො රූපං	807
යථා'යං පුත්තො එයං	813
යථා'යං සායනො රසං	814
යථා'යං සුභංතො සද්දං	809
යථාසන්තිකො සාතතිකො	855
යදන්තිකං බ්‍රහ්මවිර්ගං අචාරී	1286
යදන්ති සම්මතං කිඤ්ඤි	718
යද අසොකං විරජං අසඬ්ඤා	521
යද අහං පබ්බජිතො	645
යද ච අවිජානනා	276
යද ච මග්ගමග්ගකම්	766
යද දුක්ඛං ජරාමරණන්ති	
පණ්ඩිතො	518
යද දුක්ඛස්සාවහනිං විසත්තිකං	519
යද නදීතං කුසුමාකුලානං	523
යද නගෙ ගජජති මෙඝදුප්පති	522
යද නවො පබ්බජිතො	429
යද තිසිථෙ රභිතමති කානනෙ	524
යද පඨමමද්දකම්	510
යද බලාකා සුච්ඡන්තිරවජ්ජ	307
යද බලාකා සුච්ඡන්තිපණ්ණි	308
යද මෙ අනු සඬ්ඤාපො	902
යද විගමකක	
උපරුක්ඛිතත්තනො	525

ය	ගාථාංකය
යද සුඤ්ඤි මලබ්බසොකනාසනො	526
යද සිවං ඤෙවතුරබ්බසාමිනං	520
යද'හං ධම්මමග්ගොසිං	131
යමිධි පඨවිං ච වෙහාතං	1226
යසමිං නිවත්තනෙ දුක්ඛං	493
යසමිං පතිට්ඨිතා ධම්මා	1030
යස්ස වජ්ජාය පබ්බජිතො	880, 605, 657
යස්සත්ථාය පබ්බජිතො	136, 688, 783, 1197
යස්ස තෙ ආසවා කිණ්	630
යස්ස පාපං කත කම්මං	872
යස්ස මුත්තනෙත සහස්සධි	909, 1193
යස්ස සක්කරිගමානස්ස	1010
යස්ස සභා තථාගතෙ	507
යස්ස සමුගම්මාරිද්ධ	278, 387, 392, 1083
යස්සාසවා පරික්ඛිණ්	92
යසො ච අපාබුද්ධිතං	667
යං ආපද උපාතිතා උලාරා	371
යං එතා සහතෙ ජමිමි	400
යං කරොති නරො කම්මං	144
යං කිම්බං දලාපිරිගෙත	167
යං කිඤ්ඤි සිවිලං කම්මං	277
යං තං සරණමාගමම	838
යං පඨායනො ධම්මෙසු	330
යං බුද්ධො හාසති වාචං	1242
යං මනුස්සා නමස්සන්ති	690
යං මයා පකතං කම්මං	80
යං මයා පකතං පාපං	81, 346
යං වො කිම්බං සරිථෙත	719
යං සාවකෙත පත්තබ්බං	1256
යං හි එකෙ ජිගුච්ඡන්ති	316
යං හි කසිරා තං හි වදෙ	226, 262, 322
යං හි කිම්බං තදපවිඤ්ඤා	635
යාතං මෙ ගජ්ජිහිමාය	842
යාග තො අනුකම්පාය	176
යාවතා බුද්ධිකෙතනමති	1092
යානු රටෙහි සමුක්ඛකට්ඨා	632
යුමාසි තිං පබ්බජිතො	461
යෙ එතෙ උපසෙවන්ති	456
යෙ කෙවි ගජා ඉධ	
මොගමග්ගා	1279
යෙ වො තෙ වෙඝමග්ගොත	143

ග	ගාථාදිපාද
ගෙ ව ඩො බාලා දුමමඩා	281
ගෙ ව දුකෙක සුබසම්භව	663
ගෙ ව පසානති සබ්බාල	1172
ගෙ විතතසපි බහුසුභා	234, 235
ගෙ තුයාන්තෙත විතත	
විතතනො	1150
ගෙත ගෙත සුභිකාති	82
ගෙතෙව මගෙතෙත ගතො විපසි	490
ගෙ පුරාණ අතිතා න	1041
ගෙ මං කායං මමායනති	515
ගෙ මං කායං විවජ්ජනති	576
ගෙ මං රුපෙන පාමිංසු	469
ගෙ ගෙ අලාභිනො ලාභං	964
ගෙ ගෙ ලාභං ලභිස්සනති	963
ගෙතඤ්ඤා සුසම්මාදා	636
ගෙතඤ්ඤා ගිරිමිත්තපං	1084
ගෙතං වෙ දුලලගො ලොකෙ	830
ගෙතං රාගොව දෙසො ව	282
ගො ඉද්ධියා සරභං අධිපෙසි	38
ගො ඉමිසමිං ධම්මවිතතෙ	257
ගො එතමිතිජානාති	
1200, 1202, 1 04, 1206 1208,	
1212, 1214	
ගොගි ජිතිකරං රමිමං	539
ගො ව ඩො අනතපානසා	130
ගො ව ජාතිසතා ගවේජ	1181
ගො ව තුට්ඨන විතෙත	364
ගො පපඤ්ඤා මුත්තසුතො	989
ගො ව පපඤ්ඤා ගිතින	990
ගො ව පුබ්බෙ පමප්පකා	871
ගො ව සිලෙත සමපනො	972
ගො ව විතතකසාමසා	970
ගො ව කෙසොගමිති	1081
ගො වෙතං පරිවජ්ජනී	457
ගො වෙතං සහතෙ ජමිමං	401
ගො වෙ සමුද්දෙව සිතො	
අනෙජො	372
ගො තං තථා පජානති	714
ගො දකිකාලෙ තරති	291
ගො දකිකාලෙ දකෙති	293
ගො දුග්ගමො දමෙත දනො	5, 8
ගො'ධ කොවි මුත්තසෙසු	237
ගො'ධ සිතඤ්ඤා උණෙඤ්ඤා	232
ගො'පානුදි මව්වුරාජසා සෙනං	7

ග	ගාථාදිපාද
ගො පුබ්බෙ කරණීයාති	225, 261
ගො බ්‍රහ්මානං පරිපුට්ඨති	1209
ගො මහානෙරුනො කුටං	1211
ගො මං ඉට්ඨති අනෙතා	834
ගො වෙ අවිඤ්ඤා උපධිං කරොති	152
ගො වෙ ගරුතං චචනඤ්ඤා	
තිරො	370
ගො වෙජ්ජනන පාසාදං	1205
ගො වෙජ්ජනන පාසාදෙ	1207
ගො වෙ බුද්ධො වොදිතො	1203
ගො සිතමිතං උපාග හිකු	6
ගො සුඛං දුකභිතො අඤ්ඤා	986
ගො සො අධිවිමොකාති	1183
ගො හවෙ දහරො හිකු	203, 873
ර	
රජතං ජාතරූපඤ්ඤා	957
රජමුග්ගඤ්ඤා වානෙත	675
රතතිසා පච්ඡිකෙ යාමෙ	628
රතතිසා පච්ඡිකෙ යාමං	627
රමණීයාති අරඤ්ඤාති	992
රමණීයා මෙ කුටිකා	58
රමනෙතෙක මුතිබ්බති	467
රසං ගොඤ්ඤා සති මුට්ඨා	800
රහදෙ'ගමිති මහාලොකා	759
රාජා අරහසි හවිතා	822
රාජා ව අඤ්ඤා ව බහු මිත්තසා	778
රාජා පසාන පච්ඡිකෙ විජ්ජනී	777
රාජා'ගමිති සෙලාති	824
රාකිමුලගහනං පසකකිස	119
රාකිමුලිකා සාතතිකා	
853, 1153, 1154	
රාකිමුලං'ව තිස්සාය	999
රූපං දිසා සති මුට්ඨා	98, 794
රූපා සඤ්ඤා රතා ගතා	455, 895
රොපෙති රාකිකාති ගථා	
එලෙසි	1126
ල	
ලහුකො වත මෙ කායො	104
ලාභකාමා හවිස්සනති	962
ලාභා අභිනානමගධානං	484
ලුබ්භන'පි ව සතකුසෙසා	580
ලෙසකපො පරිතායො	941
ලොකිතපාණි පුරො ආසිං	881

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව	ගාථාංකය
වජ්ජිනං වෙච්චගාමෙ	919
වධං වරිච්ඡා නෙ කාම	138
වජ්ඣානං සන්තප්තො පාදෙ	565, 624
වනෙ කුසුමසංකප්පකො	545
වරාභථණෙය්‍යවිතාලාසකපිනෙ	1140
වසානං දෙවො යථා සුතීතං	
51, 52, 53, 54, 325, 329	
වසිතං මෙ අරඤ්ඤාසු	602
ව්‍යාපාරාගාභිතීනො නිං	350, 435
විචික්ඛිත්තං කඛිඛං ගපිතං	752
විචිත්ති අග්ගනි ධොවි	897
විජ්ජනෙය්‍ය සකං අත්ථං	587
විනායකා මහි කඛිඛං	829
විපෙඨාචිකො ගණ්ඨාමුලො	306
විපාසිතං කිලෙසෙති	438
විපතාසිලො දුමෙමධො	971
විරතතවිතො වෙදෙති	815
විරිඤ්ඤානවසමපනො	585
විවරමසුපතනති විජ්ජිතං	41, 1178
විවිතං අපාතිගෙසානං	577
විසංකප්පකො පඤ්ඤාසු	483
විසල්ලං ඛිණ්ණං සොගං	1188
විසාරදා බො ගතිති	338
විහරි අපෙකං ඉධ වා හුරං වා	10
විහවිගාහිනදිනෙ	49
විතතණො අනාදානං	491
විතතණො අනාදානො	89
විතරාගො විතදෙසො	704
විරො හවෙ සත්තසුගං පුනෙති	533
වුට්ඨමිති දෙවෙ චතුරඛතුලෙ	
තිණෙ	1142
වෙදනානං විඤ්ඤාපනො	420
වෙලං කෙරාථ හද්දනො	762
වෙලා ව සංචරො සිලං	613
ස	
සාංකාසං බ්‍රහ්මවරිඤ්ඤං	837
සාංගතං නාපගතං	9, 885, 886
සාංගතං වත මෙ අසි	287, 1273
සාකිති මෙ සුතං එතං	1223
සාකල්‍යං සමතං රොගං	489
සාකායාරුප්පඤ්ඤා අභිනි	578
සාකායාරුප්පඤ්ඤා අභිනි	1236

ස	ගාථාංකය
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	1244
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	384
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	943
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	508
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	1241
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	462
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	446
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	1222
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	1285
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	699
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	569
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	914
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	39, 40, 1174
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	132
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	407
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	178
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	476
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	
අධිකරණං	1136
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	413
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	106
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	1199
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	693
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	694
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	1096
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	765
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	165
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	359
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	899
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	99, 796
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	745
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	249, 250
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	46, 59, 789
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	1018
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	858
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	367
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	847
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	936
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	722
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	
කතං මයං	1131
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	665
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	648
සංකිතොත්ථි දෙසෙති	84

ස	ගාථාංකය
සබ්බසංගොඡ්ඡානාදීනං	691
සබ්බං සුඤ්ඤාදි සොභන	500
සබ්බං ධම්මං අනත්තං	678
සබ්බං භගවතො පුත්තං	1249
සබ්බං සංඛාරං අනිච්ඡාදි	676
සබ්බං සංඛාරං දුක්ඛාදි	677
සබ්බං රොගො පටිභො මේ	79
සබ්බිරොව සමාසෙථ	4
සමානතවෙසාකරණං	
තවෙදං	1284
සමානතසංඝං මගධං	208
සමාදෙඨ්ථාමාදෙඨ	668, 1016
සමුද්දො පටිඡ්ඤාදි	825
සමච්ඡාදි සුඤ්ඤාදි අසාරකං	260
සමමාධානසමානතො	100
සමණස්ස අහු විත්තං	726, 920
සමණං බ්‍රාහ්මණං වා සං	751
සමාධිවිඡ්ඡාදිපාරමිං ගතො	1195
සමුත්තමසමත්තං	29
සමෙතො භව්වතිගෙහි	893
සංථාපි මහාසමුද්දාවෙතො	412
සං සමාගිතො නාගො	697
සරණංගමනං පසං	286
සරිත්ථා පුබ්බකෙ යොගි	947
සරෙ භව්වති හඤ්ඤාදි	487
සලං අත්තසමුච්ඡාදං	767
සමිත්ති සබ්බසි සොභා	761
ස විසංචිත්තසතිකො	108
ස වෙ අච්චන්තරුචි නාගො	692
සහස්සකච්ඡාදි අත්තං	563
සහස්සකභේදා සහස්සභේදා	164
සංසරං දිශමුත්තං	215
සංසරං හි තීරයං අභව්විසං	258
සංගොතමි කාලකතා ඉතො	
චුත්තං	535
සාධු සුතං සාධු වරිතකං	36
සාධු සුචිත්තානං දස්සනං	75
සාධු හි තීර මේ මාතා	335
සාරිපුත්ත ඉමං පසං	431
සාරිපුත්තො'ව සඤ්ඤාදි	1193
සික්ඛාපෙත්තො'පි ථෙරෙහි	975
සික්ඛාසාර්ථ සමානතො	513
සිරිං භව්වති පාදෙහි	511
සිතවාත පරිත්තං	922

ස	ගාථාංකය
සිලකඩකො පතිවිජාය	865
සිලඤ්ඤා බාහුසච්ඡාදි	593
සිලමේව ඉධ අත්තං	70, 619
සිලමේවිධ සිකෙඨ්ථ	608
සිලං රතෙකයා මේධාපි	609
සිලවා හි බහු මිත්තො	610
සිලං බලං අපාරිමිං	614
සිලං සම්බලමේවත්තං	616
සිලං සෙතු මහසකෙකං	615
සිහසාමිත්තො විහර	83
සුඤ්ඤාදිපො සුමිත්තං	
කියං තං	212
සුග්ගතිතං නිත්තං	584
සුබ්බඤ්ඤා කාමමිසිකං	669
සුබ්බඤ්ඤා ජිවිත්තං ඉච්ඡෙ 228, 229,	
	230
සුඛං සංගමි ථාගමි	888
සුඛං සුබ්බෙත්ථා ලභතො තදවරං	35
සුඛං සුපතති ඉත්තො	137
සුබ්බං තෙ පටිච්ඡිකතා	1171
සුචිත්තං චුත්තවරිතං	709, 710
සුඤ්ඤාදි ධම්මං විමුලං	1251
සුඤ්ඤාදි සුත්තො සබ්බං	255
සුඤ්ඤාදි විචිතං මග්ගං	951
සුඤ්ඤාදි වොරො ඉසිතො	
සුභාසිතං	724
සුඤ්ඤාදි ධම්මං මහතො මහාරතං	69
සුඤ්ඤාදි සුභාසිතං වාචං	26, 347
සුඤ්ඤාදි ධම්මසමුත්තං	716
සුඤ්ඤාදිතො නාම පිතා	
මහසිතො	524
සුදෙසිතො චක්ඛුමිතො	146, 1270
සුඤ්ඤාදි සුභාසිතං සුපෙඤ්ඤා	1141
සුපුප්ඵිතෙ සිතවිතො	541
සුභාසාපටිකුලාති	734
සුභාසිතං සිකෙඨ්ථ	239
සුඤ්ඤාදිතො සුඤ්ඤාදිතො	43
සුපුත්තවාදි ආපදානුත්තමො	1116
සුසුද්ධිතො සුසිට්ඨිතො	236
සුචිලිතො සුචිතො	117
සුසුත්තං සුචිතං	141
සුසංචුතතො විසිඬ්ඤාතො	
වරං	1124
සුසුඛං වත නිබ්බානං	227, 268

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ස	ගාථාදිපාදානුකූලවර්ණනා
සුසුබ්බමිතිපුණ්ණසංඝයා	71, 210
සෙතාසනමයා ඔරුගා	1059
සෙලො යථා එකසතො	645
සෙවෙථ පනතාති	
සෙතාසනාති	142
සො අත්ථා සො ධම්මවෙඨා	740
	746
සො'ජ්ඣ භද්දො සාධතියො	843
සො'ජ්ඣ භද්දො අනුත්ථාසි	864
සො ධායාති සුලෙභි	
තුජ්ඣොතො	780
සො මෙ පකෙකත භජෙත	1060
සොභිද්දිසං වෙ සද්දොසු	731
සොපාණං සුකතං සඤ්චං	764
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි	1266

ස	ගාථාදිපාදානුකූලවර්ණනා
සො'හං එකො අරඤ්ඤායමිං	626
සො'හං ඛිකෙඨි පරිඤ්ඤාය	162
සො ක්කාසි අත්ථාසරතො	696
සො පඤ්චා පරමං සන්තාති	434
සො'මිති සකාසකුලො ජාතො	911
සොසාතිකො සාධතියො	854
සො'හං පණ්ණාසිකො සන්තො	559
සො'හං පරිපුණ්ණසංඝසංඝො	546
හ	
හත්ථිකඛනිකො ඔරුගා	198
හත්ථිකඛනිකාචපතිතං	194
හදු එකො ගමිණියාමි	538
හිතා හිතාතො	
අනවෙසිතතො	141
හිතා සතප්පං කංසං	97, 862

II

සංස්කෘතාමාන්‍යකතමණිකා

පිටුවකො		පිටුවකො	
අ		උ	
අඛණ්ඩක හාරදොර	82	උසහ	46, 74
අඛලිමාල	214	උසිර (තිණමුල)	14, 84
අඤ්ඤ	38	එ	
අජිත	10	එකබමමසමභීය	30
අජිත	54	එකමහාරිය	154
අඤ්ඤ මන	24	එකදුතිය	30
අඤ්ඤ මනික	24	එරක	40
අඤ්ඤ කොණ්ඩඤ්ඤ	182	ක	
අබ්මුත	48, 188	කකුසකි (බුද්ධ)	188
අනුපම	80	කකිකාරෙවත	4
අනුරුඳ්ව	218	කණ්ණදින්න	68
අහස	42	කපක	158
අභිමුත	90	කපපකුර	74
අමබමන	158	කාතියාන	124
අමබවකාරාම	134	කාරංචි	12
අභිංසක	212	කාළදසි	152
ආ		කිමිල	50, 60
ආකුම	32	කුරිමහාරි	24
ආනන්ද	240	කුරිමහාරි (දුතිය)	26
ඉ		කුණ්ඩාන	8
ඉන්ද	168	කුණ්ඩල	10
ඉසිදන්න	50	කුමාපුත	16
ඉසිදින්න	70	කුමාපුතසහායක	18
උ		කුමාරකසාප	76
උකේඛපකවච්ඡ	28	කුලල	120
උකා	34	කුස (තිණ)	14, 84
උජ්ජ	32	කොණ්ණාගමන (බුද්ධ)	188
උජ්ජහාන	164	කොසලමහාරි	26
උතතර	52, 64	කොසිත	116
උතතරපාල	88	ඛ	
උතතිය	14, 24, 42	ඛණ්ඩසුමන	40
උදසි	184	ඛදිරමහාරියරෙවත	20, 176
උපමාලා	20	ඛිතක	44, 72
උපමාන	70	ඛුජ්ජකොසිත	64
උපසෙත	160	ග	
උපාලි	88	ගඛකාභිරිය	54
උහස	14	ගඛකභිරිය	16
උරුමෙලකසාප	118		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ම	පිටපතක
ගතා (පදෙත)	96, 110
ගතාකසාප	110
ගවමපති	18
ගිරිමානඤ්ඤ	106
ගොතම (බුද්ධ)	138
ගොතම	56, 90
ගොතම (අපර)	162
ගොදාතන	178
ගොතික	24
ච	
චක්කුපාල	40
චන්දන	98
චාලා	20
චිත්තක	14
චූලක	78
චූලපඤ්ඤ	158
චූලමච්ඡ	8
ජ	
ජත්ත	80
ජ	
ජමුක	96
ජමුගාමිකපුත්ත	14
ජේත්ත	48, 126
භ	
භාලපුට්ඨ	250, 260
භික්ඛ	18, 42, 60
භෙතිවජ්ඣාන	118
භෙලකාති	194
ඳ	
ඳබ්බ	4
ඳබ්බ (තිණ)	14, 84
ඳසක	10
දුතියකුට්ඨිකාරී	26
දුමුක්ඛයා (අමුක්ඛපාලි)	28
දෙවසක (පඨම)	38
දෙවසක (දුතිය)	42
ධ	
ධම්මපාල	76
ධම්මසව	46

ධ	පිටපතක
ධම්මසවපිඤ්ඤ	46
ධම්මක	100
ධතිය	84
න	
නද්දිකසාප	108
නඤ්ඤ	62
නඤ්ඤක	66, 96
නාගසමාල	94
නාගික	36
නිමුණාධ	12
නිසන්ධ	72
නික	36
නෙරඤ්ඤ (නද්දි)	108
නගාතකමුඛ	128
ප	
පක්ඛ	28
පච්චික	82
පණ්ඩිතකෙසු (තිමසිසාර)	28
පණ්ඩිතගොතන (ඉසි)	224
පණ්ඩිති	20
පනාද (රාජා)	64
පරිපුණ්ණක	40
පවිට්ඨ	38
පාරාසරික	48, 192,, 222
පිණ්ඩාලහාරආජ	52
පියඤ්ඤ	32
පිළිඤ්ඤවච්ඡ	6
පුණ්ණ	30
පුණ්ණ (මහානාමපුත්ත)	4
පුණ්ණමාස	6, 66
පොට්ඨිල (තිණ)	14, 84
පොසික	16
ප	
පුත්ත	224, 228
බ	
බක්ඛල	82
බන්ධුර	44
බබ්බජ (තිණ)	14, 84
බිරණ (තිණ)	128
බෙලවිඤ්ඤ	44
බෙලවිසිසික	8

පිටිපිටිය		පිටිපිටිය	
ආ		ආ	
ආචාර්ය	180	ආචාර්ය	84
ආචාර්ය	86, 168	ආචාර්ය	198
ආචාර්ය	76	ආචාර්ය	26
ආ		ආචාර්ය	20
ආචාර්ය	94	ආචාර්ය	104
ආචාර්ය	136	ආචාර්ය	54
ආචාර්ය	64	ආචාර්ය	22
ආචාර්ය (කාමරාජානාමාවලිය)	210	ආචාර්ය	98
ආචාර්ය	66	ආචාර්ය (බුද්ධචරිත)	20, 116
ආචාර්ය	4	ආචාර්ය (නදි)	162
ආචාර්ය	68	ආ	
ආචාර්ය	150	ආචාර්ය	136
ආචාර්ය	10	ආචාර්ය	14
ආ		ආ	
ආචාර්ය	44	ආචාර්ය	110
ආචාර්ය	142	ආචාර්ය	274, 286
ආචාර්ය	156	ආචාර්ය	48
ආචාර්ය	242, 248	ආචාර්ය	32
ආචාර්ය	60	ආචාර්ය	80
ආචාර්ය	2	ආචාර්ය	28, 50
ආචාර්ය	58	ආචාර්ය	108
ආචාර්ය	120	ආචාර්ය	16
ආචාර්ය	48	ආචාර්ය	8, 48
ආචාර්ය	148	ආචාර්ය	8
ආචාර්ය	262, 272	ආචාර්ය	28
ආචාර්ය	8	ආචාර්ය	24, 52, 64
ආචාර්ය	32	ආචාර්ය	56
ආචාර්ය	84	ආචාර්ය	86
ආචාර්ය	152	ආ	
ආචාර්ය	122, 202	ආචාර්ය	40
ආචාර්ය	126	ආචාර්ය	112
ආචාර්ය	70	ආචාර්ය	188
ආචාර්ය (නිකාය)	14, 84	ආචාර්ය	22, 92
ආචාර්ය	100	ආචාර්ය	28
ආචාර්ය	80	ආචාර්ය	78
ආචාර්ය	34	ආචාර්ය	66
ආචාර්ය	40	ආචාර්ය	6
ආචාර්ය	54	ආ	
ආචාර්ය	78	ආචාර්ය	2
ආ		ආචාර්ය	138
ආචාර්ය	50	ආචාර්ය	218
ආචාර්ය	112	ආ	
ආචාර්ය	86	ආචාර්ය	2

ස	පිට්ඨකය
සංකීර්ණ	164
සංකීර්ණකත	46
සංකීර්ණ	22
සංකීර්ණ	80
සංකීර්ණ	100
සංකීර්ණ	132
සංකීර්ණ	132
සංකීර්ණ	60
සංකීර්ණ	94
සංකීර්ණ	72
සංකීර්ණ	98
සංකීර්ණ	36
සංකීර්ණ	22
සංකීර්ණ	140
සංකීර්ණ	88
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	88
සංකීර්ණ	204, 234
සංකීර්ණ	188
සංකීර්ණ	10
සංකීර්ණ	130
සංකීර්ණ	62
සංකීර්ණ	144
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	4
සංකීර්ණ	166
සංකීර්ණ	8, 70
සංකීර්ණ	26
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	86

ස	පිට්ඨකය
සංකීර්ණ	12
සංකීර්ණ (රාජා)	152
සංකීර්ණ	134
සංකීර්ණ	36
සංකීර්ණ	168
සංකීර්ණ	16
සංකීර්ණ	24
සංකීර්ණ	104
සංකීර්ණ	2
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	106, 128
සංකීර්ණ	32
සංකීර්ණ	56
සංකීර්ණ	132
සංකීර්ණ	44
සංකීර්ණ	44
සංකීර්ණ	96
සංකීර්ණ	206
සංකීර්ණ (සුචිකණ්ණ)	114
සංකීර්ණ (කොමිටි)	172
සංකීර්ණ (සෙලියාපිට්ඨකය)	72
සංකීර්ණ	16, 138
සංකීර්ණ	64
සංකීර්ණ (බුද්ධ)	84
සංකීර්ණ	58
සංකීර්ණ	
සංකීර්ණ	34
සංකීර්ණ	14, 90
සංකීර්ණ	56

III

විසෙසපද්‍යානකමණිකා

අ	පිට්ඨකය	අ	පිට්ඨකය
අකාපුරිතගෙවිතං	174	අනාදිතවදංකාචි	188, 190
අකිඤ්චනං	16	අනාසනාචරා	16
අකුතොග්ග	96, 204	අතිකෙතවිහාරො	16
අකුප්පතං	112, 128	අතීතිභො	106
අගගිසුතං	108	අනුපලිකො	6
අගච්ඡිතං	90	අනුච්ඡිකො	12
අගග්ගතං	104	අනුසුඤ්ඤා	62
අගමුලං	48	අනෙජො	114
අභිකුසලානං	34, 112, 256	අපට්ඨිකං	20
අභිකාරකාසු	126	අපතනමානං	82, 238
අභිකාරිකො	152	අපමානො	24, 26
අභිකාරිකං	152	අපරිභාසකං	198
අච්ඡිදං පදං	2	අපාද්‍රිකා	220
අච්ඡිතං	74	අපුරුකවතො	18, 88
අච්ඡිතං	138	අභ්‍යන්තරං	86
අච්ඡිදාදිකා	48, 164, 244	අභ්‍යන්තරාදිකො	244
අච්ඡිකං	42, 200	අභ්‍යාපරිකාරකො	174
අච්ඡිකාරකං	100	අභ්‍යාපරිකා	220
අච්ඡිකො	122	අභ්‍යාසිතතො	198
අච්ඡිකමකං	196	අභ්‍යන්තරං	120
අච්ඡිකං	196, 264	අභ්‍යන්තරං	126
අච්ඡිකං	64, 68, 114	අභ්‍යන්තරං	50
අච්ඡිකමකං	224	අභ්‍යන්තරං	242
අච්ඡිකමකං	264	අභ්‍යන්තරං	254
අච්ඡිකං	4	අච්ඡිකං	242
අච්ඡිකං	220	අච්ඡිකං	74
අච්ඡිකං	62	අච්ඡිකං	98, 108
අච්ඡිකං	74	අච්ඡිකං	64, 68, 192
අච්ඡිකං	118, 162	අච්ඡිකං	82
අච්ඡිකං	122	අච්ඡිකං	104, 162
අච්ඡිකං	24	අච්ඡිකං	82, 98
අච්ඡිකං	162	අච්ඡිකං	234, 264
අච්ඡිකං	30	අච්ඡිකං	256
අච්ඡිකං	170	අච්ඡිකං	134, 196, 264
අච්ඡිකං	106	අච්ඡිකං	20
අච්ඡිකං	216	අච්ඡිකං	244
අච්ඡිකං	56, 198, 212	අච්ඡිකං	108, 148, 254
අච්ඡිකං	52	අච්ඡිකං	60
අච්ඡිකං	44	අච්ඡිකං	188
අච්ඡිකං	140, 214	අච්ඡිකං	198

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අ	පිට්ඨකය
අසංකප්පක:	152
අසංකප්පක:	174
අසංකප්පක:	114
අසංකප්පක:	174
අසංකප්පක:	178
අසංකප්පක:	20
අසංකප්පක:	256

අ

අංග:	182
අංග:	190
අංග:	162
අංග:	66
අංග:	98
අංග:	84
අංග:	24
අංග:	158

ඉ

ඉතිරි, ධුපාසිත:	130
ඉතිරි, ධුපාසිත:	252
ඉතිරි, ධුපාසිත:	218
ඉතිරි, ධුපාසිත:	128
ඉතිරි, ධුපාසිත:	8, 244
ඉතිරි, ධුපාසිත:	124
ඉතිරි, ධුපාසිත:	164
ඉතිරි, ධුපාසිත:	218

උ

උත්තරාසන:	210
උත්තරාසන:	160
උත්තරාසන:	108
උත්තරාසන:	208, 262
උත්තරාසන:	710
උත්තරාසන:	210
උත්තරාසන:	226
උත්තරාසන:	38
උත්තරාසන:	46
උත්තරාසන:	6
උත්තරාසන:	220
උත්තරාසන:	94
උත්තරාසන:	214
උත්තරාසන:	170, 224, 226
උත්තරාසන:	74
උත්තරාසන:	70

උ

උපාසිත:	68
උපාසිත:	244
උපාසිත:	142
උපාසිත:	290
උපාසිත:	126

එ

එකතුව:	22
එකතුව:	218
එකතුව:	52

ඔ

ඔත්තරාසන:	8, 170
ඔත්තරාසන:	180
ඔත්තරාසන:	224
ඔත්තරාසන:	44
ඔත්තරාසන:	50
ඔත්තරාසන:	18
ඔත්තරාසන:	192
ඔත්තරාසන:	06

ක

කත්ත:	4
කත්ත:	14
කත්ත:	134
කත්ත:	220
කත්ත:	132, 158
කත්ත:	206
කත්ත:	56
කත්ත:	2
කත්ත:	74
කත්ත:	188
කත්ත:	124
කත්ත:	258
කත්ත:	244
කත්ත:	46
කත්ත:	224
කත්ත:	104
කත්ත:	80
කත්ත:	32
කත්ත:	166
කත්ත:	152
කත්ත:	258
කත්ත:	52, 142, 242
කත්ත:	178
කත්ත:	86, 180

ක	පිටුවක
කාංගතාසහි	236
කාහාමි	44
කිසිදු	100
කිසිදු	130
කුසුරාභිරුද	244
කුසුරො	72, 90
කුරිකා	2, 24, 26, 106
කුසුකලෙන	196
කුසුලාපි	20
කුසුකිසෙ	72
කුසුනාමිබෙ	98
කුටිකකි	220
කෙසුහා	28
කොසාරකෙකි	238
කොප්පි	152
ඛ	
ඛනතා	236
ඛරො	122
ග	
ගණවරියං	96
ගණිකා	220
ගතිතාසෙ	274
ගතාභිසුයා	96, 110
ගහකාති	70
ගලගලායති	72
ගාමණි	186
ගිඳා	28
ගිරිගමනෙර	2, 68
ගිරිබිඳපේ	154, 252
ගොතබ්බලමිතා	48, 164, 244
ච	
චක්කං	204
චක්කවතති	204
චන්ද්‍රිකං	158
චන්ද්‍රකාද	94
චම්මකසුත්තිකානනදො	158
චාතුර්දිසො හරො	242
චාරණිකං	256
චිත්තකෙලිකා	232
චිත්තද්‍රව්‍යකං	80
චිත්‍රපද	252
චේතනාපරිත්‍යාස ඉඳ්‍රියා	230

ජ	පිටුවක
ජන්මකතො	231
ජවිසිතො	54
ජ	
ජක්ඛාබලං	88
ජම්බුකණ්ඩකං	204
ජම්මි	122
ජලො	160
ජාතරුපෙන	98
ජාතිමරණසංසාරො	76, 88, 108
ජාතිසංසාරො	30, 38, 90, 246
ජාලපච්ඡින්නා	98
ජාලකඛාතො	56
ජ්‍යෙෂ්ඨං	252
ඤ	
ඤානසොබුම්මසම්පන්නො	128
ඤායාති	134
ඤ	
ඤාණදක්ඛනං	66, 120
ත	
තක්කරො	130
තතථාවරෙ	212
තාදිනො	76, 128, 212
තාලපතනානං	54
තිබ්බතික්කමො	180
තිස්සො විජ්ජා	12, 30, 46, 50, 82, 94, 96, 98, 102, 104, 106, 108, 122, 134, 136, 146, 156, 214
තීරගොවරා	224
තුයාපදනෙ	22
තෙලසණ්ඨෙහි කෙතෙහි	224
තෙවිජ්ජා	48, 98
ථ	
ථාමිතා	266
ථුණිකා	70
ද	
දක්ඛණං	158
දට්ඨ	132
දන්තවිණ්ණිකපාරාතා	224
දබ්ථාලකං	60

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ද	පිට්ඨකය	න	පිට්ඨකය
දසකසම්පන්නං	20, 66	නභං	94
දලකිලෝ	280	නමුටිනෝ	108
දලකිලිනෝ	274	නරදම්මාරජි	254
දලං	194	නභාකකෝ	82
දසිනෝ	148	නලසෙත්තං	4
දසිනං	2	නලාගාරං	90
දිට්ඨිගහනපකකිකෝ	108	නාගෝ	86
දිට්ඨිකඤ්ඤානසංදිතං	96	නාගේකිංකරං	200, 202
දිනෝ	74	නාටකි	94
දිසා	212	නාගිමුච්ඡිතා	218
දිසරතානානුසංසිතං	194	නානාචේරජානෝ	238
දුඛෝ	242	නාගද	234
දුක්ඛානිසෙවනං	42, 210	නිකම්මිත්තං	30
දුගුම්මෝ	4, 6	නිකන්ති	10
දුප්පකිලිජා	48	නිකෙතචාරිකෝ	164
දුක්ඛානුකම්මණං	124	නිකානුකම්මපාපෝ	110
දුම්මකිතං	6	නිපපඤ්චපථෝ	130
දුම්මපතනං	6, 221	නිපපඤ්චරතෝ	216
දුම්මවග්ගං	22	නිපකෝ	36
දුරව්ච්ඡං	122	නිපතනෝ	32
දුරධිගම්	48	නිබ්බිතං	160
දුරාගතං	6	නිබ්බානං	32
දුරුබ්බිතං	242	නිබ්බිද	104
දෙවෝ	24, 106	නිබ්බිතං	180
දෙසිතපුණ්ණමාසිතා	254	නිමිත්තං	16
දෙසිතා	100	නිතාමග්ගදාසං	280
ඛ		නිරග්ගලෝ	150
ඛකරුපා	60	නිරංකච්ඡා	118, 136
ඛමකතමකෝ	74	නිරතාද	186
ඛමදසංකං	76	නිරුත්තිපදකෝවිදේ	136
ඛමදසෝ	277	නිමානුත්තිතා	32
ඛමපාති	194	නිසුකකෝ	226
ඛමපුඛමතං	12, 82, 94, 96, 98, 122, 136	නිසිථෝ	4
ඛමසෙතාපතිං	246	නිලබ්බමණ්ණං	8
ඛමාදාසං	66, 120	නුපලබ්බති	94, 120
ඛිතිපාරං	258	නෙකතිකා	220
ඛුරාගතෝ	176	නෙත්තිකා	19, 212
න		නෙරසිකා	28
නගා	46	නෙසජ්ජිකා	216
නඛලාචකති	48	ඨ	
නඛලාසු	20	පලවති	122
නච්චිතෙති	214, 216	පකෙකත ගජෙත	242
		පකකති	236
		පකකිකෝ	88
		පකතෝ	94

ප	පිටපතකි
පකිති	196
පකිතපටිපා	38
පකිතරහන	120
පව්ව	198
පව්වව්‍යාධි	14
පව්වවේකිත	22
පවේක	26
පව්‍යාමාන	74
පව්‍යාම	90
පකුලාචාරය	52
පකුලාචාර	8
පව්‍යාමයන	114
පව්‍යාම	226
පකුලාචාරය	28
පකුලාචාර	134
පකුලාචාරය	130
පකුලාචාරය	244
පකුලාචාරය	246
පකුලාචාරය	126
පකුලාචාරය	106, 166
පකුලාචාරය	20, 23, 36, 72, 80, 182, 230
පකුලාචාරය	108
පකුලාචාරය	170
පකුලාචාරය	15
පකුලාචාරය	126
පකුලාචාරය	236
පකුලාචාරය	230
පකුලාචාරය	148
පකුලාචාරය	154
පකුලාචාරය	98, 124
පකුලාචාරය	112
පකුලාචාරය	118
පකුලාචාරය	48
පකුලාචාරය	82
පකුලාචාරය	64
පකුලාචාරය	124
පකුලාචාරය	122
පකුලාචාරය	222
පකුලාචාරය	108
පකුලාචාරය	80
පකුලාචාරය	132
පකුලාචාරය	78
පකුලාචාරය	250
පකුලාචාරය	40, 52
පකුලාචාරය	58, 98, 108, 110

ප	පිටපතකි
පකුලාචාරය	46
පකුලාචාරය	60
පකුලාචාරය	160
පකුලාචාරය	134
පකුලාචාරය	50
පකුලාචාරය	134
පකුලාචාරය	184
පකුලාචාරය	160
පකුලාචාරය	226
පකුලාචාරය	44
පකුලාචාරය	226
පකුලාචාරය	100
පකුලාචාරය	238
පකුලාචාරය	254
පකුලාචාරය	30, 34, 38, 66, 76, 80, 88, 98, 128, 132, 140, 154, 216, 240, 246
පකුලාචාරය	216
පකුලාචාරය	168
පකුලාචාරය	124
පකුලාචාරය	118
පකුලාචාරය	26
පකුලාචාරය	256
පකුලාචාරය	
පකුලාචාරය	152
පකුලාචාරය	152
පකුලාචාරය	104, 120
පකුලාචාරය	118
පකුලාචාරය	
පකුලාචාරය	60
පකුලාචාරය	214
පකුලාචාරය	82
පකුලාචාරය	82
පකුලාචාරය	86, 168, 204
පකුලාචාරය	70
පකුලාචාරය	16, 86
පකුලාචාරය	56
පකුලාචාරය	260
පකුලාචාරය	100
පකුලාචාරය	56
පකුලාචාරය	220
පකුලාචාරය	132
පකුලාචාරය	50
පකුලාචාරය	64

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

හ	පිටිබර්තන
හතකො:	188
හවතෙතති	56, 164, 186, 194, 198, 214
හවාමසෙ	256
හත්තං	258
ගුහනාරතො:	10
ගොති:	200
ම	
මකකටො:	52
මච්චපාසං	94, 98
මච්චගාහි	54
මච්ච:	98
මජ්ඣිමනිකායං	176
මඤ්ඤිතං	108
මතකාසිකං	142
මතිකුසලෙත	32, 72
මතිය:	142
මධුපායං	12
මහාතොණි	2, 232
මන්දවතී	100
මන්ද:	44
මනාපිත:	256
මනොපච්චාරෙ	254
මලබ්ලසොකනාසනො:	150
මහග්ගසො:	10
මහණ්ණවෙ	58, 92
මහතො:	30
මහාකෙතුං	28
මහාබෙමබ්බමො:	126
මහාතො:	96
මහාපුරිසලකකිණ:	206
මහාතිකකෙකා:	254
මහාරහං	10, 180
මහිනුකොසාසාතිකාසිගජ්ඣො:	252
මහිනුපාසෙත	192
මහෙසි	210
මානවිධා:	126
මාරපකෙක	96
මාරවිසෙත	88
මාරසෙතපාමග්ගො:	204, 106
මාලිකී	94
මාලුතො:	2, 22, 44,
මාලුව:	122

ම	පිටිබර්තන
මිඤ්ඤි	10
මිඤ්ඤානං	134
මුඛතඛාලි	44
මුඛිකෙහති	134
මුනිතො:	30
මුලාලපුප්ඵං	248
මුසුං මුසුං	256
මොනපථෙසු	30
මොනෙත	64
මොර:	12
මොහපාරාතා:	96
ය	
යඤ්ඤාප්ඵං	186
යඤ්ඤා	808
යතතෙත:	6
යද්දපිතං	8
යද්දප්ඵ:	26
යමාමසෙ	94, 142
යාතං	208
යාචනෙතප්ඵ	90
යුපො:	64
යොගං	124
යොගකෙකම	16, 30, 66, 230
යොගකෙකමපථෙසු	114
ර	
රකතිතතො:	58
රජොජලං	96
රච්චවරිගා:	18
රතතිනිවු:	8, 110
රතාච්චිසතො	146, 168
රාජද්දපි	156
රාජාධිරාජ:	104
රිඤ්ඤාති	141, 141, 144
රිතතපෙසුතො:	144
ල	
ලාභකකායාච්චිවරිතා:	222
ලෙපෙත	132
ලෙසකපො පරිතොසෙ	222
ලොගිතපාණි	222
ව	
වතා:	66
වතාගබ්බි:	168
වග්ගා:	190
වග්ගාතිකා:	220

ව	පිටුබිඳ
විඤ්චිතාසෙ	44
විතං	94
විතචරිතං	236
විධරොගතිලං	150
විජ්ඣං	168
විරං	130
විරහයදම්බුසලො	112
විකාශානුසංසනිං	192
විගුරං	196, 234, 264
විඤ්ජා	152
විතරොගාතිනිකො	110, 118
විනෙය්‍යවට්ඨකානං	148
විගහං	80, 256
විජ්ජා විමුක්තිං	26
විජ්ජිතං	20, 22
විජිතං	4
විඤ්ඤපභි	164
විතිණ්ණකඛො	4
විද්දෙසිනො	154
විධාසු	246
විනායකං	96
විපථානුසාරිනං	160
විභුතනඤ්ඤා	134
විමුද්ධාදිකතං	70
විමුක්තිකුසුමසංඤ්ඤා	41
විමොක්ඛො	40
විසංඤ්ඤා	204
විසංවිකේතං	122
විසංසාරිකා	132
විහගපථෙ	148
විහවිතාතිනදිනෙ	22
විහසං	250
විතාරකුසලො	114
විණංසි	134
විතංසෙත	56
විසංවිසංසාරිකො	56
විහි	118
වුත්තමානො	38, 96
වෙසමිසෙත	58
වෙදගු	5, 81
වෙසවිතකාසුරො	192
වෙරච්චො, වානො	134
ඝ	
ඝට්ඨ	138
ඝායනං	6, 96, 112

ඝ	පිටුබිඳ
ඝකාසුතා	69
ඝබ්භං	234
ඝබ්බලිතං	28
ඝබ්බසාරං	94
ඝබ්බලිසංඝාතො	44
ඝබ්බිතං	60
ඝබ්බා	124
ඝබ්බො	8
ඝබ්බා, රාමං	156
ඝට්ඨිකාතිසි	76
ඝට්ඨිතං	18
ඝට්ඨිකානො	54
ඝට්ඨි අනුගො	104
ඝට්ඨලං	41, 210
ඝට්ඨලොඤ්ඤා	64
ඝට්ඨරං	4
ඝට්ඨරාජිකං	41, 210
ඝට්ඨලිහිතං	44
ඝට්ඨිකානො, වෙරො	42
ඝට්ඨිමධාරකො	240
ඝට්ඨිමධෙසකා	220
ඝට්ඨිකො, රාමං	16
ඝට්ඨො	48, 106
ඝට්ඨං, පදං	8
ඝට්ඨරාමාතිරං	66, 120
ඝට්ඨානං	154
ඝට්ඨො	66
ඝට්ඨකාරාකසිපාති	220
ඝට්ඨකොඤ්ඤා, ඤාණවරො	30
ඝට්ඨලොකාතිකිව්චකො	188
ඝට්ඨකාතිකං	18
ඝට්ඨකාරවරාජො	220
ඝට්ඨලං	116
ඝට්ඨා	90
ඝට්ඨකාලොකො, වානො	214, 216
ඝට්ඨකො	16
ඝට්ඨිකා	181
ඝට්ඨිකො	150
ඝට්ඨො	6
ඝට්ඨකා, වෙරො	170
ඝට්ඨිකා, පදං	284
ඝට්ඨිකා, රාමං	108, 128
ඝට්ඨිකා, රාමං	96
ඝට්ඨකානො	106
ඝට්ඨිකා	68
ඝට්ඨකානො	64

ස	පිටපිකය
සහ:විශේෂ	92
සංවිකල්පයාලය වැඩිවීම 6, 112, 282	
සංකීර්ණය	151
සංකල්පයාලය	170
සංකල්පය	92
සංකල්පය	11
සංකල්පය	84
සංකල්පය	41, 200
සංකල්පය	70
සංකල්පය	76
සංකල්පය	104
සංකල්පය	118
සංකල්පය	20
සංකල්පය	8
සංකල්පය	118
සංකල්පය	22
සංකල්පය	242
සංකල්පය	36
සංකල්පය	12
සංකල්පය	34
සංකල්පය	30, 166
සංකල්පය	8
සංකල්පය	104, 120
සංකල්පය	142
සංකල්පය	14, 106

ස	පිටපිකය
සංකල්පය	208
සංකල්පය	40
සංකල්පය	258
සංකල්පය	78
සංකල්පය	86
සංකල්පය	20
සංකල්පය	2, 14
සංකල්පය	104
සංකල්පය	78
සංකල්පය	82, 90
සංකල්පය	31, 78
සංකල්පය	80
සංකල්පය	104
සංකල්පය	81, 266
සංකල්පය	
සංකල්පය	72
සංකල්පය	74, 208
සංකල්පය	34, 156
සංකල්පය	64
සංකල්පය	80
සංකල්පය	48
සංකල්පය	6
සංකල්පය	122
සංකල්පය	176
සංකල්පය	78

බුද්ධචර්යානිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 29.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

23 වන ග්‍රන්ථය

ථේරීගාථාපාලී

බුද්ධකනිකාය

නවවැනි භාගය

ලඛනා බොද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

**මාකඩවර විහාරාධිවාසී
පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද**

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

**බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006**

**බුදුකතිකායෙ
ථේරිගාථාපාලී**

**බුදුකතිකායෙහි
ථේරිගාථා**

**“තථාගතපසුවේදිතො භික්ඛුවෙ ධම්මවිනයො විවඤ්චා විරොචති
නො පටිච්ඡගතො”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො බබලයි.”**

(අභිභූතතරතිකාය - තිකතිපාතය - හරණ්ඩුවහ, 9 සූත්‍රය)

පටුන

CONTENTS

සංස්කෘත නිවේදනය	...	...	...	VII
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	...	...	...	IX
ස ඥාපනය	...	...	...	XI
පාලිතෝරිය — PĀLI ALPHABET	...	...	...	XV
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	XVII
විසයසූචි	...	...	...	IXX
පෙළ හා පරිච්ඡිතය	..	...	...	2 111
හාටාදිපාදානුකූලමණිකා	...	...	...	115
සඤ්ඤානාමානුකූලමණිකා	...	...	...	121
විශේෂපදානුකූලමණිකා	...	...	..	123

සංස්කාරක නිවේදනය

බුද්ධකතිකායෙහි නවවැනි භාගය වූ 'ථෙරිගාථාපාලිය' සුත්‍රාන්තපිටක-
යෙහි කෙවිසි වන ග්‍රන්ථය ද බුද්ධිජයන්තිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථාලයෙහි එකුත්තීස්
වැනි ග්‍රන්ථය ද වශයෙන් මෙහේ මුද්‍රණයෙන් නිකුත් වෙයි. මෙය ත්‍රිපිටක
ග්‍රන්ථාලයෙහි වෙත මැ ග්‍රන්ථයක් වුව ද ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වන බැවින්
ථෙරිගාථාපාලිය හා සමග එක් කොට මුද්‍රණය කරවීමට තීරණය කළමහ.
ථෙරිගාථා මුද්‍රණාලයෙහි මැ ථෙරිගාථා පරිවර්තනය ද කොට මෙහේ
පාඨකයා හමුයෙහි තබන්නට සිදුවිය මෙහි ලා ඥානානන්දායනී සංඛනායක
පය්‍යාපති ශාසනාභිවෘද්ධිය පිණිස ක්‍රියා කළ රජයේ සංස්කෘතික දෙපාර්ත-
මේන්තුවේ අධිකාරීහු ද ඥානේශ්වර මුද්‍රණාලයේ කාර්‍යාලීනවරුන් ද මෙයින්
ජනිත කුශලයෙන් නිදුක් වෙත්වා යි ආශංසනය කරමහ.

ලබ්‍රහ්ම ලබ්‍යානඤ්ඤ සචර
ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සමපාදක.

1972 මැයි 27 වැනි දින
ත්‍රිපිටක කාංතියාලයේ දී ය.
මහා භාගක වාරිකාරාමය.
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

එක්සත් අමරපුරමහානිකායේ සභාපති අග්ගමහාපණ්ණික බලන්ගොඩ ආනන්දමේත්‍රෙය මහානායක මහාඤ්චිරපාදයන් වහන්සේ.

අභංගම් විද්‍යාවන්තරවේණාධිපති පණ්ණික කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දොදය පිට්ඨෙත්ඨි උපප්‍රධානාචාර්ය පණ්ණික ලබ්‍රහ්ම ලංකානන්ද - කෝච්චේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභාවේ අනුනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

දෙමටගොඩ ධම්මසූතාලම විද්‍යාලාධිපති පණ්ණික පරමානාර පඤ්ඤානන්ද (ඩී. ඊ. ලක්ඛ්) කොලඹ නවකෝරලයේ ප්‍රධාන සංඝනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

හිතුලේ-මාකඩවර විහාරාධිපති පණ්ණික කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

බෞද්ධාලොක මාවතේ බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති පණ්ණික දොරගමුවේ ධම්මපාල කොලඹ පළාතේ ප්‍රධාන සංඝනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනිය

අප මහසත්ත්ව දිවකුරු බුදුරජුන් හමියෙහි බුදු බවට නියතවිවරණ ලබා වතුරසබ්බාසාලාලකයක් මුළුලෙහි පාරමිධම් පුරණය කොට පශ්චිමාත්තමානසයෙහි කුසිපුරයෙන් කැම දැඩිව කිබුල්වත්පුර සුදෙවුන් මහරජාණන් නිසා මහාමායා දේවීන් කුස පිළිසිදගෙන කලිසුග වෘතියෙන් දෙවාදහස් සාරසිය අටසැත්තැ (2478) වැත්තෙහි වෙසග මැදි පොහෝ දවස් ප්‍රමිති නිසර්ගයෙහි මහලුසල්ලෙවණෙහි බිහි වූ සිදුහත් නම් ලබා කුමාර කැපයෙන් වැඩි හැම සිප්සතර ගෙවා දැන ගිහිසැපත් වලද එකුත්තිය වැනි වියෙහි අගමෙහෙසුන් ගණොධිරා දේවීන් කුසින් රහල් කුමරුන් බිහි වූ ඇතළු මැදිපොහෝ දවස් මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි 'ජනන' ඇමැතියත් හා සමග 'කන්ධක' නම් මහලසුන් අරා මහබිකිත්තෙන් කොට 'අනොමා' නම් තදිතීරයෙහි දී තවුල් පැවිදි වූහ.

බුද්ධාඛ්‍යාත: සිදුහත් තවුසාණෝ අනුක්‍රමයෙන් රජගහනුවර වැඩ මගධෙයවර බිමිසාර මහරජාණන් විසින් රාජ්‍යයෙන් කළ නිමන්ත්‍රණ ද පිළිගෙන කොට 'කිංකුසලගවෙයි වූ ඇවිදිමින් ආලාරකාලාම තවුසාණන් කෙරෙහි සත්‍යාසමාපත්ති උපයා උද්ගාරාමප්‍රත්‍ර තවුසාණන් කෙරෙහි අනෙම සමාපත්තිය උපයාගෙන එහි දු මොක්කය හොඳ දැක උරුමෙල්-දනම් වැඩ සාමුද්‍රද්දක් දුකෙර තපස් කොට එ ද තුළු බැවින් හැරපියා යළිදු කය සතපාගෙන වෙනම මැදිපොහෝ දවස් සෙනානි ගම 'සුජාතා' නම් සිවුදව දුන් කිරිපිඬු පිළිගෙන 'නෙරසුජරා' හදි තීරයෙහි දී වලද සවස් වේලෙහි ගයායෙහි ඇසතු බෝරැක් මුලට එළඹැ 'සොඳ්ඳ' බමුණු දුන් ගිතණ අතුරා ඊ මත්තෙහි වැඩිනිද ආනාපානසති වඩා ව්‍යාන උපයා පෙරගමැ පෙර විසු කද පිළිවෙල සිහි කොට මැදුම්ගමැ දිවැස පිරිසුදු කොට පැසුළුගමැ ප්‍රතිත්‍යාසමුත්තාදයෙහි නුවණ බහා අනුලොම-ප්‍රතිලොම විසින් ප්‍රත්‍යාසාකාර සමමයින කෙරෙමින් විදයිතා වඩා සමාස-සමොධිය සමගිගම කළහ.

මහණ සස්න. බුදුහු පලසමිවත් සුව විදුමින් සත්තය ගෙවා රාජ්‍යතනමුලයෙහි දී 'තප්පසාගලලිකා' වෙලෙද දෙබැයන් පිළිගැන්වූ අත්සුණු හා මිපිඬු වලද අප්පාලමුලයෙහි දී බ්‍රහ්මාරාධනා පිළිගෙන අටලොස් යොදුන් මහ ගෙවා ඇතළු මැදි පොහෝ දවස් බරණැසා ඉසි-පතනයට වැඩ පස්වග මහණුන්ට ධම්සක් පවත්වා 'අසුසුකොණ්ඩසුසු' තෙරුන් සෝවත්පෙලෙහි පිහිටුවා තිකම්නියා අවපාලවග දවස් 'ගද්දිය' තෙරැනුදු දිගවක් දවස් 'වසා' තෙරැනුදු තිගවක් දවස් 'මහානාම' තෙරැ-නුදු ජලවක් දවස් 'අසුසු' තෙරැනුදු සෝවත්පෙලෙහි පිහිටුවා විසේනි දවස් 'අනාතමුලකණ' සුත්‍රදෙගහායෙන් පස්දෙතා වගත්තේ මැ අතීත්තයට පත් කොට 'එහිනිසු' පැවිදි දී සසුන් පිහිටුවා ඉසිපතන්හි දී මැ බරණැස් සිවුපුත් 'ගග' ප්‍රමුඛ පස්පතස් පුරුෂයන් ද 'කපාසික' වනලාභාබිහි දී 'ගද්දිය' කුමරුන් තිස් දෙතා ද ගයාසිතියෙහි අනුලොම දහනක් පුරාණජවලයන් ද රහත්බැවිහි පිහිටුවා 'එහිනිසු' පැවිදි දී රජගහනුවර වැඩ මගධෙයවර බිමිසාර ප්‍රමුඛ එකොළොස්නුවක් දෙතා සෝවත් පෙලෙහි පිහිටුවා වෙළවන විහාරය පිළිගෙන වැඩවසනසේක් පිරිස් සමග තමන් වගත්තේ කරා පැමිණි සැරිසුත්-මුගලන් දෙනම අග්‍රාමයට පමුණුවා

අගසව් තන්හි තබා කැපදැකි තෙරුන්ගේ අගදමින් කිබුල්පිත්තර වැඩ ගම්මානපෙළපර පෑ නැගත්තේ මත් බිඳ පියරජු අගනාම පෙලෙහි ද පුජාපතියොතමය කෝවන් පෙලෙහි ද පිහිටුවා මල්බෑ හඳුකුමරු ද සුභ රාහුලකුමරු ද පැවිදි කරවා පෙරලා රජගහනුවරට වැඩිසේක.

මෙහෙණසස්ත: මෑතභාගයෙහි විශාලා මහනුවර කුටාභාරශාලායෙහි වැඩවසන සමයෙහි සුදෙවුන් මහරජු සේසත්සඟ රහත් වෑ පිරිනිව් කල්හි පුජාපතියොතමුහු පැවිදි වනු රිසි වෑ 'රොහිණී' නදීතීරයෙහි දී 'කලහවිවාද' සුත්‍රාන්ත දෙයනා අසා පැවිදි වූ පන්සියක් කුමරුන්ගේ පාදපරිවාරිකාවන් සත්සිය ද කැටි වෑ ගෙන තුමු නැගැවියකු ලවා කෙහෙ සිදුවෑගෙන කහවත් හැඳෑපෙරෙවෑ විශාලා මහනුවර කුටාභාරශාලාවට පැමිණ අතද තෙරණුවන් ලවා බුදුරදුන් අගදවා අභිගුරුබමී පිළිගෙන බුදුරදුන් කෙරෙහි පැවිදිඋපසඟු ලදහ. සෙසු පන්සියක් කුමරියෝ ද හික්කු-සබ්බසා කෙරෙහි පැවිදිඋපසම්පත් ලදහ. පුජාපතියොතමුහු බුදුන් කෙරෙහි දහම් අසා කමටහත් වඩා රහත් වූහ. සෙසු පන්සියක් හික්කුණිහු 'හඳුකොවාද' සුත්‍රාන්ත අසා රහත් වූහ.

මෙරිගාමා: මෙසේ මෙහෙණසස්ත පිහිටි කල්හි ඒ ඒ ගමනියම්ගම් රජදහන්හි නොයෙක් සියදහස් ගණන් කුලකුමරියෝ තුනුරුවන් ගුණ අසා පැහැදෑ පැවිදි වෑ පිළිවෙත් පුරා රහත් වූහ. ඔහු අභිගත ඵලවශෙෂයන් සිහි කොට උපන් ප්‍රීතිසෞම්‍යතායෙන් උදහාදි වශයෙන් ගාථා වදාලහ. ඔවුනතුරෙහි 'ථෙරිකා' ආදි කොට 'සුමේධා' තෙක් රහත් මෙහෙණන් විසින් භාෂිත ගාථා එක්රැස් කොට එකකතිපාතාදි වශයෙන් විභාග කොට 'ථෙරිගාථා' නමින් ගෙන සබ්බිතිකාරක මහතෙරවරු සබ්බිතියට හඟාලූහ.

එහි එකකතිපාතය පටන් නවකතිපාතය තෙක් පිළිවෙලින් ගාථා සඟ්‍රහ ආත. ඉක්බිති එකාදසක, ආදසක, සොලසක, විසති, තිංසති, වත්තාලීස නිපාත ද, මහාතිපාතය ද ිසි සියලු නිපාත සොලසෙක් වෙයි. එකකතිපාතයෙහි ගාථා අටළොසෙක, දුකතිපාතයෙහි ගාථාසඟ්‍රහ දසයෙක, තිකතිපාතයෙහි අටෙක, වතුකතිපාතයෙහි එකෙක, පඤ්චක නිපාතයෙහි දෙලසෙක, ඡක්කතිපාතයෙහි අටෙක, සත්තකතිපාතයෙහි තුනෙක, අට්ඨක, නවක, එකාදසක, ආදසක, සොලසක නිපාතයන්හි එකී එකී ගාථාසඟ්‍රහයෙක, විසති නිපාතයෙහි ගාථාසඟ්‍රහ පසෙක, තිංසති, වත්තාලීස, මහාතිපාතයන්හි එකී එකී ගාථාසඟ්‍රහයෙකි. මෙසේ ථෙරිගාථායෙහි සියලු ගාථාසඟ්‍රහ තෙතැත්තුවකි. පඤ්චකතිපාතයෙහි එකොළොස් වන ගාථාසඟ්‍රහය ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාන්ත තෙරුණියන් තිස් දෙනකුන්ගේ භාෂිතයෙකි. ඡක්කතිපාතයෙහි පළමු වන ගාථාසඟ්‍රහය පන්සියක් තෙරුණියන්ගේ භාෂිතයෙකි. මෙසේ බලත් මෑ ගාථාසඟ්‍රහයන්ගේ සඛ්ඛ්‍යාව තෙතැත්තුවක් වුව ද තෙරුණියෝ සසියදෙනෙක් මෙහි ඇතුළු වෑ සිටිති. ඒ බව අට්ඨකථායෙහි දු 'ඡක්කමත්තා ථෙරියො'යි දක්වනලද්දේ යැ. ගාථා ද සසියක් පමණ ඇතැයි අට්ඨකථායෙහි සඳහන් වතුදු ථෙරිගාථා පාළියෙහි විද්‍යාමාන ගාථා සඛ්ඛ්‍යාව පන්සිය විසිඑකෙකි. ථෙරිගාථාවසාන උද්දායෙහි සඳහන් සඛ්ඛ්‍යා පෙළ සමග හෝ අවුවා සමග හෝ නො සැසඳේ යි. එහි දැක්වෙනුයේ ගාථා සාරසියසුවානුවක් ද තෙරුණියන් එක්සිය එක් දෙනකුන් ද ඇති බව යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

බුද්ධිකාලීන වනිතාව: බුද්ධිකාලීන භාරතීය වනිතාවන්ගේ තනු විමසනුවනට ථේරිභාජාපාලික අගභා නිධානකෙකි. ඔහු එදා බ්‍රාහ්මණ ධර්මයෙන් මිනිසුන් නිවසෙහි මැ සිර වී සිටියහ. වෙදය ඉගෙනීමට හෝ දෙවොලකට පිවිසීමට හෝ යාගභෝම ආදී ආගමික ක්‍රියාවන්ට සම්බන්ධ වීමට හෝ ඔවුනට අවසර නොලැබිණ. හිමියා මළ කල්හි අන් හිමියකුගේ සරණ ලබාගැනීමට ද බිරිදට අවසරයක් නොවී යා. ආයු වසින් කළයුතු කාර්ය දෙකෙක: හිමියා දවන විතකයට පැන සනීපුජායෙන් දිවි නසාගෙන පරලොව්හි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ දිවිහිමි කොට අන් පුරුෂයකු නොසිතා මළ හිමියා කෙරෙහි මැ සිත පිහිටුවා පතීව්‍රතය රැක පරලොව්හි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ යි. මෙසේ අනාථ වැ සිටි භාරත වනිතාව බුදුදහමෙහි පිහිට ලැබූ නැගිසිටි අසුරු ථේරිභාජායෙන් අනාවරණය වෙයි. බුදුසමය පැතිරගිය තාක් භාරතභූමියෙහි නොයෙක් විජිතයෙන් පැමිණ පැවිදි වැ රහත් වූ මෙහෙණහු ථේරිභාජායෙහි හමු වෙති. ඔවුනතුරෙහි රජමෙහෙසියෝ ද මහසල්කුලෙහි බැමිණියෝ ද සිටුවියැණියෝ ද ගුරුසත්‍රිහු ද වෙති. එමතු නොවැ ගණිකාවානතිය ජීවනොපාය කොටගත් අතිරූපිකාවෝ ද සත්තකානනය ජීවනොපාය කොටගත් වැදිඅගභෝ ද එ හැම භැරතියා අවුත් පැවිදි වැ රහත් වූහ.

මහාපුජාපතීගොතමින් හා සමග ශාක්‍ය කුමරියෝ පත්සියක් දෙනා පැවිදිදව වත්හ. 'උබ්බිසි' කොසොල් මහරජුගේ මෙහෙසියකි. 'බෙමා'වෝ මඟුටරට රජුගේ දියැණියෝ යැ, මහබයේ බිම්සර මහරජුගේ අගමෙහෙසිය යැ. 'සෙලා'වෝ අලුටරට රජුගේ දියැණියෝ යැ. 'සුමෙමා'වෝ මනනාවතී නුවර 'කොකුට' රජුගේ දියැණියෝ යැ, වාරණවතී නුවර 'අණිකදත්ත' කුමරුට විවාහ කොට දෙනලද්දුහු පතිකුලයට නොගොස් පැවිදි වූහ. 'සාමා' කොසාමිගෙහි 'උදෙන' රජුගේ මෙහෙසි සාමාවතීගේ මෙහෙසියකි. 'සොමා'වෝ මහබයේ බිම්සර රජුගේ පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ දියැණියෝ යැ. 'හඤ්ඤාපිලානි' මඟුටරට සාගල නුවර කොශ්ඨකගොත්‍රයෙහි බ්‍රාහ්මණයකුගේ දියැණියෝ යැ, මහසුප් මහතෙරණුවන්ගේ පුරාණද්විසිකාවෝ යි. 'විනනාකාලිකා' හා 'නඤ්ඤාතරා' හා දෙදෙන කුරුරට කලමාභද්‍රය නිගමයෙහි බ්‍රාහ්මණවාංශ ඇතිගෝ යැ. 'සොනිණි' වජ්ජරට වෛශාලියෙහි ආසාසකුලයෙක බමුණුවකි. 'ජීවකම්බවතීකසුනා' රජගහනුවර මහසල් කුලයෙක බමුණුවකි. 'වාලා' 'උපවාලා' 'සිසුපවාලා' තිදෙන 'නාලක' ගම රූපනාරී බැමිණියගේ දියැණියෝ යැ, 'සාරිසුත්' මහතෙරණුවන්ගේ නැඟැණියෝ යි. 'සිහා'වෝ වෛශාලියෙහි 'සිහ' ගෙනාපතීහුගේ නැඟැණියෝ දියැණියෝ යැ. 'ඉසිදුසි' අවනතියේ උදේනී නුවර ආසාසකුලයෙක සිටුවකි. 'උපපලවණණා' කොසොල් රට සාවැත්තුවර සිටුවකි. 'චංචිචානා' හරාකවජ නගරයෙහි කුලුවකි. 'අච්චිකාසි' කාසිනගරයෙහි නගරශෝභිතියකි, ආයු හා දිනක සහවාසයට සුවත් කහවණු දහසෙකි. 'අගගමානා' (පදුමවතී) අවනතී රට උදේනීපුර නගරශෝභිතියකි, බිම්සර රජුගේ දරු අගභරාජකුමර ආයුගේ පුතෙකි. 'අම්බසාලි' වජ්ජ රට විශාලායෙහි නගරශෝභිතියකි, මහබයේ බිම්සර මහරජ ද වෙත්වලා ආයු කරා ගියේ යැ. 'විමලා' වෛශාලියෙහි සිටි ප්‍රසිද්ධ රූපපථිනියකි, වරෙක මහමුගලන් තෙරණුවනුද කාමයෙන් පොලොබාගත්තට තැත් කළ බි උත් වහන්සේගේ ඔවා අසා සංවිග්න වූ පැවිදි වැ රහත් වූ යැ. 'සුගා' රජගහ නුවර ලෝකුරු වූවකි. 'සුණණා' සාවැත්තුවර අනේපිඬ සිටුවුනේ ගෘහ දාසියකි, උදකසුද්ධික බමුණකු දමනය කොට තුනුරුමින් කෙරෙහි පහදවාලූ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඇය කෙරෙහි ප්‍රසාදයට පත් සිටුවනුමා විසින් නිදස් කරනු ලැබූ පැවිදි වැරහක් වූ යා. 'මාපා' වැදිදුවකි, 'උපක' ආජීවකයන්ගේ දුකිසිකාව යා, උපක සත්තෙහි පැවිදි වූ පසු 'මාපා' ද පැවිදි වැරහක් වූ.

ලදරු පුතුගෙන් ද දුවගෙන් ද විශේෂ වූ මවක් ඔවුනොවුන් නො හැදින කලක් දියැණියන් හා සමග සිය පුතුගේ මෑ සපත්තී හාය්‍යී වෑ වැසා කරුණු අනාවරණය වූ පසු සංවේගයට පැමිණ පැවිදි වූ අයුරු උපාලවණණා තෙරුණින් හමුගෙහි ප්‍රකාශ කළ සැටි උපාලවණණා ථේරගාථාගෙන් අනාවරණය වෙයි.

උදෙහිපුර ආසා සිටුවනුලගෙක එක් මෑ දියැණියන් ගිය ගිය පතිකුලයෙන් නෙරපුලැබ ගෙදෙරට සිඟා ආ යදියකුට විවාහ කොට දුන් සැටින් ඔහු ද කිසිප දවසක් වැසා ඇය හැරපියා සිහමනට බැසැගිය සැටින් 'ඉසිදුයි' ථේරගාථාගෙන් අනාවරණය වෙයි.

'ජීවකඛවකික සුභා' තෙරුණියන් කාමයෙන් පොලොබාගන්නට බුභීයකු කළ වැනුම රහබර කවිචිත්තාවකි. සුභා තෙරුණියගේ ඔහුගේ වශයට හෙතු වූ ඇත උපුටා ඔහු අත තැබූ අයුරු පහත්සංවේග දනවයි.

'අඛපාලි' තෙරුණියන් තමන්ගේ යොවුන්වියන් මහලුවියන් සංඝඤ්‍යා කෙරෙහිත් වදාල අනිත්‍යතාප්‍රතීසංසුක්කත ගාථා මදනිබ්බදනයට මහඇගි ඔසුවක් බඳු යා. මේ ආදි බුද්ධිකාලීන භාරතීය චරිතාවන් පිළිබඳ නොයෙක් අගනා පුවතින් ථේරගාථාපාලිය පිරිසිටී.

පරිවචනාය: ථේරගාථා මූලයට පමුණුවන තුරු ථේරගාථා පරිවචනා යට පත් නො වී යා. වෙන මෑ ග්‍රන්ථයක් ලෙස මූලයට ප්‍රමාණවත් නො වූ හෙයින් ථේරගාථා ද ථේරගාථා හා සමග එක් කොට මූලය කරවීමට තීරණය කරගන්නා ලදී. එයින් ථේරගාථා මූලයවසරයෙහි මෑ ථේරගාථා පරිවචනා ද කළයුතු විය. පරිවචනාකාය්‍යීය ත්‍රිපිටකසම්පාදකමණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක පණ්ඩිත ලබුගම් ලඛිතානන්ද අනුභායක සාමාජිකයන් වහන්සේ ද සහායසම්පාදක පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිර වන අප ද යන දෙනම විසින් කරනලදී. ශෝඛන අවසායෙහි ත්‍රිපිටකසම්පාදක-මණ්ඩලයෙහි සහායක පණ්ඩිත කෝදගොඩ සඳුණාලොක නායක සාමාජිකයන් වහන්සේ ද සහාය වූහ. පාඨශායකයෝ දී එඩහලනාගේ පාලිපොත් සමාගමේ (PTS) මූලය හා ද ධර්මේන මූලය හා ද හෙවාවිතාරණ මූලය හා ද මර්මවජ්ඣසංකිති මූලය හා ද සංඝඤ්‍යා කරනලදී. විශේෂයෙන් කිවයුතු දෑ ථේරගාථා සංඥපනයෙහි කියනලද වන බැවින් මෙහි වටාලා නො කියමහ.

මෙයට,

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර.

බු. ව 2514

ක්‍රි. ව. 1972 මැයි 27 දින

ත්‍රිපිටක කාය්‍යාලයේ දී යා.

මහානායක වාරිකාරාමය,

කොළඹ 7.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අ ා අ෧ ඉ ා ඊ ා උ ා ඌ ා ඍ ා ඞ ා

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa
චcha	ඡchha	ජja	ඣjha	ඤṇa
ටṭa	ඨṭha	ඳḍa	ඵḍha	ණṇa
තta	ථtha	දda	ධdha	නna
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa
			හha	ලla
				අංm

කka	ක෧kḥ	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛ෧kḥḥ	ඛිkhi	ඛීkḥī	ඛුkhu	ඛූkḥū	ඛෙkhe	ඛෝkḥō
ගga	ග෧gḥ	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගෝgō

Conjunct - Consonants

කකka	කඤකkaṇṇa	භුtra	මම්මppha
කඛkka	කඤඛkaḥḥa	ඉදda	මඤ,මඤmba
කඟkya	කඤගga	ඉඳdha	මඤභbha
භුkri	කඤ,ඡඤchha	ඉදra	මම්mma
කචkva	කඤ,ඡඤja	ඉ,චdva	මඤmha
කඡkha	කඤඣjha	චචjha	කය,කයyya
මචkhva	මචṭa	නනnta	කයyha
කගgga	මච,ඨṭha	නඤntha	ලලlla
කඟggha	චඳdda	නඤnda	ලයlyya
කඤnka	චඳjḍha	කඤndha	ලඤlha
භුgrā	කඤ,ණṇa	නනnna	මඤwaha
කඤkha	කඤnta	නඤaha	සයssa
කඤḅga	කඤnṭha	පපppa	සයsma
කඤgha	කඤ,චඳḍa	පථppha	සයsva
මචcca	කඤnha	මචbba	මඤhma
මචccha	නතta	මචbḥa	මඤhva
ඡජja	නථtha	භුbra	ලඤlha
ඡඤjha	මචva	මචnpa	

ආ ා ඈ ා ඉ ා ඊ ා උ ා ඌ ා ඍ ා ඞ ා

සමූහකතනිරූපණය

ABBREVIATIONS

සිඳු	1.	—	ථෙරිගාථා, ධම්මසෙන මුද්‍රණය, 1930.
සිඳු.	2.	—	ථෙරිගාථා, සේවාසිඤ්ඤා මුද්‍රණය, 1970.
මජ්ඣ.	—	—	මජ්ඣිමනිකායෙහි සංගීත ථෙරිගාථා.
PTS.	—	—	Pali Text Society - THERĪ GĀTHĀ, 1883.
ප	—	—	පරමසුද්ධි, ථෙරිගාථාකර්ම.
පු	—	—	අර්ථකථාගතානි - පුරාතනපාඨකර්ම.

බුද්ධකතියෙ පෙරිගාථාපාළි

විසයසූචි

විසයා

පිට්ඨකයා

එකකතියානො

1-8

1. අඤ්ඤාතර පෙරිගාථා	...	...	2
2. ඉන්ද්‍රිය පෙරිගාථා	...	...	2
3. පුණ්ණ පෙරිගාථා	...	...	2
4. නිකා පෙරිගාථා	...	...	4
5. " "	...	...	4
6. ධර්ම පෙරිගාථා	...	...	4
7. විරා පෙරිගාථා	...	...	4
8. මිත්ත පෙරිගාථා	...	...	4
9. හද්‍ර පෙරිගාථා	...	...	6
10. උපසම්ම පෙරිගාථා	...	...	6
11. ඉන්ද්‍රිය පෙරිගාථා	...	...	6
12. ධර්මදික්ඛා පෙරිගාථා	...	...	6
13. විසයා පෙරිගාථා	...	...	6
14. සුමනා පෙරිගාථා	...	...	6
15. උත්තරා පෙරිගාථා	...	...	8
16. සුමනා බුද්ධපබ්බතා පෙරිගාථා	...	...	8
17. ධර්මා පෙරිගාථා	...	...	8
18. සංඝා පෙරිගාථා	...	...	8

එකකතියානො නිවේණො.

දුකතියානො

...

10-14

1. අභිරුපනාදු පෙරිගාථා	...	...	10
2. ජේත්තා පෙරිගාථා	...	...	10
3. සුමනිකල්පානා පෙරිගාථා	...	...	10
4. අභිසංකාසි පෙරිගාථා	...	...	12
5. විත්තා පෙරිගාථා	...	...	12
6. මේත්තිකා පෙරිගාථා	...	...	12
7. මේත්තා පෙරිගාථා	...	...	12
8. අභග්ගානා පෙරිගාථා	...	...	14
9. අභගා පෙරිගාථා	...	...	14
10. සාමා පෙරිගාථා	...	...	14

දුකතියානො නිවේණො.

නිකතිපාතො		16-20
1. සාමී ථෙරිගාථා	...	16
2. උත්තමී ථෙරිගාථා	...	16
3. " " "	...	16
4. දත්තිකා ථෙරිගාථා	...	18
5. උඛ්ඛිථි ථෙරිගාථා	...	18
6. සුක්කා ථෙරිගාථා	...	18
7. සෙලා ථෙරිගාථා	...	20
8. සොමි ථෙරිගාථා	...	20

නිකතිපාතො නිවසිතො.

වතුක්කතිපාතො		22
1. හඳුකාපිලානී ථෙරිගාථා	...	22

වතුක්කතිපාතො නිවසිතො.

පඤ්චකතිපාතො		24-34
1. අඤ්ඤතරා ථෙරිගාථා	...	24
2. විමලා ථෙරිගාථා	...	24
3. සිභා ථෙරිගාථා	...	26
4. සුඤ්ජිතඤ්ඤ ථෙරිගාථා	...	26
5. භාඤ්ජතතරා ථෙරිගාථා	...	28
6. මිත්තාකාලී ථෙරිගාථා	...	28
7. කකුලා ථෙරිගාථා	...	30
8. සොණා ථෙරිගාථා	...	30
9. හඳුකුණ්ඩලකොනා ථෙරිගාථා	...	32
10. පට්ඨාපාරා ථෙරිගාථා	...	32
11. තිංසමිත්තා ථෙරිගිකුච්ඡිගාථා	...	34
12. වන්දා ථෙරිගාථා	...	34

පඤ්චකතිපාතො නිවසිතො.

ජක්කතිපාතො		36-42
1. පඤ්චසතමිත්තානං ථෙරිගං ගාථා	...	36
2. වාසෙට්ඨි ථෙරිගාථා	...	36
3. බෙමි ථෙරිගාථා	...	38
4. සුජාතා ථෙරිගාථා	...	38
5. අනොපමි ථෙරිගාථා	...	40
6. අනොපමි ථෙරිගාථා	...	40
7. මිහාපජාපඨි ගොතමී ථෙරිගාථා	...	40
8. ගුත්තා ථෙරිගාථා	...	42
9. විජ්ජා ථෙරිගාථා	...	42

ජක්කතිපාතො නිවසිතො.

	සත්‍යකතියානො	...	44-46
1.	උත්තරා ථේරියාථා	...	44
2.	වංලා ථේරියාථා	...	46
3.	උපවාලා ථේරියාථා	...	46
	සත්‍යකතියානො නිවසිනො.		
	අධිකතියානො		
1.	සිසුපවාලා ථේරියාථා	...	48
	අධිකතියානො නිවසිනො.		
	තවකතියානො		
1.	චක්‍රමානා ථේරියාථා	...	50
	තවකතියානො නිවසිනො.		
	ඵකාදසකතියානො		
1.	කිතාගොතම් ථේරියාථා	...	52
	ඵකාදසක තියානො නිවසිනො.		
	ආදසකතියානො		
1.	උපලවණ්ණා ථේරියාථා	...	54
	ආදසකතියානො නිවසිනො.		
	සොලසකතියානො		
1.	පුණ්ණාථේරියාථා	...	56-58
	සොලසකතියානො නිවසිනො.		
	විසතියානො		60-78
1.	අම්බපාලි ථේරියාථා	...	60-62
2.	රොහිණී ථේරියාථා	...	64-66
3.	වාපා ථේරියාථා	...	66-70
4.	සුඤ්ජි ථේරියාථා	...	70-74
5.	සුභාකම්මාරසිත්ථා ථේරි	...	74-78
	විසතියානො නිවසිනො.		
	තිංසතියානො		
1.	ජවකම්බවතික සුභාථේරියාථා	...	80-84
	තිංසතියානො නිවසිනො.		
	චත්තාලිස තියානො		
1.	ඉසිදසි ථේරියාථා	...	86-94
	චත්තාලිසතියානො නිවසිනො.		
	මහා තියානො		
1.	සුමේධා ථේරියාථා	...	96
	මහාතියානො නිවසිනො.		

**බුදුකතිකාසෙ
ථේරීගාථාපාලී**

**බුදුකතිකාසෙහි
ථේරීගාථා**

බුද්ධකතිකායෙ පේරිගාථාපාළි

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමිබ්බදාසිකං.

එකකතිපාතො

1. 1

1. පුබ්බං සුපාභි ථෙරිකෙ කත්ථි චොලොන පාරාතා,
උපසකෙතා හි තෙ රාගො සුකඛධාතං ච භූමිතියන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤාතරා ථෙරි අපඤ්ඤාතා හිකඛුතී ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤාතරපේරිගාථා

1. 2

2. මුජ්ඣත මුච්චස්ස ගොගෙහි චන්දො රාහුග්ගහං ඉච්චි,
චපඤ්ඤාතෙතෙත චතොතෙත අනණං භුඤ්ජ පිණ්ඩකන්ති.

ඉත්ථං සුදං භගව්‍යා මුත්තං සිකඛමිතං ඉමිං ගාථාය
අභිණං ඔවදති'ති.

මුත්තාපේරිගාථා

1. 3

3. පුණණං පුරස්ස ධම්මෙහි චන්දො පණණරතොරිච්ච,¹
පරිපුණණං පඤ්ඤාත නමොකඛන්තිං² පදලකාති.

ඉත්ථං සුදං පුණණං ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පුණණාපේරිගාථා.

1 පණණරතෙරිච්ච - මජ්ඣං,

2 නමොකඛං - මජ්ඣං,

බුද්ධකතකාය ථේරිගාඨාපාලි

ඒ භාග්ගවත් අහිත් සමාස් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා!

ථකකතපාතය

1. 1

1. ථේරිකාවෙහි, පහුල්වතින් සිවුරු කෙටි හඳුනාපොරොත්තාලද
සිරුරු ඇති වූ සුවසේ වාස කර. යම්හෙයකින් තොපගේ (සත්තා-
තයෙහි උපදනා) කාමිරාගය රත් වූ ඩුඛගෙහි (බදුනෙහි,)
ඉසෙඩාකයක් (විශ්ලේඛිත පළාවක්) සෙයින් අනගාමී මිනිස්
සන්තිදුණේ වේ ද එහෙයයි.

මෙසෙයින් ථේරිකා නම් එක්තරා අප්‍රකට මෙහෙණක්
ගාඨාවක් කිවු යා.

අඤ්ඤාතරථේරිගාඨා යි.

1. 2

2. මුත්තාවෙහි, රාහුග්‍රහයා කෙරෙන් වන්දනා නෙයින් කාමාදි සතර
කෝශයන් කෙරෙන් මිඳෙව්. කෙලෙසුන් කෙරෙන් (සමුච්ඡේද-
විමුක්තීන්) මොහොවට මිදුණු සිතින් සුක්ක වූ කෙලෙස් ණය
හැරපියා රටවැසියාගේ පිඹු (සිව්පසය) වලඳකර.

මෙසෙයින් ගාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුත්තා නම් සික්ක-
මානාවට මේ ගයින් එක්වත් ඔවා දෙනසේක.

මුත්තාපේරිගාඨා යි.

1. 3

3. පුණ්ණාවෙහි, පණ්ණාසි සඳ සෙයින් (සත්තිස්සොධිපාසනික)
ධම්මෙන් පිරෙව්, පිරිපුන් (රහත්මග) නුවණින් මොහොතද සිදුව.

මෙසෙයින් පුණ්ණා මෙහෙණ ගාඨාවක් කිවු යා.

පුණ්ණාපේරිගාඨා යි.

1. 4

4. තිසෙස සිසකිසු සිකඛාය මා තං භොගා උපච්චිඛා,
කඨිබ්බොගවිසංසුතතා වර ලොකො අභාසිත්ථා¹.

ඉත්ථං සුදං තිසසා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා²ති.

තිසසාථෙරිගාථා.

1. 5

5. තිසෙස සුඤ්ජසු ඛමෙමිති ඛණො තං මා උපච්චිගා,
ඛණානිතා හි සොචන්ති තිරංගමි සමෙපිතා³ති.

ඉත්ථං සුදං තිසසා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා⁴ති.

තිසසාථෙරිගාථා.

1. 6

6. ඩිරෙ තිරොධං ඵුසෙසති¹ සඤ්ඤා වුපසමං සුඛං,
ආරාධිතාති තිබ්බිතං යොගකෙතිමං අනුත්තරං.²

ඉත්ථං සුදං ඩිරා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා³ති.

ඩිරාථෙරිගාථා.

1. 7

7. විරා වීරෙහි ඛමෙමිති හික්ඛුති ගාච්චිඤ්ඤා,
ඛාරෙති අත්තිමං දෙහං ජෙත්ථා¹ මාරං සමාගිතින්ති.²

ඉත්ථං සුදං විරා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා³ති.

විරාථෙරිගාථා.

1. 8

8. සඤ්ඤා පඨිබ්ජිකාන මිත්තෙ මිත්තරතා හම,
ගාමෙති කුසලෙ ඛමෙමි යොගකෙතිසෙස පත්තිතාති

ඉත්ථං සුදං මිත්තාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා⁴ති.

මිත්තාථෙරිගාථා.

1 ඵුසෙසති - ජෙසං. 2 යොගකෙතිමං මනුත්තරං - මජ්ඣං.

3 සමාගිතින්ති - මජ්ඣං. 4 ජෙත්ථා - සි.

1. 4

4. තිස්සාවෙනි, (අබ්බිලාදි ත්‍රිවිධ) ශික්‍ෂාගෙහි හික්මෙව්, (මහුණානිග ඉන්ද්‍රිය අවිකලනිග, බුද්ධොප්පාදග, ප්‍රභූප්‍රතිලාභග යන) ගොගයෝ - දුල්ලක්‍ෂණයෝ තොප නහමික් ඉක්මෙයෝවා නොහොත් කාමාදි විතුර්ගොගයෝ තොප නහමික් මිහිත්වා සිගල මැ කාමාදිගොගයන් කෙරෙන් මුක්ත වැ (එහෙයින් මැ) ආසුම රහිත වැ ලොවැ හැසිරෙව්.

මෙහෙයින් තිස්සා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

තිස්සාපේරිගොථා සි.

1. 5

5. තිස්සාවෙනි, (ගමථවිදගීනාටමියන් හා අග්‍රිහොසිපාක්‍ෂිකවර්ණික යන) ධර්මයෙන් යුක්ත වව්, (ප්‍රතිරූපදෙය, අවේකලාසමායානන, බුද්ධොප්පාද, ප්‍රභූප්‍රතිලාභ සංඛ්‍යාන) ක්‍ෂණය තොප නහමික් ඉක්මෙයෝවා. ගමහෙයකින් ක්‍ෂණය පැහැතිනාහු තිරගෙහි ඉපිද නොවිත් ද, එහෙයිනි.

මෙහෙයින් තිස්සා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

තිස්සාපේරිගොථා සි.

1. 6

6. සිරාවෙනි, කෙල්ලකිරොධග (තිපිණග) සාහි කරව්. කාමාදි පාපසංඤ්චන්තේ ව්‍යුපගම තිමිත්ත වන ගොගකෙබ්බි නම් වු බ්‍රහ්මවග වු අනුත්තර තිපිණග ලබාගනුව.

මෙහෙයින් සිරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සිරාපේරිගොථා සි.

1. 7

7. වීරා මෙහෙණියෙනි, (විග්‍රහාන හෙයින්) වීරධම්ම වු අග්‍රිමානී ධර්මයෙන් වැඩු ප්‍රභූදි ඉදුරන් ඇති වැ කේතා සහිත වු කෙල්ල මාරගා දිනා අනතිමදෙහග ධරව.

මෙහෙයින් වීරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

වීරාපේරිගොථා සි.

1. 8

8. මිත්තාවෙනි, සාද්දකාගෙන් පැවිදි වැ කලණ මිතුරන් කෙරෙහි ඇලුම් ඇති වව්. අභිත්ත තිපිණ සංඛ්‍යාන ගෝගකෙබ්බිගෙන් අබ්බිමග පිණිස අග්‍රිමානී ධර්මයන් වඩව.

මෙහෙයින් මිත්තා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

මිත්තාපේරිගොථා සි.

1. 9

9. සඤ්ඤා පබ්බර්ථාන හද්දෙ හද්දරතා හව,
හාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ යොගසෙක්ඛං අනුත්තරන්ති.

ඉදං සුදං හද්දා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

හද්දාථෙරිගාථං.

1. 10

10. උපසමෙ තරෙ ඕසං මව්වුධෙය්‍යං සුද්දන්තරං,
ධාරෙහි අත්ථං දෙහං ජෙත්ථා¹ මාරං සව්භිනිත්ථි²

ඉදං සුදං උපසමා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උපසමාථෙරිගාථං.

1. 11

11. සුඤ්ඤා සංඛු ඤානාමහි තිහි ටුජෙජ්ඣි ඉත්ථිතියා,
උද්ඝට්ඨෙත ඤානෙත පතිතා ටුජ්ඣෙත ව,
ඤානාමහි ජාතිමරණා හවතෙත්ති සඤ්ඤාතී.

ඉදං සුදං ඤානාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඤානාථෙරිගාථං.

1. 12

12. ජජ්ජාසා අවසාසි මහසා ව පුරා³ සියා,
කාමෙසු අපාරිභිඤ්ඤානා උද්ධංසොත්ථාති ටුම්භිතීති⁴

ඉදං සුදං ධම්මදිත්තා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මදිත්තාථෙරිගාථං.

1. 13

13. කරොථ බුද්ධසාසනං ගං කතා පානුත්තරාති,
තිසං පාදාති ධොවිත්ථා එකමන්තෙත්ති විසිද්ධාති.

ඉදං සුදං විසාඛාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

විසාඛාථෙරිගාථං.

1 ජෙත්ථා - සි 2. ගාගතන්ති - මජ්ඣ 3. ථි - ථි - මජ්ඣ

4 උද්ධංසොත්ථා විසිද්ධාති - සි

1. 9

- 9. හද්දාවෙනි, සාද්දකායෙන් පැවිදි වූ හද්ද වූ සීලාදි ධර්මයෙහි ඇලුම් ඇති වුව, වතුරයොගයෙන් කොම් වූ තිව්තට පැමිණෙනු පිණිස (සප්පාත්තියංගද්ධොඛිපාසකික) ධර්මයන් වඩව.

මෙසෙසින් හද්දා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

හද්දාපේරිශාඨා සි.

1. 10

- 10. උපසමාවෙනි, කෙලශමාරයාගේ පැවැත්ම ඇති අත්‍යවශ්‍යත්වය දුකාර වූ සංසාරයෙහි (අංගුණිකානි නොකායෙන්). තරණය කර, සෙතා සතික කෙලෙස් මරනු දිනා (එහෙසින් මැ) අත්තිම යටිතල වරව.

මෙසෙසින් උපසමා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු සි.

උපසමාපේරිශාඨා සි.

1. 11

- 11. මොහොවට මිදුණෙම වෙමි. වෙනෙනුද මොහොව්නුද කුද සැමියා කෙරෙහුද යන තුන් කුදයෙන් මිදීමෙන් මෙසේ මොහොවට මිදුණෙම වෙමි. ජාතිමරණයෙහුද මිදුණෙම වෙමි. ගම්නෙතනි නම් වූ කැණැමි නසන ලද යැ, එහෙසින්.

මෙසේ මුත්තා නම් මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

මුත්තාපේරිශාඨා සි.

1. 12

- 12. (අග්‍ර එලය පිණිස) උපත් ජන්ම ඇත්ති මහණුවමි අවසානය (තිව්ත) පතත්ති (යට තුන්මග) සිතින් (තිව්ත) සාදි සලා වෙයි. කාමයෙහි පිළිබඳ සිත් ගැත්ති 'උභිංසොතා' ගසි කියනු ලැබේ.

මෙසේ ධම්මදිත්තා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

ධම්මදිත්තාපේරිශාඨා සි.

1. 13.

- 13. යම් අනුසාසනයක් කිරීමෙන් හො කැවේ ද මුදුරුදුන්ගේ ඒ අනුසයුත් කරව, වහා පා දෙවැ එකත්පසෙක හිදුව.

මෙසේ විශාඛා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

විශාඛාපේරිශාඨා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 14

14. ඩාතුසො දුක්ඛතො දිස්සිං මා ජාතිං පුතරාගමි,
ගවෙ ඡන්දං විරාජෙති උපසන්නා චරිත්තසිති.

ඉදං සුදං සුමනාථේරි ගාථං අභාසිත්තාති.

සුමනාථේරිගාථා.

1. 15

15. කායෙන සංවුතා අසිං වාචාය උද චෙතසා,
සමුලං තණං අඛුය්‍යා¹ සිතිභූතමි තිබ්බතාති

ඉදං සුදං උත්තරාථේරි ගාථං අභාසිත්තාති.

උත්තරාථේරිගාථා.

1. 16

16. සුඛං නිං වුඛිකෙ සෙති කතා වොලොක පාරාතා,
උපසන්නා හි තෙ රාගො සිතිභූතාසි තිබ්බතාති

ඉදං සුදං සුමනා බුඛිපබ්බජිතා ථේරි ගාථං අභාසිත්තාති

සුමනා බුඛිපබ්බජිතාථේරිගාථා.

1. 17

17. පිණ්ඩපාතං චරිතාන දණ්ඩමොලුඛා දුබ්බලා,
වෙධමානෙහි ගතෙහි තජෙව තිපතිං ඡමා,
දිස්සිං ආදිනචං කායෙ අථ විතං විමුච්චි මෙති.

ඉදං සුදං ධම්මා ථේරි ගාථං අභාසිත්තාති.

ධම්මාථේරිගාථා.

1. 18

18. හිමා සරෙ පබ්බජිතා² හිමා දුතතං පසුං පිං,
හිමා රාගඤ්ච දොසඤ්ච අවිජ්ජඤ්ච විරාජිත,
සමුලං තණං අඛුය්‍යා උපසන්නමි තිබ්බතාති

ඉදං සුදං සඛ්ඛාථේරි ගාථා අභාසිත්තාති.

සඛ්ඛාථේරිගාථා.

ඵකකතිපාඨො නිට්ඨිතො.

1. ගණනම්බුයා - මජ්ඣ. 2. පබ්බජිතා - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 14

- 14. (සමසන්නතිපයංඝාපන්න වු වසුරාදි) බාතුත් දුක් විසින් දුක පුනර්විභව නගමක් පැමිණෙමි. හමගෙහි තාමණ්හ ජන්දය හැරපියා උපයානන වැ හැසිරෙමි.

මෙසේ සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සුමනාජේරිගාරාං සි.

1. 15

- 15. කායසංවරයෙන් සංවෘත වීමි, චක්ඛංවරයෙන් සංවෘත වීමි. මැලි අසිම්බකයෙන් සංවෘත වීමි, අනුගය සහිත තාමණ්හ වුරුපියා සිහිල් බවට පැමිණියෙමි තිවියෙමි වෙමි.

මෙසේසින් උතතරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

උතතරාජේරිගාරාං සි.

1. 16

- 16. වාඤ්චාවෙති, තෙපි පහුල්වතින් සිවුරු කොට පෙරෙවියාම සුමසේ හොට, ගම්බෙහෙකින් කොපගේ රාගය සන්ධිණි ද එහෙයින් සිහිල් මැ පිරිනිවියා වමි.

මෙසේසින් වාඤ්චුච්චිත සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සුමනාමුඛිකසිඛිජිතාජේරිගාරාං සි.

1. 17

- 17. දුබල වූයෙමි සැරයවිය එල්බගෙන පිඬු සිහා ඇවිද වෙවුලන ගැනු ඇති වැ එහි මැ බිම හිඳිමි. කසෙහි අංදිතව දුක යලි මා සිත කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදිණ.

මෙසේසින් ධම්මා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

ධම්මාජේරිගාරාං සි.

1. 18

- 18. ගිහිගෙය හැරපියා ප්‍රිය එළඹන පුත්‍රයන් හා ගෞමිගිහාදීන් හැරපියා රාගයන් දොමයන් අයතිමාගියෙන් සිද්ධියා අවිදුළු ද මාගියෙන් හසා අනුගය සහිත තාමණ්හ වුරුපියා උපයානන වැ හිවුණුමි.

මෙසේසින් සබ්බා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සබ්බාජේරිගාරාං සි.

එකකතිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

2. දුතතිපාතො

2. 1

19. අංතුරං අසුචිං සුභිං පසා නඤ්ඤ සමුසායං,
අසුගාය චිතතං භාවෙහි එකකං සුසමාහිතං.
20. අනිමිත්තඤ්ඤ භාවෙහි මානානුසංයුජ්ඣත,
තතො මානාතිසමයා උපසන්නා චරිත්තසිති.

ඉන්ද්‍රං සුදං භගවා අභිරුපතඤ්ඤ සික්ඛමානං ඉමාහි
ගාථාහි අභිණතං ඔවදන්ති.

අභිරුපතඤ්ඤ ථෙරිගාථා

2. 2

21. යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොජ්ඣාධරා මහා නිබ්බානපත්තියා,
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ ගථා බුද්ධොත දෙසිතා.
22. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අනතිමොයං සමුසායො,
ඒකකිණො ජාතිසංසාරො තත්ථ දුති පුතබ්බවො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ජෙත්තා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජෙත්තා ථෙරිගාථා

2. 3

23. සුමුත්තිකෙ සුමුත්තිකෙ¹ සාධු මුත්තිකාලහි මුත්තිකා,
අතිරිකො මෙ ජත්තකං වාපි² උක්ඛලිකා මෙ දෙතිසුභං වාති.
24. රාගඤ්ඤ අගං දොසඤ්ඤ විච්චිති විච්චිති විතනාමි,
සා රුක්ඛමුලමුපගමම අභොසුබ්බාති සුබ්බො කායාමිති.

ඉන්ද්‍රං සුදං සුමිහලමානා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුමිහලමානා ථෙරිගාථා.

1. සුමුත්තිකා, සුමුත්තිකා - ජෙතං. 2. අතිරිකො මෙ වාතො වාති - පු.

දුකඤ්ජපාතය.

1. 1

19. නන්දවෙති, ආතුර වු අපවිත්‍ර වු පුතිභාවයට හිය (කෙල) ගරිරය බල, විකෂෙප හැඟියෙන් ඵකාග්‍ර වු (අරඹුණෙහි මොනොවට පිහිටියෙන්) සුසමාහිත වු සිත අසුභය පිණිස වඩව.
20. (තිත්‍යාගිකතාදීන් දුරලනුයෙන්) අතිමිත්ත නම් වු විපක්‍යනාව වඩව, මානානුශ්‍රය දුරලව, ඉක්බිති මානසායේ දුරු කිරීමෙන් උපශාන්ත වූ වාස කරව.

මෙහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අභිරුපනකු සික්ක - මානාවට මේ ගාථායෙන් තරතුරු ඔවදන් දෙනසේක.

අභිරුපනකුථේරිගාථා සි.

2. 2

21. තිථිඤ්ඤාවබෝධයට මාහි වු යම් සප්තබ්‍රාහ්මණික කෙනෙක් ආද්ද යම් පරිදි බුදුන් විසින් දෙසන ලද්දහු ද එ හැම බෝධිබ්‍රාහ්මණෝ මා විසින් භාවිතයහ.
22. යම් හෙයෙකින් මා විසින් ඒ බලිකාය සම්බ්‍රාහ්මණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (අංගවිමුද්ධිකයෙන්) දක්නා ලද්දහු ද එහෙයින් මේ අනුකම් ගරිරය වෙයි, ජාතිසංසාරය නෛය වී දුන් පුතභිවශෙක් හැඟි.

මෙහෙයින් ජෙනනා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

ජෙනනාථේරිගාථා සි.

2. 3

23. පුඤ්ඤානිකාවෙති, පුඤ්ඤානිකාවෙති, මොහොලින් මොනොවට මිදුණු වු. මාගේ සැමියා නිර්ලාජ්ජයෙක. (ගේ මට භො රිසි වෙයි) (දිවි තකා කැරෙන) ඡත්‍රය ද නො රිසි වෙයි. මාගේ බත් පිසන සෑම දිගබරණ ගද හමයි. (මේ හැමියෙන් මොනොවට මිදුණු වු)
24. මම රාගය ද දෝෂය ද 'විච්චි විච්චි' යන අසුකරණයෙන් කසාලම්. මම වාසනාමූලයට එළඹ 'අභොසුඛං' යි සුඛවශයෙන් බ්‍යාස කරමි.

මෙහෙයින් සුමඛගලමානා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුමඛගලමානාථේරිගාථා සි.

2. 4

25. යාව කාසිජ්ඣපදෙ පුබ්බිකා මේ තත්තකො අහු,
තං කථාං තෙනමො අග්ගං අබ්බිකග්ගං¹ ධරෙසි මං.
26. අථ තිබ්බිඤ්ඤං රුපෙ තිබ්බිඤ්ඤං ච විරජ්ජහං,
මා පුත ජාතිතංසාරං සකාමෙය්‍යං පුතපුතං,
තිස්සො විජ්ජා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදං අබ්බිකාසිථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

අබ්බිකාසිථෙරිභාජා.

2. 5

27. කිඤ්චාපි ඛොමහි කිසිකා භිරුතා ඛාලාදුබ්බලා,
දණ්ඩමොලුබ්බ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිතං.
28. සඛ්භාටිං තිකඤ්චිත්තාන පත්තකං ච තිකුජ්ජිතං,
තෙලෙ ඛලෙහසිමිත්තානං තමොකඛකිං² පදලියාති.

ඉදං සුදං විතතා ථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

විතතාථෙරිභාජා.

2. 6.

29. කිඤ්චාපි ඛොමහි දුක්ඛිතා දුබ්බලා ගතයොබ්බතා,
දණ්ඩමොලුබ්බ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිතං.
30. තිකඤ්චිත්තාන සඛ්භාටිං පත්තකං ච තිකුජ්ජිතං
තිසිද්ධතා චමසි සෙලමහි අථ විතතං විමුච්චි මෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදං මෙතතිකා ථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙතතිකාථෙරිභාජා.

3. 7

31. චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං ගං ච පකඛස්ස අව්ඨමි,
පාථිහාරිතපකඛඤ්ච අව්ඨබ්බපුප්පමාගතං,
උපොසථං උපාගඤ්ඤිං දෙවකායාතිනන්දිභි.
32. සාජ්ජ ඵකෙන හතෙතන මුණ්ඩා සඛ්භාටිපාරුකා
දෙවකායං න පඤ්චනං විහෙය්‍ය හදයෙ දරන්ති.

ඉදං සුදං මේතතා³ ථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

මේතතාථෙරිභාජා.

1. අග්ගතග්ගං - මජ්ඣං, 2. තමොබ්බකං - මජ්ඣං.

3. මේතතා - මජ්ඣං.

2. 4

25. කසිරට උපදනා සුවත් යම් පමණ වේ ද ඔට එපමණ සුවත් වී. නියමයම් වැසි ජනයා ඒ අගය කොට ගෙන එයින් අබේකින් මා අගය කොට තැබී.

26. ඉක්කිති මම් රූපයෙහි කලකිරුණුමු. කලකිරුණු මම් විරාගයට පැමිණියමු: වැලි පුතපුතා ජාතිකංසාරයට නොදුටමි. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යවෝ පසක් කරනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් අකිකාසි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

අකිකාසිජේට්ඨගාථා සි.

2. 5

27. මම් (මද වූ මග්ගේ ඇති බැවින්) කාශ ගරීර ඇති වැ කිලත් වැ දුබ් දුබල වුව ද, (යම් මැ තැනෙක) යමින් සැරයට එල්බගෙන යමි. (එබඳු වී නමුදු) කිප්කුළුපව්වට නැගී,

28. සහල අත්පසා තබා පාත්‍රය ද යවිහුරු කොට තබා ශෛලපථිත-යෙහි හිඳ මෝහසකකිය ප්‍රදරණ කොට සකකියන්තාන සබ්බාන අත්පත මතු නුපදනා බවට පැමිණවීමෙන් විකෙමිහණ කලමු.

මෙසෙයින් විතතා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විතතාජේට්ඨගාථා සි.

2. 6

29. මම් (රෝවින් පෙළීමෙන්) උපන් දුක් ඇති වැ එයින් මැ දුබල වැ ඉක්මනිය යොවුන් බව ඇත්තී වෙමි. සැරයට එල්බගෙන යමි. එතෙකුදු වුව (කිප්කුළු පව්වට නැගී -

30. සහලසිවුර අත්පසා තබා පාත්‍රය ද යවිහුරු කොට තබා ශෛල-පථිතයෙහි හුන්මු තදනනාර වැ (විකිකමිතායෙහි යොදනලද බැවින් මාගේ සිත අසුචයන් කෙරෙන් මිදිණ. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යවෝ ලබනලදහ. බුදුරජුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලද.

මෙසෙයින් මේතතිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

මේතතිකාජේට්ඨගාථා සි.

2. 7

31. මම් දිව්‍යකාය ප්‍රාථමා කරමින් පක්‍ෂය සමබකි තුද්ධත් පස-ලෝඝවත් දිනයෙහි දු ප්‍රාතිහායීපක්‍ෂ (තෙලෙස්වක, පැලවිය, සත-වක, නවවක දින) ගෙවූ දු අවොඛ සමකායන වූ පෙහෙවත් වූසමු

32. මම් අද එක් වේලේ වලඳන බවින් යුතු වැ මුඩු කල කෙහෙ ඇති වැ සහල සිවුරු පෙරෙව් සිරුරු ඇති වැ හාදයෙහි කෙලෙස-දරට සැරපියා දිව්‍යකිකාය නොපතමි.

මෙසෙයින් මේතතා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

මේතතාජේට්ඨගාථා සි.

2. 8

33. උද්ධං පාදතලා අමම් අධො වෙ කොතම්භකා,
පච්චවෙකකස්සු*මිං කායං අසුචිං පුත්තිකකිං.

34. ඵලං විහරමානාය සබ්බො රාගො සමුහතො,
පරිලාභො සමුව්ථිනො සිතිභූතාමිති නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං අහංගමානා පෙරි ශාර්පො අභාසිත්ථා*ති.

අහංගමානාපච්චිශාර්පො

2. 9

35. අහංගෙ කිදුරො කායො යත් සත්තං පුපුජ්ජනා,
නිකම්පිස්සාමිමිං දෙහං සමපජනා සතිමිති.

36. ඛහුති දුකධම්මෙති අපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකකිංගො අනුපාතොතා කතං බුද්ධස්ස සංසභනති.

ඉදං සුදං අහංගපෙරි ශාර්පො අභාසිත්ථා*ති.

අහංගමානාපච්චිශාර්පො.

2. 10

37. චතුකකතං පඤ්ඤකතං විහාරො උපතිකම්මිං,
අලභා වෙතස්සො සත්තං විතොගො අවසවතති.

38. තස්සා මෙ අධිමි රතති ගතො තණ්හා සමුහතා,
ඛහුති දුකධම්මෙති අපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකකිංගො අනුපාතොතා කතං බුද්ධස්ස සංසභනති.

ඉදං සුදං සාමා පෙරි ශාර්පො අභාසිත්ථා*ති

සාමාපච්චිශාර්පො

දුකතිපාඨො නිට්ඨිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 8

33. මෑණියෙහි, පාදතලයෙන් උඩ කේශමිත්තකයෙන් යට මේ අපවිත්‍ර වූ කුණුගඳ හමන කය තුමණින් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කරව.
34. මෙසේ (පුතණුවන් අහස තෙරණුවන්ගේ ඔවා පරිදි, අතිත්‍යානුදායීතාදි විසින්) වාස කරන මා විසින් හැම රාගය (රහත්මයින්) නසන ලද. හැම කෙලෙසපරිදහ සිදුනාලද, එහෙයින් මා සිහිල් වූමි. (සඋපාදිසෙසතිබ්බාන ධාතුසෙත්) නිව්‍යාවෙමි.

මෙසෙයින් අහසමානා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

අහසමානාථේරිගාථා යි.

2. 9

- 35 අහසාවෙහි, යම් කයෙක පුහුදුන්හු ලැබුණාහු වෙත් ද එකක බිඳෙනසුලු යැ, (එකරාණ) මැනවින් දත්තා සිහිතුවණ ඇති මම මේ කය නිරපේක්‍ෂක වැ හැරපියමි.
36. (ජාති ජරාදි) බොහෝ වූ දුඃඛධර්මයෙන් පහත්තාලද (එයින් මා) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් තෘණොක්‍ෂ්‍යය සංකිත්‍යාන නිවන ලබන ලද. බුදුරදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් අහසා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

අහසාථේරිගාථා යි.

2. 10

37. යම් දවසෙක පවත් මම (විරියතමනා නැතියෙන්) සිත්හි වසී වැනො, පවත්මින් (එහෙයින් මා) විත්තශාන්තිය (අයතීමායිතමායිය) නොලැබ රැය සතර පස් වරක් වෙහෙරින් නික්ම ගියමු ද,
38. ඒ මා විසින් අවමානි රාත්‍රියෙහි තෘණොව නසන ලද. බොහෝ වූ දුඃඛ ධර්මයෙන් පහත්තාලද (එහෙයින් මා) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් නිවන් ලබනලද. බුදුරදුන්ගේ අනුශාසනා කරනලදි.

මෙසෙයින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සාමාථේරිගාථා යි.

දුකතිපාතය නිමි.

3. තිකතිපාඨො.

3. 1

39. පණ්ණවිසතිවිසායාති යතො පබ්බජිතාය මෙ
තාභිජාතාමි විතතස්ස සමිදු ලභං කුදවතං.
40. අලභා වේතසො සන්තිං විතොන අවිසම්බන්ධි
තතො සංවේගමාපාදිං සරිතිං ජිනසාසනං.
41. බහුති දුක්ඛධම්මෙති අපමාදරතාය මෙ
තණ්හකඛයො අනුප්පාදො කතා බුභුස්ස සාසනං
අජ්ජ මෙ සත්තමි රතති යතො තණ්හා විසොසිතාති.

ඉදං සුදං සාමි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සාමාන්තරිකාථා

3. 2

42. චතුක්ඛන්තුං පඤ්චක්ඛන්තුං විහාරා උපතික්ඛමි.
අලභා වේතසො සන්තිං විතොන අවිසම්බන්ධි.
43. සා භික්ඛුතිං උපගඤ්ථිං¹ යා මෙ සභාසිකා අහු
සා මෙ ධම්මමිදෙතොසි ඛනියතනධාතුයො.
44. තස්සා ධම්මං සුඤ්චිතාන යථා මං අනුසාසි සා
සත්තානං එකපලලඛිත තිසිදිං සුඛසම්පජිතා
අවිභිමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛකිං² පදලියාති

ඉදං සුදං උත්තමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

උත්තමාන්තරිකාථා.

3. 3

45. යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොස්සධිතා මහා තිබ්බානපතතිසා
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ යථා බුද්ධොන දෙසිතා.
46. සුඤ්ඤතස්සාතිමිත්තස්ස ලාභිනිහං යදිච්ඡකං
මරසා ඩිතා බුභුස්ස තිබ්බානාභිරතා සදා.
47. සබ්බෙ කාමා සමුච්ඡිත්තා යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ථිදති පුතඛතවොති.

ඉදං සුදං අපරා උත්තමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තමාන්තරිකාථා.

1. උපගඤ්ථිං - මජ්ඣං.

2. තමොක්ඛකිං - ජෙතං.

3. තිකතිපාතය

8. 1

39. පෑවිදි වූ තැන් පටන් කොට මට පස්විසිවසක් ගෙවී ගියේ යැ.
(මේදතුර) කිසි කලෙක ලද විනෝදාපයමයක් නොදනිමි.
40. භාවනාවිතයෙහි වගවර්තීභාවයක් නැති මම විතතයානතියක්
නොලැබ එයින් ජිනශාසනය සිහි කොට සංවේගයට පැමිණියෙමි.
41. (ජාතිජරාදි) බොහෝ දුෂ්කරයන් විසින් පහරන ලද අප්‍රමාද-
යෙහි ඇලුණු මට තෘෂණාසනය ලැබිණ, මවිසින් බුද්ධශාසනය කරන
ලද. තෘෂණා විශමයු තැන් පටන් කොට අද මට සත්වන දින වෙයි.

මෙහෙයින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සාමාථේරගාථා සි.

8. 2

42. විතතභාවනායෙහි වගවර්තීභාවයක් නැති මම විතතයානතිය
නොලදින් සතර පස් වරක් විහාරයෙන් බැහැරියෙමි.
43. මා විසින් ශ්‍රාභෝය වූ (ඇඳහිසසුතු වූ) යම් මෙහෙණක් වූ ද මම
ඒ මෙහෙණ කරා එළඹියා වෙමි. ඒ මෙහෙණ යකඩ වාත
අයතන නිශ්‍රිත වූ දහමක් දෙස.
44. යම් පරිදි ඒ මෙහෙණ මට අනුශාසනා කළා ද ඇගේ ධර්මානු
ශාසනය අසා සුඛමර්ජිත වෑ සත් දිනක් එක් පලගෙහි ගියෙමි,
මෝහකකර්ම පලාපියා අවචන දින පා දිගු කළෙමි.

මෙහෙයින් උත්තමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

උත්තමාථේරගාථා සි.

8. 3

45. නිජාණප්‍රාප්තියට මාගී වූ යම් සත්‍යබෝධාධික කෙනෙක් ඇද්ද
එ හැම මා විසින් බුදුරජුන් දෙසන ලද පරිදි ගාවිතයක.
46. ශුභාසනසමාපත්තිය ද අභිමත්තසමාපත්තිය ද කැමැතියේ ලබන,
බුදුරජුන් ගේ ධාරකසුභිතා වූ මම හැම කල් ගි නිවන්ගි ඇලුණෙමි.
47. දිව්‍යමය වූත් මනුෂ්‍යමය වූත් යම් මහතූ කාම කෙනෙක් ඇද්ද
එ හැම කාමයෝ මා විසින් සමුච්ඡේද විසින් සිදුහා ලදහ. ජාති
සංසාරය සහය කරන ලද, මින් මතු පුනර්ඵලයක් නැති.

මෙහෙයින් අනා උත්තමා හම මෙහෙණක් ගාථා කිවු යැ.

උත්තමාථේරගාථා සි.

3. 4

48. දිවාච්ඡාදා කිකඛම ගිජ්ඣාදාදමති පබ්බතො
තාගමොගාභමුත්තිණ්ණං හදිතිරමති අද්දහං.
49. පුරිසො අබ්බසමාදාය දෙති පාදනති ශාචති
තාගො පසාරසි පාදං පුරිසො නාගමාරුති.
50. දික්ඛා අදනතං දමිතං මනුස්සානං වසං ගතං,
තතො විතතං සමාදෙසිං බලු තාග වතං ගතාති.

ඉදං සුදං දනතිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

දනතිකාථෙරිගාථා.

3. 5

51. අලම ජිවතිනි¹ වතමති කඤ්ඤි අත්තානං අබ්ගච්ඡ උඤ්චි
වුලාසිති සහස්සාති සබ්බො ජිව සනාමිකා
ඵතච්ඡාලාගො දසිං තාගං කමනුසොචසි.
52. අබ්බති වත මේ සලං දුද්දහං හදගතිස්සිතං²
ගං මේ සොකපරෙතාග සිතුසොකං ව්‍යාපානුදි
53. සාජ්ඣ අබ්බුලාසලාභං නිවර්තා පරිතික්ඛන්තා
බුද්ධං ධම්මඤ්ඤි සබ්බඤ්ඤි උපෙමි සරණං චුතින්ති.

ඉදං සුදං උඤ්චි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උඤ්චිථෙරිගාථා.

3. 6

54. කිමේ³ කතා රාජගහෙ මනුස්සා මධුපිතාව⁴ අච්ඡරෙ
ගෙ සුක්කං හ උපාසනති දෙසෙනති බුද්ධාසාසනං.
55. තඤ්ඤි අපච්ඡාදිතං අසෙවනකමොජ්ඣං
පිච්ඡති මිඤ්ඤා සපඤ්ඤා වලාභකම්මිඤ්ඤා.
56. සුක්කා සුක්කකඤ්ඤි ධම්මෙති විතරාගා සමාතිතා
ධාරෙති අන්තිමං දෙහං ජෙත්ථා මාරං සමාතිතින්ති.⁵

ඉදං සුදං සුක්කා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුක්කාථෙරිගාථා.

1 ජවාය - කන්චි.

2 හදගතිස්සිතං - ඡෙත්සං.

3 කිං මේ - ඡෙත්සං.

4 මධුං පිතාව - ඡෙත්සං.

5 සමාසන්නා - ඡෙත්සං.

3. 4

48. (මම) හිජ්ඣුථ පච්චෙති දිවාච්ඡාරයෙන් නික්ම ගැටිතික්කා-
නදිතිරයෙහි දී දිගෙහි බැස ගොඩ ඇ ගැතක්නු දුටුමු.
49. පුරුෂයෙක් අකුස්සක් ගෙන පග දෙවසි ඉල්වයි, ඇත් පාද
ප්‍රසාරණ කෙළේ යැ, පුරුෂ තෙම ඇතු පිට නැංගේ යි.
50. (පෙර) අදහන වූ (ඇතරුවන්) විසින් දමනය කරනලද
(එහෙයින් මැ) මිනිසුන්ගේ ව්‍යාධි හිම (ඇතු දක) ඉක්බිති ඒ
(ඇතුගේ) ක්‍රියා හෙතුවන් මැ අරණට හිම මම විතතමාමාන කලමු.

මෙහෙයින් දන්තිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

දන්තිකාජේට්ඨගාථා යි.

3. 5

51. උබ්බිරිය, තෝ 'මදියඤ්ඤති, ජ්වන්තියෙති'යි ඇඟවන කෙරෙහි
උබ්බිරිය (පලමු) තමා දනුව, තෙල සොහොන්හි සුමාසු දහසක්
දෙනා දවන ලද, හැම දෙනා ජ්වන්තිය ගමන නම් ඇත්තාග.
උන් කෙරෙහි කවරක සඳහා ශෝක කරව.
52. යම් හෙයකින් සොවන් මඩනා ලද මා ගේ දුකිතාශෝකය බැහැර
කළ සේක් ද, එහෙයින් දුක්ක නො ගෙන හදවත් ඇසිරි කළ
මාගේ ශෝකශල්‍යය උපුළුසේක් මැ යි.
53. ඒ මම අද උපුළු හුර් ඇති වැ තාමණා රහිත වැ (එහෙයින් මැ
කෙලෙස් පිරිනිවරින්) පිරිනිව්‍යා ගම්මෙ වූ බුදුහුදු දහමුදු සතුහුදු
සරණ කොට එළැඹෙමි.

මෙහෙයින් උබ්බිරි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

උබ්බිරිජේට්ඨගාථා යි.

3. 6

54. යම් කෙනෙක් බ්‍රහ්මානුශාසනය දෙසන සුක්කා මෙහෙණ කර,
නො එළඹෙත් ද රජගහනුවර වැසි මේ මිනිස්සු කුමක් කලාහු මඩු-
පාතය කලවුත් හෙයින් හිඳිත් ද?
55. නුවණැති පුරුෂයෝ (ශ්‍රෝතෘන්ගේ කන් පිණවනුයෙන්) නො
බැහැර කළ හෙත පියවින් මැ රහවත් වූ එයින් මැ ඔදවත් වූ ඒ
දහම (කාන්තාරයෙහි දී) මාර්ගිකයන් මෙසරලය බොත්තාක්
මෙන් (ගවන් දෝතින්) බොති' යිතමි.
56. සුක්කා මෙහෙණ කුශලවිමියෙන් සුක්ක වැ පැහු රාග ඇත්ති
රත්තපලසම්මතට වැදුණි වාහිති සහිත මාරගා පරදවා අත්තිම
දේහය දරයි.

මෙහෙයින් සුක්කා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුක්කාජේට්ඨගාථා යි.

8. 7

57. නඤ්ඤානිකායෙ ථෙරිගාථා-නිකානිපාතො [3.7-8]
 භුක්ඛානි කාමරතියො මාත්‍ර පච්ඡානුත්තරිති.
 58. සතතිසුත්තපමි කාමා ඛනාසං අභිකුට්ඨතා
 යං චං කාමරතියං බුද්ධි අරතී දුති සා මම.
 59. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛකො පදුලීතො
 ඵලං ජානාහි පාපිම නිහතො නිමසි අත්තකානි.

ඉත්ථං සුදං සෙලා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

සෙලාපෙඨිගාථා.

8. 8

60. යං නං ඉසිති පතනබ්බං ධාතං දුර්ගිසම්භවං
 න නං දච්ඡිකුලපඤ්ඤාය¹ සක්කා පපොභුමිත්ථිතා.
 61. ඉන්ද්‍රියාලො නො කිං කසිරා විතතමි සුසමාහිතෙ
 ඤ්ඤාමි විතතමානමි සමමං ධම්මං විපස්සතො.
 62. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛකො පදුලීතො
 ඵලං ජානාහි පාපිම නිහතො නිමසි අත්තකානි.

ඉත්ථං සුදං සොමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සොමාපෙඨිගාථා.

නිකානිපාතො නිධරිතො.

¹ දච්ඡිකුලපඤ්ඤාය - ප

3. 7

- 57. ලොකයෙහි නිවනෙන් නැත, කාය විවේකයෙන් කුමක් කෙරෙහි, කාමක්‍රීඩාරති වළඳ කර, පසු වෑ අනුතාප ඇති නො වා. (මාරයාගේ වචන යි.)
- 58. කාමයෝ විෂ පි සැත්හුල් වැනියහ. තෙල කාමයනට උපදානසකකියෝ මත්ලොබු වැනියහ. තෝ යම් කාමරතියක් කියෙහි ද ඒ දැන් මට අරතියෙකි.
- 59. හැම විෂයෙහි තෘෂ්ණා නසන ලද මොහසකකිය පළන ලදී, මාරය මෙසේ දනුව. මාරය තෝ නවුගෙහි.

මෙසෙසින් සෙලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

පසලාථේරිගාථා යි.

3. 8

- 60. බුද්ධාදි සෑහින් විසින් පෑමිණියයුතු (තදන්‍යයන් විසින්) දුකගේ නිපදවාලියහෙහ අතීතව සබ්බසාත යම් පරමාඤ්ඤා කාරණයක් ඇද්ද එය දැගිලිනුවණැති ශත්‍රිය විසින් පෑමිණෙන්නට නො හැක්ක.
- 61. සිත අතීත්මායී සමාධියෙන් මොනොවට සමාහිත කල්හි රහත් මාගීඤ්ඤා පවත්නා කල්හි සිව්සක් දහම් පරිඤ්ඤා විසින් මොනොවට දක්මත් සිවිය දී ශත්‍රිභාවය අපට කුමක් කරන්නේ ද?
- 62. හැම විෂයෙහි තෘෂ්ණා නසනලද, මෝහසකකිය පළන ලදී, මාරය මෙසේ දනුව, මාරය තෝ නවුගෙහි.

මෙසෙසින් සොමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සොමාථේරිගාථා යි.

තිකතිපාතය නිමි.

4. වතුකකතිපාතො.

4. 1

63. පුතොහො බුද්ධස්ස දායාදො කස්සපො සුසමාහිතො,
පුබ්බෙතිව්‍යාසං ගො වෙදී සග්ගාපායඤ්ච පස්සති.
64. අපො ජාතිකතං පතොහො අභිඤ්ඤාචොසිතො මුති,
එතාහි තිති විජ්ජාහි තෙවිජ්ජො හොති බ්‍රාහ්මණො.
65. තථෙව හඤ්ඤාපිලානි තෙවිජ්ජා මච්චුභාසිනී,
ධාරෙති අනත්තං දෙහං ජෙතා¹ මාරං සවාහිනිං.²
66. දිස්සා අදීනවං ලොකෙ උභො පබ්බජිතා මිඨං,
තාමහා ඛිණ්ණාසවා දන්තා සිතිභ්‍රතාමා නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං හඤ්ඤාපිලානි පථර්ශාපායො අභාසිත්තා'ති.

හඤ්ඤාපිලානිපථර්ශාපා.

වතුකකතිපාතො නිට්ඨිතො.

4. චතුකකතිපාතය

4. 1

63. සමයක් සම්බුද්ධායතනේ අනුජාතපුත්‍ර වූ එසෙසින් මෑ මඛගේ දයාද වූ මොහොතට සමාගිත සිත් ඇති යම් කාශ්‍යප නම් ස්ථවිර කෙනෙක් පෙර විසූ කඳු පිළිවෙල දත්තානු ද සඨගීය හා අපාය හා දිවැසින් දකිත් ද.
64. යළි ජාතික්‍ෂය සංඛ්‍යාත අභිතතියට පැමිණියාහු ද මේ ත්‍රිවිද්ධවත් හේතු කොට යෙන ත්‍රිවිද්ධප්‍රාභා බ්‍රාහ්මණ වෙත් ද.
65. එසෙසින් මෑ හද්‍රාකාපිලානී මෙහෙණ ත්‍රිවිද්ධ ඇත්ති මරු පලවා හරින සුලුච්ඡි සෙන් සහිත මරු දිනා අනතිම ශරීරය ඛරයි.
66. ඇපි දෙදෙනමෝ ලොවෑ ආදිනව දෑක ඒ අපි උත්තමදමනසෙන් දුමුණමෝ කෂිණාසුර වූමහ.

මෙසෙසින් හද්‍රාකාපිලානී මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

හඤ්ඤාපිලානීථේරගාථා යි

චතුකකතිපාතය නිමි.

5. පඤ්චකතිපාතො

5. 1.

67. පණ්ණවිසතිවික්ඛාති යනො පබ්බජිතා අහං
නච්ඡරාසඛිකාතමත්තමපි¹ විතතස්සුපසමජ්ඣිගං.
- 68 අලභා වේතසො සන්තිං කාමරාගෙනවස්සකා,
බාහාපග්ගස්ස කඤ්ඤාති විහාරං පාවිසිං අහං.
69. තං භික්ඛුතිමුපාගඤ්ජිං² යා මෙ සභාසිකා අහු
සා මෙ ධම්මමද්දෙසෙසි ඛකායතනධාතුගො.
70. තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤාන ඵකමනෙත උපාවිසිං,
පුබ්බෙතිවාසං ජාතාමි දිබ්බවිකත්වං විතොගිතං.
71. වේතොපරියඤ්ඤාණඤ්ච සොතධාතු විසොගිතා,
ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතොතා මෙ අසච්ඡිකතො,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා තතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤාතරා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා³ති

අඤ්ඤාතරාථෙරිගාථාං.

5. 2

72. මත්තා වණ්ණෙන රූපෙන සොභග්ගෙන යසෙන ච,
ගොබ්බතෙන චූපත්ථභා අඤ්ඤාතමතිමඤ්ඤිහං.
73. විභුසිත්ථා³ ඉමං කායං සුචිත්තං බාලලාපනං,
අට්ඨාසිං වේසිථාරමහි ලුද්දො පාසමිචොබ්බිය.
74. පිලකිතං විදංසෙනති ගුය්ගං පකාසිකං බහුං,
අකාසිං විවිධං මායං උජ්ඣායකන්ති බහුං ජනං.
75. සාජ්ජ පිණ්ඩං චරිත්තං මුණ්ඩා සඛිකාච්චාරාතා,
තිසිත්තා රුක්ඛමුලමහි අවිතකකස්ස ලාභිති.
76. සබ්බෙ යොගා සමුවර්තනා යෙ දිබ්බා යෙ ච මාත්‍රසා,
බෙපෙත්වා අසච්ඡිකතො සබ්බෙ සීතිගුතාමහි තිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං විමලාථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

විමලාථෙරිගාථාං.

1. කාච්ඡරාසඛිකාතමත්තමපි - මජ්ඣ.

2. සා භික්ඛුති උපාගඤ්ජි - සිමු 1,2. සා භික්ඛුති උපාගඤ්ජි - PTS.

3. විභුසෙත්ථා - මජ්ඣ.

5. පඤ්චකතිපාතය.

5. 1

67. යම් තැනක පටන් සැවිදි වූ මම් පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි අසුරා-සත් ලන පමණ ඇසිල්ලකුදු විනේනාපයමය නො ලත්මු.
68. කාමරාගයෙන් තෙත් වැ විතතයානතියක් නො ලැබ මම් දෙඅත් බැඳ හඬමින් විහාරයට පිවිසිමි.
69. යම් (ධම්මදින්නා) මෙහෙණක් මා විසින් හැදෑහියයුතු වූ ද මම් ඒ මෙහෙණ කරා එළැඹිමි. ඒ මෙහෙණ මට සකකායතනවානුත් (පිළිබඳ) දහම් දෙසු.
70. ඇගේ දහම් අභා එකත්පස්සි හිනිමි. මම් පෙරවිසු කදපිළිවෙල දනිමි මා විසින් දිවැස පිරිසුදු කරනලද.
71. වෙතොපරියඤ්ඤාය ද පිරිසුදු කරනලද. දිබ්බසොතවානුව ද පිරිසුදු කරනලද. මා විසින් සාද්ධිය ද පසක් කරනලද. මා විසින් ආසුච්ඤ්ඤා ලබනලද, අබ්බිඤ්ඤා ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනලදහ. බුදුසසුන් කරනලදි.

මෙසෙසින් එක්තරා මෙහෙණක් ගාථා කිවු යැ.

අඤ්ඤාතරංගපේරිගාථා සි.

5. 2

72. මම් වණ්ඤායෙන් රූපයෙන් සෞභාග්‍යයෙන් හා යසසින් ද මත් වූමු. යොවන මදයෙන් තදමත් ඇති වැ අන්‍ය සත්‍රින් ඉක්මවා සිතුමු.
73. මොනොවට විසිතුරු කළ (මම් යැ මාගේ යැ සි) බාලයනට කියවන මේ කය සරසාගෙන මලසුඬු එව මුව වැද්දකු සෙසින් වෙහිගාහආරයෙහි සිටියමු.
74. භූතසථාන ප්‍රකාශ කරන බොහෝ පළදනා දක්වමින් බොහෝ බාලජනයා (පොළඹවන්නට) උස්හඬින් සිනාසෙමින් විවිධ මායා කළමු.
75. ඒ මම් දත් මුඬු කළ හිස ඇති වැ සහලසිවුරු පෙරෙවැ පිටු සිඟා හැසිර රුක්මුල් සෙසත්තෙහි හිඳ අවිතක්ඛිසාන පාදක කොට ඇති අශ්‍රථලය ලදුමු.
76. දිව්‍ය වූ ද මානුෂ වූ ද (කාමාදි යම් යොග කෙනෙක් ඇද්ද) එහාම යොගයෝ සිඳිනලද්දහු සියලු කාමාදි ආසුචයන් ගෙවා සිහිල් වැ කෙලෙස් පිරිනිවතින් පිරිනිවිමි.

මෙසෙසින් විමලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විමලාපේරිගාථා සි.

5. 3

77. අයොනිසො මනසිකාරා කාමරාගෙන අට්ඨිතා,¹
අහොසිං උද්ධතා පුබ්බෙ විතෙන අවසවනති.²
78. පරිපුට්ඨිතා කිලෙසෙති³ සුභසඤ්ඤානුවතනිති,³
තමං විතතස්ස නාලගිං⁴ රාගචිතතවසානුතා.
79. කිසං පඤ්ඤා විවණ්ණං ව සත්තවස්සාති වාට්ඨං
නාහං දිව්‍යං වා රතනිං වා සුඛං විජ්‍යං සුදුකතිතා.
80. තතො රජ්ජං ගහෙඤාන පාවිසිං වනමනනරං
වරං මෙ ඉධ උබ්බකිං යඤ්ච ගීතං පුනාචරෙ.
81. දළහං පාසං කරිකාන රුකබසාබාය බකිත
පකඛිපිං පාසං ගිවායං⁵ අථ විතතං විමුවචි මෙති.

ඉදං සුදං සිහා පේරි ගාථායො අහාසිත්ථාති.

සිහාපේරිගාථා.

5. 4

82. ආතුරං අසුචිං පුතීං පස්ස නානෙද සමුස්සතං
අසුභාය විතතං භාවෙති එකග්ගං සුභමාතිතං.
83. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
දුග්ගකිං පුතීකං වාතී බාලානං අභිනන්දිතං.
84. එවමෙතං අවෙකකනති රතනිඤ්චමතන්දිතා,
තතො සකාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්භිජ්ජං⁶ දකඛිතං.⁷
85. තස්ස මෙ අපමනතාය විවිතනතියා යොනිසො
යථාභුතං අයං කායො දිට්ඨො සනතරබාහිරො.
86. අථ නිබ්බිද්දහං⁸ කායෙ අජ්ඣතතඤ්ච විරජ්ජහං
අපමනතා විසංයුතතා උපසන්නාමති නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං සුඤ්ඤිතඤ්ඤපේරි ගාථායො අහාසිත්ථාති.

සුඤ්ඤිතඤ්ඤපේරිගාථා.

1 අද්දිතා - PTS. 2. කෙලසෙති - මජ්ඣ. 3 සුභසඤ්ඤානුවතනිති - PTS
4 නාලගිං - සිමු. 5 ගිවායං - PTS 6 දඤ්ඤිකිඤ්ඤ මජ්ඣ, අභිනිබ්බිජ්ජ - සිමු.
7 දකඛිතං - සිමු. 8 නිබ්බිද්දහං - සිමු.

5. 3

77. අනුපායමනසිකාරය හේතු කොට ගෙන කාමරාගයෙන් පිහින වැ පලමු මාගේ සිත වශයෙනි නො පවත්නා කල්හි නො සත්ත්වත් සිත් ඇති වුමු.
78. කාමරාගාදි කෙලෙසුත් විසින් මඛනාලදු වැ ශුභසංඥ අනු වැ වැටෙනසුලු වැ රාගවිතතයාගේ වශයට පැමිණෙමින් චිත්තශමථය නො ලදුමු.
79. මම් කාශ වැ පඬුපාභා ඇති වැ විවණ්ඩ වූ සිරුරු ඇති වැ සත්වසත් හැසිරිණිමි. කෙලෙස්දුකින් දුක්පත් වූ මම් දහවලා හෝ රැය හෝ මහණසුච නො ලදුමු.
80. ඉක්බිති 'යම්හෙයකින් හින වූ හිනිබවට පෙරලා පැමිණෙමි ද මෙහි ගෙලවැල්ලා මියනු ඊට වඩා මට උතුම්'යි රැහැනක් ගෙන වනතුරට පිවිසිමි.
81. දැඩි වූ පුඩුවක් කොට වාක්කයාබාගෙකැ බැද පුඩුව ග්‍රීවාගෙහි බහාලිමි. එකල්හි මාගේ සිත සියලු අප්‍රවෘත්ත කෙරෙත් මිදිණි.

මෙහෙයින් සිතා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සීහාපථ්ථිගාථා සි.

5. 4

82. නතුචෙති, අතුර වූ (නානාවිධ කුණපයෙන්) අපචිත්‍ර වූ සුභිභූත ශරීරය බල. අශුභභාවනා සම්පාදනය පිණිස (උපවාරකමාධියෙන්) එකභ වූ (අභිණාසමාධියෙන්) සුසමාහිත වූ සිත වඩව.
83. මේ සවිඤ්ඤාන අශුභය යම්ගේ ද තෙල අවිඤ්ඤාන අශුභයත් එබඳු විය. තෙල අවිඤ්ඤාන අශුභය යම්ගේ (සුසානගෙහි හෝනේ) ද මේ සවිඤ්ඤාන අශුභයත් එබඳු වෙයි. බාලයත් විසින් පතන ලද්දේ හමුදු දුගඳ හමයි.
84. මෙගේ සාධකය භාවනාමය ප්‍රඥාගෙන් (සනවිතිබොහා කරණ-යෙන්) සනසංඥ විද රැදවල් බලමින් අනලස් වැ තෙල අතුරාදි සාධකය ඇති සිරුර මෙගේ දුටුමු.
85. සමාභි අවිප්‍රවාසයෙන් අප්‍රමතන වූ උපායමනසිකාරයෙන් විමසන ඒ මා විසින් සාධනානා පරිසරනාන හෙද වූ කය ඇතිකැටියෙන් දක්නාලද්දේ යැ.
86. අනතුරු වැ මම් අනවභාව සංඛ්‍යාත කයෙහි (මාභිප්‍රඥාගෙන්) තිච්ඡේදයට පැමිණියෙමි. මම් අධ්‍යානවිසරානානායෙහි ද විරාගයට පැමිණියෙමි. අප්‍රමතන වැ සංයෝජන සමුච්ඡේදයෙන් විසංසුකත වැ උපශාන්ත ද පරිනිවෘත ද වූමු.

මෙහෙයින් සුඤ්චිතඤ මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුඤ්චිතඤපථ්ථිගාථා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. 5

87. අභිං ව්‍යඤ්ඤා සුරියඤ්ච¹ දෙවතා ව නමසසිගං
නදිතිත්ථාති ගන්තාන උදකං ඔරුගාමිගං.
88. ඛුච්චතසමාදානා අභිං සිසංසා ඔලිඛිං,
ජමාය සෙය්‍යං කපොමි රතතිං ගතතං න භුඤ්ජිතං.*
89. විභුසාමිකොතරතා නහාපනුච්ඡාදනෙහි ව
උපකාසිං ඉමං කායං කාමරාගෙන අවිතිනා.
90. තතො සඤ්ඤා ලභිතාන පබ්බජිං අනගාරියං,
දිසා කායං යථාභූතං³ කාමරාගො සමුභතො.
91. සබ්බෙ ගවා සමුච්ඡින්නා ඉච්ඡා ව පත්තනාපි ව,
සබ්බසොගවිසංසුතතා සන්තාං පාපුණි⁴ වේතසොති.

ඉත්ථං සුදං නන්දනතරා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නන්දනතරාථෙරිගාථා.

5. 6

92. සඤ්ඤා පබ්බජිතාන අගාරසානගාරියං
විවරිගං තෙන තෙන ලාභසක්කාර උත්සුකා.
93. රිඤ්ඤා පරමං අත්ථං හිතං අත්ථමසෙවිගං
කිලෙසානං වසං ගන්තා සාමඤ්ඤත්ථං න බුජ්ජිගං.
94. තස්සා මේ අනු සංවේගො තිසින්නාය විහාරකො
උම්මග්ගපටිපත්තවති තණ්හාය වසමාගතා.
95. අපාකං ජිවිතං මග්ගං ජරා ව්‍යාධි ව මිද්දති,
ජරාය හිජ්ජතෙ කායො න මේ කාලො පමජ්ජතුං.
96. යථාභූතං අවේකඛන්ති ඛන්ධානං උදයබ්බයං,
විමුක්තවිත්තා උට්ඨාසිං කතං බුද්ධස්ස සාසනතති.

ඉත්ථං සුදං මිත්තා කාලි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මිත්තාකාලිථෙරිගාථා.

1 සුරියඤ්ච - මජ්ඣං. 2 භුඤ්ජිතං - මජ්ඣං.

3 යථාභූතං - PTS 4 පාපුණි - PTS.

5. 5

- 87. (ඉන්ද්‍රාදිත් ආරාධනය සඳහා) හිතියදෙව් ද (මගක් පාසා නව්) සද ද (දවස් පතා උදය සවස) හිරු ද (හිරණ්‍යගතීන්ද්‍රි බාහිර) දෙවියන් ද මම් (ඉද්ධිය පතා) නමසකාර කළුමු, නදිනිකුයන් කරා එළඹ දියෙහි ගැලුනමු.
- 88. බොහෝ වුත සමාදනයෙන් හිස අඩක් මුමු කළමු. බිම හෝනෙම් රාත්‍රිහෙප්තය හො වැළඳිමි.
- 89. (ගමි) වසත්‍රාලඛකාරයෙන් ගඳමලින් හැරසීමෙහි ඇළි නැහැවීමෙන් හා ඇඟ ඉලීමෙන් ද කාමරාගයෙන් උපද්‍රැව වැ මේ කය සතපාලුමු.
- 90. මෑතභාගයෙහි සැදහැ උපදවා සත්තෙහි පැවිදි වුමු. විදශීනා සතිත මාභීඤායෙන් මේ කය තතුයේ දැක කාමරාගය (අගමහින්) නසනලද්දේ යැ.
- 91. සියලු හවයෝ ද විෂයාහිලාස සඛිකාත ඉවත්ව ද අනාගතහව ප්‍රාචීනාව ද සිදිනලද්දහු යැ. කාමාදි සියලු යෝගයන්ගෙන් විසංසුකත වැ විතතයාගේ ශාන්තියට පැමුණුමු.

මෙහෙයින් නන්දනතරා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

නන්දනතරාජේට්ඨගාථා සි.

5. 6

- 92. මම් සැදහැයෙන් හිතියෙන් නික්ම සත්තෙහි පැවිදි වැ ලාභ-සත්තාරයෙහි උත්සුක වැ (බාහුශ්‍රාව්‍යා ධර්මකථාදි) ඒ ඒ කරුණින් සුකත වැ වුසුමු.
- 93. මම් (ධ්‍යානවිදශීනාදි) උත්තමාචය හැරපියා (සිච්චසත නම් වූ ආමිස බැවින්) හිත වූ අචය සේවන කෙලෙමි. කෙලෙස් වශයට ගොස් ශ්‍රාමණ්‍යාචය මම් හො දනුමු.
- 94. මා වසන ඔවරකයෙහි හුන් මට 'තෘෂණාවශයට පැමිණ හො මග පිළිපත්මු'යි සංවේග උපත.
- 95. මාගේ ජීවිතය අලා යැ (එ ද) ජරාව ද ව්‍යාධිය ද මඩනේ වෙසි. කය ජරාව විසින් බිදුනාලාබෙයි. මට ප්‍රමාද වන්නට මේ කල් හො වේ.
- 96. සකකියන්ගේ උදයව්‍යය (අනිත්‍යාදි මනසිකාරයෙන්) ඇති සැට බලමින් කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු සිත් ඇති වැ නැති සිටියමු. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙහෙයින් මෙත්තාකාලී මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

මෙත්තාකාලීජේට්ඨගාථා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

5. 7

97. අගාරයම් චසන්තිහං ධම්මං සුඤ්ඤාන භික්ඛුනො,
අද්දසං විරජං ධම්මං නිබ්බානං පදමච්චුතං.
98. සංගං පුග්ගං ධිතරඤ්ච¹ ධනධ්මඤ්ඤාච ජඤ්ඤා
කෙසෙ ඡෙදපසිඤ්ඤාන පබ්බජං අභගාරිගං.
99. සික්ඛමානා අහං සන්ති භාවෙනති මහමඤ්ඤං,
පහාසිං රාගද්වේශඤ්ඤා තදෙකඤ්ඤා ච අභවෙ.
100. භික්ඛුනී උපසම්පජ්ජා පුබ්බෙ ජාතිමනුස්සරිං,
විසොධිතං දිබ්බචක්ඛුං විමලං සාධුභාවිතං.
101. සඤ්ඤාපරාජයො දිඤ්ඤා භෙදාදානෙ පලොක්ඛිනෙ
පහාසිං අභවෙ සබ්බෙ සිත්භූතාලති නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං සකුලා ථෙරි ගාථාංගො අභාසිත්ථාති.

සකුලාථෙරිගාථා.

5. 8

102. දස පුතෙන විජායිතා අගම් රූපසමුත්ථායො
තතොගං දුබ්බලා ජණ්ණා භික්ඛුනිං උපසම්ඤ්ඤා.
103. සං මේ ධම්මදෙසෙසි ඛන්ධායතනධාතුගො
තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤාන කෙසෙ ඡෙදානං පබ්බජං.
104. තස්සා මේ සික්ඛමානා දිබ්බචක්ඛු විසොධිතං,
පුබ්බෙතිව්භං ජානාමි යද් මෙ වුසිතං පුරෙ.
105. අනිමිත්තඤ්ඤා භාවෙති එකස්සා සුභමාභිතා,
අනන්තරා විමොක්ඛාසිං අනුපාදාය නිබ්බුතා.
106. පඤ්ඤාකාන්තා පරිඤ්ඤා තිට්ඨන්ති ජිනාමුලකා,
ධි තච්ඡු ජරෙ ජලෙමි² තප්පි දාති පුනඤ්ඤොති.

ඉදං සුදං සොණං ථෙරි ගාථාංගො අභාසිත්ථාති.

සොණථෙරිගාථා.

1 ධිතරඤ්ච - භි.

2 භිඤ්ඤා ජරෙ ජලෙමි - PTS.

5. 7

- 97. මම් පෙර හිඟියෙහි වසනුච්ඡි රහත් පැවිදි කෙනකුන්ගේ දහම් අසා කෙලෙස් රජයේ රහිත වූ නිමාණ සංඛ්‍යාත වූ චූළි රහිත වූ අසංඛිත ධර්ම දහම් ඇසින් දුටුවූ.
- 98. ඒ මම් පුතූ ද දුව ද ධනධාන්‍ය ද භැරපියා කෙනෙ බහවා සත්තෙහි පැවිදි වූමු.
- 99. සික්කමානාවක් වූ මම් අඤ්ඤා සංඛ්‍යාත උපරි මාගිය වඛමත් රාගඥේෂ දෙක ද තදෙකසථ ආසුවගත් ද දුරු කළමු.
- 100. උපසපත් මෙහෙණක වෑ පෙරවිසුකදපිට්ඨෙල සිහි කළමු විගතමල වූ බුද්ධාදි සාධුත් විසින් වඩනලද දිවැස් කුවණ පිරිසුදු කරනලද.
- 101. ප්‍රත්‍යක්‍යතන වූ බිදෙන සුදු වූ භ්‍රෙහුමක සංස්කාරගත් අනාත්ම හෙයින් දැක සියලු ආසුවගත් අගමගින් දුරු කළමු. සිහිල් වෑ කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවුණුමු.

මෙහෙයින් සතුලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සතුලාපථේරිගාථා සි.

5. 8

- 102. මේ රූප සංඛ්‍යාත ශරීරයෙහි සිට දස දරු කෙනකුන් වදා එහෙයින් දුළුල වෑ දිරාගිය මම් මෙහෙණක කරා එළඹියමු.
- 103. ඒ මෙහෙණ මට සකකායනනවාතු නිශ්ශ්‍රිත වූ දහම් දෙසු ඇගේ දහම් අසා කෙනෙ බහා පැවිදි වූමු.
- 104. සික්කමානාවක වූ මා විසින් දිවැස් පිරිසුදු කරනලද. පෙර යම් ජාතියක මාගේ වාස වී ද ඒ පෙර විසු කදපිට්ඨෙල දැනිමි.
- 105. එකක වූ සමාගිත වූ සිත් ඇති වෑ අනිමිත්තභාවනාව වඛම රහත්මගට අනතුරු වෑ උපත් විමොක්‍ෂ ඇති වූමු. රූපාදි කිසි දහමක් උපාදාන නොකොට නිවුණුමු.
- 106. පරිඤ්ඤා වූ පඤ්චස්කන්ධයෝ සුන්මුල් ඇති වෑ සිටිති. ලාමක වූ ජරාව, තිට නිහා වේවා. දැන් ප්‍රනතිවගෙක් නැති.

මෙහෙයින් සොණා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සොණාපථේරිගාථා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

107. පුතකෙසි පඬකඛරි එකසාපි පුරෙ වරි,
අවජ්ජෙ වජ්ජමතිති වජ්ජෙ ව,වජ්ජදසසිති
108. දිවි,විහාර, තිකකම්ම කිජ්ජකුච්චති පඤ්ඤෙ
අද්දසං විරජං බුද්ධං හිකවුසඛසපුරකකතං.
109. තිහච්ච ජ,ඡුං වජ්ජිති, සමබ්බං පඤ්ඤාපිං අකං,
එති හද්දෙති මං අච්චි සං මෙ අ,සුපසමපද.
110. විඤ්ඤං අඛං ව මගධං වජ්ජ කාසි ව කොසලා,
අනඤ්ඤං පඤ්ඤං,සමසායාති රට්ඨපිඤ්ඤාමහුද්දන්තං.
111. පුඤ්ඤං වත පසවි ඛත්තං සප්පඤ්ඤා වතං උපාසකො,
යො හද්දං විවරං අද්දසි විප්පමුත්තාය සඤ්ඤාපෙතිති.

ඉන්දං පුදං හද්ද කුණ්ඩලකෙසං ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

හද්ද කුණ්ඩලකෙසං ථෙරි ගාථා.

5. 10

112. නඬහලෙති කසං ඛෙත්තං ඩිජ්,ති පච්චං ඡමා,
පුතතදාරාති පොසෙත්තා ධනං විජ්ජන්ති මානවා.
113. කිම්මං සිලසම්පත්තා සඤ්ඤාසනකාරිකා,
තිඤ්ඤං නාගිගච්ඡාමි අකුසිතා අනුදාතා.
114. පාදෙ පක්ඛාලසිත්තා උදකෙසු කරොමහං,
පාදෙදකඤ්ච දික්ඛාන ඵලතො නිත්තමාගතං.
115. තතො විත්තං සමාගෙසිං අස්සං හද්දා'වජ්ජනිතං,
තතො දිපං ගහෙත්තාන විහාරං පාචිසිං අහං.
116. කෙත්තං ඔලොකසිත්තාන මඤ්ඤාකම්ම උපාචිසිං,
තතො සුචං ගහෙත්තාන වට්ඨං ඔකස්සං,මහං
පදිපස්සෙව තිඤ්ඤං විමොක්ඛො අනු චෙතසොති.

ඉන්දං පුදං පච්චාරා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පච්චාරා ථෙරි ගාථා.

5. 9

107. පෙර නුවවු වැ තල්ලුවන් සුත් කෙහෙ ඇති වැ දත්මල ඇති වැ එක්සළුවක් හැඳ පෙරෙවැ අනවද්දයෙහි සාවද්ද යැ යන දෑටි ඇති වැ සාවද්දයෙහි අනවද්ද යැ යි දක්මත් හැසිරැණුමු.
108. ගිජුකුළු පව්ගෙහි දිවැව්ගාරස්ථානයෙන් නික්ම ගිණුකඩයා විසින් පිරිවරනලද, කෙලෙස්රජස් රහිත වූ බුදුන් දුටුමු.
109. බුදුන් හමුගෙහි දෙදණ බිමැ පිහිටුවා වැඳ ඇඳිලි කළුමු. 'එව හද්දාවෙති'යි (බුදුන්) මට වදාළහ. ඒ මට උපසම්පත් විය.
110. අංග මගධ වජ්ජි කාසි කොසල යන යම් ජනපද කෙනෙක් (පෙර මා විසින්)හැසිරෙනලද්දහු ද (එහි මැ) ණය රහිත වැ (රහත් මැ) පනස්වසක් මම රටවැසියා දුන් පිඹුවා වැලදුමු.
111. සප්පාඥ වූ යම් උපාසකයෙක් සියලු ග්‍රන්ථයන්ගෙන් මිදුණු හදා මෙහෙණහට සිවුරැ දුන්නේ ද මේ තෙම බොහෝ පින් රැස් කෙරේ වී.

මෙහෙයින් හඤ්ඤාභිරුකෙසා මෙහෙණ ගාදා කිවු යැ.

හඤ්ඤාභිරුකෙසා ජෛර්ගාදා යි.

5. 10

112. මානවකයෝ නගුලින් කුඹුර සාමින් භූමියෙහි බිජු වුටුරන්තාහු අභිදරුවන් පෝෂණය කෙරෙමින් ධනය ලබන්.
113. ශීලසම්පන්න වූ ශාක්‍යයන් වහන්සේගේ සසුන් කරන නුකුසි වූ උඩඟු නො වූ මම කුමක් හෙයින් නිවන පසක් නො කෙරෙමි ද?
114. පා දෝනා හේතුගෙන් (තුන් වරක්) දිය මත් කල්හි උස්බිමින් පහතට ගලායිය පාදෙවුන් දිය දැක මම නිමිති කෙරෙමි.
115. අනතුරු වැ හද වූ අප්‍රානික අශ්වයකු හෙයින් සිත විදහිනා-සමාධියෙන් සමාගිත කළුමු. ඉක්බිති මම පහත අතින් ගෙන විහාරයට පිවිසියමු.
116. ශයනය පහත්වලියෙන් බලා ඇදෙහි ගිදහතුමු. ඉක්බිති මම ගිද ගෙන (පහත නිවන්තට) වැටිය ඇදුමු. (එසඳ) පහත නිවීමක් මෙන් විතනයාගේ විමෝක්‍ෂය වී.

මෙහෙයින් පට්ඨාපා මෙහෙණ ගාදා කිවු යැ.

පට්ඨාපා ජෛර්ගාදා යි.

5. 11

117. මුසලානි ගගෙකිංචන ධකුඤ්ඤං කොට්ඨනති මිංතමි,¹
පුත්තදාරානි පොසෙන්නා ධනං වින්දනති මිංතමි,¹
118. කරොථ බුඬසාසනං යං කම්මි නානුතප්පති,
බිසං පාදති ධොවිකා එකමනෙත නිසිද්දථ,
වේතොසමථමනුසුත්තා කරොථ බුඬසාසනං.
119. තස්සා තා වචනං සුඤ්ඤා පටාචාරාග සාසනං,
පාදෙ පක්ඛාලකිකාන එකමනං උපාචිත්තං,
වේතොසමථමනුසුත්තා අකංසු බුඬසාසනං.
120. රතතිසා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිං අනුස්සරං,
රතතිසා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බචිකත්ථං විසොධිත්තං,
රතතිසා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොක්කකිං පදලත්තං.
121. උට්ඨාය පාදෙ වන්දිංසු කතා තෙ අනුසාසති,
ඉන්ද්‍රිය භිද්ධා දෙව්‍යා සංඛ්‍යාමෙ අපරාජිතං,
පුරකකිකා විගරිසාම තෙවිජ්ජමා අනාසමාති.

ඉදං සුදං තිංසමත්තා ථේරී භික්ඛුනිසො ගාථායො අභාසිත්වාති.

තිංසමත්තාථේරී භික්ඛුනිගාමා.

5. 12

122. දුග්ගතාහං පුරෙ අසිං විධිමා ච අපුත්තිකා,
විනා මිත්තෙති ඤාතිති ගත්තවොලස්ස නාගිහං.
123. පත්තං දණ්ඩඤ්ඤා ගණ්ණිකා භික්ඛමිනා කුලාකුලං,
සිතුණෙහන ච චය්‍යන්ති සත්තවස්සානි වාරිහං.
124. භික්ඛුනිං පුත දිස්වාන අත්තපානස්ස ලාභිනිං,
උපසම්බම්මාවොචං පබ්බජ්ජං අනගාරිහං.
125. සා ච මං අනුකම්පාය පබ්බාජෙසි පටාචරා,
තතො මං ඔවදිකාන පරමස්ස නිසොජ්ඣි.
126. තස්සාහං වචනං සුඤ්ඤා අකාසිං අනුසාසතිං,
අමොසොය්‍යාය ඔවාදො තෙවිජ්ජමි අනාසමාති.

ඉදං සුදං චන්ද්‍ර ථේරී ගාථායො අභාසිත්වාති.

මඤ්චේරීගාමා.

පඤ්චකනිපාතො නිට්ඨිතො.

5. 11

117. මිනිස්සු මොහොල් ගෙන ධාන්‍ය කොටති. මිනිස්සු අබුදරුවන් පුස්මින් ධනය ලබන්.
118. යම් අනුසස්සන් කොට නො තැවේ ද ඒ බුද්ධසුත් කරව, වහා පා දෙව විවේකස්ථානයෙකැ හිඳුව. චිත්තශම්චයෙහි යෙදී කම්චගන් හාවනා විසින් බුද්ධශාසනය කරව.
119. ඒ මේගෙණු ඒ පට්ඨාපාරාවගේ ඔවා බස් අසා පා දෙව විවේකස්ථානයෙකැ හුන්හ. චිත්තශම්චයෙහි යෙදුණාහු බුද්ධසුත් කළහ.
120. ඊ පෙරයමැ පෙරවිසුකදපිට්ඨෙල සිති කළහ. ඊ මැදියමැ දිව්‍ය පිරිසිදු කළහ. ඊ අලුයමැ මොහදුරුකද බිඳලූහ.
121. හුතස්සෙන් නැගිසිට (නොපගේ අනුසසුත් කරනලද්ධ) පසගපිතිවුවා පා වැන්දහ. තිදත්පුරවැසි දෙව්ගේ සඬායෙහි දිනු ඉන්ද්‍රිය සෙසින් (ඇපි නොප) පෙරවූ කොට වාස කරමහ. ත්‍රිවිද්‍ය ඇති අනාසුච වූමහ.

මෙසෙසින් තිසක් පමණ මෙගෙණු ගාථා කිවු යා.

භිංසජේරිගාථා යි.

5. 12

122. මම පෙර හිමියා නැති දුප්පුත් නැති දුක්පත් වූවක් වූමු. ඥාතිමිත්‍රයන් නැති වූමු. (එසින් මැ) බත්පිටි නො ලත්මු.
123. මම මැටිපය ද දඬුකබක් ද ගෙන ගෙන් ගෙට සිගමින් සිතොණ්ගෙන් දූවෙමින් සත්වසක් හැසිරුණුමු.
124. යළි අභාරපාන ලබනසු පට්ඨාපාරා මෙගෙණ දෑක ඇය කරා එළඹ සසුන්පාවිද්ද ('දෙහුමැනැවැ'යි) කීමු.
125. ඒ පට්ඨාපාරා මෙගෙණ ද අනුකම්පායෙන් මා පාවිදි කළා. ඉක්බිති ඔවාදී මා පරමාථයෙහි (කම්චගන් කියා) යෙදූ.
126. මම ඇය බස් අසා ඒ අනුසසුත් කළමු. අයඛාවගේ ඔවා නො සිස් විය. ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාග්‍ය වූමු. අනාසුච වූමු.

මෙසෙසින් වතු මෙගෙණ ගාථා කිවු යා.

වතුජේරිගාථා යි.

පඤ්චකතිපාතය නිමි.

6. ජක්කතිපාතො.

6. 1

127. යසො මග්ගං න ජානාති ආගතස්ස ගතස්ස වා
තං කුතො ආගතං සත්තං මම් පුතෙතාති රොදසි.
128. මග්ගඤ්ච ඛෙය්ස ජානාසි ආගතස්ස ගතස්ස වා
න නං සම්පුසොවෙසි එවං ධම්මො හි පාණ්ණො.
129. අයාවිතො තතාගච්ඡි අනනුඤ්ඤතො¹ ඉතො ගතො
කුතොචි නුත ආගතොචි වසිථො කතිපාගතං
ඉතො² පි අඤ්ඤාන ගතො තතො අඤ්ඤාන³ ගච්ඡති.
130. පෙතො මනුස්සරුපෙන සංසරතො ගමිස්සති,
යථාගතො තථා ගතො කා තථ පරිදෙවිතා.
131. අබ්බති වත මෙ සලලං දුද්දං ගදයතිස්සිතං⁴
යා මෙ සොකපරෙතාස පුත්තසොකං වාපානුදි.
132. සාඨ් අබ්බුලාසලලාහං නිව්ඡාතා පරිනිබ්බුතා
බ්‍රිභිං ධම්මඤ්ච සබ්බඤ්ච උපෙචි සරණං මුනිං.

ඉතං පුදං පඤ්චසතමිත්තා ථෙරි හික්ඛුතියො ගාථායො
අභාසිතාති.

සඤ්චසතමිත්තානං ථෙරිනං ගාථා.

6. 2

133. පුත්තසොකෙනහං අට්ඨා ඛිත්තවිත්තා විසඤ්ඤිති,
නග්ගා පඨිණ්ණකෙසි ච තෙන තෙන විවාරිහං.
134. වසිං¹ සබ්බාරකුචෙත්ථ පුසාතෙ රජියාසු ච
අවරිං තිණි වග්ගාති බ්‍රුපිපාසා සම්පටිතා.
135. අථද්දසාසිං² පුගතං නගරං මට්ඨං පති,³
අදනතානං දමෙතාරං සම්බුභිමකුතොහං.
136. සවිත්තං⁴ පට්ඨභිතා වජ්ඣිකාන උපාවසිං
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාස ගොතමො.
137. තස්ස ධම්මං පුණ්ණිකාන පබ්බජිං අනගාරිහං
සුඤ්ජනාති සත්ථු වචනෙ සච්ඡාසාසිං පදං සිවං.
138. සබ්බෙ සොකා සමුච්ඡිත්තා පතිතා එතදනතිකා
පරිඤ්ඤාතා හි මෙ වත්ථු යතො සොකානසමාචො.

ඉතං පුදං වාසෙට්ඨි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

වාසෙට්ඨිථෙරිගාථා.

1 කාලුඤ්ඤතො - මජ්ඣං. 2. ගතොචිඤ්ඤාන - මජ්ඣං. 3. ගදයතිස්සිතං - මජ්ඣං
4. වසි - මජ්ඣං. 5. අථද්දසාසිං PTS 6. ගතං - PTS 7. සංවිත්තං - PTS.

6. ජක්කතිපාතය.

6. 1.

127. මෙලොවට ආවාඩු හෝ මෙලොවින් ගියාඩු හෝ යම් මා කෙනකුගේ ආශියම්භ නොදන්නේ ද, කොඬු සිටි ආවාඩු ඒ සතකු ගෙන 'මාගේ පුත්‍රයා'යි අඛන්තෙහි ද?
128. මෙලොවට ආවාඩු හෝ මෙලොවින් ගියාඩු හෝ ඔහුගේ මග දන්නෙහි ද ඔහු ගෙන ගොස් නොකරන්නෙහි ය. ප්‍රාණීහු මෙබඳු සැහැසි ඇත්තාහු ය.
129. නොයදනාලදු වෑ එලොවින් ආගේ ය, නොඅනුදන්නාලදු වෑ මෙලොවින් ගියේ ය කිසියම් ගතියක සිටි මෙලොව අවුත් කිහිප දිනක් වෑය මෙලොව්හුද අත් ගතියකට පිළිසඳ විසින් ගියේ ය එයින්ද අත් ගතියකට ගෙයි.
130. මලේ මනුෂ්‍ය ආදී රූපයෙන් සැරිසරමින් ගෙයි යමගේ ආගේ වේ ද එගේ ගියේ ය, එහිලා කවර පරිදේවනාගෙක් ද!
131. යම් මෙහෙණක් ගොකයෙන් මඬනාලද මාගේ පුත්‍රගොකය දුරපුද භිතොමෝ මාගේ නොදැකියගෙන ලග ඇසුරු කළ ගොස් නමැති හුල ඒකාන්තයෙන් උදුරා පු ය.
132. මම දැන් උදුරාපු හුල් ඇති වෑ තාමණා නැති වෑ පිරිනිපි බුදුන් දහම් සතුන් සරණ කොට ගෙමි.

මෙසෙයින් පන්සියක් පමණ තෙරැණිහු ගාථා කිහි.

පන්සියක් පමණ තෙරැණින්ගේ ගාථා. සි

6. 2

133. මම පුත්‍රගොකයෙන් පිහිත වෑ එහෙයින් මා විසංඥ වෑ එයින් මා තඟ්ග වෑ විසුළු කෙහෙ ඇති වෑ ඒ ඒ තැන හැසිරුණුමු.
134. කසලගොඹෙහි ද සොහොන්හි ද පියමග ද වාස කළමු. තුන්වසක්කල් සාපවිසින් පෙළෙමින් හැසිරුණුමු.
135. අනතුරු ව මිසුලුහුර බලා වඩනා අදහනයක් දමනය කරන කොසිහුද නිය නැති සුගත වූ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දුටුමු.
136. පියවි සිත් ලැබ වැද ඔබ කරා එළැබුමු, ඒ ගොසුම්ගොත් බුදුහු මට අනුකම්පායෙන් දහම් දෙසුසේක.
137. ඔබ ගේ දහම් අසා සසුන්හි පාවිදි වුමු. බුද්ධ වචනයෙහි (භාවනානුයෝග වශයෙන්) ගෙදෙමින් නිව්‍යාණ පදය පසක් කළමු.
138. තෙල නිවන කෙළවර කොට ඇති සියලු ගොස්තයෝ මූලසුත්ත ප්‍රතිණයහ. යම් වස්තුයෙක ගොකසමාවග වේ ද, මා විසින් ඒ වස්තුහු ත්‍රිවිධ පරිඥයෙන් දන්නා ලදහ.

මෙසෙයින් වාගෙට්ඨි මෙහෙණ ගාථා කිහි ය.

වාගෙට්ඨි ථේරගාථා. සි.

6. 3

139. දහරා නිම රූපවතී අහමි දහරො සුවා,
පඤ්චබ්බිකෙන තුරියෙන එති බෙමෙ රමාමිසෙ.
140. ඉමිනා පුත්තිකායෙන අතුරෙන පහඬුනා
අට්ඨයාමි¹ හරායාමි කාමතණ්හා සමුත්තා.
141. සත්තිසුලුපමාකාමා ඛක්ඛාසං² අභිකුට්ඨනා
යං නිමං කාමරතීං බ්‍රාහ්මී අරතී දාති සා මම.³
142. සබ්බස්මිනි විහතා නන්දි තමොක්ඛකො පදුලිතො
එවං ජාතාහි පාපිමි නිහතො නිමිසි අත්තක.
143. නක්ඛතතාහි නමස්සන්තා අහං පරිවරං වතෙ
යථාභුචං අජානන්තා ඛාලා සුද්ධිං අමඤ්ඤථ.
144. අහඤ්ච ඛො නමස්සන්ති සමුද්ධං පුරිසුත්තමං
පරිමුත්තං සබ්බදුක්ඛෙහි සන්ත්තං සත්තං අනාගතං.
- ඉදං සුදං බෙමා ඓති ගාථායො අභාසිති.

මෙම ඓතිහාසික.

6. 4

145. අලභිකතා සුවසනා මාලිනී චන්ද්‍රකාන්තා
සබ්බාහරණසඤ්ඤා දාසිගණපුරකතා.
146. අත්තං පානඤ්ච අදාය ඛණ්ඩොත්තමාසකං
ගෙහතො නික්ඛමිතින උග්ගානමිහාරසිං.
147. තස්මිනි රමිති කිම්බුති අගච්ඡන්ති සකං සරං
විහාරං දට්ඨං¹ පටිසිං සාකෙතෙ අඤ්ඤං වතං.
148. දිස්වාන ලොකපඤ්ඤානං චන්ද්‍රිකාන උපාසිසිං
සො මෙ ඛමමදෙසෙසි අනුකල්පාන චක්ඛුමි.
149. සුචා ව ඛො මහෙසියා සච්චං අප්පට්ඨිකං
තස්මිනි විරජං ඛමමං චුස්සසිං අමතං පදං.
150. තතො විඤ්ඤාන සද්ධිමා පබ්බජි අනගාරිතං
තිස්සා විජ්ජා අනුත්තරා අමොසං බුද්ධසාසනං.
- ඉදං සුදං සුජාතා ඓති ගාථායො අභාසිති.

සුජාතා ඓති.

1 අද්දාමි - PTS. 2. ඛක්ඛාසං - PTS. 3. මම - PTS.
4. දාසිං - PTS.

6. 3

139. බේමාවෙති තෝ යොවුන් විය පත් රූපවත්හු. මම ද යොවුන් පත් තරුණයෙමි. එව පසගතුරුයෙන් රමණය කරමහ.
140. ආතුර වූ බිඳෙනසුලු මේ කුණුකසින් පිළිකුල් කරමි. විලි ඇති කරමි, කාමතෘණෝවෝ මූලුසුන් කරන ලදහ.
141. කාමයෝ සැත්තුල් වැතියහ, සකකයෝ ඔවුනට මත්ලොඹු වැතියහ, තෝ යම් කාමරතියක් කියෙයි ද, එය දැන් මට අරතියෙකි.
142. හැම තත්ති තෘණෝ තසන ලද, මොහදුරු කඳ පළන ලදී, මාරය, මෙසේ දනුව, මාරය තෝ නඩුයෙකි.
143. බාලයෝ නකත් වදනාහු වනෙයෙහි හිනිදෙව් පුදනුවෝ යථා-භූතාභීය නො දත්තාහු ශුඛිය සිතුහ.
144. මමත් පුරුෂොත්තම සමයක් සමුද්ධියත් වදිමින් බුදුන් ගේ අනුසසුන්කරු වී හැම දුකින් මිදුණුමු.

මෙසෙයින් බේමාථේරි ගාථා කිවු ය.

බේමාථේරිගාථා සි.

6. 4

145. අලඛකාත ව මනා අවජාදන ඇති ව මල්දම් ධර ව වන්දන-කලකයෙන් අනුලිප්ත ව සමාහරණයෙන් ගැවසු සිරුරු ඇති ව දැසිගණයා විසින් පුරස්කාත ව-
146. ආහාර හා පානවර්ග ද අනුරූප බාද්‍ය භෝජ්‍ය ද ගෙන ගෙයින් තික්මැ උයනට එළැඹිමි.
147. එ උයන්හි රමණය කොට කෙළැ සියගෙට එන මම සාක්ෂිත නුවර සම්පයෙහි වූ අඤ්ඤානවන විහාරය දක්නට පිවිසිමි.
148. ලොවට පහන් වැනි බුදුන් දක වැදෑ ඔබ කරා එළැඹිමි, ඒ පහැස් වූ බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට දහම් දෙසුහු.
149. මහර්ෂි බුදුන් ගේ බස් අසා මම සත්‍යප්‍රතිවේධ කළමු, එ අසුන්හි මැ විරාගධර්ම සංකර්ෂාන අමානපදය පසක් කළමු.
150. ඉක්බිති දත් දහම් ඇති ව සසුන්හි පැවිදි වීම, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුසසුන් නො සිස් වෙයි.

මෙසෙයින් පූජාතාථේරි ගාථා කිවු ය.

සුජාතා ථේරිගාථා සි.

6. 5

151. උලෙව් කුලෙ අහං ජාතා බහුච්ඡෙත මහභිකෂො
වණ්ණරුපෙන සමපන්නා ඩිතා මෙසස්ස අනුජා.
152. පඤ්චා රාජපුතෙතති සෙට්ඨිපුතෙතති භිජ්ඣිතා¹
පිතු මෙ පෙසසි දුතං දෙථ මය්‍යං අනොපමං.
153. යතතකං තුලීතා එසා තුය්‍යං ඩිතා අනුපමා
තතො අට්ඨගුණං දස්සං භිරඤ්ඤං රතතාති ව.
154. සාහං දිස්වාන සම්බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං අනුතතරං
තස්ස පාදානි වජ්ඣිනා එකමන්තං උපාචිසිං.
155. සො මෙ ධම්මදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො
නිසින්නා අසතෙ තසමිං පුස්සසිං² තතිසං එලං.
156. තතො කෙසානි ඡෙත්වාන පබ්බජං අනගාරියං
අජ්ජ මෙ සතතමි රතති යතො තණ්හා විසොසිතා.

ඉදං සුදං අනොපමා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

අනොපමාථෙරිගාථා.

6. 6

157. බුද්ධචරි නමොත්තමා සබ්බසත්තානමුත්තමා
යො මං දුක්ඛා පමොචෙසි අඤ්ඤාදා බහුකං ජතං
158. සබ්බදුක්ඛං පරිඤ්ඤාතං ගෙතුතණ්හා විසොසිතා
ගාචිතො අට්ඨබ්බිකො³ මය්‍යො නිරොධො පුසිතො මයා
159. මාතා පුතො පිතා ගාතා අග්ගකා ව පුරෙ අනුං
යථාභුච්චං අජානන්ති සංසරිතං අනිබ්බිතං.
160. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අනත්මො'යං සමුස්සයො
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ති දාති පුනඛ්භවො.
161. ආරභිචරියෙ පභිතතෙත නිච්චං දලුපරකකමෙ
සමග්ගෙ සාවකෙ පස්සෙ එසා බුද්ධාන වන්දනා.
162. බහුත්තං⁴ වත අද්ධං මායා ජනයි ගොතමං
ව්‍යාධිමරණතුන්තානං දුක්ඛකඩ්ඨං ව්‍යපානුද්දිති.

ඉදං සුදං මහාපජාපතිගොතමි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

මහාපජාපතිගොතමිථෙරිගාථා.

1. භිජ්ඣිතා - PTS. 2. පුස්සසිං - ප. 3. අරිසට්ඨබ්බිකො - සිමු.

4. බහුතං - මජ්ඣ.

6. 5

151. මම බොහෝ කුටේජනක ද්‍රව්‍ය ඇති මහද්ධන ඇති උදර වූ වෛශ්‍යකුලයෙහි උපත්වූ. එකිනෙක් හා රූපයෙන් සමපන්න වූ මෙය නම් සිවු හට උරද ද්‍රව්‍ය වූ,
152. රජදරුවන් විසින් පනත ලදුනි, සිවු දරුවන් විසින් කැමැති වන ලදුනි, “මට අනොපමා ද්‍රව්‍ය දෙව”යි මපිය හට දූතයකු එවී
153. නොප හේ දු වූ තෙල අනොපමාව යම්කාක් ධන වටිනි කුලනා කරන ලද ද, එයට වඩා අවශ්‍යයක් ශිරණ්‍ය හා රත්ත දෙමි, කිසා යි.
154. ඒ මම ලෝකජෝෂ්‍ය වූ අනුතතර වූ සම්බුද්ධ දෑත බව හේ පා වැද එකත්පස් වූ හුනුනි.
155. ඒ ගොත්‍රමගොත් බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට අහම් දෙසිනු, එ අසුත්ති හුන් මම අනගෑමේඵල පසක් කලෙමි.
156. ඉක්කිති කෙස් බහා සසුත්ති පැවිදි වූනි, යම් දිනෙක තෘණො කස්තා ලද ද එතැන් සිට මට අද සත්වන දිනය යි.
- මෙහෙයින් අනොපමාථේරී ගාථා කිවු ය.
- අනොපමාථේරී ගාථා යි.

6. 6.

157. යමෙක් සතරදුකින් මා හා අන්‍ය බොහෝ ජනයාත් මුදලි ද සඵ සමොත්තම වූ බුද්ධචරියන් වහන්ස, ඒ නොප වහන්සේට කම්සකාර වේවා.
158. මා විසින් හැම දුක් සළාකාරයෙන් දත්තා ලද, හේතු තෘණොව කස්තා ලද, අරිඳවිමිත ද නිරොධය ද ඥානසංඝියෙන් පහත්තා ලදි.
159. මම (ප්‍රවාතති හෙතු ආදි) යථාභූතානික නො දත්මින් සතර-මුත්‍රදෙහි පිහිටක් නො ලබමින් අපරාපරොත්තතති විසින් සැරිසැරිමි. අතිතයෙහි වරෙක මවු වූනි, වරෙක පුත් වූනි. වරෙක පිය වූනි වරෙක සොහොයුරු වූනි, වරෙක මුත්ත වූනි.
160. මා විසින් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නුවණැසින් දක්තා ලදහ. මේ අත්තිම දේහය වෙති, ජාති සංසාරය කෂිණ විය. දුන් පුතර්හවයෙන් නැත.
161. රුකුළු වැර ඇති නිවහට මෙහෙයු සිත් ඇති සත්තයෙන් දුළු පරාක්‍රම ඇති ශීලාදීන් සමග ව සිටි සවිවත් දකුනි. තෙල වන්දනා ඒ බුදුහට වෙයි.
162. මහාමායා නොමෝ බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස මා ගොත්‍රම-ගොත් බුදුන් ප්‍රසව කලා (එසේ මා ය) ව්‍යාධි මරණ දෙකින් පෙළෙහුවත් හේ දෘඛරාශිය බැහැර කළේ යි.
- මෙහෙයින් මහාපුජාපති ගොතමී මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.
- මහාමායානි ගෝතමිථේරී ගාථා යි.

6. 7

163. ගුහෙත යදන්තං පබ්බජ්ජා හිමිං පුතතං පසුං පියං
තමේව අනුමුඛෙහි මා විතතස්ස වසං ගමි.
164. විතෙතන විඤ්චිතා සත්තා මාරස්ස විසයෙ රතා
අනෙකජ්ඣිතංසාරං සක්ඛාවතති අවිදුසු.
165. කාමච්ඡන්දස්ස ච්ඡාපාදං සක්කායදිට්ඨිමේව ච
සිලබ්බතපරාමාසං විවිකිච්ඡන්දො පඤ්ඤමං.
166. සඤ්ඤාජනාති එතාති පජ්ඣිතිංසා හිකුමුති,
ඕරමාගමිතිතාති නගිදං පුතරෙහිසි.
167. රාගං මාතං අවිජ්ජාස්ස උභවස්ස විචජ්ජය,
සඤ්ඤාජනාති ඡේතීංසා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සයි.
168. බෙපෙතී, ජාතිසංසාරං පරිඤ්ඤාය පුතබ්බමං
දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිව්ජ්ජාය උපසන්නා වරිස්සයිති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ගුහතා ථේරි ගාථායො අභාසිති.

ගුහතාථථේරිගාථා.

6. 8

169. චතුක්කන්තුං පඤ්ඤාක්කන්තුං විහාරා උපතික්කමිං
අලභා වෙතසො සන්තිං විතෙත අවිසම්මතිති.
170. හිකුමුතිං උපසම්මතම සක්කම්මං පරිපුච්ඡනං,
සා මේ ධම්මඤ්ඤෙසි ධාතු අයතනාති ව.
171. චත්තාරි අරියසම්මානී ඉන්ද්‍රියාති බලාති ව,
බොජ්ඣංගධර්මධර්මිකං මග්ගං උත්තමිත්තස්ස පන්තිතා.
172. තස්සාහං චචනං සුඤ්ඤා කරොන්ති අනුසාසනිං,
රත්තිතා පුරිමේ යාමේ පුබ්බජ්ජාතිමනුස්සරිං.
173. රත්තිතා මජ්ඣිමේ යාමේ දිබ්බචක්ඛුං විසොධසිං,
රත්තිතා පච්ඡිමේ යාමේ තමොක්කකිං පදුලියිං.
174. පිඨිසුබ්බෙත ච කායං ඵරිතීං විහරිං තදා,
සත්තමිතා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්කකිං පදුලියාති.

ඉන්ද්‍රං සුදං විජයා ථේරි ගාථායො අභාසිති.

විජයාථථේරිගාථා.

ජක්කතිපාඨො නිට්ඨිතො.

6. 7

163. ගුත්තාවෙති, ප්‍රිය චු පුතු ද වක්කුම ද ගැරපියා යම් කෙලෙස-
පරිනිවෘත්තයක කතිකා පරිනිවෘත්තයක් සදහා මුම්භරමස් කැමැතිවනලද ද
එය මෑ පුතපුතා වබ්බ, විත්තවිග්ගපටි තහමක් යා.
164. විත්තයා විසින් නුච කරනලද අවිඤ්ඤා සත්ත්වයෝ මාරයාගේ
විමසෙහි ඇලුණහු නොයෙක් ජාතිසංඝාරයෙහි දිවෙති.
165. කාමච්ඡදය ව්‍යාපාදය සත්ත්වයෙකුට සිලව්‍යවපරාමයට පත්වීම
විවිධිත්තා යි.
166. කාමධානුවට පමුණුවන්නට තිබි කෙල සංයෝජනයක් අනගාමි
මගින් ගැරපියා මෙහෙණ නැවත මෙ ගමයට නො ඒ.
167. රූපාරූපරාග ද මාතය ද අවිඤ්ඤා ද භෞතිකය ද ගැර පක්ඛ
උභිමානික සංයෝජනයනුදු සිදු දුක් කෙලවර කරමි.
168. ජාතිසංඝාරය ඝාත කොට පුනර්ථම පිරිසිදු ගෙන ඉහාතමයෙහි ම
නික්කාමණ් මෑ උපයානන මෑ ඉරිඟව පවත්ම.

මෙහෙයින් ගුත්තා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

ගුත්තාථේරිගාථා යි.

6. 8

169. විත්තයෙහි අවබව්වි වෑ විත්තයානනික නො ලදින් සතර පස්
වරක් විහාරයෙන් තික්ම හිටවු.
- 170-171. චේමා මෙහෙණ කරා එළඹ මම සකසා පරිපාච්ඡා කළෙමි.
මට තිවෘණප්‍රාප්තිය සදහා බාහුආයතනයෝ යැ වතුරාකෘති-
සත්ත්වයෝ යැ ප්‍රභූදි ඉන්ද්‍රියයෝ යැ ප්‍රභූදි බලයෝ යැ බොධ්‍යානන
හා අභ්‍යවිකිකමායී යැ යන දහම දෙසු.
172. මම ඇයගේ සිත් අසා අනුසසුන් කරමින් රූප පළමු යමැ
පුරිනිවෘත්තයනුගත ඥානය සිහි කළෙමි.
173. රූප මෑදුම යමැ දිවැස් ඉඟි කළෙමි. රූප පැසිම යමැ මොහත්කතිය
සිදු පුමි.
174. එකලා ප්‍රිතිසුඛයෙන් තාමකය සපයී කොට ගෙන වාන කළෙමි.
සත්වන දින මොහත්කතිය විදපියා පාදප්‍රසාරණ ද කළෙමි.

මෙහෙයින් විජයා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විජයාථේරිගාථා යි

ජක්කතිපාතය නිමි.

7. සත්තකතිපාතො

7. 1

175. මුගලාති ගහෙකිංසා ඛණ්ඩං කොට්ඨෙති මානවා,
පුත්තදුරාති පොසෙන්නා ඛනං විඤ්ඤාති මානවා.
176. සට්ඨං බුද්ධසංසතෙ යං කතා භානුතප්පති,
බ්බං පාදාති ඛොමිකා එකමිත්තං තිසිදං.
177. විතතං උපට්ඨපෙකිංසා එකග්ගං සුසමාහිතං,
පච්චචේක්ඛංසං සංඛාරො පරතො නො ච අත්තතො.
178. තසංගං චචිතං සුභං පටිච්චාරානුසංසතිං,
පාදෙ පක්ඛාලයිකානා එකමිත්තො උපාමිසිං.
179. රතතිසං පුරිමේ යාමේ පුබ්බජාතිමුක්ඛසිරිං,
රතතිසං මජ්ඣමේ යාමේ දිබ්බචක්ඛං විසොධිසිං.
180. රතතිසං පච්ඡිමේ යාමේ තමොක්ඛකං පදලසිං,
තෙවිජ්ජා අප ඵලොසිං කතා තෙ අනුසංසති
181. සක්කංච දෙවා තිදසා සංඛාරාමේ අපරාජිතා,
පුරක්ඛනා විහරාමි තෙවිජ්ජමිති අනංසවාති.

ඉතං සුදං උත්තරා ථෙරි ගාථාසො අභාසිති.

උත්තරාථෙරිගාථා.

7. 2

182. සතිං උපට්ඨපෙකිංසා භික්ඛුනි ගාමිනිඤ්ඤා,
පටිවිජ්ඣි පදා සත්තං සංඛාරාපසමං සුඛං.
183. කානු උද්දිග්ගා මුණ්ඩාසි සමංඤ්ඤා විස දිග්ගසි,
ත ච රොවෙසි පාසංඤ්ඤා කිසිදං වරසි මොමුතා.
184. ඉතො ඛණ්ඩා පාසංඤ්ඤා දිට්ඨියො උපතිස්සිතා,
ත තෙ ඛණ්ඩං විජානන්ති ත තෙ ඛණ්ඩං කොමිදා.
185. අපි සක්කාකුලො ජාතො බුද්ධා අප්පට්ඨග්ගලො,
සො මේ ඛණ්ඩාදෙසෙසි දිට්ඨිතං සමතික්කමං.

7. සත්තකතිපාතය.

7. 1

175. මනුෂ්‍යයෝ මොහොල් ගෙන බාහ්‍ය කොටති. මනුෂ්‍යයෝ අභිදරුවන් පුස්තානු බහය ලබන්.
176. යම් අනුශාසනාවක් කොට පසුව නො තැවේ ද ඒ බුද්ධි-ශාසනයෙහි ව්‍යායාම කරව. ව්‍යා දෙපා දෙව්‍යා එකත්පසෙක හිඳගනුව.
177. සිත එකක කොට සුසමාහිත කොට එළවාගෙන සංඝකාරයන් අනුත්ම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කරව, අනුත්ම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා නො කරව.
178. මම ඇයගේ මේ පට්ඨාපාදානුශාසනා වචනය අය දෙපා දෙව එකත්පසෙක හිඳගනුමු.
179. රූය පෙරයමැ සුචිතිව්‍යාසය සිහි කලමු. රූය මැදුමෙමැ දිවැස ගුඬි කලමු.
180. රූය පාසුඵයමැ මොහසකකිය හිඳ ලුමු. ඉක්කිති ත්‍රිචූප්‍රායා වැ හැසිසිටියමු. නොපගේ අනුසසුන් කලමු.
181. ත්‍රිදශදෙවියන් සමුත්තමයෙහි ලා දිනු ශක්‍රයා වට කොට සිටුනාක් කෙසින් පෙරවු කොට ගෙන ව්‍යා කරමි. අසුඵ රහිත වැ ත්‍රිචූප්‍රායා වැ ව්‍යා කරමි.

මෙතෙසින් උත්තරා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

උත්තරාගථ්ථිගාථා සි.

7. 2

182. කාශාදියෙහි සිහි එළවා (අයතනිකානුකූලයෙන්) භාවිත ශ්‍රද්ධාදි ඉඳුරන් ඇති තෙල මෙහෙණ සමීකංකාරයකට උපගම ගෙනු වූ අත්‍යන්තසුඛ තිථිණ පදය ප්‍රතිවේධ කළා, (වාරා මෙහෙණ මරාට මෙසේ කිවු යැ)
183. (තෙසි) කවරක්හු උදෙසා මුඛ කළහ, මෙහෙණක කෙසින් දක්නහ. පාෂණකයන් නො රැස්නහ, සමුඛ වැ කුමට ඇවිදිනහ ද? (මාරයා ගේ බසි.)
184. ගාඨිතාදි දෂට්ඨන් ඇසුරු කළ පාෂණකයෝ මෙසේතෙත් බැහැර වෙති, ඔහු බමිය නො දනිති, ඔහු බමිකොව්ද නො වෙති.
185. ගාඨකාකුලයෙහි ජාත වූ අප්‍රතිප්‍රදාල වූ සමාස් සමුදායන් වහන්සේ කෙතෙක් ඇත, උන් වහන්සේ මට දෂට් සමිති-ක්‍රමණොපාය වූ දහමක් දෙසුහ.

186. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ව අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨබ්බිකං මග්ගා දුක්ඛුපසමගාමිනං.
187. තස්සාභං චචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා තතං බුද්ධස්ස සාසනං.
188. සබ්බස්ස විහතා නන්දී තමොක්කකො පදලිතො,
ඵම් ජානාහි පාපිම් නිගතො තිමසි අත්තකාති.

ඉදං සුදං චාලා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

චාලාථෙරිගාථා.

7. 8

189. සතිමති චක්ඛමති භික්ඛුති භාවිතීන්ද්‍රියා,
පච්චිජ්ජති පදං සත්තං අකාපුරිසගෙවිතං.
190. කිනත්‍ර ජාතං න රොවෙසි ජාතො කාමාති භුඤ්ජති,
භුඤ්ජාහි කාමරතිසො මාත්‍ර පච්ජාත්‍රතාපිති.
191. ජාතස්ස මරණං භොති හත්ථපාදනඡේදනං,
චබ්බනිපරිකෙලනං ජාතො දුක්ඛං නිගච්ජති.
192. අත්ථි සකාසකුලෙ ජාතො සමුද්ධො අපරාජිතො,
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි ජාතියා සමතික්කමං.
193. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ව අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨබ්බිකං මග්ගං දුක්ඛුපසමගාමිනං.
194. තස්සාභං චචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා තතං බුද්ධස්ස සාසනං.
195. සබ්බස්ස විහතා නන්දී තමොක්කකො පදලිතො,
ඵම් ජානාහි පාපිම් නිගතො තිමසි අත්තකාති.

ඉදං සුදං උපචාලාථෙරි ගාථායො අභාසිති.

උපචාලාථෙරිගාථා.

සත්තකතිපාතො නිට්ඨිතො.

- 186. දුඛසත්තා යැ දුඛසමුදයසත්තා යැ දුඛනිරෝධසත්තා යැ දුකෙකා-පයමය කරා පමුණුවන ආයතීආවාඛිකමාගීතසත්තා යැ යන මේ යැ.
- 187. මම උත් වහන්සේ යේ බස් අසා සස්තෙහි ඇලුම් ඇති වූ වාස කළෙමි, ත්‍රිවිධ විද්‍යාවේ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදි.
- 188. හැම තැන්හි තෘණෝ තසන ලද, මොහසකකිය බිඳිනලදි, පවිටු මාරය මෙසේ දනු, අත්තකය තෝ නටුගෙයි.

මෙසෙසින් වාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

වාලාථේරිගාථා සි.

7. 8

- 189. සමාතිමත් වූ ප්‍රඥවක්‍ෂුසින් වක්‍ෂුර්මත් වූ වැඩු ශ්‍රභාදි ඉන්ද්‍රන් ඇති තෙල මෙහෙණ බුභාදි ආයතීයන් විසින් සෙවුනා ලද යාන්තපද සඛ්‍යාත නිවන ප්‍රතිවේධ කලා, (උපවාලා මෙහෙණ මෙසේ උදන් ඇනු.)
- 120. යම්හෙයකින් ජාතිය නො රැස්නහු නම්, එයට කරුණු කිම. උපත්තේ රූපාදි කාමයන් විලද කෙරේ. කාමරහි විලදව. පසු වූ නො තාවෙනු වව. (මාරයා කී.)
- 191. උපත්තාහට මරණ වෙයි. (උපත් හෙසින්) අත්පා සිදුම් වෙයි, ජිවිතභාති මුභිප්‍රභාරාදි) වඩ පරිකෙලය හා (කාරාගාහවාසාදි) බකි පරිකෙලය වෙයි, මෙසෙසින් උපත්තේ දුකට පැමිණෙයි.
- 192. යාකාකුලයෙහි උපත් අපරාජිත වූ සමාස් සමුදායන් වහන්සේ කෙනෙක් ඇත. උත් වහන්සේ මට ජාති සමිතික්‍රමණොපාය වූ දහමක් දෙසුසේක.
- 123. දුඛසත්තා යැ දුඛසමුදයසත්තාසත්තා යැ දුඛනිරෝධසත්තා යැ දුඛොපයමය කරා පමුණුවන ආයතීආවාඛික මාගීතසත්තා සි.
- 194. මම උත් වහන්සේ යේ වචන අසා සස්තෙහි ඇලුම් ඇති වූ වාස කළෙමි (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යා ලබනලද බුදුසසුන් කරන ලදි.
- 195. හැම තැන්හි නන්දි සඛ්‍යාත තෘණෝ තසන ලද, මොහසකකිය පලන ලද්දේ යැ. පවිටු මාරය මෙසේ දනුව, අත්තකය තෝ නටුගෙයි.

මෙසෙසින් උපවාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

උපවාලාථේරිගාථා සි.

සත්තකතිපාතය නිමි.

8. අට්ඨකතාපාදනා

8. 1

196. හිසබුනි සිරුරෙහි ස්වභාවය ඉන්ද්‍රියයෙහි ස්වභාවය,
අභිග්‍රහණය පදං සත්තං අසංවිතකමොජ්ඣං.
197. තාවකාලික වශයෙන් වන භූමිතා වාසී දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා යෙ දෙවා වසවතතීනො,
තත්ථ විතතං පඤ්ඤායෙති යත්තං තෙ වුසිතං පුරො.
198. තාවකාලික වශයෙන් වන භූමිතා වාසී දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා යෙ දෙවා වසවතතීනො.
199. කාලං කාලං භවාභවං සක්කායසම් පුරකතා,
අවිච්චිතතා සක්කායං ජාතිමරණසාරිනො.
200. සබ්බො ආදිපිනො ලොකො සබ්බො ලොකො පදිපිනො,
සබ්බො පඤ්ඤිතො ලොකො සබ්බො ලොකො පකම්පිනො.
201. අකම්පිතං අනුලිප්තං අපුත්‍රජාතසෙවිතං,
බුද්ධො ව ඛම්මං දෙසෙසි තත්තං මේ තිරතො මනො.
202. තස්සාභං වචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො චිත්තං අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
203. සබ්බත්ථ විහතා තත්ථි තමොක්කකො පදලිතො,
ඵලං ජානාති පාපිම නිගතො නම්මි අත්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සිසුපවාලා ථෙරී ගාථාසං අභාසිති.

සිසුපවාලා ථෙරී ගාථා

අට්ඨකතාපාදනා නිවසිතො.

8. අට්ඨකතිපාතය

8. 1

196. පරිඤ්ඤාධර්මයෙන් යුක්ත වූ ඉන්ද්‍රියයෙහි මොහොතට සංවෘත වූ මේභෙණ් අව්‍යාසෙක වූ ස්වභාවමධුර වූ ශාන්තපද සංඛ්‍යාත නිමාණය ලබන්නී යා, (සිසුපවාලා මේභෙණ් කිවු යා.)
197. යම් දෙව් කෙනෙකුත් කෙරෙහි පෙර ති විසින් වාස කරන ලද ද යම් තව්තිසාවාසි දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද තුෂිතදෙව්කෙනෙක් ඇද්ද නිමොණරති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද වශවර්ති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුන් කෙරෙහි සිත් පිහිටුවාලම, (මාරයා කි.)
198. තව්තිසාවාසි වූත් යාමවාසි වූත් තුෂිතවාසි වූත්, යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, නිමොණරතිවාසි යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් වශවර්ති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, (ඔහු හැම)
199. ඒ ඒ කල හවයෙන් හවයෙහි සකකිපඤ්චකයෙහි පුරසකාතා-කාරිව පිහිටියාහු වෙති. සකකිපඤ්චකය ඉක්ම නොගියාහු ජාති-මරණ අනුව යන්නාහු වෙති.
200. හැම ලොව රාශාදීන් ඇවිලාගත්තේ වෙයි, හැම ලොව එයින් මා ප්‍රදීප්ත වෙයි, හැම ලොව වෙසෙසින් යව්වන වෙයි. හැම ලොව මෙසේ ප්‍රකම්පිත වෙයි.
201. සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ කම්පා නො කළ හෙත තුලනා නො කළ හෙත ඇසැත්තන් විසින් හෙවුනා ලද නවලොවතුරා දහම් දෙසුසේක, එහිලා මාණ් සිත තීරන වෙයි.
202. මම ඔබගේ ඔස් අතා ශාසනයෙහි තීරනවා මාස කළමු. ත්‍රිචුළුවෝ ලබනලදහ. බුද්ධිශාසනය කරන ලදි.
203. හැම තැන තාණෝ තසන ලදු, මේභකකකිය පිඳිනලදි. පව්වු මාරය මෙසේ දහු, අත්තකය තෝ නවුයෙහි.

මේසෙසින් සිසුපවාලා මේභෙණ් ගාථා කිවු යා.

සිසුපවාලාපේරිශාඨා සි.

අට්ඨකතිපාතය හිමි.

9. නවකනිපාතො

9. 1

204. මො සු තෙ වර්ණ ලොකමිඤ්චනපො අහු කුදුවනං,
මො පුතතක පුතපුතං අහු දුක්ඛස්ස භාගිමො.
205. සුඛං හි වර්ණ චූනතො අතෙජො ජිත්තසංඝයා,
සිතිභූතා දමිපාතතා විහරන්ති අනාගමා.
206. තෙභාහුච්ඡිණ්ණං ඉසිති මිත්තං දස්සනපතතිතා,
දුක්ඛස්සන්තකිරිතාං චං වර්ණ අනුමුභග.
207. විසාරදව භණ්ඩ ඵතමිත්ථං ජතෙත්ති මෙ,
මඤ්ඤමි නුභ මාමිකෙ චනපො තෙ හ විජ්ඣති.
208. යෙ කෙච්ච වර්ණ සංඛාරා සීනා උක්ඛට්ඨමජ්ඣිමො,
අණුපි අණුමතොතොපි චනපො මෙ හ විජ්ඣති.
209. සබ්බෙ මෙ අංගමා ඛිණ්ණා අපාමතතස්ස කියතො,
තිස්සො විජ්ඣ අනුපාතතා කතං මුඛස්ස සංඝනං.
210. උදාරං චත මෙ මාතා පතොදං සම්මස්සරී,
පරමිත්ථසංභිතා භාජා ගථාපි අනුකම්පිතා.
211. තස්සාභං චචතං සුත්තා අනුසිට්ඨං ජතෙත්තිතො,
බම්මසංවේගමාපාදිං යොගකෙඛමස්ස පතතිතා.
212. සොභං පබාහපතිතතො රත්තිජද්වම්මතජද්වතො,
මාතරා චොද්ධතො සතොතො අමුසිං සන්තිමුත්තමන්ති.

ඉත්ථං සුදං වර්ණමාතා ථෙරී භාජායො අභාසිති.

වර්ණමාතා ථෙරී භාජායො.

නවකනිපාතො නිට්ඨිතො.

9. නවකතිපාතය.

9. 1

204. දරුව වඩ්ඪන, සත්තිලොකයෙහි හා සංඝකාර ලෝකයෙහි ද කෙලකතාමණායෙක් නව කිසි කලෙක නහමක් වේවා, පුනපුනා ජාති ආදි දුකට නහමක් හිමි වේවා.
205. වඩ්ඪය, තාමණා රහිත වූ ප්‍රතිණ වූ පිටිකිත්තා ඇති කෙලයා-හාවයෙන් සිහිල් වූ ඉන්ද්‍රියදමනයට පැමිණි කණිණාසුව වූ චූනිහු සුවයේ වෙසෙත්.
206. වඩ්ඪය, තෝ ඒ කණිණාසුව සෑමින් විසින් පිළිපදනාලද ගම්ඵ විදගීනාමායීය ශුභදගීතයාගේ අභිගමය පිණිස සියලු වෘත්තදායක කෙලවර කරනු පිණිස වඩව.
207. මෑණියෙහි, තෙපි විශාරද ව මෙන් තෙල ඔවා මට කියන්නහු යැ, මාගේ මෑණියෙහි, එකත්තෙන් නොපට ගෘහස්ත්‍රිතප්‍රේමමාත්‍ර වනථයෙකුද නැතැයි හඟිම.
208. වඩ්ඪය, හිත උතතාභ මධ්‍යම වූ ගම්කිසි සංඝකාත ධම් කෙතෙක් ඇද්ද ඔවුනතුරෙහි අණ වූ ද අණමාත්‍ර වූ ද වනථයෙක් මට නැත.
209. අප්‍රමාද වූ ධ්‍යාන කරන මට හැම අසුවයෝ ක්‍ෂය වූහ, මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබන ලදහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදි.
210. මාගේ මව අනුකම්පා ඇතික කෙසින් ('මා සු තෙ වඩ්ඪ ලොකමි' ආදී) පරමාරි සංහිත වූ ඕහත් වූ අවවාද පනොදයක් පැවැත්වූ යැ.
211. මම ඒ මවගේ අනුශාසනාවට අසා යොග්‍යකම් සංකිත නිවනට පැමිණෙනු පිණිස ධම්සංවේගයට පැමිණියෙමි.
212. ඒ මම දවරිය නො මැලි වූ සතර සම්මාන්ත්‍රධන්වියකියෙන් නිවනට මෙහෙසු සිත් ඇතියෙමි මව විසින් වොදනා කරන ලද්දේම අනුත්තර ශාන්ති සංකිත නිවන පසක් කෙලෙමි.

මෙතෙසින් වඩ්ඪමාතා මෙහෙණ ගාථා කියූ.

වඩ්ඪමාතාථේරගාථා සි.

නවකතිපාතය නිමි.

11. එකාදසනිපාතො.

11. 1

213. කල්‍යාණමිත්තතා ඉතිතා ලොකං ආදිසා විණ්ණිතා,
කල්‍යාණමිත්තෙත භජමානො අපි බාලො පණ්ණිතො අසා.
214. භජිතබ්බිං සපුරිසං පඤ්ඤා තථා වඩ්ඪති¹ භජනානං,
භජමානො සපුරිසෙ සබ්බෙහිපි දුක්ඛෙහි පමුච්චිතො.²
215. දුක්ඛඤ්ච විජානෙය්‍ය දුක්ඛානං ච සමුදයං තිරොධං
අව්ඨබ්බිකඤ්ච මග්ගං චතතාරිපි අරියසම්මානං.
216. දුක්ඛො ඉත්ථිභාමො අක්ඛාතො පුරිසදම්මසාරිතා,
සපතනිකම්පි දුක්ඛං අපොකම්බො³ සතිං විජානායො.
217. ගලකෙ අපි කන්තනති සුබ්බමාලිනියො විසාති බාදනති,
ජනමාරකමිජ්ඣිගතා උභොපි ව්‍යසනාති අනුභොගති.
218. උපවිජ්ඣාඤ්ච ගච්ඡති අග්ගසාහං පතිං මහං
පත්ථෙහි විජාගිත්ථිතා අපාතනාච සකං ඝරං.
219. ඤේ පුත්තා කාලකතා පති ච පඤ්ච මතො කපණ්ණියං,
මානා පිතා ච භාතා ඛිංගනති ච එකවිතකායං.
220. තිණකුලිකෙ කපණේ අනුභූතං තෙ දුක්ඛං අපරිමාණං
අඤ්ච ච තෙ පච්චතං බහුති ජාතියගස්සාති,
221. වසිතා සුසාහමිජ්ඣි අපොපි බාදිතාති පුත්තමංසාති
ගතකුලිකා සබ්බගර්හිතා මහපඨිකා අමිතං අධිගච්ඡි.
222. භාවිතො මේ මග්ගො අරියො අව්ඨබ්බිකො අමිතගාමි,
තිබ්බිහං සච්ඡිකතං ධම්මාදයං අපෙක්ඛිතං.
223. අභමමිති කන්තසල්ලා ඕතිතභාරා කතං හි කරණියං,
කිසාගොතමි ථෙරි විමුක්තවිතා ඉමං අභණ්ඨි.

ඉත්ථං සුදං කිසාගොතමි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

කිසාගොතමි ථෙරි ගාථා.

එකාදසනිපාතො නිව්ඨිතො

11. ඓතිහාසිකය.

11. 1

- 213. ගෞතමාණ් වහන්සේ විසින් සත්තිලෝකය උදෙසා කල්‍යාණමිත්‍ර භාවය පසක්කාලදී. කල්‍යාණමිත්‍රයන් කෙටුනා (පළමු) මුළු වූයේ පවා (පසු වැ) පණික වන්නේ ය.
- 214. (බුද්ධාදි) සත්පුරුෂයෝ හඳුනා කළ යුත්තාහ. එසේ හඳුනා කරනුවන් ගේ ප්‍රඥ වැඩෙයි. සත්පුරුෂයන් හඳුනා කරන්නේ හැම (ජාතියාදි) දුකින් මිදෙන්නේ ය.
- 215. (සත්පුරුෂයන්) සෙවුනේ, දුකින් දැනගන්නේ ය. දුකින් ගේ සම්ප්‍රදායන් නිරෝධයන් (නිරෝධොපාය වූ) අවබෝධනාමයන් (ගත) සතර අයහිකයන් දැනගන්නේ ය.
- 216. පුරුෂදම්මසාරපි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සත්තිලෝකය දුකැ'යි වදානලද. සපනනින් ඇති බව ද දුකෙකි. ඇතැම්හු වරක් වැඩුවාහු - (විජායන දුක් නො සහිත)
- 217. සිය ගෙල ද සිදුහි, සිසුමැලියෝ විස කති, කුසනිකමුසගති ඇත්තාහු (ගති-ගතිනි) දෙදෙන ම මාරණානතික ව්‍යසනගතව පැමිණෙති.
- 218. ලං වැ සිටි වදන කර ඇති වැ ගෙට යන මම සිය ගෙට නො පැමිණ ම මග දරුවන් වද (පිහිට පිණිස ගිය) ගිමියා මලහු දුටුව.
- 219. දුගි වූ මාගේ පුත්‍රයෝ දෙදෙන කල්‍යාණ කලහ. ගිමියා ද මග මලෙ'යි, එක් ම දරුවාගෙයි මවු පිය නොහොටුරු දවෙති, (එ ද දුටුව.)
- 220. සහ වැ ගිය කුලගොත් ඇත්තිය, දිළිඳු තැනැත්තිය, ති විසින් අප්‍රමාණ දුක් වළඳනා ලදී. බොහෝ දහස්ගණන් ජාතියෙහි තිගේ කළු ද පැවැතිණ.
- 221. සොහොන් මැද වුසුව, ගමිදු පුත්‍රමාංශ කනලදී, නවකුල ඇති වූවු, සප්තකයා විසින් ගර්භිත වූවු, මල ගිමියා ඇතික වූවු, (එතෙකුදු වුව) නිවන් අවබෝධ කලා.
- 222. මා විසින් අමාතයාම වූ අයහිකව්‍යසන මාගිය භාවිත විය. නිවන් පසක් කරනලදී, මෙසේ ම ගම්මය අදහිය දිවුව.
- 223. මම සිදුලු රාගාදි හුල් ඇති ව බහා තැබූ කෙලෙස්බර ඇති වූවු. (පරිඥාදි සොලොස්) කරණි කරනලදී. මිදුණුසින් ඇති කිසාගොතමි මෙහෙණ මෙ කරුණ කිවු ය.

මෙසෙසින් කිසාගොතමි මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

කිසාගොතමි ඓතිහාසිකය.

52-53 පිටුවල සඳහන් 218-219, 220-221 යන භාෂා පොතේ සියලු සන්ධි පොතේ. 32-33 පිටුවල සඳහන් පටිච්චා පොතේ විසින් ගත ලැබී ඇතත් සරල. සිතා බලන්න.

(මෙය: සා: ම වූදි ජාතියේ ලිපික ලිපික පුස්තක 2005)

12. ආදසනිපාතො.

12. 1

224. උභො මාතා ව සිතා ව මයං අසුං¹ සපතනියො,
තස්සා මෙ අහු සංවෙගො අබ්බුතො ලොමංගතො.
225. ඩිරඤ්ඤා කාමා අසුචි දුග්ගතිං බහු කණ්ඩා,
යත් මාතා ව සිතා ව සහරියා මයං අසුං.
226. කාමෙස්සාදිනවං දිස්සා තෙකකම්මං දට්ඨු බෙමතො,
සා පබ්බජි රාජගහෙ අගාරස්මානගාරියං.
227. පුබ්බකතිව්‍යාසං ජාතාමි දිබ්බවකත්තං² විසොධිතං,
වෙතොපරිච්ඡිකුණ්ණො සොතධාතු විසොධිතා.
228. ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතොතා මෙ අසච්ඡිකතො,
ඡ්ලිකිකුණු සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
229. ඉද්ධියා අතිතිමිත්තා චතුරස්සරථං අහං,
බුද්ධස්ස පාදෙ චන්දිතා ලොකතාථස්සා තාදිතො.
230. පුපුප්ඵිකස්සං උපගම්ම පාදපං,
ථකා තුචං තිට්ඨාසි සාලමුලෙ
න වාපි තෙ දුතියො අත්ති කොචි
න තිං බාලෙ හායසි බුද්ධකාතං.
231. සතං සගස්සානපි බුද්ධකාතං
හමාගතා ඵදිසකා හවෙයස්සං
ලොමං න ඉසෙස්ස නපි සම්පවෙධෙ
තිං මෙ තුචං මාර කරස්සසෙකො.
232. ථකා අනතරධායාමි කුච්ඡිං වා පච්ඡාසි තෙ
හමුකතතරෙ වා තිට්ඨාමි තිට්ඨන්තිං මං න දකඛසි.
233. විත්තමහි වසිගුනාහං ඉද්ධිපාද පුභාවිතා
ඡ මෙ අතිකුණු සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
234. සතතිපුලුපමා කාමා බන්ධාසං අබ්බුච්චිතා,
යං තිං කාමරතිං මුයි අරතිදති සා මම.
235. සබ්බත්ථ විහතා නන්දි තමොකකෙසා පදුලිතො,
ථවං ජාතාහි පාපිම් තිහතො තිසිසි අත්තකාති.

ඉත්ථං පුදං උපාලවණණා ථෙරි ගාථායො අගාසිති.

උපාලවණණා ථෙරිගාථා.

ආදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. අසුං - සිද්ධි 1, 2. 2. දිබ්බවකත්තං - මජ්ඣං.

12. ද්වාදශතිපාතය

12. 1

- 224. මවත් දුවත් යන අපි දෙදෙන සපතති වූමහ, ඒ මට අද්දහන වූ ලොච්ඡදහනත්වන සංවේගයෙක් වී.
- 225. නිද්දු වේවා, කාමයෝ අපවිත්‍රයහ, දුර්ගතියහ, බොහෝ කෙලෙස්කටු ඇතියහ. වැලැදියුතු යම් කාමයෙක්හි මවත් දුවත් යන අපි සපතති වූමෝ ද (ඒ කාමය යි.)
- 226. කාමයෙහි ආදිනව දක නෙහෙත්‍රමය නිවිය විසින් දක හි නොමෝ රජගහනුවර දී හිඟියෙන් නික්ම යනුන් ගත වූ යා, (ගඟිකානිරිතථේරමාතු මෙහෙණ කී ගාථා ගෙන කාමාදිනව දක්වන පිණිස කිවු යා.)
- 227. (මම) පෙරවිසු කදපිළිවෙල දනිමි. (මා විසින්) දිව්‍ය විශුද්ධි කරනලදි, වේතොපරියඤ්ඤාය (පරසින් දන්තානුවණ)ත් දිබ්බ-සොත බාහුවත් විශුද්ධි කරන ලදහ.
- 228. මා විසින් ඉදුහයෝ ද පසක් කරනලදහ. මා විසින් ආසුරාක්‍ෂය සංඛ්‍යාත නිවන ලබනලද, හරි අභිඤ්චෝ සාක්‍ෂාත්කාතයහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලදි. (තමා අධිගත විෂය ගෙන කියූ.)
- 229. මම (ගමාමහපෙලහර ද) ඉදුහයෙන් අසුන් සතරදෙනකුත් යෙදු රථයක් මවා ලොකනාථ වූ තාදිගුණ ඇති බුදුන් ගේ පාසහල වැද සිටියමු.
- 230. තෙපි අග පටත් මල්ගෙන සිටි සල්ලාකක් කරා එළඹ එ සල්ලාක්මුල්හි එකලාව සිටුව, තොපට කිසි දෙවැන්නක් නොද ඇති, බාලාවෙහි, තෙපි බුද්ධයනට නොබියව.
- 231. තුලුන් බදු බුද්ධයන් සියයකුදු දහසකුදු ඉදින් එළඹියාහු වෙත් හමුදු (මාගේ) රොමයකුදු නොසැලෙන්නේ ය, නොද කම්පා වන්නේ යා, මාරය, තෙපි එකලා වැ මට කුමක් කරවු ද?
- 232. (මාරය) තෙල මම (තා ඉදිරියෙහි) අතුරුදහන් වෙමි, (නොදැනෙන සේ) තාගේ කුසට හෝ පිවිසෙමි, දෙබැම අතර හෝ සිටිමි, එසේ සිටින මා නොදක්නෙහි.
- 233. මම විසඟ කල සිත් ඇති වෙමි, මා විසින් සාද්ධිපාදයෝ මොනොවට වඩන ලදහ, හඬහිඤ පසක්කරන ලදහ, බුදුන්ගේ සසුන් කරනලද.
- 234. කාමයෝ (මුවහත් කල විෂ පෙවු) සැත්පුල් බදු වුවාහු යා උපාදානසාකකයෝ ඔවුන්ගේ සිද්ධිමට ආධාර වුවාහු යා (මාරය) තෝ යම් කාමරතියක් කෙරියුතු යයි කියෙහි ද, ඒ කාමරතිය දුන් මට අරතියකි.
- 235. සියලු තැන්හි තනිදී සංඛ්‍යාත තාමණාව හසනලදු, තමාසාකක පුද්ගල කරනලද, පට්ට, මෙසේ දනුව, අනතකය, තෝ මා විසින් පෙලහලදුයෙහි.

මෙසේ උපාලවණණ: තෙරුණිය ...
 උත්පලවණණාථේරි භාටා යි.
 ද්වාදශතිපාතය නිමි.

16. සොළහතිපාතො.

16. 1

236. උදකමොහරිං¹ සිතො සද උදකමොහරිං,
අය්‍යානං දණ්ඩගගගිතා මාමාදෙසකඤ්ජිතා.
237. කස්ස බ්‍රාහ්මණ ඤාං භිතො සද උදකමොහරිං,
චෙට්ඨිකොති ගතොති සිතං චෙදයසෙ භුතං.
238. ජානනි වත මං හොති පුණ්ණිකෙ පරිපුට්ඨි,
කරොන්තං කුසලං කම්මං රුකින්නං කත පාපකං.
239. සො ච වුද්ධො දහරො මා පාපකම්මං පකුඛ්ඛිති,
දකාභිසෙවනා හොපි පාපකම්මං පඤ්චිව්ඨි.
240. කොඤ්ඤ භෙ ඉදම්කාසි අජානනස්ස අජානකො,
දකාභිසෙවනා නාම පාපකම්මං පඤ්චිව්ඨි.
241. සග්ගං ඤාන ගමිස්සන්ති සබ්බෙ මණ්ඩකකච්ඡපා,
ඤ්ඤා ච සුංසුමාරා ච සෙ වඤ්ඤා උදකෙ වරා.
242. ඔරබ්භිකා සුකරිතා මච්ඡකා මිගබ්භිකා,
චොරා ච වජ්ඣකාතා ච ගෙවඤ්ඤාපාපකම්මිනො,
දකාභිසෙවනා හොපි පාපකම්මං පඤ්චිව්චරො.
243. සචෙ ඉමා නදිගො හෙ පාපං පුබ්බෙ කථං චිත්තං,
පුඤ්ඤාතිමාති වගෙග්ගං තෙන ඤාං පරිබාහිරො.
244. යස්ස බ්‍රාහ්මණ ඤාං භිතො සද උදකමොහරිං,
තමෙව බුද්ධො මාකාසි මා හෙ සිද්ධං ජපිං හතී.
245. කුමමග්ගං පටිපන්නං මං අරියමග්ගං සමානසි,
උදකාභිසෙවනා හොති ඉමං සාටං දදුමි හෙ.

1 උදකාරි අසා සිතෙ - ජෙස.

16. මොඩගනිපාතය.

16. 1.

236. ස්වාමිදරුවන්ගේ දඹුවම් බියෙන් බිය ව, වාග්දණ්ඩයින්ගෙන් හා (සාක්ෂි) දෙමසින්ගෙන් ද පිහිටා, (මම) හැම කල්හි සිතගෙහිද දිය අලිමි. දියට බවිමි.
237. බමුණාණෙනි, තෙපි කවරක් හට බියපත් වුවහු හැම කල (උදය-සවස) දියට බටහු ද, සැලෙන ගාත්‍රයෙන් හුතු ව අභික වූ සිහිල් දුක් විඳිනු ද.
238. හවතිය පුණ්ණාණෙනි, කල පවිකම් වලහන (දියෙහි ගැලීමෙන්) කුසලය රැස්කරන මා දන්නි මා විවාරව.
239. මහල්ලෙන් වෙවසි තරුණයෙක් වෙවසි යම් කිසිවෙක් පවිකම් බෙහෙවින් කෙරේද හෙතෙමෙන් ජලසනාතයෙකුගෙන් පවිකමින් අතිශයින් මිදේ.
240. (කම්පිපාක) නො දත් නොපට ජලසනාතයෙන් පවි කමින් මිදෙයි' යන මේ කරුණ (කම්පිපාක) නො දත් කවරෙක් පැවැසි ද.
241. හැම මඩු - කාසුබුවෝ ද කිබුල්ල ද සුංසුමාරයෝ ද අනා වූත් යම් ජලවර කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු දු ඵ්කාන්තයෙන් සාක්ෂියට යන්නාහ සි සිතමි.
242. එළුවන් මරන්නෝ ද හුරුවැද්දෝ ද කෙවුලෝ ද මුවුවැද්දෝ ද සොරු ද වධානසාතයෝ (අළුගොසුවෝ) ද අනා වූත් පවිකම් ඇති යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහුද ජලසනාතයෙන් පවිකමින් මිදෙන්නාහ.
243. ඉදින් මේ (අවිරවති ආදී) හදිහු තොප විසින් පෙර කල පවි බැහැර කරන්නාහු නම්, මේ හදිහු (තොප කල) පිත ද බැහැර කරන්නාහු ය, (එකල) තෙපි ඒ පිනෙකුද බැහැර වුවහු ය.
244. බමුණාණෙනි, තෙපි යම් පාපයෙකින් බියපත් වුවහු හැම කල උදකාවගාහන කරනු ද, බමුණාණෙනි, ඒ පාපය මා නගමක් කල මැහැවි, (මෙබඳු) සිතය තොපගේ සිරුරෙහි සිවිය නගමක් පෙලවා.
245. පිත්තිය, නොමගට පිළිපත් මා දියෙහි ගැලීමෙන් බැහැර කොට ආශ්විමාගියට පාමිණි. (එහෙයින්) මේ සඵඵ කුටුභිච්ඡාර කොට නොපට දෙමි.

246. තුග්ගෙව් සාවකො හොතු නාහං ඉච්ඡාමි සාවකං,
සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස සචෙ හෙ දුක්ඛමපිට්ඨං.
247. මාකාසි පාපකං කම්මං අච්චි වා යදි වා රහො,
සචෙ ච පාපකං කම්මං කරිස්සාසි කරොසි වා.
248. හ හෙ දුක්ඛා පමුත්තාසති උපෙච්චාපි පලායතො,
සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස සචෙ හෙ දුක්ඛමපිට්ඨං.
249. උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිනං,
සමාදියාහි සීලාති තං හෙ අත්ථාය හෙතිති.
250. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිනං,
සමාදියාමි සීලාති තමෙම අත්ථාය හෙතිති.
251. බ්‍රහ්මඛන්ඩු පුරෙ අසිං අජ්ජමහි සච්ච බ්‍රාහ්මණො,
තෙව්ජෙජා වෙදසම්පනො සොභසීයො චම්භි නභාතසොති.

ඉත්ථං සුදං පුණ්ණං ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

පුණ්ණං ථෙරිගාථා.

සොලසතිපාතො නිට්ඨිතො.

246. සඵල නොපට මැ වේවා, මම සඵල නොරිසි වෙමි, ඉදින් තෙපි දුකට බියවුනි නම්, ඉදින් නොපට දුක අප්‍රිය වී නම්-
247. ප්‍රකටගාවයෙන් නො පිළිසන් ව හෝ නොහොත් රහසි ව පිළිසන්කොට හෝ පවිකම් නහමක් කරව. ඉදින් පවිකම් මතු කරන්නෙහි හෝ දෑත් කෙරෙහි හෝ නම්-
248. දුකැගෙන පලායන්නා වූද නොපට දුකින් මිදීමෙන් නැති. ඉදින් තෙපි දුකට බිය වුනි නම් ඉදින් නොපට දුක අප්‍රිය වී නම්.
249. තාදි වූ බුදුන් ද දහම් ද සතුන් ද සරණ කොට යවු, සිල් සමාදන් වවු, ඒ සරණගම්නය හා සිලසමාදානය නොපට වැඩ පිණිස වන්නේ යි.
250. මම තාදි වූ බුදුන් ද දහම් ද සතුන් ද සරණ කොට යමි, සිල් සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
251. මම පෙර, (බමුණු කුලෙහි උපන් පමණින්) බ්‍රහ්මඛන්ද්‍ර නම් වීමි, දෑත් (බාහිතපාප බාවිත්) පරමාඤ්චාගමණ වෙමි, අභිගම් කළ ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියෙමි, මාභිඤ්ඤාවෙදයෙන් සම්භවිතයෙමි, සොත්තිය ද නතාතක ද වෙමි'යි.

මෙසේ පුණණා තෙරණි ...

පුණණාථේරි ගාථා යි.

මොඩ්‍රන් පාඨය නිමි.

20. විසතිනිපාතො.

20. 1

252. කාලකා හමරවණ්ණසාදිසා
චෙලුචිතතා මම් මුඛපා අහු,
තෙ ජරාය සාණවාකසාදිසා¹
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
253. වාසිතොව සුරහිකරණිකො
පුප්ඵරා මම් උතතමය්හපො,
තං ජරාය සසලොමගඤ්ඤිකං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
254. කානනං'ව සහිතං පුරොපිතං
කොච්ඡසුචිචිතතසොහිතං,
තං ජරාය විරලං තහිං තහිං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
255. කණ්ඨබන්ධසුචණ්ණමණ්ඩිතං
සොහතො² සුචෙණ්ඩි ලඛ්ඛනං,
තං ජරාය බලිතං සිරං කතං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
256. විතකාරසුකතාව ලෙඛිකා
සොහතෙර සුහමුකා පුරෙ මම්,
තා ජරාය චලිති පලමිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
257. හසාරා සුරාවිරා යථා මණ්ඩි
අනතතා'හෙසුං අහිනිලුචිතතා,
තො ජරාය'හිතතා න සොහතෙර
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
258. සණ්ඨපුඛ්ඛසාදිසි ව තාසිකා
සොහතො³ සු අහිසොබ්බතං පඨි
තා ජරාය උපාකුලිතා විස
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
259. කඛ්ඛණං'ව සුකතං සුතිට්ඨිතං
සොහතෙර සු මම් කණ්ණපාලිසො,
තා ජරාය චලිති පලමිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
260. පතනලිම්කුලවණ්ණසාදිසා
සොහතෙර සුදන්තා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය බණ්ඩිතා ව පිතකා,⁵
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.
261. කානනමහි වතසණ්ඩවාරිති
කොකිලාව මුඛරං නිකුජ්ඣං
තං ජරාය බලිතං තහිං තහිං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාථා.

1 සාණවාකසාදිසා - සිමු. 2 පුප්ඵරා - සිමු 1, 2, පුප්ඵරං - PTS
3 සොහතො - සිමු. 4 සොහතෙර - සිමු 1, 2 5 වාහිතා - මජ්ඣ.

20 විංශතිපාතය.

20. 1

252. (පෙර) මාගේ කේශයෝ කළුපැහැ වූවාහු බහිරුන් බඳු පැහැ ඇති වී අක්කමරු වූහ, දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් සන්තොසවැඩ බඳු වූහ. සත්‍යවාදී වූ සම්බුද්ධයෝ වචනය අත් පරිදි නො වේ.
253. මළින් ගවසන ලද මාගේ කෙස්කලබ පෙර සුවදකැවූ පහසින් පේළාවක් බඳු විය. දැන් එය ජරාභේදයෙන් සාලොම්ගද හමනු වෙයි. සත්‍යවාදී වචනය අනන්‍යය වේ.
254. මොනොවට රෝපණය කළ හැසුණු ගෙවුයනක් බඳු වූ පණුවෙන් හා රත්තිදින් හා අවුල් හැර සකස් කළ අක්ඇති වී හොබවනලද ඒ කෙස්කලබ දැන් ජරාභේදයෙන් තත්ති තත්ති විරල වී වැවුණු කෙස් ඇති වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධයෝ වචනය අනන්‍යය වේ.
255. රත්විදුරු ආදියෙන් සරසනලද කළු කෙස්වැටිය පෙර මොනොවට ගෙඩීමෙන් හොබනේ විය, දැන් එය ජරාභේදයෙන් බලොට ගිනි වෙයි, සත්‍යවාදීන්ගේ වචනය අනන්‍යය වේ.
256. පෙර මාගේ හොබනා දෙබැම සිත්තරකු විසින් (නිල්පැහැයෙන්) මොනොවට අඳහාලද රේඛාවක් මෙන් ගෝභමාන විය, දැන් ජරා-භේදයෙන් ඒ දෙබැම නළලන්ති රැළියෙන් එල්බෙමින් සිටියා වෙයි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යය වේ.
257. අතිතිල වී දික් වූ මාගේ නෙත්‍රයෝ පෙර නිල්මණි මෙන් ප්‍රභාසාර වූවාහු ඉතා සිත්කලු වූහ, දැන් ඔහු ජරායෙන් මඬනාලද්දහු නො හොබිත්, සත්‍යවාදී වූ බුද්ධයෝ වදන් අනන්‍යය වේ.
258. හොඳුරු නවගොවුනෙහි මාගේ නැහැය සිලුටු වී උස් වී (සෙසු මුඛාවයවයනට) අනුරූප වී හොබනී විය, ඔ දැන් ජරාභේදයෙන් හැකුළුණක් මෙනි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යය වේ.
259. පිරිසම් කළ මොනොවට නිමවනලද රත්වලල්ලක් මෙන් මාගේ කන්පෙති පෙර හොභමාන වී දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් හටගත් රැළි ඇති වී එලෙන්නාහු වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධයෝ වදන් අනන්‍යය වේ.
260. පෙර මා ගේ මනා දන්තයෝ කදලමුහුලු බඳු පැහැසටහන් ඇති වී සොහමාන වූහ. දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් කැඩුණාහු ද කසාවන් වූවාහු ද වෙයි, සත්‍යවාදීන් ගේ වදන් අනන්‍යය වේ.
261. වෙහෙසි වනලාභැප්පි හැසිරෙන කෙවිලියක මෙන් පෙර මම මිහිරි කොට බිඳීමි, දැන් ඒ අලාපය ජරාභේදයෙන් තත්ති තත්ති පැකිලෙනු වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධයෝ අනන්‍යය වේ.

262. සණ්ඨකමුඛිචි සුපපමජ්ඣතා
සොභනෙව සුභිචා පුරෙ මම්
සා ජරාය භග්ගා විනාමිතා
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
263. වට්ඨපලිසදිසොපමා උභො
සුසොභනෙර සුඛාහා පුරෙ මම්
තා ජරාය යථා පාට්ඨපලිතා
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
264. සණ්ඨමුඛිකසුචණ්ණමණ්ඩිතා
සොභනෙර සුභස්සා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය යථා මුලමුලිකා
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
265. පිභවට්ඨකතිකුග්ගතා උභො
සොභනෙර සුථනකා පුරෙ මම්
ථෙවිකිව ලබ්බතති හොදකා
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
266. කඤ්ඤනස්ස ඵලකංච සුමට්ඨං
සොභනෙ සුකායො පුරෙ මම්
සො වලිහි සුමුමාහි ඔතතො
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
267. නාගභොග්ගසදිසොපමා උභො
සොභනෙර සුඋරා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය යථා චෙඨනාමිඤ්ඤා
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
268. සණ්ඨනුපුරසුචණ්ණමණ්ඩිතා
සොභනෙර සුජඛකා පුරෙ මම්
තා ජරාය කිලදණ්ඩකාරිව
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
269. තුලපුණ්ණසදිසොපමා උභො
සොභනෙර සුපාදා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය පුරිතා වලිමිතා
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
270. ඵදිසො අහු අගං සමුස්සයො
ජජ්ජරො ඛහු දුඛාතමාලයො
සොපලෙපපතිනො ජරාකරො
සම්මචාදිවචනං අනඤ්ඤථා'ති.

ඉස්සං සුදං අමබ්පාලි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

අමබ්පාලිථෙරිගාථා.

262. පෙර මාගේ මනා ගෙල මොහොතට පිරිසිදු කළ සිලිච් රත්-සකක් සෙසින් සෝහමාන විය. දැන් එය ජරාභේතුයෙන් හඟන වනාමුණේ වෙයි, සත්‍යවාදීන්ගේ වචනම අනන්‍යතාව වේ.
263. පෙර මාගේ දෙබාහුව වට වූ කහගමක් බඳු ව සොහමාන විය, දැන් ඒ දෙබාහුව ජරාභේතුයෙන් පැළඹුණු පළොල් පත්තක් බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
264. පෙර මාගේ සොදුරු අත් යුවල රත්මුවා සිලුටු මුදුවලින් විභූෂිත ව සොහමාන වී, දැන් ජරාභේතුයෙන් ඒ අත් මූලාලකබ බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
265. පෙර මාගේ සොදුරු පියොසුරු යුවල හැසි වට ව (උනුත්) එක් ව උඩුමුව ව සොහමාන වී, දැන් දිනහිලිහුණු පෙරහන්කබ සෙසින් එල්බෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුරජුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
266. පෙර මා ගේ සොදුරු වූ කය (දැහැල් තවරා) මොහොතට පිරිමදකාලද රත්පුවරුවක් සෙසින් ගොබනේ විය, දැන් ඒ කය සිසුම් රැලියෙන් (තැන තැන) පැතුරුණේ විය, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
267. පෙර මාගේ සොදුරු දෙකලවේ ඇත්සොබ බඳු ව සෝහමාන වී, දැන් ඒ දෙකලවේ ජරාභේතුයෙන් හුණුදඹු බඳු වෙයි, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
268. පෙර මාගේ සොදුරු වූ දෙදහ රත්මුවා සිලුටු තුරුවලාසෙන් විභූෂිත ව සොහමාන වී, දැන් ජරාභේතුයෙන් ඒ දෙදහ තලදඹු මෙන් වෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුන් ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
269. පෙර මා ගේ සොදුරු දෙපාදයෝ හිමුල්පුළුන් පුරවන ලද්දවුන් මෙන් සොහමාන වූහ, දැන් ඒ පාදයෝ ජරාභේතුයෙන් පැළඹුණු හටගත් රැළි ඇත්තාහු වෙති, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
270. මාගේ මේ සිරුර මෙබඳු (ගථොක්කප්‍රකාර) විය, දුදුරු වූයේ (ජරාදිහෙතුක වූ) බොහෝ දුකට වාසස්ථාන විය, ඒ කය ආලොප රහිත වූ වැටිමට ලංවූ දිරා ගෙයක් බඳු වෙයි, හොහොත් ජරාවට ගෑහ වෙයි, අවිතථවාදී වූ සම්මාසම්බුදුන් ගේ වචනම අත්-පරිද්දෙකින් හො වේ.

මෙසේ අම්බපාලි තෙරුණ්ණි ...

අම්බසංචිථේරගාථා යි.

20. 2

271. සමණාති ගොති තිං සග්ගි¹ සමණාති පටිබුජ්ඣයි²
සමණානමෙව්³ කිත්තෙයි සමණී නුත ගවිසායි.
272. විපුලං අනුකඤ්ච පානඤ්ච සමණානං පගච්ඡයි⁴
රොගිණී⁵දුති පුච්ඡාමි කෙන තෙ සමණා පියා?
273. අකම්මකාමා අලසා පරදතොපථ්විනො
අසංසුකා සාදුකාමා කෙන තෙ සමණා පියා?
274. විරසං වත මං තාන සමණානං පටිපුච්ඡයි
තෙසං තෙ කිත්තෙයිසාමි පඤ්ඤාසිලපරිකාමං.
275. කම්මකාමා අනලසා කම්මසෙට්ඨාසා කාරකා
රාගං දොසං පඤ්ඤානි තෙන මෙ සමණා පියා.
276. තිණි පාපසා මුලාති බුහන්ති සුචි කාරිනො
සබ්බපාපං පඤ්ඤෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.
277. කායකම්මං සුචි තෙසං චචිකම්මං ච තාදිසං
මනොකම්මං සුචි තෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.
278. විමලා සඛිබ්බිතතා⁶ව සුඤ්ඤා සන්තර්ඛාතිරා
පුණ්ණා පුකෙකති ධම්මෙති තෙන මෙ සමණා පියා.
279. ඛත්තසුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මථ්විනො
අත්ථං ධම්මඤ්ච දෙසෙන්නි තෙන මෙ සමණා පියා.
280. ඛත්තසුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මථ්විනො.
ඵකස්සවිතතා සතිමනොතො තෙන මෙ සමණා පියා.
281. දුරධතමා සතිමනොතො මන්තභාණී අනුඤ්ඤා
දුක්ඛස්සන්තං පඤ්ඤානි තෙන මෙ සමණා පියා.
282. ගසමා ගාමා පක්කමිත්ති න විලොකෙන්නි කිඤ්චතං
අනුපෙක්ඛාචි ගච්ඡන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

1. ගොති සුචි - මජ්ඣ. 2. පබුජ්ඣයි - මජ්ඣ. 3. සමණානෙව - මජ්ඣ.
4. පඤ්ඤයි මජ්ඣ. 5. රොගිණී - මජ්ඣ. 6. සඛිබ්බිතතා - මජ්ඣ.

271. හවතිය, නුඹ 'සමණ' (සමණය) යි කියමින් නිදව, 'සමණ' යි කියමින් පිබ්බෙව, (හැම කල) මහණුන් මැ නොහොත් මහණුන්ගේ ගුණ මැ පසසව, (සිතීන්) මෙහෙණක් මැ යයි සිතමි.
272. බොහෝ ආහාර පාන ද මහණුනට දෙව, දරුව රොගිණිය, දැන් තී පුළුවුණි, කුමක් හෙයින් නුඹට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?
273. (ඔහු තමහට ද පරහට ද වැඩද) කිසිවක් නො කරනු රිසියහ, කුසිතයෝ යැ, පරා දුන් දැයින් මැ දිව්වටනපුල්ලහ, (එහෙයින් ම බත් වත් ආදිය) පතා සිවුනාහ, මිහිරි දූෂ මැ රිසියහ, කුමක් හෙයින් නුඹට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?
274. පියාණෙකි, බොහෝ කලෙකින් මහණුන්ගේ ගුණ මැ පුළුවුණහු යැ, නොපට ඒ මහණුන්ගේ ප්‍රඥාව ශීලය හා විශ්වීය පවසමි.
275. (ඔහු වත් පිළිවත් ඇ) මහණකිස කරනු රිසියහ, අනලයෝ යැ, (නිවන් එළවන) ශ්‍රේෂ්ඨකමය කරනුවහ, එහෙයින් රාගය ද දෝෂය ද දුරු කෙරෙති, එකරුණෙන් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
276. අතවදානමි කරන්නාහු තුන් පව්වුල් දුරු කෙරෙති, රහත්-මගින් ඔවුන්ගේ සියලු පව් ප්‍රතිණ ය, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
277. ඔවුන්ගේ කායකමය පව්හු වෙයි, වාක්කමය ද එබඳු ය, ඔවුන්ගේ මනාකමය ද පව්හු වෙයි, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
278. දෙවු සක් හා මුතු මෙන් නිමිලයහ, ශුඬ වූ ආයය ප්‍රයෝග ඇත්තාහ, එකාත්ත ශුකල වූ කුශලබ්ධියෙන් පරිපූර්ණයහ, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
279. (ඔහු) බහුශ්‍රාවයෝ ය, ධම්මරයහ, ආර්‍යයෝ ය, දෘඪමින් දිව්වටත්තාහ, භාෂිතානුචිත ද දෙශනාබ්ධිය ද වදාරති, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
280. (ඔහු) බහුශ්‍රාවයෝ ය, ධම්මරයෝ ය, ආර්‍යයෝ ය, ධම්මචිත්ත ය, එකගවූ සිත් ඇතියහ, එළඹසිටි සිති ඇත්තාහ, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
281. වෙනෙහි දුර්වේදනසුත් කරා යනුවහ, සිහි ඇතියෝ ය, නුවණින් බණනපුල්ලහ, සත්ත්වන් සිත් ඇතියහ, දුඛාත්ත වූ නිවන ප්‍රතිවේධ කෙරෙති, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
282. යම් ගමෙකින් තික්ම යෙත් නම් එහි කිසිවක් අපෙක්ෂා විසින් නො බලති, තීරපෙක්ෂාව මැ ගෙති, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

283. න තෙනං කොට්ඨං ඔපෙනති න කුමිං න ඛලොපියං
පරිනිට්ඨිතමෙසානා තෙන මෙ සමණා පියා.
284. න තෙ හිරඤ්ඤං ගණහන්ති න සුවණ්ණං න රූපියං
පච්චුප්පනෙනා යාපෙනති තෙන මෙ සමණා පියා.
285. නානාකුලා පබ්බජිතා නානාජනපදෙහි ච
අඤ්ඤමඤ්ඤං පියායන්ති තෙන මෙ සමණා පියා
286. අන්ධා ච න භොගා කුලෙ ජාතාසි රොගිණී
සභා බුද්ධා ච ධම්මෙ ච සබ්බෙ ච තිබ්බගාරවා.
287. කුචං හෙතං පජානාසි පුඤ්ඤකෙතිතං අනුතතරං
අමහමපි ච තෙ සමණා පතිගණහන්ති දුක්ඛණං.
පතිට්ඨිතො හෙත්ථ යඤ්ඤා විපුලො භොගවික්කති.
288. සචෙ හායසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමපිපියං.
උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච නාදිතං,
සමාදියාති සිලාති තං තෙ අන්ධාග හෙතිති.
289. උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච නාදිතං,
සමාදියාමි සිලාති තං මෙ අන්ධාග හෙතිති.
290. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ අසිං සො ඉද්ධම්හි බ්‍රාහ්මණො
තෙවිජේ, සොඤ්ඤො චම්හි වෙදගු චම්හි නහාතකොති.

ඉත්ථං සුදං රොගිණී ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

රොගිණීථෙරිගාථා.

20. 8

291. ලට්ඨිගඤ්ඤා පුරෙ අසිං සො දාති මහපුද්ගමො,
අනාය පලිපා සොරා නාසකම් පාරමෙතමෙ.
292. සුමුත්තං මං මඤ්ඤමානා වාපා පුත්තමනොසම්,
වාපාග ඛනිතං ඡේතා පබ්බජිස්සං පුතොපහං.¹
293. මා මෙ කුජ්ඣි මහාවිර මා මෙ කුජ්ඣි මහාමුනී,
න හි කොඛපරෙතස්ස සුභි අපි කුතො තපො.
294. පක්කමිස්සං ච නාලාතො කොඛ නාලාග වච්ඡති,
ඛනිතම්² ඉත්ථිඋපෙත සමයෙ ධම්මජ්චිතො.

1. පුතොවහං - සිද්ධ. 2. ඛනිති - මරහා, ඛනිතම් - සිද්ධ.

283. ඔහු තමා සතු සමත් කොටුවෙහි නො බහා තබයි, සැලක නො තබයි, පැසසක නො බහයි, පරකුලෙහි පිසු අහර ගොසනු වහ, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
284. ඔහු කහවුණු නො ගනිති, රත් පිඳි නො ගනිති, එකෙණෙහි උපත් පසයෙන් සැපෙති, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
285. නත් කුලයෙන් ද නත් දහවුයෙන් ද තිත්මැ පැවිදි වූවාහු උහුන් ප්‍රිය කෙරෙහි (මෙමුත්‍රී කෙරෙහි) එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
286. පිත්චන් රෝගිණිය. හෙපි බුදුන් කෙරෙහි ද දහමි ද සතුන් කෙරෙහි ද සැදහැනි ව දැඩි ගෞරව ඇති ව අපට වැඩ පිණිස (මේ) කුලයෙහි උපත්තාව.
287. හෙපි මැ හෙල අනුකාර වූ පිත්කෙත දත්තාව, ඒ ශ්‍රමණයෝ අපගේ ද දක්ෂිණාව පිළිගනින් නම්, හෙල මහණුන් කෙරෙහි පිහිටුවනලද අපගේ දහගමිස විපුලඵල වන්නේ ය.
288. ඉදින් (හෙපි) දුකට බිය වවු නම්, ඉදින් කොපට දුක අප්‍රිය වී නම්, කෘදි වූ බුදුන් ද දහම ද සතුන් ද සරණ කොට යවු, සිල් සමාදන් වවු, එය කොපට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
289. මම කෘදි වූ බුදුන් ද දහම ද සතුන් ද සරණ කොට යමි, සිල් සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
290. (මම පෙර බඩුණු කුලෙහි උපතින්) බ්‍රහ්මබඩු නම් වීම, දන් (බෑහිත පාස බැවින්) බ්‍රාහ්මණ වෙමි, අධිගමි කල ත්‍රිවිද්‍ය ඇත්තෙමි සොහනිය ද වෙමි, මාඤ්ඤනවෙදයට පැමිණියෙමි ද නිත්‍යක ද වෙමි'යි.

මෙසේ රෝගීන් තෙරැති ...

അറബിഷ്വർപ്പർ യാഥാ പി.

20. 8.

291. පෙර දඬුගත් අත් ඇති (පිරිවැරියක්) විය, හේ දැන් මුළු වැද්දෙකි, අයාල හේතු කොට ගෙන දරුණු වූ (කාමසංකීර්ණානුදූෂිතසංකීර්ණානු) පරික්ෂයෙන් නිවැරදිකරණයට ගත්තට නො හැකි විය. (මෙසේ උපකා කමා සදහා කිය ය.)
292. (තමා කෙරෙහි) කාමයෙන් මොනොවට ඇලුණකු කොට මා සිතමින් වාපා නොමෝ පුතු නැලෑවූ, වාපා කෙරෙහි වූ කෙලෙස් ඔදුම් සිදු නැවත ද මම පැවිදි වන්නෙමි.
293. මහාවීරය, මට නඟමක් කිපෙමි, මහාමුනිවීරය, මට නඟමක් කිපෙමි, කෝපයෙන් මහිනාලද්දුට ශුද්ධියක් නැත, තපසෙන් කොසින් මේ ද?
294. 'හාලා'ගම්හුදු තික්ම ගන්නෙමි, මේ හාලායෙහි කවරෙක් වසන්නේ ද (වාපාවෙහි, තෙපි) දහමින් දිවි වටන මහණුන් තමාගේ ගවුරුපයෙන් බඳිමින් සිටියාව.

295. එහි කාල නිවන්තස්ස භුඤ්ඤාමෙ යථා පුරෙ
අභඤ්චි තෙ වසි කතා, යෙ ච මෙ සතති ඤාතකා.
296. එතොතා වාසි චතුබ්බාහං යථා භාතසි තිං ච මෙ
තසි රත්තස්ස පොසස්ස උලාරං වත තං සිසා.
297. කාලඛිනිං ච තකකාරිං පුළුභං හිරිමුඛිනි
පුලලං දුමුඛිනිං ච අතොතො දිපෙව පාචමිං.
298. හරිච්ඡන්ද්‍රිතතඛිං කාසිකුත්තමධාරිණිං
තං මං රුපවතිං සතතිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡසි.
299. සාකුන්තිකොච සකුණිං යථා ඛක්ඛුමච්ඡති,
ආහරිමෙන රුපෙන න මං තිං බාධසිස්සසි.
300. ඉමිං ච මෙ පුත්තථලං කාල උපාදිතං තසා,
තං මං පුත්තවතිං සතතිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡසි.
301. ජහන්ති පුතො සප්පඤ්ඤා තතො ඤාති තතො ධනං,
පබ්බජන්ති මහාවිරා නාගො ඡේත්වා ඛක්ඛිතං.
302. ඉදති තෙ ඉමිං පුත්තං දණ්ඩෙන ජුරිකාය වා,
භූමියං වා තිපුලොකයං පුත්තසොකා න ගච්ඡසි.
303. සචෙ පුත්තං සිගාලානං කුක්කුරානං පදුහිසි,
න මං පුත්තකතො¹ ජමමි, පුහරාට්ඨායසිස්සසි.
304. හඤ්ඤා දති හඤ්ඤො කුභිං කාල ගමිස්සසි,
කතමං ගාමං නිගමං නගරං රාජධානියො.
305. අනුමත පුබ්බෙ ගණිතො අස්සමණා සමණමානිකො,
ගාමෙන ගාමිං විචිරිත නගරෙ රාජධානියො.
306. එසො හි හගවා බුද්ධො නදිං තෙරඤ්ඤං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය ධම්මං දෙවොධි පාඤ්ඤං.
තස්සාහං සතතිකෙ ගච්ඡං සො මෙ සත්ථා ගමිස්සති.
307. වඤ්ඤං දති වජ්ජාසි ලොකනාථං අනුගතරං
පදකම්මං ච කතාන ආදිසෙය්‍යාසි දකම්මං.
308. එතං ඛො ලබ්බමමොගි යථා භාසති තිං ච මෙ
වඤ්ඤං දති තෙ වජ්ජං ලොකනාථං අනුගතරං,
පදකම්මං ච කතාන ආදිසිස්සාමි දකම්මං.

1. පුත්තකතො - මජ්ඣිම, පි. 2.

295. කළු උපකය, එව නවතුම, පෙර මෙන් කාමයත් වලදව මෙ ද මාගේ යම් නැ කෙතෙක් වෙන් හම් මිහු දු තොප විසින් වසග කරනලදමහ.
296. වාපාවෙනි, තෙපි මට යම්ගේ කියවු හම්, තිලින් සතරෙන් කොටසක් කියව, තොප කෙරෙහි රාගයෙන් ඇදුණු පුරුෂයක් හට එය ඒකාන්තයෙන් මහත් වන්නේ ය.
297. කාලය, පවුලුදෙනෙක පිපුණු තරුණ කිණිහිරි ගසක් මෙන් ද පිපුණු දෙවම් ගසක් මෙන් ද දූපතක් මැද පිපුණු පළොල් රැකක් මෙන් ද හොඳිනා සිරුරු ඇති.
298. රත්සලුන් අලෙවිදුන් අවයව ඇති උතුම් කසිසඵ දරන රූපවත් වූ මා කවරක් හට හැරපියා යෙහි ද?
299. යම් පරිදි ලිහිණි වැද්දෙක් ලිහිණියක බදින්නට කැමැති වේ ද, එසෙසින් කැත්ති රූපයෙන් තෝ මා නොපෙලව,
300. කාලය මාගේ මේ පුත්‍රඵලය ද තොප විසින් උපදවන ලද, පුතකු ඇති ඒ මා කවරක්හට හැරපියා යවු ද?
301. නුවණැති පුරුෂයෝ පුත්‍රයන් හැරපියති, යළි නැගන් ද යළි බිතය ද හැරපියති, ඇතෙක් (යදම්) බැඳුම් මෙන් මහාචරයෝ හිහිබැඳුම් සිද්ධිය පැවිදි වෙත්.
302. දැන් තොපගේ මේ පුතු දඹුගෙයින් හෝ පැහැර සිරිගෙයින් හෝ විද (හසම,) බිමා හෝ හෙළාපියමි, පුතු කෙරෙහි කළ යෝග්‍යයෙන් නොගත්තෙහි.
303. ලඹු තෙතැත්තිය, ඉදින් පුතු සිටුපුන්ට හෝ ඉතකයන්ට හෝ දෙත්තෙහි නමුදු පුතු නිමිති කොට මා පෙරලා නොහවත්ව.
304. සොදග! හිමි කාලයෙහි, දැන් කවර ගම්කට නිගමයකට නුවරකට රජදහනකට හෝ කවර නැතෙක්හි යත්තනු ද?
305. (ඇපි) පෙර ගුණප්‍රධාන ව අග්‍රමණ ව ශ්‍රමණයම්හ යන මාන ඇති වූමහ, ගමින් ගමා ගහරැත්හි රජදහන්හි හැසිරුණමහ.
306. තෙල ගහවත් වූ බුදුහු නේරැඤ්ජරා හදිග සම්පයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්තට දහම් දෙසති. මම් ඔබ කරා යෙමි, ඔබ මට ශාස්තෘ වන්නාහ.
307. මෙ විට අනුත්තර වූ ලෝකනාඨයන් වහන්සේට (මාගේ) වැදුම් කියව, (මාගේ වැදගෙන් වදවැසි සේසි) යළි පැදකුණු කොට මට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වා දුන මැනව.
308. තෙපි මට යම්ගේ කියවු නම්, එපරිදි තෙල ප්‍රදක්ෂිණාහෙතුක කුශලය වැලින් අපගෙන් ලැබිය හැකි වෙයි, මෙ විට අනුත්තර වූ ලෝකනාඨයන් වහන්සේට තිගේ වැදුම් කියන්නෙමි, යළි පැදකුණු කොට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වාලන්නෙමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

809. තනොව කාලො පක්කාමි නදිං නෙරඤ්ජරං පති,
සො අග්ගාසි සම්බුද්ධං දෙසෙන්නං අමිතං පදං.
810. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරිතඤ්චට්ඨඛිතිකං මග්ගං දුක්ඛපසමගාමිනං.
811. තස්ස පාදති වන්දිතො කතොන තං පදක්ඛිණං,
වෘපාය ආදිසිනොන පබ්බජි අනගාරිතං.
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සංසතනති.

ඉතං සුදං වෘපා ථෙරි ගාථායො අගාපිති.

විංසාසෙට්ඨිගාථං.

20. 4

812. පෙතාති හොති පුත්තාති බාදමානා තුචං පුරෙ
තුචං දිව්ඨං ච රතොනා ච අතිච පරිතප්පසි.
813. සාජ්ඣ සබ්බොති බාදිතො සතපුත්තාති බ්‍රාහ්මණී,
වෘතෙට්ඨි තෙන වණ්ණෙන න බාලො පරිතප්පසි.
814. ඛණ්ණි පුත්තසතාති ඤාතිසම්බසතාති ච
බාදිතාති අතිතංසෙ මම තුග්ගා ච බ්‍රාහ්මණ.
815. සංඝං නිසාරණං ඤාතො ජාතියා මරණස්ස ච
න සොවාමි න රොදමි න වාපි පරිතප්පසි.
816. අබ්බුතං වත වෘතෙට්ඨි වෘචං භාසසි ඵද්දිසිං,
කස්ස නිං ධම්මඤ්ඤාය පිරං භාසසි ඵද්දිසං.
817. ඵස බ්‍රාහ්මණ සම්බුද්ධො නගරං මට්ඨං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පායානාය ධම්මං දෙසෙසි පාණිනං.
818. තස්ස බ්‍රාහ්මණ¹ අරහතො' ධම්මං සුනි: නිරුපධිං'
තත්ථ විඤ්ඤානසංග්ගමි: පුත්තසොකං වෘපානුද්දිං.
819. සො අනම්පි ගමිස්සාමි නගරං මට්ඨං පති,
අප්පෙච මං සො භගවා සබ්බදුක්ඛා: පමොචගෙ,
අග්ගා බ්‍රාහ්මණො බුද්ධං විප්පමුත්තං නිරුපධිං.
820. සොස්ස ධම්මඤ්ඤෙසෙසි මුති දුක්ඛස්ස පාරගු,
දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරිතඤ්චට්ඨඛිතිකං මග්ගං දුක්ඛපසමගාමිනං.
821. තත්ථ විඤ්ඤානසංග්ගමො: පබ්බජ්ජං සමරොවසිං,
සුජාතො තිහි රතතීහි තිස්සො විජ්ජා අථස්සසී.

309-310. ඉක්ඛිති කාල (උපක) තෙමේ තෙරඤ්ජරානදිය කරා නික්ම ගියේ ය, හේ දුක යැ, දුක් ඉපදීම යැ, දුක් නැසීම යැ, දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිථවිසි මග යැ යන අමානපදය දෙකක සම්මාසම්බුද්ධන් දිවි.

311. හේ ඒ බුද්ධන්ගේ පාසලුළු වාද පැදකුණු කොට වාපාවට (පුණ්‍යදක්ෂිණාව) දක්වාදි ශාසනයෙහි පැවිදි වී, (ඔහු විසින්) ත්‍රිවිදුමෝ අනුප්‍රායාසක, බුද්ධන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදහි.

මෙසේ වාපා තෙරැණි ...

විංඝානථේරිගාථා සි.

20. 4

312. භවතිය, තෙපි පෙර මැරී ගිය පුතුන් කමින් (හැසුරැණාව) තෙපි රැසිදු දඟවල්හි ද ඉතා ම තැවුණාව.

313. වාසෙට්ඨි බැමිණිය, ඒ තෙපි සියලු සිය ගණන් පුතුන් කා දුන් කවර කරැණෙකින් දැඩි වී නො තැවෙවු ද?

314. බමුණ, අතීත භවයෙහි මසිදු තොප දු විසින් බොහෝ සිංගණන් පුත්‍රයෝ ද සිය ගණන් ඥාතිසමූහයෝ ද කතලදහ.

315. ඒ මේ ජාති (ජරා) මරණයන්ගේ නිශාරණය වූ නිවන මගැණින් පිළිවිද දුන ශෝක නො කරමි, නො හබිමි, උපායාසයට නො පැමිණියම වෙමි.

316. වාසෙට්ඨිය, ඒකාන්තයෙන් අද්භූත යැ, මේබදු (න සොවාමි' යනාදි) බස් කියවි. තෙපි කවර ශායා කෙනකුන්ගේ දඟම දුන තීර කොට මේබදු බස් කියවි ද.

317. බමුණ, තෙල සම්මාසම්බුද්ධ මිපිලා තගරයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්තට දඟම දෙසනසේක.

318. බමුණ, අතීත් වූ ඒ බුද්ධන්ගේ නිදුක් වූ දඟම අතා එහි ප්‍රතිචෙධ කල අයථිඛමී ඇති මේ පුත්‍රගොකය හැරපිමි.

319. මම ද මිපිලා තගරයට යන්නෙමි, ඒ හාගාවත්ත මා සියලු දුකින් මුදලතසේක් නම් ඉතා මැහැවැ'සි බමුණු (කෙලෙසුන් කෙරෙත් හා භවයෙන්) වෙසෙසින් මිදුණු උපධි රහිත වූ බුද්ධන් දිවි.

320. වට්ටුකබ්බාගේ පරතෙරට පැමිණි ඒ මුනිහු ඔහුට දුක යැ, දුක් ඉපදීම යැ දුක් නැසීම යැ දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිථවිසි-මග යැ යන සිසුසත් දඟම දෙසුසේක.

321. එහි දී අච්චේධ කල සිව්සත් දඟම ඇති පුජාත තෙම පැවිද්ද රැවි කෙලේ ය. තුන්රැගෙකින් ත්‍රිවිදුවන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙලේ ය.

322. එහි සාරපි ගවුණි රථං නියාදියාති¹මං,
ආරොග්ගං බ්‍රාහ්මණීං චජ්ජ පබ්බජිතොදුති බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තිහි රතතිහි තිසෙසා විජ්ජා අථස්සපි.
323. තතො ච රථමාදාය සහස්සං වාපි සාරපි,
ආරොග්ගං බ්‍රාහ්මණීංචෙව පබ්බජිතොදුති බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තිහි රතතිහි තිසෙසා විජ්ජා අථස්සපි.
324. එතං වාගං අස්සරථං සහස්සං වාපි සාරපි,
තෙවිජ්ජං බ්‍රාහ්මණං ඤාතො² පුණ්ණපතතං දදාමි තෙ.
325. තුය්‍යොව ගොතස්සරථො³ සහස්සං වාපි බ්‍රාහ්මණී,
අගමපි පබ්බජස්සාමි වරපඤ්ඤස්ස සතතිකෙ.
326. ගජ්ජි ගවස්සං මණ්ඩකුණ්ඩලඤ්ච
පිතඤ්චමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජිතො තුය්‍යං.
භුඤ්ජ නොගාති සුඤ්ඤි තුචං දායාදිකා කුලෙ.
327. ගජ්ජි ගවස්සං මණ්ඩකුණ්ඩලඤ්ච
රමමං විමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජිතො මය්‍යං පුත්තසොකෙන අට්ටිතො
අගමපි පබ්බජස්සාමි භාතුසොකෙන අට්ටිතා.
328. සො තෙ ඉජ්ඣතු සඬක්ඛපො යං තං පතෙසි සුඤ්ඤි,
උතතිවිසිට්ඨො උඤ්ජා ච පංසුකුලං ච විවරං,
එතාති අභිසම්මානාති පරලොකෙ අනාසවං.
329. සිකතිමානාය මෙ අයෙස දිබ්බචක්ඛුං³ විසොධිතං,
සුබ්බෙතිවාසං ජානාමි යත්ථ මෙ වුට්ඨං පුරෙ.
330. තුචං තිස්සාය කල්‍යාණී ථෙරි සඬස්ස සොහතෙ,
තිසෙසා විජ්ජා අනුපපතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
331. අනුජානාති මෙ අයෙස ඉවෙජ් සාවජ්ජි ගතතවෙ,
සිහසාදං නදිස්සාමි බුද්ධසෙවස්ස සතතිකෙ.
332. පස්ස සුඤ්ඤි සත්ථාරං හෙමවිණ්ණං හරිතතවං,
අදන්තානං දමෙතාරං සමබුද්ධමිතුතොහං.
333. පස්ස සුඤ්ඤිමායනං විප්පමුත්තං නිරුපධං,
විතරාගං විසංසුත්තං කතතිවං අනාසවං.
334. ඛාරාණසිතො නිකම්ම තව සත්තිකමායනා,
සාවිකා තෙ මහාචර පාඨෙද වන්දති සුඤ්ඤි.

1 සුචා - ඡෙසං. 2 තුසෙහව ගොතස්සරථො - භිදු

3 දිබ්බචක්ඛු - ඡෙසං.

822. එව රියසාරිය, යා, මේ රිය (බැමණියට) පාචාදෙව, බැමණියට (මාගේ) නිරෝගි බව කියව, දන් සුජාත බමුණු පාවිදිවූයේ තුන්-රැයෙකින් ත්‍රිවිදුවත් පසක්කලා'යි කියව.
823. ඉක්කිති රියසාරි තෙම රිය ද (මහ වියදමට ගෙනෙනලද) කහවණු දහස ද ගෙන ගොස් බැමණියට (ඔහු) නිරෝග බව කී, දන් සුජාත බමුණු පාවිදි වූයේ තුන්රැයකින් ත්‍රිවිදුවත් පසක් කලේ යයි ද කී.
824. රිය සාරිය බමුණු ත්‍රිවිදු ඇතියහු දහ තෙල අසුත් යෙදු රිය ද කහවණු දහස ද තොපට තුටුපඬුරු කොට දෙමි.
825. බැමණියති, අස්තිය ද කහවණු දහස ද තොපට මැ වේවා. මම ද උත්තමප්‍රාඥ වූ බුදුන් වෙත පාවිදිවත්තෙමි.
826. සුඤ්ජරිය, තොපගේ පිය තෙම ඇත්ත ද ගව අස්ත ද මිණි-කොඹොල් ද යනාදි බොහෝ වූ ගාභොපකරණ ද හැරදමා පාවිදි විය, තෙපි මේ නොගයන් පරිභොග කරව, තෙපි ම මේ කුලයෙහි දයාදායට සුදුස්සව.
827. මාගේ පිය තෙම පුත්‍රයෝකයෙන් දුකට පැමිණියේ ඇත්ත ද ගව අස්ත ද මිණි - කොඹොල් ද යනාදි වූ සිත්කපු ගාභොප-කරණ ද හැරදියා පාවිදිවිය, ප්‍රාතායෝකයෙන් දුකට පැමිණි මම ද පාවිදි වෙමි.
828. සුඤ්ජරිය, තෙපි යම් පාවිද්දක් පතවූ නම්, තොපගේ ඒ පාවිදි සංකල්පය සමාධි වේවා, ගෙගක් පාසා සිට ලැබියයුතු පිණිස ද පිඬුසිතා යාම ද පාංශුකුල විවරය ද යන මේ ලැබෙමින් පරලොවා අනාසුව වටු.
829. අයභීචෙති, ශ්‍රික්කමාණාවක වූ මා විසින් දිව්‍යාය පිරිසුදු කරන ලද, මා පෙර යම් තැනෙක වුසු නම් ඒ සුචිතිමාස දනිමි.
830. භික්ඛුණිකඝයාට සභ්‍යසථවිරා වූ හොබනා ගුණ ඇති කල්‍යාණ මිත්‍ර වූ අයභීචෙති, තොප නිසා (මා විසින්) ත්‍රිවිදුවෝ ලබන ලදහ. බුදු සසුන් කරන ලද.
831. අයභීචෙති, මට අවසර දුන මැනව, සැවතට යන්නට කැමැත්තවූ, බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ සම්පයෙහි සිංහනාද කරමි.
832. සුඤ්ජරිය, සැණිවැණි වූ රන්වන් සිව්පැහැ ඇති අදහනගන් දමනය කරන සමබ්‍රහ්ම වූ කොයිනුදු බිය නැති ශායාන්තවහන්සේ බලව.
833. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු උපධි රහිත වූ විගත රාග වූ සංයෝජන රහිත වූ කල සම්මගතික ඇති අනාසුව වූ එත්තා වූ සුඤ්ජරි නම් මා බලනු මැනව.
834. මහාවිරයන් වහන්ස, බරණැසින් නික්ම නුඹවහන්සේ සම්පයට පැමිණි ප්‍රාචීනා වූ සුඤ්ජරි නුඹවහන්සේගේ පාදයන් වදි.

335. තුචං මුඛො තුචං සත්ථං තුඤ්ඤං ඩිතාමහි මුහම්ඤ,
මර්සා මුඛතො ජාතා කතකිම්බා අනාසවා.
336. තස්සා තෙ ස්වාගතං භද්දෙ තතො තෙ අදුරාගතං,
එවං හි දන්තා අගතති සන්ත්ථපාදාති වන්දිතා,
චිතරාගා විසංසුතතා කතකිම්බා අනාසවා'ති.

ඉත්ථං සුදං සුඤ්ඤි ථෙරි ගාථායො අනාසිති

සුඤ්ඤිථෙරිගාථා.

20. 5

337. දහරා අනං සුභවසතා යං පුරෙ ධම්මසුඤ්ඤිං,
තස්සා මෙ අපමනතාය සම්මාහිසමයො අසු.
338. තතොහං සබ්බකාමේසු භූතං අරතිමිජ්ඣිකං,
සක්කායසම්මිං භගං දිස්වා නෙක්ඛම්මඤ්ඤාච¹පිභගො
339. හිත්වානහං ඤාතිගණං දුසකම්මකරාති ව,
ගාමිකෙඛිතතාති ජිතාති රම්ඤ්ඤො පමොදිතො.
340. පතායාහං පබ්බජිතා සාපතෙය්‍යමිහප්පකං,
එවං සභ්බාය තික්ඛම්ම සභ්බම්මෙ සුප්පවෙදිතො
න මේතං² අස්ස පතිරූපං අකිඤ්චඤ්ඤං හි පත්ථගො.
341. යො ජාතරූපං රජතං ජ්ඣෙඛිතිං පුහරාගමෙ
රජතං ජාතරූපං වා න බොධාය න සතතියා
තොතං සමිණ්ණ සාරූපං න එතං අරියං ධනං.³
342. ලොහතං මදනං වේතං මොහතං රජවක්ඛනං,
සාගඛිකං ඛසු අයාසං නත්ති වේත්ථ ධුම්මං ඩිති.
343. එත්ථ රත්තා පමිත්තා ව සංකිලිට්ඨමිතා හරා,
අඤ්ඤම්ඤ්ඤාන ව්‍යාරූභා පුච්ඡුමිත්ථ මේධගං.
344. වධො ඛන්ධො පරිකෙලයො ජාති සොකපරිඤ්ඤො,
කාමේසු අභිපත්තානං දිස්සතො ව්‍යසනං ඛසු.
345. තං මං ඤාති අමිත්තාවා තිං වො කාමේසු සුඤ්ඤං,
ජාතාප් මං පබ්බජිතං කාමේසු භගදස්සතිං.

¹ නෙක්ඛම්මඤ්ඤො - ජෙතං. ² තොතං - මෙතං. ³ අරියද්විතං මජ්ඣං.

835. බාහිතපාපි මුඛගුණයන් මහත්ත, නුඛවහන්සේ මුඛගුණ, නුඛවහන්සේ ශාක්‍යාද, (මේ) නුඛවහන්සේගේ ඔරස වූ (ආය්‍යම්මානී) මුඛයෙන් උපන් කළ කිසි ඇති අනාසුච වූ දුහිතා වෙමි.

836. හදා සුඤ්ජය, (ආය්‍යම්මානීදම්මයෙන්) දුමුණු විතරාග වූ විගත-සංයෝජන වූ කාතකාතා වූ අනාසුච වූවාහු ශාක්‍යාන්ගේ පාසලාච වදිමින් මෙසේ මෑ පැමිණෙති, නොප (මෙහි මා වෙත) පැමිණීම සාහසරියෙකි, නොපගේ ඊම දුරාගතයෙක් නො වෙයි.

මෙසේ සුඤ්ජ තෙරුණී ...

සුඤ්ජ ථේරිගාථා යි.

20. 5

337. යම්හෙයෙකින් පෙර ගුණවිසත්‍යාසරණයෙන් සැරසුණු තරුණ වූ මම (බුදුන් වෙත) ඛණ ඇසීම ද එහෙයින් එලඹ සිටි සිහිඇති මට සත්‍යාවබෝධය විය.

338. එහෙයින් මම සියලු (දිව්‍ය - මානුෂ) කාමයන්හි අරහියට පැමිණීම, පඤ්චාපාදගතකකියෙහි හඟ නුවණැසින් දැක පැවිදිද ම කැමැතිවෙමි.

339. මම ඥාතිමූලයා ද දසුන් කම්කරුවන් ද සමාඥ වූ ගම්කෙත් ද සිත්කලු වූ සතුටු එලවන හෝගයන් ද හැරපියා (පැවිදිවීම)

340. 'මම අතලා වූ සමපත් හැරපියා මෙසේ සැදූහැගත් හිසගෙන් තික්ම (බුදුන් විසින්) මැහැවින් අවබෝධ කළ ආය්‍යම්මයෙහි පැවිදිවීම, එහෙයින් තෙල මට සුදුසු නොවන්නේය, අකිඤ්චනභාවය මා පතමි.

341. යම් පුතුලෙක් රන් රිදී ආදිය හැරපියා නැවත ගත්තේ නම් (හේ පඬුවන් අතර කෙසේ හිස ඔසොවන්නේ ද?) රිදී හෝ රන් හෝ සත්‍යාවබෝධය පිණිස නොවේ, නිවන පිණිස නොවේ, තෙල ශ්‍රමණසාරාපා නො වෙයි, තෙල ආය්‍යම්මය නො වේ.

342. තෙල ලොභ උපදවනු ද මද එලවනු ද මුලා කරනු ද කෙලෙස් රජත් වඩනු ද ආශක්‍යා සහිත ද බොහෝ ආශාස ඇත්තේ ද වෙයි, තෙල ධනයෙහි බ්‍රැවබවක් සපිතබවක් හෝ නැති.

343. තෙල ධනයෙහි ඇලුණා වූ ද ප්‍රමිත වූ ද සංකල්ප වූ සිත් ඇති සත්ත්වයෝ ඔවුනොවුන් ප්‍රතිවිරුද්ධ වූවාහු බොහෝ කලහ කෙරෙත්.

344. කාමයන්හි බැසගෙන සිටියානට මරණය (අනුබන්ධාදි,) බන්ධනය (හස්සවේදදදි) වෙහෙසය (ධනාදීන්ගේ) හානිය ශෝක පරිදේවය හත බොහෝ ව්‍යසන දක්නා ලැබේ.

345. එබඳු වූ මා ඥාති වූ සුමත්තු පසම්මුරන් හෙයින් කුමක් හෙයින් කාමයන්හි යොදවවු ද, කාමයන්හි බිය දක්නාසුලු වූ මා පැවිදි වූවක කොට දන්නෙකු ය.

846. න භිරුද්ධසුච්ඡේදන පරික්ෂණයන් අසවා
අමිත්තා වධිකා කාමා සපත්තා සලලකිනා.
847. තං මං ඤාති අමිත්තාවා කිං වො කාමෙසු සුඤ්ච,
ජාතාථ මං පබ්බජිතං මුණ්ඩං සබ්බාපිපාරාතං.
848. උත්තරිකපිණ්ඩො උඤ්ඤො ව පංසුකුලං ව විවරං,
එතං ඛො මම සාරාපං අභාගාරූපනික්ඛයො.
849. වත්තා මහෙසිති කාමා යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා
බෙමිට්ඨානෙ විමුක්තා නෙ පත්තා නෙ අවලං සුඛං.
850. නාහං කාමෙහි සංගතච්ඡිං යෙසු තාණං න විජ්ජති,
අමිත්තා වධිකා කාමා අගනික්ඛකිසමා,¹ දුඛා
851. පරිපඤ්චා එස හයො සම්මානො සකණිකො,
ගෙඛො සුච්ඡිමො ලොපො මහනො මොහනාමුඛො.
852. උපසංගො භිමරූපො කාමා සපාසිරූපමා,
යෙ ඛාලා අතිතඤ්ඤාති අකිංකරා පුට්ඨතා.
853. කාමපඛේකන සත්තාහි බහු ලොකෙ අවිඤ්ඤ,
පරිගතං භාගිජානන්ති ජාතියා මරණස්ස ව.
854. දුග්ගතිගමනං මග්ගං මහස්සා කාමභෙදාකං,
බහුං වෙ පටිපජ්ජන්ති අත්තනො රොගමාවහං.
855. එවං අමිත්තජනනා නාපතා සංකිලෙසිකා,
ලොකාමිසා බකිනියා² කාමා මරණබකිනා.³
856. උම්මාදනා උලලපතා කාමා විතප්පමාපිනො⁴
සත්තානං සංකිලෙසාය ඛිපං¹ මාරොන ඕසිතිං.
857. අනන්තාදීනවා කාමා බහුදුක්ඛා මහාවිසා,
අපාසාදා රණකරා සුක්ඛපක්ඛවිසොසතා.
858. සාහං එතාදිසං කතා ව්‍යසනං කාමභෙදාකං,
න තං පච්චාගමිස්සාමි නිබ්බානාභිරතා සදා.

1. අගනික්ඛකිසමා - මජ්ඣ.

2. බකිනියා.

3. විතප්පමාපිනො - මජ්ඣ. පු.

4. විපා - මජ්ඣ.

346. සිරණා ධාණියෙන් (කාමාදි) ආත්මයෝ ඤාය විමටි නොයෙකි,
කාමයෝ අනිත්‍රයෝ යා වධකයෝ යා සතුරෝ යා සලාඛකිනයෝ යි.
347. එබඳු මා ඥාති වූ ප්‍රමෝක්ෂ පහමිතුරන් සෙයින් කුමක් හෙයින්
කාමයන්හි යොදවවු ද, මුඛකල කෙස් ඇති සහල සිවුරු පෙරු වූ
මා පාවිදි වුවක කොට දත්තනු ය.
348. හෙයක් පාසා සිට ලද පිණ්ඩාභාරය ද (ඒ සඳහා) පිඬු සිඟා-
යාම ද පාංශුකුල විවරය ද පාවිද්දනට තිසි ජිවිතපරිකොරය ද යහ
මේ මට පුදුසු වේ.
349. දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද යම් කාමයෝ වෙන් ද ඔහු බුද්ධාදි
මහර්ෂින් විසින් හැරදමනලද්දහ, ඒ මහර්ෂිහු කේමසංහත වූ නිවහ
අරමුණුකොට විමුක්තයහ, ඔහු අවල වූ නිවන්සුවට පැමිණියහ.
350. යම් කාමකෙනතුන් කෙරෙහි අනභිපරිත්‍රාණයෙන් නැද්ද
(එහෙයින්) මේ කාමයන් හා සමාගමයට නොයමි. කාමයෝ
අනිත්‍රයෝ යා වධකයෝ යා භිතිකපු සම් ම දුක් ඇත්තානු යි.
351. තෙල උච්ඡරෙක හයෙක විතතපිඨායෙක කටුසභිතයෙක
ගෙඩියෙක අතිවිෂමියෙක ලෙපයෙක මහත් වූ මොහතයට
දොරටුයෙකි.
352. බිහිසුණු සැහැවි ඇති උච්ඡරෙකී, මෝහයෙන් අකි වූ පුහුදන්
බාලයෝ ගම්බඳු කාමයන් පතා සිටින් ද ඒ කාමයෝ (සප්පති-
හසාභියෙන්) සපිඨිකොපම වූහ.
353. ලොචා කාමපඬකයෙන් ඇලුණාවූ බොහෝ අඤ්ඤායෝ ජාති-
මරණයන්ගේ කෙලවර නොදනින්.
354. මනුෂ්‍යයෝ එකානතයෙන් තමහට රෝග එළවන කාම
හෙතුක වූ දුගතිට යහ මහට බොහෝ කොට පිවිසෙත්.
355. මෙසේ පහමිතුරන් උපදවන තැවුලි කරන සාංකෙලයක වූ
ලොකාමිෂ වූ සංයෝජනයන් විසින් බැස්සුණු වූ කාමයෝ (හමා-
දියෙහි ඉපදීමට කරුණු හෙයින්) පාදඛකිනයෝ යි.
356. උමතුබව ඇතිකරන 'අභො සුව යා'යි කියවන කාමයෝ සිත්
කලමන සුලු වූහ, සත්තියන්ගේ කෙලෙසීම පිණිස මරනු විසින්
ඔබතලද කෙමිනෙකි.
357. කාමයෝ අනන්ත අදිනව (දෙම) අත්තාහ, බොහෝ දුක්
ඇත්තාහ, මහත් විෂබද වූහ, අලා වූ අසාද ඇත්තාහ, මහත්
රාගාදිය වඩනානු ය, (සත්තියන්ගේ) කුලලපඤාය වහසත්තාහ.
358. මම් කාම හේතුක වූ ව්‍යසනය මෙබඳු රැස කොට (සලකා)
ඒ කාමයට පෙරලා නො එමි, හැම කල්හි නිවහෙහි අභිරත
විමි ද එහෙයකි.

359. රණං තරිතා,¹ කාමානං සිතිගාමාභිකඛිති,
අපමනතා විහංගාමි තෙසං සංගොජනකෙවසෙ.
360. අසොකං විරජං බෙමිං අරියඤ්චර්ඛිතිකං උජ්ජං,
තං මග්ගං අනුගච්ඡාමි යෙහ තිණණං මගෙසිනො.
361. ඉමිං පසාඨ ඛම්මර්ථං සුභං කම්මාරසිතරං,
අනෙජං උපසම්පජ්ජ රුක්ඛමුලමිති කියායති.
362. අජ්ඣර්මි පබ්බජිතා සඤ්ඤා සඤ්ඤාමනොගතා,
විනිසුපාලවණණාය තෙවජ්ජා මච්චුගායති.
363. සායං භුජිංසා අනණං හික්ඛුති ගාමිනිජුයා,
සබ්බයොගවිසංයුතතා කතකිම්බා අනාසමා.
364. නං සකකා දෙවසඛොසන උපසඛිකම්ම ඉද්ධියා,
නමස්සති භුතපති සුභං කම්මාරසිතරනති.

ඉතං සුදං සුභං කම්මාරසිතා ථෙරි ගාථායො අනායති.

සුභාකම්මාරසිතුථෙරිගාථා.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

359. සිතිහාව සංඛ්‍යාත අභිත්තිය කාමැති වූ මම කාමයන් පිළිබඳ කෙලකය තරණය කොට සම්පංශොජනකය සංඛ්‍යාත නිවහෙහි අප්‍රමතත ව වෙහෙමි.

360. බුද්ධාදි මහජ්ඣිත්‍ර යම් මගෙකින් සසර තරණය කලාහු ද යොග්‍ය රහිත වූ විරජ වූ නිර්භය වූ ආයාආවාසිනික වූ ඒ සාත්‍ර මාගීය අනුගමනය කරමි.

361. ආයාච්චලධම්මෙහි සිටි මේ සුභා නම් කබ්බරාදියෙකින් බලව. ම අනෙජ සංඛ්‍යාත රහත්ඵලයට පැමිණ රුක්ඝුර්ගි හිඳ ඒ පල සම්මතීන් බ්‍යාන කෙරෙයි.

362. අද පැවිදි වූ අවචැති දිනය ඇති ශ්‍රද්ධාසම්පන්න වූ මහපල දහම් අධිගම්යෙන් යොහන වූ උපලවණණ, විසින් හික්මවන ලද ත්‍රිවිද්‍ය ඇති මරුන් දුරුකලාවූ.

363. කෙල්ලදසව්‍යයෙන් නිදසි වූ කාමච්ඡද්‍යදිය දුරලීමෙන් අණන වූ වැඩු ශ්‍රද්ධාදි ඉදුරන් ඇති මේ සුභා මේගෙණ සියලු යොගයෙන් විසංසුකත වූවා කල කිස ඇත්ති අනාසුච වූ.

364. භූතපති වූ යහු තෙමේ දේවසමුහයා සමග ඉදුහයෙන් ඇග කරා ඵලගි සුභා නම් කබ්බරාදියෙකින් වදි ය යි.

මේගේ කමාරදුගිතා වූ සුභා තෙරැණි ...

සුභාජේට්ඨශාථා යි.

විසතිනිපාතය නිමි.

තිංසතිනිපාඨො.

80. 1.

865. ජවකඛවනං රමමං ගච්ඡන්තිං හික්ඛතිං සුභං,
බුත්තකොසො සන්තිවාරොසි තමෙතං අමුචි සුභා.
866. කිං තෙ අපරාධිතං මයං යං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි
න හි පබ්බජිතාය අච්ඡායො පුරිසො සමුද්ධතාය කප්පති.
867. ගරුකෙ මම් සද්දුසාසනෙ යං සික්ඛා සුගතෙන දෙසිතා,
පරිසුඤ්චපදං අනඛණං කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි.
868. අච්චුචිකෙතො අනාච්චං සරජො විතරජං අනඛණං.
සබ්බස්ස චිත්තතමොසො කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි.
869. දගරා ච අපාපිකා චසි කිං තෙ පබ්බජා කරිස්සති,
තික්ඛිප කාසාය විවරං එහි රමොමසෙ පුළ්ඨිතෙ¹ වතෙ.
870. මඬුරඤ්ච පටිත්ති සබ්බසො කුසුමරජෙන සමුට්ඨිතා දුමා,
පඨමමසනොසො සුඛො උතු එහි රමොමසෙ පුළ්ඨිතෙ¹ වතෙ
871. කුසුමිතසිඛරාව පාදපා අභිගච්ඡන්ති ච මාලානෙරිතා
කා කුස්සං රති ගවිස්සති යදි එකා වතමොතරිස්සති.
872. වාලමිගසඛ්ඤ්ඤෙවිතං කුඤ්ඤරමතකකරොඤ්ඤලොචිතං,
අසභාසිකා ගනතුමිච්ඡති රතිතං භිංසනකං මහාවතං.
873. තපභිසකතාව සිතිකා මවරසි විතතරථෙවං අච්ඡරා,
කාසිකසුමුමෙහි වග්ගුහි සොභසි ව්‍යතොති තුපමෙ.
874. අභං තච වසානුගො සියං යදි විගරොමසෙ කාසනනතරො,
න හි චජි තයා පියතරො පාණො කිත්තරිඤ්ඤලොවතෙ.
875. යදි මෙ චචතං කරිස්සති සුඛිතා එහි අගාරමාවස,
පාසාදතිවාතවාසිනී පරිකමමං තෙ කරොන්ති නාරිසො,

1. සුදුප්ඵිතෙ - මජ්ඣං. 2. විත්තලකෙව - මජ්ඣං.

30. නිසංකතිපාතය.

80. 1

365. රමණීය වූ කොමාරහව්ව ජවකයන්ගේ අභවනයට (දිව්‍යවිහාර සඳහා) යන සුභා භික්ෂුණීය සත්‍රිධුතියෙන් වැළැඳී, සුභා මේහෙණ ඔහුට මේසේ කිවු ය.
366. යම්ගෙයෙකින් (තෙපි) මා අවුරා සිටියහු ද, මා විසින් තොපට කවර අපරාධයක් කරනලද ද? ඇවැත්ති, පැවිද්දක විසින් පුරුෂයෙක් සපයී කරන්නට නො මැ කැපවෙයි.
367. මට ශාසනාශාසනය (පහණ්‍යකක් හෙයින්) ගුරු වෙයි, සුගතයන් විසින් (මේගෙණන් සඳහා) යම් ශික්ෂාවක් දේශිත ද එයින් පරිශුද්ධ කුසලකොට්ඨාස ඇති තිකෙලෙස් වූ මා කුමක්හෙයින් අවුරාගෙන සිටියහු ද?
368. විතකීයෙන් කැළැබුණු සිත් ඇති (තෙපි) නො කැළැබුණු වූ කෙලෙස් රජස් ඇති යහු විගත රජස් වූ තිකෙලෙස් වූ සියලු තැන්හි (සමුච්ඡේදවිමුක්තියෙන්) මිදුණු සිත් ඇති මා කුමක්හෙයින් අවුරා ගෙන සිටියහු ද?
369. තෙපි තරුණ ද (රාවිත්) අලාමක ද වවු. පැවිද්ද තොපට කුමක් කරන්නේ ද? කහසිවුර බැහැර පියව, එව සුපුල් වෙහෙසි අභිරමණය කරමහ.
370. හාත්පසින් මිහිරි සුවද පවත් හමා, රාක්හු කුසුම් රෙදෙන් හටගත්තවුන් වැත්තාහ, පළමු වසන් මස සුවපහස් සාකු වෙයි, එව සුපුල් වෙහෙසි අභිරමණය කරමහ.
371. මලින් ගැවැසුණු අග්ආති වාක්‍යයෝ පවතින් කම්පා වූවාහු තුනියගත්තවුන් මෙන් සිටිති, ඉදින් එකලා වැ වනයට වදනහු නම් තොපට කවර නම් රතියෙක් වේ ද?
372. ව්‍යාලමාග සමුහයා විසින් සෙවුනාලද මතැතුන් හා ඇතින්නන් විසින් අලලනලද මිනිසුන් රහිත වූ බිහිසුණු මහවනයට එකලා වැ යන්නට කැමැත්තහු යා.
373. උපමා රහිත තැනැත්තිය, තෙපි කසිසඵ මෙන් සිසුම් වූ සිහිදු මට වූ වක්‍රයෙන් සුකත ව රතීන් කළ පොතලුදුරුවක් මෙන් විහුරඵ නම් වනයෙහි දෙවසරක මෙන් නොබතාව.
374. කිසුරියක මෙන් මදක් පුබුදු නෙත් ඇත්තිය, ඉදින් (අපි දෙදෙන) වනතුරෙහි එක්වැ වසමෝ නම්, මම තොපගේ වසයට පැමිණියෙමි වෙමි, තොපට වඩා ප්‍රියතර වූ ප්‍රාණියෙක් හෝ ප්‍රාණයක් (වේ) නො ද ඇත් මැ යි.
375. ඉදින් (තෙපි) මාගේ වචනය කරන්නහු නම්, එව සුඛිත ව ගිහිගෙයි වාසය කරව වාතය වැලහු ප්‍රාසාදයන්හි වාසය කරන යශ්‍රිහු තොපට වතාවත් කරන්නාහ.

376. කාසිකපුබ්බාති ධාරය අභිරොහෙති¹ ච මාලවණ්ණකං,
කඤ්චනමණිමුත්තකං ඛත්තං විවිධං ආභරණං කරොමි තෙ.
377. පුඛොතරජපච්ඡදං පුභං තොණකතුලිත සසන්තං නවං,
අභිරුහ සයනං මහාරහං චන්දනමණ්ඩිත සාරගඤ්ඤිකං.
378. උප්පලඤ්ච උදකතො උක්කතං² යථා තං අමිනුස්ස සෙවිතං,
එවං තුමං බ්‍රහ්මචාරිනී සකෙසු අබොසු ජරං ගමිස්සයි.
379. කිං තෙ ඉධ සාරසම්මතං කුණ්ඨපුරුමසි පුභානවඛස්සෙ
හෙදනධම්මෙ කලෙඛරෙ යං දිස්වා විමිතො උදික්කයි.
380. අක්කිති ච තුරියාරිච කිත්තරියාරිච පබ්බතත්තරෙ
තච මෙ නගනානුදික්කිය තියොෆා කාමරතී පවඛිස්සි.
381. උප්පලසිඛරොපමාති තෙ විමලෙ හාවකසන්තිහෙ මුඛෙ
තච මෙ නගනානුදික්කිය තියොෆා කාමගුණො පවඛිස්සි.
382. අපි දුරගතා සරම්හසො ආයතපමො විසුඤ්ඤාසො
න භි චජි තයා පියතරො නගනා කිත්තරිමිඤ්ඤොචනෙ
383. අපථෙහ පයාතුමිච්ඡයි චන්දං කිලුතකං ගවෙස්සයි
මේරුං ලබ්බකුමිච්ඡයි යො තිං බුඬිසුතං මග්ගසෙ.
384. නජි ලොකෙ සදෙවකෙ රාගො යථා'පි'දුති මෙ සිතා
නපි නං ජාතාමි කිරිතො අථ මග්ගෙන හතො සමුලකො.
385. ඉඛ්ඤාලකුයාච උජ්ඣාතො විසප්පතොරිච අග්ගතො කතො
නපි නං පස්සාමි කිරිතො අථ මග්ගෙන හතො සමුලකො,
386. ගස්සා සිතා අපච්චවේක්කිතං සථා වා අනුපාසිතො සිතා,
තිං තාදිසිකං ඔලොභය ජානන්තිං ගො ඉමං විහඤ්ඤයි.
387. මග්ගං භි අක්කච්චාචන්දිතෙ සුඛදුක්ඛෙ ච සති උපරිතා,
සඛිතමිසුතන්ති ජාතිස සබ්බජෙථි මහො න ලිපාති.³

1. අභිරොහෙති - මජ්ඣ. 2. උප්පල චිදකා: උක්කතං - මජ්ඣ.

3. ලිපාති - PTS;

376. සිසුම් කසිසථ ධරව, මල්ගඳවලෙවුන් (සිරුරට) ආරොපණය කරව, (එසින් සැරැසෙව'යි සේ යි) තොපට රත්මණිමුතුමාටින් යුත් බොහෝ විවිධාභරණ කරමි.
377. මොහොවට දෙවීමෙන් රජස් හල උඩුවියන් ඇති ගොබනා දික් ලොම් ඇති කළු කොඳු පලස් හා හස්ලොම් ආදිය පිරු මේවට අතුරන ලද අලුත් වූ මහැඟි සදුන්හරින් සැරසූ සුවදැති යහනට හැසෙව.
378. රකුසන් විසින් අරග්ගන් විලෙක දිගෙන් උඩට හැසිසිටි උපුලක් යම්ගේ ද එපරිදි බබ්බරවසන්තක වූ තෙපි සිය සිරුර-අවයව (කිසිවකු) පරිභෝග නොකල කල්හි මැ ජරාවට යන්නාමි.
379. කුණපයෙන් පිරුණු සොහොන්සිම වඩන සිද්ධෙනසුලු මේ සිරුරෙහි යම් අවයවයක් දැක සොම්නස් ව බලවු නම් (කෙසැදින් අතුරෙහි) තොප විසින් කුමක් සැර යයි ගන්නා ලද ද?
380. තොපගේ ඇස් මුවහනක ගේ ඇස් වැන්න, හිරි අතුරෙහි හැසිරෙන කිදුරගනකගේ ඇස් වැන්න, තොපගේ දෙනුවන් දැක මා ගේ කාමරතිය බෙහෙවින් වැඩෙයි.
381. කසුන්රුවක බදු වූ තොප ගේ මහුණෙහි රකුපුල්පෙති බදු වූ තොප ගේ දෙනුවන් දැක මාගේ කාමගුණය බෙහෙවින් වැඩෙයි.
382. දිගු ඇසිපිය ඇත්තිය, පිරිසුදු ඇස් ඇත්තිය, කිදුරගනකගේ මෙන් මදක් පුබුදු ඇස් ඇත්තිය, තෙපි දුරට ගිය නමුදු (තොපගේ ඇස් මැ) සිහිකරමි, තොපගේ දෙනතට වඩා මට ප්‍රියතරයෙක් නැති.
383. තෙපි බුඬපුත්‍රි වූ මා පතව, (එබඳු තෙපි) ගොමගින් යන්නට කැමැත්තාව, සදම්බල කෙළිපන්දුවක් කරනු රිස්සව, මෙරගල් පානගන්නට රිස්සව.
384. දුන් යම් තැනෙක මාගේ රාගයෙක් වන්නේ ද, සදේවක ලෝකයෙහි ඒ අරමුණ නැත් මැ යැ, ඒ රාගය කෙබඳු වූයෙකැයි ද නො දනිමි, මුල් සහිත රාගය ආයතීම්යෙහි නසන ලද්දේය.
385. අඟුරුවළකට (වාතයෙන්) නගාදමනලද්දක් සෙසින් වනසන ලද විසබදුනක් සෙසින් ඒ රාගය කෙබඳු දැයි නො දක්මි, සමූල රාගය ආයතීම්යෙහි නසන ලදි.
386. යම් සත්‍රියක විසින් (පස්සද) නුවණින් ප්‍රත්‍යාවේක්‍යා නො කරන ලද ද ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ ගෝ (දහම්කය දක්මෙන්) උපාසනය නොකරන ලද්දහු ද, ඇවැත්ති, තෙපි එබඳු සත්‍රියක පොලොබවු, ඒ තෙපි සිවුකස් පිළිවිද දන්නා මේ සුභාමේගණ වෙහෙගන්නහු ය.
387. යම් ගෙ යෙකින් ආභ්‍රොණ වැනැන දෙක්හි ද සුවදක් දෙක්හි ද මාගේ සිහි එලබ සිටියා ද (එහෙයින්) ප්‍රොභුමක සංසාරගතය අශුභ යයි දැක සියලු හවුගෙහි මැ මාගේ සිත නො ඇලෙයි.

388. සාහං සුභතස්ස සාවිකා මග්ගට්ඨබ්බිකකානසායනී,
උභිවසල්ලා අනාසවා සුඤ්ඤාගාරගතා රමීමහං.
389. දිට්ඨා හි මයා සුචිත්තතා සොමා දුරුකපිල්ලකාහි වා
තනනිති ච ඩීලකෙහි ච මිතිබ්බා වීවිධං පහව්වකා.
390. තමුනුභවෙ තනනිඬීලකෙ මසාථෙඨ මකලෙ පරිපක්ඛිතෙ
අවිඤ්ඤ ඛණ්ඩසො කතෙ කිම්හි තත්ථ මහං නිවේසයෙ.
391. තදුපමා දෙහකාහි මං තෙහි ධම්මෙහි විනා හ වතතනනි,
ධම්මෙහි විනා හ වතතනි කිම්හි තත්ථ මහං නිවේසයෙ
392. යථා හරිතාලෙන මක්ඛිතං අද්දා වතනිකං හිත්තියා කතං'
තම්හි තෙ වීපරිත දස්සනං සඤ්ඤ මානුසිකා නිරතීතා.
393. මායං විය අග්ගතො කතං සුපිතනොව සුචණ්ණපාදපං,
උපගච්ඡසි අකිරිත්තකං ජනමජ්ඣෙරිව රුපරුපකං,
394. වට්ඨනිරිව කොටිරොහිතා මජ්ඣේ බුබ්බුලකා සඅසුකා
පිලකොලිකා එත්ථ ජායති මිවිධා චක්ඛුමිධා ච පිණ්ඩිතා.
395. උපාටිය වාරුදස්සනා න ච පඤ්ඤා අසඛ්ඛමානසා,
ගජද තෙ මකත්ථං හරස්ස තං තස්ස නරස්ස අදායි තාවඤ්ඤ.
396. තස්ස ච මරමාසි තාවඤ්ඤ රාගො තත්ථ ඛමීපසි ච නං,
සොඤ්ඤ සියා බ්‍රහ්මචාරිණී න පුතො එදිගකං භවිස්සයි,
397. අසාදිග එදිගං ජනං අග්ගිං පඤ්ඤා ච ලිඛිතය,
ගණිත අසිවිතං වීය අපි නු සොඤ්ඤ සියා ඛමෙහි නො.
398. බ්‍රිතතා ච තතො සා හික්ඛුණී අගමි බුභවරස්ස සතතිකං,
පසස්ස වරපුඤ්ඤලක්ඛණා චක්ඛු අසි යථා පුරාණකතා.

ඉත්ථං සුදං සුභා ජීවකම්මවනිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

ජීවකම්මවනිකසුභාථෙරිගාථා.

කිංසති නිපාතො නිට්ඨිතො.

388. මම ආයථිඅභවාධිතිකමාභියානගෙන් යනසුලු උපුටාහල රාගාදි සුල්ආති අනාසුච චූ සුගතයන්ගේ ශ්‍රාවකාවක් වෙමි. ශුන්‍යාභාරගෙහි ඇලුණු මම එහි සිත් අලවා වෙහෙමි.
389. (හඤ්ජාදාදි ආකාරගෙන්) මොහොවට සිතුවම් කරන ලද පොතලුරු ද දැවදඹු ආදියෙන් කළ රුකක ද නගරහුඹින් හා (අත් ආදිය සඳහා තැබූ) දඹුගෙන් හා බඳනාලද්දහු විවිධාකාරයෙන් හටත්නවුන් මෙන් මා විසින් දක්නාලද්දහු මා ය.
390. ඒ නුල් හා දඹුකඩ හා උපුල කල්හි විසුල කල්හි තැන තැන දඹු කල්හි විසුරුවා හල කල්හි කඩ කඩ කළ කල්හි පොතලුරුවක් නො ලැබෙන්නේ ය, එහි කවර කොටසෙක සිත පිහිටුවා ද.
391. මා පිළිබඳ ශරීරාවයවගෝ ද එබඳු උපමා ඇත්තාහු ඒ පඨවි ආදි ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව නො පවත්නාහ, දේහය ද අවයවයෙන් වෙන්ව නො පවතී, එහි පඨවිආදි කවරෙක් සිත පිහිටු වන්නේ ද,
392. යම්ගේ සිත්තරකු විසින් බිහෙක සිරිසලින් සිතුවම් කරන ලද ඔවුරුපයක් දක්නේ ද, එහි කොපගේ මිනුමය ඔවුරු යන තිරණීය සංඥාව විපරිත දැනගෙනෙහි.
393. අනුබාලය, තෙපි (මායාකාරයකු විසින්) හඹුගෙහි දක්වන ලද මායාවක් මෙන් සිහිනගෙහි දුටු රත්ඉවා රුකක් මෙන් (ඉදුරු දලියකු විසින් මහාජනයා මැද දක්වනලද ඊදි රුවක් මෙන් සිත් වූ කය (තෙල මාගේ යයි) අභිතිවෙස කරව.
394. රුක්ඛිලයෙක තුබූ ලාවටක් බඳුද ඇස්දලය මැද සිටි දිය බුබුලක් බඳු ද කඳුළු සහිත ද වෙයි, මෙහි අක්කිගුළු (කබ) ද උපදි (කෙහිකපටලාදි) විවිධ අක්කිභාගයෝ ද පිඹුනුවාහු වෙත්.
395. ප්‍රියදර්ශිනී වූ ඕකොමෝ (ඇසෙහි) ඇලීමට නො පැමිණියාය, නො ඇලුණු සිත් ඇත්තී එකෙණෙහි ඇස උපුටා ඉඳ නොපගේ ඇස ගෙන යමායි එය ඒ මිනිසාට දුන.
396. එකෙණෙහි ඔහුගේ ද ඒ ඇසෙහි රාගය දුරුවිය, බිඹසර ඇත්තිය, කොපට සුව වන්නේ ය, යම් මෙබන්දක් නොවන්නේ යයි ඇස ඤාමා කරවි.
397. දිලියෙන හිනි වැලඳගෙන මෙන් ආසිරිවිෂයකු (අතින්) ගෙන මෙන් මෙබඳු නිකෙලාහි ජනයකු සටා කිමා සුවගෙන් වන්නේ ද අපට ඤාමා කළ මාගැවැයි.
398. ඒ ධූර්ත පුරාමයා කෙරෙන් මිදුණු ඒ මෙහෙණ බුද්ධප්‍රේමයන් කරා පැමිණියා ය, උතතම පුණ්‍යලක්ෂණ ඇති බුදුන් දක ඇස පෙර මෙන් ප්‍රකාශි වී යයි.

මෙසේ සුභා ජිවකභවතිකා තෙරුණිය ...

තිංසතිතිපාතය නිමි.

40. වතනාලිසතිනිපාතො

40. 1

399. නගරමගි කුසුමනාමේ පාවලිපුත්තමගි පුජ්විය,¹ මනෙකි
සකාසකුලකුලිනායො ඥේ භික්ඛුනියො හි ගුණවනියො.
400. ඉසිදුසි තත්ථ එකා
දුතියා බොධිඤ්ඤා² සිලසම්පන්නා ච,
කානන්ධායනරතායො
බහුසුත්තායො බුතකිලෙසායො.
401. තා පිණ්ඩාය වරිකා
භතතත්ථං කරිය බොධපත්තායො,
රහිතමගි සුඛනිසිත්තා
ඉමා ගිරා අබ්බුද්ධරෙත්තං.
402. පාසාදිකාසි අයො
ඉසිදුසි වයොපි තෙ අපරිභිනො,
කිං දිස්වාන ව්‍යාකුලිකං³
අථාසි තෙකබම්මමනුසුත්තා.
403. එවං අනුසුඤ්ඤාමානා සා
රහිතෙ ධම්මදෙසනා කුසලා,
ඉසිදුසි චචනම්බුච්ඡි
සුඤ්ඤා බොධි යථමගි පබ්බජිතා.
404. උජ්ජේනියා පුරවරෙ
මයං පිතා සිලසංවුත්තො සෙට්ඨි,
තසාමගි එකසිතා
පියා මිතාපා ච දසිතා ච.
405. අථ මේ සාකෙතතො වරකා⁴
අභවජ්ඣුත්තමකුලිනා⁵
සෙට්ඨිපසුතරතනො
තසා මිං සුඤ්ඤාමදුසි තානො.
406. සසුත්තා සසුරසා ච
සායං පානං පණ්ණාසිප්පගම්ම,
සිරසා කරොමි පාදෙ
වන්හුමි යථමගි අනුසිට්ඨා.
407. යා මයං සාමිකසා
භගිනියො භාතුතො පටිජ්ඣො,
තමේකවරකම්පි දිස්වා
උඛිත්තා අසනං දදමි.⁶

1. පථවිය - මජ්ඣ. PTS. පුථවිය අ. 2. බොධිනි - PTS. 3. වාලිකා -
4. වරකො - PTS. 5. කුලිකො - PTS. 6. දෙමි - PTS

40. වත්තාලෝකනීතිපාඨය

40. 1

399. සකල පාඨවි කලයට ආභරණ වූ කුසුම පුරාතිවෘත පාලප්පති
ශාකා කුලයෙහි කුලද්වයා වූ (සාසි මුනි සසුන්හි පාවිදි වූ හෙයින් කි)
ගුණවත් නික්මුණු දෙදෙනෙක් වූහ.
400. ඒ නික්මුණින් දෙදෙනා කෙරෙහි එක් මෙහෙණක් ඉසිද්දැයිනම්
දෙවැන්නි සිල්ලපත් බොධිඤ්ඤා නමු. ඔහු (ලොව ලොවුතුරා)
දැනත් සම්මාදීමෙහි ඇලුණාහු බහුශ්‍රැත වූවාහු (අගමහින්) නැසු
කෙලෙස් ඇත්තාහු වෙති.
401. ඔහු පිඬු සිතා හැසිර බත්තිස නිමවා දෙවූ පාත්‍ර ඇත්තාහු විවේ
කඤ්ඤායෙක සුවසේ හුන්නාහු මේ වදන් පැවසූහ.
402. ආගතීවෙති ඉසිද්දැයිනම්, තෙපි පැහැපත් වූව. නොපහේ
වසන් ද නොපිරිහුනා, හිතියෙහි කවර දෙයක් දැක පාවිද්දට
පැමිණිය හු ද?
403. මෙසේ ජනගුණාසාදනයෙහි පුළුවන්තා ලැබූ ඒ ධර්මදෙයනායෙහි
නිපුණ වූ ඉසිද්දැයි මෙහෙණ “බොධි තෙරුණියෙහි, මම යම්සේ පාවිදි
වූම ද ඒ අතර”යි මේ වදන් කිවුහ.
404. (අවනති රට) උදෙසි පුරවෙරෙහි සීලසංවෘත වූ සිවු තෙම මාගේ
පියා විය. මම ඔහුගේ ප්‍රිය මනාප වූ අනුකම්පා කටයුතු එක් මා
දුව වීම.
405. ඉක්බිති මා වියපත් කල්හි සාකේත නගරයෙන් මා පිළිබඳ උතුම්
කුලයෙහි උපන් විවා මිගුල් රැස්වන්නාහු පැමිණියහ. බොහෝ රත්
රුවන් ඇති මහ සිටෙක් වී. ම පියේ මා ඔහුට ලෙහෙලි කොට
දින.
406. නැන්දණියන් හා මහිලණුවන්ගේ සම්පතට එළඹ උදය සවස
පා පිණිසා කරමි. උන් විසින් අනුසන්ධාන ලද්දේ එහෙයින් කරමි.
407. මා සැමයාගේ යම් හඬකින් ඇද්ද හ්‍රාදාහු ඇද්ද පරිජනනය වේ ද
එක් වලලහසකුද් දැක උද්විග්නව අසුන් දෙමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

408. අනෙතන ච පානෙන ච
 බජ්ජෙන ච යං ච තත්ථ සන්තිගිතං,
 ඡාදෙමි උපනසාමි
 දෙමි ච යං යස්ස පඤ්ඤාපං.
409. කාලෙන උපවිඤ්ඤා
 සරං සමුපගමාමි උම්මාරෙ,
 ඛොවන්ති හත්ථපාදෙ
 පඤ්ඤාලිකා සාමිකං උපෙමි ච
410. කොවිජං පසාදමිඤ්ඤා¹
 ආදාසකඤ්ඤා ගණිතා
 පරිකම්මකාරිකා විස
 සගමෙව පතිං විභුසෙමි.
411. සගමෙව ඔදනං සාධයාමි
 සගමෙව හාජනං ඛොවන්ති,
 මාතාව ඵකපුත්තකං
 තදා² හත්තාරං පරිවරාමි.
412. ඵචං මං හතිකතං³ අනුරතං
 කාරිකං තිහත්තමානං
 උච්ඤ්ඤා අනුරතං
 සිලවතිං දුස්සතෙ හත්තා.
413. සො මාතරඤ්ඤා පිතරඤ්ඤා
 ගණති ආපුච්ඡාතං ගමිස්සාමි,
 ඉසිද්ධියා න වච්ඡං
 ඵකාගාරෙහං සහවඤ්ඤා.
414. මං ඵචං පුත්ත අවච
 ඉසිද්ධි පණ්ණාසා පරිවරතා,
 උච්ඤ්ඤා අනුරතං
 කිං තුස්සං න රොවතෙ පුත්ත.
415. න ච මෙ හිංසති කිඤ්ඤා
 න වාහං ඉසිද්ධියා සහ වච්ඡං
 දෙස්සාව මෙ අලං මෙ
 අපුච්ඡාතං ගමිස්සාමි.
416. තස්ස වචනං සුඤ්ඤා
 සංසු සංසුරො ච මං අපුච්ඡංසු,
 කිස්ස තතා අපරඤ්ඤා
 ගණ විස්සාදාං ගථානුතං.
417. නපිහං අපරජකං⁴ කිඤ්ඤා
 නපි හිංසෙමි න ගණාමි දුඛිචතං,
 කිං සක්කා කාතුසෙය
 යං මං විදෙස්සතෙ⁵ හත්තා.

1. පසාදමිඤ්ඤා - සිමු. පසාදං අඤ්ඤා - PTS.

2. තදා - මජ්ඣ., PTS 3. හතිකතං - මජ්ඣ., PTS,
 අපරජකං - සිමු, ඉ. 5. විදෙස්සතෙ - PTS

408. අහරින් වේවස පානගෙත් වේවසි බාදාගෙන් වේවසි ගමක් ඒ පරිවේසනසථානගෙහි සදාතඛත ලද ද එයින් ගමක් ගමකුට නිසි වේ ද එය ඔහුට රුඤ්චම්, එළවම්, දෙමි.
409. නිසි කල්හි උච්චත් කොට එළිපත සිට හඟා පාදගත් දෝනෙමි, දෙව ගෙට එළඹෙමි, බද්දලී ව හිමියා වෙත එළඹෙමි.
510. එ මම මෑ (කෙස්මස් පිහිරන) පණාව ද විලෙවුන් ද අඳුන් තල ද කැබපත ද ගෙන දූස්සක සෙයින් හිමියා සරසමි.
411. ඒ මම මෑ බත පිසමි, මම මෑ බදුහුදු දෝනෙමි මම එක් ම ප්‍රතුසෙයින් එකල සැමියාට මෙහෙ කරමි.
412. මෙසෙයින් සැමියා මෙහෙ කළ අනුරකත වූ පිළිවිස කරන සුළු නටමත් ඇති උත්තාන විෂ්ඨී ඇති එහෙයින් මෑ අකුසිත වූ සිල්වත් වූ මා ඒ සැමි කිපි බැණ වදි.
413. ඒ මා සැමි (පිළිවිසැ) 'මම ගෙන් නික්මෑ ගෙමි'යි මෑණියන් හා පියාණන්ට මෙසේ කියයි. 'ඉසිදසිය සමග මම එක් ගෙහි සහවාසය නොකරමි'යි.
414. පුත්‍රය, නහමක් එසේ කියා, ඉසිදසිය පණිත වෙයි, අතියග වාසක වෙයි, උත්තාන විෂ්ඨී ඇති වෙයි, එයින් මෑ අනලස වෙයි. දරුවා කිම නොපටි නුරුඤ්ඤේ ද?
415. ඔ මට කිසිදු පිඩාවක් නොකරයි, වැලින් මම ඉසිදසිය හා නොවසමි, මට අප්‍රිය ද වෙයි, මට කම් නැත. මම නොප නො විවාරා මෑ ගෙමි.
416. ඔහුගේ බස් අසා නැදිමසිල්ලු 'නොප විසින් ඔහුට කවර විරෝධගෙක් කරන ලදද නිසැක ව තතුසේ කියව'යි මා ප්‍රචවුත්ත
417. මම ඔහුට කිසි විරෝධයක් නොකෙරෙමි, නො ද වෙහෙසමි, දුර්වච්ඡාසකුදු නොබණ්මි. ආයතීවෙනි, යම් ගෙයෙකින් හිමි මට දොඟ කෙරේ ද මා විසින් (එබඳු) කුමක් කළ හැකි ද.

418. තෙ මං පිතු ඝරං පති
නසිංසු විමිනා දුබෙන අභිභූතා,¹
පුතනං අනුරකම්මානා
ඒතම්භසෙ රුපිතිං ලකඛිං.
419. අථ මං අදුසි තාතො
අඛස්ස සරම්භි දුතියකුලිකස්ස,
තතො උපඛස්සසේකන
යෙන මං විඤ්ථ සෙට්ඨි
420. තස්සපි ඝරම්භි මාසං
අවසි අථ සොපි මං පටිච්ඡයි,
දුසිච උපට්ඨගන්ති
අදුසිකං සීලසම්පන්නං.
421. භික්ඛාය ච විචරන්තං
දම්මං දන්නං මෙ පිතා හණ්ඨි.
භොගිධි මෙ ජාමාතා
නික්ඛිප පොතතිඤ්ච² ඝට්ඨකඤ්ච.
422. සොපි වසිතිා පක්ඛම්ථ³
තාතං හණ්ඨි දෙභි මෙ පොතතිා⁴
ඝට්ඨකඤ්ච මලලකඤ්ච
පුනපි භික්ඛං චරිස්සාමි.
423. අථ නං හණ්ඨි තාතො
අම්මා සබ්බො ච මේ ඤ්ඤාතිහණ්චග්ගො,
කිං තෙ න කිරති ඉධ
හණ් ඛිප්පං තං තෙ කරිසිති.
424. එචං හණ්ඨො හණ්ඨි
යදි මෙ අත්තා සකෙකාති අලං මය්ගං,
ඉසිදුසියා න සහ වච්ඡං
එකසරෙහං සහ වද්දුං.
425. විස්සජ්ජතො ගතො සො
අගම්පි එකාකිති විවිතොමි,
අපුච්ඡිතුන ගච්ඡං
මරිතායෙ⁵ වා පබ්බජිස්සං වා.
426. අථ අය්සා ඒනදත්තා
අගච්ඡි භොවිරාය චරම්මානා,
තාතකුලං විනායධරි
බහුසුත්තා සීලසම්පන්නා.
427. තා දිසවානම්මාකං
උට්ඨායාසනං තස්සා පඤ්ඤාපසිං,
නිසිත්තාය ච පාදෙ
වජ්ඣාමා භොජනං අදුසිං

1. අභිභූතා - සිමු 12, ප. PTS 2. පොඨි - මජ්ඣං.
පක්ඛම්ථ - සිමු, PTS. 4. මරිතුයෙ - මජ්ඣං.

3. පක්ඛං අථ - මජ්ඣං.

418. ඔහු පුතු රක්තානු 'රූපවත් වූ ලක්ෂණයෙන් පැරැදුණ මහ'යි දුකින් මැඩුණානු දෙමහත් වූවානු මා පියාගේ ගෙට යැවූහ.
419. ඉක්බිති පියතෙමේ පළමු සිටු මා යම් සුංචතෙකින් ලැබී ද එයින් අඩක් සුංචතින් ආසා වූ දෙවැනි කුලීනයක්වුනේ ගෙහි ලා මා දුන්නේය.
420. ඔහුගේ ගෙහි දු මහක් විසිමි. එකල්හි හොඳ දෑස්සක මෙන් උච්චත් කරන ද්‍රෝහ නො කරන සිල්සපත් වූ මා ගෙන් බැහැර කෙළේ යැ.
421. මපියේ භික්ෂා පිණිස ඇවිදුනා දැමුණු ඉදුල් කන යාචකයකුට කියයි: 'මා දුවගේ පැමි වුව' හත් කඩරෙරදි ද භික්ෂාකපාලය ද බහාලවයි.
422. ඒ ඉදුල් කන්නා ද කලක් වැසෑ බැසෑ හියේ ය. (යන්නේ) පියාට මෙසේ කියයි: 'මාගේ මහලු පිළි ද භික්ෂාකපාලය ද සරාවය ද දෙව්. යළිත් පිඬු සිහා ඇවිදීම'යි.
423. එසඳ මපියේ ද මවු ද හැම ඥාතිගණවතීයා ද ඔහුට (වෙන වෙන) මෙසේ කියයි: 'මෙගෙහි නට කුමක් නම් නො සැපයේ ද?' කියා නට එය වහා සැපයෙයි.
424. මෙසේ කියන ලද්දේ (නෙල) කියයි: 'ඉදින් මාගේ ආත්මය යකක වේ නම් ඉසිදුසියගෙන් මට කම් නැත. මම එක් මැ ගෙහි ඇය හා සහවාස නො කරමි.
425. ඒ දමකයා හැරැපියහලදු වැ හියේ යැ. මම ද එකලා වැ මෙසේ සිතමි. 'නො පිළිවිස මැ මැරෙන්නට හෝ යෙමි. පැවිදි වන්නෙමි හෝ වෙමි.
426. එකලා විනාශවර වූ බහුශ්‍රැත වූ ශීලසම්පන්න වූ ආර්ය ජිනදත්තා මෙහෙණ පිටු පිණිස ඇවිදුමින් පියකුලය කරා පැමිණියා.
427. ඇය දෑක නැගිට අප හුන් අස්න ඇසට පතවාලිමි. හිදගත් ඒ මෙහෙණගේ පා වැඳ බොජුන් දිත්මි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

428. අනෙතන ව පානෙන ව
බජෙත්ත ව යං ව තථ සනතිතිතං,
සත්තපාසිනාවොචං
අයෙස ඉච්ඡාමි පබ්බජිතුං.
429. අථ මං ගණ්ඨි තානෙ:
ඉධෙව පුත්තක වරාහි නිං ධම්මං
අනෙතන ව පානෙන ව
සත්තපාස සමණෙ ද්විජාති ව.
430. අථාහං ගණ්ඨි තානං
රොදන්ති අඤ්ඤාං පණ්ණාසිකා,
පාපං හි මයං පතතං
කම්මං තං නිජ්ජරිස්සාමි.
430. අථ මං ගණ්ඨි තානෙ:
පාපුණ්ණ බොධිං ච අග්ගධම්මං ච,
නිබ්බානං ව උභස්සු
යං සච්ඡකරි ද්විපදසෙවෙසා.
432. මානාපිතු අභිවාදයිති:
සබ්බං ච ඤාතිගණ්ඨිකං,
සත්තාහං පබ්බජිතා:
නිස්සං විජ්ජා අථස්සධිං.
433. ජානාමි අත්තනො සත්ත
ජාතියො ගස්සායං ඵලං විපාකො,
තං තච අච්ඡන්තිස්සං
තං ඵකමනා නිසාමෙහි.
434. නගරමගි ඵරකචේත්
පුච්ඡණ්ණකායො අහං පහුතඛනො,
යොබ්බනම්ඥෙන මනො:
හො පරදුරමසෙවිහං.
435. සොහං තනො වට්ඨිතා:
නිරුමිති අපච්චිතං විරං,
පකෙකා තනො ව උට්ඨිතිතා:
මිකකට්ඨා කුච්ඡිමිති ඕකකමිං.
436. සත්තාහජාතකං මං
මහාකපිගුප්පො නිලලචේත්සි,
තස්සොතං කම්මඵලං
යථාපි ගතවාන පරදුරං.
437. සොහං තනො වට්ඨිතා:
කාලං කරිති: සිනිචාරඤ්ඤා,
කාණ්ඩ ව බඤ්ජාය ව
ඵලකිතා කුච්ඡිමොක්කමිං.

428. ආහාරයෙහි පානෙහි බාධායෙහි එහි එළඹා තැබූ යමක් ඇත් නම් එයින් සතුටු වීමෙන් කීම: 'ආයතනික, පැවිදි වන්නට කැමැත්තෙන්'යි.

429. එහෙත් පියා මව මෙසේ කියයි: 'දියණියනි, මෙයෙහි මා තෝ වුණිත් දි දහම් හැසිරෙමි. ආහාරයෙහි පානෙහි මහණුන් හා බවුණන් සතුවම'.

430. ඉක්බිති මෙ අවස්ථාවේ ඇදිලි බැඳ පියාට කියමි: 'මා විසින් පවසමින් කරන ලදි. ඒ පව දිරවාලමි'යි.

431. එහෙත් පියා මව මෙසේ කියයි: 'අවසරයෙන් වූ බුද්ධ යම් දහමක් පසක් කළෙත් ද ඒ බෝධි හා අභ්‍යන්තර පැමිණෙමි, නිවන් ද ලබමි'යි.

432. දෙමාපියන් හා හැම ඉතිහාසවතීය සකසා වැඳ පැවිදි වැ යන් දිනෙකින් ත්‍රිවිද්‍යාවත් පසක් කෙළෙමි.

433. නමා පිළිබඳ ජාති සතක් දනිමි. යම් පාපකම්යක්හුගේ මේ එළවපාකයෙන් වේ ද එය තොටට කියමි. එකාග්‍රවිතත වැ ඒ අසම.

434. මම එරකවත් නම් නුවර ප්‍රභූතවන ඇති සමානාකාරයෙන් වීම. යොවනමදයෙන් මනන වැ මම පරදරයෙන් වන කෙළෙමි.

435. මම එයින් සැම දිනිකාලයක් නිරූපිත පැමිණිමි. එහි පැමිණෙමි එයින් නැති වැදිරියක කුස පිළිසිඳ ගනිමි.

436. උපන් සන්දර්ශන මා කපිසුරුයෙහි නායක මහ වදුරු (එලොක-රණයෙන්) පුරිස් ලකුණු නැති යැ. පරදරයන් කරා ගොස් යම් පරිදි කම් ඇදිද. ඒ පරදරයෙන් වන කෙළ කම්පන යි.

437. මම එයින් සැම කළුරික කොට සිකිවාරණයෙහි කන වූ කුස වූ එළියක කුස පිළිසිඳ ගනිමි.

438. ආදසවස්සාති අහං
තිලුව්ථො දුරකෙ පරිච්ඡිති,
කිම්භාවට්ඨො අකලො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
439. සොහං තතො චචිති,
ගොවාණ්ණිජකස්ස ගාථිය ජාතො,
චට්ඨේ, ලාඛා තමො
තිලුව්ථො ආදසෙ මාසෙ.
440. වොස්සුන නඩ්ඛලමහං
සකට්ඨාච ධාරයාමි,
අනො චට්ඨො අකලො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
441. සොහං තතො චචිති,
විටියා දුසියා සරෙ ජාතො,
තෙව මගිලා න පුරිසො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
442. තිංසති වස්සමති මතො
සාකරිකකුලමගි දුරිකා ජාතා,
කපණමගි අපභොගෙ
ඛතිකපුරිසපාතබ්බලමගි.
443. හං මං තතො සත්ථවාගො
උස්සන්තාය විපුලාය වඩ්ඨියා,
විකඩ්ඨති විලපන්ති
අව්ඡිජ්ඣො කුප්පරස්ස.
444. අථ සොලසමෙ වස්සෙ
දිස්වාන මං පත්තගොබ්බතං,
කඤ්ඤමොරුකිතස්ස පුතො
ගිරිදුසො නාමි නාමෙත.
445. තස්සපි අඤ්ඤ හරියා
සිලවති ගුණවති සසවති ච,
අනුරතතං ගන්තාරං
තස්සාහං විද්දෙසනමකාසිං.
446. තස්සෙතං කමමථලං
ගං මං අපකිරිතුන ගව්ඡන්ති,
දුසිව උපට්ඨගන්ති
තස්සපි අතො කතො මයාති.

ඉදං පුදං ඉසිදුසි ථෙරි ගාරාගො අහාසිති.

ඉසිදුසිථෙරිගාරා.

වත්තාලිසතිතිපාතො සමත්තො.

438. (එහිදි) ඛිජොඤ්ඤා කරනු ලැබූ මම දෙලොස් හවුරුද්දක් ඔප්ප්ලෙහි (පිටා හිඳගත්) දරුවන් උසුලා පරදරයන් කරාගොස් යමෙක් ද එපරිදි (අභිජාතස්ථානයෙහි) පණුවන් ගැවැසීමෙන් පිහින වූයෙමි හිලන් වීම.
439. මම එයින් සැවැ ගව්වෙලදකුගේ දෙහක කුස උපත්තෙමි ලතුරය මෙන් තබවන් වස්සකු වැ උපත් දෙලොස්වැනි මස ඛිජොඤ්ඤා කරනලද්දෙමි.
440. මම නතුල උසුලා ගැල් ද බැරීමි, පරදරයන් කරා ගොස් යමෙක් ද එපරිදි අකු වැ පිහින වූයෙමි හිලන් වීම.
441. මම එයින් සැවැ නගරවිපියෙහි ගෘහදාසියක කුස උපත්තෙමි, පරදරයන් කරා ගොස් යමෙක් ද එපරිදි නොඉතිරි නොපිරිමි වීම. (ජාතිප්‍රසාදක වීමි*යි සේසි.)
442. තිස්වැනි හවුරුද්දෙහි මයාගියෙමි. දිළිඳු වූ අලාභොග වූ ණය හිමි පුරුෂයන්ගේ පැමිණීම බහුල කොට ඇති ගැල්කරාකුලයකැ දැරිඳක් වැ උපත්මි.
443. ඉක්බිති සාත්තුනායක තෙමි පොලිමිල උත්සන්න වැ මහන් වැ ගියකල්හි වැලැපෙන මා (මාගේ) කුලගෙයින් පැහැරගෙන ආකමිණ කෙරෙයි.
444. එකල්හි සොලොස්වැනි හවුරුද්දෙහි පැමිණී යොවුන් බව ඇති කන්‍යාවක වූ මා දැක නමින් ගිරිදහ නම වූ ඒ සාථුවාහකයාගේ පුත්‍ර තෙමි (පිළිබදයින් ඇතිව) තමා අයත් කොට ගෙහි ලී යැ.
445. ඔහුට ද සිල්වන් වූ ගුණවන් යශස් ඇති ගිමියා කෙරෙහි අනුරක්‍ෂා වූ අන් ගායතීවක් වූ යැ, මම ඔහුට (ඒ බිරිය කෙරෙහි) විචේතනකම්ය කෙලෙමි. (හේ ඇට කිපෙනසේ පිළිපත්මි.)
446. යමි හෙයෙකින් දූස්සක මෙන් උවටන් කරන මා (සමාමිත්‍ර) ගැරපියා යෙත්ද, ඒ අකුලයාගේ තෙල, කම්ඵල යි, මා විසින් ඒ පාපකම්ය ද කෙලවර කරන ලද්දේ යයි.

මෙසේ ඉසිදුසි තෙරැණි ...

ඉසිදුසිථේරිශාථා යි.

වහනාලිසතිනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

මහානිපාතො.

1

447. මහතාචාරියා නගරෙ
රඤ්ඤා කොඤ්චිකා අභ්‍යන්තරෙ,
සිතා අසි¹ සුමේධා
පසාදිතා² සාසනකරෙති.
448. සිලවතී විතතකථා
බහුසුතා බුද්ධසාසනෙ විනිතා,
මාතෘපිතරො උපගම්ම
ගණති උගයො නිසාමේථ.
449. නිබ්බාතාරිථතාගං
අසංසාරං භවගතං යදිපි දිබ්බං,
කිම්බිත පන තුල්හි කාමී,
අපසංසාදා බහුවිසාතා.
450. කාමී කවුකා අසි-
විසුපමී ජෙසු මුච්ඡිතා බාලා,
තෙ දිසරතතං නිරයෙ
සමප්පිතා හඤ්ඤානෙත දුකඛිතා.
451. සොචන්ති පාපකම්මා,
විනිපාතෙ පාපබුද්ධිනො,
සදා කායෙහ වාචාය
මහසා ච අසංවුතා.
452. බාලා තෙ දුප්පඤ්ඤා
අවේතනා දුකඛසමුදයො රුඤ්ඤා
දෙවෙසනෙ අජානනා,
ත බුද්ධිතෙ අරියසම්මානි.
453. සම්මානි අම්ම බුද්ධවර-
දෙසිතාති තෙ බහුතරා අජානනා,
යෙ අභිනන්දන්ති භවගතං
පිභෙතන්ති³ දෙවෙසු උපපත්තිං.
454. දෙවෙසුපි උපපත්ති
අසංසාරා භවගතෙ අනිව්චිනි,
ත ච සන්තප්පන්ති බාලා
සුතප්පතං ජායිතබ්බකා.
455. වතතාරො විනිපාතා
දේව ව ගතිතො කථංකුචි උබ්බන්ති
ත ච විනිපාතගතානං
පබ්බජ්ජා අත්ථි තීරයෙසු.

1. සිං - සිමු. 1, 2 අ. 2. පාසාදිතා - සිමු, 1 අ. 3. පාපාච්චිකො - සිමු 1 2, අ.
4. පිභෙතති - PTS.

මහානිපාතය

1

447. මහතාවතී නගරයෙහි කොඤ්ච නම් රජුගේ අගමේහෙයිය කුත උපත් සුමේධා නම් දියැණීමෙතෙක් වූ යෑ, භි ගාඤ්ඤාභාසනකර වූ (ආයතීයත් විසින්) තසුන්හි පහදවන ලද්දේ යෑ.
448. සිල්වත් වූ විසිතුරු ධම්මකථා ඇති බහුශ්‍රාව වූ බුදුසසුන්හි හික්වුණු සුමේධා මවුපියන් කරා එළඹ '(ඔබ) දෙදෙන අතත්වා'යි මෙසේ කියා:
449. මම නිවනෙහි ඇලුම් ඇති වෙමි, දෙව්ලොවෑ වූ ද භවගතය අභාසිත යෑ, මානුසික කාම කියනු කිමෑ, (ඔහු) තුවක්කෝ යෑ අප්‍රාසාදයෝ යෑ බොහෝ උවදුරු ඇත්තාහ.
450. බාලයෝ යම් කාමයෙක්හි මුහුපත් වූවාහු ද ඒ කාමයෝ කවුකයෝ යෑ ආශීර්විත සදායසහ, ඒ බාලයෝ තීරයෙහි පිහිටිවාහු බොහෝ කලක් දූෂිත වෑ (තුමු මෑ) පෙළෙත්.
451. පවිකම් ඇති පාපබුද්ධි ඇති ඔහු හෑම කල්හි කසින් වවසින් මනසින් ද අසංවෘත වූවාහු තීරයෙහි ඉපද යොක කෙරෙත්.
452. දුෂ්ප්‍රාඥ වූ (ආතවහිතයෙහි) චේතනා රහිත වූ ඒ බාලයෝ දූෂිතමුදයෙහි (-නාමණ්ඩම්හි) සංසාරයෙහි ඇවුරුණාහු (සිව්සත්දහම) දෙසන කල්හි අරුත් නො දන්නාහු ආයතී-සත්‍යයන් අවබෝධ නො කෙරෙත්.
453. මෑණියනි, යම් කෙනෙක් භවය පතත් ද දෙවියන් කෙරෙහි උපත පිසියෙන් ද බුද්ධිමත්යන් විසින් දෙසන ලද සිත්‍රයන් නො දන්නා වූ ඔහු මෑ ඉතා බොහෝ වෙත්.
454. සිංහු භවය අනිත්‍ය කල්හි දෙවියන් කෙරෙහි උපත ද අභාසිත යෑ, (එසේ කල්හිද) බාලයෝ පුතපුතා ඉපදීම පිළිබඳ වෑ නො ද තැනිගනිත්. (සංවේගයට නො පැමිණෙත්)
455. (තීරය තිව්සත් ප්‍රභ අසුර යන මොහු)තතර විනිපාතයෝ යෑ, (දෙව් මිනිස් යන) දෙ ගතීහු ද දුකසේ ලැබෙත්. විනිපාතගතයනට තීරයෙහි පැවිද්ද නො ද ඇති.

456. අනුජානාථ මං උගයො
පබ්බජිතුං දසබලස්ස පාවචනෙ
අපොසසුකකා සපිස්සං
ජාතිමරණසංහාතං
457. කිං භවගතෙන¹ අභිනන්දිතෙන
කායකලිනා අසාරෙන,
භවතණ්හාය නිරෝධා
අනුජානාථ පබ්බජිස්සාමි.
458. බුද්ධානං උපාදෙ
විචජ්ඣො අකඛණො ඛණො ලදො,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
යාචජිමං න දුසෙය්‍යං.
459. එමං භණ්ති සුමේධා
මාතාපිතරො න තාච ආහාරං,
ආහරියාමි² ගහධා
මරණචිතං ගතාච ගෙස්සාමි.
460. මාතා දුක්ඛිතා රොදති
පිතා ච අස්සා සබ්බසො සමග්ගතො,³
සචෙතස්ස සඤ්ඤාපෙතුං,⁴
පාතාදතලෙ ජමාපතිතං.
461. උට්ඨෙහි පුත්තක කිං තොචිතෙන
දින්නාසි මාරණචිත්තෙ
රාජා අභිකද්ධො,⁵
අභිරුපො තස්ස තිමං දින්නා.
462. අග්ගමගෙසි භවිස්සාසි
අභිකද්ධතස්ස රාජිනො භරියා,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
පබ්බජ්‍යා දුක්ඛරා පුත්තක.
463. රජෙස් ආණා ධනමෙස්සරියං
භොගා සුඛා දහරිකාසි,⁶
භුඤ්ජාහි කාමභොගෙ
වාරෙය්‍යං භොතු තෙ පුත්ත.
464. අථ තෙ භණ්ති සුමේධා
මා ඊදිසිකාන භවගතං අසාරං,
පබ්බජ්‍යා වා ගෙහිති,
මරණො වා මෙ නචෙච වාරෙය්‍යං.
465. කිමිච පුත්තිකායම්ප්‍රවිං
සචිතගතං භයානකං කුණපං
අභිසංවිසෙය්‍යං සත්තං
අසකිං පඤ්ඤාමං⁷ අසුචිප්‍රණණා.

1. සදගංග - සිමු 1, 2

2. ආහරියා - PTS.

3. සමග්ගතො -

4. මායෙසිති - පු

5. අභිකද්ධතා - මජ්ඣ.

6. දහරිකාසි - PTS.

7. පඤ්ඤාමං - මජ්ඣ.

456. දසබලයත් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පාවිදිවන්නට නොප
දෙ දෙන මට අවසර දුන මාතෘව, ජාතිමරණයත්ගේ ප්‍රභාණය
පිණිස (අත්කිසයෙකැ) අලොත්සුක වෑ වෑයම් කරමි.
457. කායකප්‍රී වූ අතාර වූ හවය අභිනන්දනා කිරීමෙන් කවර
ප්‍රයෝජන ද, හවතාමණාවගේ නිරෝධගේතුයෙන් (නිරෝධය
පිණිස) පාවිදි වෙමි, මට අවසර දුන මාතෘව.
458. (නිරතොත්තත්ති ආදි අවවාදාරාම) අක්‍ෂණය දුරලතලද,
බුද්ධොත්තාද සංඛ්‍යාත නවවෘත්ති ක්‍ෂණය ලබනලද, සිව්පිරිසුදු සිල් ද
සසුන්බබසර ද යාවර්ජ්වයෙන් නො කෙලෙසමි.
459. සුමේධා ඔවුපියනට මෙගේ කියා: (ඉදින් පාවිදි නො ලබමි නම්)
හිහි වාසිව සිට අහර නො මෑ ගනිමි, රේරණවගයට පැමිණීම ම
වෙමි'යි.
460. ඇයගේ මව දුක්පත් වෑ හබ්බි, පියා ද සප්පකාරයෙන් කදුළු
පිරුණු මුත්‍රණු ඇති වෑ පහතෙලෙහි බිම වැටී සුන් සුමේධා (හිහි
බවට) රිසි කරවන්නට වෑයම් කරයි:
461. දරුව, නැගිසිවුව, කෝක කිරිකේන් කිමි? (තෙපි) වාරණවති-
යෙහි රජුට දෙනලද්දුව, අණිකදත්ත රජ අභිරූප ගෑ, තෙපි
එරජුට දෙන ලද්දුව.
462. අණිකදත්ත රජුට ගෑයැවූ අගමෙහෙසි වෙයි. දරුව, සිල් ද
බබසර ද පාවිද්ද ද දුන්නර වෙ.
463. (අණිකදත්තගේ) රාජ්‍යයෙහි (නොපගේ) ආඥ වැටෙයි, ධනය ද
පතිකුලයෙහි ඉසුරුවාව ද හොඟ සුව (ගත සියල්ල) නොප සතු
වෙයි, තෙපි තරුණ වුව, කම්සුව වළඳුව, දරුව නොපගේ පතිවරය
වේවා.
464. ඉක්බිති සුමේධා ඔවුනට කියයි: මෙබඳු සමාත් නහමක්
වේවා, හවය අතාර ගෑ, මාගේ පාවිද්ද හෝ මරණය හෝ වත්තේ ය,
පතිවරය නො ද වන්නේ ය.
465. අපචිත්‍ර වූ විහිදෙන විසුගකි ඇති (අභිතරාගයනට) බිය එළවන
කුණපයක් වූ තිරතුරු වාහිරෙත අසුවගෙන් පිරුණු සම්පිහිවාවක්
බඳු මේ කුණුකය කුමක් හෙයින් අභිනිවේග කෙරෙමි ද,
(තාමණාදි විසින් ගනිමි ද,)

466. කිමිච්ඡි තාභං ජානන්ති
විකුලකං මිංගසොණිකුපලිතං,¹
කිමිකුලාලං සකුණ්භතං
කලෙඛරං කිසං දියතීති.
467. නිබ්බුය්‍යති සුභං
අවිරං කාසො අපෙකවිඤ්ඤාණො
ජ්ඣො² කලිඛරං විය
ඒගුච්ඡමානෙති ඤාතීති.
468. ජුග්ගුහ තං සුභංගෙ
පරභතං භතාගන්ති ඒගුච්ඡන්තා,
නිග්ගා මානාපිතරො
කිං පන සංඛාරණං ජනතා
469. අජේඛාසිතා අතාරෙ
කලෙඛරෙ අවසිතොරාසඛිකානෙ
බෙලසුච්චාරපය්‍යව
පරිපුණ්ණං පුඤ්ඤායමති.
470. යො තං විනිබ්බුජ්ඣො
අබ්බන්තරමෙය්‍ය ඛාතිරං කතිරා,
ගතිසං අසභමානා
සකාපි මානා ඒගුච්ඡන්තා.
471. ඛිකිඛාකුආයතං
සඛිතං ජාතිමුලකං දුක්ඛං,
යොතිසො අනුච්චිතන්ති³
මාරෙය්‍යං කිසං ඉච්ඡන්තං.
472. දිවසෙ දිවසෙ නිසන්ති
සකානි නව නවා පතෙය්‍යං කායමති,
විසංසතමපි ච සංතො
තෙය්‍යො දුක්ඛස්ස චෙවං⁴ බයො.
473. අජ්ඣුපගච්ඡ සංතං
යො විඤ්ඤායෙවං⁵ සජ්ඣතො චචනං,
දිසො තෙසං සංසාරො
සුභප්පතං ගඤ්ඤමානානං.
474. දෙවෙසු මිත්‍රස්සෙසු ච
තිරච්ඡාතයොනියා අසුරකායෙ,
පෙතෙසු ච තිරයෙසු ච
අපරිමිතා දිස්සරෙ⁶ ඤාතා.
475. සාතා තිරයෙසු ඛසු
විනිපාතගතස්ස පිට්‍රිගමානස්ස⁷
දෙවෙසුපි අත්තාණං
තිබ්බානසුඛා පරං නන්ති.

1. සොණිකපලිතං - PTS. 2. ජ්ඣො - PTS. 3. අරාචං භණන්ති - PTS.
4. චෙව - PTS. 5. විඤ්ඤ ඵලං - PTS. 6. දිස්සන්තො-සිම්බි, දිස්සන්තො-PTS.
7. කිලිසාමානස්ස - PTS

466. අභියසින් පිළිතුල් වූ මසින් හා ලෙසින් හා තැවැරුණු ඒ කය දැනැසිව් මම කුමක් හෙයින් (අභිතිවෙශ කෙරෙමි ද) කෘමිකුලයනට වාස වූ ශ්‍රීතිණිතට බත් වූ මේ කලෙවරය කවර කරුණෙකින් (රැස්වා) දෙනු ලැබේ ද?
467. නොබෝ කලෙකින් පහවූ විඤ්ඤා අභි මේ කය පිළිතුල් කරන නායත් විසින් (නිරජීක) දරකඩක් හෙයින් හැරදමන ලද්දේ හොභොනට ගෙනයනු ලැබේ
468. අත් බලු සිවල් ආදීනට හොදුරු වූ ඒ සිරුර සොභොනෙහි හැරදමා සාකික මවුපියෝ පවා (මිනිස පසුපස ආමිහ'යි) පිළිතුල් කෙරෙමින් සනාතය කෙරෙහි, සාධාරණ ජනතාව වැලිත් කියනු කීම?
469. ඇටනහරින් බැදුණු කෙල කදුරු මල මුයෙන් පිරුණු කුණු-කයක් වූ නිහරු කලෙවරයෙහි (අකු බාලයෝ තාමණැදි විසින්) අභිතිවෙශ කලාහු වෙත්.
470. යමෙක් ඒ කය වෙන් කොට ඒ යරියාගේ ඇතුලත බැහැර-කරන්නේ ද සිය මව පවා දුගද නො ඉවසමින් පිළිතුල් කරන්නී ය.
471. සකකු ධාතු ආයතන යන සංඛතය (ප්‍රත්‍යයොත්පත්තය) ජාතිමූලක දුකෙකැයි නුවණින් විමසන මම කුමක් හෙයින් විවාහය කැමැති වෙමි ද.
472. ඉදින් මෙසේ වටදුකකියාගේ ගෙවිම් වේ නම්, දවසක් පාසා අලුත් අලුත් වූ තුන්සියක් අබ්බට් පහර ඇත ද, හවුරුදු සියයකුදු (යථොකක) අවි පහර ලැබෙනුයේ උතුම් වේ.
473. යමෙක් මෙසේ ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ වචනය දැනගෙන ද (ජාතිමරණැදි) වධය පිළින කෙරේ ද, පුහුණු ජාත්‍යාදීන් වෙහෙසනු ලබන ඔවුනට සතර දික් වන්නේ ය.
474. දෙවිලොව ද මිනිස්ලොව ද තිරිසන්යොන්හි ද අසුරකිකායෙහි ද ප්‍රෙතවිෂයෙහි ද නිරයෙහි ද අපරිමිත වූ පිඩාවෝ දක්නාලැබෙත්.
475. නිරයෙහි (උපත්නහුට පඤ්චවිධ බකිනැදි වූ) ද තිරස්විතැදි විනිපාතයට ගියහු (කසාදීන්) පෙලනුලබන්නහුට ද බොහෝ වධයෝ වෙති, දෙවියන් කෙරෙහි දු ප්‍රාණයෙක් නැත නිවන්-සුවසට වඩා උතුම් සුවසෙක් නැති.

476. පතතො තෙ නිබ්බානං
ගෙ සුත්තා දසබලස්ස පාවචනෙ,
අපොසුක්කා සටෙනති
ජාතිමරණපතානාං.
477. අජේව නාතගිතික්ඛම්ඤං
භොගෙහි කීං අසංරෙහි,
නිබ්බින්නා මෙ කාමා
වන්තසමා තාලාවජුක්කා.
478. සාවෙව හණ්ඨ පිතරං
අභිකදන්තො ව යස්ස සා දින්නා¹
උපයාසි වාරණවතෙ
වාරෙයං උපට්ඨිතෙ කාලෙ.
479. අථ අසිත නිවිතමුදකෙ
කෙසෙ ඛණෙන ජිජ්ඣෙ සුමෙධා,
පාසාදං ව පිට්ඨෙත්වා²
පඨමජ්ඣිනං සමාපජ්ඣි.
480. සා ව තහිං සමාපන්නා
අභිකදන්තො³ ව ආගතො නගරං,
පාසාදෙව සුමෙධා
අනිවචගඤ්ඤ සුභාවෙහි.
481. සා ව මහසිකරොති
අභිකදන්තො³ ව ආරුහි තුරිතං
මහිකනකභුසිතබ්බො
කතඤ්ඤි යාවති සුමෙධං.
482. රජේ දාණාධනම්ඤ්ජරියං
භොගා සුඛා දහරිකාසි,⁴
භුඤ්ජාති කාමභොගෙ
කාමසුඛා සුදුලලහා ලොකෙ.
483. නිස්සට්ඨං තෙ රජං
භොගෙ භුඤ්ජස්ස දෙහි දුන්නි,
මා දුම්මනා අභොසි
මාතෘපිතරො තෙ දුක්ඛිකා.
484. තං තං හණ්ඨි සුමෙධා
කාමෙහි අනඤ්ඤා විතතමොභා,
මා කාමෙ අභිනජ්ඣි
කාමෙසාදිනවං පස්ස.
485. වාතුද්දිපො රාජා
මකුඨා ආසි කාමභොගීනමග්ගො
අතිතො කාලං කතො
න වස්ස පරිසුරිතා ඉඨ්ථා.

1. යස්ස දින්නා - PTS 2. පිදගිත්වා - මජ්ඣං, 3. අභිකදන්තො - PTS.
4. දහරිකාසි - PTS

476. යම් කෙනෙක් දසබලයන්ගේ ප්‍රචචනයෙහි යෙදුණාහු ජාති-මරණයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිස (අත් කටයුත්තෙහි) අලොත්සුක වූ වෑයම් කෙරෙත් ද ඔහු නිවනට පෑමිණියාහු වෙත්.
477. පියාණෙනි, අද මෑ අභිනිත්‍රමණය කෙරෙමි, නිසරු වූ භෝගයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද? මා විසින් බලවමනයක් බදු කාමයෝ නිර්විඝ්නකය (හරනාලදහ) නාලවාක්‍යාවක් මෙන් කරනලදහ.
478. ඕ නොමෝ ද පියරජුට මෙසේ කියයි, ඕ යම් රජක්හට දෙන ලද ද වාරණවතියෙහි ඒ අභිකදත්ත රජ ද විවාමගුල් එළඹ සිටි කාලයෙහි පෑමිණියේ ය.
- 479 එකල්හි සුමේධා නිල්වත් හැසුණු මුදු කෙස් කලබ කවුවෙන් සිදු (තමා වසන) පහයෙහි දොර වසා (කෙසෙයෙහි පටිකකුල-මනසිකාර කොට) පළමුවන දූහැත් සමවනි.
480. ඕ නොමෝ ද එහි සමවත් සමවන, අභිකදත්ත ද නුවරට පෑමිණියේ ය, සුමේධා පහයෙහි මෑ සිටි (ධ්‍යානපාදක කොට) අතිත්‍යාගය මොනොවට වඩයි.
481. ඕ නොමෝ ද අතිත්‍යාග මෙනෙහි කරයි, අභිකදත්ත ද රත්-මණිබරණින් සැරසු සිරුරු ඇති වූ වසා පහයට නැංගේ ය, (හේ) කළ ඇඳිලි ඇති වූ සුමේධාවට යාවසු කරයි.
482. රාජ්‍යයෙහි ආධිපත්‍යය ද ධනය ද ඉසුරුබව ද භෝග සුඛ (යන සියල්ල) තොප සතු වෙයි, තෙපි තරුණ වටු, කාමභෝගයන් වලද ව, ලොවෑ කාමසුඛයෝ දුර්ලභ වෙත්.
483. රාජ්‍යය තොපට පරිත්‍යාග කරන ලද, භෝගයන් වලදව, දත් දෙව, නහමක් දෙමනක් වව, තොපගේ මවුපිය දෙදෙන දුකට පෑමිණියාහ.
484. සුමේධා ඔහුට මෙසේ කියයි, මම කාමයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන නැතියකිමි වෙමි, පහවහිය මොහ ඇති වෙමි, (තෙපි) කාමයන්හි නහමක් සතුටු වෙව, කාමයන්හි අදිනව බලව.
- 485 සතර මහදිවට අධිපති වූ කාමභොගින් කෙරෙත් අග්‍ර වූ මනුෂ්‍ය නම් සක්විති රජෙක් වී හේ කාමයෙන් තොර තිත් වූ කල්ලිය කෙල්ල, ඔහුගේ ද (කාමයන්හි) ආශාව නොපිරිණ.

486. සත්තරතනාති වසෙසයා
වුට්ඨිමි, දසදිසා සමනෙතන
න වයී තිත්ති කාමානං
අතිත්තාව මරනති හරා.
487. අසිසුත්තමා කාමා කාමා සප්පසිරුපමා,
උක්කුපමා අනුදහනති අට්ඨිකඛකල සහතිහා.
488. අනිච්චා අද්වුචා කාමා ඛහුදුකඛා මහාවිසා,
අයොගුලොච සනතතෙතා අසමුලා දුමපථලා¹
489. රුක්ඛඵලුපමා කාමා මාසපෙසුපමා දුඛා,
සුපිනොපමා වඤ්චනියා කාමා යාචිතකුපමා.
490. සත්තිසුලුපමා කාමා රොගො ගණෙකා අසං නිසං,
අඛිගාරකාසුකදිසා අසමුලං හයං වධො.
491. ඵලං ඛහුදුඛා කාමා අකඛාතා අනාරාසිකා,
හවජ්ථ හ මෙ හවගතෙ වික්ඛාසො අපි අත්තනො.
492. කිං මම පරො කරිස්සති අත්තනො සිතමහි ඛය්‍යමානමහි,
අනුඛෂෙකි ජරාමරණෙ තස්ස සාතාය සපිතබ්බං.
493. ආරං අව්‍යාපුරිත්තාහං මාතාපිතරො අනිකදත්තඤ්ච
දිස්වාහ ඡමං නිසිනො රොදනො ඉදමවොචං.
494. දිසො ඛාලානං සංඝාරො පුතපුතඤ්ච රොදනං,
අහමිතයො පිතු මරණෙ හාතු වධො අත්තනො ච වධො
495. අසු ඵඤ්ඤං රුධිරං
සංඝාරං අහමිතයො සරතං,²
සත්තානං සංසරතං
සරාහි අට්ඨිතඤ්ච සනතීවයං.
496. සර චතුරොදගි උපතීතො
අසු ඵඤ්ඤ රුධිරමහි
සර ඵකපාපමට්ඨිතං
සඤ්චයං විජුලෙන සමං.
497. අනමිතයො සංසරනො මහිං ඡත්ථුදිපමුපතීනං,
කෙ ලට්ඨිමත්තගුලිකා මාතාමාතුසොච භපපගොනති.

1 දුඛපථලා - බහුසු, දුක්ඛපථල - PTS. 2. සරා - සිමු.

486. මේකය හාත්පසින් දකදිනැ සත්ථුවන් වැසි මස්තේ නමුදු (මත්ඛාතු රජුට හෙයින්) කාමයන් පිළිබඳ තාප්පියයක් හොඳ ඇති, මනුෂ්‍යයෝ අතෘප්ත වී මැ මැරෙත්.
487. කාමයෝ කවුට හා මස්ලොඹුව හා බදු උපමා ඇත්තාන, කාමයෝ සපීඩිතී බදු උපමා ඇත්තාන, උලොකාපම වැ අනුදහනග කෙරෙහි, අසම්බන්ධාල සදායගහ.
488. කාමයෝ අතිත්‍යයෝ යැ අටුවයෝ යැ බොහෝ දුක් ඇත්තාන, ගරල බන්දන, දවසක් මුළුල්ලෙහි නැවුණු යතුලක් මෙන් දුකට මුලගහ, දුමළු සදායගහ.
489. කාමයෝ වාක්‍ෂාචලොපමගහ, මාංශපෙශ් බන්දන, දුක් උපදවනු වහ, සාපොකාපම වැ වඤ්චා කරනුවහ, කාමයෝ පිරුළු කොට ගත් දු බන්දන.
490. කාමයෝ සාත්තුවල් බන්දන, රුජාකර යැ ගබ්බක් වැත්තන, දුකට මුල් හෙයින් අස යැ, මරණයට පමුණුවනුයෙන් නිස යැ, ශිනි-අගුරුවලක් වැත්තන, දුකට මුලා, බිය එළවනු යැ, වඩකයකු වැත්තන.
491. මෙයේ කාමයෝ බොහෝ දුක් ඇත්තානයි කියන ලදහ, (සගට මොකට) අනතරායකරගහ, තෙපි ගවු, ආතමය යයි හවසෙහි මානේ විශ්වාසයෙන් නැති.
492. තම හිස සිතියනෙ දූවෙන කල්හි අනෙකෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද, ජරාමරණ දෙක ලුහුබඳනා කල්හි එය නැසීම පිණිස වැයම කල යුතු යැ.
493. මම දෙර විවර කොට මවුපියන් ද අණිකදහන ද දුක බිමැ හිඳ හඬනුවනට මෙයේ කිමි.
494. අවිදිතාග්‍ර වූ සසරා පියාගේ මරණයෙහි ද නහෝදරයාගේ වඩයෙහි ද තමාගේ වඩයෙහි ද පුනපුනා හඬන බාලයනට සසර දික් වේ.
495. (මාතෘමරණාදි ශෝකයෙන් හැමු) කදුළු ද (දෙරා කලාපි) කිරි ද (සතුරන් විසින් කෙටුවනුයේ සිරිපින් ගුළු) ලෙහෙ ද සසර අවිදිතාග්‍ර හෙයින් එය (කෙසා මහත් දුගි) සිහිකරන සසර කාරිකරන සත්ත්වයන්ගේ අසම්පාදිත ද සිහිකර.
496. (බුදුවරයන් විසින්) සිසුසසුර උපමා කොට එළවන ලද 'ඇයින් හුණු' කදුළු (තෙතෙන් පි) කිරි (සිරිපින් ගුළු) ලේ සන මෙහි පමණ සිහිකර, එක් කපෙක අසපින්ගේ රාශිය වෛපුලය පමිතම කොට සිහිකර.
497. ජමබුද්ධ සඤ්ඤාන පාටිච්ඡෙද බෙබරාට පමණින් අලී කොට මේ මාගේ මට යැ මේ මවගේ මට යැ යනාදී එක් එක් අලීය වෙන් කරන්නේ නම්) බෙබරාට සා අලී මාතෘමයින් කෙරෙහි මැ හො පොහොනාහ, (අවිදිතාග්‍ර වූ සසරා කාරිකරන සත්ත්වයාට සසර දිගබව දක්වනු සදහා) උපමා විසින් එළවූ කරුණ සිහිකර.

498. සර තිණකට්ඨසාධාපලාසං උපතීතං අනමතඤ්ඤො,¹
චතුරඛුලීනා සරිකා පිතුපිතුසොච නපගොතති.
499. සරා කාණකච්ඡපං පුබ්බකමුද්දො අපරතො ච සුගච්ඡිද්දං
සර තස්ස ච පරිමුක්තං මනුස්සලාභමගි ඔපම්මං.
500. සර රූපං ථේණපිණ්ඩාපමස්ස කායකල්පිතො අසාරස්ස
බන්ධෙ පස්ස අතිවෙච සරාගි නිරතො ඔසුචිකාතො²
501. සර කට්ඨවිඛින්නො පුතපුතං තාසු තාසු ජාතීසු,
සර කුච්ඡිලහතාති ච සරාගි චග්ගාරි සච්චාති.
502. අමතමගි විජ්ජමානෙ කිං තච පඤ්චකට්ඨකෙන පිතෙන,
සබ්බො ගි කාමරතියො කට්ඨකතරා පඤ්චකට්ඨකෙන.
503. අමතමගි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙගි යෙ සපරිලාහා³
සබ්බො ගි කාමරතියො ජලීතා කුපිතා කමපිතා සත්තපිතා.
504. අසපතතමගි සමානෙ කිං තච කාමෙගි යෙ ඔසුසපතතා,
රාජහතිවොරඋදකපියෙගි සාධාරණා කාමා ඔසුසපතතා.
505. මොකඛමගි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙගි යෙසු⁴ වධබන්ධො,
කාමෙසු ගි අසතා කාමා⁵ වධබන්ධනදුක්ඛාති⁶ අනුභොතති.
506. අද්දිපිතා තිණ්ණකා ගණ්හනතං දහනති හෙව මුඤ්චනතං,
උකෙකාපමා ගි කාමා දහනති යෙ තෙ හ මුඤ්චනති.
507. මා අප්පකස්ස හෙතු කාමසුබස්ස විපුලං ජගි සුබං,
මා පුපුලොමොච බලිසං ගිලීනා පච්ඡා විහඤ්ඤයි.
508. කාමං කාමෙසු දමස්ස තාච සුභබොච සංඛිලාබදොභි
කාගිනති වු තං කාමා ජාතා සුභබං ච වණ්ඤාලා.

1. තිණකට්ඨසාධාපලාසං උපතීතං අනමතඤ්ඤො සර - මජ්ඣ. 2. සරා - මජ්ඣ.
3. ඔසුචිකාතො - සිමු. 4. පරිලාහා - මජ්ඣ., PTS. 5. යෙසුගි - සිමු, ප.
6. අසතාමා - මජ්ඣ. 7. වධබන්ධනදුක්ඛාති - මජ්ඣ.

498. ලොච්ඡ සියලු තාණ කාමෙ යාමා පලාස (සතරතුල් පමණින් කැබලි කොට එක් එක් කඩ මේ මාගේ පියා යා මේ පියාගේ පියා යා යනාදීන් වෙන් කරන්නේ නම්) ඒ සතරතුල් කඩ පිතා-පිතාන් කෙරෙහි මැ නො පොහොන්නො, සතර අවිදිතාග්‍ර භාවයෙහි උපමා විසින් එළවතලද කරුණ සිහිකර.
499. මනිසත් බැව් ලැබීමෙහි ඕපමා වූ (අවුරුදු සියයකට වරක් උඩ එන) කණකැස්බා සිහිකර, පෙරදිග බුහුදෙහි වූ අපර භාගයෙන් බටහිර උතුරු දකුණු බුහුදෙහි) වාතවේගයෙන් බමණ විශසිදුර ද (සියවසෙකින් උඩ එන) ඒ කණකැස්බාගේ (වියසිදුරෙහි) ඇවුහුණු හිග ද සිහිකර.
500. පෙණපිඩකට බල උපමා ඇති නිසර වූ කායකලීහුගේ (-කිලිපි සිරුර පිළිබඳ) රූපය සිහිකර, අතිතය වූ සකකියත් බල, තීරයෙහි බොහෝ දුක් සිහිකර.
501. පුනපුනා ඒ ඒ ජාතියෙහි සොහොන්විම් වඩන (සත්තියන්) සිහිකර, කිඤ්චිත (-උදරපොෂණය පිණිස නො කටයුතු කරනබව) ද සිහිකර, දුක්ඛාදි සිව්සත් (තතුගේ) සිහිකර.
502. බුදුන් විදල සදහම් අමා (නොහොත් අමාතය) විදුමාන කල්හි පඤ්චකාමගුණ සෙවීමෙන් (නොහොත් පස්කුළු පිමෙන්) තොපට කවර ප්‍රයෝජන ද, සියලු මැ කාමරතීහු පඤ්චකවුකයට වඩා අතියසින් කවුකයෝ යි.
503. සදහම්අමා ඇතිකල්හි යම් කාමකෙනෙක් පරිදහ සහිත වෙත් නම්, ඒ කාමයන්ගෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජන ද, සියලු මැ කාමරතීහු (එකොළොස්සින්නෙන්) පමලිකයෝ යා, කපිතයෝ යා, කම්පිත වුවාහු තැවුණාහු ද වෙත්.
504. සතුරන් රහිත නෛෂ්‍රමියය ඇතිකල්හි යම් කාමකෙනෙක් බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහු ද ඒ කාමයන්ගෙන් නොපට කවර ප්‍රයෝජන ද කාමයෝ රජ ගිනි තොර දිග අප්‍රියයත් හා සංඛාරණයහ, බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහ.
505. මොක්කය විදුමාන කල්හි යම් කාමකෙනෙකුත් විෂයෙහි මරණාදී වඩිය හා සිරබැඳුම් ආදි බකුන වේ ද, තොපට ඒ කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද, යම්භෙයෙකින් කාමයෝ ලාමික වෙත් ද (කාමීහු) වඩබකුන දුක් විදිත් ද එහෙයිනි.
506. දුල්වෙන තණහුල අතින් ගන්නාහු දවයි, හරනාහු නො මැ දවා. එසේ මැ ය, කාමයෝ උල්කොපම් වෙති. යම් කෙනෙක් ඒ කාමයන් නොපියත් ද, ඒ සත්තියන් දවත් මැ යි.
507. අලා වූ කාමසුබය හෙතු කොට මගත් වූ ලොකොත්තර සුබය නහමක් දුරුකර, බිලිය හිලා මසතු මෙන් පසුව නහමක් වැහැරෙව්.
508. ඒකාන්තයෙන් කාමවිෂයෙහි ඉදුරන් දමිතය කරව්, බලදහන් බඳනාලද ඉතකයකු ගෙයින් (තෙපි කාමිබකුනගෙන්) බඳනා-ලද්දහු යා, සසින් පෙළුණු සැබෝල්ලු ඉතකයකු (ලැබ යමිනේ හයත් ද) කාමයෝ නොප එසේ කරන්නාහ.

509. අපරිමිතං ච දුක්ඛං ඛණ්ඨි ච විතතදොමනස්සාති,
අනුභොගිසි කාමෙසු සුතොතා පටිතිස්සජ අද්ධුවෙ කාමෙ.
510. අජරමති විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙහි යෙසු
ජරාමරණව්‍යාධිගතිතා සබ්බා සබ්බත්ථ ජාතියො.
511. ඉදමජරමීදමමරං ඉදමජරාමරපදමසොකං,
අසපතනමසම්බාධං අබලිතමහසං නිරූපනාපං.
512. අධිගතමීදං ඛණ්ඨි අමතමජ්ජාපි ච ලහනීයමීදං,
යො යොනිසො පසුඤ්ඤානි න ච සකකා අසට්ඨානෙන
513. එචං හණ්ඨි සුමෙධා සඤ්ඤාගතෙ රතීමලහමානා,
අනුතොන්තාණීකදත්තං කෙසෙ ච ඡමං ඛිපි සුමෙධා.
514. උට්ඨාය අණීකදත්තො පඤ්ඤාලිකො යාචි තස්සා පිතරං සො,
විස්සජෙජථ සුමෙධං පබ්බජිතුං විමොක්ඛසම්බදස්සා.
515. විස්සජ්ජිතා මාතාපිතුහි පබ්බජී සොකහසහීතා,
ඡ අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා අග්ගඵලං සික්ඛමානාය.
516. අච්ඡරියං අබ්බුතං තං නිබ්බානං අයි රාජකඤ්ඤාය,
පුබ්බෙතිවාසවරිතං යථා ඛ්‍යාකරි පච්ඡිමෙ කාලෙ.
517. හගච්ඡි කොණාගමනෙ සඤ්ඤාමමති නවතිවේසවති
සබ්බියො තිස්සො ජනියො විහාරදානං අද්ධම්මාසෙ.¹
518. දසකකිත්තුං සතකකිත්තුං දසසතකකිත්තුං සතාති ච සතකකිත්තුං,
දෙවෙසු උපපජ්ජිමා කො පන වාදෙ මනුස්සෙසු.
519. දෙවෙසු මහිඤ්ඤා අනුමා මානුසකමිති කො පන වාදෙ,
සත්තරතනස්ස මහෙසි ඉප්පිරතනං අහං අයිං.
520. සො හෙතු සො පහවො තං මූලං සාවි සායනෙ ඛනති,
තං පඨමං සමොධානං තං ධම්මරතාය නිබ්බානං.

1. අද්ධම්ම - මජ්ඣං.

509. කාමයන්හි යෙදුණු තෙපි අපරිමිත වූ කාසික දුක් ද බොහෝ වෛතසික වූ දෙමුඛස් ද විදින්නෙහි ය, එහෙයින් අනිත්‍ය වූ කාමයන් දුරුකරව.
510. යම් කාම කෙනකුත් ඇති කල්හි සියලු හවාදියෙහි සියලු ජාතිහු ජරාමරණව්‍යාධින් විසින් ගන්නා (මඛනා) ලද්දහු ද එහෙයින් අජර වූ නිවන ඇතිකල්හි තොපටි කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද?
511. මේ නිවන ජරා රහිත ය, මෙය මරණ රහිත ය, මෙය අජරාමර බවට කාරණය ය, යොක රහිත ය, සපතතධම්ම රහිත ය, කෙලයකම්බාධ රහිත ය, දුඛවිතතිලුටු රහිත ය, නිඛිල ය, තාවුලී රහිත ය.
512. මේ අමාමහනිවන බොහෝ බුද්ධාදි ආයතීයන් විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනලද, දුනුදු යමෙක් (ශාක්‍යාන් විසින් දෙනලද උපායෙහි යි) නුවණින් ගොත කෙරේ ද (ඔහු විසින්) පැමිණිය හැකි වෙයි, උත්තාහ නො කරනුවහු විසින් ලැබිය නොහැකි වේ.
513. සංසාරප්‍රවාතනියෙහි අභිරුහිත නොලබන සුමේධා මෙසේ කියයි, යළි අඤ්ඤාදායක රජුට හඟවමින් සුමේධා (කවුළෙන් කැපු) තම කෙස්වැටිය බිමැ හෙළ.
514. ඒ අඤ්ඤාදායකරජ නැගීයූ ඇඳිලි බාද ඇසේ පියරජුට යාවිඤ්ඤා කෙළේ: සුමේධා පෘථිවිවත්තට හරිනු මැන, (ඔ) අවිපරිත වූ විමොක්ෂසත්‍යය දක්නී වේවා.
515. මවුපියන් විසින් හරනාලද ශෝකහසින් බියපත් වූ ඔ පෘථිවි වූ ය, ශක්‍යමාණ වූ ඇඟ විසින් ශබ්දභ්‍යවෝ පසක් කරනලදහ, අග්‍රඵල වූ අභිත්තිය පසක් කරන ලදි.
516. රාජපුත්‍රි වූ සුමේධාවට ඒ කෙල්ලපරිනිවෘත්ත වූ නිවන ආශ්වාසී අද්භූත වී, පශ්චිම වූ සක්කපරිනිවෘත්තකාලයෙහි ස්වකීය සුචිතිවාස-වරිතය යම්සේ ප්‍රකාශ කළා ද ඒ එසේ දතයුතු.
517. කොණාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ කලැ අනිභාවයෙන් පිහිටුවනලද සම්භාරාමයෙහි (ධනඤ්ජානී යැ බෙමා යැ මම යැ යන) තුන්සෙයෙළි වැ උපන් අපි විහාරදහන දුනුමින
- 518 (ඒ විහාරදහනයෙන් අනුභවින්) දසවර ද සිහවර ද දහස්වර ද දසදහස්වර ද දෙවියන කෙරෙහි උපනුමින, මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් වාර කියනු මැ කිම.
- 519 දෙවියන් කෙරෙහි උපන් කලැ මහත් සංඛි ඇති වුමින, මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් කලැ කියනු කිමැ, මම සප්තවිධ රතනයෙන් යුත් සක්විතිරජුට මෙහෙසි වූ සත්‍රිත්තය වීම.
- 520 (යථොක්ක දෙවිමිනිස්සුව ලැබීමට) කොණාගමන බුදුන් කලැ දෙනලද විහාරදහනයෙහි) ඒ අනුසස ගෙනු විය. එය ප්‍රහව විය, එය මුල් විය, මේ ශාක්‍යාශාසනයෙහි එ මැ නිධිපානක්‍ෂානතිය විය, ශාසනයෙහි ඒ ප්‍රථම සමාගමය විය, දහමිනි ඇලුණු සුමේධාවගේ ඒ නිවෘත්තප්‍රාප්තිය වී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

521. එවං කතොති යෙ සද්දහනති චචතං අනොමපඤ්ඤානා
නිබ්බිදානති භවගතෙ තිබ්බිදානා, විරජානති.

ඉති. සුදං සුමේධා ථෙරි ගාථායො අභාසිතාති.

සුමේධාථෙරිගාථා.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

පඤ්ඤානාති ගථාන ජිකජීසති සබ්බා, තා
ථෙරියෙකුතතරතතා, සබ්බා, තා අභවකයාති.

ථෙරිගාථා සමත්තා.

521. යම් කෙනෙක් (මා විසින් පුරිදානමහාවගෙහි හා දුහුදු යමක් කරනලද නම්) එපරිදි කෙරෙත් ද, (ඥාපයඝ්‍රීකා ඥාන ඇති බැවින්) පරිපූර්ණ ඥාන බුද්ධත්වය වචනය හදහන් ද, ඔහු (නෛරූපික සංඝකාර සංඝායන) භවගතයෙහි (විදගීනා ප්‍රඥායෙන්) නිවේදයට පැමිණෙති (-කලකිරෙති) නිවේදයට පැමිණ (සියලු භවගතයෙන්) ඉදෙත් යයි.

මෙයේ සුමේධා සථවිරින් වහන්සේ ශාථාවන් ප්‍රකාශ කළාහ'යි

සුමේධාජේට්ඨාශාසන යි.

මහානිපාතය නිමි.

“ජේට්ඨාශාසන”යෙහි ශාථා පන්සිය විසිඑකක් ද වෙති,
සථවිරිහු එකොත්තරයකයෙකි, (එක්සියඑක්දෙනෙකි) ඔහු හැම-
දෙන ආසුරිකාය සංඝායන රහත්බවට පැමිණියෝ යි.

ජේට්ඨාශාසන යි.

ථේරිගාථාපාලි

අනුකතමනිකා

I	ගාඨාදිපාදානුකූලකමණිකා	115-120
II	සංග්‍රහාදිපාදානුකූලකමණිකා	121-122
III	විෂයසංග්‍රහාදිපාදානුකූලකමණිකා	123-125

I

ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා

අ	ගාථාංකය	අ	ගාථාංකය
අක්කිති වී තුරියාච්ච	380	අපි දුරගතා සරම්භතෙ	382
අක්කමපියං අතුලිතං	201	අබ්බති වත මේ සලලං	53, 131
අක්කමකාමා අලසා	273	අබ්බතං වත වාසෙට්ඨි	316
අග්ගමහෙසී හවිසාසි	462	අභයෙ තිදුරෙ කායො	35
අග්ගිං චන්ද්‍රඤ්ච සුරියඤ්ච	87	අච්ච ජවතීති වතමිති	51
අගාරසම්මං වසන්තියං	97	අමතමිති විජ්ජමානෙ	502, 503
අච්චරියං අබ්බතං තං	516	අයාචිතො තතාගච්චි	129
අජ්ජරිකම් පබ්බජිතා	362	අයොගිතො මනසිකාරා	77
අජ්ජෙව තාත නික්කමිසාං	477	අලඛකතා සුචයතා	145
අජ්ඣුපගච්චේ සාතං	473	අලඛා වෙතසො සන්තියං	40, 68
අජ්ජෙසාසිතා රසාභර	469	අසසු ඵසාදා රුධිරං	495
අජ්ජරමිති විජ්ජමානෙ	510	අසපතතමිති සමානෙ	504
අත්ථාය වත නො හොති	286	අසිසුසුපමා කාමා	487
අත්ථි සකසාදුලෙ ජාතො	185, 192	අසොකං විරජං බෙම්මං	360
අථ අයාසා ජිනදත්තා	426	අහං තච වසානුගො සියං	374
අථ අසිතතීච්චිච්චදුක්ඛෙ	479	අභඤ්ච බො භමසාන්තී	144
අථ අද්දකාසිං සුගතං	135	අභමමිති කතතතලා	223
අථ නං හණ්ඨි තාතො	423	අභුමන පුබ්බෙ ගණිතො	305
අථ තිබ්බිඤ්ඤං කායෙ	86		
අථ තිබ්බිඤ්ඤං රූපෙ	26	අං	
අථ තෙ හණ්ඨි සුමෙධා	464	අංතුරං අසුචිං පුතීං	19, 82
අථ මං අද්දසි තාතො	419	අංදිපිතා තිණ්ණකා	506
අථ මං හණ්ඨි තාතො	429, 431	අංරුචිවිරියෙ පභිතතො	161
අථ මේ සාසෙතතො වරකා	405	අංවිලචිතො අතාචිලං	368
අථ සොලුකමේ වසො	444	අංකාදිය ඵදියං ජනං	397
අථාහං හණ්ඨි තාතං	430		
අථො ජාතිකකියං පතො	64	ඉ	
අධිගතමිදං බහුති	512	ඉඛ්ඤාලකුසාව උජ්ජිතො	385
අත්තං පානඤ්ච අද්දස	146	ඉජ්ජිතො වො නො කිං කසිරා	61
අත්තෙත ව පානෙත ව	408, 428	ඉතො බිතිඤ්ඤා පාසකො	184
අත්තොදිගවා කාමා	357	ඉද්ධියා අතිතිමිති	229
අත්තමතගෙහ සංසරතො	497	ඉද්ධි මේ සච්ඡිකතා	228
අතිච්චා අද්ධවං කාමා	488	ඉද්ධිජර්ජිදමමරං	511
අත්තමතඤ්ච හාවෙමි	105	ඉද්ධි තෙ ඉමං පුත්තං	302
අතිමිතඤ්ච හාවෙති	20	ඉමං ව මේ පුත්තච්චලං	300
අනුජාතාථ මං උභයො	456	ඉමං පසාථ ධම්මච්චං	861
අනුජාතාති මේ අයොස	331	ඉමිතා පුතිකායෙත	140
අපාකං ජිවිතං මිසං	95	ඉමිද්ධි තුථ ඵකා	400
අපථෙත පතාතුමිච්චි	383		
අපරිමිතං ව දුක්ඛං	509		

උ	ගාථාංකය
උච්ච කුලෙ අහං ජාතා	151
උජ්ජේතිසා පුරවරෙ	404
උට්ඨාස අභිකදතො	514
උට්ඨාස පාදෙ වජ්ඣංසු	121
උච්ච්ඡිති පුත්තක කිං	
සොචිතෙන	461
උත්තිට්ඨපිණේඤා උඤ්ජා ව	348
උඤ්ඤා පාදතලා අම්ම	33
උදකමාහරිං සිතො	236
උසලඤ්ච උදකතො උග්ගතං	378
උසලසිඛරොපමාසි තො	381
උසාරිඤා වාරාදසානා	395
උපච්ඡද්දා ගච්ඡන්ති	218
උපසංගො හිමරාපො	352
උපසමෙ තරෙ ඔසං	10
උපෙමි සරණං බුද්ධං	289
උපෙසි සරණං බුද්ධං	249
උසො මාතා ව සිතා ව	224
උමාදහා උලුපතා	356
උලාරං වත මෙ මාතා	210

ඵ

ඵතො වාපි චතුර්භාගං	296
ඵත්ථ රතතා පමතතා ව	343
ඵතං ඛො ලබ්භමමොහි	308
ඵතං වාහං අසාරථං	324
ඵදිසො අනු අසං සමුස්සසො	270
ඵචං අනුසුඤ්ඤාමානා සා	403
ඵචං අමිත්තජනනා	355
ඵචං කරොන්ති යො	521
ඵචං ඛත්තද්වයා කාමා	491
ඵචං ගණති සුමේධා	459, 513
ඵචං ගණිතො ගණති	424
ඵචං මං ගතිකතං අනුරතතං	412
ඵචමේතං අවෙකන්ති	84
ඵචං විහරමානාස	34
ඵස බ්‍රාහ්මණ සම්මුද්ධො	317
ඵසා අත්තරධායාමි	232
ඵසො හි ගගවා බුද්ධො	306
ඵහි කාල තිවත්තසු	295
ඵහි සාරපි ගච්ඡති	322

ඹ

ඹරමිතිකා සුකරිකා	242
------------------	-----

ක	ගාථාංකය
කඛිකණංච සුකතං සුතිට්ඨිතං	259
කඤ්චනසා ඵලකං ච සුමට්ඨං	266
කණ්ඩකික සුවණ්ණමණ්ඩිතං	255
කන්ත්‍ර උද්දාය ඉණ්ඩාසි	183
කම්මකාමා අතලසා	275
කරොථ බුද්ධසාසනං	13, 118
කල්‍යාණමිත්තතා චූතිනා	213
කසා බ්‍රාහ්මණ ජිං	237
කානනං ච සතිතං සුරෝපිතං	264
කානනමිති වනසණ්ඩවාරිති	261
කාමච්ඡද්දා ව්‍යාපාදං	165
කාමපඛේකත සත්තා හි	353
කාමං කාමෙසු දම්සු	508
කාමා කවුතා ආසි	450
කාමෙසුද්දිතං දිසා	226
කායකම්මං සුචි තෙසං	277
කායෙන ස වුතා ආසිං	15
කාලං කාලං ගවාගවා	199
කාලෙන උච්ච්ඡිතා	409
කාසික සුබ්‍රමාණිකා ධාරය	376
කාලකා ගම්මරණ්ණකාදිසා	252
කාලබිහිතිං ච තකකාරිං	297
කිං තෙ අපරාධිතං මයා	366
කිං තෙ ඉධ සාරසම්මතං	379
කිං ගම්මකෙන අභිනන්දිතො	457
කිං මම් පරො කරිස්සති	492
කිඤ්චාපි ඛෙ මහි දුක්ඛිතා	29
කිඤ්චාපි ඛෙ මහි කිසිකා	27
කිම්භං සිලසම්පන්නා	113
කිම්චි තාහං ජාතන්ති	466
කිම්චි සුභිකාසම්පුට්ඨං	463
කිමෙ සත්තා රාජසෙහෙ	54
කිසා පණ්ඩු විවණ්ණං ව	79
කුම්මසං පරිපන්නං මං	245
කුසුමෙකසිඛරාචි පාදපා	371
කොච්ඡං පතාදම්ඤ්ජනිඤ්ච	410
කො භු තෙ ඉදම්කඩාසි	240

ඛ

ඛනිධාතු ආයතනා	471
ඛණ්ඩුලිතෙ කපණ්ණ	220
ඛෙපෙචා ජාතිසංහාරං	168

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ග	ගාථාංකය
ගරුකෙ මම් සඤ්ඤාසනෙ	367
ගලකෙ අපි කන්තනති	217
ගුහෙත ගදන් පබ්බජ්ජා	163
ඝ	
ඝට්ඨ වුද්ධිසාසනෙ	176
ඝාතා නිරයෙසු ඔහු	475
ච	
චතතාරි අරිසසච්චාති	177
චතතාරො විනිපාතා	455
චතුක්ඛතතුං පඤ්චක්ඛතතුං	37, 42, 169
චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං	31
චාතුද්දපො රාජා	485
චණ්ණො අඛ්ඤා ච මග්ගා	110
චිත්තකාරසුක්ඛතා ච ලෙඛිකා	256
චිත්තං උපට්ඨපෙඤ්ඤා	177
චිත්තමග්ගි චස්සිභුතාං	233
චිත්තෙත චස්සවිතා සත්තා	164
චිරස්සං චත මං තාත	274
චේතොපරිගය්ඤ්ඤා	70
ඡ	
ඡන්දජාතා අවසාසි	12
ඡුක්ඛත තං සුසානෙ	468
ඡ	
ඡන්තති පුතෙත සප්පඤ්ඤා	301
ඡාතස්ස මරණං ගොති	191
ඡානනති චත මං කොති	238
ඡාතාමි අත්තනො සත්ත	433
ඡවකඔච්චනං රමමං	365
ච	
චං චං ගණති සුමේධා	484
චං දිස්වානගාතං	427
චං භික්ඛුනිච්ඡිපාගය්ඤ්ඤා	69
චං මං ඤාති අභිකතාච	345, 347
චං මං තතො තත්ථවාගො	443
චං සකස්සා දෙවසඤ්ඤා	364
චත්ථ රමිති භික්ඛුනි	147
චත්ථ විඤ්ඤාත සද්ධිමේධා	321

ත	ගාථාංකය
තතො කෙසාහි ඡේතින	156
තතො ච රථමාදය	323
තතො චිත්තං සමාධෙයි	115
තතො රජ්ජං ගහෙතින	80
තතොච කාලො පක්කාමි	309
තතො විඤ්ඤාතසද්ධිමි	150
තතො සද්ධිං ලභිතින	90
තතොගං සබ්බකාමේසු	338
තත්ථපමා දෙවකාති මං	391
තථෙච ගද්දකාපිලාති	65
තපතීයකතාච ධිතිකා	373
තමහුද්ධිං තතතිච්ඡිලකෙ	390
තස්ස ච චිරමාසි තාවදෙ	396
තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිතින	137
තස්ස පාදාති චන්දිචා	311
තස්සපි අඤ්ඤා ගරිතා	445
තස්සපි සරච්ඡි මාසං	420
තස්ස බ්‍රාහ්මණ අරහතො	318
තස්ස චචිතං සුඤ්ඤිති	416
තස්සා තා චචිතං සුඤ්ඤිති	119
තස්සා තෙ ස්වාගතං හද්දෙ	386
තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිතින	44, 70
තස්සා මේ අපමනතාය	85
තස්සා මේ අධිමි රතති	38
තස්සා මේ අනු සංචේතො	94
තස්සා මේ සිත්ථිමාතාය	104
තස්සාගං චචිතං සුඤ්ඤිති	126, 172, 178, 187, 194, 202, 211
තස්සෙතං කම්මථලං	446
තා පිණ්ඩාය චරිති	401
තාවතීයා ච සාමා ච	197, 198
තීංසති චස්සමග්ගි මතෙ	442
තීස්සෙ සුඤ්ඤාසු ධම්මෙග්ගි	5
තීස්සෙ සිත්ථිසු සිත්ථිසාය	4
තීණි පාපස්ස මුලාති	276
තුස්සෙච සාටකො හොතු	246
තුස්සෙච ගොඤ්ඤාසරථො	325
තුචං තිස්සාය කල්‍යාණි	330
තුචං බුද්ධො තුචං සත්ථා	335
තුචං ගෙතං පජානාසි	287
තුලපුණ්ණසද්ධොපමා උගො	269
තෙ මං පිතුසරං පති	418
තෙහානුචිණ්ණං ඉසිති	206

ද	ගාථාංකය
ආදායකයාගේ අගං	438
ආරං අමාත්‍යවරයාගේ	493
ආචාර්යයාගේ කාර්යය	219
අගකර්මයාගේ කාර්යය	518
අග පුතෙකු විජයාගේ	102
අගරා අගං පුතුවරයාගේ	337
අගරා ව අපාදිතා වයි	369
අගරා කිං රාජවර්ණ	139
අග්‍රං පාඨං කවිකාව	81
දිව්‍යං හි මයං පුත්‍රිකාව	389
දිව්‍යං හි මේ කො හගව්‍ය	22, 160
දිව්‍යං දිව්‍යං කියවන	472
දිව්‍යං විශ්වායං කියවම	48, 108
දිව්‍යං අදහනං දේවං	50
දිව්‍යං අදිනවං ලොකෙ	66
දිව්‍යං ලොකපරිපාදනං	148
දිව්‍යං බාලානං සංසාරං	494
දිව්‍යං විජයාගේ	215
දිව්‍යං දිව්‍යං මුත්‍රාදං 186, 193,	310
දිව්‍යං ඉත්තං විශ්වා	216
දිව්‍යං පුරං අයං	122
දිව්‍යං ගිග්ගං මයං	354
දිව්‍යං සතං සතං	281
දෙව්‍යං උපපත්ති	454
දෙව්‍යං භුක්තං ව	474
දෙව්‍යං මහිංසා අනුමා	519

බ

බාහුකො දිව්‍යං අයං	14
බරපුරු කාමං අනුමා	225
බරපුරු නිරෝධං පුණ්ණං	6

න

නාමකර්මයාගේ නමය	143
නාමකර්මයාගේ චරිතය	434
නාමකර්මයාගේ කුසුමය	399
නාමකර්මයාගේ කියවන	112
නාමකර්මයාගේ කියවන	415
නාමකර්මයාගේ ලොක	67
නාමකර්මයාගේ සද්දෙව්‍ය	384
නාමකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	248
නාමකර්මයාගේ කියවන	417
නාමකර්මයාගේ නිරෝධය	284
නාමකර්මයාගේ නිරෝධය	283

න	ගාථාංකය
නාමකර්මයාගේ නිරෝධය	346
නාමකර්මයාගේ සද්දෙව්‍ය	267
නාමකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	285
නාමකර්මයාගේ කියවන	350
නාමකර්මයාගේ කියවන	30
නාමකර්මයාගේ නිරෝධය	449
නාමකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	467
නාමකර්මයාගේ නිරෝධය	483
නාමකර්මයාගේ නිරෝධය	109

ප

පාකකර්මයාගේ ව නාමය	294
පාකකර්මයාගේ පරිපාදන	106
පාකකර්මයාගේ විශ්වා	39, 67
පාකකර්මයාගේ දේවයාගේ	123
පාකකර්මයාගේ කුසුමය	260
පාකකර්මයාගේ පරිපාදන	476
පාකකර්මයාගේ රාජපුත්‍රයාගේ	152
පාකකර්මයාගේ කියවන	78
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	333
පාකකර්මයාගේ සතං	332
පාකකර්මයාගේ පාදක	340
පාකකර්මයාගේ පාදක	114
පාකකර්මයාගේ අගං	402
පාකකර්මයාගේ විජයාගේ	17
පාකකර්මයාගේ විජයාගේ	74
පාකකර්මයාගේ කියවන	174
පාකකර්මයාගේ කියවන	265
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	111
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	3
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	133
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	68
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	227
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	49
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	312
පාකකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	130

බ

බාහුකො පුරං අයං	251, 290
බාහුකො වන අයං	162
බාහුකො වන අයං	88
බාහුකො වන අයං	279, 280
බාහුකො වන අයං	314
බාහුකො වන අයං	36, 41

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බ	ගාථාංකය
බාරාණසිනෙ නිකායම	334
බාරාණසිනෙ උපාසකයා	452
බුද්ධචරිතමාලාව	157
බුද්ධානං උපාසකයා	458

භ

භගවතී කෙසෙත්භගවතෙ	517
භජනමාලා සපුරිතා	214
භක්තාරා පුරාවිතා සථා මණි	257
භාවිතො මේ මහෙසා	222
භික්ෂාස ව විවරනතං	421
භික්ෂුනිං උපසම්මතමි	170
භික්ෂුනී උපසම්මතමි	100
භික්ෂුනී පුන දිසාන	124
භික්ෂුනී සිලසම්මතතා	196

ම

මහාඥාන බොසා ජානාසි	128
මහතා වර්ණන රාජපත	72
මහතාවිතා නගරෙ	447
මධුරඤ්ඤ පවනති සබ්බසං	370
මහං හි අකකුට්ඨවිජ්ජා	387
මං අපාකකා ගෙතු	507
මං එවං පුතත අවච්ඡි	414
මං කාසි පාපකං කම්මං	247
මානා දුක්ඛතා රොදනී	460
මානාපිතු අභිවාදනී	432
මානා පුතො පිතා මාතා	159
මං මේ කුරුති මහාවීර	293
මායං විග අග්ගතො කතං	393
මං පු තෙ වසිති ලොකමිති	204
මුත්තා ව තතො සං භික්ෂුනී	398
මුත්තො මුත්තො සොගෙහි	2
මුත්තො හගෙහින	117, 175
මොක්ෂමිති විජ්ජාමානෙ	505

ය

යං නං ඉසිති පත්තමි	60
යත්තකං තුලිතා එසා	153
යථා ඉදං නථා එතං	83
යථාභූතං අවේක්ෂනී	96
යථා හරිතාලොක මකිතං	392
යදි මේ වචනං කරිසාසි	375

ය ගාථාංකය

යසම්මා ගාමා පකකමනති	282
යසා මහං න ජානාති	127
යසා බ්‍රාහ්මණ ජාතො	244
යසා සිතා අපච්ඡේදකිතං	386
යං මහං සාමිකසා	407
යං ව කාසිජනපදෙ	25
යෙ ඉමේ සත්තබ්බාදිකිතං	21, 45
යෙ කෙවි වසිති සංඛාරා	208
යො ව වුද්ධො දහරො වා	239
යො ජාතරූපං රජතං	341
යො නං විනිබ්බුජිතො	470

ර

රජෙත් අරාණං ධනමිසාරිතං	463, 482
රණං නරිතො කාමො	359
රතනිතා පච්ඡිමේ යාමේ	180
රතනිතා පුරිමේ යාමේ	120, 178
රතනිතා මජ්ඣිමේ යාමේ	173
රාගං මානං අවිජ්ජා	167
රාගඤ්ඤ අභං දෙසඤ්ඤ	24
රිඤ්ඤා පරමං අත්ථං	93
රාකථවිජ්ජමා කාමො	489

ල

ලට්ඨිතතො පුරෙ අසි	291
ලුහකෙසි පඤ්ඤා	107
ලොහතං මදනං වෙතං	342

ව

වට්ඨනිවිතො කොට්ඨනිතො	394
වට්ඨපඤ්ඤාදිකොට්ඨනං	263
වට්ඨා බන්ධනා පරිකෙලකො	344
වත්තා මහෙසිති කාමො	349
වජ්ජනං දුති වජ්ජා	307
වසිං සම්මාරකපෙට්ඨ	134
වසිතා පුත්තමිකො	221
වසිතො ව පුරිකරණකො	253
වංශමහෙසකොවතො	372
විජුලං අත්තඤ්ඤ පානඤ්ඤ	272
විභූතං මහෙසකරතො	89
විභූතො ඉමං කාමං	73
විමලා සම්මානිතො	378
විසායානං මානාපිතු	515

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව	ගෘහදිපාදනකමණිකා
විසාජ්ඣානො ගතො සො	425
විසාරදච්ඡා හණ්ඩ	207
වීරා වීරෙඝ ධම්මෙඝ	7
වොස්සන නාමාලමහං	440
ස	
සකකංච දෙව්‍යා තිදසා	181
සඛ්‍යාරෙ පරතො දිස්සා	101
සඛ්‍යාරිං නිකම්පිතාන	21
සභං නුත ගමිකානති	241
සච්ඡාති අම්බ චූඨවර	458
සච්ඡාතං පරිලභාන	136
සචේ ඉමා නදිසො	243
සචේ පුත්තං සිංහලානං	303
සචේ හංසය දුක්ඛස්ස	288
සඤ්ඤාජනාති එතාති	166
සණ්ඨානාමධුරිච්ඡා පුත්තාමජ්ඣා	262
සණ්ඨානාමධුරිච්ඡා ච නාසිකා	258
සණ්ඨානාමධුරිච්ඡා මණ්ඩපා	268
සණ්ඨානාමධුරිච්ඡා මණ්ඩපා	264
සත්තරතනාති වසෙසය	486
සත්තාහ ජාතකං මං	436
සත්තප්පසුපමා කාමා 58, 141, 234, 490	
සත්තං සහස්සානපි බුත්තකානං	231
සති උපාධිපෙච්ඡාන	182
සතිමති චාත්මනි	189
සභ්‍යං පඤ්ඤාතින 8, 9, 92	
සඤ්ඤා විහතා නදි 59, 62, 142, 188, 195, 203, 235	
සඤ්ඤානං පරිඤ්ඤානං	158
සඤ්ඤා කාමා සමුච්ඡින්නා	47
සඤ්ඤා හව්‍යා සමුච්ඡින්නා	91
සඤ්ඤා මේ අංගවා සිණා	209
සඤ්ඤා යොගා සමුච්ඡින්නා	76
සඤ්ඤා නොකා සමුච්ඡින්නා	138
සමණාති ගොති නිං	271
සමමෙව ඔදනං සංඛතාමි	411
සර කපිසිච්ඡින්නෙත	501
සර කාණ්ඩවර්පං	499
සර චතුරොදධි උපනිතා	496
සර තිණකච්ඡාසංඛපලාතං	498
සර රූපං ඵෙණපිණ්ඩාපමස්ස	500
සත්තං සත්තං ව	406
සාකුන්ධිකොච්ඡා සකුණිං	299
සා ව තභිං සමාපන්නා	480
සා ව මනසිකරොති	481

ස	ගෘහදිපාදනකමණිකා
සා ව මං අනුකම්පාත	125
සා වෙච්ඡං හණ්ඩ පිතරං	478
සාජ්ඣ අභිඤ්ඤාසලාහං	53, 132
සාජ්ඣ එතෙත හතෙතන	32
සාජ්ඣ පිණ්ඩං වරිතාන	75
සාජ්ඣ සඤ්ඤාති බාදිතා	313
සා හිතවුතිං උපගඤ්ඤා	43
සා මේ ධම්මදෙවෙසි	103
සාගං භූජ්ඣා අනණා	363
සාගං එතාදිගං කතා	358
සාගං දිස්සාන සමුච්ඡාති	154
සාගං නිසාරණ ඤාති	315
සාගං පුත්තං සිතරඤ්ඤා	98
සාගං සුගතස්ස සාමිකා	388
සිකම්පානා අගං සත්තං	99
සිකම්පානාග මේ අගො	329
සිලවති විත්තකථා	448
සුක්ඛා සුක්ඛාති ධම්මෙඝ	56
සුඛං නිං වුජ්ඣිකෙ සෙති	10
සුඛං සුඛං ඵෙරිකෙ	1
සුඛං හි වසිති මුත්තො	205
සුඤ්ඤානස්සාතිමිත්තස්ස	46
සුච්ඡා ව බො මහෙසස්ස	149
සුගොතරජපච්ඡදං සුගං	377
සුප්පජිතස්ස උපගම මාදපං	230
සුමුත්තං මං මඤ්ඤාමානා	292
සුමුත්තා සාමු සුමුත්තාමිති	11
සුමුත්තානෙ සුමුත්තානෙ	23
සොගං ඔලොකසිතාන	116
සො අගච්ඡා ගමිකාමි	319
සොචනති පාසකම්ම	451
සො තෙ ඉජ්ඣාතු සඛ්‍යාතො	328
සොපි වසිතා පක්ඛම්ම	422
සො මාතරඤ්ඤා පිතරඤ්ඤා	413
සො මේ ධම්මදෙවෙසි	155
සොස්ස ධම්මදෙවෙසි	320
සොගං කතො වරිතා	435, 437, 439, 441
සොගං පඤ්ඤාතිතතො	212
සො ගෙතු සො පහවො	520
හ	
හති ගමස්ස මණ්ඩපාලඤ්ඤා	326, 327
හතු බො දති හදුනොත	304
හරිචතුරාර්ථකම්ම	298
හිතා ඤෙර පඤ්ඤාති	18
හිතානගං ඤාතිගණං	339

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

II

සඤ්ඤානාමානුකම්මනිකා

අ	පිට්ඨකය	ප	පිට්ඨකය
අඤ්ඤාතරා	ථෙරි 2, 24	ජවකමඛවතිකාසුභා ථෙරි	80
අඛිකාසි	„ 12	ජෙත්තා „	10
අභිකද්ධන	රාජා 98, 102	න	
අනොපමි	ථෙරි 40	තිස්සා ථෙරි	4
අභයමායා	„ 14	තිංසමත්තා „	34
අභයා	„ 14	ද	
අතිරූපහස්ස	„ 10	දහතිකා ථෙරි	18
අමිපාලි	„ 60	ධ	
ඉ		ධම්මදිත්තා ථෙරි	6
ඉසිද්ධි	ථෙරි 86	ධම්මා „	8
උ		ධිරා „	4
උත්තමා	ථෙරි 16	න	
උත්තමා (අපරා)	„ 16	නන්දනතරා ථෙරි	28
උත්තරා	„ 8, 44	ප	
උපචාරා	„ 46	පඤ්චසතමයා ථෙරි	36
උපසමා	„ 6	පච්චාරා „	42
උපාලමණ්ණ	„ 54	පුණ්ණා „	2, 56
උබ්බරි	„ 18	භ	
එ		භද්දකාපිලානි ථෙරි	22
එරකච්ඡ	නගර 92	භද්දකුණ්ඩලකෙසා „	32
ක		භද්දා „	6
කිසාගොතමි	ථෙරි 52	ම	
කොඤ්ච	රාජා 96	මනනාවති නගර	96
කි		මහාපජාපඨිගොතමි ථෙරි	40
කෙමා	ථෙරි 38	මිත්තා „	4
ක		මිත්තාකාලි „	28
භුත්තා	ථෙරි 42	මුත්තා „	2, 6
ච		මේත්තා „	12
චස්ස	ථෙරි 34	මේත්තිකා „	12
චාපා	„ 66	ර	
චාලා	„ 46	රොහිණි ථෙරි	64
චිත්තා	„ 12		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව	පිට්ඨකයා		ස	පිට්ඨකයා	
වසිසංඝායා	ථෙරී	50	සිසුපවංශා	ථෙරී	48
වාරණවතී	නගර	98	සිහා	,,	26
වාසෙට්ඨා	ථෙරී	36	සුක්කා	,,	18
විජයා	,,	42	සුජාතා	,,	38
විමලා	,,	24	සුඤ්චි	,,	70
විසංඛා	,,	6	සුඤ්චිකඤ්ඤා	,,	26
විරා	,,	4	සුභා කම්මාරසිතා	,,	74
ස			සුමිතා	,,	8
සකුලා	ථෙරී	30	සුමිතා බුඛිපබ්බරිතා,,		8
සඛ්ඛා	,,	8	සුමේධා	,,	96
සාමා	,,	14, 16	සෙලා	,,	20
සිකිවාරඤ්ඤා	වහ	92	සොණා	,,	30
			සොමා	,,	20

III

විශේෂපද්‍යානකමණිකා

අ	පිට්ඨකය	උ	පිට්ඨකය
අකමකාමි:	64	උපවිභා:	4
අච්ඡර:	80	උපවිභංග:	4
අච්ඡරාසංඝාතමයානං:	24	උපවිජ්ඣා:	52
අට්ඨක:	28	උපසංකප්ප:	2
අතුලිතං:	48	උච්චිකා:	86
අදුරානතං:	74	උමාසර:	88
අධිකුට්ඨක:	20, 38, 54	උලපන:	76
අනගාගිතං:	28, 30, 34, 36, 38	උලාර:	50
අනංග:	2		
අනලස:	64	ඵ	
අතිමයානං:	10	ඵකග්ගවිතා:	64
අනෙකච්ඡාදිසංඝාතං:	42	ඵමංගමම:	36
අනෙජ:	50		
අපරාධිතං:	80	ඬ	
අපුට්ඨජානසංවිතං:	48	ඬහිතභාර:	52
අප්පට්ඨකාලො:	70	ඬරඬහික:	56
අප්පට්ඨානිකං:	18		
අභික්ඛා:	8	ඬ	
අභික්ඛාසංග්ගා:	36	ඬ	
අච්ඡාස:	6	ඬකතකාලො:	52
අසංග:	98	ඬපඤ්ඤා:	52
අසංගාමිකා:	84	ඬමමකාමි:	64
අඤ්ඤාදායකං:	74	ඬලාභාණ්ඩවිතා:	52
අද්දකකං:	88	ඬාලක:	60
අරාධගාහි:	4	ඬිලදඤ්ඤා:	62
අච්චවිතා:	80	ඬුමනිතං:	2
අඤ්ඤාසංග:	54	ඬුමමග්ග:	56
අඤ්ඤාසංග:	48	ඬොව්ච:	88
ඉ		ඬ	
ඉඤ්ඤාසංග:	52	ඬණ්ඩානි:	4
		ඬලිතංසරං:	60
උ		ඬතනවිතා:	36
උත්තමච්ඡා:	60	ඬණ්ඩානි:	52
උත්තමසංග:	42		
උත්තමපිට්ඨක:	72, 76	ඬ	
උද්දාසංග:	28	ඬතවිතං:	72
උද්දාසංග:	6		
උද්දාසංග:	6	ඬ	
උපකුලිත:	60	ඬවික:	90

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ම	පිටුවකින	ස	පිටුවකින
මිගලදායක:	66	සකකායං	48
මුණක:	24, 44	සඛකාරකුටෙසු	36
මුසල	6, 44	සචච්චාගමණො	58
මුලමුලික:	62	සකුකුචුපසමං	5
ඔ		සකුකුචුපතානි	42
සකුකුකු	66	සණ්ඨකච්චු	62
සථාභුච්චං	38	සතිමනී	46
සොගනෙකම	4, 6, 50	සතතිසුලුපමං	20, 38, 54
ඊ		සඤ්ඤා	24
රණකර:	76	සනතරබාහිරො	26
රපිසාසු	36	සපතතිකා	52, 54
රුපපරුපකං	84	සබ්බසොගවිසංයුතතා	4
උ		සමණමානිනො	68
ලඬිහතො	76	සමණො	64
ලුතකෙසි	32	සමණී	44
ලොකසපේජාතං	38	සමුසායං	10, 26, 40
ලොකාමිසා	76	සලං	36
ඵ		සචතගකිං	98
චජ්ඣසාතං	56	සචාභිනිං	4, 6
චකුචිතං	42	සසුසුසුසුරො	88
චට්ඨනි	84	සාකුනතිකා	68
චඩ්ඨිකං	94	සිනිභුතා	50
චණ්ණරුපෙන	40	සිලසම්පන්නා	48
චනපේ	50	සිලසංචිතා	86
චනසණ්ඨචාරිනී	60	සුකකපකඛවිශේසකා	76
චරකා	86	සුතඛඛාකං	2
චරපුකුකුලකඛණං	84	සුමුතතා	6
චාරෙය්‍යං	98, 100, 102	සුරතිකරණකිකො	60
චිකඛිණො	40	සුවණ්ණකාමරො	92
චිකුකුතසඤ්ඤමමි	70	සුවසතා	38
චිද්දෙසනං	94	සුසමාහිතා	48
චිධචි	34	සුසරිකා	56
චිතිපාතා	96	සොණො	84
චුඬ්ඨිකෙ	8	සචාගතං	74
චේදසම්පනො	58	හ	
චේලලිතග්ගා	60	හතකුලිකා	62
චිත්තරුදො	74	හතද	84